

Raport o stanie miasta Tarnów 2019

Urząd Miasta Tarnowa
2020

Tegoroczny „Raport o stanie miasta”, czyli szczegółowe opisanie naszego Tarnobrzegu w 2019 roku, przyszło nam tworzyć w okresie szczególnym, gdy tematem numer jeden w kraju i w świecie była pandemia koronawirusa, jej obecne i przyszłe skutki oraz zmiany, jakie wniosła i wniesie w przyszłości we wszystkie dziedziny naszego życia.

Współuczestnicząc w tworzeniu „Raportu...” i przyglądając się danym obrazującym wykonanie ubiegłorocznego budżetu nie mogłem się oprzeć myśli o czekających nas nowych wyzwaniach i o tym, że będąca efektem epidemii ekonomiczna sytuacja w Polsce i na świecie sprawi, że pewnie kilka lat przyjdzie nam poczekać na budżet, z taką liczbą bardzo ważnych dla miasta inwestycji. Bo pod tym względem 2019 rok był dla Tarnobrzegu znaczący, z największą w historii liczbą realizowanych inwestycji. W efekcie mamy m.in. ciąg komunikacyjny Spokojna-Elektryczna, czyli północną obwodnicę miasta, Arenę Jaskółka Tarnobrzeg – wspaniały obiekt na ponad 5 tys. widzów, drugi pod względem wielkości w Małopolsce, nowy plac Kazimierza Wlk. i ciąg ulicy Katedralnej, nową ul. Kapitulną, odnowiony Rynek, Park Strzelecki, Kanię, stadion lekkoatletyczny przy ul. Piłsudskiego, Strefę Aktywności Gospodarczej „Piaskówka”... W ciągu ostatnich dziesięciu lat podwoiła się wartość miejskiego majątku i sięga już poziomu dwóch miliardów zł.

Długo by wymieniać, ale przecież tarnobrzegianie doskonale widzą, co się zmieniło w ich otoczeniu.

Obecny kryzys pokazał, że z naszym rozmachem inwestycyjnych trafiliśmy na najlepszy czas, aby unowocześnić i wzbogacić miasto. Bo teraz wszystkich nas czeka przysłowiowe zaciskanie pasa. Jak długo? Nikt tego nie wie, bowiem na długofalowe skutki pandemii przyjdzie nam jeszcze poczekać. Przed nami wiele nowych i nieznanych wyzwań, ale w te nowe czasy wchodzimy z nadzieją, że wspólne działania na rzecz miasta pozwolą znowu z optymizmem spojrzeć w przyszłość.

Roman Ciepiela

Prezydent Tarnobrzegu

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna.....	8
1.2. Demografia.....	8
1.3. Gospodarka w liczbach.....	11
1.4. Poziom i struktura bezrobocia, działania na rzecz bezrobotnych.....	11
1.5. Uspołecznienie zarządzania miastem.....	14
1.5.1. Działalność ciał doradczych.....	14
1.5.2. Rady osiedli.....	23
1.5.3. Budżet obywatelski.....	24
1.5.4. Organizacje pozarządowe.....	27
1.5.5. Ochrona konsumentów.....	34

2. FINANSE MIASTA

2.1. Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu Tarnowa za 2019 rok.....	37
2.2. Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych.....	40
2.3. Pomoc publiczna.....	53

3. MIENIE KOMUNALNE

3.1. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	55
3.2. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa.....	64

4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

4.1. Struktura funkcjonalno – przestrzenna miasta.....	65
4.2. Realizacja programu rewitalizacji miasta.....	70

5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY

5.1. Realizacja w 2019 r. Strategii Rozwoju Miasta.....	75
---	----

5.2. Realizacja polityk, programów i strategii.....	75
5.3. Informacja o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2018 roku, będących w realizacji w 2019 roku oraz sposobie wykonania uchwał podjętych w 2019 roku.....	101
6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	
6.1. Strefy Aktywności Gospodarczej.....	102
6.2. Działania na rzecz lokalnej gospodarki.....	102
7. E-MIASTO	
7.1. Cyfrowy urząd.....	105
7.2. Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa GENEATAR.....	106
7.3. Integracja e-usługi w informacji przestrzennej.....	106
8. INWESTYCJE	
8.1. Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury Miejskiej.....	107
8.1.1. Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych.....	107
8.1.2. Pozostałe inwestycje realizowane przez WIM.....	108
8.2. Inwestycje prowadzone przez TOSIR.....	113
8.3. Inwestycje prowadzone przez ZDIK.....	115
8.3.1 Zestawienie tabelaryczne wszystkich inwestycji.....	115
8.3.2 Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych.....	135
8.4 Projekty nieinwestycyjne.....	115
9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI	
9.1. Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa.....	154
9.2. Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem miasta.....	157
10. GOSPODARKA KOMUNALNA	
10.1. Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta.....	166
10.2. Gospodarka wodno – ściekowa.....	168

10.3. Zieleń miejska i place zabaw.....	171
10.4. Cmentarnictwo.....	173
10.5. Oświetlenie uliczne – ZDIK.....	174
10.6. Publiczny transport zbiorowy – ZDIK.....	175
11. OCHRONA ŚRODOWISKA	
11.1. Stan środowiska.....	176
11.2. Edukacja ekologiczna.....	176
11.3. Realizacja programów.....	179
11.4. Jakość powietrza atmosferycznego.....	180
12. OCHRONA ZDROWIA	
12.1. Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa.....	182
12.2. Programy polityki zdrowotnej.....	184
12.3. Promocja zdrowia i profilaktyka.....	188
13. POLITYKA SPOŁECZNA	
13.1. Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych.....	189
13.2. Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych.....	192
13.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	197
13.4. Działania podejmowane na rzecz osób starszych.....	198
13.5. Prace społecznie użyteczne.....	201
13.6. Świadczenia rodzinne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatki mieszkaniowe.....	201
13.7. Pomoc tarnowskim rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekunów – wychowawczych.....	202
13.8. Pomoc dzieciom pozbawionym opieki biologicznych rodziców.....	205
13.9. Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej.....	206
13.10. Niepubliczne domy pomocy społecznej.....	217

13.11 Środowiskowe domy samopomocy.....	217
13.12. Praca socjalna i działania niestandardowe.....	218
13.13. Pomoc mieszkaniowa.....	218
14. EDUKACJA	
14.1. Edukacja w liczbach.....	223
14.2. Oferta edukacyjna Tarnowa.....	226
14.3. Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze.....	229
14.4. Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia.....	239
15. KULTURA	
15.1. Wydarzenia artystyczne.....	242
15.2. Instytucje kultury i ich działalność.....	244
15.3. Nagrody, stypendia.....	249
16. SPORT I REKREACJA	
16.1. Organizacje sportowe.....	251
16.2. Organizacja imprez i wydarzeń sportowych.....	262
16.3. Nagrody, stypendia.....	270
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	
17.1. Działalność policji i straży miejskiej.....	271
17.2. Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i OSP w Tarnowie – Rzędzinie.....	277
18. ADMINISTRACJA	
18.1. Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa.....	287
18.2. System zarządzania jakością.....	288
18.3. Audyt i kontrola.....	300
18.4. Infrastruktura informatyczna.....	302

18.5. Decyzje administracyjne.....	304
18.6. Nieodpłatna pomoc prawna.....	304
19. PROMOCJA MIASTA, WSPÓLPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA	
19.1. Miasta i regiony partnerskie.....	306
19.2. Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego.....	309
19.3. Działania promocyjne.....	310
19.4. Informacja o działalności Tarnowskiego Centrum Informacji.....	316
20. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW.....	322

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna

Tarnów to druga w kolejności aglomeracja w Małopolsce. Jedną z najmocniejszych stron miasta jest jego położenie na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód (Zgorzelec - Medyka) krzyżuje się z drogą krajową nr 73 z północy na południe (Warszawa - Nowy Sącz - granica ze Słowacją). Miasto Tarnów posiada połączenie z Krakowem autostradą A4 oraz bezpośrednie połączenia kolejowe z Kijowem, Odessą, Bukaresztem, Budapesztem, Koszycami, a także Krakowem, Warszawą, Poznaniem, Szczecinem i Gdańskiem. Najbliższe lotniska znajdują się w odległości około 100 km od Tarnowa: w Krakowie - Balicach, obsługujące także połączenia międzynarodowe, oraz w Jasionce koło Rzeszowa, notujące wzrost znaczenia dzięki obsłudze tanich linii lotniczych.

Miasto zajmuje obszar 72,38 km². Pod względem administracyjnym Gmina Miasta Tarnowa jest miastem na prawach powiatu – powiatem grodzkim. Sąsiaduje z 17 miejscowościami należącymi do pięciu gmin będących częścią powiatu tarnowskiego – powiatu ziemskiego.

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków

Wyszczególnienie	Wartość
Powierzchnia geodezyjna	7.238 ha
Liczba obrębów geodezyjnych	174
Liczba działek ewidencyjnych	46.037
Liczba budynków (ujawnionych w EGiB)	24.827
Liczba lokali o wyodrębnionym prawie własności	18.883

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

1.2. Demografia

W porównaniu z rokiem 2018 liczba mieszkańców Tarnowa zmniejszyła się o 1.060 osób, co stanowiło niecały 1% ogółu mieszkańców. W tej liczbie było 555 kobiet (0,98% ogółu kobiet) i 505 mężczyzn (1% ogółu mężczyzn). Biorąc pod uwagę fakt, że w 2019 roku kobiety nadal stanowiły 53,16% mieszkańców, odsetek ten wskazuje na utrzymującą się feminizację tarnowian.

Liczba ludności Tarnowa w latach 2017 – 2019

Wyszczególnienie		Liczba osób w 2017	Liczba osób w 2018	Liczba osób w 2019	Dynamika w %
Mieszkańców ogółem		108.773	107.954	106.894	99,02
w tym	zameldowani na pobyt stały	106.250	105.612	104.485	98,93
	zameldowani na pobyt czasowy	2.523	2.342	2.409	102,86

kobiety	57.765	57.383	56.828	99,03
mężczyźni	51.008	50.571	50.066	99,00
uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych	89.315	88.329	87.442	98,99

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek liczby osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w Tarnowie, m.in. do innych gmin lub za granicę, podobnie zresztą jak osób przybywających do Tarnowa z innych gmin lub zagranicy na pobyt stały.

W kwestii migracji godnym podkreślenia jest fakt, że znacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców, którzy zgłosili w ramach obowiązku meldunkowego czasowy (ponadpółroczny) wyjazd za granicę. Natomiast mniej o 4,26% mieszkańców zmieniło miejsce zamieszkania w obrębie miasta.

Migracja w latach 2017 – 2019

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2017	Liczba osób w 2018	Liczba osób w 2019	Dynamika w %
przybyło do Tarnowa z innych gmin na pobyt stały	898	914	855	93,54
zmieniło miejsce zamieszkania na terenie Tarnowa	1.492	1.431	1.370	95,74
wymeldowało się z pobytu stałego w Tarnowie (do innych gmin, za granicę)	1.569	1.600	1.447	90,44
zgłosiło czasowy wyjazd za granicę	160	106	69	65,09

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Migracja stałych mieszkańców w obrębie miasta, w podziale na tarnowskie osiedla, wskazuje, że w 2019 roku nieznaczny przyrost mieszkańców odnotowano jedynie na osiedlu Krzyż. Natomiast na pozostałych osiedlach nastąpił niewielki spadek. Najmniejszy na osiedlu Rzędzin (o 0,11%), największy na osiedlu Starówka (o 2,22%).

Liczba stałych mieszkańców osiedli w latach 2017 – 2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	Dynamika w %
Osiedle nr 1 „Starówka”	8.804	8.751	8.557	97,78
Osiedle nr 2 „Strusina”	14.544	14.278	14.072	98,56
Osiedle nr 3 „Piaskówka”	11.213	10.946	10.794	98,61
Osiedle nr 4 „Grabówka”	11.610	11.523	11.312	98,17
Osiedle nr 5 „Rzędzin”	2.683	2.719	2.716	99,89
Osiedle nr 6 „Gumniska”	6.422	6.090	6.052	99,38
Osiedle nr 7 „Krakowska”	2.824	3.093	3.046	98,48
Osiedle nr 8 „Mościce”	10.189	10.172	10.157	99,85
Osiedle nr 9 „Chyszów”	1.871	2.043	2.013	98,53

Osiedle nr 10 „Klikowa”	2.588	2.590	2.583	99,73
Osiedle nr 11 „Krzyż”	5.898	5.946	5.970	100,40
Osiedle nr 12 „Jasna”	11.685	11.547	11.403	98,75
Osiedle nr 13 „Westerplatte”	5.913	5.941	5.919	99,63
Osiedle nr 14 „Legionów”	2.245	2.244	2.212	98,57
Osiedle nr 15 „Koszyce”	2.322	2.327	2.312	99,36
Osiedle nr 16 „Zielone”	5.439	5.402	5.367	99,35
Razem	106.250	105.612	104.485	98,93

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Niewielkie zmniejszenie się gęstości zaludnienia na terenie Tarnowa jest naturalnym pokłosiem zmniejszenia się liczby zameldowanych mieszkańców przy stałej powierzchni miasta.

Gęstość zaludnienia w latach 2017 – 2019

Rok	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności	Liczba ludności na 1 km ²
2017	72,4	108.773	1.502
2018	72,4	107.954	1.491
2019	72,4	106.894	1.476

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W dalszym ciągu niepokojącym zjawiskiem demograficznym jest spory spadek przyrostu naturalnego tarnowian mimo funkcjonowania programów prorodzinnych, wspomagających ekonomicznie rodziny rozwojowe. Znaczne zmniejszenie się liczby urodzeń (o 5,92% w stosunku do roku ubiegłego) przy jednoczesnym zwiększeniu się liczby zgonów (o 7,03%) powoduje pogłębiający się ujemny przyrost naturalny.

Przyrost naturalny w latach 2017 – 2019

Lata	Liczba urodzeń	Dynamika w %	Liczba zgonów	Dynamika w %	Przyrost naturalny	Dynamika w %
2017	904	104,75	1.080	109,09	- 176	138,58
2018	885	97,90	1.177	108,98	- 292	165,91
2019	814	91,98	1.200	101,95	- 386	132,19

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

1.3. Gospodarka w liczbach

W 2019 r. w Tarnowie działalność prowadziło 12.013 podmiotów gospodarki narodowej. Dane statystyczne za lata 2015 - 2019, liczba firm:

- 2019 – 12.013
- 2018 – 11.686
- 2017 – 11.549
- 2016 – 11.442
- 2015 – 11.358

Liczba firm wg branż (dane GUS) - stan na 31.12.2019 r.

Przetwórstwo przemysłowe	951
Budownictwo	1.272
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa samochodów	2.666
Transport i gospodarka magazynowa	713
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	258
Informacja i komunikacja	413
Finanse i ubezpieczenia	398
Obsługa rynku nieruchomości	609
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1.465
Usługi administrowania i działalność wspierająca	375
Edukacja	471
Opieka zdrowotna	1.013
Kultura, rozrywka i edukacja	266
Pozostała działalność usługowa	975
Pozostałe branże	163
Ogółem	12.013

Liczba przedsiębiorców obsługiwanych w Punkcie Obsługi Przedsiębiorców (ul. Nowa 4) – 4.974, w tym spoza miasta - 843.

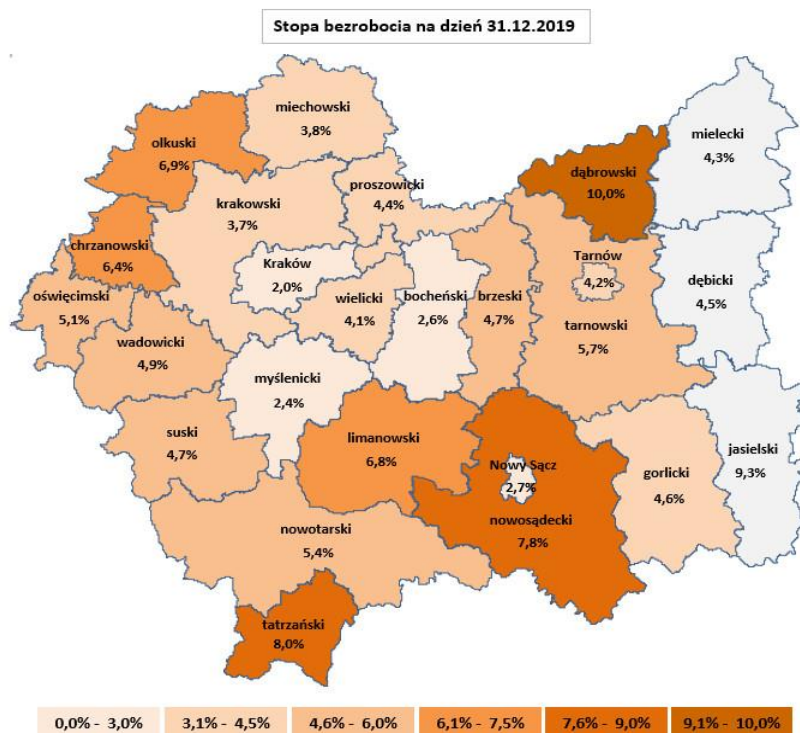
Liczba przedsiębiorców obsługiwanych na stanowisku doradztwa podatkowego (dyżury pełnione przez Krajową Izbę Doradców Podatkowych 2 dni w miesiącu), dane za okres 02.01.2019 r. – 31.12.2019 r. – 268.

1.4. Poziom i struktura bezrobocia

Na 31 grudnia 2019 roku stopa bezrobocia wynosiła 4,2% (tj. 2.334 mieszkańców Tarnowa pozostawało bez pracy). Na przestrzeni 2019 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 20,4%, tj. o 599 osób, czyli z 2.933 osób w grudniu 2018 r. do 2.334 osób na koniec grudnia 2019 r. Jest to siódmy z kolei rok, w którym odnotowano spadek bezrobocia na tarnowskim rynku pracy.

Średnia stopa bezrobocia w Małopolsce wynosiła 4,1% i w ciągu 2019 roku spadła o 0,6 punktu procentowego. Natomiast stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 5,2% i również była o 0,6 punktu procentowego niższa niż na końcu 2018 roku.

Wykres 2: Stopa bezrobocia w Małopolsce – stan na 31 grudnia 2019 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie przyczyniły się do pozyskania środków finansowych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych w kwocie 21,1 mln zł. Środki te w 2019 roku pozwoliły objąć wsparciem znaczną grupę bezrobotnych mieszkańców regionu tarnowskiego, w tym osoby z miasta Tarnowa. Zaktywizowano 784 osoby bezrobotne z Tarnowa, z tego 260 osób podjęło staż, 133 osoby zostały skierowane do odbycia szkolenia, 111 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 71 osób rozpoczęło pracę na utworzonych miejscach w ramach doposażenia stanowisk pracy. Ponadto osoby bezrobotne z Tarnowa podejmowały prace interwencyjne, zatrudnienie w ramach robót publicznych, prace społecznie użyteczne, podejmowały prace w ramach refundacji wynagrodzenia, nagród i składek ZUS za bezrobotnych do 30. roku życia, podejmowały pracę lub działalność gospodarczą w ramach przyznania bonu na zasiedlenie oraz korzystały z dofinansowania kosztów studiów podyplomowych.

W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 4.025 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej od pracodawców z terenu Tarnowa (z całego regionu 7.678 miejsc) i było to o 875 miejsc mniej w porównaniu do 2018 roku. Spadek liczby miejsc pracy i aktywizacji zawodowej spowodowany był zmniejszeniem się liczby ofert na miejsca zarówno subsydiowane, jak i niesubsydiowane.

W 2019 roku zatrudnienie podjęło 2.009 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa, którzy stanowili 40,8% osób wyrejestrowanych. Odsetek zatrudnionych był na nieco niższym poziomie niż w 2018 roku, kiedy pracę podjęło 2.426 osób bezrobotnych z Tarnowa. Stanowiły one wówczas 45,7% osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych. Ponadto 227

bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 111 osób skorzystało z dotacji udzielonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności, a 5 osób rozpoczęło działalność gospodarczą w ramach bonu na zasiedlenie.

Działania na rzecz bezrobotnych

W 2019 roku na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał środki w wysokości 21.134,7 tys. zł. Tarnowski PUP realizował również inne projekty i programy współfinansowane z Funduszy Europejskich oraz Funduszu Pracy, były to projekty:

- 1) „Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży”;
- 2) „Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników”;
- 3) „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (IV) – Młodzi na start”;
- 4) „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (IV). Mój rozwój, moja szansa”;
- 5) „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (V). Mój rozwój, moja szansa”;
- 6) „CISERWIS”;
- 7) program „Firma +1”;
- 8) program „Konserwator”;
- 9) Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi;
- 10) Program staży w placówkach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 11) Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi;
- 12) Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w roku 2019 miały miejsce klęski żywiołowe;
- 13) Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych aktywizowanych w ramach staży w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Urząd dysponował również środkami Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości 2.058,4 tys. zł na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

1.5. Uspołecznienie zarządzania miastem

1.5.1. Działalność ciał doradczych

W 2019 r. przy Prezydencie Miasta Tarnowa działały następujące ciała doradcze:

1. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.
2. Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa.
3. Rada Kultury Miasta Tarnowa.
4. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa.
5. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna.
6. Tarnowska Rada Seniorów.
7. Tarnowski Komitet Rewitalizacyjny

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych należy:

- 1) inicjowanie projektów zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- 2) realizacja praw osób niepełnosprawnych,
- 3) opiniowanie projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) ocena realizacji programów,
- 5) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską w Tarnowie pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Skład Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych powołany na lata 2015 - 2019: Dorota Budzyńska - przewodnicząca, Andrzej Ziembowski - wiceprzewodniczący, Aneta Michalska-Perkowska - sekretarz, Lucyna Cichoń i Maria Gajda.

W 2019 r. odbyło się 12 posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa. W toku posiedzeń rada zajmowała się następującymi sprawami:

- 1) wydała pięć opinii do projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki PFRON przyznane powiatom wg algorytmu, oraz wysokości kwot przeznaczonych na poszczególne zadania zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 2) ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2019 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych),
- 3) wydała dwie opinie do projektu zarządzenia w sprawie wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”,
- 4) dokonała oceny merytorycznej wniosków w ramach programu „Aktywny samorząd” o dofinansowanie ze środków PFRON w 2019 r., złożonych przez wnioskodawców wykazujących szczególne utrudnienia,
- 5) wydała trzy opinie dotyczące projektów wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON, złożonych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”:

- a) w Obszarze B - „Wymiana zabudowy ściennej z drzwiami świetlicy szkolnej w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowie”,
- b) w Obszarze D - „Zakup samochodu osobowego, przystosowanego do transportu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich, na potrzeby Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie”,
- c) w Obszarze G - skierowanie do powiatu poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 6) wydała opinię w sprawie utworzenia Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” oraz Subregionalnego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych - Bezpieczna Przystań,
- 7) wydała opinię w sprawie sprawozdania z realizacji „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w mieście Tarnowie na lata 2016-2020” za 2018 r.,
- 8) dokonała analizy trudnej sytuacji życiowej dwóch osób niepełnosprawnych, które złożyły wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie i zajęła w tych sprawach stanowisko.

Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa

Rada sportu, zgodnie z ustawą o sporcie, jest ciałem doradczym i opiniodawczym dla organu wykonawczego danej jednostki samorządu terytorialnego. Członkowie rady sportu wykonują swoje funkcje społecznie.

Do zadań Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa należy opiniowanie w szczególności:

- 1) strategii rozwoju Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kultury fizycznej,
- 2) projektu budżetu Gminy Miasta Tarnowa w części dotyczącej kultury fizycznej,
- 3) projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie dotyczących rozwoju kultury fizycznej w Gminie Miasta Tarnowa,
- 4) programów dotyczących bazy sportowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym terenów wykorzystywanych na cele kultury fizycznej,
- 5) projektów uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie,
- 6) wniosków o przyznanie wyróżnień, nagród i stypendiów sportowych zgodnie z odpowiednią uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie w tym zakresie.

Rady sportu powoływane są przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego spośród przedstawicieli organizacji i instytucji realizujących zadania w zakresie kultury fizycznej. Organ wykonawczy ustala skład i zasady powoływania członków rady sportu, a także regulamin jej działania.

W 2019 r., w związku z zakończeniem poprzedniej kadencji Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa, Prezydent Miasta Tarnowa powołał nowy skład na kadencję 2019-2023. Powołanie rady odbyło się w sposób dwuetapowy.

Zarządzeniem nr 51/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 08 lutego 2019 r. w sprawie powołania imiennego składu Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa, w skład Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa weszli: Piotr Górnikiewicz - przedstawiciel Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki Rady Miejskiej w Tarnowie, Marek Baran - przedstawiciel Wydziału Sportu Urzędu Miasta Tarnowa - sekretarz Rady Sportu, Marek Małek - przedstawiciel Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tarnowie, Ryszard Surdej - przedstawiciel Tarnowskiego Miejskiego Szkolnego Związku Sportowego – jako reprezentant uczniowskich klubów sportowych działających w Tarnowie, Wojciech Nowak - przedstawiciel sportowego

środowiska tarnowskich szkół wyższych, Tomasz Matyjewicz – zgłoszony przez klub ZKS Unia Tarnów, Jakub Drwal – zgłoszony przez Klub Sportowy Metal Tarnów - zastępca przewodniczącego rady sportu, Jarosław Wałaszek – zgłoszony przez Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego PWSZ - zastępca przewodniczącego rady sportu, Marek Niemczura – zgłoszony przez Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” – przewodniczący rady sportu, Robert Maślanka – zgłoszony przez Uczniowski Klub Sportowy Vo Thuat Thanh Quyen, Mariusz Liszka – zgłoszony przez Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate, Andrzej Ziembowski – zgłoszony przez Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start, Mariusz Siedlik – zgłoszony przez Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży, Leszek Kępiński – zgłoszony przez Stowarzyszenie Kępa Sport z siedzibą w Tarnowie, Andrzej Łoś – zgłoszony przez Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów, Urszula Świerczek – zgłoszona przez Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO.

Zarządzeniem nr 71/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 18 lutego 2019 w skład rady sportu weszli dodatkowo: Jacek Ćwik – zgłoszony przez Miejski Klub Sportowy Tarnovia, Jarosław Wołowicz – zgłoszony przez Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka PWSZ, Paweł Holcman – zgłoszony przez Klub Piłkarski Błękitni 1947.

W 2019 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa. Pierwsze miało miejsce 4 marca 2019 r. W trakcie posiedzenia wręczono podziękowania członkom Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa w kadencji 2015-2019, wręczono listy gratulacyjne dla nowych członków Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa powołanych w kadencji 2019-2023, wybrano dwóch przedstawicieli rady sportu do Komisji Stypendiów i Nagród.

W trakcie posiedzenia Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa podjęła uchwałę w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa do Komisji Stypendiów i Nagród w roku 2019.

Drugie posiedzenie Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa odbyło się 17 października 2019 r. W trakcie posiedzenia sformułowano wnioski do projektu budżetu kultury fizycznej na rok 2020, wyrażono opinię na temat wniosku Małopolskiego Związku Piłki Nożnej w Krakowie o włączenie do składu komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert przedstawiciela Tarnowskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. Ponadto Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa podjęła uchwały w sprawie zgłoszenia wniosków do budżetu miasta Tarnowa na rok 2020 o podniesienia stawek na rzecz sportu dzieci i młodzieży w poszczególnych zadaniach do łącznej kwoty 4.300.000 złotych.

Rada Kultury Miasta Tarnowa

Rada Kultury Miasta Tarnowa nie jest organem powoływanym obligatoryjnie. Stanowi organ opiniodawczo-doradczy Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach dotyczących kultury. Rada Kultury Miasta Tarnowa powoływana jest na okres trwania kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa. Zarządzeniem nr 112/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie powołania Rady Kultury Miasta Tarnowa, ustalenia jej składu oraz wprowadzenia regulaminu powołana została Rada Kultury Miasta Tarnowa w następującym składzie: Rafał Baławejder, Bartłomiej Bałut, Adam Bartosz, Grzegorz Gawlik, Tomasz Kapturkiewicz, Agnieszka Kawa, Piotr Kopa, Krystyna Latała, Ewa Łaczyńska-Widz, Dorota Omylska-Bielat, Marcin Sobczyk, Ewa Stańczyk, Andrzej Szpunar.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa

W 2019 r. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa pracowała na podstawie zarządzenia nr 170/2017 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa VI kadencji, zmienionego zarządzeniem nr 212/2018 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa VI kadencji oraz zarządzeniem nr 494/2018 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa VI kadencji.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa działa w następującym składzie: Roman Ciepiela, prezydent Tarnowa, pełniący funkcję przewodniczącego komisji, Katarzyna Łacka-Sutkowska, dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w Urzędzie Miasta Tarnowa, pełniąca funkcję zastępcy przewodniczącego komisji, Józef Gancarz, radny delegowany przez Radę Miejską w Tarnowie, Sebastian Stepek, radny delegowany przez Radę Miejską w Tarnowie, Bogumiła Porębska, powołana przez prezydenta Tarnowa, Małgorzata Proszowska, powołana przez prezydenta Tarnowa, Stefan Piotrowski, powołany przez prezydenta Tarnowa, Witold Słęczak, delegowany przez Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie, Robert Kozak, delegowany przez Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie, Barbara Glazer-Podobińska, prokurator wskazany przez Prokuratora Okręgowego w Tarnowie. Do udziału w pracach komisji z głosem doradczym powołani zostali: Krzysztof Tomasik, Piotr Szpunar.

W okresie sprawozdawczym Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa obradowała na trzech posiedzeniach, które odbyły się 17 kwietnia 2019 r., 5 czerwca 2019 r. oraz 28 listopada 2019 r.

Na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 2019 r., które odbyło się wspólnie z Komisją Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie, komisja dokonała oceny zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Tarnowa na podstawie materiałów przedłożonych przez: komendanta Straży Miejskiej w Tarnowie, komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie oraz komendanta miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie. Po przeprowadzonej dyskusji na temat pracy służb oraz analizie przedstawionych materiałów komisja zaopiniowała pozytywnie działalność każdej jednostki za rok 2018.

Posiedzenie komisji w dniu 5 czerwca 2019 r. odbyło się wspólnie z Zespołem Zarządzania Kryzysowego Miasta Tarnowa w siedzibie Centrum Bezpieczeństwa i Zarządzania Ruchem. Tematem przewodnim posiedzenia była organizacja „Bezpiecznych wakacji 2019” na terenie miasta. W trakcie posiedzenia poruszono tematy dotyczące organizowanych półkolonii oraz innych form spędzania wolnego czasu, z których będą mogły skorzystać dzieci i młodzież podczas przerwy wakacyjnej. Omówione zostały również zasady korzystania z ofert spędzania wolnego czasu, przygotowanych przez jednostki organizacyjne Urzędu i Gminy Miasta Tarnowa. Przedstawiciele służb i inspekcji wydali pozytywną opinię na temat poziomu przygotowania obiektów i miejsc, w których będą odbywać się zajęcia. Następnie członkom komisji zostało przedstawione sprawozdanie z realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2022 dla Miasta Tarnowa” za rok 2018. Do sprawozdania członkowie komisji nie wnieśli uwag. Ponadto przedstawiona została szczegółowa informacja na temat działań podejmowanych przez urząd, instytucje miejskie, inspekcje, straże i służby w czasie zagrożenia powodziowego, które wystąpiło w dniach 21 - 25 maja 2019 r. w mieście.

Na posiedzeniu komisji w dniu 28 listopada 2019 r., które odbyło się wspólnie z Komisją Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie, komisja wydała pozytywną opinię do projektu budżetu Gminy Miasta Tarnowa na rok 2020 w zakresie dotyczącym

zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie miasta Tarnowa. Kolejnym punktem omówionym podczas wspólnego posiedzenia komisji była informacja na temat ścieżek rowerowych w Tarnowie, planów ich rozwoju i współpracy w tym zakresie z gminami ościennymi, którą przedstawili zastępca dyrektora oraz pracownik Zarządu Dróg i Komunikacji w Tarnowie.

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Tarnowie powołana została zarządzeniem nr 316/2007 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 6 września 2007 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Tarnowie (z późn. zm.). Jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach zagospodarowania przestrzennego.

Komisja powołana jest do opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokonywanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa ocen i analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

W 2019 r. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna pracowała w następującym składzie: mgr inż. arch. Barbara Knapik – przewodnicząca, mgr inż. arch. Małgorzata Abramowicz – wiceprzewodnicząca, mgr inż. Marek Maślanka – sekretarz, mgr inż. arch. Małgorzata Przybysz – Ławnicka, mgr inż. arch. Ewa Bień, mgr inż. Artur Michałek, mgr inż. Andrzej Banach.

W 2019 r. odbyło się pięć posiedzeń. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna wydała, wymagane art. 17, pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opinie o pięciu projektach planu miejscowego oraz opinię dotyczącą bilansu terenów pod zabudowę w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Na posiedzeniu w dniu 15 marca 2019 r. opiniowano: projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, wyznaczonym ulicami: Stanisława Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny oraz projektowanym wałem rzeki Biała; projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94.

Projekt planu w rejonie ulic: Stanisława Kassali, Ogrodowej i Świętej Katarzyny oraz projektowanego wału rzeki Biała opracowany został w oparciu o uchwałę nr LIV/579/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, wyznaczonego ulicami: Stanisława Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny oraz projektowanym wałem rzeki Biała.

Wiodącym przeznaczeniem obszaru, zgodnie z ustaleniami studium, jest teren ogrodów działkowych, a niewielka jego część wskazana została pod realizację zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności.

Projekt planu w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94 opracowany został w oparciu o uchwałę nr LVII/593/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94. Obszar ten zgodnie z ustaleniami studium przeznaczono pod zabudowę jednorodziną.

Na posiedzeniu w dniu 18 marca 2019 r. opiniowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującym teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską,

opracowywany zgodnie z uchwałą nr LVII/594/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującym teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską.

Obszar ten z uwagi na walory krajobrazowo – przyrodnicze, zgodnie z ustaleniami studium, wyznaczono jako tereny wolne od zabudowy, o charakterze obszarów zieleni otwartej i rekreacyjnej, w niewielkim zakresie uzupełnionej w odpowiednią formę usług, z zachowaniem zieleni wysokiej i leśnej w jego południowej części.

Na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 2019 r. opiniowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej. Projekt podjęto na podstawie uchwały nr LVIII/602/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej. Teren objęty opracowaniem, z uwagi na położenie w wyznaczonej strefie aktywności gospodarczej – SAG III – Kryształowa - Niedomicka oraz bezpośrednio sąsiedztwo istniejących i rozwijających się funkcji przemysłowych, przeznaczono w całości na tereny przemysłowo-usługowe z zachowaniem w południowej części terenów zielonych przyjmujących formę izolacyjną.

Na posiedzeniu w dniu 24 października 2019 r. opiniowano opracowanie bilansu terenów pod zabudowę w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa”.

W 2015 r., po zmianie przepisów o planowaniu przestrzennym, wprowadzony został obowiązek wykonania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę i uwzględnienia go przy określaniu zapotrzebowania na nową zabudowę w perspektywie nie dłuższej niż 30 lat. W związku z powyższym Prezydent Miasta Tarnowa zlecił wykonanie takiego opracowania.

Na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2019 r. opiniowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulicy Komunalnej - „Krzyż Wschód III”, opracowywany zgodnie z uchwałą nr XI/97/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulicy Komunalnej – „Krzyż Wschód III”. Opracowanie planu podyktowane jest potrzebą przygotowania na cele inwestycyjne atrakcyjnie zlokalizowanych terenów produkcyjno – usługowych. Planem objęty został m. in. zwarty kompleks nieruchomości gruntowych, stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa.

W 2019 roku Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna podjęła 6 uchwał, wydając opinie pozytywne przedłożonych opracowań.

Tarnowska Rada Seniorów

Tarnowska Rada Seniorów w 2019 r. pracowała w dwunastoosobowym składzie, z udziałem przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz seniorów na terenie miasta Tarnowa.

W ramach dobrych praktyk, dla wzmocnienia działalności, w Tarnowskiej Radzie Seniorów działały cztery zespoły współpracowników powołanych do realizacji zadań wynikających z przyjętego rocznego planu pracy Tarnowskiej Rady Seniorów. Działały w nich osoby reprezentujące środowiska senioralne, które nie miały swoich przedstawicieli w Tarnowskiej Radzie Seniorów, a także przedstawiciele organizacji, stowarzyszeń i instytucji działających na rzecz seniorów. Osoby te uczestniczyły w posiedzeniach Tarnowskiej Rady Seniorów jako referujące określone zadania, przedstawiające wyniki prac zespołów z prawem głosu doradczego.

Zgodnie z założeniami statutowymi Tarnowska Rada Seniorów stanowi ciało o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym. Przedstawiciele Tarnowskiej Rady Seniorów uczestniczyli w tworzeniu ram i kierunków dla polityki senioralnej w mieście.

Tarnowska Rada Seniorów w 2019 r. pracowała w 12-osobowym zespole, z udziałem przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz seniorów na terenie miasta Tarnowa, w następującym składzie: Lidia Jaźwińska – przewodnicząca, przedstawicielka Prezydenta Miasta Tarnowa, Grażyna Kondracka – wiceprzewodnicząca, przedstawicielka Stowarzyszenia Medycyna Polska, Maria Gogojewicz-Pęczerek – sekretarz, przedstawicielka Katolickiego Centrum Edukacji KANA, Maria Halina Gawle – przedstawicielka Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów (PZERI), Ludwika Gawron – przedstawicielka Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy PWSZ w Tarnowie, Zofia Grzywacz – przedstawicielka Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Maria Kanior – przedstawicielka Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy PWSZ w Tarnowie, Danuta Kisielewska – przedstawicielka Stowarzyszenia „Senior na czasie”, Barbara Koprowska – radna Rady Miejskiej w Tarnowie (do 31.01.2019 r.), Jakub Kwaśny – radny Rady Miejskiej w Tarnowie (od 31.01.2019 r.), Maria Papuga – przedstawicielka Rady Osiedla nr 5 Rzędzin, Barbara Sierakowska-Karczewska – przedstawicielka Stowarzyszenia Srebrne Skronie, Piotr Wójcik – radny Rady Miejskiej w Tarnowie.

Tarnowska Rada Seniorów i reprezentujące ją wszystkie środowiska senioralne były uczestnikami najważniejszych wydarzeń w mieście (patriotycznych, kulturalnych, sportowych, rocznicowych). Pozwalało to na umacnianie wielopokoleniowego dialogu, a jednocześnie zmieniało pogląd na temat seniorów i aktywności wieku senioralnego.

W 2019 r. Tarnowska Rada Seniorów odbyła pięć posiedzeń. Średnia frekwencja wynosiła dziewięć osób. Na posiedzenia zapraszani byli pracownicy Urzędu Miasta Tarnowa, którzy bezpośrednio związani byli z podejmowanym przez Tarnowską Radę Seniorów tematem, a także inne osoby reprezentujące partnerów w działaniach na rzecz polityki senioralnej w mieście (m.in. przedstawiciele placówek kultury, sportu, policji, służby zdrowia, komisji Rady Miejskiej w Tarnowie). Tematyka posiedzeń była różnorodna i dostosowana zarówno do zadań wynikających z rocznego planu pracy, jak również z bieżących potrzeb środowisk senioralnych.

W 2019 r. odbyło się 12 posiedzeń Prezydium Tarnowskiej Rady Seniorów (nie odbywano spotkań w miesiącach wakacyjnych). Posiedzenia te miały charakter działań roboczych, przygotowujących posiedzenia Tarnowskiej Rady Seniorów, opracowujących potrzebne materiały, dokumenty, analizy, grafiki odwiedzin w środowiskach senioralnych, kontakty z podmiotami zewnętrznymi. Prezydium czuwało nad realizacją przyjętego rocznego planu pracy, dbało o właściwą promocję i prestiż Tarnowskiej Rady Seniorów w środowisku działania, reprezentowało Tarnowską Radę Seniorów na zewnątrz, utrzymywało kontakt z władzami samorządowymi miasta, radnymi Rady Miejskiej w Tarnowie, przedstawicielami różnych organizacji, stowarzyszeń i instytucji działających na terenie miasta, a przede wszystkim z wszystkimi środowiskami senioralnymi w mieście. Na bieżąco dokonywano oceny aktywności i skuteczności pracy Tarnowskiej Rady Seniorów oraz jej poszczególnych członków.

Przedstawiciele Tarnowskiej Rady Seniorów byli zapraszani do udziału w sztabach organizacyjno-programowych najważniejszych wydarzeń odbywających się na terenie miasta. Zastępca Prezydenta Miasta Tarnowa, Pani Dorota Krakowska oraz przedstawiciele Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa na bieżąco informowali Tarnowską Radę Seniorów o podejmowanych na rzecz seniorów działaniach i rozwiązywanych problemach, także tych zgłaszanych przez Tarnowską Radę Seniorów. Przedstawiciele Tarnowskiej Rady Seniorów byli zapraszani na sesje Rady Miejskiej w Tarnowie.

Wszelkie koszty finansowe związane z działalnością Tarnowskiej Rady Seniorów, tj. delegacjami, przygotowaniem posiedzeń, spotkań prezydium, zespołów roboczych, działalnością reprezentacyjną, ponoszą samodzielnie członkowie i Prezydium Tarnowskiej Rady Seniorów.

Obsługę administracyjno-biurową, pomoc organizacyjną w zakresie bazy na posiedzenia Tarnowskiej Rady Seniorów, wysyłania zaproszeń oraz dokumentów dla członków Tarnowskiej Rady Seniorów zapewniał Referat Polityki Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa.

Przedstawiciele rady odwiedzali wszystkie środowiska senioralne na terenie miasta. Na bieżąco uczestniczyli w wydarzeniach i przedsięwzięciach organizowanych przez te środowiska. Przewodnicząca reprezentowała Tarnowską Radę Seniorów w 29 wydarzeniach zewnętrznych organizowanych przez inne podmioty. Odbywała rozmowy ze środowiskami działającymi na rzecz seniorów, a także z radnymi Rady Miejskiej w Tarnowie. Czuwała nad systematycznością dyżurów, w których sama także uczestniczyła. Dbała o wizerunek tarnowskich seniorów w mediach lokalnych i ogólnopolskich.

Sporo czasu poświęcono na stworzenie systemu zintegrowanej informacji dla seniorów. Uruchomiono profil Tarnowskiej Rady Seniorów na Facebooku, gdzie znajdują się wszystkie najciekawsze wydarzenia senioralne, informacje i komunikaty. Bardzo dużą pomoc w tym zakresie Tarnowska Rada Seniorów otrzymuje od Niezależnego Serwisu Informacyjnego KADR. Promuje on seniorów zarówno na Facebooku, jak i stronie www.niezaleznyserwiskadr.com.pl, na ogólnopolskich portalach senioralnych i społecznościowych, jak również zagranicznych. Nowością jest program „Senior na czasie” w lokalnej telewizji STARnowaTV.

Praca Tarnowskiej Rady Seniorów i poszczególnych środowisk senioralnych jest na bieżąco dokumentowana. Powstało wiele ciekawych filmów, serwisów zdjęciowych oraz materiałów opisowych. Pokazują one nie tylko dorobek seniorów, ale także wielu partnerów, instytucji i osób wspierających. Pokazują od strony praktycznej wiele obszarów realizacji zadań polityki senioralnej miasta.

Tarnowski Komitet Rewitalizacji

Tarnowski Komitet Rewitalizacji (TKR) powołano w pierwszym kwartale 2018 r. Stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Miasta Tarnowa w sprawach dotyczących rewitalizacji, wspiera działania Prezydenta Miasta Tarnowa w tym obszarze, pełni funkcje opiniodawczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji w Tarnowie. Uprawniony jest do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw związanych z procesami rewitalizacji realizowanymi na obszarze Tarnowa. Inicjuje oraz uczestniczy w opiniowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń Prezydenta Miasta Tarnowa, związanych z rewitalizacją na obszarze Tarnowa. Dzięki temu komitet może faktycznie wpływać na politykę miasta w tym zakresie.

Celem działań TKR jest przede wszystkim koordynacja przedsięwzięć podejmowanych na obszarze rewitalizacji oraz udział w monitoringu i ewaluacji programu. Ponieważ komitet ma pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą dla Prezydenta Miasta Tarnowa, do jego podstawowych zadań należy opiniowanie: planowanych zmian i modyfikacji Gminnych Programów Rewitalizacji, w tym także udział w ocenie zgłaszanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, projektów dokumentów programowych Gminy Miasta Tarnowa oraz aktów planistycznych związanych z problematyką rewitalizacji, sprawozdań, raportów z monitoringów i ewaluacji Gminnych Programów Rewitalizacji oraz projektów rewitalizacyjnych.

Może on także brać udział w działaniach promocyjnych oraz zapraszać przedstawicieli organizacji/institucji, które nie mają swoich reprezentantów w TKR, bądź ekspertów w dziedzinie rewitalizacji oraz innych gości. Na wszystkich etapach realizacji programu TKR powinien współpracować z organami gminy, a jego obsługę organizacyjną zapewnia Wydział Rozwoju Miasta.

Zgodnie z zarządzeniem nr 10/2018 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie powołania imiennego składu TKR powołano w jego skład: osoby reprezentujące środowiska miejskich jednostek organizacyjnych lub spółek miejskich wskazanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa (3 osoby), radnych wskazanych przez Radę Miejską w Tarnowie (6 osób), mieszkańców (6 przedstawicieli rad osiedli położonych na obszarze rewitalizacji, tj. Osiedla nr 1 „Starówka”, Osiedla nr 2 „Strusina”, Osiedla nr 3 „Piaskówka”, Osiedla nr 4 „Grabówka”, Osiedla nr 6 „Gumniska-Zabłocie” i Osiedla nr 7 „Krakowska”) oraz reprezentantów wszystkich ciał doradczych działających przy Prezydencie Miasta Tarnowa (7 osób).

W związku z rozpoczęciem nowej kadencji Rady Miejskiej w Tarnowie, zgodnie z zarządzeniem nr 03/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 7 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany imiennego składu tarnowskiego komitetu, do składu TKR zostali wskazani następujący radni: Jakub Kwaśny, Piotr Górnikiewicz, Grażyna Barwacz, Agnieszka Danielewicz, Sebastian Stepek, Dawid Solak, Angelika Świtalska, Mirosław Biedroń, Tomasz Olszówka. Od tego czasu TKR liczy 25 członków.

W 2019 r. odbyły się trzy spotkania TKR. Na pierwszym 21 lutego 2019 r. zaprezentowano siedem nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wnioskowanych przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o. (MZB) oraz restaurację „U Jana” o wpisanie ich do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022, ponieważ ubiegali się oni o preferencyjne pożyczki na rewitalizację ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 i Osi Priorytetowej 11 (Działanie 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy Małopolski).

MZB zgłosił 6 przedsięwzięć dotyczących rewitalizacji budynków przy ulicach: Krótkiej 6, Zakątnej 11, Wałowej 16, 37 i 47, Wekslarskiej 2, 3, 5, 6, 7, 11 i Rynku 17. Właściciele restauracji „U Jana” zgłosili projekt „Spotkajmy się w Tarnowie – rewitalizacja kamienicy przy ul. Rynek 14”. Projekty te wpisują się w główne filary i cele Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022, zdefiniowane w rozdziale III Gminnego Programu Rewitalizacji pt. „Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji”, i uzyskały jednogłośnie poparcie TKR, który zaopiniował pozytywnie konieczność przystąpienia do zmian zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji, polegających na dopisaniu przyjętych działań/projektów do przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji na listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzupełniających. W dniu 11 kwietnia 2019 r. Rada Miejska w Tarnowie przyjęła w/w zmiany w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2022, co umożliwiło w/w interesariuszom wnioskowanie o wsparcie finansowe ze źródeł zewnętrznych dla realizowanych przez nich przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W ramach drugiego spotkania TKR 9 maja 2019 r. zorganizowano w formie warsztatów szkolenie nt. rewitalizacji, z udziałem członków TKR, radnych Rady Miejskiej w Tarnowie, radnych rad osiedli z obszaru rewitalizacji oraz pracowników samorządowych, a prowadziły je ekspertki z Instytutu Rozwoju Miast i Regionów z Warszawy. W trakcie szkolenia omówiono rozwiązania prawne związane z pojęciem rewitalizacji i partycypacji, prezentację krajowych dobrych praktyk rewitalizacyjnych, możliwych do adaptacji w Tarnowie i uwzględniających specyfikę problemów i przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa oraz możliwości wdrożenia przedstawionych praktyk.

Podczas warsztatów członkowie komitetu, zainspirowani wzorcowymi przykładami rewitalizacji w innych miastach, zdecydowali o nawiązaniu kontaktu z Dąbrową Górniczą i odbyciu tam wizyty studyjnej.

Trzecie spotkanie 12 grudnia 2019 r. poświęcono podsumowaniu w/w warsztatów. Przypomniano główne założenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji i przedyskutowano pomysł uchwalenia takiej strefy w Tarnowie. Zarekomendowano władzom miasta przeanalizowanie możliwości sfinansowania z budżetu miasta dotacji na najistotniejsze działania renowacyjne/remontowe budynków znajdujących się na obszarze rewitalizacji, co zdaniem większości członków komitetu mogłoby zaważyć na podjęciu uchwały o ustaleniu Specjalnej Strefy Rewitalizacji w Tarnowie.

Podjęto również decyzję o konieczności zorganizowania comiesięcznych dyżurów TKR w celu ułatwienia kontaktu z mieszkańcami, odbiorcami rewitalizacji oraz aktywowania środowiska interesariuszy. Ustalono także, że wszelkie informacje dot. działań TKR będą zamieszczane na bieżąco w stworzonej w tym celu zakładce Rewitalizacja na stronie miasta www.tarnow.pl, a dodatkowo informacje o spotkaniach i dyżurach TKR – na głównej stronie w zakładce Aktualności.

1.5.2. Rady osiedli

Rady osiedli są jednostkami pomocniczymi Gminy Miasta Tarnowa, do których zakresu działania należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli i wspieranie organów miasta w wykonywaniu ich zadań. Do ich zadań należy m.in.:

- 1) określanie przedsięwzięć dotyczących osiedli z zakresu infrastruktury technicznej, potrzeb kulturalnych, oświatowych, zdrowotnych, ekologicznych, ładu estetycznego itp., wymagających sfinansowania z budżetu miasta w granicach kwot przeznaczonych na te cele, określonych przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- 2) zarządzanie powierzonymi składnikami mienia miasta,
- 3) udział w rozpatrywaniu i przygotowywaniu projektów rozstrzygnięć dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedli,
- 4) opiniowanie zagadnień poddanych konsultacjom przez Radę Miejską w Tarnowie,
- 5) organizowanie samopomocy mieszkańców, czynów społecznych i imprez osiedlowych.

W Tarnowie funkcjonuje 16 rad osiedli: nr 1 „Starówka”, nr 2 „Strusina”, nr 3 „Piaskówka”, nr 4 „Grabówka”, nr 5 „Rzędzin”, nr 6 „Gumniska – Zabłocie”, nr 7 „Krakowska”, nr 8 „Mościce”, nr 9 „Chyszów”, nr 10 „Klikowa”, nr 11 „Krzyż”, nr 12 „Jasna”, nr 13 „Westerplatte”, nr 14 „Legionów H. Dąbrowskiego”, nr 15 „Koszyce” i nr 16 „Zielone”.

Bieżąca kadencja rad osiedli kończy się w 2020 roku, a wybór ich członków na nową, tym razem pięcioletnią kadencję, został przesunięty uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie na 28 czerwca z powodu ogłoszonego stanu epidemii, później data ta została zmieniona i obecny termin to 27 września br.

Zarządzeniem nr 336/2018 Prezydenta Miasta Tarnowa z 14 sierpnia 2018 r. zostały określone kwoty dla poszczególnych osiedli w Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczone w roku 2019 na potrzeby rad osiedli w zakresie infrastruktury technicznej, kulturalne, oświatowe, zdrowotne, ekologiczne, ładu estetycznego itp.

Kwota na zadania wskazane przez rady osiedli na rok 2019

nr 1	Starówka	241.207,00
nr 2	Strusina	349.298,00
nr 3	Piaskówka	339.275,00
nr 4	Grabówka	262.524,00
nr 5	Rzędzin	195.585,00
nr 6	Gumniska-Zabłocie	326.087,00
nr 7	Krakowska	152.521,00
nr 8	Mościce	490.180,00
nr 9	Chyszów	136.657,00
nr 10	Klikowa	240.898,00
nr 11	Krzyż	438.326,00
nr 12	Jasna	272.575,00
nr 13	Westerplatte	130.923,00
nr 14	Legionów	57.157,00
nr 15	Koszyce	85.101,00
nr 16	Zielone	115.188,00

Rady osiedli, w uzgodnieniu z mieszkańcami, dokonały wyboru przedsięwzięć, zaproponowane projekty oraz plany wydatków na nie podlegały weryfikacji przez właściwe jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Tarnowa lub Gminy Miasta Tarnowa w zakresie formalnej możliwości realizacji zgłoszonych przedsięwzięć, ich zakresu rzeczowego i prawidłowości ustalenia kosztów realizacji.

Opis poszczególnych zadań i zaawansowanie ich realizacji zawarty jest w zestawieniach przygotowanych przez poszczególne wydziały merytoryczne.

1.5.3. Budżet obywatelski

Budżet obywatelski to forma uczestnictwa mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących najbliższego otoczenia, w której każdy mieszkaniec może decydować, na jaki cel zostaną wydane pieniądze stanowiące część budżetu miejskiego. Pod głosowanie w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2019 r. poddano 14 projektów zgłoszonych przez mieszkańców, które spełniły wymagania formalne i zostały zaopiniowane przez Komisję Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych Rady Miejskiej w Tarnowie. Całkowita kwota wydatków przeznaczonych na sfinansowanie projektów wybranych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego na 2019 r. wyniosła 2.100.000 zł. Głosowanie trwało od 18 do 27 czerwca 2018 r. Mieszkańcy mogli głosować poprzez stronę internetową www.bo.tarnow.pl za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej i poprzez formularz głosowania. Łącznie oddano 5844 głosy, w tym za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej – 134 głosy, a za pomocą formularza głosowania – 5710 głosów.

**Projekty wybrane do realizacji
w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2019 r.**

Kod	Nazwa	Kwota	Liczba głosów
13	„Tężnia solankowa z Terlikówki” Budowa tężni solankowej w okolicach Góry Św. Marcina	500.000 zł	1085
08	„Rozbudowa ul. Wiśniowej wraz z budową ul. Poziomkowej, Czereśniowej, Harasymowicza – etap 3 – budowa oświetlenia ulicznego oraz wykonanie kanalizacji deszczowej na ul. Poziomkowej”.	390.000 zł	888
02	„Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnych 2019”	400.000 zł	704
01	„Kontynuacja rozbudowy Parku Westerplatte”	500.000 zł	615
09	„Nowe boiska i plac zabaw na Westerplatte!”	310.000 zł*	472
Razem		2.100.000 zł	

*Zakres zadania 09 przekroczył pulę środków Budżetu Obywatelskiego na 2019 r. Zgodnie z § 7 ust.3 regulaminu – w przypadku projektu, który uzyskał kolejno największą liczbę głosów, ale jego wartość powoduje przekroczenie puli środków przewidzianych w ramach budżetu obywatelskiego na dany rok, pula ta może być podwyższona przez Prezydenta Miasta Tarnowa do wysokości kwoty uzupełniającej wartość tego projektu.

„Tężnia solankowa z Terlikówki”. Budowa tężni solankowej w okolicach Góry Świętego Marcina

Za kwotę 18.504,40 zł opracowano dokumentację projektową, realizacja inwestycji została przeniesiona na 2020 rok. Dokumentacja projektowa została opracowana na podstawie decyzji nr 107/W/2019 o warunkach zabudowy, gdyż na obszarze Góry Św. Marcina nie był uchwalony Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. W momencie składania dokumentacji z powodu uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego konieczne stało się uaktualnienie jej. Po otrzymaniu poprawionej dokumentacji zostanie wydane pozwolenie na budowę, jak również rozpoczną się procedury związane z przeprowadzeniem postępowania przetargowego na to zadanie.

„Rozbudowa ul. Wiśniowej wraz z budową ul. Poziomkowej, Czereśniowej, Harasymowicza – etap 3 – budowa oświetlenia ulicznego oraz wykonanie kanalizacji deszczowej na ul. Poziomkowej”.

Inwestycja stanowi 3. etap realizacji rozbudowy ulicy Wiśniowej oraz budowy ulic Poziomkowej, Czereśniowej, Harasymowicza, dla których w celu możliwości wykonania robót budowlanych w dniu 20.01.2016 r. została wydana decyzja zezwalająca na realizację inwestycji drogowej. W ramach etapu I i II wykonano przebudowę ulicy Wiśniowej oraz kanalizację ul. Harasymowicza.

W 2018 roku na inwestycję wydatkowano 422.217,01 zł brutto. Celem prowadzenia etapu 3. było wybudowanie i przebudowanie istniejącej infrastruktury podziemnej oraz nadziemnej na odcinku 392 mb.

W ramach zadania przeprowadzono budowę oświetlenia ulicznego, składającego się z 11 szt. słupów oświetleniowych zlokalizowanych po jednej stronie ulicy, wraz z jego zasilaniem. Jednocześnie z robotami elektroenergetycznymi wykonano również

zabezpieczenie poprzez zamontowanie rur ochronnych miejsc przejść oraz zbliżeń z istniejącą infrastrukturą techniczną. W branży telekomunikacyjnej zmieniono lokalizację kolidującego słupa telekomunikacyjnego wraz z jego wymianą na nowy. W branży sanitarnej wykonano kolektor odwodnieniowy kanalizacji deszczowej wraz z 8 studniami rewizyjnymi, które będą zbierać wody opadowe z przyszłej ulicy za pomocą nowo wykonanych 9 wpustów ulicznych.

Zadanie, w zakresie wskazanym do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego 2019, zostało wykonane i zakończone w roku 2019.

„Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej”

Projekt pn. „Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej” został wybrany przez mieszkańców Tarnowa w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2019 rok.

Realizatorzy zadania, tj. Stowarzyszenie Medycyna Polska (lider projektu), Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA, Stowarzyszenie „Senior na czasie” oraz Stowarzyszenie „KANON”, zostali wyłonieni w ramach otwartego konkursu ofert. Na jego realizację w okresie od 1 lutego do 31 grudnia 2019 r. wydatkowanych zostało 400.000 zł pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, natomiast wkład własny organizacji, w tym osobowy i finansowy, wyniósł 44.058 zł. W różnych działaniach i wydarzeniach uczestniczyło łącznie 755 osób powyżej 55. roku życia.

Zrealizowano:

- 146 godzin zajęć komputerowych,
- 199 godzin nauki języka angielskiego,
- 155 godzin zajęć artystycznych,
- 120 godzin zajęć tanecznych,
- 260 godzin zajęć fitness/pilates/nordic walking,
- 540 godzin zajęć usprawniających z fizjoterapeutą,
- 73 godziny zajęć w ramach Mobilnego Centrum Aktywności Senioralnej,
- 4 spotkania z ciekawymi ludźmi,
- 10 wyjazdów integracyjnych,
- 7 imprez integracyjnych,
- 144 zajęcia na basenie.

Zorganizowano obchody Tarnowskiego Tygodnia oraz Dnia Seniora. Ponadto odbyły się kampanie pn. „SOS dla życia”, „Nie daj się oszukać”, przygotowano także odbłaski z hasłem „Widzimy się” i logo MCAS, które były rozdawane seniorom podczas spotkań klubowych, a seniorzy przekazywali je również swoim sąsiadom, członkom rodziny.

Kluby działające w ramach wszystkich czterech centrów były czynne 5 razy w tygodniu przez minimum 4 godziny dziennie. Przez cały okres realizacji zadania prowadzony był internetowy portal dla seniorów www.centrasenioralne.pl oraz strona na Facebooku Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej.

Kontynuacja rozbudowy Parku Westerplatte

Projekt został zrealizowany. W Parku Westerplatte:

- wykonano platformę widokową o nawierzchni betonowej, 20 latarni oświetleniowych słupowych i 4 oprawy liniowe LED oraz zakupiono i zamontowano ławki i kosz za kwotę 266.647,09 zł,
- za kwotę 110.214,61 zł zakupiono i zamontowano: 6 urządzeń siłowni zewnętrznych, 2 stoły do gry w szachy, 4 ławki, 2 tablice informacyjne, kosz na śmieci i stojak

rowerowy. Na terenie siłowni wykonano nawierzchnie: żwirowe, z kostki brukowej oraz trawiaste,

- za kwotę 21.152 zł posadzono drzewa i krzewy w parku.
Wydatki w roku 2020 wyniosły 398.013,7 zł.

„Nowe boiska i plac zabaw na Westerplatte”:

Zadanie pod nazwą „Budowa placu zabaw i przebudowa boiska na os. Westerplatte – etap I” wykonano w okresie 16.05.2019 r. – 28.10.2019 r. Termin umowy: 31.10.2019 r. Zadanie zostało wykonane zgodnie z przedmiotem zamówienia za kwotę 326.813,06 zł.

Zakres inwestycji obejmował: rozbiórkę wału wschodniego, przebudowę chodnika wschodniego (wymiana nawierzchni bitumicznych i betonowych na nawierzchnię z kostki brukowej betonowej wraz z wykonaniem podbudowy i obrzeży betonowych), budowę placu zabaw (plantowanie i korytowanie terenu, wykonanie podbudowy, wykonanie chodnika z kostki, wykonanie nawierzchni bezpiecznych z piasku, wykonanie ogrodzenia z furką, dostawa i montaż: urządzeń zabawowych, ławek, koszy oraz tablicy z regulaminem), przebudowę boiska do siatkówki (rozbiórka istniejącego boiska o nawierzchni bitumicznej i betonowej, wykonanie boiska o nawierzchni poliuretanowo-gumowej, dostawa i montaż: wyposażenia boiska, ławek, koszy, piłkochwyłów).

1.5.4. Organizacje pozarządowe

1.5.4.1. Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta

Wg stanu na koniec 2019 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 362 stowarzyszeniami, oddziałami terenowymi i związkami stowarzyszeń oraz fundacjami mającymi swoją siedzibę na terenie Tarnowa.

W 2019 r. zostało zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym 7 nowych stowarzyszeń i 10 fundacji z siedzibą w Tarnowie (mających osobowość prawną), utworzono 4 stowarzyszenia zwykłe, natomiast likwidacji uległo 11 stowarzyszeń rejestrowych, 2 fundacje oraz 1 stowarzyszenie zwykłe. Ponadto 1 stowarzyszenie i 2 fundacje przenieśli swoje siedziby na inny teren (poza granice miasta), a 3 stowarzyszenia przenieśli siedziby do Tarnowa. Tym samym obserwujemy utrzymujący się w mieście rozwój społeczeństwa obywatelskiego, korzystającego z konstytucyjnego prawa do zrzeszania się (pomijając efekt zmiany prawa).

Stowarzyszenia i fundacje z siedzibą w Tarnowie

Rodzaj organizacji	2017 r.	2018 r.	2019 r.	Dynamika w %
Stowarzyszenia, oddziały i związki stowarzyszeń	263	267	265	99,25
Fundacje	64	71	77	108,45
Stowarzyszenia zwykłe	29	17	20	117,65
Razem:	356	355	362	101,97

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Współpraca z organizacjami pozarządowymi - opis programów

Programy roczne

Program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3, ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie określa zasady, obszary i formy wzajemnej współpracy oraz udzielania przez Gminę Miasta Tarnowa wsparcia organizacjom pozarządowym. Celem głównym współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i budowanie partnerskich relacji między samorządem a organizacjami pozarządowymi, zapewniających lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu i jakości życia mieszkańców miasta Tarnowa.

Współpraca realizowana jest przede wszystkim w obszarach:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- ochrony i promocji zdrowia,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Program wieloletni

„Wieloletni program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3, ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016 - 2020” określa długoterminowe cele, zasady i warunki współdziałania Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wskazanymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Głównym celem programu jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i budowanie partnerskich relacji między samorządem a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, zapewniających lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu i jakości życia mieszkańców miasta.

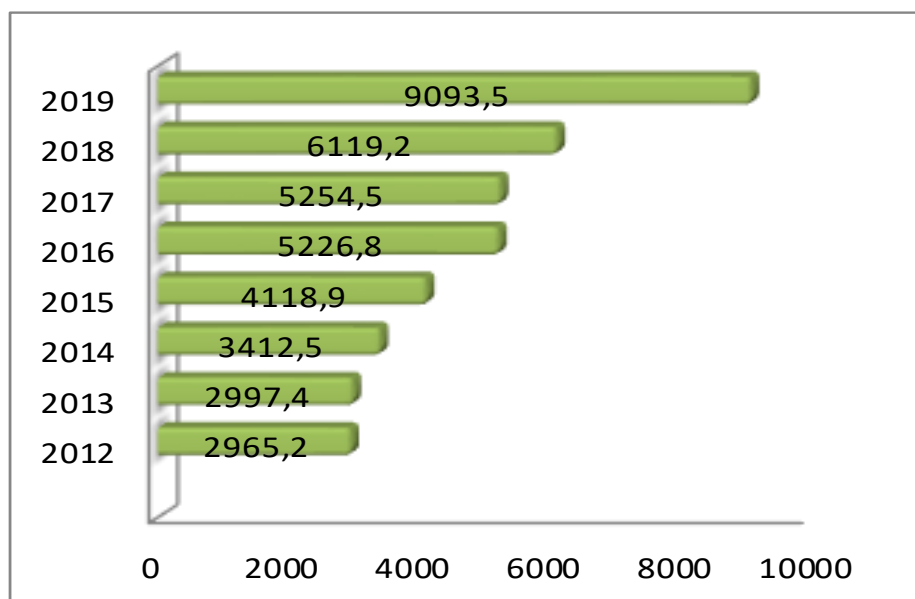
Program wieloletni określa zadania publiczne, jakie tarnowski samorząd planuje zlecić organizacjom pozarządowym do realizacji w perspektywie dłuższej niż jeden rok. Wyłonienie stałego realizatora zadania publicznego nie wymaga powtarzania co roku procedury konkursowej, co wprowadza element stabilizacji w obszarze objętym konkursem.

Miasto od lat aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Poprzez udzielane dotacje wspiera ich działalność na rzecz mieszkańców Tarnowa, w szczególności na rzecz osób

ubogich, starszych, chorych i niepełnosprawnych, uzależnionych i wykluczonych społecznie, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych. Wspiera ponadto organizacje wielu imprez i przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, edukacyjnych oraz tych skierowanych do przedsiębiorców.

Współpraca Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi w 2019 r. realizowana była w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i zgodnie z uchwalonym przez Radę Miejską w Tarnowie „Programem współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3, ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok.”

Wysokość dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przyznanych w otwartych konkursach ofert organizacjom pozarządowym w latach 2012-2019

Źródło: Samodzielne stanowisko pracy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w formie powierzenia lub wspierania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.

Na wszystkie realizowane w 2019 r. w wyniku rozstrzygnięć konkursów ofert zadania prezydent udzielił dotacji w łącznej wysokości **9.093.522 zł** z budżetu GMT, **4.135.605 zł** z budżetu państwa i **67.938 zł** ze środków unijnych.

Dodatkowo na realizację zadań w trybie pozakonkursowym (tzw. małych grantów) prezydent udzielił dotacji na kwotę **111.004 zł**.

Łącznie na realizację zadań publicznych w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wydatkowano kwotę **13.408.069 zł**.

Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2019 r. oraz wysokość udzielonych dotacji.

Lp	Obszar/nazwa zadania publicznego	Kwota dotacji (w zł)	Środki rozliczone (w zł)
Pomoc społeczna			
1.	Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym	711.120	711.120
2.	Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa oraz organizacji pozarządowych działających na ich rzecz	10.000	8.822
3.	Dożywianie uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych	40.000 ¹⁾	23.837 ²⁾
4.	Prowadzenie mieszkań chronionych	200.000	200.000
5.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych	876.951 ³⁾	876.951 ³⁾
6.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) o zasięgu ponadgminnym	1.425.834 ³⁾	1.425.834 ³⁾
7.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	1.583.044 ³⁾	1.583.044 ³⁾
8.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	221.903 ³⁾	221.903 ³⁾
9.	Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	2.680.100	2.679.718
Razem:		7.748.952	7.731.229
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej			
10.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	883.200	878.037
Razem:		883.200	878.037
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym			
11.	Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi	869.993	863.594
12.	Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się	45.000	45.000
13.	Organizacja kolonii socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w	25.000	25.000

	szczegółności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą		
14.	Organizacja półkolonii profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą	10.000	9.820
15.	Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnej kampanii mającej na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu	10.000	10.000
16.	Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnej kampanii mającej na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych przez narkotyki, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy	10.000	10.000
17.	Zorganizowanie i przeprowadzenie kursów zawodowych dla uczestników projektu realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie pn. „Aktywnie działamy. Pozytywnie wspieramy. Lokalnie zmieniamy”	19.500 ⁴⁾	18.037 ⁴⁾
Razem:		989.493	981.451
Ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych			
18.	Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych	99.000 ⁵⁾	99.000 ⁵⁾
19.	Rehabilitacja dzieci i młodzieży	36.000 ⁵⁾	36.000 ⁵⁾
20.	Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych i dzieci w wodzie	19.900 ⁵⁾	19.900 ⁵⁾
21.	Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych (prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego)	0 ⁶⁾	0 ⁶⁾
22.	Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania wspomaganego	40.032 ⁷⁾	38.653 ⁷⁾
23.	Prowadzenie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi	77.175 ⁸⁾	43.103 ⁹⁾
Razem:		272.107	236.656
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym			
24.	Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów	20.000	19.985
25.	Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej	400.000	400.000
26.	Prowadzenie Klubu Seniora	60.000	60.000
27.	Senioralna Strefa Aktywności Kulturalnej	42.196	41.926
Razem:		522.196	521.911
Nauka, edukacja, oświata i wychowanie, organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży			
28.	Prowadzenie centrum systemowego rozwoju dzieci i młodzieży	80.000	80.000
29.	Organizacja atrakcyjnych form demokratycznego dyskusowania młodzieży, wzmacniających ich większe zaangażowanie społeczne i lepsze rozumienie problemów	25.000	24.931

30.	Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży polskiej lub Polaków zamieszkałych zagranicą, z elementami edukacji, turystyki, ekologii i wychowania patriotycznego	10.300	10.300
Razem:		115.300	115.231
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej			
31.	Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	672.600	669.615
32.	Sportowe talenty - prowadzenie w formie wyjazdowych wakacyjnych zgrupowań sportowych naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	65.200	65.200
33.	Sportowe talenty - prowadzenie w formie wakacyjnych zgrupowań sportowych na terenie miasta Tarnowa, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	4.800	4.800
34.	Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	45.000	45.000
35.	Niepełnosprawny - sprawny w wodzie - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000	5.000
36.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	1.407.400	1.406.273
37.	Organizacja na terenie miasta Tarnowa imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych), w tym w szczególności organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia	100.000	98.890
Razem:		2.300.000	2.294.799
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji			
38.	Wspieranie rozwoju twórczości oraz upowszechniania kultury i sztuki w różnych dziedzinach, a także rozwój sektora kreatywnego poprzez wspieranie powstawania nowych dzieł i organizowania wydarzeń w roku 2019	318.839	318.021
39.	Miejskie obchody uroczystości państwowych, patriotycznych i historycznych	11.660	11.660
Razem:		330.499	329.681
Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy Tarnowa, w tym rozwój przedsiębiorczości			
40.	Prowadzenie Strefy Przedsiębiorcy DESK	124.980	124.980

Razem:		124.980	124.980
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych			
41.	Say hello to English! - bezpłatne lekcje angielskiego dla mieszkańców Piaskówki edycja 2	45.000	43.650
Razem:		45.000	43.650
Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka			
42.	Prowadzenie Klubu Rodzica	40.000	39.440
Razem:		40.000	39.440
43.	Zadania, na które udzielono dotacji w trybie pozakonkursowym		
43.1	Zimowe ferie z profilaktyką	5.000	5.000
43.2	Być rodzicem. Cykl spotkań edukacyjnych dla rodziców i planujących rodzicielstwo	10.000	8.731
43.3	Rycerskie Urodziny Tarnowa	10.000	10.000
43.4	Warsztaty teatralne dla młodzieży szkół średnich	7.000	0
43.5	Dni Lwowa w Tarnowie 2019	5.190	5.190
43.6	Tarnowska Noc Debaty	10.000	9.993
43.7	Półkolonia dla dzieci i młodzieży „Sport – dobra strona życia” (turnus 12.08-16.08)	10.000	10.000
43.8	Półkolonia dla dzieci i młodzieży „Sport – dobra strona życia” (turnus 26.08-30.08)	10.000	10.000
43.9	Skrawki wspólnego nieba od Smotrycza do Dunajca	9.700	9.700
43.10	Kultura a wrażliwość społeczna	8.000	8.000
43.11	Opracowanie i wydanie przewodnika po galerii sztuki w Muzeum Diecezjalnym w Tarnowie pod tytułem „Galeria sztuki w zbiorach Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie. Przewodnik”	6.000	6.000
43.12	XXX Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „Klasa Leliwa 2019”/XXX Jubileuszowy Turniej Tańca Towarzyskiego	8.240	8.240
43.13	Kultura a wrażliwość społeczna	6.300	5.150
43.14	Wystawa „czas wolny” i spektakl dla dzieci „Tymoteusz i Psiuńcio” (w ramach Festiwalu Sztuki Art.-Fest)	10.000	10.000
43.15	Wigilia dla bezdomnych i opuszczonych	5.000	5.000
Razem:		120.430	111.004
Łącznie z budżetu GMT:		9.245.080	9.204.526
Łącznie z budżetu państwa:		4.149.382	4.135.605
Łącznie z funduszy UE:		97.695	67.938
Łącznie:		13.492.157	13.408.069

- 1) W tym 28.000 zł z budżetu państwa.
- 2) W tym 19.500 zł z budżetu państwa.
- 3) Dotacja udzielona z budżetu państwa.
- 4) Dotacja udzielona ze środków unijnych.
- 5) Dotacje udzielone w konkursach ogłoszonych na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym.
- 6) Urząd Miasta Tarnowa zawarł umowę wsparcia, której przedmiotem było prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego. Zadanie realizowane było bez dotacji, wkład GMT stanowił sprzęt medyczny i rehabilitacyjny zakupiony w 2010 i 2011 r. o łącznej wartości 132.303 zł.
- 7) W tym 1.597 zł z budżetu państwa i 13.573 zł ze środków unijnych.
- 8) W tym 12.053 zł z budżetu państwa i 64.622 zł ze środków unijnych.
- 9) 6.776 zł z budżetu państwa i 36.328 zł ze środków unijnych.

Źródło: Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Wybór podmiotów realizujących zadania publiczne wymienione w tabeli w pkt. 1-42 odbył się w drodze otwartych konkursów ofert. W pkt. 43 ujęto zadania zlecone do realizacji w trybie pozakonkursowym w ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (przyznanie dotacji na zadanie o charakterze lokalnym, którego realizacja nie trwa dłużej niż 90 dni, a kwota dotacji nie przekracza 10.000 zł na dany projekt).

1.5.5. Ochrona konsumentów

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym działalności powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów (w tym Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Tarnowie) jest ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Instytucja ta obecna jest w polskim systemie ochrony konsumentów od 1 stycznia 1999 r. Zgodnie z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów Miejski Rzecznik Konsumentów w Tarnowie (dalej: rzecznik) wykonuje zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów.

Prowadząc analizę uprawnień i obowiązków należnych rzecznikowi, dochodzi się do wniosku, że są to kompetencje przede wszystkim o charakterze doradczym i procesowym. I tak zgodnie z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów do zadań rzecznika należą w szczególności: prowadzenie edukacji konsumenckiej, zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów, występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów, współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi, ewentualne wytaczanie powództw na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów, przekazywanie na bieżąco delegaturom Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosków i sygnalizowanie problemów dotyczących ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań na szczeblach administracji rządowej, wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych.

Prawo konsumenckie jest gałęzią prawa, która rozwija się w sposób niezwykle dynamiczny, zaś jego najważniejszymi normami prawnymi prawa wspólnotowego oraz krajowego (odnoszącymi się i zarazem regulującymi ochronę konsumentów) są: art. 169 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Biuro zapewnia rzecznikowi pomoc w realizacji nałożonych na niego zadań. Biurem tym kieruje rzecznik. Wszyscy pracownicy biura posiadają wyższe wykształcenie.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż rzecznik od czerwca 2007 r. jest członkiem Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów (ciało ustawowe), działającej przy Prezesie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Nadto od września 2009 r. rzecznik jest prezesem Stowarzyszenia Rzeczników Konsumentów, a od dnia 27 marca 2013 r. jest członkiem i wiceprzewodniczącym Rady Konsultacyjnej ds. Ochrony Konsumentów przy Zarządzie Województwa Małopolskiego.

Rzecznik posiada także poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą poufne na okres do 21 lutego 2021 r.

Ogółem w okresie sprawozdawczym udzielono 4.342 porady konsumenckie i informacje prawne osobiście, przez telefon lub w formie elektronicznej.

W 2019 r. wpłynęły do biura 273 sprawy zgłoszone pisemnie, z których zakończono 197 spraw (pozytywnie dla konsumentów 97 spraw). W skład tych spraw wchodzi także sprawy zakończone negatywnie w stosunku do oczekiwań konsumentów. Są to nie tylko

sprawy, w których działania polubowne rzecznika nie odniosły zamierzonego skutku, ale także sprawy, którymi konsumenci po prostu się nie interesowali i nie odpowiadali na wezwania rzecznika. Na marginesie należy zaznaczyć, że dalsze prowadzenie tychże spraw mogłoby w konsekwencji doprowadzić np. do pozytywnego rozstrzygnięcia danej sprawy. Do załatwienia w roku 2020 pozostało 76 spraw z roku 2019.

Rzecznik w roku 2019 kontynuował współpracę z administracją rządową i stowarzyszeniami konsumenckimi, takimi jak: Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, Inspekcja Handlowa czy też Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów, na polu wymiany doświadczeń, konsultacji bądź też udziału w organizowanych konferencjach i szkoleniach.

Nadto rzecznik współpracował z UOKiK w zakresie prowadzonych przez ten urząd spraw, odpowiadając m.in. na zapytania dotyczące działalności przedsiębiorców.

Skierowano do Inspekcji Handlowej jedną sprawę z prośbą o wszczęcie kontroli – dotyczyła ona oznaczenia parkingu działającego przy jednej z sieci sklepów. Nadto w zasadzie w każdym piśmie kończącym sprawę negatywnie dla konsumentów byli oni informowani o możliwości wszczęcia postępowania polubownego, np. przed Inspekcją Handlową konsultowano około 10 takich wniosków.

Rzecznik aktywnie uczestniczył w pracach Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów przy Prezesie UOKiK oraz w posiedzeniach Rady ds. Ochrony Konsumentów przy Zarządzie Województwa Małopolskiego.

Skierowano na policję jedną sprawę (zawiadomienie) w związku z niezastosowaniem się przez przedsiębiorców do przepisu art. 42, ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W tej sprawie zapadł wyrok zasądający z tego tytułu od przedsiębiorcy kwotę 2.000,00 zł.

W roku sprawozdawczym nie przedstawiano w żadnej sprawie sądowi istotnego poglądu.

Rzecznik wytoczył sześć powództw dotyczących: spraw turystycznych (dwa), handlu poza lokalem przedsiębiorstwa (odstąpienia od umowy – jedno), usług rozrywkowych (handel na odległość - odwołane koncerty – dwa) oraz stwierdzenia nieważności pełnomocnictwa (w związku z umową zawartą poza lokalem przedsiębiorstwa – jedno). W sprawach tych dwie turystyczne i jedna dotycząca handlu poza lokalem przedsiębiorstwa miały w sądzie pozytywny finał dla konsumentów, wobec czego rzecznik wszczął egzekucję. Pozostałe cztery sprawy są w toku.

Należy także zaznaczyć, iż w roku sprawozdawczym udzielono porad prawnych, które umożliwiły konsumentom samodzielne działania w sądzie, lub też udzielono pomocy prawnej w zakresie sprawdzenia bądź też sporządzenia stosownych pism procesowych, pozwów, sprzeciwów, odpowiedzi na pozew itp. – 10 spraw – nie jest znany ich dalszy los.

Nadto przygotowano konsumentom 27 pism informujących o odstąpieniu od umowy sprzedaży w związku z umową zawartą poza lokalem przedsiębiorstwa.

Miejski Rzecznik Konsumentów w Tarnowie realizował na wielu płaszczyznach ochronę konsumentów w zakresie edukacji konsumenckiej, w szczególności poprzez: uczestniczenie w prelekcjach w tarnowskich szkołach (2), spotkania z seniorami (2), uczestnictwo w konferencjach i wygłoszenie referatów oraz udział w panelach dyskusyjnych i dyskusjach podczas konferencji (5), wywiady w mediach lokalnych, przekazywanie konsumentom ulotek, broszur i innego rodzaju materiałów informacyjnych i edukacyjnych o tematyce konsumenckiej (kilkaset), informacje umieszczane na tablicy ogłoszeń znajdującej się w korytarzu obok biura (po zmianie siedziby biura ze względów organizacyjnych zaprzestano), a także w szczególności poprzez udzielanie konsumentom informacji i porad konsumenckich na etapie załatwiania ich spraw.

W roku 2019 konsumenci zgłaszali się do tutejszego biura z różnorodnymi problemami i sprawami. Podczas udzielanych informacji i porad konsumenckich otrzymywali oni także ulotkę przygotowaną przez rzecznika nt. jego kompetencji, pn.: „Informacja nt. zasad działania Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Tarnowie i Biura MRK.”

2. FINANSE MIASTA

2.1. Wykonanie planu dochodów i wydatków budżetu Tarnowa za 2019 rok.

Plan budżetu Tarnowa na koniec grudnia 2019 r. wyniósł po stronie dochodów 809.361.623,16 zł. Łączne zrealizowane dochody miasta wyniosły 799.629.932,60 zł, stanowiąc 98,8 % uchwalonego planu rocznego.

Wykonanie dochodów według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	55.208,13	58.179,52	105,38%
400	WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ	0,00	710,60	0,00%
500	HANDEL	1.175.000,00	1.114.891,43	94,88%
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	48.387.639,69	52.835.339,30	109,19%
630	TURYSTYKA	132.165,00	129.719,65	98,15%
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	20.465.176,36	11.840.646,80	57,86%
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	1.809.950,00	1.794.745,21	99,16%
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	6.420.040,00	5.105.556,49	79,53%
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	779.078,00	774.593,37	99,42%
752	OBRONA NARODOWA	118.336,00	118.336,00	100,00%
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	18.647.483,00	18.789.731,55	100,76%
755	WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	264.000,00	250.994,15	95,07%
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBREM	260.787.974,00	261.699.991,40	100,35%
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	214.087.882,70	214.272.742,11	100,09%
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	29.972.901,98	28.371.914,28	94,66%
851	OCHRONA ZDROWIA	5.050.972,11	4.996.682,94	98,93%
852	POMOC SPOŁECZNA	18.822.427,03	19.393.951,39	103,04%
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	15.468.569,71	11.486.451,57	74,26%
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	1.914.522,00	1.953.312,23	102,03%
855	RODZINA	113.858.673,45	113.922.934,76	100,06%

900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	32.443.441,00	32.158.573,00	99,12%
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	4.322.552,00	3.649.199,64	84,42%
925	OGRODY BOTANICZNE I ZOOLOGICZNE ORAZ NATURALNE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONEJ PRZYRODY	3.200,00	3.200,00	100,00%
926	KULTURA FIZYCZNA	14.374.431,00	14.907.535,21	103,71%
	OGÓLEM	809.361.623,16	799.629.932,60	98,80%

Wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do roku 2018 przedstawia poniższa tabela

Źródło dochodów	Wykonanie 2018 r.	2019			Dynamika % 4:2	% wyk. 2019 r.
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	680.624.207,93	809.361.623,16	799.629.932,60	98,80%	117,48%	100,00%
z tego:						
a) subwencje	195.729.075,00	210.579.111,00	210.579.111,00	100,00%	107,59%	26,33%
b) dotacje	136.438.026,72	162.769.398,23	161.815.540,06	99,41%	118,60%	20,24%
c) dochody własne	318.390.741,34	367.305.701,98	362.829.322,22	98,78%	113,96%	45,37%
w tym:						
- PIT	132.002.620,00	146.381.153,00	142.717.284,00	97,50%	108,12%	17,85%
- podatek od nieruchomości	81.646.882,12	85.500.000,00	86.817.251,94	101,54%	106,33%	10,86%
- dochody z majątku	9.543.794,41	20.573.124,00	11.014.403,99	53,54%	115,41%	1,38%
d) środki zewnętrzne pomocowe	30.066.364,87	68.707.411,95	64.405.959,32	93,74%	214,21%	8,05%

Plan wydatków na koniec 2019 r. wyniósł 900.511.509,47 zł. Wydatki zostały wykonane w 94,76 % i wyniosły 853.315.361,74 zł.

Wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym

Dział	Opis	2019 r.			Struktura % wyk.
		plan roczny	wykonanie	% wyk.	
10	Rolnictwo i łowiectwo	65.208,13	62.698,25	96,15%	0,01%
20	Leśnictwo	4.000,00	2.999,20	74,98%	0,00%
150	Przetwórstwo przemysłowe	100.000,00	28.750,00	28,75%	0,00%

400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	4.736,00	4.735,50	99,99%	0,00%
500	Handel	1.755.461,00	1.688.060,22	96,16%	0,20%
600	Transport i łączność	138.907.930,00	125.128.996,51	90,08%	14,66%
630	Turystyka	1.079.190,00	1.067.046,14	98,87%	0,13%
700	Gospodarka mieszkaniowa	3.423.815,36	3.130.462,13	91,43%	0,37%
710	Działalność usługowa	1.796.236,77	1.519.199,98	84,58%	0,18%
750	Administracja publiczna	46.666.687,83	45.349.967,76	97,18%	5,31%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	779.078,00	774.593,37	99,42%	0,09%
752	Obrona narodowa	118.336,00	118.336,00	100,00%	0,01%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	22.856.178,00	22.824.032,27	99,86%	2,67%
755	Wymiar sprawiedliwości	264.000,00	250.994,15	95,07%	0,03%
757	Obsługa długu publicznego	10.313.200,00	10.057.152,98	97,52%	1,18%
758	Różne rozliczenia	7.189.866,00	1.661.616,51	23,11%	0,19%
801	Oświata i wychowanie	304.182.257,71	297.944.129,61	97,95%	34,92%
851	Ochrona zdrowia	9.946.611,11	9.775.267,57	98,28%	1,15%
852	Pomoc społeczna	48.512.427,03	46.383.889,55	95,61%	5,44%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	19.143.290,93	14.174.349,95	74,04%	1,66%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	27.469.021,00	26.817.952,76	97,63%	3,14%
855	Rodzina	125.724.242,45	124.832.121,60	99,29%	14,63%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	52.680.446,15	49.676.113,28	94,30%	5,82%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	34.239.750,00	26.983.371,02	78,81%	3,16%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	8.200,00	4.000,00	48,78%	0,00%
926	Kultura fizyczna	43.281.340,00	43.054.525,43	99,48%	5,05%
	Ogółem	900.511.509,47	853.315.361,74	94,76%	100,00%

Budżetowe wykonanie dochodów i wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2018 r. przedstawia się następująco:

Rodzaj wydatków	Wykonanie 2018 r.	2019			Dynamika % 4:2	Struktura 2019 r. %
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	789.170.491,47	900.511.509,47	853.315.361,74	94,76%	108,13%	100,00%
z tego:						
a) majątkowe	139.845.435,02	181.105.540,89	155.149.913,96	85,67%	110,94%	18,18%
b) bieżące	649.325.056,45	719.405.968,58	698.165.447,78	97,05%	107,52%	81,82%

Rodzaj dochodów	Wykonanie 2018 r.	2019			Dynamika % 4:2	Struktura 2019 r. %
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	680.624.207,93	809.361.623,16	799.629.932,60	98,80%	117,48%	100,00%
z tego:						
a) majątkowe	26.438.713,05	73.398.882,37	65.043.502,87	88,62%	246,02%	8,13%
b) bieżące	654.185.494,88	735.962.740,79	734.586.429,73	99,81%	112,29%	91,87%

WYNIK OPERACYJNY	36.420.981,95
-------------------------	----------------------

Na 31 grudnia 2019 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w Narodowym i Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie wynosiło 2.487.054,96 zł, kredytów w bankach krajowych – 329.588.484,00 zł, wyemitowanych obligacji komunalnych – 96.959.000,00 zł; łącznie 429.034.538,96 zł. W stosunku do 31 grudnia 2018 r. było większe o 73.885.356,00 zł.

Od zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych oraz wyemitowanych obligacji komunalnych zostały zapłacone odsetki i prowizje w kwocie 10.036.169,16 zł.

2.2. Realizacja projektów dofinansowanych ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych

Projekty inwestycyjne

2.2.1. „Rewitalizacja Parku Strzeleckiego w Tarnowie”

Umowę o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 podpisano dn. 05.05.2017 r. Okres realizacji to lata 2015-2020. Wartość całkowita zadania wynosi 9.655.268,70 zł (plus dodatkowe koszty nadzoru konstrukcyjno-budowlanego 5.859,50 zł). Pozyskano dofinansowanie w kwocie 4.921.865,87 zł (75% kosztów kwalifikowanych).

Celem projektu jest powstrzymanie procesu postępującej degradacji infrastruktury zabytkowego Parku Strzeleckiego w Tarnowie oraz zwiększenie jego atrakcyjności i funkcjonalności dla lokalnego i zewnętrznego odbiorcy. Cel ten zostanie osiągnięty m.in. poprzez odrestaurowanie i konserwację zdegradowanych zabytkowych elementów parku, poprawę ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni oraz eksponowanie wartości kulturowych i estetycznych parku, uporządkowanie i zachowanie różnorodności biologicznej parku, wprowadzenie nowych funkcji i możliwości rozszerzenia dla już prowadzonej aktywności kulturalnej, poprawę bezpieczeństwa użytkownika. Zakres rzeczowy projektu obejmuje m.in. promocję projektu, opracowanie dokumentacji budowlanej, powykonawczej i dokumentacji niezbędnej do wniosku o dofinansowanie oraz roboty budowlane, prace konserwatorskie i renowacyjne. Zaplanowano modernizację i przebudowę alejek parkowych, renowację: bramy wejściowej, budowli przy bramie wejściowej, fontanny, mauzoleum, ogrodzenia parku, modernizację ogrodzenia stawu, utworzenie Sensorycznego Ogrodu Sztuki, przebudowę: oświetlenia i iluminacji oraz instalacji wod-kan. fontanny wraz z budową

instalacji filtrowania wody w stawie, nadzór autorski i inwestorski. Prace dotyczące zagospodarowania terenów zielonych obejmą wycinkę drzew i krzewów, prace pielęgnacyjne w drzewostanie, wysadzenia drzew, krzewów i bylin w parku i Sensorycznym Ogrodzie Sztuki oraz zakładanie trawników z nawożeniem na terenie parku.

W 2019 r. kontynuowano: modernizację i przebudowę alejek parkowych, renowację ogrodzenia parku, prace przy Sensorycznym Ogrodzie Sztuki, oświetleniu parkowym i iluminacji, przebudowie instalacji wod-kan. fontanny oraz budowie instalacji filtrowania wody w stawie, wysadzenie drzew, krzewów i bylin w parku i ogrodzie sensorycznym. Opracowano projekt stworzenia warunków sprzyjających przebywaniu płazów w stawie oraz rozpoczęto zakładanie trawników z nawożeniem na terenie parku. Zakończono renowację fontanny i mauzoleum, modernizację ogrodzenia stawu. Inspektorzy nadzoru inwestorskiego w specjalności konstrukcyjno-budowlanej i specjalności instalacyjnej w zakresie sieci i instalacji elektrycznych oraz inspektor prac konserwatorskich nadzorowali prowadzone roboty budowlane. Wydatki 2019: 1.663.648,33 zł (w tym wydatki poza projektem – 1.171,90 zł). Dochody 2019: 2.928.087,48 zł.

2.2.2. „Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową”

Umowa o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 - 2020 podpisana została dnia 07.04.2017 r. Okres realizacji projektu to lata 2013 - 2020. Wartość zadania wyniesie 28.139.982,43 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 13.232.671,28 zł (85% kosztów kwalifikowanych). Celem projektu jest stworzenie warunków do realizacji przez Zespół Szkół Muzycznych w Tarnowie pełnej oferty kulturalnej, w tym dużych koncertów i festiwali, dzięki wybudowaniu profesjonalnej sali koncertowej wraz z pomieszczeniami pomocniczymi oraz zakupowi odpowiedniego wyposażenia.

W zakres przedmiotowy projektu wchodzi: przygotowanie projektu, nadzór inwestorski, promocja, rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych oraz wyposażenie budynku z salą koncertową i salą baletowo-rytmiczną wraz z łącznikiem z istniejącym budynkiem Domu Perkusisty. Roboty budowlane obejmują: prace budowlane, instalacje sanitarne, instalacje elektryczne wewnętrzne, instalacje elektryczne węzeł cieplny, instalacje i oświetlenie zewnętrzne, niskie prądy CCTV, GDP, zagospodarowanie terenu poprzez obiekty małej architektury, parkingi, drogi, chodniki, zielen, boisko i plac zabaw. Zaplanowano również zakup wyposażenia budynku i sprzętu, tj. oświetlenie sceniczne, instalację audio-video oraz elektroakustykę.

W 2019 r. kontynuowano prace budowlane oraz wybrano i podpisano umowy z dostawcami wyposażenia oraz inspektorami nadzoru inwestorskiego. Zakończono prace budowlane - stan surowy. Kontynuowano prace wykończeniowe, prace sanitarne wewnętrzne i zewnętrzne, prace elektryczne. Rozpoczęto prace teletechniczne, zagospodarowanie terenu oraz prace przy trasach kablowych dla instalacji oświetlenia scenicznego, instalacji inspicjenta i instalacji elektroakustyki oraz dostawy wyposażenia podstawowego i dodatkowego. Poniesiono koszty nieprzewidzianych robót dodatkowych i rewaloryzacji wynagrodzenia wykonawcy robót budowlanych. Wykonano projekt konstrukcyjny organów piszczałkowych oraz dostarczono je do sali koncertowej. Dostarczono instrumenty: fortepian koncertowy, fortepiany (7 szt.) i pianina klasyczne (3 szt.) oraz pianina cyfrowe (2 szt.). Wykonano i zamontowano tablicę pamiątkową. Inspektorzy nadzoru inwestorskiego nadzorowali prowadzone roboty budowlane. Wydatki 2019: 16.225.527,83 zł. Dochody 2019: 8.797.932,98 zł.

2.2.3. „Centrum Usług Wspólnych”

Pomysłodawcą powstania Centrum Usług Wspólnych i liderem w projekcie jest miasto Tarnów. W projekt włączyło się 21 partnerów z subregionu tarnowskiego: powiat tarnowski oraz gminy: Bolesław, Ciężkowice, Dąbrowa Tarnowska, Gnojnik, Gręboszów, Iwkowa, Mędrzechów, Olesno, Pleśna, Radłów, Ryglice, Skrzyszów, Szczucin, Szczurowa, Szerzyny, Tuchów, Wierzchosławice, Wojnicz, Zakliczyn i Żabno. Okres realizacji projektu to lata 2016-2019. Wartość całego zadania wyniosła 9.623.703,06 zł (plus wydatki poniesione po zakończeniu projektu – 6.528,01 zł), w tym dofinansowanie w kwocie 5.999.914,31 zł w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Projekt zintegruje platformy samorządowe i usprawni przepływ informacji pomiędzy urzędami i ich wydziałami. Dzięki intuicyjnej aplikacji mieszkańcy bez wychodzenia z domu będą mogli m.in. sprawdzić, na jakim etapie procedury administracyjnej jest aktualnie sprawa załatwiana przez nich w danym urzędzie lub np. stan wszystkich swoich rozliczeń z urzędem.

Celem głównym projektu jest ujednoczenie i unowocześnienie systemów przechowywania danych, ich przetwarzania, obróbki, udostępniania i wymiany. Centrum Usług Wspólnych nie tylko zapewni dostęp jednostek samorządu do nowoczesnych technologicznie, zdalnych systemów informatycznych, na które nie mogłyby sobie pozwolić, działając samodzielnie, ale także zmniejszy dystans pomiędzy mieszkańcami a urzędami. Każdy z mieszkańców bez wychodzenia z domu będzie mógł sprawdzić stan swoich rozliczeń z urzędem. Dodatkowo wprowadzony zostanie mechanizm informujący o zbliżającym się terminie płatności. Projekt ma wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa przetwarzania danych, wymianę doświadczeń między gminami oraz zredukować koszty w samorządach. W ramach projektu powstanie nowoczesna serwerownia, zbudowana zostanie także niezbędna infrastruktura techniczna. W 2019 r. kontynuowano prace nad utworzeniem Centrum Usług Wspólnych – wybrano i podpisano umowy z wykonawcami. Kontynuowano prace wdrożeniowe i konfiguracyjne w węzłach lokalnych JST i węzle centralnym CUW oraz prace przy budowie systemu repozytorium cyfrowych dokumentów, centralnego systemu integrującego obiegi dokumentów lokalnych, zespołu systemów finansowo-księgowych oraz komponentów ESOD. Wybudowano system udostępniania informacji profilowanych (utworzono portal mieszkańca, portal urzędnika, obiegówkę, powiadomienia, śledzenie spraw), system integracji danych z elementami Business Intelligence wg zasad SmartCity, Open Data, system komunikacji wizyjnej i detekcji zdarzeń. Poprawiono mobilność i integrację rozwiązań EDUNET, SmartCity i Platformy Odpady Komunalne z Centrum Usług Wspólnych. Wydatki 2019: 3.752.773,00 zł (w tym wydatki poza projektem – 6.528,01 zł). Dochody 2019: 1.666.392,67 zł. Dotacje dla partnerów (refundacja poniesionych wydatków): 311.654,06 zł. Realizacja projektu zakończona w 2019 r.

2.2.4. „Małopolska Chmura Edukacyjna”

Projekt realizowany w partnerstwie z AGH w Krakowie (liderem projektu), małopolskimi uczelniami wyższymi, gminami i powiatami jest kontynuacją projektu „Małopolska Chmura Edukacyjna – projekt pilotażowy”. Ma na celu stworzenie infrastruktury informatycznej niezbędnej do realizacji zajęć edukacyjnych dla uczniów we współpracy z uczelniami wyższymi przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych. W wyniku realizacji projektu w szkołach ponadgimnazjalnych powstaną nowoczesne klasy multimedialne wyposażone w sprzęt służący do komunikacji poprzez platformę multimedialną i umożliwiający dostarczenie innowacyjnych usług i aplikacji edukacyjnych. Udział w projekcie weźmie osiem tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych – Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1, Zespół Szkół

Ogólnokształcących nr 2, I LO, III LO, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, XVI LO, V LO. Umowa o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 podpisana została dnia 29 czerwca 2017 r. Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2017-2019. Wartość zadania realizowanego przez GMT wyniósł 1.498.434,30 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 1.348.590,85 zł.

W 2019 r. wyposażone zostały ostatnie z zaplanowanych w projekcie pracownie multimedialne w III LO, XVI LO i V LO. Wydatki 2019: 437.377,32 zł. Dochody 2019: 393.639,58 zł. Koszt wyposażenia pracowni multimedialnej w V LO zostanie poniesiony w 2020 r. (218.688,66 zł). Realizacja projektu zakończona w 2019 r.

2.2.5. Zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogorza”

We wrześniu 2018 r. podpisano umowę na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 poddziałania 6.1.4 Lokalne trasy turystyczne – SPR. Wydłużono termin zakończenia realizacji projektu do 27.08.2020 r. W projekt, którego liderem będzie Tarnowska Organizacja Turystyczna, włączyli się partnerzy z subregionu tarnowskiego – gminy: Borzęcin, Brzesko, Dębno, Szczurowa, Tarnów, Wietrzychowice, powiat brzeski, powiat dąbrowski oraz Gmina Miasta Tarnowa. Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji to drugi kwartał 2020 roku. Wartość zadania realizowanego przez GMT wyniesie 4.010.855,01 zł. Wnioskowano o dofinansowanie w kwocie 2.503.976,74 zł. Przedmiotem projektu jest modernizacja, budowa i rozbudowa tras rowerowych oraz infrastruktury towarzyszącej. Zakres rzeczowy projektu realizowany przez ZDiK w imieniu Gminy Miasta Tarnowa obejmuje budowę ścieżek rowerowych, oznakowanie, przebudowę istniejącej infrastruktury, budowę miejsc obsługi rowerzystów, budowę miejsc postojowych. Łącznie planuje się budowę czterech odcinków tras rowerowych. W 2019 r. z uwagi na problemy z wyłonieniem w przetargach wykonawcy rozpoczęto budowę tylko jednego odcinka tras rowerowych. W 2019 r. wydatkowano na tą inwestycję kwotę w wysokości 248.135,00 zł.

2.2.6. „Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I”

Projekt dofinansowany jest z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w kwietniu 2016 r. Umowa z Centrum Unijnych Projektów Transportowych została podpisana 21 lutego 2017 r. Przewidywany zakres przedsięwzięcia obejmuje rozbudowę DK73 w ciągu ul. Lwowskiej w km 0+590-km 1+555,99 przez poszerzenie jej do przekroju 2x2, przebudowę Ronda Zesłańców Sybiru (skrzyżowanie ul. Lwowskiej, Okrężnej i Marusarz) do dwupasmowego, budowę jednopoziomowych skrzyżowań z drogami przecinającymi wraz z sygnalizacją świetlną na dwóch skrzyżowaniach, budowę parkingów, chodników i ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych dla zapewnienia komunikacji lokalnej, zjazdów zapewniających dostęp do terenów przyległych, budowę, przebudowę lub zabezpieczenie urządzeń infrastruktury technicznej, budowę urządzeń ochrony środowiska, kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia drogi, budowę systemu informacji, systemu monitoringu natężenia ruchu i klasyfikacji pojazdów oraz budowę monitoringu przejazdu na czerwonym świetle (ITS), wykonanie oznakowania drogi oraz urządzeń BRD, wycinkę i nasadzenia zieleni, rozbiórki budynków i dróg istniejących, przebudowę ogrodzeń, budowę i przebudowę urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie wynikającym z konieczności usunięcia kolizji lub

potrzeby obsługi urzędzeń, budowę kanału technologicznego na całym odcinku rozbudowywanej drogi.

W 2019 r. otrzymano decyzję ZRID i rozpoczęto realizację prac budowlanych oraz wykupów. Łączna kwota wydatków poniesionych w 2019 r to 6.781.784,05 zł. Planowany okres realizacji projektu to lata 2017 - 2021 r. Całkowite wydatki objęte wnioskiem wyniosą 18.759.992,48 zł, natomiast dofinansowanie wynosi 14.589.987,35 zł.

2.2.7. „Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie tarnowskim”

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w listopadzie 2016 r. Umowa o dofinansowanie została podpisana 30 października 2017 r. Planowany termin realizacji inwestycji to lata 2017 - 2020. Przewidziany do rozbudowy odcinek ul. Spokojnej, rozpoczynający się od skrzyżowania ul. Krzyskiej i Spokojnej i kończący się przed skrzyżowaniem z al. Piaskową, obejmuje łącznie odcinek o długości 854,5 m. Zamierzenie budowlane w projekcie obejmuje: rozbudowę drogi, tj. rozbudowę ul. Spokojnej w Tarnowie do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2x2, rozbudowę skrzyżowania ul. Krzyskiej i Spokojnej wraz z sygnalizacją świetlną, budowę odwodnienia drogi, przebudowę i rozbiórkę magistrali wodociągowej Dąbrowa Tarnowska, przebudowę gazociągów średniego ciśnienia PSG Tarnów, przebudowę i budowę sieci i urządzeń elektroenergetycznych nn i SN, przebudowę i budowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, budowę muru oporowego od km 0+200 do km 0+430, rozbiórki budynków i innych obiektów, wycinki drzew i krzewów oraz nasadzenie zieleni ozdobnej i ochronnej. W 2018 r. zakończono realizację prac budowlanych i oddano ulicę Spokojną do użytkowania. Na rok 2020 przewidziano zakończenie procedury wykupów nieruchomości. Planowany koszt całkowity projektu wg umowy to 21.061.667,92 zł, natomiast planowana kwota dofinansowania wg umowy wynosi 12.497.968,02 zł.

2.2.8. „Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierzchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze miasta Tarnowa wraz z infrastrukturą”

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w grudniu 2016 r. Umowa o dofinansowanie została podpisana 30 października 2017 r. Planowany termin realizacji inwestycji 2017 – 2020 r. Zakres prac obejmuje rozbudowę ul. Elektrycznej w Tarnowie do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2x2 wraz z chodnikiem, ścieżkami rowerowymi, ciągami pieszo-rowerowymi, zatokami autobusowymi, budowę skrzyżowań z drogami poprzecznymi, w tym dwa ronda, budowę odwodnienia drogi, zasilenia infrastruktury związanej z drogą, budowę oświetlenia drogowego, przebudowę i rozbiórkę sieci kanalizacji ogólnospławnej, przebudowę gazociągów niskiego i średniego ciśnienia PSG Tarnów, przebudowę gazociągów wysokiego ciśnienia GAZ-SYSTEM, przebudowę i budowę sieci oraz urządzeń elektroenergetycznych nn i SN, przebudowę i budowę sieci oraz urządzeń telekomunikacyjnych, budowę przepustu na potoku Klikowskim, przebudowę rowów i cieków, budowę ekranów akustycznych, rozbiórkę budynków i innych obiektów, przebudowę przejazdów kolejowych, wycinkę kolidujących z drogą drzew i krzewów oraz nasadzenia zieleni ozdobnej i ochronnej. W 2018 r. rozpoczęto realizację prac związanych z przygotowaniem terenu, rozbiórką budynków i innych obiektów,

a także rozpoczęto prace budowlane. W roku 2019 została zrealizowana większość prac budowlanych, a w I kwartale 2020 r. ulica Elektryczna zostanie oddana do użytkowania. Na koniec roku 2020 zaplanowano zakończenie procedury wykupów nieruchomości. Planowany koszt całkowity projektu wyniesie wg umowy: 39.058.078,38 zł. Planowana kwota dofinansowania wg umowy to: 25.412.531,40 zł.

2.2.9. „Obniżenie poziomu niskiej emisji w Tarnowie”

Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach poddziałania 4.4.2 Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza oś 4 Regionalna polityka energetyczna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Tarnów zakwalifikowano do obszarów, na których konieczne jest podjęcie działań naprawczych polegających na likwidacji nisko sprawnych urządzeń grzewczych, wskazanych w Programie Ochrony Powietrza dla woj. małopolskiego. Projekt wskazano w Programie Gospodarki Niskoemisyjnej, który został pozytywnie zaopiniowany przez WFOŚiGW w Krakowie. W ramach projektu przewiduje się dofinansowanie do wymiany 600 źródeł ciepła wraz z instalacjami dla mieszkańców indywidualnych posiadających lokale na terenie Tarnowa. Przyczyni się to do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł indywidualnych. Przed realizacją projektu emisje pyłów wynoszą: PM10 6,397 mg/rok i PM2,5 2,693 mg/rok oraz emisja CO₂ - 1750,66 mg/rok. Po realizacji projektu emisja CO₂ wyrażona w tonach równoważnika wyniesie 798,18. Emisja pyłów PM10 i PM2,5 po realizacji będzie kształtować się na poziomie 0,0017 i 0,0017 mg/rok. W ramach projektu nastąpi redukcja emisji CO₂ o 54,41 % i redukcja emisji PM10 i PM2,5 odpowiednio o 99,97 % i 99,94 %. Trwa przyjmowanie zgłoszeń od mieszkańców miasta. Projekt realizowany będzie do roku 2020.

2.2.10. „Integracja e-usług w informacji przestrzennej”

Od 2016 r. realizowany jest projekt „Integracja e-usług w informacji przestrzennej”, który otrzymał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 (poddziałanie 2.1.4). Wartość zadania wynosi 4.784.310,42 zł, wysokość dofinansowania z Unii Europejskiej i Budżetu Państwa w dyspozycji marszałka województwa to 4.305.879,34 zł, a 10% wkładu własnego do kosztów bezpośrednich zapewnił wojewoda małopolski.

W wyniku realizacji projektu zostaną dostosowane do obowiązujących przepisów publiczne rejestry danych przestrzennych (baz danych) w zakresie:

- a) ewidencji gruntów i budynków (EGIB),
- b) geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT),
- c) danych o obiektach topograficznych (BDOT500).

Dysponując bazą danych przestrzennych, poszerzoną o wysoko rozdzielczą ortofotomapę, cyfrowe zdjęcia ukośne, lotniczy skaniny laserowy, numeryczny model terenu i model pokrycia terenu, stworzone będą portale dostępne. Dzięki nim możliwe będą udostępnienie przez miasto usług danych przestrzennych, tj. wyszukiwania, przeglądania, pobierania i przekształcania danych, oraz zdalny kontakt z urzędem w sposób umożliwiający zamówienie dokumentu, mapy lub zaświadczenia, pochodzących z zasobu geodezyjnego i kartograficznego, oraz zdalne załatwienie niektórych spraw, co w znacznym stopniu ułatwi i przyspieszy czynności związane z pozyskaniem potrzebnych dokumentów.

W 2019 r. dzięki realizacji projektu oznaczono i wprowadzono do bazy TURBO EWID 12.911 operatów geodezyjnych z lat 1950 – 2002 oraz zmodyfikowano 17.100 operatów geodezyjnych, które istniały w bazie. Zeskanowano i wprowadzono do bazy Turbo ewid

7.050 (7.452 tomów) operatów prawnych. Łączna ilość zeskanowanych stron A4 przeliczeniowych wyniosła 354.000. Uzupełniono Rejestr Dokumentów Składowych Operatów o 155.286 pozycji. Rozpoczęto też budowę bazy GESUT oraz budowę bazy BDOT. W 2019 trwały prace przygotowawcze związane z ogłoszeniem postępowań przetargowych na pozostałe zadania w ramach realizacji projektu. Przewidywane zakończenie realizacji projektu planowane jest w 2021 roku.

2.2.11. „Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka-Komunalna” w Tarnowie”

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w listopadzie 2016 roku, natomiast umowa o dofinansowanie została podpisana 6 października 2017 r. Planowany okres realizacji inwestycji to lata 2018 - 2020. Przedmiotem projektu jest przygotowanie terenów inwestycyjnych dla potrzeb przedsiębiorców poprzez niwelację i odwodnienie terenów, a także budowę infrastruktury drogowej i sieciowej, tworząc dwa kompleksy, tj. pierwszy SAG Piaskówka, drugi SAG Komunalna. Na terenach obu ww. kompleksów realizowany będzie układ drogowy wraz z jego włączeniem do dróg miejskich. Drogi będą wyposażone w chodniki, odwodnienie w obu przypadkach do zbiorników retencyjnych, zjazdy do działek inwestycyjnych i oświetlenie. Drogi będą publicznymi drogami gminnymi. SAG będą wyposażone w sieci: wodociągową i kanalizacyjną oraz kanały technologiczne dla lokalizacji przewodów zasilających w energię elektryczną, gaz i teletechnikę. W ramach kosztów niekwalifikowanych oba tereny zostaną wykarczowane (obecnie powyższe tereny zarośnięte są przez zieleń średnią i wysoką) oraz przeprowadzona zostanie niwelacja terenu. Po zakończeniu przedmiotowej inwestycji utworzone zostaną dwa kompleksy kompletnie wyposażonych terenów SAG. W 2019 r. zakończyły się prace związane z kompleksem SAG Piaskówka. Koszt całkowity projektu wynosi wg umowy: 14.788.764,42 zł, natomiast 7.404.516,75 zł sfinansowane zostanie z funduszy europejskich.

2.2.12. „Integracja transportu publicznego w Tarnowie”

Projekt pn. „Integracja transportu publicznego w Tarnowie” współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach poddziałania 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski – SPR, działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski, oś priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020: Umowa nr RPMP.04.05.02-12-0387/17-00-XVII/442/FE/17 z dnia 07.12.2017. W związku z podpisanymi aneksami planowany termin realizacji inwestycji przewidziany jest na 30.04.2021 r.

W ramach projektu do zrealizowania są 4 główne zadania, w tym:

- A. budowa 2 zintegrowanych węzłów przesiadkowych o powierzchni do 0,5 ha każdy, wyposażonych w miejsca parkingowe (w tym dla osób niepełnosprawnych), zadaszone perony, tablice informacji pasażerskiej, toalety, punkty hot-spot;
- B. budowa Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej wraz z uruchomieniem 5-ciu tablic SDIP na przystankach;
- C. budowa i uruchomienie Inteligentnego Systemu Transportowego (ITS) obejmującego 12 działań, w tym:
  - a. system sterowania ruchem,

- b. instalację 3 tablic zmiennej treści VMS,
- c. system monitoringu wizyjnego skrzyżowań,
- d. System Pomiaru Natężenia i Klasyfikacji Ruchu,
- e. priorytet przejazdu pojazdów komunikacji miejskiej,
- f. Centrum Sterowania Ruchem,
- g. budowę łączy telekomunikacyjnych – ok. 18 km sieci światłowodowej,
- h. instalację 3 stacji meteo,
- i. rozbudowę serwerowni,
- j. dostawa platformy integrującej systemy,
- k. modernizację 26-ciu skrzyżowań i 2 przejść dla pieszych,
- l. system informacji parkingowej, obejmujący opomiarowanie zajętości ok. 600 miejsc parkingowych na ok. 20 parkingach, portal WWW i aplikację na telefony komórkowe oraz 10 tablic rozlokowanych w 5 miejscach na terenie miasta, informujących o zajętości parkingów.

D. budowa systemu roweru miejskiego w Tarnowie.

Koszt całego projektu (po aneksie nr 2) to: 31.485.307,38 zł, w tym dofinansowanie: 17.288.457,34 zł. Do końca 2019 r. rozliczono prace i roboty na kwotę: 11.878.203,47 zł.

2.2.13. „Nowe przestrzenie zdarzeń w Tarnowie”

Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 - poddziałanie 11.01.01. - Rewitalizacja głównych ośrodków miejskich na podstawie umowy podpisanej 7 maja 2018 r. Wartość uzyskanego dofinansowania to 13.737.334,99 zł (w tym 11.905.690,32 zł - środki europejskie, oraz 1.831.644,67 zł - środki krajowe z budżetu państwa).

Projekt obejmuje szereg zadań dotyczących rewitalizacji zabytkowego centrum Tarnowa:

- rewitalizacja zabytkowego budynku zlokalizowanego przy ul. Rynek 4 – działania obejmują m.in. prace rozbiórkowe i budowlane, wykonanie instalacji sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych oraz wyposażenie obiektu na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń. Wykonano prace rozbiórkowe i dużą część prac budowlanych, instalacji sanitarnej i elektrycznej. Planowany termin zakończenia inwestycji to I kwartał 2021 r.;
- renowacja murów miejskich w Tarnowie przy ul. Bernardyńskiej w rejonie Małych Schodów - zadanie obejmuje renowację Małych Schodów oraz prace rozbiórkowe, ziemne i murowe murów miejskich po ich wschodniej i zachodniej stronie oraz stworzenie iluminacji. Zadanie zostało zakończone w 2019 r.;
- remont ulicy Kapitulnej, Katedralnej, placu Kazimierza – zadania obejmują m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury), konserwację lamp, nasadzenie zieleni, organizację ruchu, ekspertyzy i badania laboratoryjne i nadzór archeologiczny. Zadania zakończone w 2018 i 2019 r.;
- remont ulicy Krótkiej – zadanie obejmuje m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury). Zadanie w trakcie realizacji;
- remont płyty Rynku – zadanie obejmuje m.in. prace rozbiórkowe, budowlane (w tym wykonanie koryt, podbudów, nawierzchni, wymianę rur, montaż i renowację małej architektury), konserwację lamp, nasadzenie zieleni, organizację ruchu, ekspertyzy i badania laboratoryjne i nadzór archeologiczny. Prace znajdują się na zaawansowanym poziomie, tj. po wykonaniu wszelkich prac ziemnych trwa wymiana

nawierzchni płyty głównej Rynku. Planowany termin zakończenia inwestycji to maj 2020 r.;

- zagospodarowanie posesji przy ul. Wałowej 25 wraz z wyeksponowaniem zabytkowej półbaszty - zadanie obejmuje prace rozbiórkowe, budowlane i instalacyjne, w tym przebudowę piwnic, osuszenie i odgrzybienie ich ścian, wykonanie ściany konstrukcyjnej, klatki schodowej z przenośnikiem dla osób niepełnosprawnych, pawilonu wejściowego i stropu nad piwnicami, a także utworzenie Multimedialnego Centrum Artystycznego (zakup wyposażenia). Inwestycja realizowana jest od maja 2018 r., do końca 2019 r. wykonano znaczną część robót budowlanych, pozostałe prace budowlane, wykończeniowe oraz niezbędne wyposażenie pomieszczeń będą kontynuowane w roku kolejnym;
- zagospodarowanie skweru przy ul. Bernardyńskiej - zadanie obejmuje zagospodarowanie terenu wraz z budową fontanny kaskadowej i posadzkowej, wykonaniem muralu oraz wyposażeniem terenu w miejsca do siedzenia (w formie siedzisk z drewna). W 2019 r. wykonano mural na budynku znajdującym się obok skweru. Trwają prace budowlane mające na celu wykonanie konstrukcji fontann wraz z niezbędnymi instalacjami wodnymi i elektrycznymi.

W związku z tym, iż prace prowadzone są na terenach objętych nadzorem konserwatorskim oraz napotkanymi trudnościami w trakcie realizacji powyższych inwestycji, termin zakończenia został wydłużony do końca marca 2021 roku.

2.2.14. „Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa – GENEATAR”

W 2019 r. zakończono realizację projektu pn. „Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa – GENEATAR” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Projekt polegał na digitalizacji zabytków i obiektów historycznych w Tarnowie i okolicach, tj. na przeskanowaniu przestrzennym i zapisie cyfrowym oraz udostępnieniu tych obiektów i dokumentów (ksiąg cmentarnych długich oraz kart zgonów) Miejskiego Zarządu Cmentarzy w Tarnowie.

W 2019 r. wykonano skanowanie przestrzenne zabytków i obiektów historycznych/turystycznych, wykonano gigapanoramy i skanowanie wewnątrz umożliwiające wirtualne wycieczki. Następnie przeskanowane obiekty i dokumenty zostały udostępnione na stworzonej w ramach projektu platformie tarnowskiego dziedzictwa. Portal jest skarbnicą cyfrowych zasobów kultury i dziedzictwa regionalnego oraz zasobów wspierających rozwój turystyki. Stworzono multimedialną aplikację-przewodnik na urządzenia mobilne. Aplikacja wspomaga zwiedzanie Tarnowa i jego okolic oraz poznawanie jego historii. Całkowita wartość projektu to 808.774,31 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 687.458,17 zł.

2.2.15. „Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie”

Projekt obejmuje:

1. Budowę przepompowni nadmiaru wód opadowych, w skład której wejdą:
  - zbiornik dopływowy,
  - po 2 kolektory dopływu i odpływu,
  - dwukomorowy zbiornik o konstrukcji żelbetowej.
2. Odbudowę – renaturyzację koryta Starego Wątku w km 0+417 do km 1+006, tj. odcinka o długości w osi koryta wynoszącej 589 mb. Prace budowlano-montażowe związane z remontem odcinka potoku Stary Wątok obejmą cały przekrój koryta, tj. dno, skarpy wraz

z zielenią niską oraz likwidacją istniejących lokalnych prowizorycznych umocnień skarp - reprofilację dna i skarp, budowę zabezpieczeń przeciwerozyjnych.

3. Obiekty towarzyszące:

- plac manewrowy/postojowy dla pojazdów obsługujących pompownię,
- zjazd z drogi publicznej wraz z drogą wewnętrzną,
- przyłącza infrastruktury niezbędnej do obsługi pompowni,
- ogrodzenie wokół obiektu pompowni,
- tymczasowy kanał obiegowy o długości około 80 m (na czas realizacji projektu).

Celem projektu jest stworzenie prawidłowej gospodarki wodnej w zlewni, dla której odbiornikiem jest potok Stary Wątok, w tym między innymi retencjonowanie wód opadowych i wykorzystanie ich w porze suchej oraz przeciwdziałanie podtapianiu okolicznych terenów w okresach nawalnych deszczy. W roku 2019 przygotowano niezbędną dokumentację projektową i uzyskano wszystkie niezbędne decyzje administracyjne. Trwa postępowanie na wyłonienie wykonawców robót.

2.2.16. „Kantoria - Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Tarnowie”

Na byłym terenie przemysłowym projektuje się centrum wypoczynku i rekreacji. Projektowana inwestycja będzie dwuetapowa. W ramach projektu planuje się zagospodarowanie istniejących fundamentów, budowę amfiteatru zielonego, budowę promenady wzdłuż linii brzegowej stawu Kantoria, przebudowę istniejącego parkingu. W pierwszym etapie wykonano przykrycie istniejących fundamentów i wykorzystano je jako tarasy wypoczynkowe. W centralnej części tarasów wykonano plażę z wyznaczonym boiskiem do gry w siatkówkę plażową. Pozostała część plaży użytkowana jest jako miejsce zabawy i wypoczynku. W budynku gospodarczym znajdują się sanitariaty i część usługowo-gastronomiczna. Roboty zakończono wiosną 2019 roku. W ramach 1. etapu planowane jest również wykonanie strefy aktywności, składającej się z siłowni zewnętrznej i części zabawowej dla dzieci.

W 2. etapie projektuje się amfiteatr zielony, usytuowany w północno – zachodniej części inwestycji, w zakolu stawu Kantoria. Amfiteatr zielony ma kształt zbliżony do półkola, ale o kształtach nieregularnych. W zakolu istniejącego stawu zaprojektowano scenę na planie koła z pomostem dojsciowym. Zaprojektowano również promenadę spacerową wzdłuż linii brzegowej stawu. Promenada zaczyna się tuż przy parkingu od strony zachodniej i biegnie w dół w stronę stawu. Wzdłuż całej linii brzegowej projektuje się kładki, pomosty, promenadę oraz tarasy wypoczynkowe z siatkami wypoczynkowymi, zamontowanymi tuż nad taflą wody. Przy tarasach zaprojektowano wodny plac zabaw dla dzieci z czystą filtrowaną wodą dla schłodzenia ciała. Po wschodniej stronie stawu zaplanowano budowę ścieżki edukacyjnej z pomostami i miejscem do odpoczynku. Natomiast w południowej części usytuowano wiatę grillową. Projektuje się przebudowę istniejącego parkingu. W 2. etapie planuje się również montaż siłowni zewnętrznej, zlokalizowanej w pobliżu tarasów wypoczynkowych po północnej stronie. W centralnej części stawu w zakolu południowym zaprojektowano montaż fontanny pływającej. Po stronie północnej planuje się wykonanie plaży piaszczystej oraz pomieszczenia mieszczącego dodatkowe sanitariaty i stanowiącego zaplecze sceniczne amfiteatru.

Projekty inwestycyjne

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita	Wnioskowana kwota dofinansowania	Kwota wydatkowana w 2019 r.	Okres realizacji
1	„Rewitalizacja Parku Strzeleckiego w Tarnowie”	9.661.128,20	4.921.865,87	1.663.648,33	2015-2020
2	„Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową”	28.139.982,43	13.232.671,28	16.225.527,83	2013-2020
3	Centrum Usług Wspólnych	9.623.703,06	5.999.914,31	3.752.773,00	2016-2019
4	Małopolska Chmura Edukacyjna	1.498.434,30	1.348.590,85	437.377,32	2017-2019
5	„Zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza”	4.010.855,01	2.503.976,74	248.135,00	2018-2020
6	„Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I”	18.759.992,48	14.589.987,35	6.781.784,05	2017-2021
7	„Zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie tarnowskim”	21.061.667,92	12.497.968,02	0,00	2017-2020
8	„Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierzchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze miasta Tarnowa wraz z infrastrukturą”	39.058.078,38	25.412.531,40	34.979.060,74	2017-2020
9	„Obniżenie poziomu niskiej emisji w Tarnowie”	8.087.878,28	7.966.775,37	2.231.495,31	2017-2020
10	„Integracja e-usług w informacji przestrzennej”	4.784.310,42	4.305.879,34	181.028,26	30.09.2021
11	„Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - Piaskówka-	14.788.764,42	7.404.516,75	10.105.842,46	2018-2020

	Komunalna”				
11	„Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie”	9.487.851,73	6.603.851,60	79.011,36	2019-2021
12	„Kantoria - Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Tarnowie”	5.050.822,24	2.447.396,03	249.097,11	2018-2021
13	„Integracja transportu publicznego w Tarnowie”	31.485.307,38	17.288.457,34	7.104.099,19	2017-2020
14	„Nowe przestrzenie zdarzeń w Tarnowie”	24.643.011,68	13.737.334,99	8.146.633,65	2016-2021
15	„Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa – GENEATAR”	808.774,31	687.458,17	369.615,00	2017-2019
16	„Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakładzie Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze”	6.521.487,00	5.963.943,00	1.450.624,13	2018-2022

Informacje dotyczące środków finansowych z pozostałych projektów, tj. „Aktywizacja rynku pracy” i projekty ze środków funduszu pracy, znajdują się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie, gdyż są przez niego realizowane.

Projekty nieinwestycyjne

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita	Wnioskowana kwota dofinansowania	Kwota wydatkowana w 2019 r.	Okres realizacji
1.	„Partnerstwo na rzecz podnoszenia jakości i efektywności usług administracyjnych w miastach w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami”	91.537,81	14.500,00	2000,00	2016-2019
2.	Projekt zintegrowany LIFE „Wdrażanie programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”	622.997,00	379.660,00	71.552,85	2015-2021
3.	„Wsparcie opiekunów nieformalnych osób	7.542.499,80	6.988.428,35	1.958.621,42	2017-2021

	niesamodzielnym w subregionie tarnowskim”				
4.	„Aktywnie działamy. Pozytywnie wspieramy. Lokalnie zmieniamy”	1.905.563,42	1.619.728,91	263.627,82	2016-2019
5.	„Nowa kamienica – aktywna dzielnica”	586.145,25	532.889,25	125.176,98	2017-2020
6.	„Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy”	8.641.380,00	7.777.242,00	2.671.468,31	2017-2019
7.	„Omnibus budowlany”	4.841.240,88	4.357.046,88	1.430.705,31	2017-2020
8.	„Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO w Tarnowie”	18.570,51	17.640,53	9.476,84	2018-2019
9.	„Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie cz. 2”	7.149,79	6.790,25	3.877,33	2018-2019
10.	„Małopolska Chmura Edukacyjna - Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie edycja II”	41.601,51	39.521,43	19.352,43	2018-2019
11.	„Małopolska Chmura Edukacyjna w I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie”	41.625,53	39.544,25	20.893,81	2018-2019
12.	„Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO edycja 2019”	14.622,65	13.890,65	5.281,82	2019-2020
13.	„Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie cz. 3”	14.853,63	14.103,63	8.817,22	2019-2020
14.	„MCHE w I LO - 2019/2020”	60.291,25	51.409,31	37.968,14	2019-2020
15.	„Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – III LO w Tarnowie”	71.173,86	67.615,16	34.632,22	2019-2020
16.	„Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – V LO w Tarnowie”	58.572,50	55.606,50	39.556,67	2019-2020
17.	„Małopolska Chmura Edukacyjna - XVI LO w Tarnowie”	22.472,44	21.348,81	19.159,24	2019-2020
18.	„Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”	509.319,16	458.387,24	106.090,92	2016-2021
19.	„Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej	122.057,04	109.702,47	2.296,00	2019-2021

	Przedszkola Publicznego nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie w zakresie wykorzystania TIK oraz języka angielskiego”				
20.	„Europa bliżej przedszkola”	90.790,98	91.228,90	3.484,70	2017-2019
21.	„Prawo do edukacji uchodźców i odrobina empatii”	114.351,42	114.351,42	64.885,42	2018-2020
22.	„Mobilny nauczyciel otwarty na wiedzę”	67.707,32	67.371,51	4.079,34	2017-2019
23.	„Tragedia i nadzieja - czerpiemy się z przeszłości, żyjemy w teraźniejszości i patrzymy w przyszłość”	106.873,00	106.873,00	44.997,10	2017-2019
24.	„Get in Shape for Europe”	141.539,00	141.539,00	93.233,59	2018-2020
25.	„Zagraniczne staże szansą podwyższenia kompetencji zawodowych i społecznych”	409.253,65	409.253,65	409.253,65	2018-2020
26.	„Kreatywny nauczyciel - kreatywna szkoła - kreatywny uczeń”	451.746,07	451.746,07	242.776,80	2018-2020
27.	„Innowacyjne metody nauczania oparte na metodzie rozwiązywania problemów”	45.741,35	45.741,35	23.404,41	2017-2019
28.	„Start na europejskim rynku pracy”	492.065,37	487.383,65	30.398,78	2017-2019
29.	„Tarnowscy technicy praktykują bez granic”	489.036,71	489.036,78	370.697,45	2018-2020

2.3. Pomoc publiczna

W 2019 roku kwota pomocy publicznej udzielonej przez Gminę Miasta Tarnowa wyniosła 37.386.271,27 zł, w tym 14.065.172,88 zł stanowiła pomoc de minimis udzielona przez Powiatowy Urząd Pracy (PUP) w Tarnowie. PUP udzielił pomocy na podstawie n/w aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.):
  - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - art. 46, ust. 1, pkt 1;
  - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osoby bezrobotnej - art. 46, ust. 1, pkt. 2;

- prace interwencyjne - art. 51, art. 59;
  - roboty publiczne - art. 57;
  - bon na zasiedlenie - art. 66n;
  - finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach środków KFS - art. 69b.
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172, z późn. zm.):
    - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - art. 12a;
    - wyposażenie stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - art. 26e.
  3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1205):
    - zwrot opłaconych składek, o których mowa w art. 12, ust. 3a.
  4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176):
    - refundacja części wypłaconego wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne w ramach zatrudnienia wspieranego - art. 16.

Pozostała kwota udzielonej pomocy publicznej dotyczyła m.in.:

- zwolnień, umorzeń, ulg, odroczeń terminu płatności oraz rozłożenia na raty w podatku od nieruchomości;
- zwolnień, umorzeń, odroczeń terminu płatności, rozłożenia na raty w opłacie z tytułu wieczystego użytkowania gruntu;
- pomocy z tytułu zbycia mienia, będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku;
- dotacji udzielonych w związku z poniesionymi kosztami kształcenia młodocianych pracowników;
- pomocy stanowiącej rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego.

3. MIENIE KOMUNALNE

3.1. Informacja o stanie mienia komunalnego

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa wynosiła:

- 1.890.403.263,57 zł na koniec 2018 roku,
- 1.994.563.186,33 zł na koniec 2019 roku, tj. wzrosła o 104.159.922,76 zł (5,5 %).

Wartość poszczególnych składników mienia na 31.12.2019 r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 1: Wartość poszczególnych składników mienia

Wyszczególnienie	Wartość mienia na koniec roku wg wartości księgowej brutto		
	2017 [zł]	2018 [zł]	2019 [zł]
Mienie rozdysponowane			
Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli)	1.033.256.121,38	1.091.708.388,86	1.171.215.730,83
Szkoły podstawowe	45.538.476,49	68.911.253,21	69.654.917,60
Szkoły ponadpodstawowe	103.256.026,25	108.055.082,74	111.848.466,47
Przedszkola	40.711.493,14	41.668.134,66	43.280.035,91
Instytucje kultury	31.025.550,31	31.834.047,36	37.820.689,69
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	76.870.698,85	80.258.230,66	91.354.221,41
Jednoosobowe spółki gminy	288.567.850,47	315.695.386,58	317.116.384,42
Udziały i akcje gminy w spółkach	134.296.740,00	152.272.740,00	152.272.740,00
Mienie nierozdysponowane			
Budynki pozostające w zasobie i budynki zarządzane przez MZB Sp. z o.o.	134.414.236,91	117.920.975,34	110.864.193,98
Inne i pozostałe środki trwałe	70.226.371,52	72.051.032,57	73.028.524,02
Wartości niematerialne i prawne	2.829.669,72	2.829.669,72	2.829.669,72
Dobra kultury	1.177.265,00	1.177.265,00	1.177.265,00
Grunty	178.831.888,06	182.493.128,39	184.585.359,84

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

- Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli): 1.171.215.730,83 zł, w tym Urząd Miasta Tarnowa - mienie komunalne nierozdysponowane:
  - budynki pozostające w zasobie i budynki zarządzane przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o.: 110.864.193,98 zł;
  - inne środki trwałe i pozostałe środki trwałe (budowle, maszyny i urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia, przyrządy): 73.028.524,02 zł;
  - wartości niematerialne i prawne: 2.829.669,72 zł;
  - dobra kultury: 1.177.265,00 zł;
  - grunty: 184.585.359,84 zł.
- Szkoły podstawowe: 69.654.917,60 zł.
- Szkoły ponadpodstawowe: 111.848.466,47 zł.
- Przedszkola: 43.280.035,91 zł.

- Instytucje kultury: 37.820.689,69 zł.
- Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej gminy: 91.354.221,41 zł.
- Jednoosobowe spółki gminy: 317.116.384,42 zł.
- Udziały i akcje gminy w spółkach: 152.272.740,00 zł.

Zmiany w stanie mienia komunalnego w okresie od 31.12.2018 r. do 31.12.2019 r.

Przez cały okres objęty niniejszą informacją dokonywano zakupów, uzupełniano zasób nieruchomości stanowiących własność gminy, mających na celu podnoszenie efektywności działania jednostek gminy, spółek komunalnych, równocześnie prowadzono sprzedaż lokali mieszkalnych, nieruchomości gruntowych niezabudowanych, dokonano zamian nieruchomości, darowizn nieruchomości, przeprowadzono likwidację środków trwałych, przez co zmianie uległa wartość majątku komunalnego. Struktura zmian przedstawia się następująco: majątek jednostek i zakładów budżetowych (z wyłączeniem szkół) zwiększył się o kwotę 79.507.342,47 zł i wynosi 1.171.215.730,83 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności w wyniku:

- zakupu nowego sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz wykonania instalacji elektrycznej kompensacji mocy biernej pojemnościowej przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat;
- zakupu wyposażenia przez Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących;
- zakupu wyposażenia przez Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych;
- zakupu nowego sprzętu przez Centrum Kształcenia Zawodowego;
- zwiększenia wartości parkingu przy hali sportowej Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, przekazania przez Urząd Miasta Tarnowa monitoringów i infokiosków, zakupu wyposażenia;
- modernizacji budynku hali sportowej przy ul. Gumniskiej i doposażenia zaplecza hali, zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych do pracowni przez Pałac Młodzieży;
- zakupu niezbędnego wyposażenia oraz częściowej wymiany stolarki okiennej przy ul. Św. Anny 1 przez bursę międzyszkolną;
- zakupu wyposażenia przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną;
- zakupu wyposażenia do gabinetów przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a także przejęcia przez gminę od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej budynku wraz z alarmem przy ul. Brodzińskiego 1;
- zakupu wyposażenia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga;
- zakupu samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, wyposażenia oraz sprzętu elektronicznego (medycznego) i gospodarczego przez Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta;
- zakupu sprzętu komputerowego przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, a także zakupu wyposażenia i sprzętu komputerowego przez placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- zakupu wyposażenia przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- zakupu sprzętu edukacyjnego, rehabilitacyjnego i komputerowego przez Zespół Żłobków;
- zakupu sprzętu medycznego, komputerowego i wyposażenia przez Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”;

- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, wyposażenia oraz nieodpłatnego przekazania sprzętu komputerowego i oprogramowania dla XVI Liceum Ogólnokształcącego przez Powiatowy Urząd Pracy;
- zakupu parkomatów, modyfikacji oprogramowania i aplikacji systemu komputerowego, modyfikacji kasy i czytnika kart zbliżeniowych premium oraz oddania do użytkowania 2 parkomatów przez Targowiska Miejskie;
- zakupu sprzętu komputerowego, przebudowy i modernizacji systemu monitoringu miejskiego przez straż miejską;
- zakupu sprzętu i wyposażenia inwestycji (przyłącz do sieci MPEC) przez Tarnowskie Centrum Informacji;
- inwestycji polegających na budowie Centrum Przygotowań Paraolimpijskich: modernizacji stadionu lekkoatletycznego przy ul. Traugutta i przebudowie Hali Sportowo-Widowskiej Jaskółka, budowie częściowego zadaszenia trybun i przebudowie budynku obsługi stadionu sportowego przy ul. Piłsudskiego, modernizacji Miejskiej Bazy Sportowej, zakupie maszyn i wyposażenia przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- zakupu wyposażenia, sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz wykonania remontu garażu przy ul. Nowej 4 przez Urząd Miasta Tarnowa;
- modernizacji budynku administracyjnego i zakupu wyposażenia przez Miejski Zarząd Cmentarzy;
- zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, wykonania elektroenergetycznych przyłączy kablowych zasilających oświetlenie wiat przystankowych, zainstalowania tablic informacji pasażerskiej, dokonania budowy oświetlenia ulicznego, poprawy infrastruktury drogowej oraz likwidacji wyposażenia przez Zarząd Dróg i Komunikacji.

Urząd Miasta Tarnowa – mienie komunalne nierozdysponowane:

- utwardzenie terenu pomiędzy ulicą Wiśniową i Kalinową;
- przyjęcie budynku mieszkalnego przy ul. Gumniskiej (1/4 udziału);
- przyjęcie darowizny przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie miasta od prywatnych inwestorów;
- przejęcie lokalu mieszkalnego położonego przy ul. Westerplatte 15/150 w Tarnowie (1/2 udziału) w drodze nabycia spadku przez Gminę Miasta Tarnowa;
- budowa fontanny pływającej w Parku Piaskówka;
- budowa kompletnej Strefy Fitness oraz Strefy Wypoczynku na Osiedlu Nauczycielskim;
- wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych do budynku Społecznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Tarnowie przy ul. Gumniskiej 47;
- budowa placu zabaw i boiska do siatkówki pomiędzy budynkami ul. Westerplatte 17 i 7;
- przebudowa boiska do piłki nożnej przy ul. Westerplatte 18;
- przebudowa parkingu przy Pałacu Młodzieży;
- budowa placu zabaw na osiedlu Zielonym i przy ul. Zamenhoffa oraz doposażenie placu zabaw w urządzenia zabawowe na osiedlach Niepodległości i Westerplatte, przy ulicach Pułaskiego i Krzyskiej oraz w Parku Piaskówka;
- budowa placu do grillowania w Parku Piaskówka;
- wykonanie stołów plenerowych do gier planszowych (szachy i chińczyk) przy ul. Kołłątaja 15-15A;
- wykonanie nawierzchni wzdłuż placu zabaw przy ulicach Bitwy pod Studziankami i Ogrodowej;
- wykonanie niecki wodnej w Parku Strzeleckim;
- uzupełnienie alejek w parku Planty Kolejowe;
- budowa pomnika marszałka Józefa Piłsudskiego przy al. Solidarności 5-9;

- wykonanie przebudowy fontanny na skwerze Ks. Jerzego Popiełuszki;
- budowa kwater na Cmentarzu Komunalnym w Tarnowie-Klikowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą (instalacją wodociągową i elektryczną) oraz zagospodarowanie terenu między kwaterami;
- budowa platformy widokowej w Parku Westerplatte.

Urząd Miasta Tarnowa mienie komunalne – grunty

Wartość gruntów uległa zwiększeniu o łączną kwotę: 5.648.806,49 zł w związku z:

nabyciem gruntów na zasób, w tym w drodze zamiany;	178.665,24 zł
przejęciem na mocy prawa gruntów pod drogi (związane z podziałami nieruchomości zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami)	1.443.857,00 zł
przejęciem nieruchomości pod drogi (art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną)	34.171,47 zł
oddaniem w wieczyste użytkowanie	68.107,27 zł
komunalizacją	198.534,00 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości oraz ujawnieniem w ewidencji	3.068.875,90 zł
przyjęciem darowizny	648.688,00 zł
zwiększeniem powierzchni działek w skutek przeliczenia współrzędnych	7.907,61 zł

Wartość gruntów uległa zmniejszeniu o łączną kwotę 3.556.775,04 w związku z:

zbyciem nieruchomości, w tym darowizny*	218.717,98 zł
zwrotami*	7.184,28 zł
podziałami i połączeniem nieruchomości	3.049.433,60 zł
zasiedzeniem	4.990,46 zł
przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawa własności*	117.324,54 zł
aportem	158.924,18 zł

* wartości gruntów zmniejszające wartość majątku są wartościami księgowymi, jakie figurą w księgach rachunkowych, natomiast faktyczne wartości ze zbycia są znacznie wyższe i przedstawione w pkt. 6 „Dochody z mienia komunalnego”.

Majątek szkół podstawowych

Majątek zwiększył się o kwotę 743.664,39 zł i łącznie wynosi 69.654.917,60 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności w wyniku:

- zakupu wyposażenia przez Szkołę Podstawową nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej;
- zakupu wyposażenia i uzupełnieniu księgozbioru przez Szkołę Podstawową nr 2 im. Stanisława Konarskiego;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Szkołę Podstawową nr 3 im. Marii Konopnickiej;
- remontu sali gimnastycznej, wykonania ogrodzenia przy orliku, zakupu sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych oraz zwiększenia księgozbioru przez Szkołę Podstawową nr 5 im. Tadeusza Kościuszki;
- zakupu sprzętu komputerowego oraz wyposażenia przez Szkołę Podstawową nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego;
- remontu w budynku szkoły, zakupu wyposażenia przez Szkołę Podstawową nr 9 im. Orłąt Lwowskich;
- zakupu wyposażenia przez Szkołę Podstawową nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki;

- zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych przez Szkołę Podstawową Integracyjną nr 11 im. Marii Dąbrowskiej;
- zakupu zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem, wyposażenia oraz uzupełnienia księgozbiorów bibliotecznych przez Szkołę Podstawową nr 14 im. Stefana Jaracza;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych, otrzymania sprzętu komputerowego, oprogramowania i wyposażenia od Niepublicznego Gimnazjum Piętnastka, zakupu książek do biblioteki przez Szkołę Podstawową nr 15 im. gen. Józefa Bema;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia oraz książek przez Szkołę Podstawową nr 18 im. Jana Kochanowskiego;
- zakupu wyposażenia i książek do biblioteki przez Szkołę Podstawową nr 20 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków;
- wykonania inwestycji polegającej na remoncie, przystosowania i wyposażenia nowo utworzonych pierwszych klas, placu zabaw oraz zakupu sprzętu komputerowego, książek przez Szkołę Podstawową nr 24 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Mikołaja Kopernika.

Majątek szkół ponadpodstawowych

Majątek zwiększył się o kwotę: 3.793.383,73 zł i łącznie wynosi 111.848.466,47 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności w wyniku:

- zakupu pomocy dydaktycznych, wyposażenia i książek do biblioteki szkolnej przez I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego i wyposażenia przez II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego;
- wykonania remontu budynku szkoły, inwestycji - infrastruktury Małopolskiej Chmury Edukacyjnej, zakupu pomocy dydaktycznych i zwiększenia księgozbioru przez III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza;
- modernizacji szatni i dachu budynku szkoły, zakupu sprzętu w ramach projektu Małopolskiej Chmury Edukacyjnej, zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka;
- wykonania modernizacji kanalizacji sanitarnej, systemu alarmowego i monitoringu wizyjnego, zakupu pomocy naukowych przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki;
- zakupu maszyn i urządzeń budowlanych oraz wyposażenia przez Zespół Szkół Budowlanych;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania, pomocy dydaktycznych i wyposażenia przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego;
- zakupu sprzętu komputerowego i książek przez VII Liceum Ogólnokształcące;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych;
- zakupu wyposażenia przez Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika;
- wykonania odwodnienia budynku i wymiany drzwi wejściowych w budynku szkoły, zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1;
- zakupu oprogramowania i komputera przez Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych;
- zakupu wyposażenia, przekazania sprzętu komputerowego przez Fundację Mościckiego, przekazania sprzętu elektrycznego przez Tauron S.A., wyposażenia

siłowni przez Radę Rodziców na rzecz Zespołu Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego;

- przejęcia budynku dworu Jeżów i budynku spichlerza od Gminy Miasta Tranowa, zakupu sprzętu komputerowego przez Zespół Szkół Plastycznych;
- otrzymania instrumentów muzycznych od Urzędu Miasta Tarnowa, zakupu wyposażenia i instrumentów, sprzętu komputerowego i książek przez Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego;
- otrzymania i zakupu sprzętu komputerowego przez XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej;
- zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4;
- zakupu wyposażenia, pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi;
- modernizacji pomieszczeń sanitarnych w sali gimnastycznej, zakupu wyposażenia i książek przez XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe.

Majątek przedszkoli

Majątek zwiększył się o kwotę: 1.611.901,25 zł i łącznie wynosi 43.280.035,91 zł w konsekwencji działań tych jednostek, a w szczególności w wyniku:

- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 1;
- zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 3;
- modernizacji budynku, zakupu wyposażenia i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 4;
- remontu zaplecza kuchennego, zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 5;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 6;
- remontu fundamentów budynku, zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 8;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 12;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 13;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 14;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 15;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 17;
- modernizacji kuchni i zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 18;
- zakupu sprzętu komputerowego, wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 19;
- zakupu wyposażenia i urządzeń na plac zabaw przez Przedszkole Publiczne nr 20;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 21;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 24;
- zakupu wyposażenia i sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 26;
- zakupu wyposażenia i urządzeń ogrodowych przez Przedszkole Publiczne nr 27;
- zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 29;
- modernizacji budynku oraz zakupu wyposażenia przez Przedszkole Publiczne nr 31;
- zakupu wyposażenia, sprzętu AGD i pomocy dydaktycznych przez Przedszkole Publiczne nr 32;
- zakupu wyposażenia i sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 33;
- zakupu wyposażenia, sprzętu i zabawek przez Przedszkole Publiczne nr 34;
- zakupu wyposażenia i sprzętu przez Przedszkole Publiczne nr 35.

Majątek instytucji kultury

Majątek zwiększył się o kwotę: 5.986.642,33 zł i łącznie wynosi 37.820.689,69zł w konsekwencji działań tych instytucji, a w szczególności w wyniku:

- zakupu księgozbioru, nieodpłatnego przyjęcia książek, sprzętu komputerowego i wyposażenia przez Miejską Bibliotekę Publiczną;
- przebudowy, rozbudowy i modernizacji zaplecza technicznego Teatru im. Ludwika Solskiego, zakupu maszyn i wyposażenia do pracowni stolarskiej, krawieckiej i plastycznej, rozbudowania systemu telewizji przemysłowej, zakupu sprzętu oświetleniowego i akustycznego, zakupu programu i wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania przez teatr;
- modernizacji kina Marzenie, zakupu sprzętu technicznego i zadaszenia do Amfiteatru Letniego przez Tarnowskie Centrum Kultury;
- nieodpłatnego nabycia dzieł sztuki, nabycia wyposażenia przez Biuro Wystaw Artystycznych.

Majątek samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej Gminy Miasta Tarnowa – Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie

Majątek zwiększył się o kwotę 11.095.990,75 zł i łącznie wynosi 91.354.221,41 zł w konsekwencji działań tej jednostki, a w szczególności w wyniku:

- budowy nowego budynku szpitalnego – pawilonu kardiologii wraz z zagospodarowaniem terenu, niezbędną infrastrukturą techniczną – I etap prac budowlanych (zakończenie inwestycji nastąpi w 2020 r.);
- ukończenia nadbudowy budynku po kotłowni parowej o jedną kondygnację użytkową dla potrzeb Działu Informatyki wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą teletechniczną;
- zakupu sprzętu, aparatury medycznej, urządzeń technicznych (w tym sprzętu informatycznego) oraz licencji;

Majątek jednoosobowych spółek gminy

Majątek zwiększył się o kwotę 1.420.997,84 zł i wynosi 317.116.384,42 zł (kwota nie zawiera wartości środków trwałych w budowie w wysokości 71.050.122,96 zł) w konsekwencji działań spółek, a w szczególności w wyniku:

- modernizacji kompostowni, zakupu nowych pojazdów przeznaczonych do prowadzenia działalności, zakupu urządzeń i monitoringu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.;
- wykonania inwestycji w budynkach stanowiących własność Gminy, w tym przede wszystkim kompleksowej budowy instalacji centralnego ogrzewania i centralnej ciepłej wody w budynkach przy ul. Kapitulnej 12 i Żydowskiej 6, wykonania instalacji centralnego ogrzewania w mieszkaniach komunalnych w budynkach Waryńskiego 9, Nowy Świat 25, Rynek 22, Warzywna 7 i 9, wykonania placu rekreacyjnego przy ul. Spytki, aportu gruntu pod budowę budynku mieszkalnego przy ul. Krzyskiej przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o.;
- powiększenia taboru (zakup 6 używanych autobusów zasilanych gazem CNG i 2 samochodów osobowych również zasilanych gazem), modernizacji placu przy ul. Okrężnej, budowy stanowiska do tankowania autobusów, zakupu myjni mechanicznej do ręcznego mycia autobusów, narzędzi, sprzętu komputerowego i oprogramowania w celu utrzymania stanu taboru na poziomie 95 autobusów przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o.;
- zakupu nowych urządzeń do przetwarzania odpadów zielonych w ramach projektu „System PSZOK w Tarnowie”, zakupu nowego sprzętu na potrzeby realizacji zadań,

rozpoczęcia budowy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów na ul. Komunalnej 13 i ul. Kąpielowej 4B w ramach projektu współfinansowanego środkami unijnymi „System PSZOK w Tarnowie”, rozpoczęcia zagospodarowania terenu na ul. Kąpielowej 4B, rozliczenia zamkniętego sektora V składowania odpadów przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.;

- zakupu 10 koncentratorów tlenu, 2 serwerów z macierzą dyskową i biblioteką taśmową, serwera archiwum dokumentacji medycznej, serwera dla księgowości, sprzętu komputerowego, wyposażenia i sprzętu medycznego oraz kasacji wyeksploatowanego sprzętu medycznego, wyposażenia i sprzętu komputerowego przez Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.;
- zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i licencji, sprzętu medycznego oraz likwidacji sprzętu medycznego i sprzętu komputerowego przez Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.;
- modernizacji istniejących środków trwałych przez Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Udziały gminy w spółkach nie uległy zmianie i wynoszą 152 272 740,00 zł.

Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi

Znaczną częścią mienia komunalnego w ogólnym rozumieniu stanowią nieruchomości. Prezydent Miasta Tarnowa prowadzi działania związane z efektywnym ich wykorzystaniem. Do takich działań należą:

- wykupy gruntów - do zasobu i pod planowane inwestycje,
- sprzedaż gruntów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne, usługi i przemysł,
- sprzedaż lokali mieszkalnych,
- oddanie w wieczyste użytkowanie - pod usługi, przemysł,
- oddanie w zarząd jednostkom gminnym,
- oddanie w użytkowanie,
- oddanie w dzierżawę,
- przejęcia nieruchomości za zaległości podatkowe,
- zamiany nieruchomości,
- przekazanie aportów do spółek.

Zamierzenia w zakresie obrotu nieruchomościami komunalnymi

Przewiduje się działania zmierzające do sprzedaży następujących nieruchomości.

Pod usługi i przemysł:

- nieruchomości niezabudowanej położonej przy al. Piaskowej,
- kompleksu nieruchomości położonych na terenie SAG przy al. Piaskowej,
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Stalowej,
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Chemicznej,
- kompleksów nieruchomości niezabudowanych położonych przy al. Jana Pawła II,
- kompleksu nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Cichej,
- nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Kochanowskiego,
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Ogrodniczej,
- nieruchomości zabudowanej pozostałościami Mleczarni przy ul. Szklanej;
- nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Mickiewicza 9,
- nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Ducha 5,
- nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Sportowej (2 lokale mieszkalne).

Pod budownictwo mieszkaniowe:

- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Mościckiego (2 nieruchomości),
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Łyczków,
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy al. Tarnowskich (6 nieruchomości),
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Gruntowej (2 nieruchomości),
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Sosnowej (6 nieruchomości),
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Przyjaznej,
- nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Miodowej,
- kompleksu nieruchomości niezabudowanej położonej przy ul. Bora Komorowskiego,
- kompleksu nieruchomości niezabudowanej położonej przy al. Jana Pawła II.

Dochody z mienia komunalnego

Dzięki zawieranim transakcjom Gmina Miasta Tarnowa osiągnęła w 2019 r. korzyści finansowe w postaci dochodu w łącznej kwocie 11.014.403,99 zł, w tym:

- w wysokości 218.934,93 zł z tytułu opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności,
- w wysokości 2.473.240,32 zł z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste,
- w wysokości 1.665.399,83 zł z tytułu wpływów z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności,
- w wysokości 109.052,49 zł z wpływów ze sprzedaży składników majątkowych,
- w wysokości 3.858.382,76 zł z wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- w wysokości 2.689.393,66 zł z dzierżawy i najmu składników majątkowych.

Udziały i akcje Gminy Miasta Tarnowa

- **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o. w Tarnowie:** 100% udziałów = 7.778.000,00 zł.
- **Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o. w Tarnowie:** 100% udziałów = 2.364.500,00 zł. Kapitał zakładowy spółki został podwyższony o kwotę 1.197.000,00 zł, to jest do wysokości 2.364.500,00 zł. W wyniku podwyższenia kapitału Gmina Miasta Tarnowa objęła 2.394 udziały (po 500,00 zł każdy), pokrywając je gotówką w kwocie 340.600,00 zł oraz aportem rzeczowym w postaci prawa własności nieruchomości stanowiącej działki w obrębie 104 o numerach: 2/20, 2/27, 2/38, o łącznej wartości 856.400,00 zł.
- **Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie:** 100% udziałów = 3.195 500,00 zł.
- **Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie:** 56,11% akcji = 25.681.602,00 zł.
- **Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. w Tarnowie:** 47,52% udziałów = 80.731.500,00 zł.
- **Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.:** 100% = 28.370.500,00 zł. Kapitał zakładowy podwyższono o kwotę 365.000,00 zł, tj. do wysokości 28.370.500,00 zł. W wyniku podwyższenia kapitału Gmina Miasta Tarnowa objęła 730 udziałów (po 500,00 zł każdy), pokrywając je gotówką w kwocie 200.000,00 zł oraz aportem w postaci prawa użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej niezabudowaną działkę nr 10/102 w obrębie 274 o wartości 165.000,00 zł.
- **Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o.:** 100% = 32.733.500,00 zł.
- **Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o. o.:** 100% = 21.986.500,00 zł.
- **Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o.:** 100% = 17.273.500,00 zł.

- **Małopolski Rynek Hurtowy S.A. w Tarnowie:** 1,87% kapitału akcyjnego = 75.900,00 zł.
- **Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.:** 1,47% = 250.000,00 zł.
- **Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.:** 99,72% = 45.517.100,00 zł.
- **Concorde Investissement S.A.:** 0,14% = 16.638,00 zł.

Lokaty Gminy Miasta Tarnowa

Gmina Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2019 r. nie posiadała lokat bankowych.

3.2. Plan wykorzystania mienia komunalnego Gminy Miasta Tarnowa

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Gminnym zasobem nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa gospodaruje Prezydent Miasta Tarnowa zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, kierując się przy tym zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa nakreśla jedynie główne kierunki działań. W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie jej zagospodarowania będą zapadały indywidualnie.

Nieruchomości na rzecz Gminy Miasta Tarnowa nabywa się do zasobu nieruchomości według potrzeb, w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacją innych celów publicznych w drodze kupna, darowizny, zamiany lub w innych formach przewidzianych prawem.

W 2019 r. tytułem gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości zrealizowano ogółem wydatki w wysokości 562.478,51 zł. Wydatki te stanowią głównie koszt wycen, podziałów nieruchomości, sporządzania dokumentacji geodezyjnej, koszty notarialne, sądowe oraz publikacji ogłoszeń w prasie. Ponadto związane są z wypłatą odszkodowań za grunty przejęte pod drogi.

W 2019 r. tytułem gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości uzyskano wpływy w wysokości: 9.915.246,83 zł. Wpływy te stanowią m.in.: opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości, opłaty z tytułu trwałego zarządu, a także sprzedaży i dzierżawy nieruchomości.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa nakreśla jedynie główne kierunki działań związanych z gospodarowaniem mieniem gminnym. Zarządzanie zasobem gminnym odbywa się w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Realizacja programu zagospodarowania nieruchomości nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki nieruchomościami samorządowymi oraz ustaleniami wynikającymi z wieloletniego planu finansowego.

4. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

4.1. Struktura funkcjonalno–przestrzenna miasta

Strukturę funkcjonalno–przestrzenną miasta Tarnowa tworzą:

- zurbanizowana tkanka miejskiej zabudowy usługowo – mieszkaniowej, obejmująca historyczne centrum wraz z przyległymi do niego terenami,
- zlokalizowany we wschodniej części miasta zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług, obejmujący między innymi osiedla: Jasna, Westerplatte, Legionów oraz Zielone, w tym budynki Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego,
- zespoły uporządkowanej zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej, obejmujące osiedla:
  - - Mościce w zachodniej części miasta,
  - - Krzyża i Piaskówki w północnej części,
  - - Rzędzina (osiedle Nauczycielskie) we wschodniej części,
  - - Koszyce w części południowo – zachodniej,
  - - Gumniska – Zabłocie w części południowej miasta,
- pozbawione kompozycji przestrzennej i podlegające procesom przekształceń tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Klikowej, Chyszowie, Rzędzinie,
- tereny przemysłowe i przemysłowo – składowe zlokalizowane w zachodniej i północno – zachodniej części miasta, w tym: Grupy Azoty S.A., Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A., Zakładów Mechanicznych w Tarnowie i zakładów przy granicy osiedli Piaskówka i Krzyż,
- tereny usługowe i handlowo – hurtowe zlokalizowane w zachodniej części miasta, w rejonie ulic Czystej i Giełdowej, oraz części południowej, w rejonie ulic: Przemysłowej, Tuchowskiej i Krakowskiej,
- tereny zieleni i krajobrazu bez zabudowy, obejmujące m.in. parki miejskie, rezerwat „Debrza” oraz obszary w rejonie Góry Św. Marcina, Stawów Krzyskich i lasu Lipie.

W stanie istniejącym układ przestrzeni miejskiej charakteryzuje się rozczłonkowaną, zurbanizowaną strukturą przestrzenną, której uzupełnienie stanowią tereny nieusystematyzowanej zieleni niskiej i wysokiej oraz obszary wolne od zabudowy.

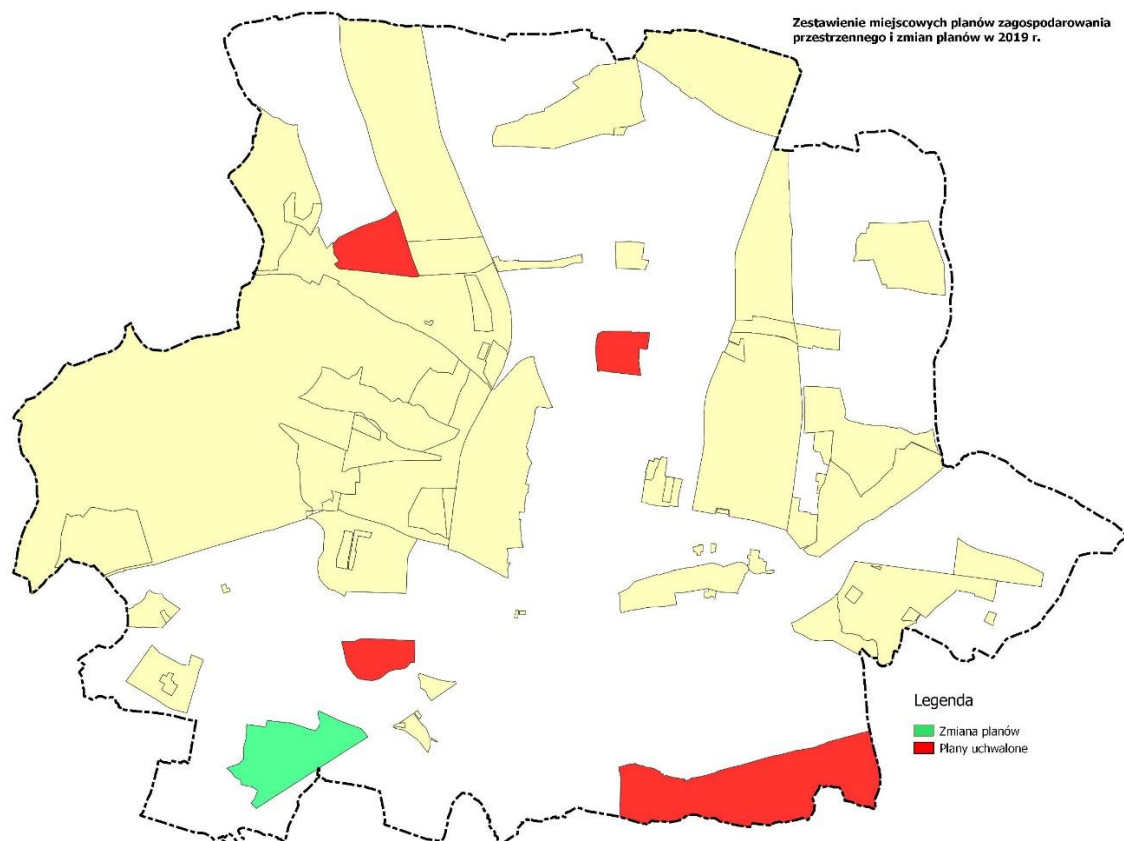
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W 2019 r. zakończono pięć procedur planistycznych. Rada Miejska w Tarnowie uchwaliła cztery nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- w rejonie ulic Klikowskiej i Ścieżki,
- w rejonie wyznaczonym ulicami: Stanisława Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny oraz projektowanym wałem rzeki Biała,
- w rejonie drogi krajowej nr 94, między wschodnią i południową granicą miasta oraz ul. Tuchowską,
- w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej.

Dokonano także zmiany obowiązującego miejscowego planu w dzielnicach Zbylitowska Góra i Koszyce.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zmiany planów uchwalone w 2019 r. na tle planów obowiązujących w mieście

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela: Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmiany planów uchwalone w 2019 r.

	Nazwa planu (pow. obszaru objętego planem)	Nazwa zmiany planu	Nr uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie	Cel planu/zmiany planu
	1	2	3	4
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulicy Klikowskiej i Ścieżki.		Uchwała nr XIII/158/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 czerwca 2019 r.	Zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców tereny w planie przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową uzupełnioną m.in. dopuszczeniem realizacji nieuciążliwych form usługowych.
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, wyznaczonego ulicami: Stanisława		Uchwała nr XVI/167/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r.	Przeznaczenie terenu pod ogródki działkowe, z niewielką częścią pod realizację zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywnej.

	Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny.			
3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmujący teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską.		Uchwała nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r.	Przeznaczenie terenu jako wolnego od zabudowy o charakterze obszarów zieleni otwartej i rekreacyjnej, w niewielkim zakresie uzupełnionego w odpowiednią formę usług z zachowaniem zieleni wysokiej i leśnej w jego południowej części zgodnie z ustaleniami studium oraz określenie zasad jego zagospodarowania i obsługi komunikacji
4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej		Uchwała nr XXI/218/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r.	Obszar ten z uwagi na położenie w wyznaczonej strefie aktywności gospodarczej – AGIII – Kryształowa - Niedomicka oraz bezpośrednie sąsiedztwo istniejących i rozwijających się terenów przemysłowych przeznaczono zgodnie z ustaleniami studium w całości jako tereny przemysłowo-usługowe z zachowaniem w południowej części terenów zielonych przyjmujących formę izolacyjnej.
5		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w dzielnicach Zbylitowska Góra i Koszyce	Uchwała nr XXI/219/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r.	Na wnioski złożone przez mieszkańców oraz inwestorów zmiana planu umożliwi m.in. przekształcenie nieatrakcyjnych terenów mieszkaniowych zlokalizowanych przy ul. Krakowskiej w usługową tkankę miejską. Korzystnie wpłynie na ład przestrzenny i aktywizację działalności inwestycyjnej.

W 2019 r. objęto miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego ok. 262 ha terenu miasta i przystąpiono do sporządzenia jednej zmiany miejscowego planu oraz planu zagospodarowania przestrzennego.

Tabela: Zestawienie podjętych w 2019 r. procedur planistycznych

Obszar planu		Podstawa prawna	Cel planu/zmiany planu
1		3	4
1	W rejonie ulicy Komunalnej – „Krzyż Wschód III”	Uchwała nr XI/97/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 kwietnia 2019 r.	Przeznaczenie i przygotowanie na cele inwestycyjne produkcyjno – usługowych, atrakcyjne zlokalizowanych terenów,
2	wyznaczone ulicami Czerwonych Klonów i Traugutta	Uchwała nr XXI/220/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r.	Plan umożliwi uzupełnienie podstawowego przeznaczenia o dodatkową formę usług oraz stworzy dogodne warunki realizacji inwestycji i użytkowania obszaru zgodnie z obowiązującymi zapisami dopuszczonymi w studium i zapotrzebowaniem społecznym.

Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Rada Miejska w Tarnowie uchwałą nr LX/609/2018 z dnia 6 września 2018 r. przyjęła ocenę aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

W wyniku dokonanej analizy przyjęto, że obowiązujące studium uznaje się za aktualne, lecz wymagające uzupełnienia lub wprowadzenia zmian w zakresie:

- uwzględniania bilansów terenów przeznaczonych pod zabudowę w części kierunkowej;
- obszarów zdegradowanych;
- złóż kopalin, terenów i obszarów górniczych – w zakresie przebiegu oraz lokalizacji terenów i obszarów górniczych w rejonie złoża KN11432 Klikowa-Tarnów;
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- form ochrony przyrody – w zakresie granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego.

Wszystkie zbadane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym nie wyczerpują obligatoryjnego zakresu przedmiotowego planu miejscowego, określonego w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jednakże uznaje się je za aktualne w zakresie ustaleń funkcjonalno-przestrzennych oraz określonych zasad zagospodarowania, lecz wymagające dostosowania do pełnej zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami. Pozostałe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uznaje się za aktualne.

Wieloletni program opracowywania planów miejscowych

Ochrona ładu przestrzennego wymaga długofalowego podejścia do problemu realizacji polityki przestrzennej. Pierwszym krokiem w takim podejściu powinna być weryfikacja

polityki przestrzennej gminy, która określona jest w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, w tym konieczność dostosowania zapisów i rysunku Studium do obowiązujących przepisów prawa.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa z 2014 r. wskazano obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tzn. nowe tereny UC, stanowiące obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – teren przy ul. Błonie, teren przy ul. Hodowlanej. Dla obszarów tych uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto studium wskazało obszary, dla których wskazane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z proponowaną kolejnością sporządzania - obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w pierwszej kolejności:

- obszar objęty strefą przekształceń, związany z koniecznością regeneracji urbanistycznej;
- obszar południowej strefy rekreacyjnej jako kluczowy teren rekreacyjny Tarnowa wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium.

Teren I został częściowo objęty uchwałą nr XXIII/251/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego południowo - zachodniej części śródmieścia Tarnowa, wyznaczonej ulicami: Krakowską, Ujejskiego, Kościuszki, Bema, Bandrowskiego, Narutowicza, Wita Stwosza, Towarową, Spytki z Melsztyna i Do Huty oraz potokiem Wątok. Przeprowadzono procedurę planistyczną i przedstawiono Radzie Miejskiej w Tarnowie do uchwalenia projekt planu. Rada Miejska w Tarnowie odrzuciła uchwałę w całości.

Teren II został częściowo objęty uchwałą nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r. w sprawie uchwalenia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującego teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską.

Obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w dalszej kolejności:

- obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część północna,
- obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część południowa,
- obszar obejmujący centralną strefę rekreacyjną, związaną z planowanymi inwestycjami w zakresie sportu i rekreacji, kultury, nauki,
- obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej w Klikowej,
- obszar obejmujący tereny osiedla Nauczycielskiego,
- obszar obejmujący zabudowę mieszkaniową w Rzędzinie,
- obszar usługowy w rejonie ulicy Hodowlanej,
- obszar objęty strefą aktywności gospodarczej Krzyż,
- obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący tereny rekreacyjne Stawów Krzyskich wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium,
- obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący rozbudowywane zespoły zabudowy mieszkaniowej.

Dla terenu VIII przeprowadzono procedurę planistyczną i przedstawiono Radzie Miejskiej w Tarnowie plan miejscowy do uchwalenia. Rada Miejska w Tarnowie odrzuciła uchwałę w całości. Dla części terenu X prowadzona jest nadal procedura planistyczna po

podjęciu przez Radę Miejską w Tarnowie uchwały o konieczności dokonania zmian w przedstawionym Radzie Miejskiej w Tarnowie do uchwalenia planie miejscowym. Teren X objęty został uchwałą o przystąpieniu do opracowania planu. Trwa procedura jego sporządzenia. Dla terenu VI zakończono procedurę planistyczną, uchwalając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Klikowskiej i Ścieżki. Dla terenów IX i XII uchwalono plan miejscowy.

Stopień pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 44,11%.

4.2. Realizacja programu rewitalizacji miasta

Gminny Program Rewitalizacji to dokument stanowiący załącznik nr 1 do uchwały nr XXXVII/368/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017 – 2022.

Zasadniczym etapem procesu rewitalizacji w Tarnowie, rozpoczętym wyznaczeniem na terenie miasta Tarnowa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (uchwała nr XXXII/322/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 1 grudnia 2016 r.), było przyjęcie uchwałą nr XXXVII/368/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 marca 2017 r. Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2022.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2022 (w skrócie GPR) identyfikuje problemy i potrzeby w zakresie rewitalizacji obszaru zdegradowanego na terenie Tarnowa w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Jego bezpośrednim celem, zgodnie z ustawą z dnia 9 października o rewitalizacji, jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego przy pomocy ujętych w programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych (cele strategiczne, cele operacyjne i główne kierunki działań GPR zostały zdefiniowane w rozdziale III. GRP pt. „Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji”, natomiast lista proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawarta została w rozdziale V. GPR pt. „Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych”).

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2022 otworzył także możliwość pozyskania dofinansowania ze środków europejskich na szereg ujętych w nim przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W Małopolsce do głównych możliwości współfinansowania tego typu przedsięwzięć należą przede wszystkim środki dostępne z 11. Osi Priorytetowej – Rewitalizacja przestrzeni regionalnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 (RPO WM). Dla Tarnowa istotne znaczenie mają działania: 11.1. Rewitalizacja miast, poddziałanie 11.1.1 Rewitalizacja głównych ośrodków miejskich w regionie oraz 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy Małopolski, 11. Osi Priorytetowej RPO WM. Ostatni nabór wniosków konkursowych do działania 11.1. zakończył się w 2017 roku.

W postępowaniu konkursowym o środki bezzwrotne z działania 11.1. z Tarnowa aplikowało 13 podmiotów, w tym 5 publicznych: Gmina Miasta Tarnowa, MZB Sp. z o.o., Muzeum Okręgowe, Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Kongregacja Oratorium Św. Filipa Neri i 1 podmiot niepubliczny – przedsiębiorstwo Cegbud Sp. z o.o. Podmioty te uzyskały ww. dofinansowanie i podpisały stosowane umowy w 2018 roku. Projekty realizowane z ww. źródeł zostały bliżej przedstawione w „Raporcie o stanie miasta za rok 2018”.

Pozyskane środki umożliwiły realizację głównych przedsięwzięć inwestycyjnych GMT, takich jak wskazane wcześniej: „Nowe przestrzenie zdarzeń w Tarnowie” i „Kantoria - Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Tarnowie”, będące w realizacji do roku 2021

(szczegółowe informacje dot. tych przedsięwzięć przedstawione są w innych częściach opracowania) oraz „Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – ZAZ Słoneczne Wzgórze”, ukończone w grudniu 2018 r.

Od II kwartału 2018 r. trwa nabór wniosków do Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnej S.A. w Krakowie o środki zwrotne dostępne na preferencyjnych warunkach w formie pożyczek z Banku Gospodarstwa Krajowego, który potrwa do czerwca 2020 roku i może być wydłużony. Środki przyznawane są w ramach 11 Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020, działanie 11.3. Fundusz rewitalizacji i odnowy Małopolski.

Podstawowym i koniecznym wymogiem dla ubiegania się o ww. pożyczki jest wpis projektu rewitalizacyjnego do gminnego programu rewitalizacji, zaakceptowanego przez Zarząd Województwa Małopolskiego i wpisanego do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego.

W związku ze złożeniem do Urzędu Miasta Tarnowa wniosków od dwóch podmiotów działających w Tarnowie z prośbą o wpisanie ich projektów do GPR na listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzupełniających, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji, przystąpiono do uaktualnienia GPR polegającego na dopisaniu do tych przedsięwzięć następujących działań:

- sześciu projektów Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o. o. w Tarnowie:
  - Rewitalizacja budynku przy ulicy Krótkiej 6 (zmieniony zakres robót),
  - Rewitalizacja budynku przy ulicy Zakątnej 11,
  - Rewitalizacja budynku przy ulicy Wałowej 16,
  - Działania rewitalizacyjne w ciągu budynków mieszczących się przy ulicy Wekslarskiej pod numerami 2, 3, 5, 6, 7, 11,
  - Rewitalizacja budynku przy Rynku 17,
  - Rewitalizacja budynków przy ulicy Wałowej 37 i 47;
- projektu właścicieli restauracji „U Jana”, współników M.P.M. s.c. M. Kucharczyk, P. Kucharczyk z siedzibą w Tarnowie:
  - „Spotkajmy się w Tarnowie – rewitalizacja kamienicy przy Rynku 14”.

Wymienione projekty wpisują się w główne filary i cele GPR, zdefiniowane w rozdziale III pt. „Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji” i uzyskały jednogłośnie poparcie Tarnowskiego Komitetu Rewitalizacji.

Projekty zgłoszone przez MZB Sp. z o. o. wpisują się w obszar filaru I, tj. celu strategicznego: Nowoczesna polityka mieszkaniowa miasta – zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji jako miejsca do zamieszkania, cel operacyjny: 1. Przygotowanie nowej, atrakcyjnej powierzchni mieszkaniowej w centrum miasta.

Projekt dot. działań przewidzianych w kamienicy, gdzie znajduje się restauracja „U Jana”, uzupełnia listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych filaru II, tj. celu strategicznego: Zintegrowana polityka społeczno-kulturalno-edukacyjna, koordynowana przez interesariuszy – wzmocnienie roli kapitału społecznego i stopnia integracji lokalnej, cel operacyjny 2. Integracja i koordynacja polityki społeczno-kulturalnej.

Powyższe projekty uzupełniły listę proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zawarte zostały w rozdziale V GPR pt. „Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych”. Opis, charakterystyka oraz szacunkowe informacje finansowe, dotyczące nowo zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również stopień ich komplementarności względem innych przedsięwzięć realizujących pozostałe cele GPR, przedstawiają zaktualizowane w uchwale nr X/87/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 11 kwietnia 2019 r. tabele 34, 36 oraz 41 w GPR. Wskazana uchwała wprowadziła zmiany w załączniku do uchwały nr XXXVII/368/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie Gminnego

Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2022, polegające na uzupełnieniu i modyfikacji tych tabel.

W tabeli nr 34 zatytułowanej jako „Uzupełniające przedsięwzięcia, realizujące cele strategiczne i kierunki działań – art. 15, ust. 1, pkt 5 lit. b”, dopisano nowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w wierszach o nr 73-79 o następującym brzmieniu:

I.p.	Przedsięwzięcie	Wnio- skodawca	Part- nerzy	Zakres, cele projektu	obszar rewita- lizacji	Lokali- zacja	Szaco- wana wartość w zł	Rezultaty	Cel strategiczny, operacyjny i kierunek działań w GPR
73	Rewitalizacja budynku przy ulicy Krótkiej 6 (zmiana zakresu robót)	MZB Sp. z o.o.	Nie dotyczy	Generalny remont kamienicy wraz z zagospodarowaniem podwórka	TAK	ul. Krótka 6, 33-100 Tarnów	500.000	Wyremontowany budynek w centrum miasta, podłączony do systemu miejskiej sieci ciepłowniczej, zwiększenie oferty miasta w zakresie najmu lokali użytkowych	I.1.1. Nowe budynki (remonty, budowa)
74	Rewitalizacja budynku przy ulicy Zakątnej 11	MZB Sp. z o.o.	Nie dotyczy	Generalny remont kamienicy wraz z zagospodarowaniem podwórka	TAK	ul. Zakątna 11, 33-100 Tarnów	600.000	Wyremontowany wraz z podwórkiem budynek w centrum miasta, podłączony do systemu miejskiej sieci ciepłowniczej, zwiększenie oferty miasta w zakresie najmu lokali użytkowych	I.1.1. Nowe budynki (remonty, budowa)
75	Rewitalizacja budynku przy ulicy Wałowej 16	MZB Sp. z o.o.	Nie dotyczy	Generalny remont kamienicy wraz z podwórkiem	TAK	ul. Wałowa 16, 33-100 Tarnów	400.000	Wyremontowany budynek w centrum miasta wraz z podwórkiem, podłączony do systemu miejskiej sieci ciepłowniczej, zwiększenie oferty miasta w zakresie najmu lokali użytkowych	I.1.1. Nowe budynki (remonty, budowa)
76	Działania rewitalizacyjne w ciągu budynków	MZB Sp. z o.o.	Nie dotyczy	Generalny remont 6 kamienic	TAK	ul. Wekslarska 2, 3, 5,	1.250.000	Wyremontowany ciąg budynków w centrum	I.1.1. Nowe budynki (remonty,

	mieszczących się przy ulicy Wekslarskiej pod numerami 2, 3, 5, 6, 7, 11					6, 7, 11, 33-100 Tarnów		miasta z lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, podłączonymi do systemu miejskiej sieci ciepłowniczej, zwiększenie oferty miasta w zakresie najmu lokali użytkowych	budowa)
77	Rewitalizacja budynku przy ulicy Rynek 17	MZB Sp. z o.o.	Nie dotyczy	Remont zabytkowej kamienicy w rynku	TAK	Rynek 17, 33-100 Tarnów	500.000	Wyremontowana zabytkowa kamienica w rynku z lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, podłączonymi do systemu MPEC, zwiększenie oferty miasta w zakresie najmu mieszkań komunalnych	I.1.1. Nowe budynki (remonty, budowa)
78	Rewitalizacja budynków przy ulicy Wałowej 37 i 47	MZB Sp. z o.o.	Nie dotyczy	Generalny remont 2 kamienic	TAK	ul. Wałowa 37 i 47, 33-100 Tarnów	500.000	Wyremontowane 2 kamienice w centrum miasta z lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, podłączonymi do systemu MPEC, zwiększenie oferty miasta w zakresie najmu lokali użytkowych	I.1.1. Nowe budynki (remonty, budowa)
79	Spotkajmy się w Tarnowie – rewitalizacja kamienicy przy Ryнку 14	Restauracja „U Jana” – M.P.M. s.c. M. Kucharczyk, P. Kucharczyk, Rynek 14	NGO	Remont zabytkowej kamienicy w rynku	TAK	Rynek 14, 33-100 Tarnów	850.000	Wyremontowana zabytkowa kamienica w rynku, zwiększenie przestrzeni na cele społeczne, edukacyjne i kulturalne	II.2.2. Tworzenie warunków dla współpracy partnerów społeczno-gospodarczych

W tabeli nr 36 dokonano korekty szacunkowych ram finansowych GPR, a w tabeli nr 41 oceniono stopień komplementarności nowych przedsięwzięć uzupełniających z innymi przedsięwzięciami zawartymi w danych kierunkach działań programu, posługując się przyjętą skalą od 1 do 3, gdzie 3 oznacza wysoki, 2- średni, a 1- niski stopień wzajemnego uzupełniania się projektów.

Ostatecznie w wyniku przyjęcia siedmiu dodatkowych przedsięwzięć do listy uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR wzrosła szacunkowa wartość środków finansowych wszystkich przedsięwzięć ujętych w programie z 403.443.570,42 zł do 408.043.570,42 zł oraz wartość środków prywatnych planowanych na realizację projektów zgłoszonych przez podmioty niepubliczne z 75.600.552,77 zł do 80.200.552,77 zł.

Aktualizacja GPR, wynikająca z ww. przesłanek, dotyczyła wyłącznie zmian w zapisach powyższych tabel i podlegała ocenie Zarządu Województwa Małopolskiego, który weryfikuje zapisy dotyczące GPR, ujętego w wykazie programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego pod nr 38. Weryfikacja zgłoszonych zmian przebiegła pozytywnie i 23 maja 2019 r. Zarząd Województwa Małopolskiego podjął uchwałę w sprawie aktualizacji wpisu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2022 oraz Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Oświęcim na lata 2016 – 2023 do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego¹.

MZB Sp. z o. o. w Tarnowie oraz restauracja „U Jana” zakończyły pomyślnie proces aplikacyjny dot. preferencyjnej pożyczki na rewitalizację w 2019 roku.

Zgodnie z art. 22 ust. 1. ustawy o rewitalizacji gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na trzy lata. Ocena GPR zostanie przeprowadzona w 2020 roku. Pierwsze przygotowania do tego działania podjęto w kwietniu i maju 2019 roku, przesyłając do interesariuszy, którzy zgłosili swoje przedsięwzięcia rewitalizacyjne do GPR, prośbę o informację dotyczącą stopnia realizacji i zaawansowania ich projektów. Na tym etapie oceny aktualności programu chodzi o zbadanie, czy projekty znajdujące się na liście podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących cele strategiczne i kierunki działań GPR zgodnie z art. 15. ust. 1 pkt 5 lit. „a” cyt. ustawy, są realizowane i w jakim stopniu, czy grozi im niewykonanie z różnych względów (np. brak gotowości inwestycyjnych – problemy z uzyskaniem zezwolenia na budowę, dodatkowe wymogi konserwatorskie, problemy własnościowe dot. budynku lub sąsiedztwa, brak zabezpieczenia środków finansowych itp.). Dalsze działania dot. oceny i stopnia realizacji GPR będą prowadzone w 2020 roku.

---

¹ Uchwała nr 897/19 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 23 maja 2019 r. w sprawie aktualizacji wpisu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2022 oraz Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Oświęcim na lata 2016 – 2023 do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego, www.bip.malopolska.pl

5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII ORAZ UCHWAŁ RADY

5.1. Realizacja Strategii Rozwoju Miasta w roku 2019

Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020

Strategia rozwoju miasta jest najważniejszym dokumentem miejskim, definiującym obszary i cele prowadzonej lokalnie polityki rozwoju. Stanowi ona punkt wyjścia dla wszelkiej późniejszej aktywności samorządu, pozwala wykorzystać szanse i możliwości rozwojowe, bazując jednocześnie na mocnych stronach danego ośrodka.

„Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020” przyjęta została uchwałą nr XI/111/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2011 roku. Strategia ta formułuje następującą wizję: *„Tarnów – miasto komfortu i rozwoju, pomnażające bogactwa”* oraz misję, która brzmi: *„misją władz samorządowych Tarnowa jest jak najlepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz podnoszenie poziomu życia w mieście poprzez świadczenie nowoczesnych usług i wspieranie rozwoju”*.

Zawarte w tym dokumencie priorytety zgrupowane zostały w trzech obszarach polityki rozwoju: „Rozwój gospodarczy”, „Komfort życia” oraz „Regionalne oddziaływanie”.

Dla każdego z wymienionych obszarów wskazano cel strategiczny, będący oczekiwanym wyróżnikiem Tarnowa w danym obszarze oraz wyrażający jego pożądany stan w 2020 r., zaproponowano listę celów operacyjnych i głównych przedsięwzięć. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych obszarów polityki rozwoju.

Obszar „Rozwój gospodarczy” podkreśla znaczenie rozwoju gospodarczego dla przyszłości miasta. Położono w nim nacisk na cztery podstawowe kierunki, którymi są: rozwój miejskich stref aktywności gospodarczej, wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców i rozwój gospodarki opartej na wiedzy, poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Tarnowa, zwiększenie rozpoznawalności Tarnowa jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia biznesu. Działania podejmowane w tym obszarze mają przede wszystkim na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości. Priorytetowymi zadaniami inwestycyjnymi są zadania związane z rozwojem stref aktywności gospodarczej oraz rozbudową infrastruktury drogowej i poprawa parametrów połączenia Tarnowa z autostradą oraz z sieciami dróg krajowych i wojewódzkich. Tendencje zachodzące obecnie w gospodarce ukierunkowały działania zawarte w strategii również na wspieranie lokalnej przedsiębiorczości.

Obszar „Komfort życia” ma najbardziej złożony charakter. Zakłada on realizację szeregu przedsięwzięć z różnych dziedzin, mających doprowadzić do poprawy warunków życia mieszkańców. Głównym celem w tym obszarze jest podejmowanie działań podnoszących standardy miejskich usług i infrastruktury oraz gwarantujących wysoką estetykę przestrzeni miejskich. Zamierzenia te realizowane są przede wszystkim poprzez budowę nowej i modernizację dotychczasowej infrastruktury użyteczności publicznej, a także poprzez rewitalizację miejskich obszarów. W ramach tego obszaru realizowane są zadania infrastrukturalne związane z budową i przebudową układu komunikacyjnego miasta, z ulepszeniem systemu transportu miejskiego, a także gospodarką zasobami i ochroną środowiska. Realizacja przedsięwzięć zawartych w drugim obszarze zmierza również do podniesienia jakości kształcenia i stworzenia wsparcia dla młodzieży uzdolnionej, a także do rozwoju i popularyzacji inicjatyw społecznych oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi. W ramach tego obszaru zawarto też szereg działań związanych z pomocą

i długoterminową opieką dla mieszkańców oraz wpływających na poprawę bezpieczeństwa w mieście.

Obszar „Regionalne oddziaływanie” zawiera przede wszystkim przedsięwzięcia mające na celu umocnienie pozycji Tarnowa jako ośrodka regionalnego, silnie oddziałującego na swoje otoczenie. Realizowane zadania i prowadzona aktywność wykraczają poza granice miasta i dotyczą także mieszkańców z terenów przyległych do Tarnowa. Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego obszaru to zadania wpływające na rozwój kształcenia akademickiego i ponadlokalnego, a także zadania związane ze specjalistycznymi usługami medycznymi. Ponadto realizowane przedsięwzięcia zmierzają do wzmocnienia funkcji miasta jako obszaru kultury i rekreacji. W obszarze tym przewidziano również działania opierające się na współpracy z samorządami sąsiadujących gmin, polegające m.in. na prowadzeniu polityki rozwojowej bądź opracowaniu modeli współpracy w podstawowych sferach życia mieszkańców.

Strategia jest realizowana w każdym z trzech przyjętych obszarów strategicznych. Podejmowane działania (w tym zadania wpisujące się w kierunki strategiczne, a niewymienione na liście głównych przedsięwzięć) charakteryzowały się różnym zasięgiem, intensywnością i skutecznością i dotyczyły zdecydowanej większości przyjętych w „Strategii Rozwoju Miasta - Tarnów 2020” celów operacyjnych, kierunków polityki rozwoju oraz głównych przedsięwzięć.

Strategia była i jest realizowana przez szereg dokumentów z niej wynikających, a w szczególności przez programy wykonawcze, takie jak program „Tarnów 2015” (przyjęty w kwietniu 2012 r. zarządzeniem nr 162/2012 Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawie określenia priorytetowych kierunków rozwojowych do 2015 r.) oraz Program Rozwoju Przedsiębiorczości (przyjęty w styczniu 2016 r. zarządzeniem nr 01/2016 Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawie wprowadzenia „Programu wykonawczego do Strategii Rozwoju Miasta »Tarnów 2020. Aktywny, Komfortowy, Silny« w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na lata 2016-2020”).

Podejmowane w związku realizacją strategii działania charakteryzowały się różnym zasięgiem, intensywnością i skutecznością oraz towarzyszyły im liczne oddziaływania zewnętrzne (europejskie, krajowe i regionalne). Ponadto wpływ na realizację strategii również miały działania podejmowane przez liczne podmioty gospodarcze, społeczne i prywatne z obszaru Tarnowa.

W Strategii Rozwoju Miasta „Tarnów 2020” wskazano 137 głównych przedsięwzięć strategicznych, odpowiednio w obszarze „Rozwój gospodarczy” – 22, w obszarze „Komfort życia” – 71, w obszarze „Regionalne oddziaływanie” – 44. Stopień realizacji przedsięwzięć w poszczególnych obszarach nie uległ zmianie w porównaniu do danych przedstawionych w raporcie za 2018 r. i graficznie został zaprezentowany w załączniku nr 1 „Realizacja głównych przedsięwzięć strategicznych”.

Biorąc pod uwagę realizację zapisanych w strategii głównych przedsięwzięć strategicznych, ich bieżący stopień realizacji i zaawansowania wynosi ponad 80% i nie zmienił się w stosunku do 2018 r. Powyższe jest spowodowane faktem realizacji zasadniczej części fazy operacyjnej w latach wcześniejszych, dezaktualizacji niektórych zapisów, jak również z końcowego okresu obowiązywania Strategii Rozwoju Miasta „Tarnów 2020”.

W ciągu dotychczasowego okresu obowiązywania strategii zdecydowana większość zapisanych w strategii celów została już zrealizowana - przyjęte cele operacyjne i główne przedsięwzięcia w większości zostały osiągnięte w pełni lub w znacznym stopniu. Ich stopień realizacji zaprezentowano w załączniku nr 2. „Ocena stopnia realizacji celów i głównych przedsięwzięć strategii”.

Brak realizacji niektórych przedsięwzięć strategicznych lub ich realizacja w innej formule wynikała w szczególności z ograniczonych środków finansowych oraz konieczności pozyskania

dofinansowania. Do podstawowych przyczyn nierozpoczęcia przedsięwzięć (niewiele ponad 10% wszystkich przedsięwzięć zapisanych w strategii) zalicza się:

- ograniczone możliwości finansowe i zmiany zewnętrznych uwarunkowań (np. budowa stacji termicznej utylizacji odpadów, budowa lotniska lokalnego);
- złożoność przedsięwzięć i konieczność zaangażowania partnerów spoza jednostek gminy (np. utworzenie parku naukowo-technologicznego związanego z medycyną, bezpieczeństwem, rozwojem technologii cyfrowych),
- brak akceptacji społecznej (np. budowa lotniska lokalnego, budowa centrum administracji, budowa stacji termicznej utylizacji odpadów),
- niezależność przedsięwzięć wyłącznie od działań miasta (przede wszystkim działania zapisane w obszarze III – Regionalne oddziaływanie).

Wśród głównych inicjatyw podejmowanych w poszczególnych obszarach strategicznych w okresie realizacji strategii można wymienić m.in.:

Obszar I – Rozwój gospodarczy

- rozbudowę Strefy Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne” – etap I, II, III;
- utworzenie inkubatora przedsiębiorczości;
- utworzenie strefy przedsiębiorcy DESK (Darmowa E-biznesowa Strefa Kreatywności);
- budowę ronda na skrzyżowaniu al. Jana Pawła II - Błonie w ciągu drogi krajowej nr 73;
- budowę połączenia z węzłem Krzyż autostrady A4;
- budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Kwiatkowskiego i Witosy;
- modernizację ciągu ulic Spokojna-Elektryczna;

Obszar II – Komfort życia

- budowę parkingu typu „park&ride”;
- przebudowę Miejskiego Domu Sportu;
- budowę monitoringu wizyjnego na stadionie miejskim;
- modernizację obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie – poprawa efektywności energetycznej;
- modernizację przedszkoli publicznych w Tarnowie – poprawa efektywności energetycznej;
- termomodernizację obiektów użyteczności publicznej;
- budowę nowego budynku Przedszkola Publicznego nr 8 przy ul. Olszynowej;
- rewitalizację centrum miasta;
- przebudowę placu handlowego „Burek”;
- rewaloryzację budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie wraz z otoczeniem i adaptacją na potrzeby galerii miejskiej;
- uruchomienie platformy zintegrowanych e-usług dla mieszkańców Tarnowa z elementami karty mieszkańca;
- budowę zintegrowanego systemu informacji przestrzennej, wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa;
- rekultywację sektorów składowiska;
- adaptację budynku przy ul. Pszennej na lokale komunalne;
- budowę domu dla bezdomnych;

Obszar III - Regionalne oddziaływanie

- budowę budynku szkolno-dydaktycznego w Zespole Szkół Muzycznych;

- budowę Centrum Kształcenia Budowlanego w Zespole Szkół-Budowlanych;
- przebudowę Zespołu Szkół Plastycznych;
- budowę Poligonu Energooszczędności w ramach projektu „Małopolskie laboratorium budownictwa pasywnego” (przy Zespole Szkół Budowlanych);
- wdrożenie elektronicznego systemu obiegu i archiwizacji badań obrazowych w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika w Tarnowie;
- budowę pawilonu zabiegowego w Szpitalu im. E. Szczeklika;
- podpisanie porozumienia o współpracy gospodarczej z gminami aglomeracji tarnowskiej.

Monitoring skuteczności realizowanych działań strategicznych oparto na bazie wskaźników osiągnięć. Wskaźniki osiągnięć przedstawiają miary długoterminowych rezultatów aktywności strategicznej w poszczególnych obszarach.

W 2019 roku w porównaniu do roku 2018 wśród zasadniczej części zawartych w dokumencie strategii wskaźników osiągnięć nie zaobserwowano istotnych zmian w kierunku trendu. W tabeli poniżej zaprezentowano zestawienie wskaźników w poszczególnych obszarach wraz ze wskazaniem trendu ich zmiany w porównaniu do wartości początkowej, tj. z okresu przyjęcia strategii. Trend pozytywny oznaczony został strzałką zieloną skierowaną w górę, trend bez zmian znakiem „=”, trend negatywny strzałką czerwoną skierowaną w dół.

OBSZAR: ROZWÓJ GOSPODARCZY

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ			
Nazwa wskaźnika		Jednostka	Trend
Powierzchnia terenów przygotowanych do zainwestowania w ramach Stref Aktywności Gospodarczej (w ha)		ha	↑
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie REGON na 10 tys. ludności		szt.	↑
Przeciętny czas dojazdu do miejskich SAG z autostrady A4		minuty	↑
Spółki na 10 tys. ludności		szt.	↑
Liczba ważnych wydarzeń gospodarczych o randze krajowej i międzynarodowej (rocznie)		szt.	=

OBSZAR: KOMFORT ŻYCIA

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ			
Nazwa wskaźnika		Jednostka	Trend
Odsetek mieszkańców Tarnowa oceniających jakość życia w Tarnowie jako wysoką		%	↑
Liczba zarejestrowanych w systemie REGON fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 10 tys. mieszkańców		%	↑
Udział środków przeznaczonych na projekty NGO w budżecie gminy		%	↑

Relacja ilości miejsc w przedszkolach do liczby dzieci w wieku przedszkolnym	%	↑
Dzieci objęte opieką w żłobkach	%	↑
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² na 1 mieszkańca	m ²	↑
Wydatki na zielenie urządzone na 1 mieszkańca do średniej z wybranych miast powiatowych	%	=
Wydatki na kulturę, sport, turystykę i rekreację na mieszkańca w stosunku do średniej z wybranych miast powiatowych	%	↑
Wyniki egzaminów na zakończenie szkoły podstawowej	%	=
Wyniki testów gimnazjalnych	średnia liczba punktów	=
Wyniki egzaminów maturalnych	%	=
Zdawalność egzaminów maturalnych	%	=
Liczba laureatów olimpiad do 1000 uczniów ogółem	os.	=
Odsetek odpadów segregowanych poddanych recyklingowi	%	↑
Liczba osób korzystających z e-usług	osoby	↑
Średni czas przejazdu przez miasto na kierunku wschód-zachód oraz północ-południe	minuty	↑
Jakość dróg (stosunek długości dróg gminnych ze stanem określanym jako „dobry” do długości dróg gminnych ogółem)	%	↑
Spoleczne poczucie bezpieczeństwa	%	=
Udział osób w gospodarstwach korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	%	↑

OBSZAR: REGIONALNE ODDZIAŁYWANIE

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Trend
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności	osoby	↓
Udział uczniów spoza Tarnowa w liczbie uczniów ogółem	%	=
Lekarze na 10 tys. ludności	osoby	↑
Korzystający z noclegów na 10 tys. ludności	osoby	↑
Uczestnicy imprez kulturalnych	osoby	↑
Liczba osób korzystających z wybranych obiektów rekreacyjnych	osoby	↑
Przychody spółek miejskich z usług świadczonych poza Tarnowem do przychodów ogółem	%	bd.
Liczba zrealizowanych projektów we współpracy z okolicznymi gminami i powiatami	szt.	↑

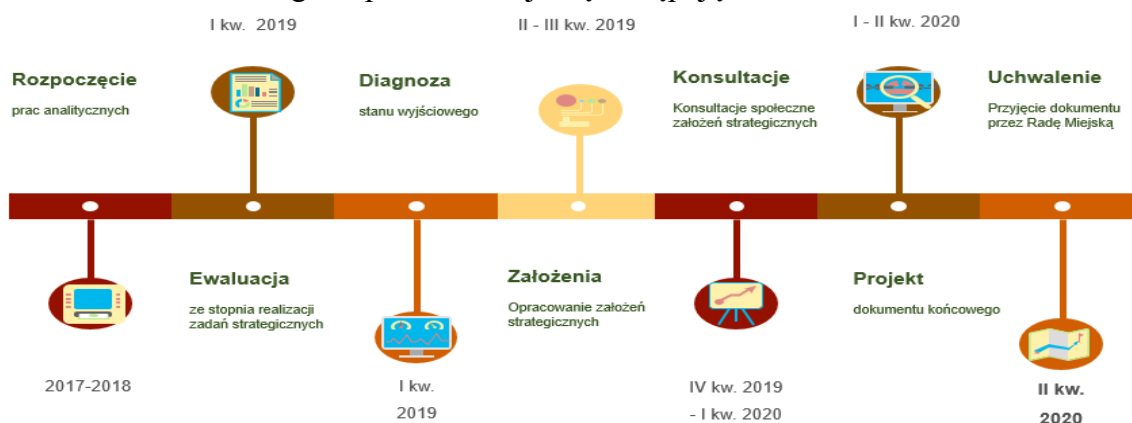
Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2030+

Obowiązująca obecnie Strategia Rozwoju Miasta „Tarnów 2020” bazuje na uwarunkowaniach z 2010 r. W ciągu ostatnich lat zmiany, jakie zaszły zarówno w samym mieście, jak i w jego otoczeniu, spowodowały, że niektóre z zapisów tego dokumentu są już nieaktualne lub nieprzystające do współczesnych wyzwań.

Mając powyższe na uwadze, a w szczególności stopień zaawansowania realizacji przyjętych celów strategicznych oraz upływający w 2020 r. okres obowiązywania strategii, przystąpiono do opracowania nowego dokumentu.

Za organizację prac nad nowym dokumentem strategicznym odpowiada Prezydent Miasta Tarnowa. W tym celu w Urzędzie Miasta Tarnowa w lutym 2019 r. powołany został zespół ds. opracowania strategii (zarządzenie nr 52/2019 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 08 lutego 2019 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Strategii Rozwoju Miasta Tarnowa), którego celem jest opracowanie projektu średniookresowej strategii rozwoju miasta Tarnowa i przedstawianie jej do przyjęcia w drodze uchwały Radzie Miejskiej w Tarnowie.

Wstępnie zakładano przyjęcie strategii w I kwartale 2020 r., jednak ze względu na konieczność skorelowania prac ze strategiami wyższego rzędu (w szczególności wojewódzką), a także celem wykorzystania nowych możliwości rozwojowych, jakie stwarza Program Rozwoju Lokalnego i „fundusze norweskie”, termin ten przesunięty został na II kwartał 2020. Harmonogram prac kształtuje się następująco:

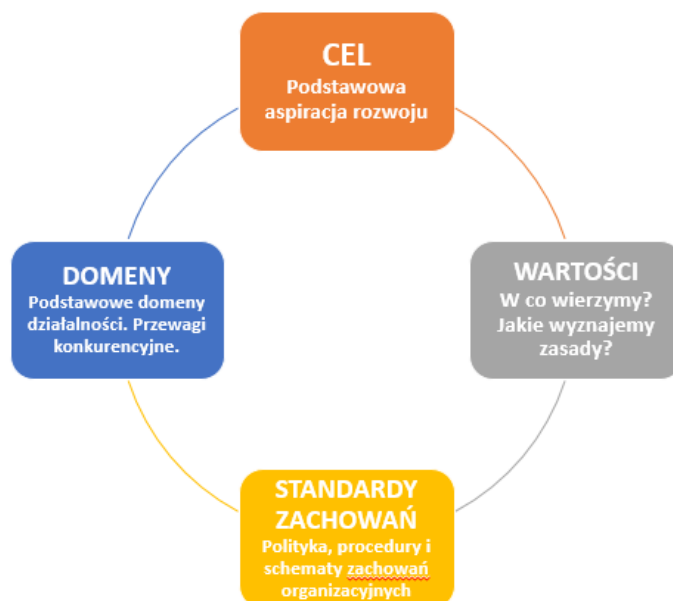

Rysunek 1: Harmonogram opracowania Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2030+

Głównym wyzwaniem w procesie tworzenia strategii była właściwa identyfikacja potencjałów rozwojowych oraz osiągnięcie jak najszerszej akceptacji społecznej dla przyjmowanych na przyszły okres celów i zamierzeń strategicznych. Celem sformułowania kierunków rozwojowych wykorzystano model Ashridge.

Model ten obejmuje 4 elementy istotne z punktu tworzenia strategii – formułuje odpowiedź w zakresie głównej aspiracji rozwojowej (podstawowy cel), wartości, na których opierać się będą podstawy strategii, podstawowe obszary działań, w których prowadzona będzie aktywność strategiczna, oraz standardy organizacyjne, jakimi podmiot realizujący strategię będzie się kierować. Uwzględnienie tych aspektów pozwala na sformułowanie tzw. misji rozwoju wg modelu Ashridge - kompleksowej i wielowątkowej deklaracji (w odróżnieniu od „tradycyjnej” misji, będącej często jednozdaniową formułą).

Rysunek 2 Model Ashridge

Uwzględniając powyższe, sformułowano następującą propozycję celu podstawowego misji:

Główną aspiracją rozwojową Tarnowa jest bycie **miastem wygodnym** dla jego mieszkańców i użytkowników.

Tarnów wygodny to miasto, które oferuje dobrej jakości, dostępną, ekologiczną komunikację zbiorową i kreuje (szczególnie w historycznym centrum) przestrzeń miejską opartą o ideę **geometrii równości**, czyli priorytet ruchu pieszego, rowerowego (w tym UTO) i zbiorowego nad indywidualnym samochodowym.

Wygodą to także **kompaktowość i bliskość**. Miasto w zasięgu kilkunastominutowego spaceru umożliwia skorzystanie z usług i infrastruktury społecznej (tj. przedszkole, szkoła, przychodnia zdrowia, apteka, sklep) i dotarcie do przestrzeni publicznej lub bazy sportowej pozwalającej na aktywne spędzanie czasu wolnego i sąsiedzką integrację.

Tarnów to miasto **łatwe w obsłudze i dostępne**, nietworzące zbędnych barier, likwidujące istniejące ograniczenia (m.in. fizyczne, proceduralne) i pobudzające aktywność swoich mieszkańców w sferze wspólnotowej, społecznej i zawodowej.

Miasto tworzy warunki dla rozwoju dobrej jakości miejsc pracy, wspiera inwestorów, oferując mieszkańcom wygodę **dobrego, harmonijnego życia** stanowiącego alternatywę wobec wielkomiejskiego pośpiechu.

Tarnów jako polski biegun ciepła dąży do stania się **miastem o dodatnim bilansie energetycznym**, korzystając i promując nowoczesne rozwiązania bazujące na odnawialnych źródłach energii i efektywnym zarządzaniu energią w mieście.

Tarnów umacnia swoją pozycję jako **stolica subregionu i miasto ważne dla najbliższych sąsiadów**, pełniąc funkcje ośrodka ponadlokalnego dla 600-700 tysięcy mieszkańców miasta i okolic w sferze edukacji, kultury, zatrudnienia oraz jako ważny ośrodek życia miejskiego.

Miasto stawia na wysokiej jakości edukację na poziomie ponadpodstawowym i wyższym, edukację reagującą i wpisującą się w trendy obserwowane w otoczeniu. Staje się faktyczną **kuźnią talentów i inkubatorem karier zawodowych**.

Tarnów stanowi także kluczowy dla aglomeracji ośrodek kulturalny i rekreacyjny, oferujący zróżnicowane usługi w tych obszarach, w tym przedsięwzięcia o znaczeniu regionalnym, unikalne i niszowe.

Wszystko to sprawia, że mieszkańcy czują **wieź ze swoim miastem** i jego dziedzictwem historycznym (wielokulturowość, średniowieczny układ urbanistyczny i in.), a kolejne pokolenia wzrastają w poczuciu dumy z dorobku przeszłości, Tarnowa dziś i przyszłych aspiracji.

Proponuje się oparcie realizacji przyszłej strategii na następujących wartościach:

1. **Dziedzictwo kulturowe i zachowanie tradycji** – zachowujemy pamięć o tym, co było, ale tworzymy także nowe dziedzictwo, stale pamiętamy o tym, co zostawimy po sobie kolejnym pokoleniom.
2. **Szacunek do innych i otwartość na różnorodność** – Tarnów to miasto włączające, a nie wykluczające.
3. **Wspólnotowość jest ważna** – każdy jest równoprawnym członkiem wspólnoty, wierzymy w partnerstwo i współpracę w ramach wspólnoty miejskiej i na zewnątrz.
4. **Rodzina i więzi międzypokoleniowe** – Tarnów to miasto rodzinne, pamiętające o wszystkich grupach wiekowych, wzmacniające więzi międzypokoleniowe.
5. **Kreatywność jako koło zamachowe rozwoju w wymiarze indywidualnym i miejskim** – rozbudzamy i wzmacniamy kreatywność tarnowian w aspekcie edukacyjnym, kulturalnym, gospodarczym i sportowym.
6. **Gospodarność i stabilność.**
7. **Praworządność.**

Propozycja standardów zachowań organizacyjnych:

1. **Miasto otwarte na różnorodność, budujące w oparciu o wielokulturowość.**
2. **Dzielenie się doświadczeniem i budowanie efektywnej współpracy z innymi samorządami.**
3. **Czytelne procedury pozyskiwania, dystrybuowania i wydatkowania środków publicznych z wykorzystaniem budżetu zadaniowego.**
4. **Transparentność** i jasne komunikowanie priorytetów i działań miasta.
5. **Wykorzystanie nowoczesnych technologii – smart Tarnów city** – śledzimy trendy, jesteśmy promotorem innowacji, czasem ryzykujemy, by zdobyć palmę pierwszeństwa.
6. **Tworzenie warunków dla dialogu i partycypacji społecznej.**
7. **Miasto stawia na efektywność, a docelowo samowystarczalność energetyczną.**

Założono realizację strategii w pięciu obszarach strategicznych:

1. Aglomeracja Tarnowska - wzmocnienie funkcjonalnych powiązań i subregionalnego znaczenia miasta.
2. Tarnów wygodny i klimatyczny.
3. Wyspecjalizowane usługi, nowoczesny biznes.
4. Aktywni mieszkańcy, aktywna wspólnota.
5. Tarnów przepełniony energią.

Obszar **Aglomeracja Tarnowska - wzmocnienie funkcjonalnych powiązań i subregionalnego znaczenia miasta** dotyczy takich elementów, jak powiązania funkcjonalne w wybranych obszarach (m.in. komunikacja i transport, obsługa inwestora, oferta kulturalna), jakość obsługi mieszkańców i użytkowników miasta, działania ukierunkowane na wzmacnianie partnerskiej współpracy z gminami ościennymi (np. porozumienia, strategia rozwoju aglomeracji).

Obszar **Tarnów wygodny i klimatyczny** obejmuje takie aspekty, jak jakość przestrzeni publicznych w mieście, rozwiązania komunikacyjno-infrastrukturalne (geometria równości), zielen miejska, bezpieczeństwo, oferta czasu wolnego, oferta dla seniorów, kultura

w wymiarze lokalnym, reakcja na pilne problemy/potrzeby społeczne (oferta wsparcia psychologicznego dla najmłodszych, uwolnienie „więźniów mieszkaniowych” itd.).

Obszar **Wyspecjalizowane usługi, nowoczesny biznes** obejmuje takie dziedziny, jak wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, wzmacnianie branż kluczowych dla rozwoju miasta (m.in. BPO, mechanika – automatyka, usługi medyczne, usługi około turystyczne), rozwój oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb ww. branż, pozyskiwanie i zatrzymywanie pracowników do pracy w ww. branżach.

Obszar **Aktywni mieszkańcy, aktywna wspólnota** zakłada m.in. rozwój lokalnych NGOs, promocję wolontariatu, rozwój oferty działań sąsiedzkich i inicjatyw oddolnych – aktywizację wspólnot sąsiedzkich, wzmacnianie partycypacji społecznej, opracowanie i realizację koncepcji rozwoju centrum miasta jako miejsca kluczowego dla tarnowskiej wspólnoty.

Obszar **Tarnów przepelniony energią** dotyczy m.in. rozwoju systemów zbilansowanego zarządzania energią w mieście, rozbudowy i modernizacji infrastruktury z wykorzystaniem OZE w kierunku budynków pasywnych i miasta dodatniego energetycznie (Klaster Energetyczny), walki ze smogiem, podnoszenia świadomości społecznej (działania edukacyjne) i systemu wspierania mieszkańców w tym zakresie (np. ulgi podatkowe, mikro-granty na działania związane z korzystaniem z „zielonej” energii).

Szczegółową propozycję celów strategicznych i operacyjnych w każdym z powyższych obszarów zawarto w załączniku nr 3 „Tarnów 2030+ - propozycja celów strategicznych i operacyjnych w poszczególnych obszarach”.

Wiodącą rolę w konstruowaniu nowych założeń strategicznych pełni proces konsultacji społecznych. Część dziedzinowych konsultacji – organizowanych w ramach Forum Dialogu - przeprowadzono w IV kwartale 2019 r. i cykl ten jest kontynuowany w 2020 r. Na rysunku poniżej zaprezentowano dotychczasowe obszary tematyczne konsultacji:

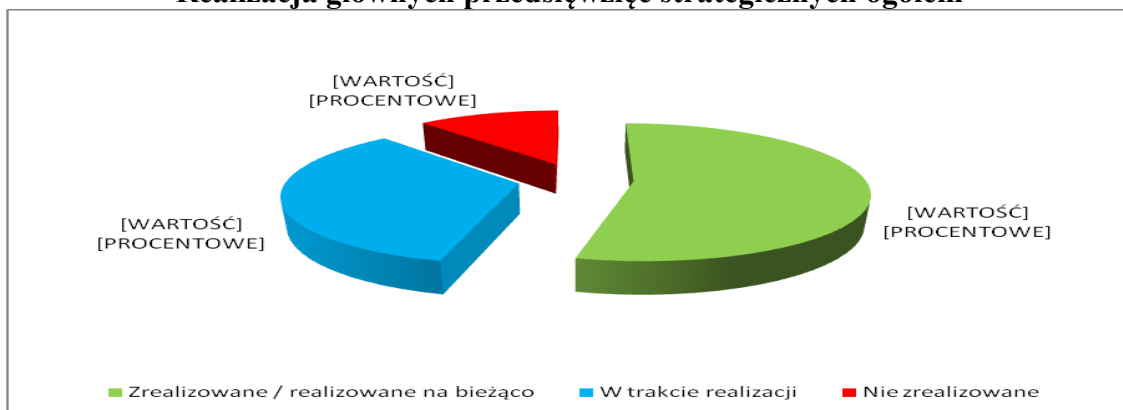
Rysunek 3: Harmonogram konsultacji założeń

W procesie tworzenia miejskiej strategii rozwoju istotną kwestią było skoordynowanie z nowo opracowywaną strategią rozwoju województwa małopolskiego. Zgodność priorytetów będzie sprzyjać nie tylko przyszłemu zrównoważonemu rozwojowi regionu, prowadzonego zgodnie z priorytetami i oczekiwaniami lokalnych społeczności, ale także w przyszłości pozwoli na zewnętrzne wsparcie finansowe na działania zmierzające do realizacji przyjętych celów. Ponadto w procesie opracowywania strategii należy odnieść się do powiązań miasta Tarnowa z jego najbliższym otoczeniem. Należy bowiem zauważyć, że w głównej mierze to właśnie na Tarnowie ciąży konieczność inicjowania działań mających na celu wypracowanie efektywnych rozwiązań sprzyjających rozwojowi miasta i jego obszaru funkcjonalnego.

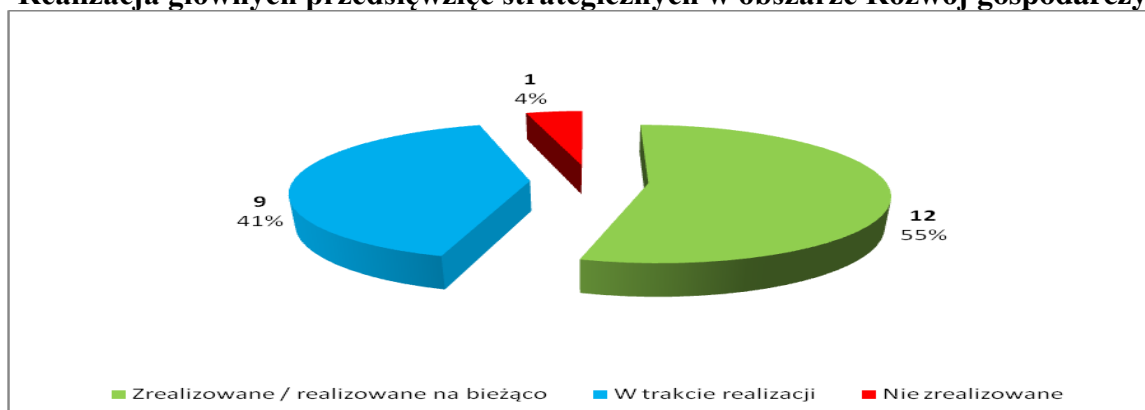
Uwzględniając powyższe, celem zapewnienia zgodności założeń miejskiej strategii z celami regionalnymi oraz zagwarantowania właściwej reprezentacji priorytetów miasta i jego otoczenia w dokumentach strategicznych wyższego rzędu (wojewódzkich) w 2019 r. aktywnie uczestniczono w procesie konsultacyjnym Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego 2030. Gmina Miasta Tarnowa i jej jednostki brały udział w spotkaniach konsultacyjnych, zgłosiły szeroką listę propozycji przedsięwzięć do Banku Projektów Ponadlokalnych oraz przedstawiły uwagi do projektu tego dokumentu.

Załącznik nr 1: Realizacja głównych przedsięwzięć strategicznych

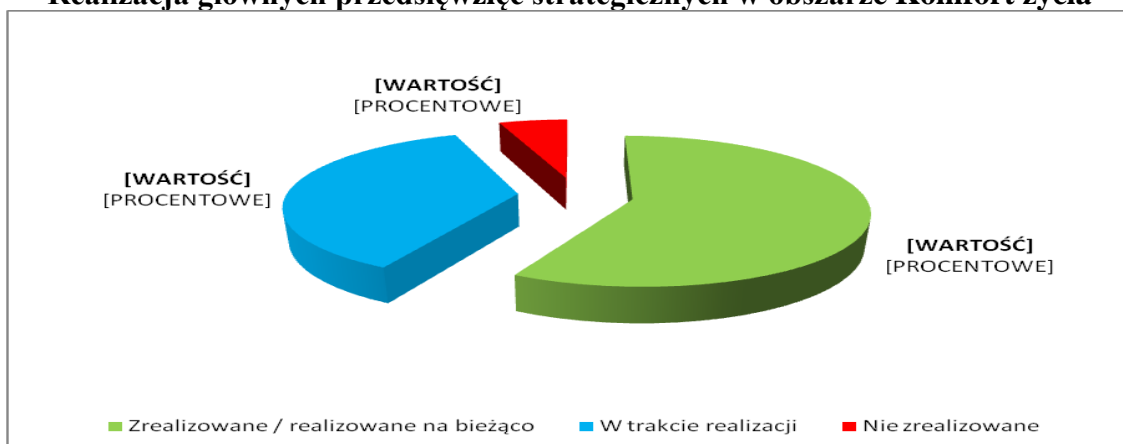
Realizacja głównych przedsięwzięć strategicznych ogółem

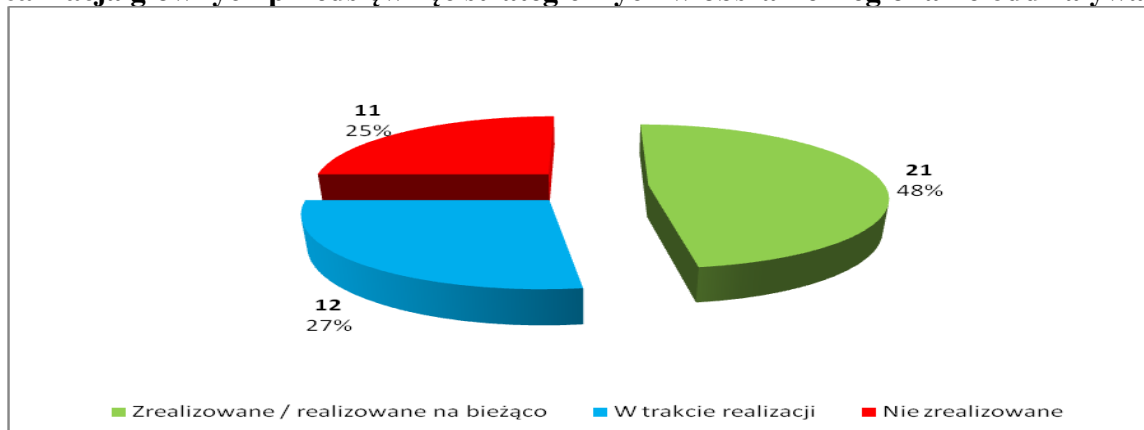
Realizacja głównych przedsięwzięć strategicznych w obszarze Rozwój gospodarczy

Realizacja głównych przedsięwzięć strategicznych w obszarze Komfort życia

Realizacja głównych przedsięwzięć strategicznych w obszarze Regionalne oddziaływanie

5.2. Realizacja polityk, programów i strategii

Polityka społeczna

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program przyjęty uchwałą nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r., zmieniony uchwałą nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r. „Karta Tarnowskiej Rodziny” jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez GMT, adresowanej do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci bez względu na wysokość dochodów.

W ramach programu wydawana jest Karta Tarnowskiej Rodziny (hologram na dany rok naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z systemu ulg i zniżek. Osoby posiadające Kartę Tarnowskiej Rodziny mogą korzystać z ulg na przejazdy komunikacją miejską, korzystanie z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udział w spektaklach rodzinnych w tarnowskim teatrze, w wystawach w galerii miejskiej, korzystanie z Internetu w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez różne firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski.

Informacja o realizacji programu w 2019 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Program „Karta Tarnowskiego Seniora”

Program przyjęty uchwałą nr LI/657/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Adresowany jest do wszystkich osób w wieku 65+ zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma na celu wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z oferty usług i zakupów na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach uczestnictwa w programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora (hologram naklejany jest na Tarnowskiej Karcie Miejskiej) uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne w następujących kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi

medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej www.tarnow.pl, podstronie dedykowanej seniorom.

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie nr XVIII/178/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. Program powstał w celu określenia warunków bytowych i potrzeb osób starszych oraz podejmowania działań, które w sposób planowy i celowy wpłyną na poprawę jakości ich życia w Tarnowie. Tarnowski samorząd, zgodnie z przyjętymi ogólnopolskimi założeniami, podejmuje działania mające na celu wieloaspektowe wsparcie seniorów oraz podtrzymywanie ich aktywności społecznej, a tym samym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu tej grupy wiekowej.

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 jest dokumentem perspektywicznym, wytyczającym w sposób ogólny kierunki realizacji zdefiniowanych priorytetów. Program ten stanowi odpowiedź na coraz bardziej istotne zjawisko starzenia się społeczeństwa, w tym również społeczności miasta Tarnowa. W dokumencie tym wskazano kilka najważniejszych obszarów, w ramach których powinny być podejmowane działania mające na celu poprawę życia osób starszych. Te obszary to: zdrowie i samodzielność, aktywność edukacyjna, społeczna i kulturalna, srebrna gospodarka oraz relacje międzypokoleniowe.

Głównymi źródłami finansowania Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 - 2020 są środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, budżetu państwa, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe oraz środki pochodzące z wkładu własnego tych organizacji, w tym wkładu finansowego, wkładu osobowego, pracy wolontariuszy oraz pracy społecznej członków tych organizacji, a także programów rządowych.

Sprawozdanie z realizacji programu w 2019 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2016 - 2020

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2016 - 2020 przyjęty uchwałą nr XVIII/177/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2015 r. został opracowany w oparciu o doświadczenia z realizacji programów przyjętych przez Radę Miejską w Tarnowie na lata 2003 - 2015, rezultatów konsultacji z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa i podmiotów zaangażowanych w kształtowanie systemu wsparcia i pomocy dla osób niepełnosprawnych.

Jest dokumentem, który wyznacza tarnowskiemu samorządowi kierunek polityki społecznej poświęconej zagrożonej wykluczeniem i marginalizacją społeczności osób niepełnosprawnych. Program stanowi nie tylko kontynuację trzech poprzednich edycji, ale zawiera również nowe zadania uwzględniające aktualne potrzeby osób niepełnosprawnych oraz dostępne nowości techniczne. Pierwszą częścią programu jest diagnoza tarnowskiego środowiska osób niepełnosprawnych. Następnie określono cel strategiczny programu oraz przedstawiono 7 celów szczegółowych, zgodnych z „Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych”, oraz zadania umożliwiające ich realizację w następujących obszarach:

- prawa osób niepełnosprawnych,
- opieka i rehabilitacja medyczna,
- rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- edukacja,
- likwidacja barier,
- dostęp do kultury, sportu, turystyki i rekreacji.

Na końcu opracowania zamieszczono informacje o sposobie monitorowania programu.

Głównymi źródłami finansowania programu są środki finansowe: PFRON, budżetu Gminy Miasta Tarnowa, Funduszu Pracy, budżetu państwa, pozyskiwane przez organizacje pozarządowe, pracodawców z sektora prywatnego lub spółdzielczego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy Unii Europejskiej. Program stanowi niezbędny dokument przy pozyskiwaniu dla miasta dodatkowych środków finansowych z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł pozabudżetowych.

Koordynatorem programu jest Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa, który współpracuje przy jego realizacji z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy, Wydziałem Sportu oraz Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa, a także z tarnowskimi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Sprawozdanie z realizacji programu w 2019 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 rok.

Program został przyjęty uchwałą nr III/39/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 20 grudnia 2018 r. i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich. Powstał w oparciu o przeprowadzone w 2016 r. i 2018 r. diagnozy wśród mieszkańców miasta Tarnowa, jak również dane przekazane przez jednostki i instytucje będące realizatorami i partnerami uczestniczącymi w realizacji zadań ujętych w gminnych programach w latach ubiegłych. Zadania zaplanowane do realizacji w 2019 roku stanowią kontynuację działań dotychczas realizowanych przez Gminę Miasta Tarnowa.

W ramach zapewnienia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem (zadanie 1 programu) zaplanowano między innymi kontynuację działalności Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również wsparcie psychoedukacji, profilaktyki i pomocy psychologicznej skierowane do osób w trudnej sytuacji życiowej, prowadzone przy wykorzystaniu nowoczesnych środków w komunikowaniu się. W zadaniu 2 ujęte zostały formy pomocy psychospołecznej i prawnej skierowanej do rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii (w tym ochrony przed przemocą w rodzinie), a w zadaniu 3 przedstawione zostały formy profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży. Sposoby wspomagania działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii zostały ujęte w zadaniu 4. W zadaniu 5 przedstawiono działania w głównej mierze realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a skierowane do osób uzależnionych i ich rodzin, osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Zadanie 6 przedstawia sposób podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze

oskarżyciela sądowego. Zasady ograniczania dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa ujęto w zadaniu 7. W zadaniu 8 zaplanowano wsparcie funkcjonowania centrów integracji społecznej.

W programie zawarto również zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zbiorcze zestawienie wydatków finansowych planowanych na 2019 r.

Zadania zawarte w programie finansowane były ze środków budżetu Tarnowa, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r. zaplanowane zostały środki w wysokości 2.540.299 zł.

Koordynatorem programu był Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa. Informację o realizacji programu w 2019 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tarnowa na lata 2017 - 2020

Została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie nr XXXIV/344/2017 z dnia 26 stycznia 2017 r. Dokument składa się z trzech zasadniczych części: wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i projektowej. Część projektowa jest najważniejsza z punktu widzenia przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych, zawiera bowiem katalog projektów, dzięki realizacji których możliwe stanie się osiągnięcie założonych celów strategicznych i realizacja wyznaczonych kierunków działań.

W strategii zapisano siedem celów strategicznych projektowanych zmian wraz z kierunkami niezbędnych działań. Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w strategii jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie przy współudziale Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa. Za każdy rok obowiązywania strategii przedstawiany jest „Raport monitoringowy” dotyczący stanu realizacji strategii, opracowywany w oparciu o sformułowane w strategii wskaźniki monitoringowe oraz „Kartę monitoringu projektu”. Raport za 2019 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2018 - 2020

Program został przyjęty uchwałą nr LVII/591/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. i stanowi realizację zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem głównym programu jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Tarnowie, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia form rodzinnych, pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wspierania tych rodzin zastępczych, które już funkcjonują. Zapisy programu dotyczą również działających placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Odbiorcami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 - 2020 są: dzieci przebywające w pieczy zastępczej, usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem, instytucje i organizacje działające na rzecz wspierania dzieci przebywających w pieczy.

Finansowanie programu odbywa się przy udziale środków finansowych Gminy Miasta Tarnowa, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Koordynatorem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2018 - 2020 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie.

Program rozwoju pieczy zastępczej w mieście podlega zarówno monitoringowi, jak i ewaluacji. Corocznie sporządzane sprawozdanie z realizacji programu stanowi integralną część sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie, przedstawianego Radzie Miejskiej w Tarnowie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2016 – 2020

Program przyjęty uchwałą nr XXXII/303/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 listopada 2016 r. jest dopełnieniem zasadniczego zadania określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program łączy dwa podstawowe, uzupełniające się wzajemnie zadania: profilaktykę i edukację. Działania w ramach jego realizacji podejmowane są na wielu płaszczyznach przez instytucje i organizacje wyznaczone do realizacji zadań na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób jej doznających.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Realizowane w ramach programu działania obejmują cztery obszary:

- 1) podniesienie świadomości indywidualnej i społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- 3) intensyfikację działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) poprawę skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz jakości i dostępności świadczonych usług, w tym zakresie poprzez podniesienie kwalifikacji i kompetencji kadr.

Sprawozdanie z realizacji programu w 2019 r. stanowi załącznik do niniejszego Raportu o stanie miasta.

Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa na lata 2019 - 2021

Program został przyjęty uchwałą nr IX/71/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 marca 2019 r. Obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nakłada ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany program jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy.

Program ma na celu zbudowanie spójnego, harmonijnego systemu pomocy rodzinie, angażującego w sposób optymalny zasoby materialne i osobowe miasta z obszaru polityki społecznej, w tym w szczególności pomocy społecznej, zdrowia, edukacji, sportu i kultury. Uwzględniono również działalność organizacji pozarządowych na rzecz wspierania tarnowskich rodzin.

Adresatami są w szczególności rodziny wychowujące dzieci, a jednocześnie niewydolne wychowawczo, ubogie i zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także rodziny, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

W pierwszej części programu zasygnalizowano niekorzystne tendencje demograficzne dla Tarnowa. Wymieniono też programy - akty prawa lokalnego, w których występuje problematyka rodziny i dzieci w pewnym, określonym zakresie. Zebrano i pokrótce opisano potencjał materialny Tarnowa w obszarze polityki społecznej, zdrowia, edukacji, kultury, sportu oraz realizowane działania na rzecz rodzin i dzieci z ww. obszarów. Uwzględniono możliwość pomocy rodzinom przez instytucje w opiece nad dziećmi, ale również nad osobami zależnymi w rodzinie, np. niepełnosprawnymi członkami rodzin, osobami starszymi, chorymi.

W drugiej części zdefiniowano cel główny programu, czyli stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego i sprawnego systemu wsparcia, angażującego w sposób optymalny zasoby materialne i osobowe miasta. Ustalono 5 priorytetów wpierających interdyscyplinarnie tarnowskie rodziny:

1. Wspieranie prawidłowej funkcji rodziny.
2. Wzmacnianie roli rodziny.
3. Wsparcie w edukacji dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie form organizacji wolnego czasu.
5. Aktywizacja lokalnej społeczności do harmonijnej i skoordynowanej współpracy na rzecz tarnowskich rodzin.

Dla każdego priorytetu sprecyzowano cele szczegółowe, wykaz zadań do ich realizacji oraz wskaźniki pozwalające ocenić stopień ich realizacji.

Program finansowany jest z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, budżetu państwa i programów rządowych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz funduszy Unii Europejskiej.

Miejski Program Polityki Zdrowotnej w Obszarze Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2016 - 2020

Polityka zdrowotna prowadzona przez samorządy wszystkich szczebli i realizacja programów zdrowotnych musi być oparta na osiągnięciach nauki w tym zakresie, wynikać z rzeczywiście rozpoznanych potrzeb zdrowotnych oraz być realizowana w sposób przemyślany i dobrze zaplanowany. Temu celowi służą opracowywane przez jednostki samorządu terytorialnego strategie określające zakres potrzeb oraz planowane interwencje wraz z celami do ich osiągnięcia i nakładami finansowymi koniecznymi do realizacji przyjętych założeń strategii. Tarnów posiada w definiowanym obszarze dokument strategiczny o nazwie Miejski Program Polityki Zdrowotnej w Obszarze Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2016 – 2020, przyjęty przez Radę Miejską.

Program ten opisuje przedmiot oraz charakter działań w zakresie polityki zdrowotnej w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób populacyjnych, planowanych do realizacji przez samorząd i jest kontynuacją wcześniejszych planów wieloletnich, które miasto wdrażało w latach 2007 – 2015. Kolejna, aktualnie wdrażana edycja programu zbiegła się z przyjęciem nowych regulacji prawnych, które mają zasadnicze znaczenie w planowaniu działań prozdrowotnych przez organy administracji publicznej zarówno pod względem przyjętych kierunków oddziaływania, jak i finansowania tych działań. Istotne znaczenie w tym aspekcie mają: ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, określająca zadania z zakresu zdrowia publicznego, podmioty uczestniczące w ich realizacji i zasady finansowania tych zadań oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020, oparty na współdziałaniu organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów działających w obszarze zdrowia publicznego. Tym samym, korzystając z istniejących możliwości prawnych, miasto uwzględniło w opracowanej strategii zróżnicowane formy

podejmowanych działań, w tym interwencji prozdrowotnych, profilaktycznych i rehabilitacyjnych.

W 2019 r. w ramach realizacji zadań Miejskiego Programu Polityki Zdrowotnej w Obszarze Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2016 – 2020 wdrożono łącznie cztery programy polityki zdrowotnej, w tym program szczepień przeciwko zakażeniom pneumokokowym u dzieci do lat 3, program szczepień przeciwko zakażeniom wirusem HPV u 13-letnich dziewcząt, program szczepień przeciwko grypie sezonowej u osób dorosłych od 60. roku życia oraz program profilaktyczny skierowany na wykrywanie zakażenia wirusem HCV populacji osób dorosłych z określonych grup ryzyka, których realizatorami były tarnowskie podmioty lecznicze.

Przy realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego Urząd Miasta Tarnowa współpracował również z organizacjami pozarządowymi. W tej formule realizowano siedem interwencji zdrowotnych z obszaru profilaktyki III stopnia, czyli programów i zadań terapeutyczno-rehabilitacyjnych. Ponadto w 2019 r. podejmowano zadania z zakresu edukacji zdrowotnej o znacznym zasięgu społecznym. Zadanie z zakresu zdrowia jamy ustnej u dzieci w wieku przedszkolnym wraz z kampanią edukacyjną, skierowaną do rodziców i mieszkańców Tarnowa, wykonał na zlecenie UMT podmiot leczniczy. Zorganizowana została również przez tarnowski samorząd we współpracy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz Stowarzyszeniem Alzheimer Polska Konferencja pn. **„Potrzeby opiekunów osób żyjących z chorobą Alzheimera”**. Podczas spotkania zaprezentowano systemy wsparcia dla chorych i ich rodzin oraz omówiono istotną rolę lokalnego samorządu i wspólnot w udzielaniu pomocy.

Łączne środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczone w 2019 roku na programy polityki zdrowotnej, zadania z zakresu zdrowia publicznego oraz zadania edukacyjne wyniosły 277.246 zł.

Przedsiębiorczość

Program wykonawczy do Strategii Rozwoju Miasta „Tarnów 2020. Aktywny, Komfortowy, Silny” w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na lata 2016 - 2020

Program został wprowadzony zarządzeniem Prezydenta Tarnowa w 2016 r. i jest pochodną i uszczegółowieniem Strategii Rozwoju Miasta „Tarnów 2020. Aktywny, Komfortowy, Silny”. Jako program operacyjny, w stosunku do strategii, w szczególności wpisuje się w Obszar I, tj. Rozwój gospodarczy. Cel strategiczny tego obszaru został zdefiniowany jako „Tarnów - atrakcyjny inwestycyjnie, innowacyjny, wspierający przedsiębiorczość”. Program powstał w wyniku przeprowadzonych analiz statystycznych oraz jakościowych. Te ostatnie realizowane były poprzez badanie klimatu przedsiębiorczości (badanie ankietowe on-line za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Miasta Tarnowa oraz spotkania konsultacyjne z przedstawicielami Rady Gospodarczej działającej przy Prezydencie Miasta Tarnowa, przedstawicielami radnych, środowisk naukowych, gospodarczych i instytucji otoczenia biznesu). Część operacyjna programu składa się z 5 celów i określa zadania przewidziane do realizacji zarówno przez wydziały urzędu miasta, jak i jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa.

Sport

Realizacja w 2019 roku uchwały nr LVII/698/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 11 września 2014 r. w sprawie Strategii Rozwoju Sportu w Mieście Tarnowie do roku 2020.
UWAGA: elementy strategii ujęte są w niniejszym materiale oraz w sprawozdaniach z realizacji poszczególnych strategii koordynowanych przez Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej.

Dotacje dla organizacji sportowych – Wydział Sportu

Dotacje dla organizacji sportowych – Wydział Sportu	2019 r.		Wkład własny organizacji	Liczba uczestników	Wkład osobowy organizacji
	Plan - dotacje	Wykonanie - dotacje			
Dotacje dla organizacji pozarządowych - Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	597.200,00	597.160,00	236.587,38	6.339	45.296,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	50.000,00	50.000,00	21.195,00	300	0,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	25.000,00	25.000,00	0,00	18	0,00
UKS Sokół Mościce	12.200,00	12.200,00	0,00	55	0,00
UKS Westovia	3.000,00	3.000,00	500,00	200	2.000,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	3.000,00	3.000,00	0,00	45	0,00
Uczniowski Klub Sportowy KANA	3.200,00	3.200,00	850,00	30	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Ostoja - rezygnacja klubu z zawarcia umowy	0,00	0,00	0,00	0	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tarnowska Akademia Piłkarska	3.900,00	3.900,00	34.540,00	30	500,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka Tarnów	22.000,00	22.000,00	3.000,00	60	0,00
KS Błękitni Tarnów	27.000,00	27.000,00	3.546,44	120	0,00
Uczniowski Klub	16.000,00	16.000,00	9.600,00	35	0,00

Sportowy Jaskółki Tarnów					
KS Metal Tarnów	13.000,00	13.000,00	3.250,00	180	0,00
Tarnowski Klub Tenisowy	6.200,00	6.200,00	5.060,00	72	5.360,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	4.000,00	4.000,00	220,00	30	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów	19.000,00	19.000,00	0,00	64	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Sokół-Gumniska	6.100,00	6.100,00	0,00	50	0,00
Polskie Towarzystwo Boksu	19.900,00	19.900,00	5.630,00	70	1.000,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	4.900,00	4.900,00	2.000,00	95	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 1811	41.000,00	41.000,00	20.120,00	200	0,00
Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. Sport	2.400,00	2.400,00	1.700,00	40	0,00
Akademia Unia Tarnów	5.400,00	5.400,00	0,00	200	0,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	71.200,00	71.200,00	0,00	350	0,00
Klub Sportowy Sportiva	6.200,00	6.200,00	1.400,00	30	700,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	10.000,00	10.000,00	12.000,00	1.560	6.000,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	3.000,00	3.000,00	93,00	150	0,00
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	3.200,00	3.160,00	800,00	25	0,00
Klub Sportowy Iskra	9.400,00	9.400,00	600,00	148	4.000,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	3.400,00	3.400,00	0,00	80	6.528,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	11.800,00	11.800,00	64.314,94	150	0,00
Klub Sportowy Dragon	2.800,00	2.800,00	900,00	177	0,00

Sports					
Tarnowski Klub Strzelecki LOK	11.200,00	11.200,00	11.200,00	30	5.900,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	95.400,00	95.400,00	20.300,00	750	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO w Tarnowie	25.000,00	25.000,00	7.353,00	160	12.708,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy SP nr 23	17.800,00	17.800,00	3.315,00	205	0,00
Tarnowska Szkołka Bokserska	9.800,00	9.800,00	0,00	250	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Trójka przy III LO	1.800,00	1.800,00	0,00	30	0,00
Klub Uczelniany AZS PWSZ w Tarnowie	24.800,00	24.800,00	2.650,00	50	0,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	3.200,00	3.200,00	450,00	300	600,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych- Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa - II edycja	72.600,00	72.455,01	11.400,00	984	3.920,00
Tarnowski Klub Tenisowy	5.300,00	5.300,00	5.300,00	36	2.420,00
Klub Sportowy Iskra Tarnów	7.800,00	7.800,00	1.400,00	120	1.500,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Sokół Gumniska	5.800,00	5.800,00	0,00	50	0,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	10.100,00	10.100,00	4.000,00	60	0,00
Akademia Unia Tarnów	18.700,00	18.700,00	0,00	250	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Sokół -	8.000,00	8.000,00	0,00	41	0,00

Mościce					
Tarnowska Szkołka Bokserska	12.400,00	12.255,01	0,00	250	0,00
Klub Sportowy Dragon Sports	4.500,00	4.500,00	700,00	177	0,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych, zadania: Sportowe talenty - prowadzenie, w formie wakacyjnych, wyjazdowych zgrupowań sportowych, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie GMT; prowadzenie, w formie wakacyjnych zgrupowań sportowych na terenie miasta Tarnowa, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	70.000,00	70.000,00	166.755,50	1.065	5.250,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	3.300,00	3.300,00	1.500,00	30	600,00
Klub Sportowy Błękitni Tarnów	4.460,00	4.460,00	0,00	65	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Sokół Mościce	1.800,00	1.800,00	21.800,00	29	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów	4.200,00	4.200,00	11.420,00	35	0,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	11.600,00	11.600,00	4.350,00	140	0,00
Akademia Unia Tarnów	9.240,00	9.240,00	16.747,50	99	0,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	2.960,00	2.960,00	9.460,00	45	0,00
Międzyszkolny	6.760,00	6.760,00	6.740,00	106	0,00

Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy SP nr 23					
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 1811	2.620,00	2.620,00	7.880,00	55	0,00
Klub Sportowy Iskra Krzyż	4.640,00	4.640,00	0,00	134	4.650,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO w Tarnowie	8.100,00	8.100,00	6.428,00	135	0,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	10.320,00	10.320,00	80.430,00	192	0,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych: Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	45.000,00	45.000,00	9.000,00	77,00	0,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	36.400,00	36.400,00	9.000,00	47	0,00
Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących Pogórze	8.600,00	8.600,00	0,00	30	0,00
Dotacje dla organizacji pozarządowych: Niepełnosprawny – sprawny w wodzie - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000,00	5.000,00	3.000,00	20	0,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe	5.000,00	5.000,00	3.000,00	20	

Niepełnosprawnych Start					
Dotacje dla klubów sportowych w oparciu o ustawę o sporcie: Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym - I i II edycja	1.407.400,00	1.406.293,97	253.013,43	12.609,00	49.991,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	165.000,00	165.000,00	0,00	30	0,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	120.000,00	120.000,00	17.583,00	20	0,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka	175.400,00	175.400,00	0,00	14	3.000,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	30.400,00	30.400,00	4.522,00	45	0,00
UKS Westovia	7.600,00	7.600,00	1.500,00	100	1.500,00
Tarnowski Klub Kyokushin Karate	9.400,00	9.400,00	9.000,00	30	0,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	2.320,00	2.320,00	0,00	20	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tarnowska Akademia Piłkarska	4.800,00	4.800,00	67.900,00	30	7.800,00
Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących Pogórze	4.800,00	4.800,00	0,00	34	0,00
KS Błękitni Tarnów	15.400,00	15.400,00	819,06	120	0,00
KS Metal	13.600,00	13.600,00	3.400,00	160	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka	19.200,00	19.200,00	0,00	17	0,00

Tarnów					
Unia Tarnów ŻSSA	39.600,00	39.600,00	10.000,00	6.000	0,00
Polskie Towarzystwo Boksu	15.000,00	15.000,00	4.000,00	70	1.000,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	6.200,00	6.200,00	3.000,00	50	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO w Tarnowie	23.400,00	23.400,00	3.238,00	30	3.262,00
Tarnowska Szkoła Bokserska	9.800,00	8.863,97	0,00	30	0,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy SP nr 23	13.600,00	13.600,00	5.070,00	205	0,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	38.600,00	38.600,00	5.614,00	300	0,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	9.600,00	9.600,00	38.400,00	25	0,00
Tarnowski Klub Sportowy Oyama Karate	6.000,00	6.000,00	2.207,00	100	8.151,00
Klub Sportowy Iskra	6.600,00	6.600,00	2.200,00	115	1.500,00
Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	4.600,00	4.600,00	0,00	50	900,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	3.600,00	3.600,00	111,00	30	0,00
Klub Sportowy Sportiva	13.800,00	13.800,00	3.100,00	20	1.500,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	58.200,00	58.200,00	0,00	600	0,00
Akademia Unia Tarnów	10.000,00	10.000,00	0,00	100	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 1811	50.000,00	50.000,00	6.460,00	68	0,00
Klub Uczelniany AZS PWSZ w Tarnowie	56.400,00	56.400,00	1.970,00	50	1.300,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	5.200,00	5.200,00	1.000,00	450	500,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	5.000,00	5.000,00	1.457,00	24	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Ostoja	4.000,00	3.830,00	379,94	26	2.340,00

Klikowa					
Tarnowski Klub Tenisowy	6.200,00	6.200,00	7.430,00	30	1.440,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	6.600,00	6.600,00	400,00	30	0,00
Tarnowski Klub Strzelecki Ligi Obrony Kraju	8.600,00	8.600,00	0,00	17	6.900,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne K-Team	11.480,00	11.480,00	12.520,00	150	3.600,00
Klub Sportowy Błękitni	19.600,00	19.600,00	1.186,93	120	0,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Iskierka Tarnów	11.800,00	11.800,00	0,00	86	1.248,00
Tarnowska Akademia Karate i Kobudo	2.600,00	2.600,00	0,00	30	0,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	44.600,00	44.600,00	8.813,00	20	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Westovia	6.400,00	6.400,00	2.500,00	100	2.000,00
Klub Sportowy Sportiva	9.400,00	9.400,00	1.900,00	30	950,00
Tarnowskie Towarzystwo Sportowe Futar	2.300,00	2.300,00	400,00	120	800,00
Uczniowski Klub Sportowy Kung Fu Vo Thuat Thanh Quyen	4.800,00	4.800,00	0,00	20	0,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka	62.000,00	62.000,00	0,00	700	0,00
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	61.000,00	61.000,00	0,00	900	0,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	7.800,00	7.800,00	7.800,00	25	0,00
Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	31.800,00	31.800,00	0,00	600	0,00
Polskie Towarzystwo Boksu	12.000,00	12.000,00	2.000,00	30	0,00
Klub Sportowy Metal	12.400,00	12.400,00	2.189,00	160	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	4.000,00	4.000,00	124,00	30	0,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	56.200,00	56.200,00	1.500,00	300	0,00

Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 1811	32.400,00	32.400,00	8.000,00	68	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	17.700,00	17.700,00	619,50	30	0,00
Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie	28.600,00	28.600,00	2.700,00	50	300,00
Dotacje na realizację części kalendarza sportowych imprez miejskich o znaczeniu ponadlokalnym	100.000,00	98.890,00	47.911,00	5.633,00	9.059,00
UKS Sokół Mościce	3.000,00	3.000,00	0,00	150	0,00
Miejski Klub Sportowy Tarnovia	4.000,00	4.000,00	1.072,00	134	619,00
Akademia Unia Tarnów	6.600,00	6.600,00	0,00	300	0,00
Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	2.900,00	2.900,00	1.600,00	100	0,00
Polskie Towarzystwo Boksu	2.000,00	2.000,00	400,00	50	100,00
Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka Tarnów	4.500,00	4.500,00	0,00	60	720,00
Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	2.500,00	2.500,00	2.500,00	180	0,00
Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	1.800,00	690,00	9.700,00	103	0,00
Stowarzyszenie Kępa Sport	7.800,00	7.800,00	6.700,00	350	4.800,00
KS Iskra Tarnów	2.100,00	2.100,00	400,00	150	600,00
Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	31.000,00	31.000,00	5.000,00	1.279	0,00
Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	4.400,00	4.400,00	2.000,00	307	300,00
Tarnowskie Towarzystwo	3.000,00	3.000,00	3.080,00	1.000	1.920,00

Sportowo-Kulturalne K-Team					
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 1811	3.200,00	3.200,00	6.450,00	150	0,00
Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	11.400,00	11.400,00	5.395,00	250	0,00
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy SP nr 23	2.600,00	2.600,00	2.000,00	600	0,00
Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO	3.800,00	3.800,00	1.014,00	220	0,00
Klub Uczelniany AZS PWSZ w Tarnowie	3.400,00	3.400,00	600,00	250	0,00
Podsumowanie wg klasyfikacji					
	667.200,00	667.160,00	403.342,88	7.404,00	50.546,00
	1.630.000,00	1.627.638,98	324.324,43	19.323,00	62.970,00
suma	2.297.200,00	2.294.798,98	727.667,31	26.727,00	113.516,00

5.3. Informacja o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2018 roku, będących w realizacji w roku 2019 oraz o sposobie realizacji uchwał podjętych w roku 2019

Rada Miejska w Tarnowie VIII kadencji w 2019 r. podjęła ogółem 207 uchwał. Z liczby tej 37 uchwał dotyczyło gospodarki finansowej miasta Tarnowa. W 2019 r. zrealizowanych zostało 189 uchwał, przy czym część z nich realizowana będzie w latach następnych. Od 1 stycznia 2020 r. 17 uchwał pozostaje w realizacji. Jedna uchwała została uchylona we własnym zakresie oraz w jednej uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej stwierdziło nieważność w zakresie jednego paragrafu.

Szczegółowe opisy sposobu realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2018 roku, będących w realizacji w 2019 roku oraz sposobu realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2019 roku stanowią załączniki do raportu.

6. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

6.1. Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG)

W Tarnowie funkcjonują Strefy Aktywności Gospodarczej (Mechaniczne, Piaskówka-Komunalna – w budowie), Parki Przemysłowe: „Czysta I” i „Czysta II” oraz Inkubator Przedsiębiorczości. Łącznie prowadzi w nich działalność ponad 50 podmiotów gospodarczych, reprezentujących branże: budowlaną, przetwórstwa drzewnego, konstrukcji stalowych, usługową, przetwórstwa metali, elektryczną, spożywczą, logistyczną, chemiczną, przetwórstwa tworzyw sztucznych, poligraficzną, informatyczną, automatyki i mechatroniki.

W granicach miasta powstaje również nowa Strefa Aktywności Gospodarczej - „Piaskówka-Komunalna”. Jest to inwestycja współfinansowana przez Unię Europejską (ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020, 3. oś priorytetowa Przedsiębiorcza Małopolska, działanie 3.1 Strefy aktywności gospodarczej, poddziałanie 3.1.2 Strefy aktywności gospodarczej – SPR), której celem jest zwiększenie potencjału gospodarczego Tarnowa poprzez stworzenie nowych terenów inwestycyjnych. Wartość projektu: 11.605.102,29 zł, dofinansowanie projektu z UE: 7.404.516,75 zł. Przedmiotem projektu jest budowa infrastruktury drogowej oraz sieciowej na potrzeby funkcjonowania Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka - Komunalna”. Powierzchnia całkowita SAG „Piaskówka” – 5,95 ha, w tym działki inwestycyjne 4,77 ha. Powierzchnia całkowita SAG „Komunalna” – 12,91 ha, w tym działki inwestycyjne 12,13 ha.

Efektom realizacji projektu będą dwa nowe, w pełni uzbrojone obszary dla działalności gospodarczej w Tarnowie, o łącznej powierzchni około 19 ha, atrakcyjne dla inwestorów również ze względu na skomunikowanie z autostradą A4. Zakres inwestycji w obu przypadkach obejmuje uzbrojenie w niezbędne media oraz układ drogowy z jego włączeniem do dróg miejskich. Drogi będą wyposażone w chodniki, odwodnienie do zbiorników retencyjnych, zjazdy do działek inwestycyjnych i oświetlenie. SAG-i będą również wyposażone w sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz kanały technologiczne dla lokalizacji przewodów zasilających w energię elektryczną, gaz i teletechnikę. Tereny będą wykarczowane (zielen średnia i wysoka) oraz przeprowadzone zostaną prace niwelacyjne nieruchomości. Budowa SAG „Piaskówka” została zakończona w listopadzie 2019 r., natomiast zakończenie realizacji SAG „Komunalna” to druga połowa 2020 r.

6.2. Działania na rzecz lokalnej gospodarki

Rozwój gospodarczy Tarnowa to najważniejszy cel funkcjonowania samorządu, który warunkuje inne, równie ważne sfery życia mieszkańców. Gospodarka oparta na stabilnych, dobrze płatnych miejscach pracy, wykorzystująca nowoczesne technologie to priorytet działalności tarnowskiego samorządu. Przygotowywane tereny inwestycyjne, zwolnienia od podatku wspierające inwestorów, aktywizacja i szkolenia dla działających firm to tylko przykłady realizowanych działań. W ostatnich latach miasto dało impuls prorozwojowy w postaci zwolnień od podatku od nieruchomości dla firm, które już prowadzą działalność lub poszukują odpowiedniego miejsca na inwestycje.

Dzięki wprowadzonym rozwiązaniom, w postaci uchwał zwolnieniowych, powstało dotychczas 357 nowych miejsc pracy w 22 firmach, a kolejne złożyły zgłoszenia o zamierzeniu realizacji nowych inwestycji i utworzeniu nowych miejsc pracy. Potencjał Tarnowa to również współpraca w aglomeracji. Jako stolica subregionu tarnowskiego miasto

pełni funkcję lidera, kreując oraz koordynując współpracę w zakresie promocji oraz oferty inwestycyjnej. Tarnów wspólnie z 11 gminami (Lisia Góra, Pleśna, Radłów, Ryglice, Skrzyszów, Tarnów, Tuchów, Wierzchosławice, Wietrzychowice, Wojnicz, Żabno) prowadzi bliską współpracę, czerpiąc z potencjału partnerów. Rozwój gospodarczy oraz promocja proinwestycyjna to priorytety działalności. Pozycja lidera subregionu pozwala również na wykorzystanie jednego z najważniejszych czynników, z punktu widzenia wyboru miejsca inwestycji lub ulokowania działalności, czyli kapitału ludzkiego. Potencjał ludzki aglomeracji tarnowskiej to ponad 260 tys. mieszkańców, z czego kilkadziesiąt tysięcy odwiedza Tarnów każdego dnia, korzystając z oferty: edukacyjnej, ochrony zdrowia, zakupowej i zawodowej.

W Tarnowie działa również Inkubator Przedsiębiorczości, w którym firmy, działające na rynku nie dłużej niż 2 lata, mogą wynająć powierzchnie biurowe oraz produkcyjno-usługowo-magazynowe po preferencyjnych cenach. Jest to największy tego typu obiekt w Małopolsce, zlokalizowany w Strefie Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne”, administrowany przez Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., który zapewnia przedsiębiorcom kompleksową opiekę i pełne wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego. Powierzchnia przeznaczona dla przedsiębiorców to 8.304,16 m² w części produkcyjnej i 2.119,54 m² przestrzeni biurowej. Aktualnie obiekt jest w 100% zagospodarowany w części produkcyjno-usługowo-magazynowej i w 87,25% w części biurowej przez przedsiębiorców (stan na dzień 31.12.2019 r.). Obecnie pierwsi najemcy zakończyli okres inkubacji, zwalniając wynajmowaną powierzchnię, co pozwoli na przyjęcie nowych firm potrzebujących wsparcia.

Tarnów coraz częściej jest wymieniany jako potencjalny ośrodek dla lokowania firm z sektora nowoczesnych usług biznesowych i technologicznych, stanowiąc naturalne uzupełnienie oferty stolicy województwa.

W ostatnich latach tarnowski magistrat podejmuje intensywne działania, które pozwalają budować potencjał miasta otwartego na nowe branże sektora nowoczesnych usług biznesowych. Przygotowano również ofertę nieruchomości inwestycyjnej w centrum Tarnowa, która może być przeznaczona na budowę nowoczesnego biurowca klasy A.

Działająca w mieście Darmowa E-biznesowa Strefa Kreatywności (DESK), która oferuje do dyspozycji firm i freelancerów, nieposiadających własnego zaplecza, darmową powierzchnię biurową i konferencyjną z dostępem do Internetu, cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem przedsiębiorców. Z DESK-u korzystać może każdy, kto prowadzi działalność gospodarczą, potrzebuje spokojnego miejsca do pracy lub chce przeprowadzić szkolenie czy też zorganizować spotkanie biznesowe.

Działalność na rzecz aktywizacji przedsiębiorczości to również organizacja wydarzeń o charakterze gospodarczym i edukacyjnym. W 2019 r. miasto było gospodarzem dwóch forów skupiających przedstawicieli firm, Polonii zagranicznej, organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego oraz studentów, tj.:

- Forum Innowacji w dniach 15-16 kwietnia 2019 r.;
- Forum Gospodarczego Polonii Świata w dniach 26-27 sierpnia 2019 r.

W ramach Forum Innowacji miasto było współfundatorem nagród w konkursach:

- Startup Award, w którym nagradzane są nowatorskie pomysły z dziedziny innowacji, stosowane przez polskich przedsiębiorców;
- Robot Show, który skierowany jest do osób mogących pochwalić się osiągnięciami w dziedzinie robotyki i automatyki;
- 36-godzinny maraton programowania pn. Hackathon „Zaprogramuj Tarnów”.

Organizowano również liczne spotkania oraz szkolenia dla studentów i przedsiębiorców. Wśród nich można wymienić:

- szkolenia z języka programowania PHP, przy współpracy z tarnowską firmą sektora IT – Gate-Software;

- edukacyjny projekt warsztatowo-szkoleniowy „Tarnów eBiznes TRIP”, dotyczący podniesienia poziomu cyfrowej wiedzy i przekazania praktycznych umiejętności wykorzystywania narzędzi internetowych, nowoczesnych rozwiązań e-marketingu, e-handlu, social mediów;
- warsztaty szkoleniowe z zakresu marketingu internetowego przy użyciu narzędzi Google;
- spotkanie informacyjne dla przedsiębiorców, poświęcone nowym, korzystniejszym warunkom inwestowania w Polskiej Strefie Inwestycji;
- bezpłatne spotkanie dla firm z zakresu umiędzynarodowienia działalności gospodarczej pn. „Eksportuj swój biznes!”.

Działania samorządu wspierają także przedsiębiorczą młodzież. Dotąd za najlepsze projekty biznesowe w konkursie Tarnowski Junior Biznesu nagrodzono 30 uczniów. Od początku organizacji konkursu w zmaganiach udział wzięło w sumie 119 podopiecznych tarnowskich szkół i uczelni.

7. E-MIASTO

7.1. Cyfrowy urząd, Centrum Usług Wspólnych

W 2019 roku trwały prace nad realizacją trzech projektów informatycznych.

Centrum Usług Wspólnych to projekt, który integruje platformy samorządowe i usprawnia przepływ informacji pomiędzy urzędami i ich wydziałami. Skorzystają także mieszkańcy, którzy będą mogli sprawdzić, na jakim etapie procedury administracyjnej jest aktualnie sprawa załatwiana przez nich w urzędzie. Głównym celem projektu jest ujednolicenie i unowocześnienie systemów przechowywania danych, ich przetwarzania, obróbki, udostępniania i wymiany. Do projektu przystąpiły 22 instytucje samorządowe z subregionu tarnowskiego. Centrum Usług Wspólnych nie tylko zapewni dostęp jednostek samorządu do nowoczesnych technologicznie zdalnych systemów informatycznych, na które nie mogłyby sobie pozwolić, działając samodzielnie, ale także zmniejszy dystans pomiędzy mieszkańcami a urzędami.

Wartość projektu to prawie 9,6 mln zł, przy czym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 - 2020 wyniosło 6 mln zł. Pomysłodawcą powstania Centrum było miasto Tarnów, w projekt włączyło się 21 partnerów z subregionu tarnowskiego: powiat tarnowski oraz gminy: Bolesław, Ciężkowice, Dąbrowa Tarnowska, Gnojnik, Gręboszów, Iwkowa, Mędrzechów, Olesno, Pleśna, Radłów, Ryglice, Skrzyszów, Szczucin, Szczurowa, Szerzyny, Tuchów, Wierzchosławice, Wojnicz, Zakliczyn i Żabno.

W ramach realizacji projektu w latach 2018 – 2019 podjęto następujące działania:

1. W 2018 roku podpisano umowę i zrealizowano dostawę niezbędnego sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Zakupiona infrastruktura techniczna stanowi jednolite, spójne rozwiązanie dające wysoki poziom bezpieczeństwa danych.
2. Przeprowadzono przetarg oraz podpisano umowę z wykonawcą na dostawę i wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Finansami Gminy Miasta Tarnowa realizowanego w ramach projektu pn. Centrum Usług Wspólnych oraz świadczenie usług asysty technicznej w okresie stabilizacji. Wartość umowy podpisanej z wykonawcą to 799.000 zł. W roku 2019 w pełni wdrożono system w urzędzie miasta oraz podpięto do niego wszystkie jednostki budżetowe GMT w zakresie modułu sprawozdawczość.
3. Zakupiono i wdrożono elektroniczny system do obsługi sesji rady miejskiej. Wszystkie sesje Rady Miejskiej w Tarnowie przeprowadzane były z wykorzystaniem zakupionego systemu.
4. Zakupiono i wdrożono system elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowany z systemem zarządzania finansami oraz systemem EPUAP.
5. Zakupiono i wdrożono oprogramowania do kompleksowego zarządzania infrastrukturą informatyczną Gminy Miasta Tarnowa - system bezpieczeństwa.
6. Zakupiono system integracyjny wraz z portalem służącym do udostępniania informacji personalizowanej. Istotą tego zamówienia było uruchomienie systemu teleinformatycznego z funkcjonalnością oczekiwaną przez mieszkańców, przedsiębiorców subregionu. System ma za zadanie udostępnianie informacji personalizowanej, wykorzystując mechanizmy powiadamiania, śledzenia spraw, swoistej karty obiegowej stanowiącej stan wzajemnych rozliczeń. Każdy z mieszkańców bez wychodzenia z domu będzie mógł sprawdzić tzw. obiegówkę mieszkańca, czyli stan swoich rozliczeń z urzędem. Dzięki temu dowie się, czy nie zalega np. z opłatami za wywóz śmieci, podatkiem od gruntów. Dodatkowo wprowadzony zostanie mechanizm administracyjnego informowania dzień

przed/dzień po. Oznacza to, że w przypadku zbliżania się terminu płatności mieszkańcy otrzymają przypomnienie, a jeśli nie uregulują należności w terminie, sms poinformuje o tym, że termin do zapłaty minął.

7. Zmodernizowano system Tarnowskiej Karty Miejskiej. System został zaktualizowany do obsługi nowych systemów przetwarzania danych. Oprogramowanie zmodernizowano i przygotowano do pracy na najnowszych systemach operacyjnych. Uruchomiono usługi online dla posiadaczy karty, takie jak złożenie online wniosków o wydanie karty czy płatności internetowe.
8. Kolejnym systemem zmodernizowanym w ramach projektu C UW jest system obsługujący tarnowską edukację. Projekt EduNet został zmodernizowany, a do funkcjonalności takich jak elektroniczne sekretariaty, e-dzienniki, systemy wspomagające pracę placówek jak Sigma dodano możliwość korzystania przez wszystkie jednostki edukacyjne z przeglądarkowych wersji systemów kadrowych i finansowo-księgowych hostowanych na infrastrukturze informatycznej Urzędu Miasta Tarnowa. Dzięki temu zwiększona zostanie mobilność pracy pracowników administracyjnych oraz zwiększone bezpieczeństwo przechowywania danych.

7.2. Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa – GENEATAR”

Drugim informatycznym projektem, który był wdrażany w latach 2018-2019, jest Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa – GENEATAR. Celem tego projektu jest gromadzenie i udostępnienie cyfrowego zasobu prezentującego dziedzictwo kulturowe subregionu tarnowskiego. Na Platformę Tarnowskiego Dziedzictwa trafiają dokumenty i obiekty z Tarnowa i subregionu tarnowskiego: powiatu tarnowskiego, brzeskiego i dąbrowskiego. Obiekty dziedzictwa kultury zostały zeskanowane, zdigitalizowane i udostępnione do ponownego wykorzystania przez wszystkich zainteresowanych. Dzięki portalowi możliwe są również wirtualne wycieczki po zabytkach i geopozycjonowanie, które pozwala użytkownikom określić lokalizację najbliższego obiektu.

W ramach projektu Geneatar dostarczono sprzęt komputerowy niezbędny do realizacji pozostałych działań, wyłoniono i podpisano umowę z dostawcami rozwiązań. Zeskanowano i otagowano karty zgonu oraz księgi cmentarne.

Realizując projekt dostarczono zdigitalizowane zasoby oraz zmodernizowano i stworzono takie portale jak: mzc.tarnow.pl, it.tarnow.pl, kultura.tarnow.pl, panorama.umt.tarnow.pl.

Portale zostały zmodernizowane/uruchomione w 2019 roku. Wartość projektu to prawie 1.000.000 złotych, przy czym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 - 2020 wyniosło około 900.000 zł.

7.3. Integracja e-usług w informacji przestrzennej

Kolejny projekt - „Integracja e-usług w informacji przestrzennej” - zapewni możliwość zdalnego kontaktu z urzędem, w którym nie wychodząc z domu, można zamówić dokument, mapę lub zaświadczenie pochodzące z zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz zdalnie załatwić niektóre urzędowe procedury, np. przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności czy nadanie numeru porządkowego. W ramach projektu dostosowane do obowiązujących przepisów zostaną publiczne rejestry danych przestrzennych w zakresie ewidencji gruntów i budynków EGIB, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu GESUT i dane o obiektach topograficznych BDOT500.

8. INWESTYCJE

8.1. Inwestycje prowadzone przez Wydział Infrastruktury Miejskiej

8.1.1. Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków UE i innych źródeł zewnętrznych.

Rewitalizacja Parku Strzeleckiego - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 1.663.648,33 zł. Zakres inwestycji obejmuje: rozbiórkę istniejących alejek, rozbiórkę pozostałych elementów małej architektury, wykonanie nowych nawierzchni alejek z kostki brukowej betonowej, dostawę i montaż ławek parkowych, wykonanie odwodnienia, montaż wpustów i studzienek, wykonanie wymiany odwodnienia liniowego wokół stawu, odrestaurowanie bramy wejściowej, odrestaurowanie budki przy bramie głównej, odrestaurowanie fontanny, odrestaurowanie ogrodzenia wraz z bramami i furtkami, odrestaurowanie ogrodzenia stawu, budowę Sensorycznego Ogrodu Sztuki, przebudowę instalacji wod-kan. fontanny, budowę oświetlenia, iluminacji mauzoleum oraz wybranych drzew, wycinkę drzew i krzewów, prace pielęgnacyjne w drzewostanie, wysadzenia drzew, krzewów, bylin, zakładanie trawników z nawożeniem. Do końca 2019 roku wykonano ok. 85 % całego zakresu (pozostało dokończenie ogrodu sensorycznego i nasadzeń).

Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie - zadanie wieloletnie. W 2019 roku na inwestycję wydatkowano 7.380 zł, za które zaktualizowano dokumentację projektową i ogłoszono przetarg na realizację inwestycji obejmującej wykonanie przepompowni o łącznej wydajności 2m³/s wraz z odcinkowym remontem koryta Starego Wątku.

Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka- Komunalna” w Tarnowie - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 10.093.337,44 zł. Powierzchnia całkowita SAG „Piaskówka” to blisko 6 hektarów. Znajdujące się w jej obrębie działki inwestycyjne liczą blisko 4,8 hektara. SAG „Komunalna” ma blisko 13 hektarów, z czego działki inwestycyjne zajmują ponad 12. W ramach tworzenia SAG „Piaskówka – Komunalna” powstaje infrastruktura drogowa i sieciowa. Efektem realizacji projektu będą dwa nowe, w pełni uzbrojone obszary dla działalności gospodarczej o łącznej powierzchni około 19 hektarów. Zakres inwestycji w obu przypadkach obejmuje uzbrojenie w niezbędne media oraz budowę układu drogowego, który zostanie włączony do systemu dróg miejskich. Przy nowych drogach w strefach powstają chodniki, odwodnienia do zbiorników retencyjnych, zjazdy do działek inwestycyjnych i oświetlenie. Działki są również wyposażone w sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz kanały technologiczne do przewodów zasilających w energię elektryczną, gaz i teletechnikę. Realizację SAG „Piaskówka” zakończono w listopadzie 2019 roku, natomiast realizację prac przy SAG „Komunalna” zaplanowano na 2020 rok, po zakończeniu prac projektowych.

Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 16.225.527,83 zł. Zadanie wieloletnie. W 2018 roku przeprowadzono postępowanie przetargowe i wyłoniono wykonawcę robót budowlanych. Zakres obejmuje budowę budynku dydaktycznego z salą koncertową i widownią oraz z salą baletowo-gimnastyczną. Trwa realizacja zadania. Większość robót budowlanych została zrealizowana, pozostały prace wykończeniowe. Ponadto, ze względu na opóźnienia spowodowane m.in. robotami dodatkowymi, konieczne było przesunięcie terminów na dostawę i montaż systemów: inspicjenta, nagłośnienia, oświetlenia i mechaniki scenicznej,

audio-video oraz na wykonanie i montaż organów piszczałkowych. Nowy obiekt jest również wyposażony w nowe meble i instrumenty muzyczne.

„Nowe przestrzenie zdarzeń - adaptacja budynku Rynek 4 w Tarnowie na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń” - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 2.298.294,00 zł. W postępowaniu przetargowym wybrano wykonawcę robót budowlanych, polegających na przebudowie ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego zabytkowego budynku mieszkalnego z usługami przy ul. Rynek 4 w Tarnowie wraz z adaptacją poddasza z przeznaczeniem na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń. Trwa realizacja zadania, zaawansowanie prac na koniec 2019 r. wyniosło ok. 30%. Podczas prac budowlanych odkryto zabytkowe polichromie oraz stwierdzono zły stan techniczny elementów budynku, co wpłynęło na wzrost kosztów projektu oraz przesunięcie terminu zakończenia inwestycji do końca lutego 2021 roku.

„Nowe przestrzenie zdarzeń - renowacja murów miejskich przy ul. Bernardyńskiej w rejonie Małych Schodów w Tarnowie” - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 564.664,65 zł. Zadanie wieloletnie. W 2019 roku zakończono i odebrano inwestycję. Zakres zadania obejmował wykonanie remontu murów miejskich po zachodniej stronie Małych Schodów, po wschodniej stronie schodów (ul. Bernardyńska) oraz remont Małych Schodów wraz z wykonaniem oświetlenia zewnętrznego i iluminacji.

„Nowe przestrzenie zdarzeń - zagospodarowanie posesji przy ul. Wałowej 25” - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 375.844,20 zł. Zadanie wieloletnie. W 2018 roku przeprowadzono postępowanie przetargowe i wyłoniono wykonawcę robót budowlanych. Wykonano prace rozbiórkowe części nadziemnej budynku, przebudowano istniejące piwnice i klatkę schodową wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz wybudowano pawilon na Multimedialne Centrum Artystyczne (dla Tarnowskiego Centrum Kultury). Pod koniec roku odstąpiono od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy inwestycji, dlatego konieczne jest wykonanie inwentaryzacji i wybranie nowego wykonawcy, co opóźnia zakończenie inwestycji.

„Nowe przestrzenie zdarzeń - zagospodarowanie skweru przy ul. Bernardyńskiej” - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 273.250,66 zł. Zadanie wieloletnie. Zakres inwestycji obejmuje nową aranżację skweru księdza kapitana Piotra Gajdy, na którym powstają dwie fontanny, ławeczki, kamienne placyki i drewniane siedziska. Po zakończeniu prac skwer zostanie obsadzony zielenią i posłuży mieszkańcom do odpoczynku i rekreacji. W 2019 roku opracowano dokumentację projektową, wykonano mural na przylegającej do skweru kamienicy oraz część prac ziemnych. Zakończenie robót było planowane na listopad 2019 roku, ale z powodu prac archeologicznych termin został przesunięty na koniec maja 2020 r.

„Kantoria” - Centrum Wypoczynku i Rekreacji - budowa amfiteatru wraz z budową zjazdów i parkingów przy ul. Pilsudskiego w Tarnowie - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 249.097,11 zł. Zadanie wieloletnie. W 2019 roku zakończono i odebrano I etap inwestycji, który obejmował: korytowanie, wykonanie plaży i boiska do siatkówki, wykonanie infrastruktury technicznej, wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych, dostawę i montaż małej architektury, wykonanie nawierzchni pomostów z desek kompozytowych, ułożenie chodników.

8.1.2. Pozostałe inwestycje realizowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej

Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 23.600,00 zł. Przedsięwzięcie planowane jest do realizacji na podstawie umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym. Obecnie trwa postępowanie o udzielenie zamówienia na realizację zadania w procedurze dialogu konkurencyjnego. Środki

wydatkowano na zwrot kosztów postępowania przed KIO w prowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie etap III - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 18.822,35 zł. Była to zapłata zasądzonej kwoty za roboty dodatkowe podczas realizacji inwestycji, która zakończyła się w 2018 roku.

Budowa tężni solankowej w okolicach Góry Św. Marcina - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 18.504,40 zł. Opracowano dokumentację projektową, realizacja inwestycji została zaplanowana na 2020 rok.

Wykonanie podjazdu do budynku przy ul. Gumniskiej 47 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 14.950,00 zł. Wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych do budynku przy ul. Gumniskiej 47, który w trakcie wyborów pełni funkcję lokalu wyborczego.

Izolacja przeciwwilgociowa podpiwniczeń w budynkach Rynek 7 i 12 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 46.986,00 zł. Opracowano kosztorysy inwestorskie, przedmiary robót, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót oraz projekty budowlane na wykonanie izolacji przeciwwilgociowych podpiwniczeń budynków Rynek 7 i 12.

Rozbudowa cmentarza komunalnego w Klikowej - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 223.836,63 zł. Zakres zadania obejmował: ukształtowanie i niwelację terenu, przebudowę ciągów pieszo-jezdných i pieszych, regulację wysokościową urządzeń infrastruktury podziemnej i słupów oświetleniowych, wykonanie ogrodzenia cmentarza.

Remont i przebudowa pomieszczeń parteru, piwnic oraz budynku garażowego Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 4 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 2.796.627,01 zł. Zadanie wieloletnie. W 2018 r. wybrano wykonawcę robót budowlanych. Przeprowadzono roboty w zakresie remontu i przebudowy pomieszczeń parteru, piwnic oraz budynku garażowego. Ponadto zakupiono i zamontowano wyposażenie w wyremontowanych i przebudowanych pomieszczeniach. Do zakończenia inwestycji pozostały jedynie prace wykończeniowe. Podczas realizacji inwestycji nastąpiło opóźnienie spowodowane koniecznością wykonania robót dodatkowych oraz izolacji przeciwwilgociowej piwnic, dlatego kwota 275.820,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2019 roku.

Rozbudowa budynku szkoły i budowa basenu przy Szkole Podstawowej nr 9 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 275.000,00 zł. Została opracowana dokumentacja projektowa na rozbudowę budynku szkoły i budowę basenu przy Szkole Podstawowej nr 9, jednak ze względu na stwierdzone braki w dokumentacji została ona zwrócona wykonawcy do uzupełnienia. Kwota 275.000,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2019 roku. Mniejsze wykonanie wynika z oszczędności po przetargu (najdroższe oferty przekraczały kwotę 600 tys. zł).

Wymiana parkietu w salach gimnastycznych Szkoły Podstawowej nr 5 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 158.259,07 zł. Wykonano roboty budowlane w sali gimnastycznej (dużej) wraz z korytarzem w budynku Szkoły Podstawowej nr 5 przy ul. Skowronków 8. Zakres zadania obejmował: rozebranie istniejącej podłogi i wykonanie nowej podłogi sportowej z parkietu, malowanie ścian i sufitów sali gimnastycznej i korytarza, malowanie linii (piłka ręczna, koszykówka), wymianę krater wentylacyjnych, dostawę i montaż nowej stolarki drzwiowej.

Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku Przedszkola Publicznego nr 15 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 8.364,00 zł. Środki wydatkowano na: opracowanie zmian w dokumentacji projektowej, aktualizację kosztorysów inwestorskich, przedmiarów robót i specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót, wykonanie opisu wyposażenia pomieszczeń, w tym : dobór urządzeń i sprzętu dla potrzeb kuchni zgodnie z projektem technologii, dobór mebli stałych i ruchomych pozostałych pomieszczeń przedszkola.

Mniejsze wykonanie spowodowane jest przewlekłym postępowaniem o wydanie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę.

Rozbudowa Przedszkola Publicznego nr 31 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 100.000,00 zł. Rozbudowa budynku polega na dobudowie od strony południowej dwóch sali z zapleczeniami, połączonych przewiązką z budynkiem istniejącym. Zakres obejmuje roboty zewnętrzne, w tym m.in. wykonanie fundamentów, wykonanie posadzki na gruncie, wykonanie robót konstrukcyjnych ściany, stropu, dachu, montaż stolarki zewnętrznej, wykonanie elewacji, wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych, oraz wykonanie robót budowlanych wewnętrznych, w tym m.in.: wykonanie posadzek, montaż stolarki wewnętrznej, malowanie i wykonanie okładzin wewnętrznych, prace instalacyjne sanitarne, prace instalacyjne elektryczne, oraz zagospodarowanie terenu. Trwa realizacja zadania, którego zakończenie planowane jest na 30.06.2020 r.

Dostosowanie długości dojść ewakuacyjnych w budynku Przedszkola Publicznego nr 24 do obowiązujących przepisów p.poż. W 2019 roku na inwestycję wydatkowano 457.969,80 zł. Zakres zadania obejmował: roboty rozbiórkowe i wyburzeniowe, roboty remontowo-budowlane, wydzielenie klatki schodowej, wykonanie dodatkowej instalacji hydrantowej, wykonanie instalacji gazowej, opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, prace instalacyjne elektryczne i teletechniczne.

Odwodnienie budynków Przedszkoli Publicznych nr 33 i nr 35 - dokumentacja - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 9.800,00 zł. Opracowano dokumentację projektową na odwodnienie budynków Przedszkola nr 33 i 35.

Wzmocnienie fundamentów budynku Przedszkola Publicznego nr 8 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 228.060,14 zł. Inwestycja została zrealizowana, zakres zadania obejmował: wzmocnienie i stabilizację ścian i stropów, naprawę zarysowań ścian i stropów, naprawę zapadniętych posadzek w sanitariatach ze wzmocnieniem podłoża, roboty wykończeniowe ścian i stropów, roboty naprawcze pokrycia dachowego, roboty zabezpieczające nasyp przed osuwaniem, reprofilację nasypu od strony wschodniej, wykonanie ścianki oporowej.

Wykonanie odwodnienia budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 99.807,52 zł. Zrealizowano kolejny etap odwodnienia budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1. Zakres zadania obejmował wykonanie izolacji przeciwwilgociowej i docieplenie ścian fundamentowych, wykonanie odwodnienia ściany południowej i północnej podpiwniczonej sali gimnastycznej, wykonanie odwodnienia ściany północnej i zachodniej podpiwniczenia budynku głównego, wykonanie odwodnienia ściany zachodniej - wejście główne, wykonanie chodnika przy ścianie zachodniej oraz do wejścia w ścianie północnej.

Remont i przebudowa budynku przy ul. Brodzińskiego 14 na potrzeby pomocy społecznej - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 49.815,00 zł. W opracowaniu znajduje się dokumentacja projektowa na remont i przebudowę budynku przy ul. Brodzińskiego 14 na potrzeby pomocy społecznej. Ze względu na przedłużający się termin uzgodnień z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków i Państwową Strażą Pożarną kwota 49.815,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2019 roku.

„Sami - Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 14.514,00 zł. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na remont i przebudowę mieszkania z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych przy ul. Matejki. Zadanie to jest jednym z elementów składowych projektu „Sami - Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”. Przeprowadzono postępowanie przetargowe na remont i przebudowę mieszkania z dostosowaniem dla osób

niepełnosprawnych przy ul. Matejki w ramach projektu. Przetarg unieważniono ze względu na brak ofert.

Budowa Centrum Opiekuńczo - Mieszkalnego Moduł I - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 27.060,00 zł. Opracowano program funkcjonalno- użytkowy. Zakres opracowania obejmuje: budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Pasterskiej, budowę miejsc parkingowych, przebudowę istniejącego ogrodzenia i układu dróg wewnętrznych (w razie konieczności), zagospodarowanie terenu wokół nowego budynku.

Przebudowa placu i boiska przy Pałacu Młodzieży przy ul. Piłsudskiego 24 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 360.015,24 zł. Zakres inwestycji obejmował: wykonanie miejsc postojowych, budowę odcinka kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym oraz budowę ogrodzenia wewnętrznego na terenie Pałacu Młodzieży.

Budowa obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 50.800,00 zł. Wykonano dokumentację projektową dla budowy budynku. Zakres opracowania obejmował: wykonanie projektu budowlanego i wykonawczego, przedmiar robót i kosztorys inwestorski, specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót, charakterystykę energetyczną budynku, dokumentację geotechniczną.

Rewitalizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Legionów w Tarnowie - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 3.498.090,48 zł. Przedmiotem inwestycji było wykonanie części robót budowlanych z zakresu przebudowy ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego zabytkowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego na cele biurowe związane z działalnością Urzędu Miasta Tarnowa, zlokalizowanego przy ul. Legionów 14. Umowny termin zakończenia robót upłynął 30.10.2019, natomiast zaawansowanie prac na koniec roku wynosiło ok. 90%. Kwota 364.000,00 zł została umieszczona w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2019 roku, jednak pod koniec roku odstąpiono od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy inwestycji.

Przebudowa Stadionu Miejskiego w Tarnowie przy ul. Zbylitowskiej 3 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 477.955,20 zł. Zadanie wieloletnie. W 2019 roku opracowano dokumentację projektową. Zakres projektu obejmuje: przebudowę Stadionu Miejskiego wraz z wyposażeniem oraz budowę i przebudowę układu komunikacyjnego i parkingów wraz z zagospodarowaniem otoczenia obiektu. Nie wydatkowano części środków ze względu na przedłużający się czas uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Modernizacja boiska do piłki nożnej na kompleksie boisk sportowych przy siedzibie Rady Osiedla na ul. Westerplatte 18 - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 408.704,65 zł. Zakres zadania obejmował wymianę nawierzchni trawiastej na nawierzchnię ze sztucznej trawy, wykonanie ciągu pieszego z kostki, zakup i montaż wyposażenia.

Projekt budowy sali sportowej w budynku przy ul. Poniatowskiego - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 19.719,08 zł. Opracowano program funkcjonalno- użytkowy. Zakres opracowania obejmuje rozbudowę szkoły o wielofunkcyjną salę sportową z zapleczem w standardzie budynku pasywnego wraz infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu.

Strefa rekreacji Terlikówka - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 390.544,00 zł. Zakres inwestycji obejmował: budowę placu zabaw o nawierzchni syntetycznej z betonowymi obrzeżami wraz z wyposażeniem, wykonanie ciągu komunikacyjnego pieszego, dostawę i montaż 8 ławek, zabezpieczenie istniejącej kanalizacji rurą osłonową, wykonanie ogrodzenia placu zabaw, posadzenie drzew i krzewów.

Budowa placu zabaw i przebudowa boiska na os. Westerplatte - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 326.813,06 zł. Zakres inwestycji obejmował: rozbiórkę wału wschodniego, przebudowę chodnika wschodniego (wymiana nawierzchni bitumicznych i betonowych na nawierzchnię z kostki brukowej betonowej wraz z wykonaniem podbudowy

i obrzeży betonowych), budowę placu zabaw (plantowanie i korytowanie terenu, wykonanie podbudowy, wykonanie chodnika z kostki, wykonanie nawierzchni bezpiecznych z piasku, wykonanie ogrodzenia z furtką, dostawę i montaż urządzeń zabawowych, ławek, koszy oraz tablicy z regulaminem), przebudowę boiska do siatkówki (rozbiórka istniejącego boiska o nawierzchni bitumicznej i betonowej, wykonanie boiska o nawierzchni poliuretanowo - gumowej, dostawa i montaż wyposażenia boiska, ławek, koszy, piłkochwyty).)

Doposażenie Rodzinnej Strefy Rekreacji na os. Nauczycielskim - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 35.890,00 zł. Zakupiono i zamontowano następujące urządzenia w strefie fitness i strefie wypoczynku: zestaw sprawnościowy Workout, 3 urządzenia podwójne do siłowni zewnętrznych, stolik do gry w szachy, stół do tenisa, tablica informacyjna.

Wykonanie kanalizacji deszczowej w rejonie przejścia pod torami w ul. Głębokiej - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 49.061,52 zł. Inwestycja, która umożliwiła odprowadzenie wód opadowych z terenów gminnych do istniejącej kanalizacji deszczowej PKP, została zrealizowana. Zakres zadania obejmował wykonanie kanału z rur: Ø 160 mm, Ø 200 mm, Ø 315 mm, wykonanie 3 studni betonowych oraz montaż kłapy zwrotnej.

Przebudowa fontanny w Parku Sanguszków - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 1.083.063,00 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji. Zakres zadania obejmuje: przebudowę budynku studni z dostosowaniem do funkcjonowania fontanny, usunięcie murowanej z kamienia górnej części bortnicy fontanny i wykonanie nowej żelbetowej miski zakończonej gzymsem z piaskowca, wykonanie żywicznej powłoki wykończeniowej, wykonanie opaski z piaskowca o szerokości 50 cm wokół miski fontanny, wykonanie schodów z bloków piaskowca, wykonanie przyłącza wodociągowego i energetycznego, wykonanie instalacji technologicznych i elektrycznych fontanny.

Utwardzenie terenu i rozbudowa placu zabaw przy KS Iskra - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 19.992,26 zł. Zakupiono i zamontowano stół z ławkami oraz wykonano alejkę z tłuczni na plac zabaw.

Utwardzenie terenu w rejonie placu zabaw przy ul. Ogrodowej - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 39.478,12 zł. Wykonano obrzeża i utwardzono teren przy placu zabaw.

Strefa wypoczynku na terenach zieleni przy ul. Kollątaja - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 22.878,00 zł. Zakupiono i zamontowano 2 stoły z ławkami oraz wykonano nawierzchnię z kostki.

Rozbudowa Parku Westerplatte - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 266.647,09 zł. W Parku Westerplatte wykonano platformę widokową o nawierzchni betonowej, zabudowano 20 latarni oświetleniowych słupowych i 4 oprawy liniowe LED oraz zakupiono i zamontowano ławki i kosz.

Poprawa estetyki i funkcjonalności terenów zieleni - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 25.274,57 zł. Wykonano wyspę i domek dla łabędzi na stawie w Parku Strzeleckim oraz projekt alejki do siłowni plenerowej w Parku Sanguszków.

Kontynuacja budowy oświetlenia w Parku Piaskówka - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 129.154,77 zł. Zakres zadania obejmował: wykonanie przyłącza do zasilania oświetlenia parku o dł. ok. 516 mb., budowę 16 latarni oświetlenia parkowego z oprawami LED na fundamentach prefabrykowanych.

Rozbudowa placu zabaw przy ul. Pułaskiego - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 82.485,89 zł. Zakupiono i zamontowano na placu zabaw 6 urządzeń siłowni zewnętrznych oraz tablicę informacyjną. Ponadto dokończono budowę ogrodzenia boiska do koszykówki (wykonano ok. 50 m ogrodzenia z furtką) oraz utwardzono teren przy placu zabaw.

Rewitalizacja Parku Piaskówka - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 81.403,01 zł. W Parku Piaskówka wykonano utwardzenie terenu przy źródłu ulicznym, alejkę

do wiat oraz nawierzchnie bezpieczne na placu zabaw. Zakupiono i zamontowano dwie huśtawki przy stawie w parku.

Budowa placu do rekreacji na os. Krakowska - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 3.444,00 zł. Opracowano dokumentację projektową na budowę placu do rekreacji.

Wykonanie alejki wzdłuż placu zabaw przy ul. Bitwy pod Studziankami - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 59.277,35 zł. Opracowano dokumentację projektową na budowę placu do rekreacji.

Doposażenie placu zabaw na os. Zielonym - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 23.000,00 zł. Zakres zadania obejmował dostawę i montaż zjazdu linowego oraz wykonanie nawierzchni z gumowych mat przerostowych.

Budowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej na terenie miasta Tarnowa - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 110.214,61 zł. Inwestycja była realizowana w Parku Westerplatte. Zakres zadania obejmował dostawę z montażem: 6 urządzeń siłowni zewnętrznych, 2 stołów do gry w szachy, 4 ławek, 2 tablic informacyjnych, kosza na śmieci i stojaka rowerowego. Na terenie siłowni wykonano nawierzchnie: żwirowe, z kostki brukowej oraz trawiaste.

Wzniesienie pomnika Józefa Piłsudskiego - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 324.137,25 zł. Zakres inwestycji obejmował: wykonanie rzeźby odlanej z brązu, przedstawiającej postać marszałka Józefa Piłsudskiego, o wys. 220 cm, wykonanie płyty fundamentowej i cokołu, wykonanie ławek granitowych, wykonanie nawierzchni wokół pomnika, wykonanie oświetlenia iluminacyjnego pomnika i ławek.

Upamiętnienie postaci Spycymira Leliwity - w 2019 roku na inwestycję wydatkowano 40.000,00 zł. Wykonano płaskorzeźbę z brązu upamiętniającą Spycymira Leliwitę.

8.2. Inwestycje prowadzone przez TOSIR

Budowa CPP - przebudowa Hali Sportowo-Widowiskowej Jaskółka przy ul. Traugutta

W ramach realizacji zadania pn. „Budowa Centrum Przygotowań Paraolimpijskich - przebudowa Hali Sportowo-Widowiskowej Jaskółka przy ul. Traugutta 3a” w okresie od 2017 r. do 2019 r. wykonana została przebudowa i rozbudowa Hali Widowiskowo-Sportowej „Jaskółka” wraz z wykonaniem zagospodarowania terenu. W wyniku realizacji zadania powstał wielofunkcyjny obiekt o kubaturze 133.537 m³ i powierzchni użytkowej 7.508 m². Trzykondygnacyjna hala widowiskowo-sportowa posiada widownię na 4317 miejsc siedzących. Arena sportowa dostosowana jest do przeprowadzania meczów piłki ręcznej, siatkówki oraz koszykówki zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, a także organizacji koncertów, wystaw oraz targów. Obiekt zawiera salę konferencyjną oraz strefę odnowy biologicznej, w skład której wchodzi pomieszczenia siłowni, saun oraz rehabilitacji. Hala ponadto zawiera niezbędne zaplecze sanitarno-gastronomiczne dla widzów oraz szatniowe dla sportowców (osiem szatni), a także wydzielone strefy mediów oraz VIP. Zagospodarowanie terenu obejmuje drogi dojazdowe oraz parking na 378 samochodów osobowych, 10 autobusów i 100 rowerów.

Zaplanowano na to zadanie kwotę 22.870.159,00 zł. Wydatkowano kwotę 22.870.136,04 zł.

Budowa CPP - modernizacja stadionu lekkoatletycznego przy ul. Traugutta

Realizacja zadania obejmowała: wykonanie przyłącza wodociągowego, wykonanie dwóch węzłów wodomierzowych, wykonanie przyłącza kanalizacji sanitarnej, wykonanie płyty betonowej pod kontenery, obsługę geodezyjną i inwentaryzację powykonawczą.

Zaplanowano na to zadanie kwotę 100.000,00 zł, wydatkowano kwotę 98.462,56 zł.

Modernizacja miejskiej bazy sportowej

Zadanie w realizacji w 2019 roku. W ramach modernizacji miejskiej bazy sportowej:

1. Dokonano modernizacji poszycia dachu na obiekcie MDS w Mościcach (9.840 zł).
2. Utwardzono teren parkingowy przy basenie MDS w Mościcach (10.389,99 zł).
3. Dokonano modernizacji instalacji basenowej na basenie letnim w Mościcach (12.915 zł).
4. Dokonano naprawy rynien i dachu na obiekcie Hala Krupnicza (23.370 zł).
5. Wykonano naprawę i modernizację pokrycia dachowego na Parku Wodnym (93.477,27 zł).
6. Wykonano naprawę kanalizacji deszczowej na basenie letnim w Mościcach (7.257 zł).
7. Wykonano instalację światłowodową na Stadionie Piłsudskiego (3.886,80 zł).
8. Wykonano modernizację sieci internetowej w Hali Krupnicza i administracji przy ul. Traugutta (3.901,92 zł).
9. Naprawiono pokrycie dachowe łącznika hali sportowo - widowiskowej przy ul. Krupniczej (20.172 zł).
10. Zmodernizowano i dostosowano istniejące ciągi piesze położone na terenie Strefy Aktywności Tarnowian w Mościcach (89.968,24 zł).
11. Wykonano oświetlenie oraz instalację pod kamery na terenie KANTORII (10.519,99 zł). Na realizację zadania zaplanowano kwotę 285.700,00 zł, wydatkowano kwotę 285.698,21 zł.

Budowa częściowego zadania trybuny oraz przebudowa stadionu lekkoatletycznego przy ul. Piłsudskiego

W ramach zadania wykonano:

1. Dokumentację projektowo - kosztorysową (47.970 zł).
2. Roboty budowlane obejmujące: przebudowę pomieszczeń piwnicy, parteru oraz I piętra, roboty rozbiórkowe w obrębie II piętra, przebudowę wewnętrznej klatki schodowej, wydzielenia pożarowe na wszystkich kondygnacjach, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, wykonanie nowych przewodów wentylacyjnych, przebudowę wewnętrznej instalacji elektrycznej, teletechnicznej, co, wod-kan. oraz ppoż. (kwota 517.921,92 zł).
3. Nadzór poszczególnych branż (16.922,50 zł).
4. Renowację pokrycia dachowego oraz kominów na budynku przy ul. Piłsudskiego (12.300 zł).
5. Instalację i uruchomienie sieci LAN (3.138,96 zł).
6. Montaż luster oraz systemu nagłośnienia w salach tanecznych (9.690 zł).
7. Zakup i montaż daszków z rozetami jako osłon przewodów wentylacyjnych (1.976,08 zł). Na realizację zadania zaplanowano kwotę 610.000,00 zł, wydatkowano kwotę 609.919,46 zł.

Zakup maszyny do czyszczenia piasku

Zakupiono maszynę do czyszczenia piasku na Kancorii.

Na realizację zadania zaplanowano kwotę 34.100,00 zł, wydatkowano kwotę 32.400,00 zł.

W sumie zaplanowano na realizację powyższych zadań kwotę 23.899.959,00 zł, a wydano kwotę 23.896.616,27 zł. Wszystkie środki pochodziły z budżetu, bez środków zewnętrznych.

8.3. Inwestycje prowadzone przez ZDiK

8.3.1. Zestawienie tabelaryczne wszystkich inwestycji

Lp	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie	Informacje o zadaniu
1	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz przyłączy energetycznych dla zasilania wiat autobusowych	30.000,00	21.102,70	Zadanie obejmowało wykonanie dokumentacji projektowych budowy linii kablowych NN zasilających dwie wiaty autobusowe przy ul. Orkana oraz pełnienie nadzoru autorskiego w zakresie objętym przedmiotem umowy.
2	Budowa połączenia drogowego komunikującego Strefy Aktywności Gospodarczych - Czysta-Mechaniczne, Strefa Przemysłowa i Strefa Tuchowska	300.000,00	121.278,00	Opracowano koncepcję i PFU w zakresie budowy połączenia drogowego komunikującego ul. Warsztatową z ul. Tuchowską - droga jednojezdniowa o dwóch pasach ruchu z dostosowaniem do parametrów drogi klasy Z, z uwzględnieniem ciągów pieszych i rowerowych.
3	Modernizacja ulic Braci Saków i Okrężnej wraz z budową ronda	3.856.683,00	3.856.682,19	Zakres przebudowy ul. Braci Saków obejmował długość odcinka 567,07 m, a ul. Okrężnej długość 137,26 m, w tym: poszerzenie istniejących pasów ruchu, budowę zatok autobusowych, budowę chodników i ciągów pieszo - rowerowych, przebudowę zjazdów i skrzyżowań z ulicami przyległymi, budowę kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia ulicznego, przebudowę istniejącej infrastruktury podziemnej na warunkach gestorów sieci.
4	Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap III	15.000,00	0,00	Zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w Tarnowie - etap III (od skrzyżowania ul. Lwowskiej z ul. Słoneczną w kierunku mostu na potoku Małochlebówka w oparciu o PFU wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego i kładką pod mostem kolejowym na potoku Wątok w Tarnowie, obejmując uzyskanie ostatecznej decyzji ZRID lub z rygorem natychmiastowej wykonalności). W roku 2019 ogłoszono

				przetarg na wykonanie zadania (umowę podpisano 22.01.2020 roku).
5	Przebudowa ul. Orkana wraz z budową kanalizacji opadowej z odprowadzeniem do potoku Mrozówka	250.000,00	0,00	Niewykorzystanie planu związane jest z przedłużającym się postępowaniem mającym na celu wydanie decyzji dotyczącej odszkodowań za wykup działek prywatnych.
6	Budowa chodnika na ul. Klikowskiej	75.000,00	65.000,00	W ramach zadania wykonano chodnik przy ul. Klikowskiej na odc. od ul. Rady Europy do przebudowywanego skrzyżowania ul. Elektrycznej/Wyszyńskiego/Klikowskiej. Zakres prac objął wykonanie robót ziemnych, podbudowy chodnika z kruszywa naturalnego i łamanego, nawierzchni z kostki betonowej, obrzeży betonowych za chodnikiem, uformowanie i obsianie skarp za obrzeżem oraz wycinkę pojedynczych drzew.
7	Remont chodnika przy ul. Starodąbrowskiej	190.000,00	189.969,40	W ramach zadania wykonano remont istniejącego chodnika po wschodniej stronie ul. Starodąbrowskiej w Tarnowie na odcinku od Domu Emerytów (ul. Starodąbrowska 33) do ul. Wojska Polskiego. Długość remontowanego chodnika wyniosła 216 m. Zakres remontu polegał na wymianie istniejącej nawierzchni chodnika z płyt chodnikowych na kostkę betonową bezfazową wraz z wymianą podbudowy (kruszywo łamane) i obrzeży chodnikowych. Na odcinku dł. 40 m, w rejonie skrzyżowania ul. Starodąbrowskiej z ul. Wojska Polskiego, wykonano krawężnik betonowy, oddzielający chodnik od jezdni.

8	Remont chodnika przy ul. Wojska Polskiego	52.000,00	50.000,00	Zadanie polegało na przebudowie istniejącego chodnika po południowej stronie ul. Wojska Polskiego na odcinku od przystanku autobusowego do dojścia w kierunku bloku ul. Bitwy pod Monte Cassino 3. Długość chodnika wyniosła 75 m, a szerokość zmniejszono z obecnej 4,8 m na 2,5 m. Wykonano wymianę istniejącej nawierzchni chodnika z betonu na kostkę betonową wraz z wymianą podbudowy (kruszywo łamane) i budową obrzeży chodnikowych.
9	Budowa przejść dla pieszych na ulicach: Orkana i Romanowicza	65.000,00	37.102,18	Zadanie polegało na budowie przedłużenia istniejącego chodnika po południowej stronie ulicy o długości 14 mb i budowie wyspy środkowej – azylu dla pieszych. Chodnik i azyl wykonano z kostki betonowej w krawężnikach betonowych. Części łukowe azylu wykonano z krawężników łukowych o promieniu 1 m. Zamówienie obejmowało również wykonanie oznakowania pionowego przejścia dla pieszych, które zlokalizowane jest przy ul. Orkana, pomiędzy skrzyżowaniem z ul. Gromadzką i skrzyżowaniem z ul. Źródlaną.
10	Budowa chodnika na skrzyżowaniu ul. Klikowskiej z ul. PCK	16.000,00	16.000,00	Zadanie polegało na budowie chodnika w pasie zieleni ul. Klikowskiej na wysokości budynku nr 10. Długość chodnika wyniosła 23 m, a szerokość 2,4 m. Zakres zadania polegał na wykonaniu robót ziemnych, obrzeży chodnikowych, wykonaniu podbudowy z kruszywa łamanego i nawierzchni chodnika z kostki betonowej. Ponadto przebrukowano przyległą nawierzchnię zjazdu z kostki betonowej i wyprostowano 4 słupki blokujące wjazd na zieleniec.
11	Modernizacja al. Solidarności	690.000,00	690.000,00	Wydatek niewygasający: Modernizacja objęła miejscowe wzmocnienie podbudowy jezdni, położenie nowej nawierzchni wiążącej z masy asfaltowej o gr. 6 cm i powierzchni 4.207 m2 wraz z regulacją 15 studzienek, wpustów oraz zaworów znajdujących się w jezdni. Wykonana została również warstwa ścieralna jezdni o gr. 4 cm i

				powierzchni 4.207 m ² . Trwają prace odbiorowe. Pobrano próbki do badań składu mas asfaltowych.
12	Przebudowa ul. Romanowicza	466.049,00	455.596,24	Zakres zdania obejmuje remont nawierzchni jezdni ul. Romanowicza o długości 1514 m ² na odcinku od ul. Klikowskiej do drogi wewnętrznej przed ul. Brandstaettera, wykonanie wysp dzielących z kostki betonowej na odc. od ul. Jastruna do ul. Brandstaettera, dokończenie nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego oraz przeniesienie wiaty autobusowej wraz z wykonaniem docelowego oznakowania w ww. zakresach.
13	Wykonanie projektu zatoki autobusowej na ulicy Mościckiego przy skrzyżowaniu z ul. Rolniczą	35.000,00	68,88	W roku 2019 został poniesiony wydatek na uzgodnienie z firmą Tauron Dystrybucja S.A wykonania projektu przystanku autobusowego na ulicy Mościckiego między ul. Wilsona a ul. Rolniczą (dz 153/1).
			29.600,00	Wydatek niewygasający: W związku z późnym otrzymaniem zadania do realizacji ZDiK w Tarnowie przystąpił niezwłocznie do przygotowania postępowania przetargowego na realizację zadania, równocześnie występując do gestorów sieci o wykonanie warunków do projektowania.

14	Przebudowa ulicy Kasprowicza wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego	253.357,00	205.357,00	<p>Wykonanie dokumentacji projektowej obejmującej rozbudowę ul. Kasprowicza (drogi gminnej publicznej nr 200844K), na długości 685,90 m, przebudowę zjazdów oraz przebudowę i budowę niezbędnej infrastruktury towarzyszącej, tj. m.in. kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, kanału technologicznego. Rozbudowa układu drogowego obejmuje trzy odcinki ulicy (w km roboczym): od ul. Romanowicza do ul. Kisielewskiego rozbudowa polegała będzie na budowie ścieżki rowerowej szer. min. 2,50 m po stronie wschodniej, od ul. Kasprowicza do przepustu zaprojektowano kontynuację przekroju ulicznego, jezdnię szerokości 5,00 m z ciągiem pieszym szer. 2,00 m oraz ścieżką rowerową szer. 2,50 m, na pozostałym odcinku, do Parku Piaskówka, zaprojektowano ulicę jako ciąg pieszo-jezdny o łącznej szerokości 7,00 m. W Parku Piaskówka zaprojektowano miejsca postojowe w układzie prostopadłym do krawędzi jezdni, o wymiarach 2,50 x 5,00 m w ilości 9 oraz 1 miejsce o wym. 3,60 x 5,00 m dla niepełnosprawnych. W ramach zadania wybudowano parking dla pojazdów osobowych w Parku Piaskówka (20 miejsc postojowych). Zakres zadania obejmował wykonanie parkingu o nawierzchni z betonowej kostki brukowej (kolor szary, linie miejsc postojowych – kolor czerwony) z szerokimi spoinami wypełnionymi grysem.</p>
15	Budowa ulic Równoległej i Pasterskiej wraz z kolektorem odwadniającym w ulicach Czarna Droga, Równoległa i Pasterska	24.776,00	24.776,00	<p>W roku 2019 wykonano dokumentację projektową na budowę kanalizacji opadowej na ul. Czarna Droga - odcinek między ul. Pasterską a ul. Równoległą. Zadanie obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy ul. Równoległej wraz z kolektorem deszczowym odwadniającym ul. Pasterską, Czarną Droge, Owocową, Równoległą, Daleką i Pędrackiego. W roku 2018 podpisano umowę na wykonanie dokumentacji projektowej na budowę ulicy</p>

				Równoległej. Termin wykonania dokumentacji został przesunięty na rok 2020.
	Dokumentacje drogowe	500.000,00	210.791,34	
17	Wykonanie projektu przebudowy drogi na ul. Świętojańskiej wraz z ulicami przyległymi	57.449,00	57.449,00	Zakres dokumentacji obejmuje: ETAP I – budowa kanalizacji deszczowej łącznika od ul. Świętojańskiej do ul. Gładysza (ok. 80 m), ETAP II – przebudowa ul. Świętojańskiej (ok. 320 m), ETAP III – przebudowa ul. Grabowskiego (od ul. Świętojańskiej do ul. Chrzastowskich) (ok. 60 m), ETAP IV – przebudowa ul. Trendoty (od ul. Świętojańskiej do ul. Chrzastowskich) (ok. 60 m), ETAP V – przebudowa łącznika od ul. Świętojańskiej do ul. Gładysza (ok. 80 m). Zakres zamówienia dla każdego etapu obejmuje: a) przebudowę drogi, b) budowę chodników, d) budowę kanalizacji deszczowej, e) budowę i przebudowę istniejącego oświetlenia ulicznego.
18	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ul. Wiśniowej od Krzyskiej w kierunku zachodnim	73.308,00	73.308,00	Opracowano dokumentację projektową na przebudowę ulicy Wiśniowej na odcinku 593 m oraz ulicy Kalinowej na odcinku 135 m. Zadanie polega na poszerzeniu ulicy do 5,5 m, budowie ścieżki rowerowej, kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, przebudowie istniejącej infrastruktury na warunkach gestorów sieci. Dokumentacja pod uzyskanie decyzji ZRID.

19	Dokumentacja drogowa - ul. Dworcowa - EuroVelo4	118.080,00	0,00	Zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej na budowę prawoskrętu, budowę miejsc postojowych „kiss & ride”, budowę ścieżki rowerowej i ciągu dla pieszych, budowę zjazdu z drogą manewrową, przebudowę sieci, roboty wraz z konstrukcją drogi oraz wymianę nawierzchni. Termin wykonania dokumentacji został przesunięty na rok 2020.
20	Budowa chodnika wraz z odwodnieniem drogi na ul. Zagumnie - dokumentacja	79.950,00	79.950,00	Zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji na budowę chodnika po południowej stronie ulicy wraz z poszerzeniem jezdni do 5 m oraz budowę kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego i kanału technologicznego.
21	Projekt przebudowy ul. Sikorskiego od ul. Krakowskiej do ul. Szujskiego wraz ze skrzyżowaniem przy ul. Mościckiego	137.000,00	0,00	Zakres zadania obejmuje przebudowę ulicy Szujskiego na odcinku o długości 421,10 m od ulicy Mościckiego do ulicy Szujskiego wraz z przebudową zatoki autobusowej i ulicy Sikorskiego na długości 98,44 m. Dokumentacja projektowa obejmuje przebudowę zajezdni autobusowej przy domu handlowym, wykonanie kanalizacji deszczowej, budowę ciągu pieszo-rowerowego od strony zachodniej ulicy, przebudowę infrastruktury podziemnej na warunkach gestorów sieci. Termin wykonania zadania został przesunięty na rok 2020.
22	ul. Wiśniowa i ul. Porzeczkowa	9,84	9,84	Obejmuje poświadczenie zgodności kopii z okazanym dokumentem dla ul. Wiśniowej i Porzeczkowej.
23	Remont ulic Kopernika i Piłsudskiego	1.204,00	1.203,49	W ramach zadania wypłacono dodatek specjalny za wykonanie dokumentacji projektowej na zgłoszenie robót budowlanych.
24	Przebudowa ulicy Jarzynowej	2.048.763,00	1.534.894,33	Zakres zadania obejmował wykonanie jezdni z betonu asfaltowego wraz z podbudową o dł. 341 mb, przebudowę zjazdów z kostki betonowej powierzchni 166,8 m ² , przebudowę chodnika i dojeżdż o powierzchni 34 m ² , wykonanie kanalizacji deszczowej z wylotem do potoku Bródka oraz wykonanie oświetlenia ulicznego wraz z kanałem technologicznym. Niewykorzystanie

				planu - odszkodowania za wykupy zostaną zrealizowane w roku 2020.
25	Przebudowa ulic Jeżynowej, Malinowej, Bukowej, Żurawinowej - etap I	1.550.000,00	1.546.278,79	Zakres zadania obejmował wykonanie kanalizacji deszczowej, podbudowy wraz z nawierzchnią jezdni z betonu asfaltowego o szer. 5 m, z lokalnym zawężeniem do 3,5 m, o długości 385 mb, wykonanie przebudowy zjazdów o nawierzchni z kostki betonowej i kruszywa łamanego oraz wykonanie nawierzchni jezdni z kostki o szer. 3,5 m i długości 75 mb.
26	Przebudowa ul. Ojca Bocheńskiego	5.000,00	5.000,00	W ramach zadania rozliczono inspektorów nadzoru inwestorskiego za czynności z roku 2018.
27	Przebudowa ul. Świerkowej - etap I	650.000,00	466.643,44	W ramach zadania wykonano budowę ul. Świerkowej wraz z oświetleniem drogowym na długości ok 191 mb. Zakres realizacji objął korektę sytuacyjno-wysokościową drogi wraz z wykonaniem podbudowy oraz nawierzchni z kostki betonowej i budowę kanalizacji deszczowej.
28	Przebudowa ul. Ks. Kmiecika	30.000,00	29.991,16	Zakres zadania obejmował poszerzenie jezdni do 5,0 m na długości 36 m, wymianę krawężników i studzienek ściekowych, utwardzenie zjazdów i przełożenie nawierzchni na utwardzonym poboczu oraz wykonanie nowej warstwy ścieralnej.
29	Rozbudowa ul. Ablewicza wraz z budową dróg lokalnych	100.000,00	0,00	Niezrealizowanie planu związane jest z koniecznością wykupu działek; w związku z tym inwestycja będzie realizowana z zastosowaniem specjalnej ustawy drogowej i uzyskaniem decyzji ZRID.

30	Budowa połączenia ul. Tuchowskiej z al. Tarnowskich wraz z przebudową ul. Tuchowskiej do granic miasta	448.950,00	26.835,00	<p>Dokumentacja została podzielona na cztery części: część I – budowa odcinka drogi od skrzyżowania z al. Tarnowskich do połączenia z ul. Tuchowską przy ul. Zamkowej wraz z budową: kanalizacji deszczowej, oświetlenia, przebudową istniejących sieci, obiektu mostowego nad al. Tarnowskich, ronda, zatok autobusowych, ciągów pieszo rowerowych, ekranów akustycznych; część II – budowa parkingu wraz z drogą dojazdową, budowa kanalizacji deszczowej, oświetlenia, miejsc postojowych, drogi manewrowej, wycinka drzew; część III i IV - rozbudowa ulicy Tuchowskiej od ul. Zamkowej do granicy miasta. W zakresie zadania jest rozbudowa drogi, budowa chodników i ścieżki rowerowej, budowa przepustu na potoku Strusinka, przebudowa istniejących sieci, budowa oświetlenia drogowego, budowa zjazdów do działek przyległych, przebudowa skrzyżowań, budowa kanału technologicznego.</p> <p>W roku 2019 opłacono wycinkę 18 drzew i 198 m² krzewów rosnących przy ul. Tuchowskiej w Tarnowie.</p>
31	Przebudowa ul. Gospodarczej o długości 250 mb - od os. Zielonego do łącznika z ul. Zieloną	69.864,00	69.864,00	<p>Zaprojektowano jezdnie o nawierzchni bitumicznej w krawężnikach o szer. 5,0 m i zatokę postojową do parkowania równoległego z kostki bet. wraz z podbudową, kanalizację deszczową z wpięciem do kolektora na ul. Słonecznej oraz budowę oświetlenia z kanałem technologicznym. KR-1, długość 281 mb.</p>
32	Rozbudowa ul. Wolności i Niezawisłości wraz z odwodnieniem ul. Pszennej	48.500,00	48.500,00	<p>Wydatek niewygasający: zadanie polega na rozbudowie drogi na długości ok. 255 m z dostosowaniem jej parametrów do drogi klasy L - nawierzchnia drogi bitumiczna zamknięta krawężnikami; budowie chodnika po jednej stronie drogi oraz kanalizacji opadowej.</p>

33	Budowa nowych ścieżek rowerowych oraz dostosowanie istniejących do obowiązujących przepisów	125.314,00	61.583,18	Zakres zadania: zadanie polegało na poszerzeniach i dostosowaniu do parametrów normowych ciągów pieszo-rowerowych na odcinkach Szujskiego - Wilsona, Mościckiego - Miodowa, Jana Pawła II - Komunalna, Jana Pawła II - Słoneczna, Indyka i Traugutta oraz obniżeniu krawężników i kostki betonowej ciągu pieszo-rowerowego Kwiatkowskiego (pomiędzy Głogową a Topolową), na skrzyżowaniu ulic Słowackiego i Skargi.
			63.730,00	Wydatek niewygasający: w związku z niezrealizowaniem zadania w całości w roku 2019 pozostała kwota zostanie wydatkowana w roku 2020 na poprawę istniejących ścieżek.
34	Przebudowa ul. Rady Europy - dokumentacja	52.942,00	52.942,00	Wydatek niewygasający: zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej rozbudowy ul. Rady Europy o szer. 5,0 m na dł. 278 m, budowę sieci kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód do rowu przydrożnego w ul. ks. Prym. Kard. S. Wyszyńskiego, budowę oświetlenia ulicznego, wykonanie kanału technologicznego, zabezpieczenie, przełożenie istniejącego uzbrojenia podziemnego i naziemnego.
35	Dostosowanie ścieżek rowerowych na terenie miasta do wymogów EuroVelo4	474.686,00	108.160,65	W roku 2019 wykonano poszerzenie ciągu pieszo-rowerowego na ul. Klikowska - Jastruna, ul. Ks. Sitki, DK-73-Ablewicz, DK-73-Ablewicz (nawierzchnia bitumiczna) oraz przebudowano wyspy azylu na ciągu pieszo-rowerowym na skrzyżowaniu ul. Hodowlanej i ul. Mościckiego.

			365.310,00	<p>Wydatek niewygasający: zadanie polegało na aktualizacji oznakowania docelowego oraz poszerzeniu i wymianie krawężników na trasie VeloMetropolis, przebiegającej w granicach miasta Tarnowa, oraz na poszerzeniach (podbudowa+nawierzchnia) i dostosowaniu do parametrów normowych ciągów pieszo-rowerowych na odcinkach: Szujskiego – Wilsona, Głogowa – Topolowa, Miodowa - Mościckiego, Mościckiego – Kresowa, JP II – Komunalna, JP II – Słoneczna, Słowackiego - Skargi; na ul. Traugutta.</p>
36	Rozbudowa ul. Ks.Indyka	938.450,00	730.624,14	<p>Zakres zadania objął wykonanie dokumentacji projektowej oraz realizację robót budowlanych polegających na rozbudowie ul. Ks. Indyka (drogi gminnej 200818K). W ramach realizacji robót budowlanych wykonano nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego na długości 96,68 m, chodnik szer. 1,5 - 2,0 m, ścieżkę rowerową szer. 2,0 m, parking na 34 miejsca postojowe, w tym 2 miejsca dla osób niepełnoprawnych, kanalizację deszczową o średnicy 600 mm, kanał technologiczny oraz zabezpieczenie sieci infrastruktury towarzyszącej.</p>
37	Przebudowa chodnika na ul. Kołłątaja	80.000,00	80.000,00	<p>Zakres zadania obejmował wymianę nawierzchni chodnika oraz miejsc parkingowych (kostka betonowa) na odcinku długości 93,5 m, wymianę krawężnika</p>
38	Remont ul. Ochronek	130.000,00	129.835,00	<p>Zadanie obejmowało remont chodników leżących po obu stronach ul. Ochronek, od skrzyżowania z ul. Gomoły w kierunku północnym do wjazdu na parking Domu Handlowego „Zenit”, o łącznej powierzchni 521 m². Remont polegał na wymianie krawężników i obrzeży chodnikowych, wykonaniu podbudowy z kruszywa łamanego i nowej nawierzchni chodnika z kostki betonowej. W ciągu chodnika po zachodniej stronie ulicy, pomiędzy budynkami nr 22 i 30, krawężnik został obniżony w celu umożliwienia</p>

				parkowania jedną stroną pojazdu na chodniku.
39	Remont ul. Widok	500.000,00	473.821,53	Zakres zadania obejmował wymianę nawierzchni jezdni na odcinku długości 195 m, wymianę krawężników i nawierzchni zatoki parkingowej po zachodniej stronie ulicy oraz wymianę nawierzchni (kostka betonowa) na chodniku po zachodniej stronie ulicy.
40	Remont chodnika wzdłuż ulicy Orkana	313.385,00	313.278,96	Zakres zadania obejmował remont chodnika po północnej stronie ulicy Orkana, na odcinku od OSP do sklepu delikatesy Cezar, o długości 682 m. Roboty obejmowały wymianę krawężnika betonowego z uzupełnieniem krawędzi jezdni oraz wymianę obrzeży, podbudowy i nawierzchni chodnika z płyt betonowych na kostką betonową. Powierzchnia chodnika wynosi 1092,5 m ² .
41	Rozbudowa ul. Wiśniowej wraz z przebudową ulic Poziomkowej, Czereśniowej, Harasymowicza - etap III - budowa oświetlenia ulicznego oraz wykonanie kanalizacji deszczowej na ul. Poziomkowej	427.528,00	422.217,01	Zakres zadania obejmował budowę oświetlenia ulicznego, zabezpieczenie istniejącej sieci energetycznej, przestawienie 1 słupa telekomunikacyjnego wraz z przeniesieniem okablowania napowietrznego oraz budowę kanalizacji deszczowej na odcinku 392 m.
42	Rozbudowa ul. Wiadukt	130.000,00	92.742,00	W ramach zadania zaprojektowano drogę klasy L o dł. ok. 107 m i szer. 5,0 m oraz jednostronny chodnik szer. 2,0 m. Zaprojektowano również infrastrukturę towarzyszącą: kanalizację deszczową, oświetlenie, przebudowę sieci istniejących i kolidujących z inwestycją.

43	Budowa chodników i zatok parkingowych przy ul. Piłsudskiego	199.700,00	157.192,08	Zadanie polegało na budowie chodników i dwóch zatok parkingowych przy ul. Piłsudskiego na wysokości Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria”. Zakres zadania obejmował wymianę krawężników wzdłuż jezdni, budowę chodników z kostki betonowej o łącznej powierzchni 357 m ² i budowę dwóch zatok parkingowych o nawierzchni z kostki betonowej o łącznej powierzchni 225,9 m ² . Podbudowa chodników i zatok została wykonana z kruszyw łamanych. Wykonano humusowanie z obsianiem terenu zielonego oraz oznakowanie pionowe i poziome w zakresie zatok parkingowych, miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych i przejść dla pieszych.
44	Remont ul. Sióstr Służebniczek - dokumentacja	36.558,00	34.900,00	Zaprojektowano jezdnię o nawierzchni bitumicznej w krawężnikach, kanalizację deszczową o długość 262 m. Opracowanie dotyczy remontu drogi z dostosowaniem szerokości jezdni do istniejącego oświetlenia ulicznego i drzew rosnących wzdłuż drogi.
45	Budowa parkingu przy ul. Krupniczej	19.619,00	19.619,00	W ramach zadania wykonano zjazd z zatoki parkingowej przy ul. Krupniczej do nieużytkowanego boiska, które przekształcono na parking, oraz wybudowano chodnik biegnący od zjazdu w kierunku bloku nr 12. Zjazd wykonano z kostki betonowej szarej grubości 8 cm na podbudowie z kruszywa łamanego. Chodnik wykonano z kostki betonowej grubości 6 cm na podbudowie z kruszywa łamanego.
46	Budowa schodów z ul. Piesznej na ul. Słoneczną	22.755,00	22.755,00	Opracowanie dokumentacji projektowej niezbędnej do dokonania zgłoszenia robót budowlanych na zakres budowy schodów i ciągu komunikacyjnego, umożliwiającego poruszanie się osobom niepełnosprawnym z ul. Piesznej na ul. Słoneczną w Tarnowie.
47	Budowa kanalizacji burzowej przy	23.370,00	23.370,00	Zadanie obejmowało budowę kolektora kanalizacji deszczowej o długości ok. 55 m z wpięciem do istniejącej kanalizacji

	ul. Uroczej			opadowej na ul. Zamkowej.
48	Przebudowa ul. Zuchów - od ul. Zamkowej do ul. Zgody	113.817,00	113.809,99	Zakres zadania obejmował wymianę nawierzchni chodników po obu stronach ulicy (odcinek o długości 93 m), w tym budowę brakującego odcinka chodnika o długości 43 m, montaż wiaty przystanku autobusowego, wymianę krawężników.
49	Przebudowa ul. Ciołkoszów	24.360,00	24.354,00	Zaprojektowano kanalizację opadową (49 m) z włączeniem do istniejącej kanalizacji deszczowej w ul. Godowskiego.
50	Przebudowa ul. Miodowej	80.000,00	79.000,00	Zakres zadania obejmował przebudowę odcinka drogi o długości 57,5 m. Zadanie obejmowało wykonanie podbudowy i nawierzchni mineralno-bitumicznej na jezdni, „mijanki” oraz wykonanie poboczy. Nowa jezdnia ma szerokość 3,70 m, zaś w miejscu „mijanki” 5,00 m.
51	Budowa chodnika przy ulicach Węgrzyna i Ćwiklińskiej	128.000,00	128.000,00	Zakres zadania obejmuje budowę chodnika po północnej stronie ul. Węgrzyna (od ul. Krzyskiej do ul. Ćwiklińskiej) o długości 306 m oraz po zachodniej stronie ul. Ćwiklińskiej (od ul. Węgrzyna do ul. Modrzejewskiej) wzdłuż istniejącego krawężnika.
52	Przebudowa ul. Cybulskiego	104.000,00	103.878,11	Zakres zadania obejmował wykonanie krawężników na ławie betonowej, podbudowy i nawierzchni jezdni z mieszanki mineralno-bitumicznej na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do ul. Chełmońskiego
53	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Sosnowej	70.000,00	58.425,00	Zakres zadania: wykonanie dokumentacji obejmującej budowę kolektora kanalizacji deszczowej o długości 1107 m, średnicy 400-500 mm, z odprowadzeniem wody do przepustu na rowie, bez wpustów ulicznych oraz koncepcja budowy drogi o długości 1032,77 m, szerokości 5,0 m i chodnika jednostronnego szerokości 2,0 m wraz z poboczem o szerokości 1,0 m.

			1.000,00	Wydatek niewygasający: w ramach zadania projektant przygotował inwentaryzację zieleni. Po jej przekazaniu ZDiK wystąpił z wnioskiem o usunięcie drzewa kolidującego z projektowaną kanalizacją deszczową. Zabezpieczona kwota zostanie wydatkowana na opłatę za wycinkę drzewa.
54	Budowa chodnika na ul. H. Ordonówny	8.000,00	8.000,00	Zadanie polegało na budowie chodnika w pasie zieleni na końcu ul. H. Ordonówny do parkingu zlokalizowanego za sklepem „Stokrotka”. Długość chodnika wyniosła 16 m. Zakres zadania polegał na wykonaniu robót ziemnych, obrzeży chodnikowych, podbudowy z kruszywa łamanego i nawierzchni chodnika z kostki betonowej. Ponadto wymieniono krawężnik na długości 5,0 m, zamontowano 2 słupki blokujące wjazd na zieleniec od ul. Ordonówny i znak pionowy B-1 (zakaz ruchu w obu kierunkach).
55	Budowa schodów łączących ul. Spokojną z ul. Dwernickiego	16.800,00	16.800,00	Zakres zadania obejmował budowę schodów terenowych (kostka betonowa) z poręczami i spocznikami oraz chodnika o długości 7,5 m.
56	Przebudowa ul. Bocznej	1.107.000,00	1.106.248,16	Zadanie obejmowało wykonanie jezdni z betonu asfaltowego wraz z podbudową dł. 255 m, przebudowę zjazdów z kostki betonowej, przebudowę chodnika i dojść, kanalizacji deszczowej oraz zatoki postojowej z kostki betonowej wraz z podbudową.
57	Przebudowa drogi gminnej nr 201149K (ul. Śliwkowa) na odc. I 0+000-0+242,42 km; odc. II 0+000-0+079,70 km; odc. III 0+000-0+075,51 km w Tarnowie	911.100,00	744.581,47	Zadanie obejmuje przebudowę ul. Śliwkowej o długości 397,63 m wraz z przebudową infrastruktury technicznej oraz budową kanalizacji deszczowej. Zadanie dofinansowane z Funduszu Dróg Samorządowych.
58	Rozbudowa	98.400,00	98.400,00	Zaprojektowano przebudowę ul.

	ulicy Pasterskiej - dokumentacja			Pasterskiej, budowę nowego połączenia („wyprostowania”) ul. Pasterskiej od skrzyżowania z ul. Chabrową do ul. Mokrej wraz z budową odwodnienia ulicznego, oświetlenia ulicznego i budową 3 zatok autobusowych.
59	Remont ul. M. Dąbrowskiej	17.000,00	16.988,23	W ramach remontu dokonano naprawy kanalizacji deszczowej wraz z robotami odtworzeniowymi podbudowy i nawierzchni z masy asfaltowej na powierzchni 63 m ² .
60	Budowa chodnika przy ul. Ćwiklińskiej	59.500,00	59.460,56	Zakres zadania obejmował budowę chodnika (kostka betonowa) o długości 114 m wzdłuż istniejącego krawężnika po zachodniej stronie ulicy
61	Budowa ul. Górskiego w Tarnowie	1.643.124,00	1.616.554,71	Wykonano roboty budowlane obejmujące budowę ul. Górskiego w Tarnowie na odcinku długości 228,78 m od ul. Chyszowskiej do ul. Osiedle. Na przedmiotowym odcinku wykonano jezdnię bitumiczną o szer. 5,50 m wraz z budową obustronnych chodników o szer. 2,00 m. Ponadto wykonano budowę kanalizacji deszczowej fi1000 wraz z włączeniem do istniejącego kanału ogólnospławnego, przebudowę zjazdów indywidualnych i dojść pieszych do przyległych działek, budowę oświetlenia ulicznego (7 szt. lamp), budowę kanału technologicznego, przebudowę sieci teletechnicznej oraz zabezpieczenie rurami osłonowymi istniejących sieci uzbrojenia terenu, krzyżujących się z przedmiotową inwestycją.
62	Przebudowa parkingu przy ul. Marynarki Wojennej	58.000,00	57.994,50	Zakres zadania obejmował wymianę nawierzchni istniejącego chodnika długości 11 m, poszerzenie zatoki parkingowej do normatywnych wymiarów, budowę krawężnika i chodnika wzdłuż zatoki parkingowej, regulację odwodnienia drogi - długość odcinka 47 m.
63	Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Brandstaettera	19.680,00	19.680,00	Wykonanie dokumentacji projektowej obejmującej budowę oświetlenia ulicznego ul. Brandstaettera na dł. ok. 520 m, na odcinku od ul. Romanowicza do ul. Jastruna, budowę dedykowanego oświetlenia na przejściach dla pieszych przez ul. Romanowicza przy ul.

				Brandstaettera i ul. Jastruna oraz zabezpieczenie lub przełożenie istniejącego uzbrojenia podziemnego i naziemnego, wynikające z uzyskanych warunków technicznych od ich użytkowników.
64	Budowa oświetlenia parkingu na os. Legionów	6.150,00	6.150,00	Wykonanie dokumentacji projektowej obejmującej budowę ok. 4 szt. słupów oświetlenia drogowego wraz z wysięgnikami w celu oświetlenia parkingu na os. Legionów (przy Szkole Podstawowej nr 23) oraz zabezpieczenie lub przełożenie istniejącego uzbrojenia podziemnego i naziemnego, wynikające z uzyskanych warunków technicznych od ich użytkowników.
65	Budowa oświetlenia na ul. Raginisa i Warneńczyka	14.501,70	14.501,70	Wydatek niewygasający: zadanie obejmuje budowę oświetlenia na ul. M. W. Raginisa, na odcinku od ul. S. Dąbka do ul. H. Dobrzańskiego, oraz ul. W. Warneńczyka, na odcinku od ul. B. Chrobrego do ekranów akustycznych przy obwodnicy Tarnowa.
66	Budowa oświetlenia na ul. Zuchów	7.900,00	7.900,00	Wydatek niewygasający: zadanie obejmuje budowę oświetlenia ulicznego na ul. Zuchów, na odcinku od ul. Zamkowej do ul. Zamenhofa.
67	Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Dr J. Koziola	152.000,00	152.000,00	Zakres zadania obejmował wykonanie 8 szt. słupów oświetleniowych wraz z oprawami typu LED oraz wykonanie szafki sterowania oświetlenia ulicznego.
68	Integracja Transportu Publicznego w Tarnowie	8.761.707,00	7.363.693,65	Zadanie 1: Węzły przesiadkowe
				a) „Kochanowskiego - Chyszowska”. Rozstrzygnięto trzecie postępowanie przetargowe i podpisano z wykonawcą umowę na budowę węzła przesiadkowego „Kochanowskiego-Chyszowska”. W roku 2019 wykonano dokumentację projektową oraz I etap robót budowlanych.
				b) „Krakowska - Planty”. Powtórzony przetarg na budowę węzła przesiadkowego „Krakowska-Planty” został ponownie unieważniony. Planowane jest ogłoszenie kolejnego przetargu.
				Zadanie 2: Dynamiczna Informacja Pasażerska

				<p>W ramach drugiego etapu zadania zamontowano elektroniczne tablice na 24 przystankach autobusowych.</p> <p>Zadanie 3: Inteligentny System Transportowy miasta Tarnowa:</p> <p>Umowa z wykonawcą została podpisana w dniu 5 marca 2019 r. W roku 2019 wykonano prace w dwóch etapach:</p> <p>1. Etap I obejmował: - ok. 70 tomów dokumentacji projektowej, - wyposażenie Centrum Sterowania Ruchem, - wykonanie okablowania elektrycznego, wizyjnego i komputerowego w CSR wraz z dokumentacją powykonawczą, - pierwsze urządzenia do serwerowni (niezbędne do funkcjonowania CSR), - ścianę wizyjną i ściankę rozkładną w CSR.</p> <p>2. Etap II obejmował: - oprogramowanie SCATS do obsługi sterowania ruchem, - oprogramowanie VISSIM do mikrosymulacji, - oprogramowanie VISUM do makrosymulacji, - oprogramowanie BRICSCAD, wspomagające projektowanie programów sygnalizacji świetlnej, - pozostałą część wyposażenia serwerowni, - projekty budowlane sieci światłowodowej i elektrycznej, - projekty budowlane w zakresie zasilania tablic VMS, TIP i stacji meteo.</p> <p>Zadanie 4: System roweru miejskiego</p> <p>Realizacja zadania została zakończona w roku 2018. Uruchomiono 10 stacji rowerowych; dostarczono 100 rowerów dla dorosłych i 10 dla dzieci.</p>
69	<p>Budowa połączenia węzła autostrady A4 z Wierchosławic ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie. Zadanie 2:</p>	34.979.063,00	34.979.060,74	<p>Zakres zadania obejmował rozbudowę ulicy Elektrycznej do przekroju poprzecznego dwujezdniowego (chodniki, ścieżka rowerowa) wraz z budową dwóch rond na skrzyżowaniu ulic Spokojna - Elektryczna - al. Piaskowa i Elektryczna - Wyszyńskiego - Klikowska. Dodatkowo budowę i przebudowę infrastruktury podziemnej.</p>

	przebudowa DW 973 na obszarze miasta Tarnowa wraz z infrastrukturą (60015)			W ramach zadania wykonano chodnik o długości 1.500 m, ścieżkę rowerową o długości 450 m, jezdnię o długości 1.350 m oraz wybudowano kanalizację deszczową w 95%, przebudowano kanalizację sanitarną w 85%, przebudowano gazociąg w 85%, przebudowano sieć elektroenergetyczną w 70% oraz sieć teletechniczną w 95%. . 5 grudnia 2019 roku wykonawca zgłosił zakończenie robót budowlanych, zgodnie z aneksem odbiory nastąpią w roku 2020.
70	Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie - etap I (60015)	12.493.370,00	6.781.784,05	Zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji ZRID oraz realizację robót budowlanych w zakresie rozbudowy ul. Lwowskiej na odcinku od potoku Mrozówka do wjazdu do Wojewódzkiego Szpitala im. św. Łukasza w Tarnowie. Zadanie polega na rozbudowie ulicy do dwóch jezdni wraz z budową chodników oraz ciągów pieszo-rowerowych; przebudowie infrastruktury naziemnej i podziemnej kolidującej z przebiegiem ulicy; budowie kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego; budowie miejsc postojowych wraz z drogą serwisową, budowie przepustu i zbiornika retencyjnego; rozbiórce budynków. Długość odcnika przewidzianego do rozbudowy to 966 m. W roku 2019 wykonano: - dokumentację projektową, - rozbiórkę 8 budynków przy ul. Lwowskiej oraz 1 budynku przy ul. H. Marusarz, - roboty częściowe w zakresie branży drogowej.
71	Zwiększanie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie	650.000.00	0,00	Środki zabezpieczone w roku 2019 na zadanie dotyczą wypłaty odszkodowań z tytułu przejętych gruntów na realizowaną inwestycję. W chwili obecnej trwa procedura odwoławcza.

	tarnowskim. Etap I:rozbudowa ulicy Spokojnej (60015)			
72	Zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza” (60016)	1.674.733,00	248.135,00	<p>Podpisano umowę o dofinansowanie zadania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w zakresie wykonania 7,7 km ścieżek rowerowych na terenie gminy. Wytypowano 4 odcinki:</p> <p>odcinek 1 – połączenie ul. Czerwonych Klonów z basenem oraz ze ścieżką rowerową przy ul. Kwiatkowskiego; odcinek 2 - ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Chyszowskiej; odcinek 3 – połączenie dworca PKP i ul. Tuchowskiej poprzez ulice: Dworcową, Krakowską, Narutowicza, Stwosza, Towarową i Studniarskiego; odcinek 4 - połączenie ul. Słonecznej i al. Tarnowskich poprzez ulice: Starodąbrowską, Mostową, Gumniską i Dąbrowskiego - zbyt wysoka oferta. W roku 2019 rozstrzygnięto 1 przetarg i podpisano umowę na odcinek 1 – połączenie ul. Czerwonych Klonów z basenem oraz ze ścieżką rowerową przy ul. Kwiatkowskiego, materiały do ogłoszenia przetargów na kolejne odcinki są w trakcie przygotowania i aktualizacji.</p>
73	Nowe przestrzenie zdarzeń - odnowienie zabytkowego centrum miasta. Remont pl. Kazimierza oraz ulic Katedralnej, Krótkiej i Kapitulnej w Tarnowie (92195)	2.495.177,00	2.116.020,81	<p>W ramach zadania wykonano remont całej nawierzchni placu Kazimierza o powierzchni 1.090,3 m² i chodnik o powierzchni 368 m². Wyremontowano ul. Katedralną wraz z wymianą podbudowy, oczyszczeniem małej architektury oraz wymianą teletechnicznych pokryw nastudziennych na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Kapitulnej. Na odcinku od ul. Targowej do płyty rynku wykonano jezdnię o powierzchni 774,6 m² oraz chodniki o powierzchni 582 m². Na odcinku od płyty rynku do ul. Kapitulnej wykonano jezdnię o powierzchni 269,7 m² oraz</p>

				<p>chodniki o powierzchni 130,6 m².</p> <p>Remont ul. Krótkiej obejmuje wymianę nawierzchni ulicy i chodnika wraz z remontem kanalizacji ogólnospławnej, oczyszczenie małej architektury. Na chwilą obecną Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie odstąpił od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy. Trwa przygotowanie dokumentacji w celu przeprowadzenia procedury przetargowej.</p>
74	<p>Nowe przestrzenie zdarzeń - modernizacja płyty rynku w Tarnowie (92195)</p>	3.934.788,00	2.642.372,40	<p>Zakres zadania obejmuje remont nawierzchni płyty rynku z płyt granitowych o powierzchni 3.280 m² wraz z podbudową, wymianą przyłączy wodociągowych zasilających fontanny, renowacją elementów małej architektury oraz wykonanie rurociągów technologicznych. Ponadto planowany jest remont ciągu jezdni z kostki granitowej o powierzchni 1.486 m², ciągu pieszego z płyt granitowych o powierzchni 1.376 m² oraz powierzchni okalającej budynek ratusza z otoczek o powierzchni 470 m². W 2019 r. wykonano wymianę istniejącej podbudowy oraz częściowo wykonano nawierzchnię z materiałów kamiennych płyty rynku i powierzchni okalającej budynek ratusza, wymieniono przyłącza wodociągowe zasilające fontanny, wykonano sieci elektroenergetyczną i teletechniczną, iluminację ratusza projektorami umieszczonymi w płycie rynku w ramach projektu i wybuduj.</p>

8.3.2. Projekty inwestycyjne dofinansowane ze środków zewnętrznych

Zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza”

We wrześniu 2018 r. podpisano umowę na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020, poddziałania 6.1.4. Lokalne trasy turystyczne – SPR. Aktualny termin zakończenia realizacji projektu to 27.08.2020 r. Do projektu, którego liderem jest Tarnowska Organizacja Turystyczna, włączyli się partnerzy z subregionu tarnowskiego – gminy: Borzęcin, Brzesko, Dębno, Szczurowa, Tarnów, Wietrzychowice, powiat brzeski, powiat dąbrowski oraz Gmina Miasta Tarnowa.

Przedmiotem projektu jest modernizacja, budowa i rozbudowa tras rowerowych oraz infrastruktury towarzyszącej. Zakres rzeczowy projektu realizowany przez ZDiK w imieniu

Gminy Miasta Tarnowa obejmuje budowę ścieżek rowerowych, oznakowanie, przebudowę istniejącej infrastruktury, budowę miejsc obsługi rowerzystów, budowę miejsc postojowych. Łącznie planuje się budowę czterech odcinków tras rowerowych.

W roku 2019 podpisano umowę w trybie zaprojektuj i wybuduj odcinka nr 1, tj. połączenia ul. Czerwonych Klonów z basenem oraz ze ścieżką rowerową przy ul. Kwiatkowskiego. Jednocześnie rozpoczęto prace projektowe obejmujące odcinek, który wymaga uzyskania pozwolenia na budowę oraz roboty budowlane w zakresie obejmującym zgłoszenie robót budowlanych.

Wartość całego zadania (obejmującego ww. cztery odcinki tras rowerowych), realizowanego przez GMT wyniesie 4.010.855,01 zł, w tym dofinansowanie wynosi 2.503.976,74 zł.

Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I

Projekt dofinansowany jest z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w kwietniu 2016 r., na jego podstawie 21 lutego 2017 została podpisana umowa z Centrum Unijnych Projektów Transportowych.

Aktualny termin kwalifikowania wydatków to 31.03.2021 r.

Przewidywany zakres przedsięwzięcia obejmuje rozbudowę DK73 w ciągu ul. Lwowskiej w km 0+590-km 1+555,99 przez poszerzenie jej do przekroju 2×2, przebudowę Ronda Zesłańców Sybiru (skrzyżowanie ul. Lwowskiej, Okrężnej i Marusarz) do dwupasowego, budowę jednopoziomowych skrzyżowań z drogami przecinającymi wraz z sygnalizacją świetlną na dwóch skrzyżowaniach, budowę parkingów, chodników i ścieżek rowerowych, dróg dojazdowych dla zapewnienia komunikacji lokalnej, zjazdów zapewniających dostęp do terenów przyległych, budowę, przebudowę lub zabezpieczenie urządzeń infrastruktury technicznej, budowę urządzeń ochrony środowiska, kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia drogi, budowę systemu informacji, systemu monitorowania natężenia ruchu i klasyfikacji pojazdów oraz budowę monitoringu przejazdu na czerwonym świetle(ITS), wykonanie oznakowania drogi oraz urządzeń BRD, wycinkę i nasadzenia zieleni, rozbiórki budynków i dróg istniejących, przebudowę ogrodzeń, budowę i przebudowę urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie wynikającym z konieczności usunięcia kolizji lub potrzeby obsługi urządzeń, budowę kanału technologicznego na całym odcinku rozbudowywanej drogi.

W roku 2019 została wykonana dokumentacja projektowa wraz z uzyskaniem wszystkich wymaganych prawem decyzji, w tym decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Ponadto wykonano roboty budowlane w zakresie: rozbiórki budynków kolidujących z inwestycją, części prac rozbiórkowych i ziemnych branży drogowej, części prac branżowych, infrastruktury podziemnej.

Planowany okres realizacji projektu to lata 2017 - 2021 r. Całkowite wydatki objęte wnioskiem – 18.726.262,88 zł, natomiast dofinansowanie wynosi 14.589.987,35 zł.

Zwiększanie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie tarnowskim - etap I: rozbudowa ulicy Spokojnej

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w listopadzie 2016 r., na jego podstawie 30 października 2017 r. została podpisana umowa o dofinansowanie.

Aktualny termin zakończenia projektu - 30.06.2020 r.

Zakres zadania obejmował rozbudowę ul. Spokojnej do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2×2, na odcinku od skrzyżowania ul. Krzyskiej i Spokojnej do skrzyżowania z al. Piaskową, o łącznej długości 854,5 m.

W roku 2019 trwały procedury związane z wypłatami odszkodowań za nieruchomości wchodzące w zakres rozbudowywanego odcinka drogi.

Zakończenie procedur odszkodowawczych planowane jest na rok 2020.

Planowany koszt całkowity projektu wg umowy to 21.061.667,92 zł, natomiast planowana kwota dofinansowania wg umowy wynosi 12.497.968,02 zł.

Budowa połączenia węzła autostrady A4 z Wierzchosławic ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - zadanie 2: przebudowa DW 973 na obszarze miasta Tarnowa wraz z infrastrukturą

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Wniosek o dofinansowanie został złożony w grudniu 2016 r. Umowa o dofinansowanie została podpisana 30 października 2017 r. Termin zakończenia realizacji projektu wg. umowy o dofinansowanie to październik 2020 roku.

Zakres prac obejmuje rozbudowę ul. Elektrycznej w Tarnowie do przekroju poprzecznego dwujezdniowego 2×2 wraz z chodnikiem, ścieżkami rowerowymi, ciągami pieszo-rowerowymi, zatokami autobusowymi, budowę skrzyżowań z drogami poprzecznymi, w tym dwóch rond, budowę odwodnienia drogi, zasileń infrastruktury związanej z drogą, budowę oświetlenia drogowego, przebudowę i rozbiórkę sieci kanalizacji ogólnospławnej, przebudowę gazociągów niskiego i średniego ciśnienia PSG Tarnów, przebudowę gazociągów wysokiego ciśnienia GAZ-SYSTEM, przebudowę i budowę sieci oraz urządzeń elektroenergetycznych nn i SN, przebudowę i budowę sieci oraz urządzeń telekomunikacyjnych, budowę przepustu na potoku Klikowskim, przebudowę rowów i cieków, budowę ekranów akustycznych, rozbiórkę budynków i innych obiektów, przebudowę przejazdów kolejowych, wycinkę kolidujących z drogą drzew i krzewów oraz nasadzenia zieleni ozdobnej i ochronnej.

W 2019 r. zostały zrealizowane prace budowlane na kontrakcie.

Integracja transportu publicznego w Tarnowie

Projekt pn. „Integracja Transportu Publicznego w Tarnowie”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach poddziałania 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski – SPR, działania 4.5 Niskoemisyjny transport miejski, oś priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020: umowa nr RPMP.04.05.02-12-0387/17-00-XVII/442/FE/17 z dnia 07.12.2017.

Pierwotna data zakończenia projektu zapisana w umowie to 07.07.2020 r.

Aneks nr 1 podpisano w dniu 13.03.2018, w którym zmieniono jedynie zakres jednego z zadań i kwotę dofinansowania.

Aneks nr 2 jest w trakcie podpisywania, zmieniany jest w nim m.in. termin realizacji projektu do 30.04.2021 r.

W ramach projektu do zrealizowania są 4 główne zadania, w tym:

- A. Budowa 2 zintegrowanych węzłów przesiadkowych o powierzchni do 0,5 ha każdy, wyposażonych w miejsca parkingowe (w tym dla osób niepełnosprawnych), zadane perony, tablice informacji pasażerskiej, toalety, punkty hot-spot.
- B. Budowa Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej wraz z uruchomieniem 5-ciu tablic SDIP na przystankach.
- C. Budowa i uruchomienie Inteligentnego Systemu Transportowego (ITS), obejmującego 12 działań, w tym:
  - system sterowania ruchem,
  - instalację 3 tablic zmiennej treści VMS,
  - system monitoringu wizyjnego skrzyżowań,
  - System Pomiaru Natężenia i Klasyfikacji Ruchu,

- priorytet przejazdu pojazdów komunikacji miejskiej,
- Centrum Sterowania Ruchem,
- budowę łączy telekomunikacyjnych – ok. 18 km sieci światłowodowej,
- instalację 3 stacji meteo,
- rozbudowę serwerowni,
- dostawę platformy integrującej systemy,
- modernizację 26 skrzyżowań i 2 przejść dla pieszych,
- system informacji parkingowej, obejmujący opomiarowanie zajętości ok. 600 miejsc parkingowych na ok. 20 parkingach, portal WWW i aplikację na telefony komórkowe oraz 10 tablic rozlokowanych w 5 miejscach na terenie miasta, informujących o zajętości parkingów.

D. Budowa systemu roweru miejskiego Tarnowa.

W roku 2018

- Zrealizowano połowę zadania Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej, uruchamiając system informatyczny i montując 25 tablic elektronicznych na przystankach. Na tablicach tych wyświetlany jest m.in. aktualny czas przyjazdu autobusów oraz informacje o zanieczyszczeniu powietrza. Uruchomiono także portal internetowy i aplikację na urządzenia mobilne, umożliwiające m.in. podgląd aktualnego położenia pojazdów komunikacji miejskiej i rozkładów jazdy.
- Uruchomiono system Tarnowskiego Roweru Miejskiego jako dodatkowego środka transportu publicznego. W ramach systemu wybudowano i uruchomiono 10 stacji rowerowych, zasilanych solarnie, posiadających od 14 do 20 stojaków każda (łącznie 160 stojaków) i umożliwiających m.in. rejestrację użytkowników, wypożyczenie oraz zwrot roweru, a także dokonanie płatności kartą płatniczą (doładowania konta). Ponadto dostarczono 110 rowerów, w tym 100 rowerów dla dorosłych i 10 dla dzieci. Rowery wyposażone są m.in. w przerzutki ułatwiające poruszanie się nimi, koszyk na niewielki bagaż oraz linki zabezpieczające, pozwalające na krótkotrwałe zapięcie wypożyczonego roweru w miejscach innych niż stacja rowerowa (np. przy sklepie). Uruchomiono także portal internetowy pod adresem <https://rower.tarnow.pl/>, umożliwiający m.in. zarejestrowanie się użytkowników, doładowanie konta oraz weryfikację rozliczeń za wypożyczenia. Dostarczona aplikacja na urządzenia mobilne ułatwia m.in. wypożyczenie roweru przy wykorzystaniu tzw. kodów QR oraz sprawdzenie przez użytkownika przebytych tras.

W roku 2019

- Dostarczono kolejne 24 tablice elektroniczne na przystanki w ramach zadania Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej. Ostatnia, 50. tablica będzie możliwa do uruchomienia po zakończeniu oddzielnego projektu – przebudowa drogi krajowej nr 73.
- Rozpoczęto budowę węzła przesiadkowego Kochanowskiego – Chyszowska i wykonano dokumentację projektową, a także prace przygotowawcze, ziemne i rozbiórkowe oraz przebudowano kanalizację sanitarną, opadową i gazowniczą.
- Rozpoczęto realizację zadania ITS, w tym: opracowano, uzgodniono i dostarczono komplet dokumentacji projektowej dla wszystkich 12 działań; wykonano Centrum Sterowania Ruchem dla 5 pracowników wraz z profesjonalną ścianą wizyjną złożoną z 8 monitorów oraz salą narad dla 12 uczestników; wyposażono serwerownię w komplet sprzętu i oprogramowanie do wirtualizacji; dostarczono pierwsze oprogramowanie użytkowe (w tym oprogramowanie do sterowania ruchem, oprogramowanie do mikro- i makrosymulacji); rozpoczęto modernizację skrzyżowań oraz budowę sieci światłowodowej, która uzupełni miejskie zasoby światłowodowe i

połączy 92 lokalizacje, w których instalowane będą urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz informacji pasażerskiej, zapewniając ich komunikację z CSR.

Koszt całego projektu (po aneksie nr 2) to: 31.485.307,38 zł, w tym dofinansowanie - 17.288.457,34 zł. Do końca 2019 r. rozliczono prace i roboty na kwotę: 11.878.203,47 zł.

Nowe przestrzenie zdarzeń - odnowienie zabytkowego centrum miasta - remont pl. Kazimierza oraz ulic: Katedralnej, Krótkiej i Kapitulnej w Tarnowie

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020.

W ramach zadania wykonano remont całej nawierzchni placu Kazimierza o powierzchni 1.090,3 m² i chodnika o powierzchni 368 m² oraz ul. Katedralnej wraz z wymianą podbudowy, oczyszczeniem małej architektury oraz wymianą teletechnicznych pokryw nastudziennych na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Kapitulnej. Na odcinku od ul. Targowej do płyty rynku wykonano jezdnię o powierzchni 774,6 m² oraz chodniki o powierzchni 582 m². Na odcinku od płyty rynku do ul. Kapitulnej wykonano jezdnię o powierzchni 269,7 m² oraz chodniki o powierzchni 130,6 m².

Remont ul. Krótkiej obejmuje wymianę nawierzchni ulicy i chodnika wraz z remontem kanalizacji ogólnospławnej, oczyszczenie małej architektury. W związku z brakiem w 2019 roku realizacji zadania zgodnie z warunkami umowy, Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie odstąpił od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

Nowe przestrzenie zdarzeń - modernizacja płyty rynku w Tarnowie

Projekt dofinansowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020.

Zakres zadania obejmuje remont nawierzchni płyty rynku z płyt granitowych o powierzchni 3.280 m² wraz z podbudową, wymianę przyłączy wodociągowych zasilających fontanny, renowację elementów małej architektury oraz wykonanie rurociągów technologicznych. Ponadto planowany jest remont ciągu jezdni z kostki granitowej o powierzchni 1.486 m², ciągu pieszego z płyt granitowych o powierzchni 1.376 m² oraz powierzchni okalającej budynek ratusza z otoczek o powierzchni 470 m². W 2019 r. wykonano wymianę istniejącej podbudowy oraz część nawierzchni z materiałów kamiennych płyty rynku oraz powierzchni okalającej budynek ratusza, wymianę przyłącza wodociągowego zasilającego fontanny, wykonano sieci elektroenergetyczną i teletechniczną, iluminację ratusza projektorami umieszczonymi w płycie rynku w ramach projektu i wybuduj.

W roku 2019 wykonano remont części centralnej i północnej rynku oraz rozpoczęto prace na części wschodniej i zachodniej rynku.

Przebudowa drogi gminnej nr 201149K (ul. Śliwkowa) na odc. I 0+000-0+242,42 km; odc. II 0+000-0+079,70 km; odc. III 0+000-0+075,51 km w Tarnowie

Projekt dofinansowany jest w ramach Ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych – Zadania na drogach gminnych – Nabór na rok 2019. Wniosek o dofinansowanie został złożony w kwietniu 2019 r. Umowa o dofinansowanie podpisana została w grudniu 2019. Rozliczenie umowy o dofinansowanie nastąpiło w styczniu 2020 roku.

Zadanie obejmuje przebudowę ul. Śliwkowej w zakresie branży drogowej na długości 397,63 m. W ramach przebudowy została wykonana droga o nawierzchni z kostki betonowej.

Całkowity koszt projektu to 744.581,47 zł, w tym kwota dofinansowania wg umowy wyniosła 348.470,00 zł.

Modernizacja ulic Braci Saków i Okrężnej wraz z budową ronda

Projekt dofinansowany jest z rezerwy subwencji ogólnej Ministra Infrastruktury i Budownictwa.

Zakres zadania obejmuje wykonanie jezdni o nawierzchni bitumicznej długości około 800 m wraz z wykonaniem chodników przylegających do drogi, jak również budowę sieci kanalizacji deszczowej o długości około 320 m.

Całkowity koszt projektu to 3.856.683,00 zł, w tym kwota dofinansowania wg umowy wyniosła 1.596.869,00 zł.

8.4. Projekty nieinwestycyjne

8.4.1. Projekty z zakresu polityki społecznej

„Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim”

W celu realizacji projektu jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa zostało utworzone Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przystań. Centrum zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielnych pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania pieczy przez ich opiekunów. Możliwa jest również usługa transportu osób niesamodzielnych z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki i z powrotem. Jednostka realizuje również opiekę środowiskową i wsparcie w domach osób niesamodzielnych, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka.

W ramach projektu działa także wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, dla opiekunów osób niesamodzielnych prowadzone są warsztaty, szkolenia, grupy wsparcia i indywidualnego poradnictwa oraz szkolenia e-learningowe dostępne na portalu internetowym.

Wszystkie oferowane formy wsparcia realizowane są nieodpłatnie.

Więcej informacji o działalności Centrum znajduje się w części *„Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej - Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych”*.

Całkowity koszt realizacji projektu w 2019 r. wyniósł 1.958.621,42 zł, w tym środki zewnętrzne to 1.808.659,92 zł, a środki z budżetu gminy - 149.961,50 zł.

„Aktywnie działamy. Pozytywnie wspieramy. Lokalnie zmieniamy”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w okresie od 01.04.2016 r. do 31.03.2019 r. realizował projekt pn. *„Aktywnie działamy. Pozytywnie wspieramy. Lokalnie zmieniamy.”*, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014 - 2020, 9 oś priorytetowa, działania 9.1, poddziałania 9.1.1.

Celem głównym projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa 300 osób zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa. Grupą docelową projektu były w szczególności osoby bezrobotne/nieaktywne zawodowo, osoby niepełnosprawne, osoby, które cechowała bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz osoby bezdomne.

Uczestnicy projektu skorzystali m.in. z form wsparcia o charakterze społecznym. Zrealizowane zostały również: wsparcie asystenta rodziny i wsparcie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz zabiegi rehabilitacyjne. Dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu zostały zorganizowane indywidualne i grupowe zajęcia. Ponadto uczestnicy zostali objęci instrumentami wyposażającymi w umiejętności, kompetencje i kwalifikacje zawodowe.

W wyniku działań informacyjno-promocyjnych w okresie realizacji projektu 347 osób podpisało deklarację uczestnictwa oraz kontrakty socjalne. Zgodnie ze ścieżką projekt

zakończyły 184 osoby, 36 osób podjęło zatrudnienie oraz 30 osób podniosło kwalifikacje zawodowe.

Całkowita wartość projektu to: 1.905.563,42 zł, w tym: dofinansowanie ze środków UE - 1.619.728,91 zł, wkład własny - 285.834,51 zł.

„Nowa kamienica – aktywna dzielnica”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 r. realizował projekt pn. „Nowa kamienica - aktywna dzielnica”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014 - 2020, 9 oś priorytetowa, działania 9.2, poddziałania 9.2.1. Projekt przewidziany został do realizacji w okresie od 1.07.2018 - 31.08.2020 r.

Celem projektu była poprawa jakości funkcjonowania dzieci w miejscu zamieszkania, zwiększenie zakresu wsparcia poprzez wprowadzenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz integracja społeczna.

Projekt skierowany był do dzieci i młodzieży do 18. roku życia oraz ich rodzin, zamieszkujących teren przy ul. Spytki z Melsztyna w Tarnowie oraz terenów przyległych.

Realizacja projektu odbywała się poprzez prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego Akademia Aktywności w Tarnowie, działającej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie, mającej charakter opiekuńczo-podwórkowy, przeznaczonej dla 15 dzieci.

Całkowita wartość projektu w okresie od 1.07.2018 do 31.08.2020 r. wynosi 586.145,00 zł, w tym kwota dofinansowania - 532.889,00 zł (środki UE - 498.223,00 zł, środki pochodzące z budżetu państwa - 34.666,00 zł), środki własne - 53.256,00 zł.

W 2019 r. koszt utrzymania i funkcjonowania placówki wyniósł 125.176,00 zł, w tym: 7.607,00 zł to środki własne, 8.227,00 zł to kwota dotacji z budżetu państwa, natomiast kwota w wysokości 109.341,00 zł to dotacja z UE.

„Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Gmina Miasta Tarnowa jest partnerem we wspólnej realizacji projektu pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II oś priorytetowa – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie 2.8 - Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, a pozostałymi partnerami są Gmina Miejska Kraków, Gmina Wieprz i Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „KLUCZ”.

Celem głównym projektu jest opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganych dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym co najmniej dla osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osób głucho-niewidomych, osób niewidomych z niepełnosprawnością fizyczną oraz osób chorujących psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną) jako form nieinstytucjonalnych.

W 2019 r. przystąpiono do pilotażowego wdrożenia w gminnych jednostkach samorządu terytorialnego z obszaru województwa małopolskiego standardu usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, który został opracowany w 2018 r. w ramach I etapu projektu. W ramach projektu na terenie Gminy Miasta Tarnowa zrealizowane zostało zadanie publiczne pn. „Prowadzenie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”, które polegało na organizacji i prowadzeniu usług mieszkalnictwa wspomaganego zgodnie ze standardem. Zadanie realizowane było w okresie 1.11 - 31.12.2019 r. przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, wyłonione w otwartym konkursie ofert. W ramach realizacji zadania 4 osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi otrzymały wsparcie specjalistów (trenera, psychologa,

pracownika socjalnego, pedagoga specjalnego, doradcy zawodowego, opiekuna, asystenta i mentora), które umożliwiło zdobywanie umiejętności prowadzących do niezależnego i w miarę możliwości samodzielnego funkcjonowania w społeczności lokalnej. Wsparciem psychologa i doradcy zawodowego objęto także 4 opiekunów uczestników zadania. Usługi realizowano głównie w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

Okres realizacji projektu: od 1.04.2018 r. do 31.03.2022 r. Wartość projektu: 10.175.999,95 zł, w tym dla Gminy Miasta Tarnowa: 1.361.558,96 zł.

„Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” jest realizatorem projektu pn. „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w ramach osi priorytetowej 9. Region spójny społecznie, działania 9.1 poddziałania 9.1.2 Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych biernych z terenu Tarnowa i subregionu tarnowskiego.

W 2019 roku do projektu zostało zrekrutowanych 65 uczestników. W ramach podejmowanych działań zostały przeprowadzone diagnozy indywidualne z psychologiem, doradcą zawodowym i terapeutą zajęciowym, w których wzięli udział wszyscy uczestnicy zrekrutowani do projektu. Podczas spotkań ze specjalistami odbywała się identyfikacja indywidualnych potrzeb, diagnoza kompetencji i funkcjonowania w społeczeństwie, a także określane były predyspozycje zawodowe uczestników. Kolejną realizowaną formą wsparcia były treningi grupowe kompetencji społecznych, w których uczestniczyło 20 osób. Na zajęcia w ramach warsztatów terapii zajęciowej zostało skierowanych 9 osób, a 53 osoby wzięły udział w szkoleniach zawodowych, tj. szkoleniach komputerowych, z zakresu ogrodnictwa, z zakresu gastronomicznego i obsługi hotelu. Ponadto ze wsparcia w formie mieszkania wspomagane skorzystały 4 osoby. Jednocześnie w 2019 r. 18 osób rozpoczęło staże, a 15 osób kontynuowało zatrudnienie w zakładzie aktywności zawodowej.

Okres realizacji projektu przewidziany jest na lata 2018-2020. Planowany koszt realizacji projektu wynosi 6.602.776,91 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE i budżetu państwa wynosi 5.963,943.11 zł.

8.4.2. Projekty z zakresu rynku pracy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

8.4.2.1. Współfinansowane z funduszy europejskich.

8.4.2.1.1. Projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020.

Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i Tarnowie (IV) - Młodzi na start” wdrażany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020, oś I - Osoby młode na rynku pracy, działanie 1.1 - Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, poddziałanie 1.1.1 - Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego, i współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu rozpoczęła się 1.01.2019 r. i trwać będzie do 30.06.2020 r. Wartość projektu ogółem wynosi 12.235.624,07 zł, w tym w roku 2019 – 9.788.499,26 zł, a w roku 2020 – 2.447.124,81 zł. Dofinansowanie z Unii Europejskiej wyniosło 10.312.183,97 zł.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku od 18. do 29. roku życia, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie.

Do uczestnictwa w projekcie, spośród wyżej wymienionej grupy, będą kierowane przede wszystkim osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

W 2019 roku do uczestnictwa w projekcie zrekrutowano 1078 osób, w tym 570 kobiet. Wszyscy uczestnicy projektu zostali objęci kompleksowym i indywidualnym pośrednictwem pracy w zakresie wyboru oferty pracy zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami lub/i poradnictwem zawodowym w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych.

Każdy uczestnik projektu skorzystał co najmniej z jednej z zaplanowanych w projekcie form wsparcia, tj.:

- ze staży skorzystało 601 osób, w tym 384 kobiety,
- z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej 205 osób, w tym 65 kobiet,
- z subsydiowanego zatrudnienia (prace interwencyjne) 51 osób, w tym 29 kobiet,
- z bonu na zasiedlenie 121 osób, w tym 54 kobiety,
- ze szkoleń zawodowych 40 osób, w tym 18 kobiet,
- ze szkoleń z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej 191 osób, w tym 58 kobiet.

Na każdym etapie realizacji projektu była zachowana/realizowana zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Efektywność zatrudnieniowa w projekcie na koniec 2019 roku wyniosła 72,9 %. Ponadto 205 osób (w tym 65 kobiet) założyło własną działalność gospodarczą.

8.4.2.1.2. Projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020.

Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i Tarnowie (IV). Mój rozwój, moja szansa” był wdrażany w ramach RPO WM 2014 - 2020, oś 8 - Rynek pracy, działanie 8.1 - Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy, i współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt był realizowany w okresie od 1.01.2018 r. do 30.06.2019 r., a jego wartość wyniosła 4.801.899,16 zł, w tym kwota dofinansowania z Unii Europejskiej – 4.081.614,28 zł.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i Tarnowie, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie jako osoby bezrobotne zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia), należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby w wieku 50 lat i więcej,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- kobiety,
- bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nienależący do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza) przy założeniu, że ta grupa docelowa nie może stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie.

Zgodnie z kryterium kompleksowości projektu oraz udzielonego wsparcia, każdy uczestnik projektu skorzystał z co najmniej trzech form wsparcia dobranych indywidualnie

dla każdego uczestnika (wynikających z IPD), w tym obligatoryjnie z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

Z oferowanego w ramach projektu wsparcia skorzystały ogółem 433 osoby (219 kobiet), w tym:

- ze staży – 132 osoby (102 kobiety),
- ze szkoleń z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej – 106 osób (40 kobiet),
- z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 133 osoby (55 kobiet),
- z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 70 osób (22 kobiety),
- z prac interwencyjnych – 58 osób (30 kobiet),
- ze szkoleń zawodowych – 40 osób (10 kobiet).

Efektywność zatrudnieniowa w projekcie wyniosła 76,43%. Ponadto 133 osoby (55 kobiet) założyły własną działalność gospodarczą.

Projekt „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i Tarnowie (V). Mój rozwój, moja szansa**” jest wdrażany w ramach RPO WM 2014 - 2020, oś 8 - Rynek Pracy, działanie 8.1 - Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy, i współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Realizacja projektu rozpoczęła się 1.01.2019 r. i zakończy się 30.06.2020 r. Wartość projektu wynosi 4.878.768,63 zł, w tym współfinansowanie z Unii Europejskiej to 4.146.953,33 zł.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i Tarnowie, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie jako osoby bezrobotne, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby w wieku 50 lat i więcej,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- kobiety,
- bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nienależący do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza) przy założeniu, że ta grupa docelowa nie może stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie.

Każdy uczestnik projektu skorzysta z co najmniej trzech form wsparcia dobranych indywidualnie dla każdego uczestnika (wynikających z IPD), w tym obligatoryjnie z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

Ponadto w ramach projektu zaplanowano organizację następujących form wsparcia:

- staż – dla 121 uczestników,
- szkolenia z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej dla osób otrzymujących dotację na założenie własnej firmy – dla 95 uczestników,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – dla 108 uczestników,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – dla 59 uczestników,
- prace interwencyjne – dla 54 uczestników,
- szkolenia zawodowe – dla 55 uczestników.

Do końca 2019 roku do uczestnictwa w projekcie przystąpiło 419 osób (w tym 216 kobiet), które skorzystały lub w dalszym ciągu korzystają z ww. form wsparcia. Spośród tej grupy uczestników projektu 300 osób (w tym 120 kobiet) zakończyło w nim udział.

Efektywność zatrudnieniowa w projekcie na koniec 2019 roku wyniosła 70,81%. Ponadto 92 osoby (w tym 30 kobiet) założyły własną działalność gospodarczą.

Projekt „**CISERWIS**” był realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020, oś priorytetowa 9 - Region spójny społecznie, działanie 9.1 - Aktywna integracja, poddziałanie 9.1.2 - Aktywna integracja – projekty konkursowe, i współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt był realizowany w partnerstwie, w którym liderem była Spółdzielnia Socjalna Serwis z siedzibą w Tarnowie, a partnerem Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie, projekt był realizowany w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2019 r.

Wartość projektu wyniosła 4.924.311,50 zł, w tym współfinansowanie Unii Europejskiej to 3.811.311,50 zł. Grupę docelową projektu stanowiły osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego oraz osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. Projekt zakładał reintegrację społeczną i zawodową grupy docelowej projektu poprzez udział w zajęciach reintegracyjnych w Centrum Integracji Społecznej, polegających na uczestnictwie w: warsztatach terapeutycznych/aktywnego poszukiwania pracy/, edukacyjnych, giełdzie pracy/pośrednictwie pracy, szkoleniach zawodowych, warsztatach nauki zawodu w branżach gastronomicznej, wikliniarsko-pamiątkarskiej, budowlanej, praktykach u pracodawców oraz na korzystaniu z indywidualnego doradztwa psychologicznego/społecznego/zawodowego.

Dla każdego uczestnika była ustalana i monitorowana indywidualna ścieżka reintegracyjna.

Zajęcia w CIS trwały pięć dni w tygodniu, w tym cztery dni to zajęcia warsztatowe, jeden dzień przeznaczony był na udział w zajęciach reintegracyjnych – były to zajęcia grupowe trwające przez min. 6 godz. dziennie.

W projekcie zostały uruchomione i doposażone 3 warsztaty, w których odbywała się reintegracja zawodowa, tj.: warsztat budowlany, gastronomiczny oraz wikliniarsko-pamiątkarski. Udział w tych warsztatach był obowiązkowy dla wszystkich uczestników projektu i był to warunek konieczny dla korzystania ze świadczenia integracyjnego. Uczestnicy warsztatów otrzymywali bezpłatnie odzież ochronną, środki czystości, materiały potrzebne do nauki zawodu, jeden gorący posiłek dziennie, wsparcie specjalistów: instruktora zawodu, doradców zawodowych, pośredników pracy oraz psychologa.

Za udział w zajęciach CIS uczestnikowi przysługiwało: świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, które w pierwszym miesiącu stanowi 50% tegoż zasiłku, zwrot kosztów dojazdu na podstawie przedstawionych biletów, oświadczeń przewoźników bądź oświadczeń o wykorzystaniu własnego środka transportu, jeden gorący posiłek dziennie.

Od początku realizacji projektu w przedsięwzięciu uczestniczyło 86 osób (w tym 51 kobiet), 2 osoby do uczestnictwa przystąpiły w 2019 roku.

W efekcie realizacji projektu 41 uczestników nabyło kompetencje, 66 osób uzyskało kwalifikacje i 24 osoby znalazły zatrudnienie.

8.4.2.2. Programy realizowane w 2019 r. ze środków Funduszu Pracy

Małopolski Program Regionalny „**Konserwator**” 2019 - 2020 jest realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z trzynastoma urzędami pracy województwa małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.

Realizacja programu trwa od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Wartość realizowanego programu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie wyniosła 98.018,32 zł w 2019 roku.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, w szczególności kobiet i osób długotrwale

bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie. Program zakłada realizację działań w podmiotach, których działalność związana jest z ochroną tradycji kulturowej, zachowaniem i rewitalizacją substancji zabytkowej oraz ochroną krajobrazu kulturowego na terenie województwa małopolskiego.

Wsparciem objęto w 2019 r. 14 osób bezrobotnych z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego.

Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia:

- 14 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy,
- 11 osób ze stażu,
- 3 osoby z robót publicznych.

Udział w programie zakończyło 13 osób, w tym 9 kobiet. Większość z nich stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, tj. 7 osób, w tym 5 kobiet. Po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 7 osób, w tym 4 kobiety. Większość z nich stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, tj. 4 osoby, w tym 3 kobiety. Efektywność zatrudnieniowa w programie w 2019 roku wyniosła 53,85%, a wśród osób długotrwale bezrobotnych 57,14%.

Małopolski Program Regionalny „Firma+1” 2019 - 2020 jest realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z osiemnastoma urzędami pracy województwa małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.

Realizacja programu trwa od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Wartość realizowanego programu dla Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie wyniosła 166.628,09 zł w 2019 roku.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w szczególności osób w wieku 40 lat i więcej, kobiet oraz osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie.

Wsparciem objęto 15 osób bezrobotnych w 2019 r. z miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Uczestnicy programu skorzystali z następujących form wsparcia: 15 osób z poradnictwa zawodowego i/lub pośrednictwa pracy, 10 osób ze stażu, 5 osób z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Udział w programie zakończyło 13 osób, w tym 10 kobiet. Wśród nich uczestnicy po 40. roku życia to 6 osób, w tym 3 kobiety, a osoby długotrwale bezrobotne to 5 osób, w tym 4 kobiety.

Po zakończeniu programu zatrudnienie podjęło 11 osób, w tym 9 kobiet. Wśród nich osoby po 40. roku życia to 5 osób, w tym 3 kobiety, a osoby długotrwale bezrobotne to 3 osoby, w tym 3 kobiety. Efektywność zatrudnieniowa w programie w 2019 roku wyniosła 84,62%, wśród osób w wieku 40 lat i więcej 83,33%, a wśród długotrwale bezrobotnych 60,00%.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi.

W związku z koniecznością aktywizacji osób bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w 2019 r. pozyskał na ten cel dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy w wysokości 67.000,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 65.901,31 zł. Otrzymane środki pozwoliły na aktywizację 10 osób w ramach robót publicznych.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w roku 2019 miały miejsce klęski żywiołowe.

W związku z koniecznością wsparcia działań związanych z usuwaniem szkód spowodowanych w 2019 r. przez klęskę żywiołową wywołaną intensywnymi opadami deszczu na terenie powiatu tarnowskiego niezbędne było uruchomienie programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe. Na realizację tego programu w 2019 r. pozyskano środki z rezerwy Funduszu Pracy w kwocie

300.000,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 299.494,92 zł. Otrzymane środki pozwoliły na aktywizację 33 osób bezrobotnych w ramach robót publicznych.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Z uwagi na wysoką stopę bezrobocia w powiecie tarnowskim, przekraczającą średnią krajową, niezbędne było uruchomienie programu, który umożliwiłby wejście lub powrót na rynek pracy osobom zamieszkującym powiat tarnowski. Na realizację tego programu pozyskano środki z rezerwy Funduszu Pracy w wysokości 200.000,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 199.270,16 zł. W ramach programu zaktywizowano 31 osób bezrobotnych: 8 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotację), w tym 7 osób uprzednio odbyło szkolenie z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej, 23 osoby zatrudniono w ramach prac interwencyjnych, w tym 2 osoby w ramach uzupełnienia stanowiska pracy.

Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych aktywizowanych w ramach staży w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Na realizację tego programu w 2019 r. pozyskano środki z rezerwy Funduszu Pracy w kwocie 23.600,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 23.580,00 zł. W ramach programu na staż skierowano 3 osoby bezrobotne.

8.4.3. Projekty z zakresu edukacji

Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy

W okresie 2017 - 2019 Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie było realizatorem projektu pn. „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy”. Projekt wspierał uczniów w branży elektryczno–elektronicznej oraz mechanicznej i górniczo–hutniczej w ramach poddziałania 10.2.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020.

W ramach ww. projektu uczniowie tarnowskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe licznie brali udział w formach wsparcia takich, jak:

- kursy zawodowe - 1253 uczniów, z czego 1103 uczniów zdało pozytywnie egzamin po kursie i uzyskało dodatkowe kwalifikacje,
- wizyty zawodoznawcze – 2230 uczniów,
- warsztaty szkoleniowe na wyższych uczelniach - 795 uczniów,
- staże i praktyki zawodowe u pracodawców – 334 uczniów,
- zajęcia wyrównawcze z zakresu kompetencji cyfrowych i komunikacji w branżowych językach obcych - 905 uczniów,
- doradztwo zawodowe - 4094 uczniów,
- klasy patronackie – 8 klas,
- stypendia dla najzdolniejszych uczniów – 150 stypendiów,
- kursy i studia podyplomowe dla nauczycieli, którzy uzyskali dodatkowe kwalifikacje – 26 osób.

Projekt „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy” wspierał również osoby z niepełnosprawnościami. W ramach projektu 156 osób niepełnosprawnych uzyskało wsparcie doradcy zawodowego, 153 osoby wzięły udział w wizytach zawodoznawczych, 91 osób wyrównało dysproporcje edukacyjne w ramach zajęć wyrównawczych z zakresu kompetencji cyfrowych i komunikacji w branżowym języku angielskim, a 16 osób ukończyło staż/praktykę zawodową u pracodawcy.

Wszystkie wskaźniki założone na okres 2017 - 2019 zostały osiągnięte.

Koszty całkowite projektu wynoszą 8.641.380 zł, natomiast oczekiwane dofinansowanie 7.777.242 zł.

Omnibus budowlany

Realizatorem projektu jest Zespół Szkół Budowlanych. Dzięki realizacji projektu w 2019 r.: 3 nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu nabyły kwalifikacje lub kompetencje po ukończeniu programu do prowadzenia zajęć; 103 osoby uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia; 109 uczniów podniosło kompetencje w wyniku uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych; 47 uczniów podniosło umiejętności zawodowe po ukończeniu stażu u pracodawcy; 140 uczniów zwiększyło umiejętności poruszania się po rynku pracy po przeprowadzonym poradnictwie zawodowo – edukacyjnym.

Wartość całkowita projektu opiewa na kwotę 4.841.240,88 zł, w tym dofinansowanie to 4.357.046,88 zł.

Małopolska Chmura Edukacyjna

W 2019 r. kontynuowano realizację czterech projektów dotyczących dodatkowych zajęć edukacyjnych w ramach Małopolskiej Chmury Edukacyjnej, a także rozpoczęto realizację sześciu kolejnych. Projekty zostały przygotowane przez następujące szkoły:

Projekty kontynuowane:

ZSO nr 1 - Małopolska Chmura Edukacyjna,

I LO - Małopolska Chmura Edukacyjna,

II LO - „Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie”,

ZSB - Małopolska Chmura Edukacyjna - Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie, edycja 2.

Nowe projekty:

ZSO nr 1 - Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO w Tarnowie,

II LO - „Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie, cz. 3”,

I LO - „Małopolska Chmura Edukacyjna w I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie”,

III LO – Małopolska Chmura Edukacyjna,

V LO – Małopolska Chmura Edukacyjna,

XVI LO - Małopolska Chmura Edukacyjna.

Wszystkie te projekty otrzymały dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 i stanowią kontynuację pilotażowego projektu dofinansowanego ze środków pochodzących z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz kolejnych projektów konkursowych.

Głównym celem całego przedsięwzięcia Małopolska Chmura Edukacyjna było stworzenie ram współpracy krakowskich uczelni wyższych z liceami z terenu województwa małopolskiego, która miała przyczynić się do rozwijania zainteresowań młodzieży kierunkami kształcenia zgodnymi z inteligentną specjalizacją regionu. W ramach projektu w liceach wdrażane były programy rozwojowe zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym (zajęcia on-line) w różnych obszarach tematycznych w każdej ze szkół (głównie z zakresu nauk przyrodniczych i przedmiotów ścisłych: biologia, chemia, matematyka, informatyka, a także z geografii, języka angielskiego oraz rozwijania kompetencji uczenia się). Projekt ZSO nr 2 obejmował również funkcjonowanie koła naukowego.

Całość możliwa była do realizacji dzięki zainstalowanej uprzednio (w ramach komplementarnego projektu infrastrukturalnego) nowoczesnej platformy informatycznej dostarczania usług i aplikacji edukacyjnych, wykorzystującej technologię chmury obliczeniowej, umożliwiającej interaktywną współpracę pomiędzy szkołami a uczelniami na terenie województwa małopolskiego poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak video-konferencje, multimedia, mobilny dostęp, etc. Okres realizacji: lata 2017 - 2020.

Każdy z projektów dotyczących realizacji MCHE opiewał na kwotę od kilku do kilkudziesięciu tys. zł. Projekty te otrzymały dofinansowanie zewnętrzne na poziomie 95% kosztów całkowitych.

Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II

W 2017 r. rozpoczęto realizację partnerskiego projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II”, którego liderem jest województwo małopolskie, zaś Gmina Miasta Tarnowa partnerem. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Jest to projekt pozakonkursowy. To jeden z najważniejszych i największych projektów edukacyjnych w skali całego kraju w nowej perspektywie finansowej – w partnerstwie uczestniczy 114 podmiotów zarówno z sektora finansów publicznych, jak i spoza niego. Głównym jego celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców.

Na projekt składają się dwa główne komponenty: realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w zakresie obszarów zawodowych (w mieście jest ona realizowana w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie oraz w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie) oraz utworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (w Tarnowie punkty te zostały utworzone w siedmiu gimnazjach). Realizacja chmury edukacyjnej polega na działaniach analogicznych do działań „chmurowych” w ramach obszarów ogólnych, takich jak realizowane przez ZSO nr 1, ZSO nr 2 i ZSB w ramach oddzielnych projektów, tj. na organizacji zajęć on-line, kół naukowych oraz wyjazdów na uczelnie wyższe. Wybrane obszary zawodowe to budownictwo, środowisko (ZSB) oraz język angielski i obszar elektryczno – elektroniczny (ZSME). W Szkolnych Punktach Informacji i Kariery jest natomiast prowadzone doradztwo zawodowe dla gimnazjalistów. Okres realizacji obejmuje lata 2016 - 2021. Planowana wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa to prawie 510.000,00 zł, z czego 90% zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

Projekty edukacyjne związane z mobilnością uczniów i nauczycieli.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat tarnowskie szkoły chętnie włączały się w projekty edukacyjne o stosunkowo niewielkich nakładach finansowych, polegające na współpracy ich wychowanków z uczniami z innych europejskich miast, wymianach młodzieżowych oraz wyjazdach osób kształcących się oraz kadry nauczycielskiej na zagraniczne praktyki zawodowe. Realizacja tego typu projektów przyczynia się do poznania przez młodych ludzi kultury mieszkańców innych krajów, a także do wzmocnienia kluczowych umiejętności uczniów biorących udział w wyjazdach oraz do zdobycia cennych doświadczeń zawodowych i życiowych zarówno przez uczniów, jak i przez nauczycieli, i wychowawców.

Również w 2019 r. realizowane były tego typu projekty, dofinansowane przede wszystkim ze środków programu Erasmus+ oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

W 2019 roku w tarnowskich szkołach realizowane były projekty w ramach programu Erasmus+. Jest to program dofinansowujący ze środków europejskich projekty edukacyjne i rozwojowe – obejmujące zdalną współpracę pomiędzy europejskimi instytucjami partnerskimi lub wyjazdy zagraniczne w celu wspólnego wykonywania zadań, nauki i zdobywania doświadczeń – realizowane przez szkoły, uczelnie wyższe i stowarzyszenia.

W tym roku zakończono realizację następujących projektów:

Projekt „Europa bliżej przedszkola” - to przedsięwzięcie, na które Przedszkole Publiczne nr 33 w Tarnowie otrzymało dofinansowanie w kwocie ponad 91 tys. zł. Celem projektu była poprawa kompetencji językowych wszystkich jego uczestników, nawiązanie partnerstw zagranicznych, promowanie różnorodności językowej i kulturowej oraz

zwiększenie używania nowych technologii w pracy w przedszkolu. Całkowita wartość projektu wyniosła 91.228,90 zł.

Projekt „Mobilny nauczyciel otwarty na wiedzę”, dofinansowany z programu Erasmus+, realizowany w Szkole Podstawowej nr 18 obejmował wyprawy nauczycieli do trzech krajów europejskich (Hiszpania, Malta, Wielka Brytania), co przełożyło się na podniesienie jakości i wzbogacenie zajęć języka angielskiego o elementy niestandardowe oraz innowacyjne technologie, na zapewnienie uczniom komunikatywnej znajomości języka angielskiego, kończącym szkołę podstawową, na podniesienie kompetencji zawodowych i językowych kadry pedagogicznej, wprowadzenie nowatorskich metod nauczania, bazujących na osiągnięciach technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz na zwiększenie mobilności międzynarodowej nauczycieli. Przyznane dofinansowanie to 15.790,00 euro.

Projekt „Tragedia i nadzieja. Uczymy się z przeszłości, czerpiemy z teraźniejszości, kształtujemy przyszłość” - to przedsięwzięcie zrealizowane przez V Liceum Ogólnokształcące, w którym tarnowska szkoła pełniła rolę partnera. Celem projektu było kształtowanie krytycznych, wyrazistych postaw uczniów i wdrażanie wartości demokratycznych w oparciu o różne doświadczenia historyczne. Młodzi ludzie przez spotkania z rówieśnikami z innych krajów uczyli się otwartości i tolerancji dla różnorodności poglądów, religii, ras, historii, tak by eliminować stereotypy i uprzedzenia narodowościowe. Poprzez analizę wydarzeń historycznych i obecnej sytuacji politycznej uczniowie uczyli się, że pokój i demokracja są wartościami, o które każdy naród musi dbać. W ramach projektu pracowały 3 grupy projektowe, składające się z 10 uczniów i 2 nauczycieli ze szkoły każdego z partnerów (Tarnów, Droyssig w Niemczech, Orlean we Francji). Budżet V LO to 25.400,00 euro.

Projekt „Innowacyjne metody nauczania oparte na metodzie rozwiązywania problemów” to przedsięwzięcie ZSSdNiSS, w którym tarnowska szkoła pełniła rolę partnera. Wniosek o dofinansowanie projektu złożyła w imieniu swoim i partnerów Fundacja Rozwoju Regionalnego Viribus Unitis. Celem projektu było opracowanie i przetestowanie innowacyjnej koncepcji Web Quest. Budżet ogólny projektu (dot. wszystkich partnerów) wyniósł 243.102,00 euro. Budżet przeznaczony dla ZSSdNiSS w całym okresie realizacji projektu wyniósł 45.741,35 zł.

Projekt „Start na europejskim rynku pracy”. Ideą przedsięwzięcia realizowanego przez ZST było przygotowanie uczniów do poruszania się na europejskich rynkach pracy. W tym celu organizowane były wyjazdy na praktyki zagraniczne. Szkoła nawiązała partnerstwo z instytucjami z Portsmouth w Wielkiej Brytanii, z Veszprém na Węgrzech i z Bragi w Portugalii. Projekt realizowany był w latach 2017 - 2019, a kwota przyznanego dofinansowania to prawie 116 tys. euro.

W roku 2019 kontynuowano również projekty, których realizacja rozpoczęła się w latach poprzednich.

Projekt „Prawo do edukacji uchodźców i odrobina empatii”

Szkoła Podstawowa nr 1 otrzymała dofinansowanie z programu Erasmus+ i projekt jest realizowany w partnerstwie z instytucjami z Rumunii, Grecji, Bułgarii, Turcji i Włoch. SP1 pełni rolę partnera. Głównym tematem projektu jest naświetlenie problemu uchodźców, imigrantów oraz osób powracających z zagranicy. Problem ten stał się międzynarodowym w ostatnich latach, zaczyna dotyczyć prawie wszystkie kraje Unii Europejskiej. Głównym celem projektu jest zminimalizowanie społecznych i ekonomicznych zagrożeń stwarzanych przez ten problem w społeczeństwie poprzez edukację. Projekt ma na celu również wniesienie innej perspektywy w postrzeganiu uchodźców i imigrantów. Podczas realizacji przedsięwzięcia spotkają się nauczyciele i wymienią oraz wypracują dobre praktyki w pracy z uchodźcami i imigrantami. Projekt zakłada też zwiększenie świadomości uczniów i nauczycieli na temat uchodźców, pobudzenie empatii i pozytywnego nastawienia. Całkowita

kwota przyznanego dofinansowania projektu to 26.792,00 euro. Czas trwania projektu: wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r. W roku 2019 wydatkowano kwotę 64.885,42 zł.

Projekt „Get in Shape for Europe” realizowany jest przez ZSE-G w ramach programu Erasmus+. Tarnowska szkoła pełni w nim rolę partnera, natomiast jego koordynatorem jest szkoła z Rumunii. Pozostałymi partnerami są instytucje z Grecji, Bułgarii i Włoch. Celem projektu jest zwiększenie postaw proeuropejskich wśród młodzieży poprzez międzynarodową współpracę szkół z różnych krajów Europy, opartą na pogłębianiu wiedzy o Unii Europejskiej, rozwijaniu kompetencji społecznych, obywatelskich i międzykulturowych, promowaniu wartości demokratycznych i podstawowych praw oraz społecznego i aktywnego obywatelstwa. Przedsięwzięcie ma również na celu uspołecznienie uczniów, walkę z dyskryminacją, nietolerancją i manipulacją oraz umożliwienie młodym ludziom poznania innych kultur i rówieśników z innych krajów, a także udoskonalenie umiejętności językowych, informatycznych i komunikacyjnych. W ramach projektu odbędzie się szereg działań w szkole oraz wyjazd uczniów i nauczycieli do Bułgarii. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania to 32.525,00 €. Czas trwania projektu: wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r. W roku 2019 wydatkowano kwotę 93.233,59 zł

Projekt „Zagraniczne staże szansą podwyższenia kompetencji zawodowych i społecznych”. Projekt realizowany przez ZSE-G został dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, jednak jego realizacja odbywa się na zasadach programu Erasmus+ w partnerstwie ze szkołą z Plymouth w Wielkiej Brytanii. W projekcie uczestniczy grupa 38 uczniów wraz z 4 opiekunami, w zawodach technik ekonomista, technik handlowiec, technik żywienia i usług gastronomicznych oraz technik hotelarstwa. Uczniowie wyjeżdżają do Wielkiej Brytanii. Przed wyjazdem odbywają dodatkowe zajęcia z przygotowania językowego, kulturowego i psychologicznego. Główne założenia przedsięwzięcia to wzmocnienie europejskiego wymiaru kształcenia zawodowego poprzez zagraniczne szkolenie zawodowe 38 uczniów, zwiększenie praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych oraz mobilności uczestników w celu podniesienia ich atrakcyjności na rynku pracy, zdobycie doświadczenia zawodowego w międzynarodowym środowisku, rozwinięcie umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim, ze szczególnym uwzględnieniem języka branżowego, wzmocnienie pewności siebie uczestników pozwalającej na swobodne poruszanie się na europejskim rynku pracy, a także wzmocnienie wizerunku szkoły otwartej na współpracę międzynarodową. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania to 409.253,65 zł. Czas trwania projektu: październik 2018 r. – styczeń 2020 r. W roku 2019 wydatkowano kwotę 409.253,65 zł.

Projekt „Kreatywny nauczyciel - kreatywna szkoła - kreatywny uczeń” realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 również otrzymał dofinansowanie z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i odbywa się na zasadach programu Erasmus+. Podstawowe cele projektu to podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli poprzez poznawanie nowoczesnych metod nauczania i technologii TIK, rozwój umiejętności komunikowania się w języku angielskim i kształtowanie kompetencji miękkich, szczególnie międzykulturowych. Beneficjentami projektu jest 18 nauczycieli szkoły. Uznano za konieczny udział dyrektora szkoły, nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, geografii, języków obcych, historii, wychowania fizycznego, muzyki oraz przedsiębiorczości. Projekt zakłada udział nauczycieli w szkoleniach w Portugalii, Norwegii i na Malcie. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 451.746,07 zł. Czas jego trwania: wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r. W roku 2019 wydatkowano kwotę 242.776,80 zł

Projekt „Tarnowscy technicy praktykują bez granic” realizowany jest w ramach programu Erasmus+ przez Zespół Szkół Technicznych w partnerstwie z Braga Mob z Portugalii, Veszprémi SZC Jendrassik-Venezs Középiskolájaés Szakiskolája z Węgier i euroMind z Hiszpanii. Ma na celu pogłębienie wiedzy i szeregu umiejętności niezbędnych

w dalszym procesie uczenia się i w przyszłym środowisku pracy uczniów technikum. W ramach projektu odbędą się trzy staże zagraniczne dla uczniów w grupach zawodowych: technik - elektronik, elektryk, mechanik, informatyk, analityk technologii chemicznej. Pracując 8h dziennie, uczniowie pogłębią wiedzę zawodową i zdobędą praktyczne doświadczenie poprzez wykonywanie rzeczywistych zadań na określonym stanowisku pracy ściśle powiązanych ze swoim zawodem. Uczniowie poszerzą wiedzę zawodową, odkryją nowe możliwości działania, poprawią komunikowanie się w języku obcym, usamodzielnią się, podniosą świadomość międzykulturową. Całkowita kwota przyznanego dofinansowania projektu to 114.402.00 euro. Czas trwania projektu: wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r. W roku 2019 wydatkowano kwotę 370.697,45 zł.

O popularności programu Erasmus+ świadczy to, że każdego roku szkoły chętnie wnioskują o dofinansowanie swoich projektów. W 2019 r. rozpoczęto realizację dwóch kolejnych przedsięwzięć:

Projekt „Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej Przedszkola Publicznego nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie w zakresie wykorzystania TIK oraz języka angielskiego”
Projekt do realizacji w latach 2019-2021. Całkowita wartość projektu to kwota 122.057,04 zł. W roku 2019 wydatkowano 2.296,00 zł.

Projekt „Praktyki zawodowe bez granic” realizowany w roku 2019 przez Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie. Całkowita wartość projektu to wydatkowana kwota 91.296,62 zł.

8.4.4. Inne projekty nieinwestycyjne

„Partnerstwo na rzecz podnoszenia jakości i efektywności usług administracyjnych w miastach w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami”

Umowa podpisana ze Związkiem Miast Polskich w sprawie realizacji projektu na rzecz podnoszenia jakości i efektywności usług administracyjnych w miastach w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami była realizowana od października 2016 r., a zakończenie projektu planowane było w dniu 30 kwietnia 2019 r. W roku 2018 w ramach umowy zostały zrealizowane usługi doradcze:

- wsparcia w zakresie opłaty reklamowej,
- wsparcia w zakresie opłaty za odbiór i przetwarzanie odpadów (opłaty śmieciowej),
- przeglądu polityki miasta w zakresie podatków i opłat lokalnych. Zgodnie z umową o dofinansowanie projekt został zakończony w kwietniu 2019 r.

Projekt zintegrowany LIFE „Wdrażanie programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”

Z programu LIFE finansowane są innowacyjne projekty w zakresie ochrony środowiska w Europie, a projekty zintegrowane są nowym sztanदारowym instrumentem wspierania realizacji strategii poprawy jakości środowiska na dużym obszarze. Projekt LIFE koordynowany przez województwo małopolskie angażuje łącznie 62 partnerów, a jego celem jest przyspieszenie wdrażania działań służących poprawie jakości powietrza, które zostały zaplanowane w ramach programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. W 2019 roku w Tarnowie zorganizowano 3 spotkania w szkołach, w których uczestniczyło 160 osób, oraz konkurs, w którym udział wzięło 16 dzieci. Ponadto odbyło się wiele wydarzeń w ramach powyższego projektu, w których wzięło udział ponad 700 osób. Rozdano ponad 5000 ulotek informacyjnych, udzielono licznych porad (osobiście, telefonicznie, mailowo). Przebadano 45 domów prywatnych za pomocą kamery termowizyjnej. W roku 2019 w ramach projektu przeprowadzono 20 kontroli dotyczących spalania odpadów w domowych kotłowniach. W asyście straży miejskiej pobrano 18 próbek, które następnie

przekazano do Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu celem wykonania ekspertyzy na obecność odpadów w próbkach. Projekt jest na bieżąco realizowany m.in. w kwestiach związanych z wymianą systemu ogrzewania.

9. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI

9.1. Spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa

Na koniec 2019 roku Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem siedmiu spółek prawa handlowego:

1. Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.,
2. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
3. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,
4. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
5. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
6. Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.,
7. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.,

większościowym akcjonariuszem w Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A. (99,7%) i Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. (56,1%) oraz mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (47,5%).

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. sprawuje zwykły zarząd w imieniu Prezydenta Miasta Tarnowa nad budynkami stanowiącymi mienie komunalne Gminy Miasta Tarnowa oraz budynkami administrowanymi na zlecenie, będącymi własnością osób fizycznych, zapewniając równocześnie odpowiedni stan techniczny tych zasobów.

Zadania własne z zakresu budownictwa mieszkaniowego Gmina Miasta Tarnowa realizuje poprzez utworzone do tego celu w 1999 roku Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Od początku swojej działalności spółka wybudowała 12 budynków mieszkalnych o łącznej liczbie 776 mieszkań położonych przy ul. M. Dąbrowskiej, Abpa J. Ablewicza, na osiedlu Zielonym oraz przy ul. Sportowej w Tarnowie, nad którymi prowadzi stały zarząd administracyjny.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. świadczy usługi w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych, wywozu nieczystości stałych, a także oczyszczania miasta. MPGK, realizując zadania własne Gminy Miasta Tarnowa, działa jako jej podmiot wewnętrzny. Głównym z zadań powierzonych spółce jest eksploatacja instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, posiadającej status instalacji komunalnej.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa wykonuje szereg zadań powierzonych przez miasto, między innymi w zakresie zarządzania gminnym składowiskiem odpadów, zagospodarowania odpadów komunalnych zielonych i wielkogabarytowych, prowadzenia punktów selektywnej zbiórki odpadów, utrzymania czystości i porządku w mieście oraz wykonywania robót drogowych.

Podstawową działalnością **Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o.** jest świadczenie usług w zakresie przewozów pasażerskich, które od lipca 2016 roku spółka świadczy jako podmiot wewnętrzny w ramach zadań powierzonych przez miasto. Przedsiębiorstwo na potrzeby działalności podstawowej prowadzi również szeroko rozwiniętą działalność pomocniczą.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz **Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.** zajmują się świadczeniem usług medycznych. Przychodnie realizują swoje zadania szczególnie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń medycznych, rehabilitacji leczniczej, psychiatrii oraz diagnostyki medycznej. Wykonują również świadczenia medyczne dla pacjentów komercyjnie, a także na rzecz innych podmiotów w ramach zawartych umów.

Głównym celem działalności **Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A.** jest dążenie do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu Tarnowa i regionu między innymi poprzez budowę stabilnego i odpowiadającego w głównej mierze potrzebom inwestora systemu zachęt dla uruchamiania na terenie miasta przedsięwzięć produkcyjno-usługowych, a tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. to druga pod względem wielkości majątku spółka komunalna, świadcząca usługi w zakresie zaopatrywania odbiorców zasilanych ze źródeł i węzłów ciepłych spółki w energię ciepłą i ciepłą wodę użytkową.

Tarnowskie Wodociągi prowadzą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Tarnowa i sąsiednich gmin, zapewniając ciągłość dostawy wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków. Jest to największa co do wielkości majątku spółka komunalna.

9.1.1. Struktura kapitałowa

Wielkość zaangażowanego przez miasto majątku w spółkach komunalnych, wyrażona wartością udziałów/akcji objętych przez Gminę Miasta Tarnowa w kapitale zakładowym spółek w zamian za wniesioną gotówkę bądź aporty rzeczowe, wynosi 265,6 mln zł, co stanowi 70,8% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych, stanowiącej kwotę 375 mln zł.

Struktura kapitałowa na koniec 2019 roku

Nazwa spółki	Nazwa podmiotu	Wartość udziałów/akcji (w zł) procentowy udział
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	GMT	2.364.500
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	GMT	28.370.500
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	GMT	3.195.500
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	GMT	32.733.500
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	GMT	7.778.000
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	GMT	21.986.500
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	GMT	17.273.500
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	GMT	45.517.100 (99,7%)
	Pozostali akcjonariusze	128.500 (0,3%)
	Ogółem	45.645.600
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	GMT	25.681.600 (56,1%)
	NFOŚ i GW	18.000.000 (39,3%)
	WFOŚ i GW	2.085.000 (4,6%)
	Ogółem	45.766.600
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	GMT	80.731.500 (47,5%)
	Gmina Tarnów	40.912.000 (24,1%)
	Gmina Skrzyszów	27.182.000 (16,0%)
	Grupa Azoty S.A.	21.050.000 (12,4%)
	Ogółem	169.875.500

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.1.2. Wyniki finansowe spółek na koniec 2019 roku

Na koniec 2019 roku wszystkie spółki komunalne z wyjątkiem Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. osiągnęły dodatni wynik finansowy. Sumaryczna kwota zysku netto wypracowanego przez spółki za 2019 rok wynosi 7,8 mln zł, co stanowi 63,9% kwoty zysku osiągniętego za 2018 rok oraz 41,6% zysku za rok 2017.

Największy zysk, zarówno za 2019 rok, jak i za lata poprzednie, wypracowany został w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

Wyniki finansowe miejskich spółek na koniec 2019 roku

Nazwa spółki	Wynik finansowy netto (w zł)		
	2017	2018	2019
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	178.000	120.000	8.000
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	1.077.000	1.290.000	1.331.000
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	131.000	146.000	145.000
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	137.000	102.000	-1.000.000
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	-729.000	-361.000	50.000
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	303.000	345.000	328.000
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	81.000	61.000	327.000
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	266.000	336.000	177.000
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	13.553.000	7.432.000	5.362.000
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	3.820.000	2.779.000	1.105.000

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.1.3. Wielkość składników majątkowych spółek na koniec 2019 roku

Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2019 roku kształtuje się na poziomie 962,9 mln zł, z czego majątek trwały wynosi 815,9 mln zł, majątek obrotowy 147 mln zł. Największy majątek posiadają Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., którego wartość stanowi 42,8% ogółu majątku spółek.

Wartość składników majątkowych na koniec 2019 roku

Nazwa spółki	Aktywa trwałe w mln zł	Aktywa obrotowe w mln zł
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	11,7	3,7
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	102,1	5,2
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	13,7	5,0

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	36,2	16,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	48,4	6,3
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	31,2	6,6
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	18,7	3,7
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	38,8	8,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	123,3	71,5
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	391,8	20,7

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.1.4. Wielkość zatrudnienia w spółkach na koniec 2019 roku

Spółki komunalne według stanu na koniec 2019 roku zatrudniały 1.440 osób na 1.418 etatach. Najwięcej zatrudnionych, tj. 284 osoby, było w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Sp. z o.o.

Wielkość zatrudnienia w osobach i etatach na koniec 2019 roku

Nazwa spółki	Zatrudnienie w osobach	Zatrudnienie w etatach
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	58	56,7
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	16	13,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	131	129,8
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	133	130,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	284	282,5
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	230	218,6
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	138	130,4
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	7	7,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	208	214,4
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	235	235,0

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.2. Realizacja inwestycji, programów i polityk przez spółki z udziałem Gminy Miasta Tarnowa

W 2019 roku wartość ogółem zrealizowanych przez spółki nakładów inwestycyjnych wyniosła 62,2 mln zł, tj. o 34,5% mniej od wartości nakładów poniesionych w 2018 roku i o 6,3% więcej od nakładów poniesionych w 2017 roku. Największe nakłady inwestycyjne, tj. 19,5 mln zł poniosło Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Wielkość inwestycji zrealizowanych w 2019 roku

Nazwa spółki	Nakłady inwestycyjne (w mln zł)		
	2017	2018	2019
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	1,6	2,6	1,0
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	0,2	2,5	8,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	1,2	1,1	2,8
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	2,9	0,2	8,7
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	5,0	34,8	2,5
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	5,9	0,9	1,6
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	5,5	2,9	0,1
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	4,2	18,1	5,3
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	13,6	13,0	12,4
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	18,4	18,8	19,5

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego UMT

9.2.1. Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

W oparciu o „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018 - 2022” oraz „Strategię rozwoju Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2019 - 2023” spółka w 2019 roku realizowała szereg zadań inwestycyjnych i remontowych, mających na celu utrzymanie zasobów w pełnej sprawności technicznej.

W 2019 roku spółka wydatkowała na inwestycje kwotę 1 mln zł, która została przeznaczona między innymi na likwidację niskiej emisji spalin. Wyeliminowano w części Starego Miasta ogrzewania piecowe, wprowadzając ciepło systemowe do celów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (ul. Wekslarska 2 i 6, ul. Żydowska 6, ul. Kapitulna 12, Rynek 22). Ponadto spółka partycypowała w kosztach wykonania instalacji centralnego ogrzewania i centralnej ciepłej wody w mieszkaniach komunalnych i lokalach użytkowych zlokalizowanych w budynkach wspólnot mieszkaniowych. W budynkach, które nie były wyposażone w ciepło systemowe, a istniała konieczność likwidacji ogrzewania piecowego, wykonano indywidualne ogrzewania gazowe etażowe (11 mieszkań). Spółka wykonała również plac rekreacyjny dla dzieci i dorosłych przy budynkach na ul. Spytki 1A i 1C.

Spółka w miarę możliwości finansowych, w oparciu o coroczne przeglądy techniczne oraz w wyniku systematycznej kontroli budynków, realizowała programy remontowe. Prace te obejmowały remonty elewacji, klatek schodowych (z dużym naciskiem na rewitalizację Starówki), instalacji elektrycznych, wodno - kanalizacyjnych, gazowych i wentylacyjnych, remonty chodników i dojść do budynków oraz remonty altan śmietnikowych. Na remonty budynków i mieszkań komunalnych spółka przeznaczyła kwotę 5,1 mln zł, natomiast na remont lokali użytkowych wydatkowano 0,2 mln zł.

9.2.2. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

W 2019 roku spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 8,3 mln zł, które związane były głównie z realizacją budowy kolejnego, drugiego budynku wielorodzinnego przy ul. Sportowej (Segment B), a także przygotowaniem do budowy kolejnego budynku

(Segment C). Ponadto ułożono palisadę betonową i zamontowano monitoring przy ul. Abpa J. Ablewicza w Tarnowie oraz docieplono strop piwnicy w budynku przy ul. Sportowej.

W 2019 roku spółka realizowała swoją działalność w oparciu o przyjętą „Strategię rozwoju Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2019 – 2023”. Misja i cele przyjęte przez spółkę były spójne z celami przyjętymi w Strategii Rozwoju Miasta Tarnowa na lata 2011 - 2020.

Spółka swoje działania realizowała w następujących, przyjętych przez miasto kierunkach:

- zwiększenie atrakcyjności lokalnej infrastruktury społecznej i estetyki miasta poprzez posiadanie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej, w tym wspieranie budowy mieszkań w ramach społecznego budownictwa czynszowego (zabezpieczenie w planach zagospodarowania miasta nowych terenów na potrzeby rozwoju budownictwa mieszkaniowego, wspieranie społecznego budownictwa czynszowego),
- troska o środowisko naturalne poprzez popularyzację wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i budownictwa pasywnego (wysoko energooszczędnego),
- podnoszenie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, tworzenie zasobu mieszkań chronionych.

9.2.3. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Łączne wydatki inwestycyjne spółki w 2019 roku wyniosły blisko 2,8 mln zł i związane były przede wszystkim z rozbudową Regionalnej Stacji Segregacji Odpadów Komunalnych, posiadającej status instalacji komunalnej w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. W ramach tego zadania przeprowadzono następujące działania:

- modernizacja budynku do przyjmowania zmieszanych odpadów komunalnych,
- budowa placu przeznaczonego do stabilizacji tlenowej odpadów wydzielonych w celu poddania ich biologicznemu przetwarzaniu,
- zakup rozdrabniacza wolnoobrotowego.

Łączna wartość powyższych zadań w 2019 roku wyniosła 2,4 mln zł. Pozostałe działania inwestycyjne przeprowadzone w 2019 roku dotyczyły nabycia oraz modernizacji pojazdów i urządzeń przeznaczonych do prowadzenia działalności operacyjnej.

Spółka realizuje przyjętą na lata 2016 - 2020 strategię działań, funkcjonując jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa. W obszarze odbioru odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz utrzymania czystości ulic i placów, w których MPGK obsługuje całe miasto, następuje systematyczna wymiana wyeksploatowanych pojazdów na jednostki gazowe, spełniające wytyczne ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Natomiast w kwestii zagospodarowania odpadów realizacja określonych w strategii celów jest uwarunkowana pozyskaniem nowych terenów inwestycyjnych oraz planami gminy w zakresie realizacji inwestycji termicznego przekształcania odpadów. Ponadto spółka prowadzi aktualnie działania mające na celu realizację wytycznych właścicielskich odnośnie osiągnięcia specjalizacji funkcjonowania wyłącznie w obszarze gospodarki odpadami.

9.2.4. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.

W 2019 roku spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 8,7 mln zł, które dotyczyły głównie realizacji zadania pn. „System Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Tarnowie”, w ramach działania 2.2. - „Gospodarka odpadami komunalnymi”, oś priorytetowa II - „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”, współfinansowanego ze środków unijnych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020. W ramach tego zadania wybudowano dwa Punkty Selekttywnej

Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz zakupiono sprzęt dla nowej kompostowni, której budowa rozpocznie się w kolejnych miesiącach. Ponadto zakończono prace nad zamknięciem sektora V składowiska odpadów komunalnych, zakupiono instalację odgazowującą na składowisko odpadów oraz dokonano zakupu niezbędnego sprzętu do działu drogowego.

PUK Sp. z o.o. realizuje założenia przyjętej w 2016 roku „Strategii Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Tarnowie do 2020 roku”. Nadrzędnym celem strategicznym spółki jest wykonywanie zadań własnych Gminy Miasta Tarnowa w zakresie gospodarki komunalnej. Zadania te realizowane są zarówno dla Gminy Miasta Tarnowa, jak również dla gmin ościennych, z którymi gmina podpisała porozumienia.

Spółka dąży do zapewnienia jak najlepszej realizacji powierzonych jej zadań w sposób zapewniający ich ciągłość. Realizacja wytyczonych celów następuje poprzez:

- zwiększenie potencjału technicznego (zakupy nowych urządzeń i sprzętu),
- podejmowanie działań w zakresie dostosowania zasobów pracowniczych do faktycznych potrzeb spółki (redukcja etatów pracowników umysłowych, a zwiększenie etatów pracowników technicznych i fizycznych, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji obecnie zatrudnionych pracowników),
- wzmacnianie strategicznych obszarów funkcjonowania firmy poprzez realizację nowych inwestycji oraz kontynuowanie inwestycji współfinansowanej ze środków pomocowych UE.

9.2.5. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

Nakłady inwestycyjne spółki w 2019 roku wyniosły 2,5 mln zł i przeznaczone były głównie na zakup 6 używanych autobusów zasilanych CNG. Spółka inwestuje w systematyczną wymianę przestarzałych i wysokoemisyjnych autobusów na pojazdy zasilane gazem ziemnym CNG. Dzięki ogromnym inwestycjom unijnym w latach 2017 - 2018 oraz wymianom autobusów na nowsze i nowocześniejsze obecnie blisko połowa autobusów z taboru spółki posiada normę emisji spalin EURO 6. Spółka ciągle dąży do uzyskania jak najwyższego stanu pojazdów niskoemisyjnych. W rezultacie średni wiek taboru na koniec 2019 roku wynosił 6,8 lat, a 42% pojazdów posiada nie więcej niż 3 lata. Obecnie spółka posiada 100% taboru niskopodłogowego, klimatyzowanego z zabezpieczeniem przeciwpożarowym, monitoringiem oraz dynamiczną informacją pasażerską.

Pozostałe zadania inwestycyjne spółki mają na celu dostosowanie zaplecza do napraw autobusów zasilanych gazem CNG, poprawę wizerunku oraz bezpieczeństwa pracowników i klientów poprzez modernizację placu na Okrężnej 9, aktualizację programów informatycznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania spółki, wsparcie pracy warsztatu i przewozów (wykonanie urządzenia do podnoszenia pokryw zbiorników gazu w autobusach CNG, zakup myjni mechanicznej do ręcznego mycia autobusów, budowa stanowiska do tankowania autobusów na stacji Mpetrol), podniesienie bezpieczeństwa pracowników poprzez instalację monitoringu wizyjnego czy modernizację oświetlenia placu postojowego przy ul. Lwowskiej.

W 2019 roku spółka realizowała „Strategię rozwoju Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2013 - 2020”, której celem jest zapewnienie transportu publicznego na terenie objętym zasięgiem działania Zarządu Dróg i Komunikacji Miejskiej Tarnów poprzez: efektywną realizację zadań przewozowych, systematyczną odnowę taboru autobusowego oraz poprawę jego stanu technicznego, wprowadzenie coraz to nowszych rozwiązań technologicznych w zakresie informacji pasażerskiej, osiągnięcie stanu autobusów zasilanych CNG na poziomie 30%, utrzymanie stanu taboru w 100% klimatyzowanego oraz dążenie do rozszerzenia zakresu działania firmy na kolejne gminy ościenne.

Kluczowe zadania inwestycyjne spółka realizuje dzięki współfinansowaniu środkami unijnymi, zachowując przy tym należyta dbałość o płynność finansową. Zakupy pojazdów spełniających najwyższe normy czystości spalin i przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych realizowane przez spółkę są kontynuacją prowadzonych działań mających na celu poprawę jakości transportu publicznego oraz ochronę środowiska.

9.2.6. Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Spółka w 2019 roku wydatkowała na inwestycje kwotę 1,6 mln zł, która została przeznaczona głównie na zakup sprzętu medycznego i komputerowego. Doposażono Oddział Chirurgii Ogólnej, zakupiono unit stomatologiczny, sterylizator parowy i myjkę ultradźwiękową. Pozostałe środki przeznaczono na zakup serwerów, sprzętu komputerowego oraz licencji komputerowych, a także wykonanie projektu Centrum Rehabilitacji Mostowa.

Spółka realizowała zadania wynikające z przyjętej w 2019 roku „Strategii rozwoju Zespołu Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2019 – 2021”, mające na celu jej rozwój i podniesienie jakości świadczonych usług.

Od grudnia 2019 roku w spółce funkcjonuje Oddział Chirurgii Ogólnej, realizujący hospitalizacje planowe w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W 2019 roku spółka poszerzyła ofertę usług komercyjnych, zawarto nowe umowy z podmiotami gospodarczymi w zakresie badań profilaktycznych oraz nowe umowy w pełnym zakresie świadczonych usług z prywatnymi ubezpieczycielami i innymi zakładami opieki zdrowotnej w zakresie diagnostyki medycznej i konsultacji specjalistycznych.

Wprowadzono również do zakresu świadczeń komercyjnych dwa Tarnowskie Pakiety Medyczne oraz rozszerzono działalność marketingową i promocyjną spółki. Został także uruchomiony nowy system, który ma na celu zmniejszenie kolejki do rejestracji. Na stronie internetowej przychodni wyświetla się informacja z liczbą osób, która w danym momencie oczekuje na zarejestrowanie się do lekarza, oraz informacje o pierwszym wolnym terminie (aktualizowane co tydzień).

9.2.7. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

W 2019 roku wydatki inwestycyjne spółki wyniosły 0,1 mln zł i dotyczyły głównie zakupu klimatyzatorów oraz sprzętu komputerowego wraz z licencjami i oprogramowaniem.

Spółka zrealizowała „Plan strategiczny Mościckiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. w Tarnowie na lata 2016 - 2019”, który zakładał głęboką termomodernizację budynku przychodni, utworzenie 40 dodatkowych łóżek dla Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego oraz całkowitą modernizację wewnątrz budynku. Po przeprowadzeniu adaptacji pomieszczeń od października 2018 roku spółka realizuje projekt „Pomocna dłoń” na podstawie podpisanej umowy z Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości. Całkowita wartość projektu wynosi 4 mln zł, w tym dofinansowanie 3,9 mln zł. Projekt ten obejmuje:

- usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowy całodobowy pobyt osoby niesamodzielnej w ośrodku w przypadku okresowego braku możliwości sprawowania opieki przez jej opiekuna nieformalnego,
- wsparcie edukacyjno-doradcze opiekunów nieformalnych, obejmujące między innymi infolinię, poradnictwo indywidualne, szkolenia praktyczne opiekunów,
- zwiększanie dostępu dla opiekunów i kadr zajmujących się opieką nad pacjentem do informacji o różnych systemach wsparcia.

Realizacja projektu zakończy się końcem czerwca 2020 roku.

9.2.8. Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

W roku 2019 nakłady inwestycyjne wyniosły 5,3 mln zł. Kwotę 3 mln zł stanowiły prace budowlane, które miały na celu poprawę stanu technicznego budynków na terenie Parku

Przemysłowego „Mechaniczne”. Pozostała kwota 2,3 mln dotyczyła zakupu nieruchomości gruntowych.

W 2019 roku spółka realizowała zadania wynikające z przyjętej „Strategii Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. na lata 2014 - 2020”, zmierzające do osiągnięcia głównego celu, jakim jest tworzenie korzystnych warunków do wszechstronnego rozwoju gospodarczego regionu oraz miejsc pracy. Działania spółki ukierunkowane były przede wszystkim na zarządzanie terenami przemysłowymi, administrowanie majątkiem spółki i polepszanie jego stanu technicznego, a także pozyskiwanie inwestorów. Swoją misję spółka realizowała na terenie parków przemysłowych.

Od początku swojej działalności spółka dokonała sprzedaży terenów inwestycyjnych 35 inwestorom w Parkach Przemysłowych „Czysta”, „Mechaniczne” oraz „Kryształowy”, którzy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zatrudniali 313 osób (wg stanu na koniec 2019 roku). Niezależnie od powyższego spółka na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” wynajmuje swoje obiekty i pomieszczenia przedsiębiorcom, których firmy na koniec 2019 roku zatrudniały łącznie 592 osoby. Dotyczy to:

- 12 budynków wynajmowanych 14 przedsiębiorcom (97 osób),
- Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym funkcjonuje 13 firm (297 osób),
- budynku przy ul. Kochanowskiego 32, w którym funkcjonuje 6 firm (198 osób).

Łączna powierzchnia sprzedanych nieruchomości w roku 2019 wyniosła 5,5 ha. Pod koniec 2019 roku spółka zakupiła nieruchomość gruntową położoną w Niedomicach o powierzchni 4,5 ha.

Spółka planuje we współpracy z MPEC S.A. nowy kierunek działań na terenie Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy” przy ul. Traktorowej, który związany jest z wykorzystaniem energii wód geotermalnych w Tarnowie dla celów ogrzewania i rekreacji.

9.2.9. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Łączna wartość zrealizowanych przez spółkę zadań inwestycyjnych wyniosła 12,4 mln zł. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych wykonanych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie w 2019 roku w ramach realizacji celów strategicznych należą:

Ciepło dla nowych terenów miejskich i likwidacja niskiej emisji

W 2019 roku MPEC Tarnów kontynuował realizację projektu budowy miejskiej sieci ciepłowniczej w rejonie tarnowskiej Starówki. Nowe odcinki sieci ciepłowniczej zostały wybudowane m.in. pod płytą rynku w Tarnowie. W 2019 roku spółka przyłączyła do sieci miejskiej 11 kamienic zlokalizowanych we wschodniej części Starego Miasta przy ul. Krótkiej, Wekslarskiej, Żydowskiej, pl. Kazimierza Wielkiego i Rynku. W kolejnych latach MPEC Tarnów ma w planie dalszą rozbudowę miejskiej sieci ciepłowniczej i przyłączenie kolejnych budynków w tym rejonie miasta. W ramach programu likwidacji niskiej emisji w Tarnowie łącznie w 25 budynkach, przyłączonych w 2019 roku do miejskiej sieci ciepłowniczej, zlikwidowano kotły na paliwo stałe.

Przyłączenia nowych odbiorców ciepła systemowego

W 2019 roku do systemu ciepłowniczego MPEC Tarnów przyłączono 42 budynki mieszkalne i obiekty usługowe, w tym między innymi przy ulicach: Batorego, Bora Komorowskiego, Brodzińskiego, Goldammera, Konarskiego, Krasińskiego, Lipóczy`ego, Mościckiego, Niedojadły, Nowy Świat, pl. Sobieskiego, Szpitalnej, Wałowej, Warzywniej, Wody, oraz domy jednorodzinne w okolicy ul. Boya-Żeleńskiego, Makuszyńskiego i Spokojnej. Łączna moc przyłączeniowa tych obiektów wyniosła 3,004 MW. W 8 budynkach podmiotów gospodarczych i instytucji istniejące węzły ciepłownicze zostały rozbudowane o moduł ccw lub układy wentylacji o łącznej mocy przyłączeniowej

0,060 MW. W 2019 roku spółka odnotowała wzrost ogrzewanej powierzchni o 28.450 m². Na dzień 31 grudnia 2019 roku MPEC Tarnów ogrzewał łącznie 2.132.642 m² powierzchni użytkowej i mieszkalnej.

Realizacja programu „Centralna ciepła woda – komfort i bezpieczeństwo”

W 2019 roku do programu CCW przystąpiło 16 budynków wielorodzinnych. Z oferty spółki w ramach programu CCW skorzystali mieszkańcy 666 lokali, o łącznej mocy zamówionej 0,56 MW. Wcześniej odbiorcy ci korzystali z alternatywnych form podgrzewania wody użytkowej za pośrednictwem piecyków gazowych i elektrycznych podgrzewaczy. W latach 2007 – 2019 do programu „Centralna ciepła woda – komfort i bezpieczeństwo” włączono w sumie 320 budynków wielorodzinnych w Tarnowie, w których przyłączono 14.066 mieszkań. Z programu CCW skorzystało dotąd ponad 35 tys. tarnowian.

Modernizacja sieci i węzłów ciepłych

W 2019 roku MPEC Tarnów zmodernizował 341,5 m przyłączy i sieci ciepłowniczych rozdzielczych. Zmodernizowano 21 indywidualnych węzłów pośrednich co i ccw oraz 12 indywidualnych węzłów pośrednich co, o łącznej mocy 7,7 MW.

Rozbudowa telemetrycznego systemu nadzoru pracy sieci i węzłów

MPEC S.A. posiada nowoczesny system telemetrycznego nadzoru pracy sieci i węzłów. System każdego roku jest rozwijany w ramach programu „Inteligentne ciepło”. W systemie telemetrii pracują obecnie 1.081 obiekty (węzły ciepłownicze, kotłownie i przepompownie) oraz dodatkowo 124 węzły ze zdalnym odczytem liczników PSION. Dane z systemu telemetrycznego pozwalają na optymalizację pracy sieci i węzłów, automatyczne dostosowanie parametrów dostaw ciepła do rzeczywistych i prognozowanych temperatur. Dzięki monitoringowi on-line systemu ciepłowniczego sygnalizowane są zaburzenia pracy węzłów i sieci, co umożliwia natychmiastową reakcję służb technicznych spółki i usuwanie ich przyczyn, zanim odbiorcy odczują spadek komfortu cieplnego.

Rozwój metropolitalnej sieci światłowodowej Tarnowa

W 2019 roku spółka wybudowała 3 km sieci światłowodowych magistralnych i 2 km sieci rozdzielczych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku MPEC Tarnów posiadał 132 km sieci światłowodowych. Metropolitalna sieć światłowodowa Tarnowa zarządzana przez konsorcjum (utworzone przez MPEC S.A., Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. i Gminę Miasta Tarnowa) ma łącznie 173 km.

Przygotowanie projektów inwestycyjnych

W 2019 roku spółka kontynuowała realizację zadań związanych z przygotowaniem inwestycji pn. „Budowa instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie”. W związku ze zmianą ustawy o odpadach spółka złożyła do ministra właściwego do spraw środowiska (obecnie klimatu) wniosek o wpisanie ww. instalacji na listę instalacji przeznaczonych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych lub odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych. Przedmiotowa lista miała zostać określona w drodze rozporządzenia w terminie do dnia 31 lipca 2020 roku. Ze względu na występujący w Polsce stan epidemii *ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 568) wydłużono termin wydania listy do dnia 31 grudnia 2020 roku. Projekt budowy w Tarnowie instalacji termicznego przekształcania przetworzonych odpadów komunalnych stanowi kompleksowe rozwiązanie problemów, jakie stoją przed tarnowskim ciepłownictwem i gospodarką odpadami. Projekt wpisuje się również w politykę klimatyczną Unii Europejskiej. Realizacja projektu prowadzi do uzyskania przez tarnowski system ciepłowniczy parametrów efektywnego systemu ciepłowniczego, znaczącego obniżenia

wskaźnika udziału energii pierwotnej oraz redukcji emisji CO₂.

Stworzono Geoportal TARNOWSKA STREFA CIEPŁA

Geoportal Tarnowska Strefa Ciepła to innowacyjny, interaktywny portal zawierający informacje o dostępności ciepła systemowego na terenie miasta Tarnowa, a także plany jego rozwoju. Dzięki digitalizacji zasobów infrastruktury ciepłowniczej w portalu możliwe jest przekazywanie dynamicznych informacji przestrzennych w formie mapy wektorowej. Geoportal przeznaczony jest dla: inwestorów, deweloperów, właścicieli i zarządców budynków, wspólnot mieszkaniowych, samorządu i mieszkańców Tarnowa. Geoportal został stworzony przez pracowników spółki i dostępny jest bezpłatnie pod adresem internetowym: <https://geoportal.mpec.tarnow.pl/>.

Spółka prowadzi ponadto dwa portale o efektywności energetycznej budynków w Tarnowie: ogólnodostępny portal analiz zużycia ciepła dla budynków wielorodzinnych w Tarnowie – adres portalu: <https://analizy.mpec.tarnow.pl/>, oraz portal analiz zużycia ciepła dla budynków użyteczności publicznej, dostępny dla ich zarządców i właścicieli.

Spółka realizowała przyjętą przez Walne Zgromadzenie Spółki Strategię Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie na lata 2016 – 2030. W 2019 roku spółka dokonała ewaluacji strategii w celu dostosowania do występujących zmian czynników zewnętrznych programu modernizacji elektrociepłowni „Piaskówka”.

W 2019 roku aktywność inwestycyjna MPEC Tarnów prowadzona była zgodnie z określonymi w strategii celami:

- konkurencyjne ciepło systemowe dostarczane cały rok z inteligentnej sieci ciepłowniczej poprzez indywidualne węzły pośrednie świadomemu odbiorcy zarządzającemu popytem,
- zwiększenie udziału w rynku – spółka dostawcą ciepła z wyboru,
- osiągnięcie parametrów efektywnego systemu ciepłowniczego przy zastosowaniu dywersyfikacji produkcji,
- wykorzystanie energii paliwa z odpadów komunalnych w miejskiej sieci ciepłowniczej,
- spółka aktywnym realizatorem strategii miasta Tarnowa w zakresie rozwoju infrastruktury ciepłowniczej, likwidacji niskiej emisji oraz wzrostu efektywności energetycznej,
- implementacja elementów systemów zarządzania zgodnych ze standardami społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).
-

9.2.10. Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. w 2019 roku przeznaczyły na inwestycje kwotę 19,5 mln zł. Realizowane zadania związane były głównie z rozbudową oraz modernizacją sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

Inwestycje o charakterze sieciowym, na które zostały przeznaczone znaczne środki finansowe, to rozbudowa sieci wodociągowej w Parku Piaskówka oraz ulicach Do Huty, Śląskiej, Słonecznej - Orkana, Przyjaznej, Szarych Szeregów, Kochanowskiego. Powyższe inwestycje umożliwiły przyłączenie do sieci nowych odbiorców.

Realizowana była również rozbudowa sieci kanalizacyjnej w ulicach: Przyjaznej, Orzechowej, Niemena, Szarych Szeregów, Kwiatkowskiego. Realizacja powyższych zadań inwestycyjnych umożliwiła odbiór ścieków sanitarnych od nowych odbiorców.

Kolejnym zadaniem inwestycyjnym realizowanym przez spółkę było wykonanie modernizacji sieci wodociągowej w ulicach: Skowronków, Grunwaldzkiej, Kasztanowej, Wieniawskiego, 11 Listopada, Klikowskiej, Westerplatte – Jana Pawła II, Elektrycznej, Wypoczynkowej, Lwowskiej, Traugutta, Bernardyńskiej, Prusa, Rydza Śmigłego oraz sieci kanalizacyjnej w ulicach: Klikowskiej, Krótkiej i Ks. Skorupki. Przeprowadzone modernizacje poprawiły pracę systemu wodociągowego i kanalizacyjnego.

Spółka realizowała także zadania związane z modernizacją Zakładu Uzdatniania Wody, Zakładu Oczyszczalni Ścieków oraz sieciowych przepompowni ścieków.

Spółka, realizując przyjętą jeszcze w 2008 roku strategię na lata 2008 – 2020, zmienioną w listopadzie 2019 roku przez nową „Strategię spółki Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. na lata 2019 - 2025” oraz realizując zadania wynikające z zatwierzonego uchwałą Rady Miejskiej nr XLVIII/530/2018 z dnia 25 stycznia 2018 roku „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2017 - 2022”, sukcesywnie wykonuje stawiane przed nią przedsięwzięcia inwestycyjno-modernizacyjne, ciągle dążąc do podniesienia standardu świadczonych usług poprzez właściwe prowadzenie polityki gospodarczej i zabezpieczenie środków na realizację wyznaczonych celów, mając jednocześnie na uwadze zachowanie bezpieczeństwa finansowego spółki.

Do głównych zadań realizowanych w 2019 roku przez Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. należały:

- aktywne wdrażanie nowych obowiązków wynikających z dynamicznie zmieniającego się prawa wodnego,
- rozwój systemu gospodarki osadami ściekowymi z maksymalizacją produkcji własnej energii elektrycznej i ciepłej, prowadzenie rozwoju kofermentacji z wysokoenergetycznymi odpadami generującymi duże ilości biogazu,
- aktywne poszukiwanie nowych rynków zbytu usług w gminach sąsiadujących z terenami dotychczas obsługiwanymi przez spółkę w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków.

10. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna obejmuje cały szereg zadań z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zadania Gminy Miasta Tarnowa z tego zakresu obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej i placów zabaw oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta.

10.1. Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi gospodarki odpadami, od 1 lipca 2013 r. odpowiedzialnym za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest samorząd.

Na terenie Tarnowa obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od 1 maja 2015 r., zgodnie z Zarządzeniem nr 96/2015 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Tarnowa, realizuje Referat Gospodarki Komunalnej przy Wydziale Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa i Referat Opłat za Gospodarowania Odpadami Komunalnym przy Wydziale Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa.

Realizując zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010, 2020, z 2020 r. poz. 150, 284), Wydział Infrastruktury Miejskiej oraz Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa wykonały następujące zadania:

➤ Ogłoszono i rozstrzygnięto kolejne przetargi na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości: przetarg nieograniczony na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, znajdujących się na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W ramach postępowania przetargowego na okres 12 miesięcy (1 kwietnia 2019 r. – 31 marca 2020 r.) zostały złożone oferty:

- Sektor I: REMONDIS Kraków Sp. z o.o.,
- Sektor II: REMONDIS Kraków Sp. z o.o.,
- Sektor III: REMONDIS Kraków Sp. z o.o.,
- Sektor IV: REMONDIS Kraków Sp. z o.o., AVR S.A.

W ramach realizacji tego zadania od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych znajdujących się na terenie Miasta Tarnowa w 2019 roku odebrane zostały następujące ilości odpadów [Mg]:

	Zmieszane odpady komunalne	Odpady komunalne zebrane selektywnie	Odpady zielone	Odpady wielkogabarytowe
Sektor I	2.318,38	142,36	85,82	12,26
Sektor II	1.347,51	51,98	244,74	16,94
Sektor III	3.456,97	166,90	207,64	21,78
Sektor IV	760,70	164,46	33,66	3,70

Łącznie odebranych zostało 9.035,80 Mg odpadów komunalnych.

➤ Nadzorowano wykonanie umowy zawartej w trybie *in-house* na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, znajdujących się na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Zadanie to zostało powierzone Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tarnowie i jest realizowane od maja 2017 roku.

W ramach realizacji tego zadania od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, znajdujących się na terenie miasta Tarnowa w 2019 roku odebrane zostały następujące ilości odpadów [Mg]:

	Zmieszane odpady komunalne	Odpady komunalne zebrane selektywnie	Odpady zielone	Odpady wielkogabarytowe
Sektor I	4.680,62	845,72	172,58	343,54
Sektor II	4.703,77	1.190,43	551,76	465,82
Sektor III	6.152,69	1.246,34	1.146,56	630,38
Sektor IV	4.598,96	1.482,96	118,00	502,42

Łącznie odebranych zostało 28.832,55 Mg odpadów komunalnych.

- Powierzono wykonanie zadania publicznego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych spółkom komunalnym posiadającym instalacje wpisane do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Małopolskiego, tj.: MPGK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych: papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe) oraz PUK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych – w tym odpadów elektrycznych i elektronicznych, tekstyliów oraz odpadów zielonych).
- Zapewniono funkcjonowanie na terenie miasta dwóch punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), do których właściciele nieruchomości dostarczają różnorodne odpady problemowe. Niezależnie od możliwości przekazania przez mieszkańców tych odpadów do PSZOK zorganizowano również akcje odbierania mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tekstyliów oraz odpadów zielonych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości. Istniejące Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych są modernizowane na bieżąco, a ich wyposażenie dostosowywane do zapotrzebowania mieszkańców.
- Kontrolowano prawidłowe wykonywanie zadań wynikających z zawartych umów w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych.
- Kontrolowano poprawność złożonych przez mieszkańców deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, w tym ich zgodność ze stanem rzeczywistym.
- Prowadzono kampanie informacyjno-edukacyjne na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach kampanii wydrukowano materiały informacyjne. Prowadzenie takich kampanii jest niezbędne dla zapewnienia wywiązywania się z nałożonego na gminę obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz osiągnięcia założonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
- Prowadzono kampanie informacyjne dotyczące ekonomicznych aspektów gospodarki odpadami, mające na celu przedstawienie mieszkańcom gminy podstawowych problemów związanych z nieodpowiednim gospodarowaniem odpadami komunalnymi, wymogami związanymi z selektywną zbiórką odpadów komunalnych oraz ze zmianami wynikającymi z rozporządzeń ministra środowiska lub zmian ustaw z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.
- Zapewniono obsługę administracyjną systemu, w ramach której od właścicieli nieruchomości na bieżąco przyjmowane są deklaracje oraz ich korekty, jak również wpłaty opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Od wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami, tj. od 1 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. złożonych zostało 58.249 deklaracji i ich korekt (w tym w 2019 r. 7.112 deklaracji i ich korekt).
- W 2019 r. zwolniono z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, na podstawie uchwały nr XIX/196/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2015

roku, 3.273 osoby, członków rodzin wielodzietnych, o których mowa w ustawie z 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, na łączną kwotę 353.518,50 zł.

- Udostępniono na stronach internetowych Gminy Miasta Tarnowa informacje wymagane w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także ustawą o odpadach.

Od 1 stycznia 2012 r. realizowany jest obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na koniec grudnia 2019 r. do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa wpisanych było 26 przedsiębiorców.

Wydział Infrastruktury Miejskiej prowadzi także działania mające na celu usuwanie dzikich wysypisk. W tym zakresie działań w roku 2019 zebrano ok. 30 Mg odpadów. Na ten cel przeznaczono ok. 12.000 zł.

10.2. Gospodarka wodno – ściekowa

Prace podejmowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej na ciekach wodnych mają na celu zarówno ich bieżące utrzymanie, jak też przeciwdziałanie ewentualnym powodziom i podtopieniom, jakie mogą wystąpić na terenie naszego miasta po długotrwałych bądź intensywnych opadach atmosferycznych. Prace te polegają na koszeniu, konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów oraz potoków zlokalizowanych na terenie miasta Tarnowa.

Wszystkie te działania mają na celu poprawę stanu technicznego cieków oraz zwiększenie przepustowości koryta i przepływu w nich wody poprzez ich wykoszenie, odmulenie, udroźnienie przepustów, usunięcie krzaków i zatorów, likwidację wyrw, remont przepustów oraz umocnienie dna i skarp elementami kamiennymi bądź betonowymi, zabezpieczającymi je przed obrywaniem się, szczególnie podczas przepływu wielkich wód. Dodatkowo w ramach szeroko pojętej gospodarki wodno-ściekowej realizowane są również prace w zakresie odwadniania terenu i odprowadzania wód opadowych.

Wydział Infrastruktury Miejskiej wykonał w 2019 r. w wyżej wymienionym zakresie następujące prace:

- 1) odcinkowe prace konserwacyjne na poniższych ciekach wodnych:
  - a) w zakresie koszenia skarp i dna cieków oraz miejscowego usuwanie krzaków (dwukrotnie w ciągu roku) na:
    - potoku Stary Wątok w rejonie ul. Fabrycznej na długości 360 m,
    - potoku Bródka, na odcinku od wału przeciwpowodziowego rzeki Białej do przepustu w ul. Czarna Droga, na długości 987 m,
    - potoku Czarna, na odcinku od ujścia rowu „Krótki” do przepustu w al. Jana Pawła II, na długości 464 m,
    - rowie „k/Tuczarni”, na odcinku od 50 m powyżej ul. Skrzyszowskiej do wylotu z kanału na os. Nauczycielskim, na długości 687 m,
    - rowie „k/Działek” na całej długości, od ujścia do rowu Lotniczego w kierunku południowej obwodnicy Tarnowa, na długości 536 m,
    - rowie przy alei Tarnowskich, na odcinku od ujścia do rowu „k/Działek” do przepustu w al. Tarnowskich, na długości 240 m,
    - rowie Bagienko, na odcinku od ujścia do rowu „Od Strzelnicy” do 200 m powyżej ul. Krzyskiej, na długości 1776 m,
    - rowie „Od huty”, na odcinku od przepustu w ul. Krzyskiej w dół cieku, na długości 120 m,

- rowie Świerczkowskim, na odcinku o długości ok. 200 m, od nasypu kolejowego przy ul. Podgórskiej w dół cieku oraz na odcinku od stawu w rejonie ul. Lisiej do ok. 30 m poniżej przepustu w ul. Czarna Droga, na łącznej długości 410 m,
  - rowie w rejonie ul. Zagrodowej na całej długości, od ujścia do rowu Świerczkowskiego do ul. Chemicznej, na długości 470 m,
  - rowie „k/Modrzewiowej”, na odcinku od ujścia do stawu do ul. Modrzewiowej, na długości 72 m,
  - rowie przy ul. Widok, na odcinku od ul. Widok do ul. Starodąbrowskiej, na długości 35 m,
  - rowie melioracyjnym przy ul. Robotniczej, na odcinku od ul. Robotniczej do wlotu do kanału przy nasypie kolejowym, na długości 190 m,
  - rowie „Krótki”, na odcinku od ujścia do potoku Czarna w górę cieku, na długości 250 m,
  - rowie Olszynowym, na odcinku od przepustu poniżej torów kolejowych przy ul. Wiadukt do przepustu poniżej ul. Orkana oraz na odcinku o długości 50 m, od przepustu w ul. M. Dąbrowskiej w dół cieku, na łącznej długości 285 m;
- b) w zakresie odmulenia dna cieków oraz usuwania nawisów ze skarp na:
- rowie Olszynowym, na odcinku wzdłuż torów kolejowych przy ul. Wiadukt oraz na odcinku o długości 50 m, od przepustu w ul. M. Dąbrowskiej w dół cieku, na łącznej długości 200 m,
  - rowie „Od strzelnicy”, na odcinkach otwartych od ul. Elektrycznej do Ogrodów Działkowych „Kopernik”, na łącznej długości 1755 m,
  - rowie Romanowicza, na odcinku od ujścia do rowu „Od strzelnicy” w górę cieku, na długości 190 m,
  - rowie przy ul. Widok, na odcinku od ul. Widok do ul. Starodąbrowskiej, na długości 35 m,
  - rowie „D”, na odcinku od wlotu do studni przy ul. Sienkiewicza w górę cieku, na długości 125 m,
  - rowie „Od huty”, na odcinku od przepustu w ul. Krzyskiej w dół cieku, na długości 120 m,
  - rowie Lotniczym na odcinku wzdłuż ul. Lotniczej, na długości 720 m,
  - rowie „Od alei Tarnowskich”, na odcinku od ujścia do rowu „k/Działek” do przepustu w al. Tarnowskich, na długości 240 m,
  - rowie „k/Działek”, na odcinku od ujścia do rowu Lotniczego do ujścia rowu „Od alei Tarnowskich”, na długości 335 m;
- 2) koszenie (2 lub 3 razy w ciągu roku) niżej wymienionych cieków wodnych w ramach utrzymania zieleni miejskiej:
- a) potoku Wątok na odcinkach: od 50 m powyżej wylotu burzowego w rejonie ul. Burtniczej do mostu przy ul. Dąbrowskiego wraz z dopływem przy ul. Łyczków, od mostu przy ul. Narutowicza do 40 m poniżej kościoła pw. Trójcy Św., od wiaduktu kolejowego przy ul. Spytka z Melsztyna do mostu przy ul. Rzecznej (wraz z terenami zalewowymi), od mostu przy ul. Do Huty do 100 m poniżej mostu przy ul. Grunwaldzkiej, na łącznej długości 3140 m,
  - b) potoku Klikowskiego, na odcinku od ul. Elektrycznej do granicy miasta, na długości 3758 m,
  - c) rowu „Od strzelnicy”, na odcinku od ROD „Kopernik” do ul. Elektrycznej, na długości 1830 m,
  - d) rowu Lotniczego, na odcinku od obwodnicy Tarnowa do al. Tarnowskich, na długości 1367 m,

- e) rowu „k/Tuczarni”, na odcinku od 50 m powyżej ul. Skrzyszowskiej do ujścia do potoku Wątok, na długości 935 m,
  - f) rowu „D”, na odcinku od cmentarza w Tarnowie-Mościcach i dalej do wlotu do studni przy ul. Sienkiewicza, na długości 733 m,
  - g) rowu Romanowicza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Romanowicza do ujścia do rowu „Od strzelnicy”, na długości 508 m,
  - h) rowu Jaracza, na odcinku od wylotu z kolektora poniżej ul. Jaracza do łącznika autostrady A4, na długości 1350 m,
  - i) rowu Olszynowego, na odcinku od przepustu w ul. M. Dąbrowskiej do przepustu w ul. Orkana, na długości 490 m;
- 3) koszenie terenu wzdłuż rowu Jaracza w rejonie ul. Reisinga, na powierzchni 2.160 m²;
  - 4) koszenie terenu wzdłuż rowu przy ul. Spytka z Melsztyna, na powierzchni 830 m²;
  - 5) bieżąca konserwacja rowu Bagienko, na odcinku 218 m powyżej ul. Krzyskiej do wlotu do studni przed boiskiem sportowym w Parku Piaskówka, na łącznej długości 1495 m;
  - 6) udrożnienie rowu „k/Tuczarni” w rejonie ul. Skrzyszowskiej, na długości 70 m;
  - 7) czyszczenie koryta potoku Bródka wraz z usunięciem krzaków, na odcinku wzdłuż ul. Krakowskiej, od ul. Czarna Droga w górę cieku, na długości ok. 570 m;
  - 8) odmulenie i oczyszczenie koryta rowu „Od strzelnicy”, na odcinku od ujścia rowu Romanowicza w dół cieku, na długości 160 m;
  - 9) odmulenie i oczyszczenie koryta rowu Romanowicza, na odcinku od ujścia do rowu „Od strzelnicy” w górę cieku, na długości 150 m;
  - 10) likwidacja zatorów:
    - a) z koryta potoku Wątok: wzdłuż Starego Cmentarza, powyżej i poniżej mostu na ul. Dąbrowskiego, poniżej mostu na ul. Najświętszej Marii Panny, przy ul. Okrężnej, przy ul. Tuchowskiej,
    - b) z koryta potoku Stary Wątok przy ul. Zakładowej,
    - c) z koryta potoku Klikowskiego przy przepuście w ul. Czajki,
    - d) z koryta rowu „k/Tuczarni” na wysokości ul. Karpackiej,
    - e) z koryta rowu Olszynowego w rejonie ul. Wiadukt;
  - 11) miejscowe usunięcie krzewów i samosiejek z koryta rowu „k/Tuczarni” na os. Nauczycielskim oraz z koryta rowu Olszynowego w rejonie ul. Orkana;
  - 12) wycięcie drzew rosnących wzdłuż górnej krawędzi skarpy rowu melioracyjnego w rejonie ulic Azotowej i Chemicznej;
  - 13) udrożnienie przepustów rurowych:
    - a) na rowie melioracyjnym przy ul. Modrzewiowej, o łącznej długości 12 m,
    - b) na rowie „D” poniżej ul. Czarna Droga wraz z odmuleniem odcinka rowu przed wlotem i za wlotem z przepustów, 2 szt.;
  - 14) naprawa przepustów rurowych:
    - a) niedrożnego przepustu zlokalizowanego na rowie Jaracza w rejonie ul. Szuszkiewicza, długości 6 m,
    - b) załamane przepustu na rowie melioracyjnym przy ul. Modrzewiowej,
    - c) przyczółków przepustu zlokalizowanego na potoku Stary Wątok w rejonie posesji przy ul. Krakowskiej 102 A;
  - 15) likwidacja wyrwy na lewej skarpie rowu „D” w rejonie Cmentarza Komunalnego w Tarnowie-Mościcach;
  - 16) likwidacja, poprzez zasypanie ziemią wraz z jej zagęszczeniem, 3 sztuk nor bobrowych zlokalizowanych na prawym brzegu potoku Wątok w rejonie supermarketu Kaufland;
  - 17) utrzymanie i konserwacja 5 sztuk klap zwrotnych przepustów wałowych zlokalizowanych na wylotach rowów odwadniających do potoku Wątok wzdłuż ul. Spytki z Melsztyna;

18) budowa odcinka sieci kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z rejonu ul. Głębokiej w Tarnowie do przepustu pod torami kolejowymi linii nr 91 Kraków – Medyka.

Na realizację powyższych zadań wydatkowano kwotę 282.188,81 zł.

10.3. Zielen miejska i place zabaw

Tereny urządzonej zieleni miejskiej, stanowiące własność Gminy Miasta Tarnowa, w tym parki, były w 2019 r. podzielone na 6 rejonów i utrzymywane przez pięć firm wyłonionych na podstawie postępowania przetargowego oraz przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. na podstawie zamówienia „in house”.

Zakres realizowanych prac obejmował w szczególności utrzymanie zimowe alejek i chodników, koszenie roślinności, sadzenie kwiatów, utrzymywanie w czystości terenów zieleni i urządzeń znajdujących na nich oraz bieżące utrzymanie fontann.

W roku 2019 zakupiono 54.323 sztuki kwiatów jednorocznych. Zostały one wysadzone przede wszystkim w centrum miasta.

Poza bieżącym utrzymaniem w roku 2019 Gmina Miasta Tarnowa zrealizowała na terenach zieleni miejskiej następujące zadania:

- ✓ wykonano kolejny etap oświetlenia Parku Piaskówka,
- ✓ zakupiono fontannę pływającą do stawu w Parku Piaskówka,
- ✓ wykonano cięcia pielęgnacyjne drzew na terenach należących do Gminy Miasta Tarnowa (106 szt.),
- ✓ wykonano platformę widokową w Parku Westerplatte,
- ✓ wykonano oświetlenie w Parku Westerplatte (kolejny etap),
- ✓ wykonano remont pomnika gen. J. Bema (wymiana granitowej okładziny cokołu pomnika),
- ✓ wykonano zagospodarowanie stawu w Parku Strzeleckim (nasadzenia roślin wodnych, przybrzeżnych),
- ✓ na terenach miasta wysadzono 89 szt. drzew i 463 szt. krzewów,
- ✓ dokonano remontu ławek, tablic stalowych i elementów drewnianych na terenie skweru J. Brauna,
- ✓ wykonano malowanie oraz bieżące naprawy 90 ławek w parkach i na zieleńcach.

Gmina Miasta Tarnowa zarządza 25 ogólnodostępnymi placami zabaw i 18 siłowniami zewnętrznymi, na których w 2019 roku zrealizowano następujące prace:

- ✓ doposażono plac zabaw na os. Niepodległości w siłowni zewnętrznej wraz z nawierzchnią żwirową za kwotę 38.315,00 zł,
- ✓ powstał nowy plac zabaw na os. Zielonym (zestaw zabawowy wraz z nawierzchnią elastyczną, trampolina, hamak, 2 leżaki) za kwotę 119.920,00 zł,
- ✓ wymieniono piasek w piaskownicach na placach zabaw administrowanych przez Gminę Miasta Tarnowa oraz dostarczono na teren PUK sp. z o. o. przy ul. Kąpielowej 4B w Tarnowie 70m³ piasku płukanego za kwotę 14.000,00 zł,
- ✓ w okresie od 1 kwietnia do 31 października 2018 r. postawiono na terenach miasta 10 kabin przenośnych TOI TOI za kwotę 18.484,20 zł,
- ✓ zamontowano 2 huśtawki w Parku Piaskówka za kwotę 26.900,00 zł,
- ✓ doposażono place zabaw na terenie miasta Tarnowa (ul. Przecznicza Strusińska, ul. Pułaskiego, os. Zielone) za kwotę 78.900,00 zł,
- ✓ zakupiono nowe elementy drewniane do istniejących urządzeń zabawowych, nowe siedziska, a także wymieniono zniszczone korpusy sprężynowców za łączną kwotę ok. 14.000,00 zł,

- ✓ zakupiono i zamontowano stół betonowy do gry w szachy i chińczyka z ławkami z oparciem pomiędzy blokiem 15 i 15a przy ul. Kołłątaja w Tarnowie za kwotę 9.963,00 zł,
- ✓ zakupiono i zamontowano stół betonowy do gry w karty z ławkami z oparciem pomiędzy blokiem 15 i 15a przy ul. Kołłątaja w Tarnowie oraz wykonano nawierzchnię z kostki brukowej za kwotę 12.915,00 zł,
- ✓ zakupiono 108 m² gumowych mat przerostowych na place zabaw za kwotę 9.165,96 zł,
- ✓ zakupiono płyty HDPE na plac zabaw przy ul. Kołłątaja za kwotę 2.410,80 zł,
- ✓ zakupiono i zamontowano 4 ławki i 3 kosze na śmieci na placu zabaw przy ul. Pułaskiego za kwotę 3.620,00 zł,
- ✓ zakupiono i zamontowano 3 ławki i 3 kosze na śmieci na placu zabaw przy ul. Bitwy pod Studziankami za kwotę 2.940,00 zł,
- ✓ zakupiono i zamontowano 6 ławek i 2 kosze na śmieci na placu zabaw w Parku Piaskówka za kwotę 4.680,00 zł,
- ✓ przeniesiono labirynt z rynku na plac zabaw przy ul. Bitwy pod Studziankami za kwotę 1.968,00 zł,
- ✓ zakupiono i zamontowano 5 ławek i 2 kosze na śmieci na placu zabaw przy ul. Ogrodowej za kwotę 3.920,00 zł,
- ✓ zakupiono i zamontowano 7 ławek na os. Zielonym za kwotę 6.629,70 zł,
- ✓ utwardzono teren na placu zabaw przy ul. Pułaskiego za kwotę 8.209,56 zł,
- ✓ przebudowano alejkę wzdłuż placu zabaw przy ul. Bitwy pod Studziankami za kwotę 59.277,35 zł,
- ✓ wykonano kolejną część ogrodzenia na placu zabaw przy ul. Pułaskiego za kwotę 24.783,33 zł,
- ✓ wykonano wyspę z kamienia łamanego na terenie stawu w Parku Strzeleckim za kwotę 11.990,57 zł,
- ✓ wykonano nawierzchnię z gumowych mat przerostowych w ogrodzie jordanowskim, Parku Piaskówka i na os. Zielonym za kwotę 6.597,56 zł,
- ✓ wykonano nawierzchnię elastyczną pod urządzeniami zabawowymi na placu zabaw w Parku Piaskówka za kwotę 54.503,01 zł,
- ✓ wymalowano urządzenia zabawowe na placu zabaw przy ul. Pułaskiego za kwotę 4.206,49 zł,
- ✓ wymalowano urządzenia zabawowe na placu zabaw w Parku Piaskówka za kwotę 4.372,54 zł,
- ✓ wymieniono 2 tablice do koszykówki, 2 obręcze do koszykówki, 2 siatki łańcuchowe na placu zabaw przy ul. Burtniczej za kwotę 1.943,20 zł,
- ✓ wymieniono 2 tablice do koszykówki, 2 obręcze do koszykówki, 2 siatki łańcuchowe na placu zabaw przy ul. Ogrodowej za kwotę 2.258,50 zł,
- ✓ wymalowano drugą część ogrodzenia na placu zabaw na os. Westerplatte za kwotę 8.615,94 zł,
- ✓ wykonano alejkę oraz zamontowano stół betonowy na placu zabaw przy ul. Krzyskiej za kwotę 19.992,26 zł,
- ✓ utwardzono teren na ul. Ogrodowej przy placu zabaw za kwotę 39.478,12 zł,
- ✓ zakupiono domek dla łabędzi w Parku Piaskówka za kwotę 4.059,00 zł,
- ✓ rozbudowano domek dla łabędzi w Parku Strzeleckim za kwotę 4.305,00 zł.

10.4. Cmentarnictwo

Miejski Zarząd Cmentarzy zarządza i utrzymuje cmentarze komunalne zlokalizowane w Tarnowie: cmentarz zabytkowy Stary przy ul. Narutowicza, cmentarz w Krzyżu przy ul. Krzyskiej, cmentarz w Mościcach przy ul. Czarna Droga, cmentarz w Klikowej przy ul. Zagumnie 34A. W ramach statutowej działalności świadczy usługi cmentarne i pogrzebowe.

W 2019 roku wykonano na cmentarzach komunalnych 823 pogrzeby, w tym 326 obsługiwane przez Miejski Zarząd Cmentarzy oraz 497 przez prywatne zakłady pogrzebowe. Wpływy z usług cmentarno-pogrzebowych i sprzedaży grobów murowanych wyniosły 3.344.758,98 zł.

W 2019 roku wybudowano 10 grobów murowanych dwumiejscowych na cmentarzu w Mościcach, które zostały sprzedane w przetargu ofertowym.

W ramach bieżącego utrzymania cmentarzy wykonano następujące prace remontowo-konserwatorskie:

Cmentarz Stary:

- II etap rozbudowy budynku socjalno-administracyjnego – dobudowa sanitariatów,
- remont i naprawa ogrzewania podłogowego w budynku socjalnym,
- wykonanie osłon metalowych oraz konstrukcji pod tablice informacyjne,
- wykonanie i montaż barierek oraz poręczy dla niepełnosprawnych,
- konserwacja 6 nagrobków legionistów w Kwaterze Zasłużonych.

Cmentarz Krzyż:

- remont alejek etap II.

Cmentarz Mościce:

- remont kaplicy cmentarnej,
- remont krzyża na cmentarzu.

Cmentarz Klikowa:

- naprawa kolektora i czyszczenie studni,
- naprawa pomp w przepompowni.

Na cmentarzach komunalnych w Krzyżu, Mościcach i Starym prowadzone były prace w drzewostanie polegające na ścinie drzew, ograniczeniu koron i usuwaniu systemów korzeniowych, a na cmentarzu w Klikowej wykonano pielęgnację klombów z dekoracyjną roślinnością.

Ponadto z wypracowanych środków własnych cmentarze doposażone zostały w sprzęt niezbędny do utrzymania porządku i świadczenia usług.

Koszt wykonanych robót:

II Etap rozbudowy budynku socjalno-administracyjnego, dobudowa sanitariatów – cmentarz Stary	82.034,30 zł
Remont i naprawa ogrzewania podłogowego – budynek socjalny – cmentarz Stary	3.817,48 zł
Wykonanie osłon metalowych oraz konstrukcji pod tablice informacyjne – cmentarz Stary	3.095,52 zł
Wykonanie i montaż barierek i poręczy dla niepełnosprawnych – cmentarz Stary	5.324,38 zł
Remont i konserwacja 6 nagrobków legionistów w Kwaterze Zasłużonych - cmentarz Stary	12.300,00 zł
Remont alejek - etap II – cmentarz w Krzyżu	19.526,22 zł

Wykonanie elektronicznej inwentaryzacji pochowanych – cmentarz w Krzyżu	42.630,96 zł
Remont kaplicy cmentarnej – cmentarz w Mościcach	51.881,59 zł
Remont krzyża – cmentarz w Mościcach	4.801,99 zł
Budowa 10 grobów murowanych dwumiejscowych na cmentarzu w Mościcach	107.343,52 zł
Wykonanie piwnicy rotacyjnej - cmentarz w Klikowej	6.027,60 zł
Naprawa kolektora i czyszczenie studni – cmentarz w Klikowej	4.760,82 zł
Naprawa pomp w przepompowni – cmentarz w Klikowej	5.904,71 zł
Prace pielęgnacyjne drzewostanu i roślinności	21.881,23 zł
Remont i naprawa 12 tablic nekrologowych	2.537,28 zł

Ogółem koszty poniesione przez Miejski Zarząd Cmentarzy na zrealizowane w 2019 roku zamówienia - 373.867,60 zł.

10.5. Oświetlenie uliczne - ZDiK

W roku 2019 przyjęto do utrzymania nowe obiekty oświetlenia ulicznego zlokalizowane na ulicach: Czarnowiejskiej, Świerkowej, Górskiego. Ponadto w trakcie przyjmowania do eksploatacji są powstałe w roku 2019 obiekty takie jak: oświetlenie w Parku Piaskówka, oświetlenie SAG Piaskówka, oświetlenie Parku Westerplatte, oświetlenie ul. Elektrycznej, Spokojnej, Wyszyńskiego.

Przeprowadzono także szereg prac eksploatacyjnych wynikających z bieżącego utrzymania oświetlenia ulicznego stanowiącego majątek Gminy Miasta Tarnowa w celu zachowania go w odpowiednim stanie technicznym. W ramach tych prac zlecano zadania takie jak: wymiana słupów, opraw, źródeł światła, układów zapłonowych, prostowanie słupów, podnoszenie zapadniętych słupów, wymiana uszkodzonych drzwiczek wnekowych, montaż ochronnych odbojników przy słupach itp. Wiele prac awaryjnych, jak chociażby wymiany bezpieczników, bieżąca analiza stanu oświetlenia, przywracanie poprawnego działania sterowników, reduktorów itp., prowadzonych było w ramach czynności ryczałtowych. Prowadzono także prace harmonogramowe polegające na grupowej wymianie źródeł światła oraz na pomiarach instalacji uziemiającej, skuteczności zerowania, rezystancji czy na badaniu izolacji linii kablowej. Koszt poszczególnych czynności wyniósł:

- ryczałt 44.586,74 zł brutto,
- prace harmonogramowe 60.185,46 zł brutto,
- prace zlecone 61.955,10 zł brutto.

W ramach umowy eksploatacyjnej ze Spółką TAURON Dystrybucja Serwis S.A. zamontowano kilka opraw dodatkowych oświetlenia ulicznego m.in. na ulicach Śliwkowej czy Pankiewicza, a także wymieniono oprawę przewieszkową na ul. Goldhammera na stylową naścienną, spójną z oprawami zlokalizowanymi w obrębie Starówki. Wszelkie prace realizowano zgodnie z sugestiami i potrzebami mieszkańców. Wartość tych prac wyniosła 17.882,52 zł brutto.

Na czas świąteczny wynajęto elementy dekoracyjne oraz zlecono ich montaż za kwotę łącznie 119.115,56 zł brutto.

10.6. Publiczny transport zbiorowy – ZDiK

Podstawowe parametry eksploatacyjne linii komunikacyjnych

W 2019 roku ZDiK był organizatorem 28 linii komunikacji miejskiej, sieć linii charakteryzowała się następującymi danymi:

- liczba linii komunikacji miejskiej: 28,
- łączna długość linii komunikacyjnych: 355 km,
- łączna długość tras: 198 km, w tym na terenie miasta 115 km, a poza miastem 83 km,
- ilość autobusów w ruchu w szczycie przewozowym: 76 szt.

Średnio miesięcznie w 2019 roku autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie przewożono 908 tys. pasażerów.

W 2019 r. wszystkie linie tarnowskiej komunikacji miejskiej obsługiwał jeden operator, którym było MPK Sp. z o.o. w Tarnowie. Operator świadczył usługi na podstawie umowy bezpośredniej zawartej z MPK Sp. z o.o. w Tarnowie jako z podmiotem wewnętrznym.

Sprzedaż biletów w 2019 r.

Ze sprzedaży biletów uzyskano netto 10.080.028,14 zł. Powyższa kwota jest wynikiem sprzedaży następującej ilości sztuk biletów:

- bilety przeznaczone do kasowania: 2.006.540 szt.,
- 538.386 skasowań w elektronicznej taryfie odległościowej na wartość: 942.450,10 zł,
- bilety okresowe (o różnych okresach ważności): 34.642 szt.

Koszty związane z transportem publicznym w 2019 roku

W 2019 roku na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej zostało wykonane 4.324.697,3 km, za kilometry wykonane w 2019 roku wypłacona została łącznie kwota netto 30.730.627,56 zł dla MPK Sp. z o.o w Tarnowie jako jedyne go operatora obsługującego linie tarnowskiej komunikacji miejskiej.

Z ogólnej liczby kilometrów na liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej wykonanych zostało:

- na terenie Gminy Miasta Tarnowa: - 3.617.157,8 km,
- na terenie Gminy Tarnów: - 609.162,7 km,
- na terenie Gminy Lisia Góra: - 56.737,6 km,
- na terenie Gminy Pleśna: - 41.639,2 km.

Tereny gmin: Tarnów, Lisia Góra i Pleśna były obsługiwane na podstawie zawartych porozumień.

W roku 2019 Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie w ramach powierzonych zadań dokonał bieżących napraw kilkudziesięciu uszkodzonych wiat autobusowych (obejmujących wymianę uszkodzonych szyb, listew przyszybowych, dachów, ławek itp.), a także przyłączył do sieci energetycznej w celu oświetlenia dwie wiaty przy ul. Orkana. Łączny koszt wszystkich wymienionych działań wyniósł 86.374,44 zł brutto. Dodatkowo z budżetu Rady Osiedla nr 8 Mościce została dostarczona jedna nowa wiata autobusowa na przystanku przy ul. Chemicznej za kwotę 10.701,00 zł brutto.

11. OCHRONA ŚRODOWISKA

11.1. Stan środowiska

Badania wód realizowane są w oparciu o wieloletnie programy monitoringu środowiska dla województwa małopolskiego. Klasyfikację stanu wód powierzchniowych dla miasta Tarnowa stworzono w oparciu o wyniki badań monitoringowych w 4 punktach pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych w 3 jednolitych częściach wód powierzchniowych (jcw) na 3 rzekach: Dunajec, Biała i Wątok. Jakość wód w zakresie elementów biologicznych w tym okresie wykazała I klasę w jcw Dunajca, od zbiornika Czchów do ujścia, III klasę w jcw Białej, od Rostówki do ujścia, i w jcw Wątku.

Elementy hydromorfologiczne odpowiadały I klasie jakości wód rzeki Białej. Wody Dunajca i Wątku odpowiadały II klasie elementów hydromorfologicznych. W zakresie badanych elementów fizykochemicznych w dwóch jcw - Dunajca, od zbiornika Czchów do ujścia, oraz Wątku - spełnione były wymagania określone dla stanu bardzo dobrego (I klasa). Wody jcw Białej, od Rostówki do ujścia, spełniły wymagania określone dla stanu dobrego (II klasa). W rezultacie interpretacja wyników badań wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych wykazała, że potencjał ekologiczny dobry osiągnęły wody Dunajca, natomiast potencjał ekologiczny umiarkowany występował w Białej i Wątku.

Stan chemiczny oceniono w 2 punktach pomiarowych: Dunajec – Ujście Jezuickie i Biała – Tarnów, i określono jako dobry. Elementami jakości dla klasyfikacji stanu wód są wskaźniki biologiczne, hydromorfologiczne, fizykochemiczne i chemiczne. Stan wód jest wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, a określa go gorszy ze stanów. W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji dla miasta Tarnowa stwierdzono, że w jednolitej części wód Dunajca, od zbiornika Czchów do ujścia, stan wód był dobry, zaś w dwóch jednolitych częściach wód Białej, od Rostówki do ujścia, i Wątku stan wód był zły.

11.2. Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna znalazła stosowną rangę zarówno w Konstytucji RP (art. 5 i 74), jak i sektorowych uregulowaniach prawnych, przede wszystkim w ustawach: Prawo ochrony środowiska, w ustawie o ochronie przyrody, w ustawie o systemie oświaty. Ustawa o ochronie przyrody mówi, iż „popularyzowanie, informowanie i promocja ochrony przyrody są obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu”. Istotne znaczenie dla edukacji ekologicznej wynika również z podpisanych przez Polskę dokumentów międzynarodowych, przede wszystkim Agendy 21.

W dobie silnego rozwoju technologii i pogoni za zaspokajaniem własnych potrzeb wiedza przekazywana w teorii nie zawsze wystarcza, aby dotrzeć do młodego pokolenia, edukację ekologiczną pragniemy wzbogacać o działania praktyczne. Niezmiernie ważne jest kultywowanie dobrych praktyk i przekazywanie ich młodym ludziom, którzy z łatwością chłoną dostarczaną wiedzę. Władze Tarnowa od wielu lat realizują aktywną politykę proekologiczną. Prowadzenie edukacji ekologicznej jest jednym z celów wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla miasta Tarnowa na lata 2017 - 2024 ze strategią krótkoterminową na lata 2017 - 2020”, przyjętym uchwałą nr XLVI/497/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 listopada 2017 r.

Dużą wagę przywiązuje się do inwestycji i przedsięwzięć mających chronić środowisko naturalne. Organizujemy imprezy o tematyce ekologicznej, takie jak: „Sprzątanie świata”, „Posprzątajmy razem Tarnów”. Od kilku lat kontynuujemy zbiórkę i unieszkodliwianie przeterminowanych leków, zużytych baterii, zbiórkę butelek plastikowych, itp. Celem zrealizowanych konkursów i akcji było pogłębienie świadomości ekologicznej tarnowian i rozwinięcie poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska, w którym żyjemy. Chcieliśmy pokazać, że los naszej planety zależy od nas samych. Każde ze zrealizowanych zadań rozwija poczucie wspólnoty i potrzebę szybkiej reakcji na problemy ekologiczne poprzez pobudzenie odpowiedzialności za podejmowane działania, promowanie pozytywnych postaw w zakresie poszanowania środowiska naturalnego, pogłębianie szacunku i zamiłowania do przyrody. Corocznie na edukację ekologiczną miasto przeznaczają dziesiątki tysięcy złotych, które uzupełniane są środkami zewnętrznymi, głównie WFOŚiGW w Krakowie.

W 2019 r. zorganizowano następujące kampanie ekologiczne:

Kampania ekologiczno-społeczna „Tarnowscy ekostrażnicy na tropie problemów środowiskowych – różne oblicza ekologii”, w ramach której odbył się cykl wiosennych oraz jesiennych akcji i konkursów ekologicznych, tj.:

- akcja ekologiczna „Posprzątajmy razem Tarnów”, w ramach której zebrano 1000 kg odpadów, przyczyniając się do uprzątnięcia terenów wzdłuż Wątku i wokół Kantorii, a także obszaru położonego w rejonie ul. Tuchowskiej, osiedla Legionów oraz Mościc;
- akcja ekologiczna „Zbieramy zużyte baterie”, w ramach której zebrano 6 ton zużytych baterii i akumulatorów, które zostały zutyliczowane w sposób niezagrażający środowisku;
- akcja ekologiczna „Drugie życie odpadów”, w ramach której zebrano 5 ton opakowań plastikowych, które zostały dostarczone do recyklera w celu ich przetworzenia;
- konkurs na wykonanie budki lęgowej „Zaprośmy ptaki do Tarnowa”;
- konkurs na wykonanie prezentacji multimedialnej „Recyklingowe rady na odpady – sposoby na zmniejszenie ilości odpadów w środowisku”;
- ekologiczny konkurs plastyczny „Bioróżnorodność oczami małych ekologów”.

Na kampanię wydano łącznie 24,94 tys. zł, z czego 14,80 tys. zł pochodziło ze środków WFOŚiGW w Krakowie.

„Zrównoważone wykorzystanie zasobów - lepsze jutro dla Ziemi - cykl konkursów i wycieczek ekologicznych w tarnowskich placówkach oświatowych”, w ramach którego dofinansowano działania edukacyjno-ekologiczne prowadzone w tarnowskich przedszkolach, szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Edukacja ekologiczna w tarnowskich placówkach przybrała formę zabaw pozwalających na rozwijanie własnej inicjatywy, zajęć organizowanych przez nauczycielkę z całą grupą lub w małych zespołach, ukierunkowanych obserwacji, eksperymentów, wycieczek i spacerów po okolicy, uroczystości i imprez środowiskowych.

Realizacja celów programowych nastąpiła poprzez: kształtowanie postaw proekologicznych, umożliwienie poznania otaczającej przyrody i zjawisk w niej zachodzących, podnoszenie świadomości ekologicznej z zakresu zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska, nabycie wiedzy o efektywnym wykorzystywaniu zasobów naturalnych, poprawę świadomości zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie zachowań pro-środowiskowych poprzez organizację wydarzeń kierowanych do tarnowskiej społeczności szkolnej, uświadomienie, że za stan powietrza w swoim otoczeniu odpowiedzialny jest każdy człowiek, bez odwoływania się do skali globalnej, ale do własnego podwórka, rodziny, znajomych, sąsiadów oraz wskazywanie na odpowiedzialność za reagowanie na działania innych osób, aktywne uczestnictwo w poznawaniu przyrody poprzez szukanie, oglądanie, opisywanie porównawcze obiektów, obserwacje, badanie, eksperymentowanie.

Składową programu stanowił także Przegląd Filmów Ekologicznych EKOŚWIAT, skierowany głównie do dzieci i młodzieży z terenu Tarnowa. Odbył się w dniach od 1 do 4 października 2019 r. XX edycja przeglądu przyciągnęła ogromną rzeszę młodych widzów. Film „Robaczki z zaginionej dżungli” oglądnięto 837 widzów, natomiast film „Kacper i Emma” 989 widzów, a film „Marsz pingwinów 2” obejrzało 632 widzów”.

Realizacja programu to koszt 47,25 tys. zł, z czego 17,77 tys. zł pochodziło ze środków WFOŚiGW w Krakowie.

Pozostała działalność w zakresie promowania postaw proekologicznych mieszkańców

Konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon w mieście „Zielony Tarnów” skierowany jest do wszystkich mieszkańców Tarnowa, posiadających zadbane ogrody i ciekawie zagospodarowane roślinnością balkony, a także do szkół, przedszkoli i innych jednostek z terenu Tarnowa, chcących zaprezentować swoje osiągnięcia w urządzaniu zieleni. Założeniem konkursu jest pobudzenie aktywności i inicjatyw mieszkańców, zwiększenie dbałości o środowisko naturalne i wykształcenie poczucia współodpowiedzialności za swoje najbliższe otoczenie.

Powołana przez prezydenta komisja konkursowa, złożona z projektanta ogrodów, laureatów poprzednich edycji konkursu, artyści plastyka, przedstawicieli sponsorów oraz pracowników urzędu, dokonała przeglądu wszystkich zgłoszonych obiektów, zwracając uwagę na estetykę, czystość, kompozycję roślinną, pracochłonność, zmiany w stosunku do lat ubiegłych. Do XX edycji konkursu zgłoszono 43 obiekty. Uczestnicy konkursu, urządzając swoje otoczenie, z roku na rok wykazują się coraz większą pomysłowością, wiedzą ogrodniczą, a w swoją pracę wkładają dużo wysiłku i serca. Ogrody i balkony cechuje przemyślana kompozycja przestrzenna oraz różnorodność gatunkowa. Na zorganizowanie konkursu przeznaczono 7.775 tys. zł, z czego 1,8 tys. zł pochodziło od sponsorów.

Konkurs fotograficzny „Wakacyjna przyroda” ma na celu zachęcenie zarówno dzieci, młodzieży, jak i dorosłych do obserwacji przyrody i wykonania fotografii ukazujących walory przyrodnicze oraz krajobrazowe terenu Tarnowa i najbliższych okolic, a także zwrócenie uwagi na zagrożenia skarbów natury. Konkurs organizowany jest w kategorii: przyroda (w tym również krajobraz) Tarnowa i okolic. W 2019 r. w konkursie udział wzięło ponad 100 pasjonatów fotografii, którzy zaprezentowali swoje prace o tematyce przyrodniczej i krajobrazowej wykonane w Tarnowie i okolicy.

Wręczeniu nagród towarzyszyła wystawa nagrodzonych zdjęć. Uczestnicy oraz goście przybyli na podsumowanie konkursu mogli obejrzeć fotografie, podziwiać piękno tarnowskiej przyrody i architektury, a przy okazji podyskutować na temat fotografowania przyrody, krajobrazu i architektury. Była to też dobra okazja do wymiany doświadczeń, spostrzeżeń i doskonalenia umiejętności podglądania przyrody i przybliżania jej piękna, nie zawsze zauważanego przez żyjących w pośpiechu mieszkańców. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadania wyniosły 12 tys. zł.

Akcje ekologiczne

W 2019 r. kontynuowano pomoc mieszkańcom w usuwaniu odpadów zawierających azbest. **Akcja usuwania odpadów azbestowych w Tarnowie** ma na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi przed szkodliwym oddziaływaniem włókien azbestowych, daje możliwość pozbycia się przez mieszkańców miasta posiadanych odpadów i elementów azbestowych. W 2019 r. z akcji skorzystało 38 osób, a unieszkodliwiono 28,77 ton odpadów azbestowych. Koszt zadania wyniósł 8.824 tys. zł.

Współpracujemy z aptekami to akcja, w ramach której w 2019 roku odebrano 2.704 kg przeterminowanych leków (stanowiących odpady o kodzie 20 01 32) oddanych przez tarnowian do 22 aptek znajdujących się na terenie miasta. Nieprzydatne medykamenty, zamiast trafić na składowisko odpadów, zostały unieszkodliwione. Akcja ta przyczynia się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców i uczy właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, a także, poprzez zapewnienie właściwej utylizacji tych odpadów, zabezpiecza środowisko przed działaniem szkodliwych substancji. Koszt zadania wyniósł 13.817 tys. zł.

W dniach 20 - 22 września 2019 r. odbyła się ogólnopolska akcja „**Sprzątanie świata - Polska 2019**”. Akcja polegała na zbieraniu porzuconych odpadów i przekazaniu ich na kontrolowane składowisko, wysypisko lub do powtórnego wykorzystania. 26. edycja akcji „Sprzątanie świata – Polska 2019 r.” przebiegała pod hasłem „Nie śmiećmy - sprzątamy – zmieniamy!” i miała na celu wspomoczenie selektywnej zbiórki odpadów. W lokalnej akcji, zorganizowanej na terenie Tarnowa przez urząd miasta, wzięło udział około 4.000 uczestników. Byli to głównie uczniowie tarnowskich szkół i przedszkolaki oraz podopieczni zakładów karnych w Tarnowie. Podczas akcji zebrano ponad tysiąc kg odpadów oraz surowce wtórne, takie jak: papier, metal oraz plastik. Koszt zadania wyniósł 14.227 tys. zł.

11.3. Realizacja programów ekologicznych

„Obniżenie niskiej emisji w Tarnowie”

Miasto realizuje projekt umożliwiający udzielenie mieszkańcom dotacji do likwidacji nieekologicznych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego. W grudniu 2017 r. podpisano umowę na wynoszące blisko 8 milionów złotych unijne dofinansowanie do projektu „Obniżenie niskiej emisji w Tarnowie”. Dzięki temu w ciągu trzech lat w Tarnowie zlikwidowanych zostanie ok. 600 przestarzałych pieców i kotłów opalanych węglem lub drewnem.

Mieszkańcy Tarnowa wciąż mogą starać się o pomoc finansową do likwidacji przestarzałych kotłów węglowych, zatruwających powietrze. Projekt realizowany jest na podstawie uchwały nr XLIII/436/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 21 września 2017 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej w ramach projektu pod nazwą „Obniżenie poziomu niskiej emisji w Tarnowie” ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020.

W roku 2019 mieszkańcy złożyli 233 wnioski o dotację, rozliczono 180 z nich. W ramach projektu zlikwidowano 204 źródła ogrzewania na paliwo stałe. Zamontowano 177 nowych kotłów gazowych, a 3 nieruchomości zostały podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej. Koszt zadania w roku 2019 to 2.128.609,27 zł.

Głównym celem projektu jest poprawa jakości powietrza w Tarnowie poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych oraz gazów cieplarnianych do powietrza, pochodzących z indywidualnego ogrzewania mieszkań. Cel ten realizowany jest poprzez zmianę przestarzałych źródeł ciepła (kotłów, pieców, innych urządzeń grzewczych na paliwa stałe) w indywidualnych gospodarstwach domowych na źródła ciepła wykorzystujące paliwo gazowe lub podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej wraz z wykonaniem wewnętrznych instalacji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania nowego systemu ogrzewania. Inwestycje polegające na wymianie źródeł węglowych na gazowe są wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest możliwe lub uzasadnione ekonomicznie. Równorzędnym celem projektu jest podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie niskiej emisji - jej szkodliwości dla zdrowia, metod jej zapobiegania, czynników zmierzających do poprawy jakości powietrza.

Program „Obniżenie niskiej emisji w Tarnowie” finansowany jest ze środków zewnętrznych, umowa o współfinansowanie została zawarta z Marszałkiem Województwa Małopolskiego w dniu 7 grudnia 2017 r. Podmiotem dofinansowującym jest Unia Europejska (środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020).

Tarnów w 2019 r. udzielał dotacji z budżetu gminy (ze środków pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska) mieszkańcom likwidującym nieekologiczne źródła ciepła w gospodarstwach domowych. W roku 2019 tarnowianie złożyli 76 wniosków, z czego rozliczono 58. Zlikwidowano 79 źródeł ogrzewania na paliwo stałe, w ich miejsce zamontowano 56 kotłów gazowych, 1 piec elektryczny, a jedna nieruchomość podłączona została do miejskiej sieci ciepłowniczej. Koszty zadania w roku 2019 to 256.248,45 zł.

W roku 2020 miasto udzielało dotacji do zakupu i montażu mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii. Mieszkańcy złożyli 78 wniosków, z czego rozliczono 62. Zamontowano 3 instalacje kolektorów słonecznych i 59 instalacji fotowoltaicznych. Koszty zadania to 353.567,50 zł.

11.4. Jakość powietrza atmosferycznego

O stanie zanieczyszczenia atmosfery w Tarnowie decyduje emisja z miasta, emisja z okolicznych powiatów i emisja napływowa z kierunku zachodniego. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Tarnowie są kotłownie i paleniska indywidualne, komunikacja, zakłady przemysłowe oraz przedsiębiorstwo energetyki ciepłej. Do zanieczyszczeń energetycznych (pochodzących z procesów spalania paliw) należą: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, pyły. Wśród zanieczyszczeń pochodzących z procesów technologicznych wymienić należy: pyły zawierające metale ciężkie - ołów, kadm, rtęć, oraz węglowodory, m.in. benzo(a)piren, zanieczyszczenia gazowe nieorganiczne - chlor, chlorowodór, amoniak, zanieczyszczenia gazowe organiczne - metan, ksylen, toluen, styren, benzen, fenol, formaldehyd, chlorek winylu, freony, halony i in. Do atmosfery dostaje się wiele zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw silnikowych (tlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, dwutlenek siarki, aldehydy i pyły).

Jakość powietrza w Tarnowie na tle innych miast naszego województwa przedstawia się dobrze. W 2019 r. monitoring stanu powietrza w mieście prowadzony był na dwóch stacjach pomiarowych, obsługiwanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

W 2019 r. monitoring jakości powietrza w Tarnowie prowadzony był na dwóch stacjach pomiarowych, obsługiwanych przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie. Z pomiarów zanieczyszczeń powietrza przeprowadzonych w naszym mieście wynika, że wartości średniego stężenia zanieczyszczeń podstawowych (wartości średnioroczne), tj. dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} są dotrzymane. Najwyższe stężenia zanieczyszczeń podstawowych obserwuje się w miesiącach zimowych, tj. od listopada do marca.

Na stacji pomiarowej przy ul. Bitwy pod Studziankami (stacja tła miejskiego) średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 26 µg/m³, przy wartości dopuszczalnej 40 µg/m³, i było o 6 µg/m³ niższe niż w roku 2018. Dopuszczalna wartość śródniodobowa pyłu zawieszonego PM₁₀, wynosząca 50 µg/m³ na tej stacji, przekroczone była przez 33 dni w roku, przy krotności dopuszczalnej wynoszącej 35 dni. Na drugiej stacji monitoringu, zlokalizowanej przy ul. Sitki (stacja „komunikacyjna”), średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 34 µg/m³ i nie przekroczyło normy. Było o 2 µg/m³ niższe niż rok wcześniej. Ilość dni w ciągu roku, kiedy śródniodobowe stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ przekraczało wartość dopuszczalną, to 54.

Średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu w Tarnowie w roku 2019 wyniosło 3,32 ng/m³ i było niższe od wartości uzyskanej w roku 2018 (3,83 ng/m³). Poziom docelowy stężenia benzo(a)pirenu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, to 1 ng/m³.

W 2019 r. uruchomiono czujnik jakości powietrza zakupiony ze środków Rady Osiedla Krzyż. W minionym sezonie grzewczym wskazania tego czujnika pokrywały się generalnie z wynikami monitoringu IOŚ.

Głównym źródłem pyłu zawieszonego w powietrzu jest energetyczne spalanie paliw stałych, komunikacja i przemysł. Przekroczenia średniodobowych dopuszczalnych stężeń dla pyłu zdarzały się w okresie jesienno-zimowym (październik, styczeń, luty, marzec) w czasie trwania sezonu grzewczego.

12. OCHRONA ZDROWIA

Sytuacja zdrowotna ludności z terenu miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego nie odbiega od ogólnych trendów zachorowalności i zgonów występujących w skali województwa małopolskiego. Do najważniejszych problemów zdrowotnych zaliczyć należy choroby kardiologiczne oraz choroby nowotworowe, które stanowią narastający problem zdrowotny, społeczny i ekonomiczny polskiego społeczeństwa. Skalę tego problemu określa liczba nowych zachorowań i liczba zgonów.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii dla województwa małopolskiego w okresie 2013 - 2015 w województwie małopolskim stwierdzono 21.872 zgony z powodu chorób onkologicznych, z których 68,4% dotyczyło osób w wieku 65 lat i starszych. W Tarnowie w analogicznym okresie stwierdzono 785 zgonów. Współczynnik rzeczywisty umieralności z powodu tych chorób w województwie małopolskim wynosił 216,7/100 tys. ludności i był niższy od ogólnopolskiego, wynoszącego 233,9/100 tys. ludności, o 7,4%. Współczynnik rzeczywisty w Tarnowie wynosił 234,1/100 tys. ludności.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie potrzeb zdrowotnych w zakresie kardiologii dla województwa małopolskiego w okresie 2013 - 2015 w województwie małopolskim stwierdzono 19.586 zgonów z powodu chorób kardiologicznych, z których 77% dotyczyło osób w wieku 65 lat i starszych. W Tarnowie w analogicznym okresie stwierdzono 754 zgony. Współczynnik rzeczywisty umieralności z powodu tych chorób w województwie małopolskim wynosił 194,1/100 tys. ludności i był niższy od ogólnopolskiego, wynoszącego 256,4/100 tys. ludności, o 24,3%. Współczynnik rzeczywisty w Tarnowie wynosił 224,9/100 tys. ludności.

Według danych za 2018 rok dotyczących miasta Tarnowa, zamieszczonych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, wskaźnik zgonów z powodu nowotworów na 100 tys. osób wynosił 290,8, natomiast zgony z tej przyczyny stanowiły 27,8% zgonów w tym okresie. Wskaźnik zgonów z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. osób wynosił 475,5, a zgony z tej przyczyny stanowiły 45,5% zgonów w tym okresie.

12.1. Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa

W Tarnowie funkcjonują dwie placówki lecznictwa zamkniętego - Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika oraz liczne placówki lecznictwa otwartego, zapewniające mieszkańcom opiekę medyczną w zakresie lecznictwa podstawowego i specjalistycznego. W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc zabezpiecza Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowie. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia.

Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika funkcjonują w ramach tzw. sieci szpitali. Obowiązujące w ramach tego systemu rozwiązania gwarantują ciągłość i stabilność finansowania szpitali, których funkcjonowanie jest niezbędne dla zapewnienia mieszkańcom opieki zdrowotnej. Szpitale zakwalifikowane do systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej mają zapewnioną umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia bez konieczności uczestniczenia w postępowaniu konkursowym.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają trzy podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika

Szpital jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 389 łóżek szpitalnych. Podstawowa działalność koncentruje się na leczeniu stacjonarnym, którego uzupełnieniem są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. Ponadto szpital jako jeden z dwóch podmiotów w Tarnowie zabezpiecza także nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców Tarnowa i okolic.

W 2019 roku w szpitalu wykonano 3,6 tys. dużych zabiegów operacyjnych oraz ponad 2,1 tys. zabiegów inwazyjnych serca – koronarografii, koronaroplastyki. Dokonano implantacji 292 stymulatorów serca, wszczepiono 574 endoprotezy stawów biodrowych i kolanowych. W pracowniach obrazowych wykonano ponad 5,2 tys. badań tomografii komputerowej oraz 5,7 tys. rezonansu magnetycznego, w pracowniach analitycznych ponad 546 tys. badań. Od października 2017 r. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie znajduje się w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, tzw. „sieci szpitali”, gwarantującej bezpieczeństwo funkcjonowania szpitala w perspektywie wieloletniej.

Szpital jest jednym z większych podmiotów publicznych w Tarnowie. Zatrudnia ponad 900 osób, w tym m.in.: 160 lekarzy, 356 pielęgniarek i położnych, 24 diagnostów laboratoryjnych, 11 fizjoterapeutów, 19 techników medycznych. Przychody szpitala z tytułu prowadzonej działalności w 2019 r. wyniosły 98.707.351,00 zł. Szpital, tak jak w poprzednich latach, również w 2019 r. osiągnął dodatni wynik finansowy.

Wielkość nakładów na inwestycje w 2019 r. wyniosła 12.143.792,00 zł, w tym 5.312.431,00 zł stanowiły środki finansowe szpitala, 1.550.000,00 zł środki Gminy Miasta Tarnowa oraz 5.281.361,00 zł pozyskane środki zewnętrzne. W 2019 r. ukończono nadbudowę budynku kotłowni parowej o jedną kondygnację użytkową dla potrzeb Działu Informatyki wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną. Inwestycja ta stanowi kolejny etap rozbudowy infrastruktury informatycznej szpitala, zmierzającej docelowo do połączenia z Małopolskim Systemem Informacji Medycznej.

W 2019 r. kontynuowano realizację zadania rozpoczętego w 2018 r. pod nazwą „Rozbudowa i przebudowa zespołu szpitalnego w zakresie budowy nowego budynku szpitalnego - Pawilonu Kardiologii, wraz z zagospodarowaniem terenu, niezbędną infrastrukturą techniczną i wjazdem dla Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie”. Opracowano projekty wykonawcze, zakończono I etap prac budowlanych, wykonano stan surowy zamknięty z montażem okien, drzwi zewnętrznych, wykonano instalację wodociągową, kanalizacyjną, centralnego ogrzewania oraz elektryczną. Zakończenie inwestycji planowane jest na 2020 r. Ponadto szpital wyposażono w sprzęt i aparaturę medyczną na łączną wartość 601.141,00 zł, w tym wysokiej klasy aparat USG dla potrzeb Oddziału Ginekologiczno-Położniczego, zakupiony w ramach wspólnej inicjatywy i porozumienia Gminy Miasta Tarnowa z gminami: Wierzchosławice, Lisia Góra, Skrzyszów oraz Gminą Tarnów.

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie posiada akredytację medyczną ministerstwa zdrowia i certyfikaty jakości świadczące o bezpieczeństwie i poziomie realizowanych świadczeń zdrowotnych. Ponadto szpital od wielu lat znajduje się w gronie 100 najlepszych szpitali, w 2019 r. zajął 27. miejsce w Polsce i 2. miejsce w województwie małopolskim.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. jest największą placówką ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego w Tarnowie i subregionie. W swojej bogatej ofercie, oprócz poradni specjalistycznych, posiada poradnię lekarza podstawowej opieki,

przychodnię stomatologiczną, przychodnię zdrowia psychicznego, przychodnię rehabilitacyjną, domowe leczenie tlenem, oddział chirurgii ogólnej. W 2019 r. wykonano łącznie 245.271 porad lekarskich, logopedycznych, diabetologicznych i psychologicznych, 7.668 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 9.514 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 62.988 procedur stomatologicznych oraz 247.213 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 10.905 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 360 zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii Jednego Dnia i Oddziału Chirurgii Ogólnej szpitala. Zespół Przychodni Specjalistycznych swoje usługi świadczy na rzecz mieszkańców Tarnowa i regionu. W 2019 r. realizowano liczne przedsięwzięcia mające na celu rozwój spółki i podniesienie jakości świadczonych usług.

W 2019 r. ZPS poszerzył ofertę usług komercyjnych, zawarte zostały nowe umowy z podmiotami gospodarczymi w zakresie badań profilaktycznych oraz nowe umowy z prywatnymi ubezpieczycielami i innymi podmiotami leczniczymi w zakresie diagnostyki medycznej i konsultacji specjalistycznych. Od grudnia 2019 r. funkcjonuje również Oddział Chirurgii Ogólnej, realizujący hospitalizacje planowe w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Wprowadzono do zakresu świadczeń komercyjnych dwa Tarnowskie Pakiety Medyczne oraz rozszerzono działalność marketingową i promocyjną spółki. Został także uruchomiony nowy system, który powinien wpłynąć na zmniejszenie kolejek do rejestracji. Na stronie internetowej przychodni wyświetla się informacja z liczbą osób oczekujących na zapisanie do lekarza oraz informacje o pierwszym wolnym terminie.

Na działalność inwestycyjną przeznaczono 1.562.474,00 zł, zakupiono w szczególności unit stomatologiczny, sterylizator parowy i myjkę ultradźwiękową, wyposażenie dla chirurgii ogólnej, sprzęt komputerowy i licencje komputerowe.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej (zakład opiekuńczo-leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin.

W Mościckim Centrum Medycznym w 2019 r. udzielono łącznie 105.769 porad lekarskich, stomatologicznych i psychologicznych, w tym między innymi 50.504 porady z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 9.606 porad z zakresu medycyny pracy. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego zakład opiekuńczo-leczniczy w 2019 r. stacjonarną opieką długoterminową, w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, komercyjnie oraz w ramach projektu UE „Pomocna dłoń”, obejmował 275 pacjentów, dysponując bazą 81 łóżek, realizując 28.004 osobodni. Wykonano 109.681 zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej. Ponadto wykonano łącznie 15.363 badania w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, mammografia, USG).

Nakłady inwestycyjne w 2019 r. wyniosły 107.181,00 zł. Zakupiono między innymi sprzęt komputerowy, oprogramowanie i licencje, klimatyzatory i defibrylator.

12.2. Programy polityki zdrowotnej

Mając na względzie potrzebę dbania o poprawę stanu zdrowia oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców, samorząd wspiera realizację programów polityki zdrowotnej z udziałem podmiotów leczniczych i organizacji pozarządowych zgodnie z przyjętą uchwałą nr XXII/238/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 31 marca 2016 r. - „Miejski program działań w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych na lata 2016 - 2020”.

Strategicznym celem programu jest poprawa i umacnianie zdrowia, podnoszenie jakości życia mieszkańców miasta Tarnowa oraz zmniejszanie nierówności społecznych w zakresie zdrowia. Program obejmuje projekty skierowane do mieszkańców Tarnowa, uwzględniając wiele grup populacyjnych, w tym dzieci, młodzież, osoby niepełnosprawne, na łączną kwotę prawie 1,8 mln zł. W 2019 r. na realizację programów polityki zdrowotnej przy współpracy z podmiotami leczniczymi przeznaczono łącznie 92.346 zł, w tym środki Gminy Miasta Tarnowa stanowiły 78.572 zł, a środki województwa małopolskiego na realizację programów szczepień dla dzieci wyniosły 13.774 zł. Ponadto przy współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2019 r. realizowano programy polityki zdrowotnej, na które przeznaczono z budżetu miasta 135.000 zł.

W 2019 roku, podobnie jak w poprzednich latach, realizowano „Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce.” Program został opracowany w 2014 roku na zlecenie województwa małopolskiego, a jego autorem jest lekarz pediatra, specjalista chorób zakaźnych, dr n. med. Hanna Czajka z Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie. Program przewiduje objęcie szczepieniami dzieci w przedziale wiekowym od 0-3 lat, zamieszkałe w Małopolsce. Realizacja programu przewidziana została na lata 2014 - 2020. W związku z włączeniem szczepień przeciwko pneumokokom do kalendarza szczepień obowiązkowych dla dzieci urodzonych od 1 stycznia 2017 r. liczba dzieci podlegających szczepieniu w ramach programu zmniejszała się sukcesywnie w kolejnych latach.

W 2019 r. szczepiono głównie dzieci, które wcześniej nie zgłosiły się do szczepienia np. z powodu choroby, a spełniały kryteria udziału w programie (określony wiek i zameldowanie w Tarnowie). Miasto Tarnów realizuje program corocznie od 2014 r. W 2019 r. w trybie konkursowym wybrano 3 realizatorów szczepień na terenie Tarnowa, z którymi zawarto umowy na wykonanie zadania. Realizatorzy szczepień przeprowadzali każdorazowo u wszystkich dzieci badanie kwalifikujące do szczepienia oraz szczepienie przeciwko pneumokokom. Szczepieniami objęto populację dzieci zameldowanych w Tarnowie i urodzonych w 2016 r. W trakcie realizacji programu prowadzono również kampanię informacyjno-edukacyjną. Program finansowany był ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa w wysokości 1.000 zł i środków województwa małopolskiego w wysokości 1.030 zł. Całkowity koszt realizacji programu w 2019 r. na terenie Tarnowa wyniósł 2.030,00 zł. Szczepieniami objęto 7 dzieci.

W 2019 r., podobnie jak w ubiegłych latach, realizowano „Program zdrowotny profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce”.

Program został opracowany w 2014 roku na zlecenie województwa małopolskiego. Jego autorem również jest lekarz pediatra, specjalista chorób zakaźnych, dr n. med. Hanna Czajka. Program przewiduje objęcie szczepieniami dziewcząt 13-letnich zamieszkałych w Małopolsce. Realizacja programu przewidziana została na lata 2016 - 2020. W 2019 r. w trybie konkursowym wybrano 6 realizatorów szczepień na terenie miasta Tarnowa, z którymi zawarto umowy na wykonanie zadania. Realizatorzy szczepień przeprowadzali każdorazowo u wszystkich dziewcząt badanie kwalifikujące do szczepienia oraz, w zależności od kwalifikacji i przyjętego przez lekarza schematu szczepień, szczepienia 1 lub 2 dawkami szczepionki. Szczepieniami objęto populację dziewcząt zameldowanych w Tarnowie i urodzonych w 2006 r., a także dziewczęta urodzone w 2005 r., które rozpoczęły szczepienie w 2018 r. i zgodnie z przyjętym schematem szczepień otrzymały kolejną dawkę.

W trakcie realizacji programu prowadzono również kampanię informacyjno-edukacyjną. Program finansowany był ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa w wysokości 7.962,00 zł i środków województwa małopolskiego w wysokości 12.744,00 zł. Koszt realizacji programu w 2019 r. na terenie Tarnowa wyniósł 20.706,00 zł. Szczepieniami objęto 119 dziewcząt. Łączna liczba podanych dawek wyniosła 139.

W 2019 r. realizowano „Program wykrywania zakażeń HCV w populacji szczególnego ryzyka na terenie miasta Tarnowa”. Program został opracowany w 2016 r. w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa. Program uzyskał pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Realizatorami programu w 2019 r. były dwa podmioty lecznicze. W ramach programu przeprowadzono badanie ankietowe, następnie osoby zaliczone do grupy ryzyka (określonej na podstawie następujących kryteriów: biorcy krwi i jej pochodnych, leczeni iniekcjami i zabiegami operacyjnymi, leczeni hemodializami, osoby po przebytych WZW typu B, uzależnieni od preparatów odurzających stosowanych dożylnie lub donosowo, stosujący zabiegi upiększające typu tatuaże, kolczykowanie itp., korzystający ze wspólnych narzędzi kosmetycznych i szczoteczek do zębów, chorzy na hemofilię, zakażeni HIV, pracownicy opieki zdrowotnej, osoby z wykrytą patologiczną aktywnością aminotransferaz o niejasnej etiologii) objęto testem przesiewowym w kierunku wykrycia przeciwciał anti-HCV. W przypadku testu dodatniego pacjent był badany przez lekarza, który informował go o zagrożeniu oraz kierował do wykonania ponownego badania. Pacjenci z drugim dodatnim wynikiem zostali skierowani do lekarza chorób zakaźnych celem dalszej diagnostyki.

Łącznie badaniem przesiewowym objęto 330 osób wyłonionych z grupy populacyjnej liczącej 356 osób. Program w całości finansowany był ze środków Gminy Miasta Tarnowa, na jego realizację przeznaczono w 2019 r. 10.831,00 zł.

„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie” realizowany był przez pięciu świadczeniodawców. Przed podaniem szczepionki osoby starsze były badane przez lekarza. Szczepienia realizowane były również w tarnowskich domach pomocy społecznej. Pensjonariusze tych domów zostali zbadani przez lekarza i zaszczepieni w miejscu swojego pobytu. Łącznie działaniami programu objęto 1.330 osób, w tym w domach pomocy społecznej zaszczepiono łącznie 63 pensjonariuszy. Łączne środki wydatkowane na realizację zadania wyniosły 58.779,00 zł. Program w całości finansowany był ze środków Gminy Miasta Tarnowa.

W poniższym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono zbiorcze dane dotyczące realizowanych programów polityki zdrowotnej.

Tabela: Zestawienie wydatków oraz liczby uczestników programów polityki zdrowotnej wykonanych w 2019 r. przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa

Lp	Nazwa programu	Liczba uczestników w	Koszt realizacji programu w zł
1.	„Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce” realizowany na terenie Tarnowa przy wsparciu finansowym województwa małopolskiego	7 dzieci, 7 podanych dawek	2.030,00, w tym 1.030,00 - środki finansowe pochodzące z budżetu województwa małopolskiego
2.	„Program zdrowotny profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce” realizowany na terenie Tarnowa przy wsparciu finansowym województwa małopolskiego	119 dzieci, 139 podanych dawek	20.706,00, w tym 12.744,00 - środki finansowe pochodzące z budżetu województwa małopolskiego
	„Program wykrywania zakażeń HCV	356	

3.	w populacji szczególnego ryzyka na terenie miasta Tarnowa”	osób dorosłych	10.831,00
4.	„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie”	1.330 osób dorosłych	58.779,00
RAZEM		1.812 osób	92.346,00, w tym środki województwa małopolskiego w wys. 13.774,00

Zródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Programy polityki zdrowotnej realizowano również przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Programy te skierowane zostały do osób niepełnosprawnych, stanowiąc dla nich formę wsparcia fizycznego i psychicznego, poprawiającą jakość życia tych osób.

W 2019 roku realizowano przy współpracy z organizacjami pozarządowymi 6 całorocznych programów adresowanych do mieszkańców Tarnowa. Łączna kwota wydatkowana ze środków finansowych pochodzących z budżetu miasta Tarnowa na realizację tych programów wyniosła 135.000,00 zł. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Wysokość dotacji na realizację programu w zł
1.	„Rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa, poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą”.	30	18.000,00
2.	„Rehabilitacja domowa osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu”.	72	67.000,00
3.	„Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna u kobiet po mastektomii”.	49	14.000,00
4.	„Rehabilitacja oraz aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi”.	20	16.000,00
5.	„Rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu lub zaburzeniami sensorycznymi”	20	10.000,00
6.	„Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi”	20	10.000,00
RAZEM		211	135.000,00

Zródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Ponadto w 2019 r. realizowane było zadanie z zakresu zdrowia publicznego „Terapia i aktywizacja ruchowa w wodzie, wspomagająca sprawność psychofizyczną osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, skierowana do dzieci i dorosłych”. Zadanie realizowane było przy współpracy z Fundacją „Rusz się!”. W ramach zadania rehabilitacją i aktywizacją ruchową objęto 25 osób niepełnosprawnych, w tym 16 dzieci. Na realizację zadania przeznaczono środki Gminy Miasta Tarnowa w wysokości 19.900,00 zł.

12.3. Promocja zdrowia i profilaktyka

W 2019 r. podejmowano również działania z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.

Realizacja zadania: „Prowadzenie edukacji i kształtowanie zachowań prozdrowotnych u dzieci i rodziców w zakresie zdrowia jamy ustnej”

Mościckie Centrum Medyczne realizowało przy współpracy z Gminą Miasta Tarnowa zadanie z obszaru edukacji zdrowotnej, skierowane do dzieci uczęszczających do tarnowskich przedszkoli oraz ich rodziców. Kampania edukacyjna została przeprowadzona w 15 przedszkolach, które wyraziły zgodę na udział w niej.

Bezpośrednie działania na terenie przedszkoli prowadził lekarz stomatolog oraz higienistka stomatologiczna. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla dzieci w przedziale wiekowym 4-6 lat, natomiast dla rodziców zostały opracowane przez lekarza stomatologa broszury edukacyjne dotyczące higieny jamy ustnej oraz odpowiedniej diety. Dzieci zostały wyposażone w zestawy edukacyjne zawierające szczoteczki do zębów, kubeczki, pasty, kalendarzyki mycia zębów, jednorazowe lusterka używane w gabinetach stomatologicznych oraz tematyczne materiały w formie naklejek, kolorowanek itp.

Realizator zadania prowadził również kampanię informacyjną i edukacyjną za pośrednictwem lokalnych mediów. Łącznie działaniami w przedszkolach objęto 1.561 dzieci, a także ich rodziców. Zadanie w całości zostało sfinansowane przez Gminę Miasta Tarnowa, na realizację działań przeznaczono środki w wysokości 30.000,00 zł.

Konferencja „**Potrzeby opiekunów osób żyjących z chorobą Alzheimera**” zorganizowana została we współpracy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz Stowarzyszeniem Alzheimer Polska, odbyła się 30 września w siedzibie Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie. Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń, a także dyskusji na temat organizacji wsparcia i opieki wytchnieniowej. Odbyły się również rozmowy na temat roli lokalnego samorządu i wspólnot, które mogą udzielać pomocy w organizacji opieki dla chorych i ich rodzin. Konferencja podzielona była na kilka części, między innymi odbyła się prezentacja dobrych praktyk stosowanych w Tarnowie, a także dyskusja panelowa dotycząca systemów wsparcia dla osób potrzebujących. Uczestnicy rozmawiali o ważnej roli samorządu i wspólnot sąsiedzkich, parafialnych oraz środowiskowych w budowaniu sprawnego i przyjaznego systemu interwencji, a także wsparcia dla osób potrzebujących, chorych, starszych oraz ich rodzin i opiekunów. W ostatniej części spotkania odbyła się dyskusja o wyzwaniach, jakie stoją przed mieszkańcami w związku z narastającymi problemami chorób cywilizacyjnych, dotyczących najczęściej seniorów oraz ich bliskich.

13. POLITYKA SPOŁECZNA

13.1. Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2019 r. punkt był czynny przez trzy dni w tygodniu: we wtorki i piątki w godz. 15.00 – 17.00 oraz poniedziałki w godz. 16.00 – 19.00. Dyżurujący w punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną,
- udzielali wsparcia po odbytych leczeniach,
- wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych.

Osoby dyżurujące w punkcie posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

Tabela: Działalność Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, które skorzystały z konsultacji i porad terapeutycznych	228	174	156	147	160
Liczba osób, które skorzystały z porad prawnych	367	232	269	259	240
Łączna liczba osób, którym udzielono konsultacji i porad terapeutycznych oraz porad prawnych z zakresu uzależnień i innych problemów pokrewnych	595	406	425	406	400

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2019 r. odbyło się 50 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu.

Tabela: Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wnioski	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do komisji w tym:	115	159	124	142	113
z policji,	67	105	72	66	68
od członków rodzin,	33	32	34	43	24

inne (kuratorzy, MOPS, DPS, prokuratura), w tym wobec kobiet	15 21	22 29	18 13	33 31	21 21
Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	27	27	31	23	29
Liczba zaopiniowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych/ liczba posiedzeń komisji	255/16	171/13	113/14	140/15	97/14

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Prowadzenie działalności profilaktycznej

W celu zapobiegania ryzykownym zachowaniom, a także ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych podejmowane są przez Urząd Miasta Tarnowa działania profilaktyczne, w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa, skierowane do mieszkańców Tarnowa, a w szczególności dzieci i młodzieży. Działania te finansowane są ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W swych działaniach urząd dąży do zakupu programów i szkoleń wyposażających ucznia w podstawowe kompetencje społeczne i emocjonalne, przygotowujących do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wzmacniających odporność na stres, kształtujących pozytywne nastawienie do życia, uczących optymizmu, życzliwości i współpracy, a także sposobów rozwijania wytrwałości, wiary w siebie i odporności. Natomiast szkolenia dla osób dorosłych mają przede wszystkim dostarczać podstawowej wiedzy na temat substancji psychoaktywnych i rzeczywistych zagrożeń, jakie wywołują, oraz wskazywać możliwości redukcji czynników ryzyka i wzmacniania czynników chroniących w relacjach rodzinnych i środowiskowych.

W 2019 r. w ramach podjętych działań urząd miejski zorganizował i sfinansował programy i szkolenia profilaktyczne dla łącznie 3.477 odbiorców, w tym: 1.772 uczniów, 62 nauczycieli, 1.623 rodziców oraz 20 osób z różnych grup społecznych zatrudnionych w jednostkach działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

Łączna kwota przeznaczona na wyżej wymienione działania wyniosła 61.930,00 zł.

Szkolenia różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomoc dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

„Komunikacja - sztuka komunikacji wśród członków rodziny z problemami alkoholowymi” – szkolenie zostało zaadresowane do różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie, niedostosowanie społeczne, pomoc dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy, takich jak: członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W szkoleniu udział wzięło 20 osób.

Celem szkolenia było dostarczenie narzędzi komunikacyjnych w rozwiązywaniu problemów oraz wiedzy nt. dorosłych dzieci alkoholików DDA oraz dorosłych dzieci dysfunkcji DDD. Zagadnienia rozszerzyły wiedzę uczestników w tym zakresie.

Realizator – „Emploi Berenika Głuszak” z siedzibą w Tarnowie. Kwota na realizację zadania to 2.960,00 zł.

Organizacja kolonii socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą

Kolonia dla 20 dzieci w wieku 8-14 lat zorganizowana została w Ośrodku Wypoczynkowym w Milówce w lipcu 2019 r. Wypoczynek skupiony był wokół działań wychowawczych, dostarczających wiedzy na temat szkodliwości stosowania środków psychoaktywnych oraz ukazujących konsekwencje stosowania przemocy. Zorganizowano również ciekawe zajęcia rekreacyjno-wypoczynkowe i szereg wycieczek.

Realizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych w Lublinie (wyłonione w otwartym konkursie ofert); kwota dotacji: 25.000,00 zł.

Organizacja półkolonii profilaktycznych i ferii dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą

Półkolonie przeprowadzone zostały zgodnie z programami profilaktycznymi dotyczącymi przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz zagrożeniom, jakie niesie przemoc. Uczestnicy półkolonii odbyli szereg wycieczek krajoznawczych. Łącznie w półkoloniach i feriach uczestniczyło 110 dzieci w wieku 7-16 lat.

Realizatorzy: Stowarzyszenie AD MAXIMAM w Tarnowie i Stowarzyszenie SIEMACHA z siedzibą w Krakowie (wyłonieni w otwartym konkursie ofert) oraz Stowarzyszenie KANON w Tarnowie (dotacja udzielona w trybie pozakonkursowym), łączna kwota udzielonych dotacji: 35.000,00 zł.

Zakup i przekazanie Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie alkomatów AlcoQuant 6020 Plus, alkomatów bezustnikowych przesiewowych iBlow 10 Premium oraz wagi laboratoryjnej AXIS ATZ 2200 do ważenia narkotyków. Szkolenie dla funkcjonariuszy tarnowskiej policji i straży miejskiej

Na wniosek policji, w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 r., przekazano Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie dwa nowoczesne alkomaty AlcoQuant 6020 Plus, dwa alkomaty bezustnikowe przesiewowe iBlow 10 Premium oraz precyzyjną wagę laboratoryjną AXIS ATZ 2200 do ważenia narkotyków za łączną kwotę 7.931,20 zł.

Dodatkowo zakupiony został jeden alkomat AlcoQuant 6020 Plus z ustnikami w ilości 500 szt., zakup w kwocie 2.496,90 zł został sfinansowany z budżetu miasta w ramach środków będących w dyspozycji Rady Osiedla nr 6 Gumniska – Zabłocie. Rada przeznaczyła alkomat i ustniki dla dzielnicowego.

Przeprowadzone zostało również szkolenie dla funkcjonariuszy tarnowskiej policji i funkcjonariuszy Zespołu Zadaniowego ds. Profilaktyki Straży Miejskiej w Tarnowie. Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy nt. specyfiki nowych substancji psychoaktywnych, mechanizmów uzależnienia od substancji psychoaktywnych, skutków przyjmowania dopalaczy i zasad pierwszego kontaktu z osobą po zażyciu środków psychoaktywnych. W szkoleniu udział wzięło 48 funkcjonariuszy policji i 2 funkcjonariuszy straży miejskiej.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Punkt opieki nad osobami nietrzeźwymi (PONON) przy ul. Tuchowskiej 21 sprawuje opiekę nad osobami nietrzeźwymi dowiezionymi z terenu miasta Tarnowa. Punkt utrzymywany jest w stanie gotowości do przyjęcia 10 osób nietrzeźwych przez wszystkie dni tygodnia całodobowo, również w dni wolne od pracy i w święta. W przypadku ekstremalnych warunków atmosferycznych (szczególnie w zimie) punkt może zapewnić opiekę dodatkowo

4 osobom dowiezionym do wytrzeźwienia, W PONON dyżurują m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, psycholog, socjoterapeuta i prawnik, zadaniem których jest:

- zapewnienie badania każdej osobie nietrzeźwej dowiezionej do punktu, przeprowadzonego przez lekarza i potwierdzonego zaświadczeniem lekarskim o braku wskazań do hospitalizacji, umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych,
- zapewnienie środków dezynfekujących, środków higieny osobistej oraz odzieży zastępczej na czas pobytu w punkcie, a w koniecznych przypadkach wymianę odzieży,
- dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych osób nietrzeźwych przebywających w punkcie,
- zapewnienie systemu opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych przyjętych do punktu oraz ich rodzin.

W 2019 r. opieką objęto 2.395 osób dowiezionych do punktu przez policję i straż miejską, w tym 78 osób ze Szpitalnego Oddziału Ratunkowego zgodnie z podpisaną umową ze Szpitalem Wojewódzkim św. Łukasza w Tarnowie. Badania lekarskie zapewniono ponadto 2.511 osobom zatrzymanym, które następnie zostały umieszczone w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych (Komisariat Policji Tarnów Centrum, ul. Narutowicza 6).

Realizatorem zadania jest Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej, wyłonione w otwartym konkursie ofert. Kwota dotacji z budżetu GMT wynosi 869.992,56 zł.

13.2. Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych

Punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych

W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonowały punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punktach można uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności. Pracownicy punktów udzielają również pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących programów celowych PFRON oraz w przygotowywaniu wystąpień do różnych instytucji.

Ponadto w Urzędzie Miasta Tarnowa funkcjonuje stanowisko konsultanta ds. osób niepełnosprawnych. Do jego zadań należy m.in. poradnictwo dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, udzielanie im pomocy w rozwiązywaniu problemów życia codziennego, a także w załatwianiu spraw w urzędach administracji państwowej, samorządowej i w innych instytucjach, przedkładanie Prezydentowi Miasta Tarnowa propozycji rozwiązań dotyczących poprawy jakości i warunków życia osób niepełnosprawnych. W 2019 r. do konsultanta ds. osób niepełnosprawnych zgłosiło się 315 osób.

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych

W 2019 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasta Tarnowa, przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wydatkowano kwotę 4.181.079,09 zł (w 2018 r. kwota ta wyniosła 3.840.343,00 zł).

Tabela: Wydatki poniesione na realizację zadań z PFRON w latach 2017 - 2019 wraz ze wskazaniem liczby osób, które skorzystały z wypłaconych dofinansowań

Zadanie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń zawodowych	zadanie nierealizowane w 2017 r.	zadanie nierealizowane w 2018 r.	zadanie nierealizowane w 2019 r.
Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk	4 osoby (kwota: 149.505,00 zł)	4 osoby (kwota: 143.188,00 zł)	1 osoba (kwota: 39.324,17 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej	3 osoby (kwota: 107.340,00 zł)	1 osoba (kwota: 37.981,00 zł)	2 osoby (kwota: 88.000,00 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które korzystały z rehabilitacji zawodowej i społecznej w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie miasta Tarnowa	130 osób, koszt rehabilitacji: 2.305.991,00 zł, w tym 2.075.392,00 zł – środki PFRON, 230.599,00 zł – środki GMT	130 osób, koszt rehabilitacji: 2.397.200,00 zł, w tym 2.157.480,00 zł – środki PFRON, 239.720,00 zł – środki GMT	130 osób, koszt rehabilitacji: 2.613.867,00 zł, w tym 2.352.480,00 zł – środki PFRON, 261.387,00 zł – środki GMT
Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych	644 osoby (493 osób dorosłych, 43 dzieci i młodzieży, 68 opiekunów) (kwota: 583.926,00 zł)	609 osoby (457 osób dorosłych, 32 dzieci i młodzieży, 120 opiekunów) (kwota: 584.470,00 zł)	602 osoby (452 osób dorosłych, 35 dzieci i młodzieży, 115 opiekunów) (kwota: 622.123,00 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały dotację na likwidację barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania	27 osób (kwota: 142.181,00 zł)	33 osoby (kwota: 174.627,00 zł)	38 osób (kwota: 199.492,00 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie	692 osób niepełnosprawnych, w tym 35 dzieci i młodzieży	671 osób niepełnosprawnych, w tym 37 dzieci i młodzieży	747 osób niepełnosprawnych, w tym 41 dzieci i młodzieży

zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z ich potrzebami	(kwota: 658.220,00 zł)	(kwota: 701.969,00 zł)	(kwota: 840.622,18 zł)
Liczba zawartych umów na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki dla osób niepełnosprawnych	15 umów (kwota: 38.315,00 zł)	14 umów (kwota: 40.628,00 zł)	14 umów (kwota: 39.037,74 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które wzięły udział w imprezach sportowych	585	572	522

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Realizacja programu „Aktywny samorząd”

W 2019 r. Urząd Miasta Tarnowa ponownie przystąpił do realizacji programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. W ramach programu osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2019 r. dofinansowanie otrzymało 97 osób niepełnosprawnych, którym do końca roku łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 229.658,00 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2019 r., będą dokonywane również do 15 kwietnia 2020 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych.

W 2018 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 97 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 279.169,00 zł, natomiast w 2017 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 108 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 354.794,00 zł.

Realizacja „Programu wyrównywania różnic między regionami III”

W 2019 r. Gmina Miasta Tarnowa w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, finansowanego ze środków PFRON, zrealizowała dwa projekty:

- 1) wymiana zabudowy ściennej z drzwiami świetlicy szkolnej w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowie. Całkowity koszt zadania wyniósł 12.138,12 zł, w tym ze środków PFRON 3.641,44 zł oraz 8.496,68 zł ze środków Gminy Miasta Tarnowa;
- 2) zakup samochodu osobowego przystosowanego do transportu osób niepełnosprawnych, w tym osób na wózkach inwalidzkich na potrzeby Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie. Całkowity koszt zadania wyniósł 169.986 zł, w tym ze środków PFRON 80.000,00 zł oraz 89.986,00 zł ze środków Gminy Miasta Tarnowa.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty prowadzą terapię i rehabilitację społeczną z elementami rehabilitacji zawodowej. Uczestnikami warsztatów wg danych na koniec 2019 r. było 130 osób niepełnosprawnych intelektualnie, ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 77 mieszkańców Tarnowa. Nadzór nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ), funkcjonujących na terenie miasta, sprawuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie.

W Tarnowie funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie, ul. Klikowska 190,
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną PSONI - Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b,
- Fundację Rozwoju, Edukacji, Pracy, Integracji REPI, ul. Hodowlana 6.

Ponadto 13 mieszkańców Tarnowa na podstawie porozumienia uczęszczało do WTZ działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piast” w Woli Rzędzińskiej.

Ze środków PFRON na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej wydatkowano kwotę: 2.352.480,00 zł, co stanowi 90% kosztów działania, pozostałe 10% to dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Wysokość dofinansowania działalności poszczególnych warsztatów terapii zajęciowej w 2019 r. obrazuje poniższa tabela.

Tabela: Dofinansowanie działalności WTZ w 2019 r.

Lp	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Jednostka prowadząca warsztat	Wysokość dofinansowania ze środków PFRON (w zł)	Wysokość dofinansowania z budżetu GMT (w zł)	Wysokość dofinansowania łącznie (w zł)
1.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Tarnowie, ul. Hodowlana 6	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI w Tarnowie	814.320,00 zł	90.480,00 zł	904.800,00 zł
2.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną PSONI – Koło w Tarnowie	633.360,00 zł	70.374,00 zł	703.734,00 zł
3.	Warsztaty	Specjalny	904.800,00 zł	100.533,00 zł	1.005.333,00zł

	Terapii Zajęciowej w Tarnowie, ul. Klikowska 190	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie			
4.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Woli Rzędzińskiej 287a	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Piaś” w Woli Rzędzińskiej	-	23.490,00 zł	23.490,00 zł
Razem:			2.157.480,00 zł	266.572,00 zł	2.352.480,00zł

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych

W 2019 r., podobnie jak w poprzednich latach, dofinansowywano usługi przewozowe dla osób niepełnosprawnych. Zgodnie z postanowieniami uchwały nr V/30/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania, organizacji, uprawnień i odpłatności przy przejazdach osób niepełnosprawnych przystosowanym do tego celu samochodem, współfinansowanych przez Gminę Miasta Tarnowa, mogły z nich korzystać uprawnione osoby niepełnosprawne posiadające znaczne ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się, poruszające się na stałe za pomocą przedmiotów ortopedycznych - wózka inwalidzkiego, balkoniku, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Koszty transportu pokrywane były z budżetu miasta przy udziale osób niepełnosprawnych.

W 2019 r. ponoszona przez pasażera część stała opłaty wynosiła 2,50 zł, natomiast część zmienna naliczana za każdy rozpoczęty kilometr jazdy z pasażerem wynosiła 0,50 zł. Wynagrodzenie umowne wypłacone z budżetu miasta z tytułu realizacji usług przewozowych osób niepełnosprawnych w 2019 r. wyniosło 114.653,83 zł. Z usług transportowych skorzystało 5.323 osób niepełnosprawnych, w tym 980 na wózkach.

Realizator zadania: Radio-Taxi „Express” s.c. Adam Paprocki, Grzegorz Ślęzak. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła 114.653,83 zł.

Mieszkania chronione dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W 2019 r. w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania chronione przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym mają osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym. Mieszkania chronione są alternatywą dla pobytu w placówce opieki całodobowej. Mieszkańcy pod opieką specjalistów (opiekuna, terapeuty, psychologa oraz pracownika socjalnego) przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrują się ze społecznością lokalną, rozwijają kontakty społeczne oraz przygotowują się do prawidłowego pełnienia ról społecznych. Pobyt w mieszkaniu chronionym stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej.

Gmina Miasta Tarnowa zleciła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie, wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. Jedno z nich przeznaczone jest dla pięciu kobiet niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 75.000,00 zł. Drugie mieszkanie przeznaczone zostało dla trzech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 73.000,00 zł.

Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa uchwała nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy osób trzecich, a które były jej pozbawione, przyznawana była pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Świadczenie w formie usług opiekuńczych obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem, a w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowane było do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

Pomocą w formie usług opiekuńczych objęte były 554 osoby, a specjalistycznymi usługami opiekuńczymi 12 osób. Na realizację usług opiekuńczych wydatkowano 3.529.553,00 zł z budżetu GMT, a na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych 156.155,00 zł.

Małopolskie Dni Osób Niepełnosprawnych

W 2019 roku Urząd Miasta Tarnowa, miejskie jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych we współpracy z warsztatami terapii zajęciowej, środowiskowymi domami samopomocy, domami pomocy społecznej, tarnowskimi szkołami i przedszkolami wspólnie zorganizowali „Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami”. Święto obchodzone było w dniach 17 - 24 czerwca 2019 r. i zorganizowane zostało przy wsparciu finansowym województwa małopolskiego. W wydarzeniach uczestniczyły także organizacje pozarządowe, podmioty i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatów tarnowskiego, dąbrowskiego i brzeskiego.

Wydarzeniami organizowanymi podczas przedsięwzięcia były: piknik integracyjny na tarnowskich błoniach, biesiada bez granic w tarnowskim amfiteatrze, gra terenowa oraz zawody sportowe i zabawy, warsztaty i wykład otwarty dla mieszkańców subregionu tarnowskiego, połączony z warsztatami z wykorzystaniem specjalnego stroju – symulatora niepełnosprawności fizycznej i starości, konkurs wokalny. Ponadto w szkołach i przedszkolach odbywały się konkursy recytatorskie, turnieje sportowe, zabawy taneczne, gry terenowe, warsztaty plastyczne i spotkania integracyjne.

We wszystkich imprezach udział wzięło łącznie ponad 1.500 osób. Łączna kwota wydatków przeznaczonych na realizację zadania wyniosła 46.271,58 zł, w tym 28.995,75 zł ze środków województwa małopolskiego.

13.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizuje zadania określone w „Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2016 - 2020”.

W 2019 r. odbyły się cztery spotkania zespołu interdyscyplinarnego. W ramach prowadzonej procedury Niebieskie Karty odbyły się 1.094 spotkania grup roboczych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu

przemocy w rodzinie. Założonych zostało 257 Niebieskich Kart, w tym pracownicy socjalni założyli 35 kart, a przedstawiciele innych instytucji 222 karty. Procedurą Niebieskie Karty objęto w 2019 r. 314 rodzin.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

To jedyna w Tarnowie i regionie placówka świadcząca specjalistyczną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie. Placówka realizuje zadania:

- 1) ośrodka interwencji kryzysowej (OIK), w ramach którego udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu – 4 miejsca) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych – mieszkańcom Tarnowa;
- 2) specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (SOWdOP), w ramach którego udziela kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym schronienia (20 miejsc całodobowego pobytu) osobom bez względu na miejsce zamieszkania – ofiarom przemocy domowej, prowadzi działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowuje i realizuje programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) obsługuje połączenia z numeru 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego) zarówno dla mieszkańców Tarnowa, jak i innych miejscowości województwa małopolskiego.

Więcej informacji w części „*Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej*”.

Kampania Społeczna Biała Wstążka

W 2019 r. już po raz ósmy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie zorganizował w naszym mieście Kampanię Społeczną pn. Biała Wstążka. Akcja miała miejsce w dniach od 25 do 29 listopada 2019 r. W trakcie kampanii zwrócono uwagę na zjawisko przemocy w rodzinie wobec mężczyzn. Hasłem przewodnim akcji były słowa: „*Prawo chroni każdego bez wyjątku*”. Ambasadorem kampanii została drużyna piłki ręcznej występująca w PGNiG Superliga Grupa Azoty Tarnów.

W ramach VIII edycji kampanii zorganizowano bezpłatne porady, konsultacje ze specjalistami, szkolenia, warsztaty i treningi. Na zakończenie kampanii odbyła się konferencja podsumowująca tydzień kampanii. W konferencji uczestniczyło 121 osób.

13.4. Działania podejmowane na rzecz osób starszych

Karta Tarnowskiego Seniora

Program Karta Tarnowskiego Seniora jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa od czerwca 2014 r. Program adresowany jest do wszystkich osób w wieku 65+ zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma on na celu przede wszystkim wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z szerokiej oferty usług na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie seniorów do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu.

W ramach programu Karta Tarnowskiego Seniora uprawnia do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne w kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, apteki i usługi różne. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej dedykowanej seniorom, tj.: www.tarnow.pl, podstrona: Dla seniora.

W 2019 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 785 osób, a od początku programu wydano 3.554 karty. Według danych przekazanych przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tarnowie, w 2019 r. do obiektów należących do miejskiej bazy sportowo-

rekreacyjnej w ramach Karty Tarnowskiego Seniora odnotowano 11.691 wejść. Do wstępów ulgowych za korzystanie z obiektów Gmina Miasta Tarnowa dopłaciła 78.898,00 zł.

Organizacja Tarnowskiego Tygodnia Seniora

W dniach 30 września - 3 października 2019 r. odbywały się obchody Tarnowskiego Tygodnia Seniora. Współorganizatorem był Urząd Miasta Tarnowa oraz tarnowskie organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych. Hasło brzmiało: „Klucz do szczęścia”. Poszczególne imprezy Tarnowskiego Tygodnia Seniora były realizowane i finansowane w ramach zadania publicznego pn. „Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej”, w ramach dotacji udzielonej na to zadanie przez Gminę Miasta Tarnowa z budżetu obywatelskiego. Motywem przewodnim była aktywizacja osób starszych poprzez zachęcanie biernych seniorów do korzystania z dedykowanych im ofert kulturalnych i sportowych. Przeprowadzona w ramach Tarnowskiego Tygodnia Seniora kampania skierowana była również do członków ich rodzin. Na terenie Tarnowa pojawiły się plakaty i ulotki informujące o wydarzeniach. Organizacje działające na rzecz seniorów zapraszały również do swoich siedzib na dni otwarte, zajęcia artystyczne, warsztaty komputerowe, wykłady oraz wspólne zabawy. W dniu 29 września, podczas Dnia Babiego Lata, na tarnowskich błoniach przygotowano strefę Senior Power ze stoiskami senioralnymi. Prowadzono zabawy, zajęcia dla dzieci, m.in. wykonywania przypinek, olbrzymią popularnością cieszyła się również utworzona podczas pikniku Kawiarenka Senioralna.

Finałem Tarnowskiego Tygodnia Seniora był Tarnowski Dzień Seniora zorganizowany 4 października 2019 r. w sali konferencyjnej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego – Delegatura w Tarnowie, w którym uczestniczyły 343 osoby. Tarnowski Dzień Seniora organizowany jest od 2013 r. przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych, przy współpracy z Urzędem Miasta Tarnowa. Wydarzenie to było okazją do podkreślenia i zaakcentowania działalności na rzecz seniorów, a także działalności samych seniorów, stanowiących ważną grupę tarnowskiego społeczeństwa.

Strona internetowa dla seniorów

W ramach strony internetowej Urzędu Miasta Tarnowa - www.tarnow.pl, w zakładce „Polityka społeczna i zdrowie” prowadzona jest podstrona „Dla seniora”, na której zamieszczane są informacje dotyczące problematyki osób starszych, w szczególności możliwości pozyskania przez nie wsparcia w różnych obszarach życia. Aktualizowane są także informacje o organizacjach pozarządowych oraz innych podmiotach działających dla seniorów i o ich ofercie.

Bezpłatne przejazdy komunikacją miejską

Osoby, które ukończyły 70. rok życia, są uprawnione do bezpłatnych przejazdów na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej.

Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów

Zadanie realizowane było przez Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”, wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert. W zajęciach edukacyjnych, mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu seniorów, wzięło udział 58 osób, udzielono porady, z których skorzystało ponad kilkadziesiąt osób. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 19.985,00 zł.

Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej

W ramach zadania kontynuowano działalność 4 Centrów Aktywności Senioralnej, prowadzonych przez Stowarzyszenie Medycyna Polska – lidera projektu, Katolickie Centrum

Edukacji Młodzieży KANA, Stowarzyszenie „Senior na Czasie”, Stowarzyszenie KANON. Seniorzy uczestniczyli w warsztatach komputerowych, językowych, artystycznych, zajęciach tanecznych, pilates/fitness/zumba, usprawniających z fizjoterapeutą, zajęciach na basenie, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, imprezach i wyjazdach integracyjnych, w których wzięło udział 755 osób. W ramach zadania zorganizowano obchody VII Tygodnia Tarnowskiego Seniora oraz VII Dnia Seniora. Ponadto odbyły się kampanie pn.: „SOS dla życia”, „Nie daj się oszukać”. Przygotowano również odbłaski z hasłem „Widzimy się” i logo MCAS, które były rozdawane seniorom podczas spotkań klubowych, a seniorzy przekazywali je również swoim sąsiadom i członkom rodziny. Kluby działające w ramach wszystkich 4 Centrów były czynne 5 razy w tygodniu przez minimum 4 godziny dziennie. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 400.000,00 zł.

Klub Seniora

Zadanie pn.: „Prowadzenie Klubu Seniora”, realizowane przez Fundację „Auxilium”, odbywało się na terenie osiedla Gumniska-Zabłocie. Podjęte działania miały na celu przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych, zagospodarowanie czasu wolnego osobom po aktywności zawodowej oraz zwiększenie ich mobilności i uczestnictwa w życiu społecznym. Seniorzy brali udział w wyjściach do kina, teatru, muzeum, na wystawę, zajęciach z zakresu kultury fizycznej, w spotkaniach z ciekawymi ludźmi oraz z przedstawicielami służby zdrowia, w wyjazdach integracyjnych, kulturalnych, wycieczkach turystyczno-rekreacyjnych. W zadaniu uczestniczyło 33 seniorów. Kwota dotacji z budżetu GMT- 60.000 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, realizując zapisy **Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020**, świadczy zarówno pomoc materialną, jak i pozamaterialną, mającą na celu wsparcie seniorów przez stworzenie optymalnych warunków do życia i funkcjonowania w społeczeństwie z uwzględnieniem potrzeb i stanu zdrowia.

W 2019 r. w ramach priorytetu II „Pomoc, wsparcie i zapewnienie osobom starszym bezpieczeństwa socjalnego” ośrodek podjął szereg działań mających na celu zapewnienie osobom starszym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Do najistotniejszych realizowanych w tym zakresie przez MOPS zadań należało:

- udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych,
- wprowadzenie usług w miejscu zamieszkania dla osób starszych po przebytej hospitalizacji, umożliwiających dalsze funkcjonowanie w środowisku,
- stworzenie kompleksowego zabezpieczenia osoby w okresie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- zapewnienie miejsc i utrzymanie standardu usług w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa,
- prowadzenie Punktu Informacyjnego dla Seniorów,
- prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników MOPS.

Z realizacji programu corocznie sporządzane jest sprawozdanie.

Oplątek Maltański

W dniu 17 grudnia 2019 r. po raz siódmy zorganizowano Oplątek Maltański. Udział w spotkaniu wzięło 100 osób, wśród których obecne były także osoby samotne powyżej 60. roku życia. Organizatorem był Związek Polskich Kawalerów Maltańskich oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, którym wsparcia udzielili również liczni darczyńcy. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął biskup tarnowski - Andrzej Jeż oraz Prezydent Związku Polskich Kawalerów Maltańskich Jerzy Baehr.

S.O.S. dla Życia

Projekt socjalny skierowany do samotnych osób starszych i niepełnosprawnych. Głównym celem projektu socjalnego było usprawnienie pracy służb medycznych podczas akcji ratunkowych przeprowadzanych w mieszkaniach samotnych osób starszych/niepełnosprawnych, poszerzenie zakresu form wsparcia świadczonych przez MOPS w Tarnowie we współpracy z Międzyosiedlowymi Centrami Aktywności Senioralnej oraz przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności osób starszych/niepełnosprawnych.

Specjalnie dla potrzeb projektu opracowana została karta informacyjna zawierająca najważniejsze dane osoby starszej/niepełnosprawnej, takie jak stan zdrowia (choroby przewlekłe, przyjmowane leki, ewentualne uczulenia), dane kontaktowe lekarza prowadzącego, dane kontaktowe osoby najbliższej itp. W 2019 r. w ramach projektu przekazano osobom starszym 50 kopert foliowych z kartami informacyjnymi. Koszt realizacji projektu w 2019 r. wyniósł 200 zł.

13.5 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne, realizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie, mają na celu aktywizację oraz zmotywowanie osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia. Osoby uprawnione do wykonywania prac społecznie użytecznych, kierowane przez Powiatowy Urząd Pracy, w czasie ich wykonywania zachowują status osoby bezrobotnej.

W 2019 r. przedmiotowe prace realizowane były w ramach wsparcia i uzupełnienia usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki domowe na rzecz klientów MOPS (24 skierowane osoby). W ramach prac wsparciem objęto 28 środowisk. Ponadto dwie osoby wykonywały prace w charakterze pracownika gospodarczego, jedna natomiast została skierowana jako pomoc na rzecz opiekuna osoby zależnej w ramach realizacji zapisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Działania finansowane były z budżetu miasta Tarnowa w 40% - 32.556,70 zł, a w 60% ze środków Funduszu Pracy w ramach refundacji - 48.822,90 zł. Wyplacono łącznie 81.379,60 zł.

13.6. Świadczenia rodzinne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatki mieszkaniowe

Świadczenia rodzinne

W 2019 r. pracownicy MOPS przyjęli 25.059 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, w tym 3.015 wniosków o zasiłek rodzinny.

Na realizację tych świadczeń przeznaczono ponad 33 mln. zł, w tym na świadczenia rodzinne wydatkowano ponad 30 mln. zł.

Realizacja i finansowanie dodatków mieszkaniowych

W 2019 r. wpłynęło 3.588 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wydano w tym zakresie 3.869 decyzji administracyjnych. Dofinansowano wydatki mieszkaniowe dla 1.712 gospodarstw domowych. Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Minimalna wysokość dodatku wyniosła 21,16 zł miesięcznie, a maksymalna 944,80 zł miesięcznie. Wypłaty były finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

W 2019 r. na realizację zadania wydatkowano łączną kwotę 4.860.035,00 zł. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące własnością prywatną.

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

W 2019 r. w stosunku do zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Tarnowa dłużników alimentacyjnych prowadzono różnorodne działania, m.in. przeprowadzono wywiady alimentacyjne. Wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 3.553.883,00 zł.

Podjęmowane działania oraz zmiana przepisów powodują systematyczny wzrost ściągłości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2019 r. na konto Gminy Miasta Tarnowa od dłużników alimentacyjnych dokonano wpłat w wysokości 1.553.532,00 zł, w porównaniu do 2018 r. o ok. 7% więcej.

Szczegółowe dane dotyczące realizacji świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatków mieszkaniowych zawarte są w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2019 r.

13.7. Pomoc tarnowskim rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Zapewnianie opieki nad dzieckiem w wieku do lat trzech

W mieście instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech prowadzona jest przez sześć żłobków wchodzących w skład Zespołu Żłobków w Tarnowie, posiadających aktualnie 461 miejsc dla dzieci, oraz placówki niepubliczne.

Tabela: Wykaz żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa wraz z liczbą miejsc dla dzieci

Lp.	Nr żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek nr 1, ul. Topolowa 4	124
2.	Żłobek nr 2, ul. Wiejska 29	83
3.	Żłobek nr 3, ul. Gosłara 5	51
4.	Żłobek nr 4, ul. Westerplatte 12	25
5.	Żłobek nr 5, ul. Do Prochowni 20	88
6.	Żłobek nr 6, ul. Pracy 4c	90
Łącznie:		461

Źródło: Zespół Żłobków w Tarnowie

Żłobki prowadzone przez GMT umożliwiają rodzinom korzystanie z usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w formie zabawy przez 5 dni w tygodniu w godz. od 6 do 16 od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy, oraz korzystanie z wyżywienia przygotowanego w kuchni żłobka (cztery posiłki dziennie), uwzględniającego obowiązujące normy i zalecenia żywieniowe. Na wniosek rodzica wymiar opieki w żłobku może być wydłużony za dodatkową opłatą do godz. 18.

Żłobki dysponują nowoczesnym wyposażeniem dostosowanym do wieku i wzrostu dzieci. Każda grupa ma do dyspozycji bawialnię, jadalnię, sypialnię oraz łazienkę. Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt spełniający wszystkie normy i atesty. Tereny zielone wokół budynków, na których urządzono place zabaw, wyposażone są w odpowiedni sprzęt. Zasoby lokalowe, rozmieszczenie oraz wyposażenie żłobków zapewniają wysoki standard pobytu wszystkich dzieci uczęszczających do placówek.

W codziennej pracy pracownicy dbają o rozwijanie zainteresowań dzieci, organizowanie zabaw, zajęć manualnych, rozwijanie nawyków higienicznych, zapewniają bezpieczną zabawę oraz uczą funkcjonowania dzieci w grupie poprzez kontakt z rówieśnikami. W grupach prowadzone są zabawy dydaktyczne, ruchowe, manipulacyjno-konstrukcyjne. W każdym żłobku organizowane są imprezy okolicznościowe (m.in. z okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki, zabawy choinkowe, zajęcia pokazowe).

Gmina Miasta Tarnowa uczestniczy w resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+”. W celu umożliwienia rodzicom i opiekunom małych dzieci obowiązków zawodowych i rodzinnych w żłobkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa w latach 2011-2019 utworzono 95 dodatkowych miejsc oraz dostosowano 5 miejsc dla dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub wymagających szczególnej opieki. W ww. okresie pozyskano dotacje z budżetu państwa w łącznej wysokości 3.305.155,00 zł.

W Tarnowie funkcjonują ponadto cztery niepubliczne żłobki posiadające w sumie 95 miejsc.

Program Karta Tarnowskiej Rodziny

W 2019 r. z programem Karta Tarnowskiej Rodziny współpracowało 91 partnerów. Beneficjentami programu zostało 1.176 rodzin (5.231 osób). Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji.

Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2019 r. 337.664,00 zł (z ulgowej komunikacji skorzystało łącznie 20.846 osób z rodzin wielodzietnych; w formie biletów okresowych – 1.573 osoby). Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do wypoczynku i rekreacji dla 20.038 osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji wyniosło 174.585,00 zł. Dofinansowanie Gminy Miasta Tarnowa do sprzedaży biletów w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie wyniosło 2.180,00 zł.

Łącznie w 2019 r. z budżetu Gminy Miasta Tarnowa udzielono ulg w wysokości 867.891,00 zł.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od czerwca 2014 r. tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogą również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która od dnia 1 stycznia 2015 r. wydawana jest na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek, a jej posiadacze mogą korzystać m.in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Od 2018 r. Karta Dużej Rodziny została dostosowana do najnowszych rozwiązań technologii cyfrowej i jest dostępna w formie aplikacji do pobrania na urządzenia mobilne.

W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ww., umożliwiającej przyznanie karty rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali troje i więcej dzieci, obserwuje się sześciokrotny wzrost liczby złożonych wniosków. W 2019 r. przyjęto 2.393 wnioski o Kartę Dużej Rodziny na 4.377 kart. Dla porównania w latach 2014-2018 przyjmowanych było średnio 400 wniosków rocznie.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego

W 2019 r. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 rok, Gmina Miasta Tarnowa wspierała finansowo trzy placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez:

- Stowarzyszenie Siemacha – placówka pn. SIEMACHA Spot Gemini Park, działająca przy ul. 16 Pułku Piechoty 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości 537.600,00 zł dla 140 dzieci,

- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej – Placówka Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej, działająca przy ul. Gumniskiej 25 w Tarnowie – dotacja w wysokości 172.800,00 zł dla 45 dzieci,

- Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA, działająca przy ul. Mościckiego 12 w Tarnowie – dotacja w wysokości 172.800,00 zł dla 45 dzieci.

Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi wynikającymi z zaniedbań środowiskowych, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z zaburzeniami komunikacji językowej, zaburzeniami zachowania. W placówce dokonywano okresowej oceny sytuacji każdego dziecka oraz zapewniano dzieciom zgodnie z potrzebą m.in. pomoc w nauce, organizację wolnego czasu, rozwój zainteresowań, zajęcia sportowe, zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne oraz profilaktyczne. Prowadzona była również współpraca z rodziną i szkołą dziecka.

Wszystkie placówki działały od poniedziałku do piątku przez co najmniej 4 godzinny dziennie przez cały rok (w tym również w wakacje i ferie). Dzieci w trakcie pobytu w placówce otrzymywały przynajmniej jeden posiłek dostosowany do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce.

W 2019 r. łącznie z działalności placówek skorzystało 165 dzieci.

Ponadto w 2019 r. w ramach realizacji projektu pn. „Nowa kamienica - aktywna dzielnica” i Akademia Aktywności przy ul. Spytki z Melsztyna w Tarnowie działała placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczo-podwórkowej, przeznaczona dla 15 dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym w związku z zamieszkiwaniem obszaru zdegradowanego.

Placówka funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie i dofinansowywana jest w ramach projektu: poddziałanie 9.2.1. - „Usługi społeczne i zdrowotne w regionie”, typ projektu C - „Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020.

Praca z rodziną

Dla rodzin z terenu Tarnowa, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie organizuje pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny.

Praca asystentów polegała na wspieraniu rodzin poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, np. w zakresie wychowywania i opieki nad dzieckiem czy prawidłowego gospodarowania budżetem. W 2019 r. asystenci rodziny współpracowali z 96 rodzinami (w tym z 88 rodzinami na wniosek pracownika socjalnego, a z 8 na wniosek rodziny), w których wychowywało się łącznie 212 dzieci. 14 rodzin było zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem. Sześciu zatrudnionych asystentów monitorowało w 2019 r. sytuację 15 rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę w 2018 r., i 18 rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę w 2019 r.

MOPS dla rodzin współpracujących z asystentem rodziny, w szczególności rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, prowadził projekt socjalny „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”.

Klub Rodzica „MAMY CZAS”

W kwietniu 2019 r. Stowarzyszenie „Mamy Tarnów” rozpoczęło prowadzenie Klubu Rodzica przeznaczonego dla rodziców, rodziców z dziećmi oraz osób oczekujących na potomstwo. Klub pełnił funkcję przyjaznego miejsca spotkań, integracji oraz wymiany doświadczeń, prowadzono tam warsztaty oraz zajęcia edukacyjne. W ramach zadania prowadzona była „Szkoła rodzicielstwa”. Projekt był współfinansowany z budżetu GMT w wysokości 40.000,00 zł. Liczba uczestników zadania wyniosła 207 rodzin.

Stowarzyszenie „Mamy Tarnów” realizowało również zadanie publiczne pn.: **„Być rodzicem. Cykl spotkań edukacyjnych dla rodziców i planujących rodzicielstwo”**, w ramach którego zorganizowano 3 spotkania dla rodziców i opiekunów, prowadzone przez specjalistów: położną, doradcę laktacyjnego, pedagoga, psychologa, nauczycieli i wychowawców. Spotkania były przeznaczone dla osób planujących założenie rodziny, tarnowskich rodziców i dziadków. Zapisy na wydarzenie odbywały się poprzez formularz internetowy. Liczba uczestników zadania wyniosła 124 osoby. Wysokość dotacji przyznanej z budżetu GMT - 10.000,00 zł

13.8. Pomoc dzieciom pozbawionym opieki biologicznych rodziców

Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza stanowią odrębne, poza systemem pomocy społecznej, zadania powiatu. Rodziny zastępcze i wychowujące się w nich dzieci mogą liczyć na pomoc pieniężną oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych instytucji, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Rodziny zastępcze, prowadzący rodzinny dom dziecka i rodziny pomocowe otrzymują również wynagrodzenie.

Prowadzenie mieszkania chronionego treningowego dla osób usamodzielnianych

Od 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie chronione, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia, przeznaczone dla trzech osób. Mieszkanie prowadzone było przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie PSONI - Koło w Tarnowie. Wysokość udzielonej dotacji wyniosła 52.000,00 zł.

Wspieranie rodzin zastępczych

Rodziny borykające się z problemami (tj. mające problemy wychowawcze z dziećmi czy też problemy związane z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodziny zastępczej) mogły liczyć na pomoc specjalistów zatrudnionych w Dziale ds. Pieczy Zastępczej. Praca z rodzinami prowadzona była w sposób różnorodny i dostosowany do indywidualnych potrzeb.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z lokalnymi placówkami oświatowymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami medycznymi, kuratorami sądowymi i innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. Uczestniczyli w zespołach okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny, organizowanych w ramach bieżącej pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zorganizowali także grupę wolontariuszy celem pomocy w nauce dzieciom i młodzieży z rodzin zastępczych. Oprócz indywidualnych spotkań z rodzinami tworzyli szereg projektów i zajęć w czasie wolnym dla dzieci i młodzieży.

Rodzice zastępczy brali udział w szkoleniach prowadzonych przez psychologa i pedagoga celem podwyższania swoich kompetencji i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

W ramach promowania rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej ośrodka zamieszczono informacje na temat rodzicielstwa zastępczego oraz wykaz niezbędnych dokumentów, jakie należy złożyć, aby zostać rodziną zastępczą.

Realizowano również projekty obejmujące swoim zasięgiem funkcjonujące rodziny zastępcze, gdyż są one nieodłącznym partnerem w poszukiwaniu nowych rodziców zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

13.9. Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie od 1990 r. funkcjonuje jako samorządowa jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Główna siedziba mieści się w budynku przy al. Matki Bożej Fatimskiej 9. Ośrodek dysponuje również pomieszczeniami przy ul. Granicznej 8A, ul. Goldhammera 3, ul. Gumniskiej 25 i ul. Chemicznej 10A, gdzie mieszczą się Zespoły Pracy Socjalnej oraz w budynku przy ul. Gosłara 5, w którym znajduje się siedziba Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Do końca 2019 r. mieściła się tu również siedziba Zespołu Zarządzającego Projektem pn. „Aktywnie działamy. Pozytywnie wspieramy. Lokalnie zmieniamy”. Składnica akt Działu Świadczeń Rodzinnych mieści się przy ul. Waryńskiego 10.

Z kolei w budynku przy ul. Spytki 1a/5-6 od sierpnia 2018 r. prowadzi działalność Placówka Wsparcia Dziennego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie „Akademia aktywności”. Placówka mieści się w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych i do prowadzenia zajęć z dziećmi.

Obszarem działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest miasto Tarnów.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, dotacji celowych z budżetu państwa oraz ze środków Unii Europejskiej.

Koszt zadań realizowanych w ramach budżetu MOPS (z kosztami utrzymania ośrodka) wynosił w 2019 r. 138.510.441,00 zł, w tym z budżetu GMT - 18.979.102,00 zł. Zadania zlecone - środki dotacji 111.739.495,00 zł, a zadania własne dofinansowane środkami dotacji celowej - 7.791.844,00 zł.

Środki wydatkowane na realizację zadań przedstawiały się następująco:

- świadczenia z pomocy społecznej - 11.830.576,00 zł;
- utrzymanie ośrodka - 7.799.105,00 zł;
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz dodatek wychowawczy (500+) dla rodzin zastępczych - 2.656.282,00 zł;
- świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekunów, świadczenia rodzicielskie, ustawa „Za życiem”, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne – wraz z kosztami obsługi zadania - 33.390.384,00 zł;
- dodatki mieszkaniowe i energetyczne - 4.975.311,00 zł;
- projekt dofinansowany ze środków RPO - „Aktywnie działamy. Pozytywnie wspieramy. Lokalnie zmieniamy” - 245.590,00 zł;
- projekt dofinansowany ze środków RPO - Nowa Kamienica – Aktyna Dzielnica, Akademia Aktywności - 125.177,00 zł;
- Dobry start 300+ (gmina) wraz z kosztami obsługi - 3.319.330,00 zł;
- Dobry start 300+ (rodziny zastępcze) wraz z kosztami obsługi - 41.540,00 zł;
- świadczenia wychowawcze 500 + wraz z kosztami obsługi zadania - 74.127.146,00 zł.

Pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej objętych zostało 5.999 osób, w tym: świadczenia pieniężne dostały 3.864 osoby, świadczenia niepieniężne otrzymało 3.077 osób,

świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych - 29 osób, świadczenia przyznane w ramach zadań własnych - 4.735 osób.

Na podstawie pozostałych realizowanych ustaw pomocą objęto:

- Ustawa o świadczeniach rodzinnych - 5.126 osób;
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - 577 osób;
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - 250 osób;
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - 2.039 osób;
- Ustawa o dodatkach mieszkaniowych - 1.712 osób;
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - 10.400 osób;
- Ustawa prawo energetyczne - 1.014 osób;
- Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - 64 osoby;
- Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - 9 osób;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” - 7.859 osób.

Tabela: Realizowane świadczenia materialne wynikające z ustawy o pomocy społecznej i ich finansowanie

Zasiłki stałe	2017 r. (zł)	2018 r. (zł)	2019 r. (zł)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	648	655	645
Liczba świadczeń	6.427	6.517	6.368
Źródło finansowania/ wydatkowana kwota na świadczenie	Dotacja z budżetu państwa		
	3.063.661,00	3.174.472,00	3.310.798,00
	Środki własne		
	0	0	0
Średnia wysokość zasiłku	476,69	487,00	520,00
Zasiłek okresowy	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.132	1.013	869
Liczba świadczeń	6.993	6.811	5.690
Źródło finansowania / wydatkowana kwota na świadczenie	Dotacja z budżetu państwa		
	2.044.870,00	1.853.874,00	1.594.953,00
	Środki własne		
	0	0	1.665
Średnia wysokość zasiłku	292,42	272,00	281,00
Zasiłek celowy	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.111	929	760
Liczba świadczeń	2.905	2.182	1.746
Wydatkowana kwota na świadczenie	498.821,19	355.921,00	250.147,00
Zasiłek celowy specjalny i na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	692	656	536
Liczba świadczeń	1.553	1.419	1.016

Wydatkowana kwota na świadczenie	334.659,68	329.354,00	196.045,00
Zasilek celowy na żywność w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.712	1.583	1.427
Liczba świadczeń	5.123	4.411	4.238
Źródło finansowania/ wydatkowana kwota na świadczenie	Środki własne		
	689.532,00	578.946,00	287.940,00
	Dotacja z budżetu państwa		
	997.272,00	868.419,00	1.109.151,00
	Łączny koszt świadczeń		
	1.686.804,00	1.447.365,00	3.397.091,00
Średnia wysokość zasiłku	329,00	328,00	330,00
Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach, dożywianie dorosłych w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023”	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	975	912	784
Liczba świadczeń	103.230	86.670	76.876
Źródło finansowania/ wydatkowana kwota na świadczenie	Środki własne		
	124.185,00	93.522,00	63.327,00
	Dotacja z budżetu państwa		
	219.142,00	218.218,00	207.642,00
	Łączny koszt świadczeń		
	343.327,00	311.741,00	270.969,00
Opał z przywozem	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Osoby, którym przyznano decyzją świadczenie	655	652	575
Wydatkowana kwota	506.194,20	578.592,00	501.317,25

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2019 r. MOPS realizował również świadczenia w formie bonów towarowych w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznawanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem. Dotyczyło to także osób, które nie współpracowały z pracownikiem socjalnym. W 2019 r. świadczeniami w formie rzeczowej objęto 47 osób korzystających z pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych i zasiłków celowych. Bony towarowe można było zrealizować w sieci sklepów TESCO na terenie Tarnowa. Wydano 5.825 sztuk bonów o łącznej wartości 58.250,00 zł.

W 2019 r. wydano 29 decyzji w sprawie o ustalenie prawa do zasiłków dla opiekunów.

Tabela: Zasiłki dla opiekunów

Wyszczególnienie	2018 r.		2019 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)
Zasiłki dla opiekuna	969	512.748,00	757	464.944,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	552	80.592,00	389	65.416,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	702	33.687,00	556	30.811,00
Koszty obsługi zasiłku dla opiekuna	-	15.958,00	-	14.385,00

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zryczałtowany dodatek energetyczny stanowi częściową rekompensatę kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną. Był przyznawany osobom, które miały ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego. W 2019 r. złożono 1.933 wnioski.

Tabela: Wnioski o przyznanie dodatku energetycznego

Wyszczególnienie	2018 r.		2018 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)
Dla gospodarstw domowych liczących 1 osobę	3.224	36.441,00	3.204	36.405,00
Dla gospodarstw domowych liczących od 2 do 4 osób	5.098	80.025,00	3.954	62.423,00
Dla gospodarstw domowych liczących co najmniej 5 osób	966	18.188,00	749	14.188,00
Koszty obsługi dodatku energetycznego (2 %)	-	2.693,00	-	2.260,00
Ogółem	9.288	137.347,00	7.907	115.276,00

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Świadczenie wychowawcze 500+

W 2019 r. do MOPS wpłynęły 11.664 wnioski dotyczące świadczenia wychowawczego. Drogą tradycyjną wpłynęło 3.567 wniosków, a 8.097 zostało złożonych

drogą elektroniczną. W tym zakresie wydano 11.278 decyzji/informacji. Wypłacono 147.407 świadczeń, z tego 4.546 świadczeń w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Małopolskiego. Na realizację tego zadania w 2019 r. wydatkowano środki dotacji celowej z budżetu państwa w łącznej wysokości 74.127.146,00 zł.

Dodatek wychowawczy wypłacany przez Dział Do Spraw Pieczy Zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2019 r. łączna kwota wypłaconych dodatków wychowawczych dla rodzin zastępczych prowadzących rodzinny dom dziecka i rodzin pomocowych wyniosła 455.779,86 zł. Dodatek wychowawczy otrzymało 38 rodzin zastępczych spokrewnionych na 45 dzieci, 26 rodzin niezawodowych na 37 dzieci, 5 rodzin zawodowych na 18 dzieci oraz 1 rodzina pomocowa na 1 dziecko.

Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Na podstawie ww. ustawy jest przyznawane i wypłacane jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu w wysokości 4.000 zł.

W 2019 r. wpłynęło 12 wniosków o przyznanie świadczenia.

Wykonanie finansowe w zakresie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	Kwota (zł)		
	2017	2018	2019
Wypłata świadczeń „Za życiem”	56.000,00	32.000,00	36.000,00
Koszty obsługi „Za życiem”	1.480,00	990,00	1.113,00

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Świadczenie „Dobry start 300+”

W 2019 r. wpłynęło 7.920 wniosków. Tą formą pomocy objęto 10.716 dzieci. Łączna wydatkowana kwota to 3.319.430,00 zł, w tym na świadczenia 3.211.650,00 zł. Koszt obsługi świadczenia wyniósł 107.690,00 zł.

Świadczenie to ośrodek realizuje również na rzecz rodzin zastępczych. W 2019 r. przyjęto łącznie 134 wnioski złożone przez rodziny zastępcze, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz uczące się osoby usamodzielniane. Wszystkie przyjęte wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Na realizację świadczenia „Dobry start” przeznaczono 40.200,00 zł.

Poniesione koszty obsługi związane z realizacją programu w 2019 r. to kwota 1.340,00 zł.

Sprawienie pogrzebu

W 2019 r. sprawiono pogrzeb 19 osobom nieposiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Ponadto po raz czwarty zorganizowano pochówek zbiorowy dzieci martwo urodzonych. Wydatkowano na ten cel łączną kwotę 55.146,00 zł.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której zadaniem jest:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16. roku życia,
- orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy, wydane przez inne organy orzecznicze,

- wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W 2019 r. wydano 840 legitymacji osobom niepełnosprawnym, upoważniających do korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów, w tym 779 legitymacji dla osób powyżej 16. roku życia i 61 legitymacje dla osób poniżej 16. roku życia. Ponadto zespół wydał 584 karty parkingowe, w tym 582 dla uprawnionych osób fizycznych i 2 dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Tabela: Liczba spraw rozpatrzonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie w 2019 r.

Sprawy rozpatrzone:	Liczba
Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia	2.473
w tym wydane po raz pierwszy	639
Orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16. roku życia	155
Karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	584
Legitymacje osób niepełnosprawnych	840

Źródło: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa są dysfunkcje narządu ruchu (26%), schorzenia układu krążenia i oddechowego (19%), choroby neurologiczne (14%) i choroby psychiczne (14%). Najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności u dzieci w 2019 r. były choroby neurologiczne oraz całościowe zaburzenia rozwojowe.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (COPOW) prowadzi wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną dla wszystkich tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

- 1) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Słoneczny Dom w Tarnowie,
- 2) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka w Tarnowie,
- 3) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Przyjazny Dom w Tarnowie,
- 4) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie.

Przedmiotem działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych jest:

1. Zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokojenie jego niezbędnych potrzeb, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych.
2. Realizacja przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku.
3. Umożliwienie kontaktu dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.
4. Podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny.
5. Zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych.

6. Obejmowanie dziecka działaniami terapeutycznymi.
7. Zapewnienie korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

W trakcie pobytu w placówkach zespół specjalistów opracowuje plan pomocy dziecku oraz planuje najkorzystniejszą formę opieki. Równocześnie pomaga rodzinie w przeprowadzaniu konstruktywnych zmian oraz zrozumieniu problemów dziecka i ich rozwiązywaniu. Ponadto placówki realizują cel, jakim jest przygotowanie wychowanków do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, do pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, do nawiązania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Pogotowie Opiekuńcze

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego, przeznaczoną dla 14 dzieci. Celem placówki jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej.

Do placówki przyjmowane są dzieci w wieku od 10. do 18. roku życia, skierowane przez MOPS na podstawie postanowień sądów. W wyjątkowych przypadkach w placówce umieszczane są dzieci poniżej 10. roku życia, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa.

Do zadań Pogotowia Opiekuńczego należy:

- organizowanie odpowiedniej działalności kompensacyjno-terapeutycznej i resocjalizacyjnej,
- zapewnienie każdemu dziecku warunków do wypełniania obowiązku szkolnego, aby w miarę możliwości mogło kontynuować naukę w szkole,
- opracowanie diagnozy pedagogicznej i psychologicznej oraz wskazań wychowawczych i dydaktycznych,
- kwalifikowanie dzieci do rodzin zastępczych i adopcyjnych oraz kwalifikowanie dzieci do odpowiednich placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2019 r. placówka objęła całkowitą opieką 39 wychowanków, z czego 11 powróciło do rodziny naturalnej, 2 osiągnęło pełnoletność, 6 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 4 zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, 2 zostało umieszczonych w MOS, a 2 zostało umieszczonych w MOW.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie jest całodobową koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 dzieci, w szczególności posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Wychowawcy prowadzą dla dzieci zajęcia wyrównawcze, organizują zajęcia rekreacyjne, np. grę w piłkę, wyjścia do kina, wieczory filmowe, spacer, gry integracyjne i wycieczki.

W 2019 r. placówka objęła całkowitą opieką 15 wychowanków, z czego 5 wychowanków posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, a 4 dzieci zostało usamodzielnionych.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Przyjazny Dom

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Przyjazny Dom w Tarnowie jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego o charakterze koedukacyjnym, przeznaczoną dla 14 dzieci. Dzieci wspólnie z wychowawcami gotują i sprzątają, uczą się samodzielności i prowadzenia gospodarstwa domowego. Na terenie placówki prowadzone są

zajęcia wychowawcze, których celem jest wypracowanie właściwych systemów wartości, wzorców osobowych i zachowań akceptowanych społecznie oraz kształtowanie umiejętności interpersonalnych, które będą miały znaczenie w dorosłym życiu. W 2019 r. placówka zapewniła opiekę 16 dzieciom.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Słoneczny Dom

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza Słoneczny Dom w Tarnowie jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 10 dzieci. Celem placówki jest w szczególności przygotowanie do samodzielnego życia ze względu na fakt, że trafiają do niej dzieci już w starszym wieku. Wspólnie z dziećmi wychowawcy gotują, pieką ciasta, przygotowują świąteczne uroczystości.

W 2019 r. opieką objęto 15 wychowanków, z czego 1 posiadał orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 4 dzieci zostało usamodzielnionych, a 1 zostało umieszczone w placówce typu specjalistyczno-terapeutycznego.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie realizuje także działania ponadstandardowe, jakimi w 2019 roku były m.in: występ wychowanków dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie oraz pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej przy Czarnej Drodze z okazji Dnia Babci i Dziadka, udział w obchodach Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych, organizacja projektu Słoneczna Akademia, którego celem jest zaproponowanie młodzieży z tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych atrakcyjnych form zdobywania doświadczeń i wiedzy na temat zagadnień dotyczących regionu, ekologii i ochrony środowiska, udział w finale olimpiady sportowej dla domów dziecka z krajów europejskich, organizowanej na Węgrzech przez Fundację Egészséges Életmódtért Hit és Sport Alapítvány Faith and Sport Foundation for Healthy Living czy zapewnienie wychowankom licznych atrakcji przez tarnowskich przedstawicieli sportów motorowych w ramach akcji „Motomikołajki“.

Tarnowskie placówki opiekuńczo-wychowawcze zostały dostosowane do wymaganej od 2020 roku europejskiej standaryzacji i funkcjonują w tzw. „systemie rodzinkowym”. System ten ma przede wszystkim stworzyć dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych odpowiednie warunki rozwoju, a także ma zapewnić zaspokojenie ich podstawowych potrzeb w warunkach jak dla domu jednorodzinnego. Mała liczba dzieci prowadzonych w oparciu o wzorzec systemu rodzinkowego sprzyja zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, dostrzeganiu i realizacji ich indywidualnych potrzeb, kształtowaniu poczucia tolerancji i szacunku do samego siebie i innych.

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48

Dom jest placówką o zasięgu ponadgminnym, zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające, dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców. W ramach usług wspomagających mieszkańcy mają do dyspozycji gabinet ze sprzętem do rehabilitacji. Seniorzy z DPS mogą uczestniczyć w różnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: muzykoterapie, kulturoterapię, malarstwo, prace ręczne, silwoterapię, teatroterapię, biblioterapię, kinezyterapię itp.

W minionym roku mieszkańcy brali również udział m.in. w spotkaniach okolicznościowych w ramach integracji międzypokoleniowej z uczniami szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych, w biesiadach integracyjnych dla mieszkańców, podopiecznych z zaprzyjaźnionych domów pomocy społecznej i seniorów z Tarnowa, organizowanych dzięki wsparciu sponsorów, w projekcie pn. „Książka na telefon”, realizowanym w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnowie Filii nr 8, w wycieczkach turystycznych i imprezach

kulturalnych organizowanych dla mieszkańców Tarnowa. W celu polepszenia standardu świadczonych usług w 2019 r. poniesiono wydatki na:

- remonty w kwocie 47.984,00 zł. Obejmowały one prace remontowe w pomieszczeniach zaplecza gospodarczego oraz częściową wymianę instalacji wodnej DPS,
- zakupy w kwocie 109.794,00 zł. Wymieniono wyeksploatowane urządzenia, w tym maszynę do czyszczenia podłóg, zakupiono łóżka rehabilitacyjne z materacami przeciwodleżynowymi, generator dwutlenku chloru, odzież i pościel dla mieszkańców.

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Działalność domu łączy całodobową opiekę nad mieszkańcami DPS oraz świadczenie usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pobytu dla mieszkańców Tarnowa, którzy nie zamieszkują w DPS.

Dom dysponuje 50 miejscami dziennego pobytu. Jest to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

W stacjonarnej placówce, oprócz sprawowania całodobowej opieki oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych i opiekuńczych, prowadzona jest działalność rehabilitacyjna i terapeutyczna. Dla mieszkańców domu i podopiecznych dziennego wsparcia do dyspozycji są sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, a dla mieszkańców domu także gabinet rehabilitacji, fizykoterapii i masażu, co sprzyja podnoszeniu sprawności fizycznej i utrzymaniu dobrej kondycji.

Wszystkie osoby korzystające z usług domu mogą uczestniczyć w różnorodnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: arteterapię, silwoterapię, ergoterapię, muzykoterapię, biblioterapię i ludoterapię. Dodatkowo dla podopiecznych Dziennego Domu Pobytu prowadzone są zajęcia komputerowe w specjalnie przystosowanej i wyposażonej pracowni komputerowej. Mieszkańcom domu, dzięki organizacji wycieczek i wyjść do placówek kulturalnych, stwarza się szansę na nawiązywanie i utrzymywanie nowych kontaktów społecznych.

W 2019 r., w ramach integracji międzypokoleniowej, zorganizowano wiele spotkań, m.in.: XVIII Majówkę Integracyjną p.n. „Dozwolone od lat osiemnastu – szalone lata sześćdziesiąte”, spotkania i spektakle w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie czy cykl spotkań w klubie „Miszmasz”- klubie dyskusyjnym z elementami biblioterapii prowadzonym przez panią bibliotekarkę zatrudnioną w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Ważnym elementem pracy z podopiecznymi domu jest pielęgnowanie tradycji, tj. uroczyste obchodzenie świąt, urodzin i innych ważnych wydarzeń z życia podopiecznych. Wszystkie wydarzenia dotyczące działalności i życia domu są uwieczniane na fotografiach, a następnie publikowane na stronie internetowej placówki.

W 2019 roku w celu podniesienia standardu usług w domu kontynuowano remont pokoi mieszkalnych - koszt modernizacji pokoi wraz z wymianą instalacji oraz projektem wyniósł 135.000,00 złotych. Dokonano doposażenia i wymiany sprzętu rehabilitacyjnego oraz wymiany i doposażenia pokoi mieszkalnych. Zakupiono i wymieniono m.in. 84 łóżka rehabilitacyjne sterowane pilotem, krzesła, stoliki i szafki za kwotę 414.689,00 zł, w tym dotacja wojewody wyniosła 305.000,00 zł. W ubiegłym roku zakupiono samochód osobowy ford transit do przewozu niepełnosprawnych mieszkańców domu za kwotę 169.986,00 zł, w tym z dotacji PFRON - 80.000,00 zł. Wykonano nową instalację elektryczną wraz z montażem nowych suszarek w pralni oraz nową instalację gazową wraz z montażem nowych kociołków warzelnych za kwotę 75.030,00 zł. Zadanie to współfinansowane było również ze środków otrzymanych od wojewody.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

realizuje zadania:

a) **ośrodka interwencji kryzysowej (oik)**, w ramach którego udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych – mieszkańcom miasta Tarnowa,

b) **specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (sowdop)**, w ramach którego udziela kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym schronienia osobom - ofiarom przemocy domowej. Prowadzi też działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jest jedną z 35 takich placówek w kraju, dofinansowywanych z budżetu państwa, i jedną z trzech w województwie małopolskim,

c) opracowuje i realizuje **programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne** dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Na realizację zadań ośrodka w 2019 r. uzyskano dotację z budżetu państwa w wysokości 432.690,00 zł, w tym na prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – 420.000,00 zł, a na prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy – 12.699,00 zł. Gmina Miasta Tarnowa w 2019 r. przekazała na realizację zadania pn. „Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej” środki w wysokości 544.168,92 zł, w tym środki z budżetu powiatu dąbrowskiego w wysokości 9.000,00 zł na realizację zadania polegającego na zapewnieniu gotowości świadczenia usług ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu dąbrowskiego.

W 2019 r. z wymienionej pomocy skorzystało 14 mieszkańców powiatu dąbrowskiego. W ramach realizacji zadań ośrodka interwencji kryzysowej osobom doświadczającym trudnej sytuacji życiowej udziela się natychmiastowej pomocy, w tym poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego, psychoterapii, a w uzasadnionych sytuacjach – całodobowego schronienia. Liczba przeprowadzonych interwencji – 2.571, liczba klientów – 1.008, liczba osób korzystających z całodobowego pobytu – 2. Ponadto na podstawie postanowień sądów na terenie ośrodka odbywają się spotkania rodziców z dziećmi mieszkającymi z drugim rodzicem. W 2019 r. ośrodek realizował ponad 30 postanowień w ww. sprawie.

W ramach realizacji zadań specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie ośrodek udzielał pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i osobom będącym świadkami przemocy domowej oraz ich rodzinom. Liczba przeprowadzonych interwencji – 909, liczba klientów ambulatoryjnych – 24, liczba osób korzystających z całodobowego pobytu – 28, w tym 13 osób dorosłych i 15 dzieci.

Realizując powyższe dwa zadania, ośrodek objął pomocą łącznie 1.075 osób, przeprowadził 3.480 interwencji. Z programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie skorzystało 15 skazanych przebywających w tarnowskim zakładzie karnym.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných

Zgodnie z uchwałą nr L/548/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 marca 2018 r. zostało utworzone Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa w celu realizacji projektu pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielných w subregionie tarnowskim”.

Centrum zlokalizowane przy ul. Sanguszków 28A zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielných pod profesjonalną opieką w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Dla tych, którzy nie mają możliwości samodzielnie dojechać do ośrodka,

zabezpieczona została usługa transportu osób niesamodzielnych z miejsca ich zamieszkania lub pobytu do placówki i z powrotem. Jednostka realizuje również opiekę środowiskową i wsparcie w domach osób niesamodzielnych, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka.

W budynku jest również ulokowana wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwoleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory) oraz „opaski życia”, które umożliwiają zdalne monitorowanie stanu zdrowia osoby niesamodzielnej przez Centrum Zdalnej Opieki Medycznej, a także w razie potrzeby wezwanie pomocy poprzez naciśnięcie przycisku SOS. Wypożyczalnia zapewnia również transport sprzętu, a w przypadku łóżek montaż i demontaż w domu osoby niesamodzielnej wraz z przeszkoleniem opiekuna co do obsługi sprzętu.

Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymują wsparcie w postaci warsztatów, szkoleń, grup wsparcia i indywidualnego poradnictwa oraz szkoleń e-learningowych dostępnych na portalu internetowym. Znajdujące się w centrum pokoje i pomieszczenia bez barier architektonicznych dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.

Wszystkie oferowane formy wsparcia realizowane są nieodpłatnie.

W 2019 r. objęto wsparciem 170 osób niesamodzielnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie opieki zastępczej realizowanej w ośrodku oraz miejscu zamieszkania osoby niesamodzielnej. Kompetencje w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi podniosło 24 opiekunów, wsparciem coacha objęto 7 osób. Udostępniono sprzęt pielęgnacyjny i rehabilitacyjny dla 315 osób, 79 osób wzięło udział w konferencji w ramach edukacji kierowanej do służby zdrowia i pomocy społecznej. W sumie liczba wszystkich beneficjentów projektu w 2019 r. wyniosła 632.

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze zlokalizowane jest przy ulicy Sanguszków 28A, zostało utworzone w maju 2017 r. i jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy.

Centrum w każdym roku działalności zwiększa zatrudnienie. W 2019 r w centrum zatrudnione były 53 osoby, w tym 18 osób niepełnosprawnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 20 osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Przez cały okres działalności utrzymywana jest w zakładzie aktywności zawodowej zgodna z przepisami prawa struktura zatrudnienia, tj. co najmniej 70% zatrudnionych osób stanowią osoby niepełnosprawne.

W ramach prowadzonej działalności centrum sukcesywnie poszerza ofertę świadczonych usług. Aktualnie świadczone są usługi hotelarskie, usługi gastronomiczne, usługi cateringowe, usługi rehabilitacyjne, usługi wynajmu sali w celu organizacji szkoleń i konferencji, a także usługi związane z oprawą obrazów. Funkcjonowanie tego typu placówki przyczyniło się do poszerzenia oferty usług społecznych na terenie Tarnowa.

Placówka stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem.

Koszty działalności Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej Słoneczne Wzgórze pokrywane są ze środków Państwowego

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środków województwa małopolskiego i środków Gminy Miasta Tarnowa.

13.10. Niepubliczne domy pomocy społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa na terenie miasta prowadzą działalność dwa niepubliczne domy pomocy społecznej.

1. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Robotniczej 4 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Posiada 80 miejsc statutowych. Zgodnie z decyzją wojewody małopolskiego z dnia 8 kwietnia 2019 r. zmieniona została proporcja liczby miejsc i obecnie dom jest przeznaczony dla 63 dzieci i młodzieży oraz 17 dorosłych.

2. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Modrzejewskiej 48 prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie. Placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

Wymienione domy posiadają stałe zezwolenie wojewody małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są współfinansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa w przypadku pobytu osób skierowanych do domu przed 1 stycznia 2004 r. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego.

13.11. Środowiskowe domy samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B

Na terenie Tarnowa funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy im. Św. Kingi przy al. M. B. Fatimskiej 6, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Placówka ma charakter ośrodka wsparcia dziennego, zapewnia opiekę dzienną i rehabilitację oraz naukę i uczestnictwo w terapii zajęciowej. Z usług placówki w 2019 r. skorzystało 69 osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Środowiskowy Dom Samopomocy Zielona Przystań (typ A i C)

Środowiskowy Dom Samopomocy Zielona Przystań w Tarnowie przy ul. Piotra Skargi 29a prowadzony jest przez Spółdzielnię Socjalną BioVitaMed. Obecnie liczy 52 miejsca dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 25 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych typu A oraz 27 miejsc dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych typu C. Dom przeznaczony jest dla osób z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą Alzheimera, chorobą Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz z organiczną zmianą nastrojów. ŚDS zapewnia dzienny pobyt, częściową opiekę oraz pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych i poradnictwo psychologiczne. Dla podopiecznych prowadzone są treningi funkcjonowania w codziennym życiu, treningi umiejętności interpersonalnych i społecznych, rozwiązywania problemów i nauka samodzielności umożliwiającej funkcjonowanie w środowisku. Z usług placówki w 2019 r. skorzystało 67 osób, w tym 45 w typie C i 22 w typie A.

Oba środowiskowe domy samopomocy mają charakter ponadlokalny i są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa.

13.12. Praca socjalna i działania niestandardowe

Praca socjalna jest głównym narzędziem pozamaterialnego wsparcia klientów pomocy społecznej. W 2019 r. wsparciem w ramach pracy socjalnej zostało objętych 2.820 rodzin, tj. 5.443 osoby w rodzinach. Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałania problemowi bezrobocia,
- poprawy stanu zdrowia,
- zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawy funkcjonowania: rodziny, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,
- poprawy funkcjonowania rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci z pieczy zastępczej,
- monitorowania rodzin po zamknięciu procedury Niebieskiej Karty,
- motywowania do prowadzenia zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz podjęcia działań zmierzających do wyjścia z nałogu,
- współpracy z policją, oświatą, jednostkami służb medycznych, kuratorami, sądami.

Kontrakt socjalny

W 2019 r. zawarto 175 kontraktów w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej. Realizacja ustaleń zawartych w kontraktach socjalnych przyczyniła się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i prawidłowego pełnienia ról społecznych.

Współpraca z Centrum Integracji Społecznej

MOPS w 2019 r. kontynuował współpracę z Centrum Integracji Społecznej - jednostką lokalną Spółdzielni Socjalnej Serwis w Tarnowie, Tarnowskim Centrum Integracji Społecznej oraz Centrum Integracji Społecznej, utworzonym przez Centrum Edukacji i Wsparcia RESGEST. W 2019 r. pracownicy socjalni sporządzili 18 pozytywnych opinii klientom MOPS, zmotywowanym do udziału w zajęciach centrów. W 2019 r. 53 osoby realizowały podpisane Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Osobom tym MOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne (jeśli nie posiadały innego tytułu do ubezpieczenia).

13.13. Pomoc mieszkaniowa

W Gminie Miasta Tarnowa zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem reguluje uchwała nr XLIX/540/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018-2022”. Natomiast realizację zadań nałożonych ustawowo umożliwiały podjęta przez Radę Miejską w Tarnowie uchwała nr XXXIV/452/2009 z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa (Dz. U. Woj. Małop. z 2014 r., poz. 3652 z późn. zm.), a od dnia 19 listopada 2019 r. obowiązuje uchwała nr XVIII/194/2019 z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa (Dz. U. Woj. Małop. z 2019 r., poz. 7572).

Mieszkaniowy zasób gminy stanowi ogółem 2.527 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 106.341 m², w tym 421 lokali o najmie socjalnym o łącznej

powierzchni użytkowej 12.377 m² i 18 lokali posiadających status tymczasowych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 242 m². Lokale te położone są w 121 budynkach stanowiących w 100% własność gminy oraz w 126 budynkach stanowiących własność gminy i osób fizycznych (wspólnoty mieszkaniowe).

Zasobem zarządza Miejski Zarząd Budynków Spółka z o. o. w Tarnowie, którego zakres działania ogranicza się do sprawowania zwykłego zarządu budynkami stanowiącymi mienie komunalne gminy. Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu gminy pokrywane są z wpływów czynszu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych, które w całości pozostają w dyspozycji zarządcy. Ponadto dodatkowe źródło finansowania stanowiła wpłata właściciela spółki na pokrycie udziałów objętych w podwyższonym kapitale zakładowym (uchwała nr XXXIX/543/13 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12.09.2013r.), a także środki z podpisanych umów na dofinansowanie remontów i inwestycji w ramach osi priorytetowej 11 - Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020.

Tabela 1. Wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa

Wyszczególnienie	Rok 2019
Należne wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	6.557.850,00
Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu(zł)	8.856.325,00
SALDO	2.298.475,00
% pokrycia kosztów należnymi wpływami	74,04%
Należne wpływy z lokali użytkowych (zł)	3.764.837,00
Koszty utrzymania lokali użytkowych (zł)	1.479.464,00
SALDO	2.285.373,00
Rzeczywiste wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	6.463.090,00
% ściągłości czynszów z lokali mieszkalnych	98,6 %
Rzeczywiste wpływy z lokali użytkowych (zł)	3.740.515,00
% ściągłości czynszów z lokali użytkowych	99,3 %

Dane dotyczące wielkości zasobu oraz wpływów i wydatków w mieszkaniowym zasobie GMT zostały przekazane przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

Od 1 maja 2017 r. obowiązuje stawka czynszu w wysokości 6,70 zł. za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych, z wyłączeniem najmu socjalnego lokali. Może ona być obniżona maksymalnie o 45% przy uwzględnieniu czynników obniżających, tj. położenia lokalu, wyposażenia itp. Natomiast za 1 m² powierzchni użytkowej najmu socjalnego lokali i tymczasowych pomieszczeń obowiązuje stawka czynszu w wysokości 1,84 zł.

Wynajem lokali mieszkalnych i realizacja wyroków eksmisyjnych

Zasady wynajmu lokali mieszkalnych należących do gminy reguluje ww. uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, która określa między innymi wymogi, jakie muszą spełniać wnioskodawcy czyniący starania o wynajem lokalu.

Tabela 2. Realizacja uchwały w 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2019 r.
1.	Liczba wniosków złożonych w danym roku : - o wynajem lokalu na czas nieoznaczony - o najem socjalny lokali	106 42
2.	Liczba osób umieszczonych na listach osób uprawnionych do wynajmu:	

	- lokalu na czas nieoznaczony	98
	- najmu socjalnego lokalu	48
3.	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych w trybie szczególnym /uprawnienie do wynajmu lokalu na czas nieoznaczony/	15
4.	Liczba skierowań wydanych w danym roku	23
5.	Skreślenia z list z uwagi na niespełnianie kryteriów uchwały przy ponownej weryfikacji przed skierowaniem do wynajmu lokalu	13

28 czerwca i 5 listopada 2019 r. opracowano listy osób uprawnionych do wynajmu lokali mieszkalnych z zasobów gminy, na których ujęto łącznie 146 wnioskodawców. Ponadto 15 wnioskodawców uzyskało uprawnienie do otrzymania lokalu na czas nieoznaczony w trybie szczególnym (osoby te nie są objęte listami).

Na dzień 31 grudnia 2019 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało łącznie 154 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu (1 uprawniony w 2012 r., 1 uprawniony w 2016 r., 1 uprawniony w 2017 r., 53 uprawnionych w 2018 r. i 98 uprawnionych w 2019 r.). Natomiast na najem socjalny lokalu oczekiwało łącznie 170 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu (2 uprawnionych w 2013 r., 13 uprawnionych w 2014 r., 31 uprawnionych w 2015 r., 20 uprawnionych w 2016 r., 27 uprawnionych w 2017 r., 34 uprawnionych w 2018 r. i 43 uprawnionych w 2019 r.).

Do końca 2019 r. zrealizowano łącznie 18 wniosków o wynajem lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony z tytułu niskich dochodów i niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych oraz 5 wniosków o najem socjalny lokalu z tytułu bardzo niskich dochodów. W 2019 r. 13 osób skreślono z list uprawnionych do wynajmu lokali z zasobów GMT.

W 2019 r. wpłynęło łącznie 148 wniosków, z czego 106 o wynajem lokalu na czas nieoznaczony, a 42 o najem socjalny lokalu. Ostatecznie do 30 listopada 2019 r. rozpatrzono 65 wniosków o wynajem lokali na czas nieoznaczony i 28 o najem socjalny lokali. Tym samym do rozpatrzenia w 2020 r. pozostało 55 wniosków.

Oprócz wynajmu lokali na czas nieoznaczony na rzecz osób objętych listą gmina realizuje również wynajem takich lokali osobom uprawnionym w trybie szczególnym (osoby te nie są wykazywane na przedmiotowych listach). Oczekujących na wynajem lokalu na czas nieoznaczony w tym trybie było 51 wnioskodawców.

Podsumowując, na koniec 2019 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało łącznie 205 wnioskodawców, a na najem socjalny lokalu oczekiwało 170 wnioskodawców. Powyższe osoby zostały uprawnione do wynajmu lokali na podstawie przepisów ww. uchwały.

Ponadto lokale na czas nieoznaczony wynajmowane są również jako lokale zamienne na rzecz rodzin zamieszkujących w budynkach komunalnych, np. przeznaczonych do remontu, z uwagi na planowane przez miasto inwestycje lub gdy zachodzi konieczność opróżnienia lokali położonych w gminnych budynkach szkół, placówek oświatowych czy w przypadku zapewnienia lokalu w związku z klęską żywiołową. W roku 2019 wydano 5 skierowań do objęcia tej kategorii lokalu, z czego 1 z tytułu zbycia nieruchomości, a 4 skierowania z tytułu specustawy drogowej w związku z rozbudową ulicy Lwowskiej.

Osoby, które uzyskały uprawnienie do najmu socjalnego lokalu wyrokiem sądowym, uprawnione są do zawarcia umowy najmu bez uprzedniego objęcia listą. W tym przypadku o kolejności realizacji wyroków decyduje nie tylko data wpływu wyroku i liczba odzyskiwanych lokali, ale również metraż tych lokali czy też porozumienia z wierzycielami.

Na 31 grudnia 2018 r. łączna liczba niezrealizowanych wyroków eksmisyjnych wynosiła 117. W 2019 roku wpłynęły 42 wyroki eksmisyjne, przy czym zrealizowano 57 wyroków. Tym samym do realizacji na koniec 2019 r. pozostały 102 wyroki orzekające eksmisyję, z czego 90 z prawem oraz 12 bez prawa do najmu socjalnego lokalu, które wpłynęły od wierzycieli z różnych zasobów. Ponadto gmina, po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyrok, może być jeszcze zobowiązana do zapewnienia 10 tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do najmu socjalnego lokalu lub zamiennego. Należy zaznaczyć, że w przypadku orzeczonych sędownie wyroków eksmisyjnych, w których sąd przyznał uprawnienie do najmu socjalnego lokalu, przy braku ich realizacji właścicielowi lokalu przysługuje od gminy pełne roszczenie odszkodowawcze. W 2019 roku gmina z tego tytułu wypłaciła odszkodowanie w wysokości 317,07 zł.

Zapisy ww. uchwały określają również zasady postępowania w przypadku zamian lokali oraz w zakresie regulacji tytułów prawnych do lokali należących do gminy.

W 2019 r. rozpatrzono i pozytywnie zweryfikowano 2 wnioski o zamianę lokali między stronami, natomiast wpłynął 1 wniosek o zamianę na inny większy lokal będący w dyspozycji gminy z tytułu zajmowania lokalu, w którym powierzchnia pokoi jest mniejsza niż 6 m² przypadających na jedną osobę zamieszkującą.

Od m-ca października 2019 r. oferty do banku zamiany mieszkań między stronami zamieszcza się na stronie internetowej miasta. W 2019 r. sporządzono 34 oferty. Przeprowadzenie zamiany lokali pomiędzy najemcami realizowane jest na zgodny wniosek najemców. Koszty związane z remontami zamienianych lokali ponoszą zainteresowani zamianą.

W zakresie regulacji tytułów prawnych wpłynęły 2 wnioski osób ubiegających się o zawarcie umowy najmu na zajmowane bez tytułu prawnego lokale mieszkalne, z czego 1 został rozpatrzony odmownie, 1 sprawa pozostała do rozpatrzenia w 2020 r. Wpłynęło również 15 wniosków o przywrócenie tytułu prawnego osobom, którym wypowiedziano najem z uwagi na zadłużenie, a które spłaciły zadłużenie oraz wpłaciły kaucje za lokale. Pozytywnie załatwiono 12 wniosków, a 3 rozpatrzono negatywnie. O uznanie wstąpienia w najem lokalu po zmarłym najemcy wpłynęły 22 wnioski, z czego uznano 20 wstąpień w najem, 1 wniosek rozpatrzono odmownie, a 1 wniosek pozostał do rozpatrzenia.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców miasta, którzy niejednokrotnie zgłaszali chęć wynajęcia niewyremontowanego lokalu w zamian za przeprowadzenie remontu na własny koszt, wprowadzono nowe zapisy w uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, które umożliwiły wynajem lokali również w tej formie. Pierwszy nabór wniosków odbył się w okresie od 6 maja do 6 czerwca 2019 r., złożono 98 wniosków. Zestawienie pustostanów do remontu przez najemców obejmowało 20 lokali. Wydano 15 skierowań na zawarcie umowy najmu lokalu przeznaczonego do remontu, natomiast 5 lokali nie zostało wynajętych z uwagi na brak zainteresowania.

Drugi nabór wniosków o wynajem lokali mieszkalnych „za remont” odbył się w okresie od 20 listopada do 20 grudnia 2019 r. Zestawienie pustostanów do remontu objęło 23 lokale. W tym okresie wpłynęły 93 wnioski. Rozstrzygnięcie II edycji nastąpi w 2020 r.

Uwzględniając ustawowy obowiązek gmin w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, aby go w pełni zrealizować, Gmina Miasta Tarnowa na koniec 2019 r. winna zapewnić łącznie 260 lokali w ramach najmu socjalnego (90 lokali z tytułu realizacji sądowych wyroków eksmisyjnych i 170 lokali na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu) oraz 206 lokali na czas nieoznaczony (154 na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu, 51 na rzecz wnioskodawców uprawnionych w trybie szczególnym i 1 z tytułu zapewnienia lokalu w formie zamiany).

Ponadto gmina, po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyrok, może być jeszcze zobowiązana do zapewnienia 10 tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego.

W ramach założeń „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018 – 2022”, przyjętego uchwałą nr XLIX/540/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 1 marca 2018 r., w związku z realizacją inwestycji Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie w 2019 r. wydatkował kwotę 2.062,8 tys. zł. i wykonał m.in.:

- W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020, na podstawie zawartej umowy o dofinansowanie, zrealizowano w 2019 roku projekt „Renowacja budynku przy ul. Spytki 1A wraz z otoczeniem budynków Spytki 1A i 1C – plac rekreacyjny przed budynkami”. Kwota : 81.148,64 zł.

- Zmieniono system ogrzewania (*likwidacja pieców opalanych węglem – na centralne ogrzewanie z sieci MPEC*) budynków komunalnych i budynków wspólnot mieszkaniowych (*w których GMT posiada udziały*). Inwestycja objęła budynki komunalne przy ul. Kapitulnej nr 12 i wspólnot mieszkaniowych przy ul. Warzywnej nr 7 i 9, Waryńskiego nr 9, Nowy Świat nr 25 i Rynek nr 22.

- Docieplono budynki wspólnot mieszkaniowych: Lwowska nr 28 i 69, Cegielniana nr 8, Pracy nr 4 (finansowanie z funduszu remontowego wspólnot mieszkaniowych, koszty nieuwzględnione w nakładach na inwestycje).

14. EDUKACJA

14.1. Edukacja w liczbach

Tarnów pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka edukacji. Jego system oświaty jest bardzo zróżnicowany i zawiera większość placówek, o których mówi ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.), obejmuje zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne.

Tabela nr 1: Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym w roku 2019

Typ szkoły/placówki	2019
Przedszkola publiczne	24
Szkoły podstawowe	13
Licea ogólnokształcące	7
Zespoły szkół	13
Szkoły specjalne	3
Pozostałe placówki	5
Razem	65

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela nr 2: Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018	2019
Przedszkola	18	19
Punkty przedszkolne	2	1
Szkoły podstawowe	8	8
Szkoły podstawowe specjalne	2	2
Gimnazja	10	0
Gimnazja specjalne	2	0
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	2	2
Technika dla młodzieży	1	1
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	2	2
Szkoły zawodowe specjalne	2	2
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	1	1
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	4	4
Szkoły policealne	15	15
Bursy	3	3
Poradnie	4	4
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1
Ogółem:	77	65

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2019 r. w szkołach publicznych kształciło się 17.518 uczniów, czyli o 564 uczniów więcej niż rok wcześniej (w 2018 r. - 16.954 uczniów).

Tabela nr 3: Liczba dzieci i młodzieży uczącej się w tarnowskim systemie edukacji ogółem w latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020

Typ składowej	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Publiczne			
Przedszkola	3.177	3.102	3.106
Szkoły podstawowe	6.030	6.854	6.915
Gimnazja/ oddziały gimnazjalne	1.961	931	0
Szkoły ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe	9.357	9.169	10.603
Suma	20.525	20.056	20.624
Szkoły policealne i dla dorosłych	318	277	227
Szkoły specjalne	337	247	253
Niepubliczne			
Przedszkola	892	946	926
Szkoły	5.522	5.214	4.905
Suma	6.414	6.160	5.831
Uczelnie wyższe	5.626	5.614	5.642
Suma końcowa	33.260	32.354	32.096

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Rekrutacja do tarnowskich przedszkoli i szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2019/2020 po raz kolejny była przeprowadzona z zastosowaniem elektronicznego systemu naboru. Natomiast nabór do szkół podstawowych przeprowadzony został w oparciu o rekrutację tradycyjną, tzn. w formie papierowej.

W związku z reformą oświaty nie dokonywano naboru do oddziałów gimnazjalnych, gimnazjum oraz zasadniczych szkół zawodowych. Ponadto na rok szkolny 2019/2020 nie prowadzono naboru do szkół policealnych dla dorosłych. Przepisami ustawy z 22.11.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 ze zm.) zlikwidowano podział szkół policealnych na szkoły dla młodzieży i szkoły dla dorosłych. Zgodnie z przepisami od 1 września 2019 r. zostały podjęte uchwały w sprawie dostosowania nazw szkół do obowiązujących przepisów. W przypadku szkół policealnych, w nazwie których występowało określenie „dla dorosłych”, zostało usunięte z nazwy wskazywanie odbiorców, dla których są przeznaczone. Szkoły policealne prowadzą kształcenie w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej. Zgodnie z przepisami w/w ustawy 1 września 2019 r. placówka Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego zmieniła się w centrum o nazwie Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie.

Łączna liczba dzieci przyjętych do przedszkoli publicznych na rok szkolny 2019/2020 wyniosła 3.106 dzieci: w tym 24 więcej niż sześciolletnich, 817 dzieci sześciolletnich, 758 dzieci pięcioletnich, 759 dzieci czterolletnich, 700 dzieci trzylletnich i 48 dzieci mniej niż trzylletnich. W 2019 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w 24 przedszkolach publicznych realizowało 817 dzieci sześciolletnich. Tarnowskie szkoły podstawowe zapewniły miejsca wszystkim chętnym dzieciom.

W wyniku postępowania rekrutacyjnego przyjętych do klas pierwszych szkół ponadpodstawowych zostało 4.979 uczniów, co stanowiło 165 uruchomionych oddziałów. Natomiast do szkół policealnych i szkół dla dorosłych przyjętych zostało łącznie 67 uczniów, co stanowiło 3 oddziały.

We wszystkich niepublicznych jednostkach systemu oświaty w 2019 r. kształciło się średnio miesięcznie 4.905 uczniów (w 2018 r. – 5.214), czyli o 309 uczniów średnio miesięcznie mniej niż w roku poprzednim. Do przedszkoli niepublicznych uczęszczało średnio miesięcznie 926 dzieci (w 2018 r. – 946). Liczba uczniów niepublicznych jednostek systemu oświaty ogółem w roku bieżącym spadła w porównaniu do roku ubiegłego.

Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2019 r. wyniosła **5.642**, w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymuje się na podobnym poziomie (2018 r. – 5.614 studentów).

Tabela nr 4: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2018 i 2019

L.p.	Nazwa uczelni	2018	2019
1	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa	4.003	3.906
2	Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna	670	595
3	Wyższa Szkoła Biznesu, National-Louis University - Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	92	37
4	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II - Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie	96	107
5	Tarnowska Szkoła Wyższa	627	885
6	Wyższe Seminarium Duchowne	126	112
Razem		5.614	5.642

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

W sześciu tarnowskich uczelniach w trakcie roku akademickiego (stan na 31.12.2018 r.) kształciło się 5.614 studentów. Obecnie w szkołach wyższych studiuje 5.642 osoby (stan na 31.12.2019 r.). Największa z nich, PWSZ, kształci w szerokim zakresie obszarów nauki, obejmującym kierunki humanistyczne i ekonomiczne, matematyczno-przyrodnicze i techniczne, związane z ochroną zdrowia i kulturą fizyczną, a także artystyczne. Uczelnia ta jest od pięciu lat najchętniej wybieraną PWSZ w Polsce (zgodnie z oficjalnymi danymi zbieranymi po zakończeniu procedury rekrutacyjnej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Została sklasyfikowana na 1. miejscu w klasyfikacji końcowej Akademickich Mistrzostw Polski w typie uczelni – WSZ. Ponadto PWSZ została uhonorowana nagrodą Lidera Rozwoju Regionalnego 2019. Prestiżowe wyróżnienie przyznają organizatorzy Polskiego Kongresu Przedsiębiorczości, którego siódma edycja odbyła się w Olsztynie.

Tabela nr 5: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w latach 2018 i 2019 wg rodzajów studiów.

Wyszczególnienie		Studenci ogółem	
		2018 r.	2019 r.
Studia licencjackie	ogółem	3.007	3.076
	w tym		
	stacjonarne	1.969	2.076
	niestacjonarne	1.038	1.000
Studia inżynierskie	ogółem	581	551
	w tym		
	stacjonarne	581	551
	niestacjonarne	0	0
Studia magisterskie	ogółem	1.543	1.512
	w tym		
	stacjonarne	696	885
	niestacjonarne	847	627
Studia podyplomowe	ogółem	483	503
Studia doktoranckie	ogółem	0	0
Razem:		5.614	5.642

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

Decydujący wpływ na jakość kształcenia ma kadra pedagogiczna, jej kwalifikacje, staż pracy i poziom awansu zawodowego oraz inne kompetencje zawodowe. Statystyczny nauczyciel w Tarnowie w roku szkolnym 2019/2020 to: nauczyciel wykwalifikowany z wykształceniem wyższym magisterskim, kobieta (77,65% K, 22,35% M) średnio z 18-letnim stażem pracy i najwyższym stopniem awansu zawodowego (jest nauczycielem dyplomowanym – 67,05% zatrudnionych nauczycieli). Na dzień 31.12.2019 r. w tarnowskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było łącznie 2.913 nauczycieli. Liczba nauczycieli stanowiła 2.742,77 etatów przeliczeniowych.

14.2. Oferta edukacyjna Tarnowa

Tarnowska edukacja stwarza tarnowianom oraz osobom spoza miasta atrakcyjną i różnorodną ofertę kształcenia. W roku szkolnym 2019/2020 Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym 65 placówek oświatowych publicznych. Szkoły podstawowe jako główne cele do realizacji w nowym roku szkolnym przyjęły zapewnienie pełnej opieki świetlicowej i bezpieczeństwa uczniów. Do głównych celów postawionych przed szkołami ponadpodstawowymi zaliczyć należy utrzymanie na wysokim poziomie kształcenia w liceach ogólnokształcących, a także dalszy rozwój szkolnictwa zawodowego. Zmiany, które nastąpiły w sieci niepublicznych szkół i placówek oświatowych, wynikły w głównej mierze z reformy ustroju szkolnego polegającej na likwidacji z dniem 31 sierpnia 2019 gimnazjów. Liczba działających i pobierających dotację z budżetu gminy szkół i placówek niepublicznych w 2019 r. spadła z 77 do 65.

W dniach 28 – 29 marca 2019 r. odbyły się XVI Miejskie Targi Edukacyjne, zorganizowane przez Wydział Edukacji przy współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy przy ul. Mościckiego 27 w Tarnowie. W targach wzięło udział blisko 3.450 osób (około 3.250 odwiedzających + około 200 osób reprezentujących stoiska) zainteresowanych ofertą edukacyjną tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych/ ponadpodstawowych. W ciągu dwóch dni rozdano 500 informatorów. Targi odwiedzili uczniowie z 73 szkół (szkoły podstawowe i dotychczasowe gimnazja lub klasy dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu z całego subregionu) i 24 z terenu Gminy Miasta Tarnowa. Podczas targów zorganizowano zajęcia informacyjno-doradcze, warsztaty: „Gimnazjalisto – planuj przyszłość już dziś”, „Jak wybrać zawód”, „Moje decyzje – moja przyszłość”, „Poznajemy zawody”, w których wzięło udział 267 uczniów. Uczniowie skorzystali również z indywidualnych konsultacji i porad udzielanych przez doradców zawodowych w zakresie: określenia predyspozycji zawodowych, planowania kariery zawodowej, wyboru szkoły, tworzenia indywidualnego planu działania.

Pomocy w wyborze dalszego kierunku kształcenia udzielali nauczyciele w szkołach, doradcy zawodowi w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (PPP) w Tarnowie, ponadto - znajdujące się w strukturze OHP – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, Młodzieżowe Biuro Pracy oraz Mobilne Centrum Informacji Zawodowej.

Od kilku lat miasto czyni starania o wzmocnienie szkolnictwa zawodowego w kierunku podniesienia atrakcyjności szkół zawodowych, a także wyposażenia uczniów w kwalifikacje ułatwiające znalezienie miejsca na rynku pracy. Wyrazem tych działań są:

- 1) **prowadzenie oddziału międzynarodowego w II Liceum Ogólnokształcącym;**
- 2) **kształcenie zawodowe w Tarnowie zlokalizowane w kilku nowoczesnych centrach:**
  - a) o charakterze mechaniczno-elektrycznym (od 01.09.2019 r. zmiana nazwy Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego –TCKPiU, na Centrum Kształcenia Zawodowego- CKZ),
  - b) kształcenia plastycznego (Zespół Szkół Plastycznych z możliwością kontynuacji nauki na studiach w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej – Instytut Sztuki),
  - c) o charakterze budowlanym (Zespół Szkół Budowlanych we współpracy z Politechniką Krakowską - „Poligon Energooszczędności” jako element „Małopolskiego Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego”);
- 3) **nabywanie dodatkowych kwalifikacji poprzez udział w projektach:**
  - a) **„Omnibus budowlany”** - realizowany w Zespole Szkół Budowlanych, budżet projektu wynosi 4.841.240,88 zł. Zajęcia w ramach projektu odbywają uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych i Zespołu Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących,
  - b) **„Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy”** - realizowany w Centrum Kształcenia Zawodowego (do 31.08.2019 r. TCKP), budżet projektu wynosi 8.641.380,00 zł. Zajęcia w ramach projektu odbywają uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Techniczno-Zawodowych, Zespołu Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. Projekty „Omnibus budowlany” i „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy” wspierają edukację zawodową poprzez dofinansowanie: certyfikowanych kursów, certyfikowanych szkoleń, zajęć przygotowawczych na studia, stażów i praktyk w przedsiębiorstwach, zajęć wyrównawczych. Uczniowie uzyskują dodatkowe kwalifikacje potwierdzone certyfikatami. Ponadto projekty zapewniają: opiekę wykwalifikowanego doradcy zawodowego, doświadczoną kadrę nauczycieli, wyjazdy zawodoznawcze do pracodawców, stypendia dla najlepszych

uczniów w każdym roku szkolnym, nowoczesną bazę i wyposażenie techniczno – dydaktyczne. W projektach udział mogą wziąć uczniowie tarnowskich szkół: techników, zasadniczych szkół zawodowych, szkół branżowych I stopnia, szkół policealnych, uczniowie ze specjalnymi potrzebami. Udział uczniów w projektach: „Ominibus budowlany” - ponad 600, „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy”-ponad 4.000. Wsparcie dla ucznia w postaci stypendium stażowego to 1.500,00 zł za 150 godzin praktyki. W projekcie zabezpieczono 499.500,00 zł. Stypendia dla uczniów najzdolniejszych –75 uczniów po 600 zł miesięcznie przez dwa lata – 900.000,00 zł,

- c) **Małopolska Chmura Edukacyjna** to przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną propozycję przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych uczniom w Małopolsce. W I etapie pilotażowym wzięły udział 3 tarnowskie szkoły: II LO w ZSO nr2, IV LO w ZSO nr 1 i ZSB. Po doposażeniu w sprzęt – budżet to kwota prawie 374 tys. zł, w tym wkład GMT to 60 tys. złotych plus dodatkowe prace w kwocie ok. 30 tys. złotych. W ramach projektu zrealizowanych zostało 120 godzin zajęć on-line (po 30 godz. z informatyki, przedsiębiorczości, biologii, rozwijania zainteresowań zawodowych i predyspozycji matematycznych w kontekście kompetencji naukowo-technicznych) i 510 godzin zajęć kół naukowych (łącznie 17 kół naukowych po 30 godzin), a także warsztaty weekendowe i letnie na uczelniach wyższych (finansowane przez lidera projektu). Budżet „tarnowskiej” części projektu wyniósł ok. 100 tys. zł, w całości został on dofinansowany ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa. W II etapie od 2017 r. do ww. szkół dołączyły: I LO (doposażenie w sprzęt 2018 r.), III LO, V LO, XVI LO, ZSM-E (doposażenie w sprzęt zakończono w X 2017 r.)- budżet to 1,55 mln złotych, w tym wkład GMT wyniósł 155 tys. złotych. Zajęcia w szkołach rozpoczynały się sukcesywnie po doposażeniu w sprzęt,
- d) **porozumienie patronackie** zawarte z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie obowiązujące od dnia 1 września 2015 r. na czas nieokreślony. PWSZ obejmuje patronat nad klasami poszczególnych szkół: II Liceum Ogólnokształcącego, III Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Budowlanych, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, Zespołu Szkół Technicznych. Na terenie PWSZ odbywają się zajęcia ćwiczeniowe (laboratoryjne) prowadzone przez nauczycieli uczelni – ilość grup, przedmiot i wymiar godzin zapisane są w porozumieniu. Terminy zajęć określają harmonogramy ustalone między PWSZ a poszczególną szkołą;
- 4) **wspomaganie szkolnictwa zawodowego** – kształcenie ustawiczne prowadzi się w formie **kwalifikacyjnego kursu zawodowego**, tj. pozaszkolnej formy kształcenia ustawicznego, której program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej specjalizacji. Jego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej specjalizacji. W roku szkolnym 2019/2020 realizowane są kursy kwalifikacyjne w **Centrum Kształcenia Zawodowego** (od 01.09.2019r. zmiana nazwy, poprzednia do 31.08.2019 r. Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego): zawód elektromechanik pojazdów samochodowych, kwalifikacja M.12 - diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych (1050 godzin rocznie, liczba uczestników 26) oraz w **Centrum Kształcenia Ustawicznego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego**:
- a) zawód kucharz, kwalifikacja T.6 - sporządzanie potraw i napojów (305,5 godzin rocznie, – liczba uczestników 23),

- b) zawód blacharz izolacji przemysłowych, kwalifikacja BD.02 - wykonywanie płaszczy ochronnych z blachy oraz konstrukcji wsporczych i nośnych izolacji przemysłowych (1.140 godzin rocznie, liczba uczestników 23),
- c) zawód elektromechanik pojazdów samochodowych, kwalifikacja M.12 – diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych (650 godzin rocznie, liczba uczestników 22).

Tarnów konsekwentnie wspiera edukację na każdym etapie kształcenia. Oferta edukacyjna uwzględniała preferencje dzieci, młodzieży i rodziców oraz zmiany w edukacji i na rynku pracy. Jej mocną stroną jest bogata oferta edukacyjna, wysoki nabór do szkół, wykraczanie poza obowiązkowe zadania edukacyjne, wspomaganie procesu edukacji i podwyższanie jego jakości poprzez realizację licznych programów i projektów oraz inwestowanie w lepszą bazę edukacyjną.

14.3. Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze

W roku szkolnym 2018/2019 priorytetami były: wspomaganie rozwoju dzieci i uczniów (uwzględnienie ich indywidualnych sytuacji ze zwróceniem uwagi na dziecko młodsze), „edukacja włączająca” uczniów niepełnosprawnych, wspieranie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców, zwłaszcza z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym z autyzmem.

Celem stawianych co roku priorytetów jest wsparcie szkoły i rodziny w działaniach profilaktyczno-wychowawczych, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dzieciom i młodzieży, wzmacnianie bezpieczeństwa dzieci w szkołach i placówkach oświatowych, wspieranie zdrowia psychicznego oraz doskonalenie form doradztwa zawodowego. W działaniach wychowawczych kładzie się nacisk na wychowanie do wartości i patriotyczne.

14.3.1. Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Tarnowski system oświaty zapewnia każdemu dziecku, w tym niepełnosprawnemu, uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do jego potrzeb w tym zakresie. Wspomaga pełny rozwój dzieci i uczniów, akcentuje „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych. Kształcenie specjalne jest specyficzną formą wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, deficytami rozwojowymi, psychofizycznymi lub schorzeniami. Stwarza odpowiednie warunki dla uczniów zdolnych.

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należą:

- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od 0 do 7 lat w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,
- prowadzenie wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, oddziałów integracyjnych, specjalnych, nauczania indywidualnego, różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych, wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,

- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły i przedszkola oraz zwrot kosztów indywidualnego dowozu dziecka jego rodzicom lub opiekunom.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz tarnowskich dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Uczniowie ci otrzymują skierowania na cały okres kształcenia do odpowiednich oddziałów lub klas. Z uwagi na rosnącą liczbę dzieci (w wieku 0-6 lat) zdiagnozowanych i potrzebujących specjalistycznej pomocy działają trzy Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka: w Przedszkolu Publicznym nr 18 przy ul. Westerplatte 10, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej przy ul. Chyszowskiej 3 oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przy ul. Tadeusza Romanowicza 9. W 2019 r. udzielono pomocy ponad 96 dzieciom.

Tabela nr 6: Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2017/2018 i 2018/2019

Szkoły/Przedszkola	2017/2018	2018/2019	Uwagi
Oddziały integracyjne			Funkcjonują w czterech przedszkolach (nr 1, 14, 18 i 35), czterech szkołach podstawowych (nr 1, 3, 9, 11), dwóch oddziałach gimnazjalnych (w SP 1 i SPI 25) oraz jednej szkole ponadgimnazjalnej (XX LO).
liczba oddziałów	52	53	
liczba uczniów ogółem	913	881	
liczba uczniów niepełnosprawnych	218	220	
Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych			Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych i dzieci z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia) istnieją w SOSW (19 oddziałów, 59 dzieci i uczniów) oraz w SP 11 (4 oddziały, 14 uczniów). W SOSW w każdej grupie liczącej 2-4 dzieci jest co najmniej jedno dziecko z autyzmem.
liczba oddziałów	19	23	
liczba uczniów niepełnosprawnych	74	75	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			
liczba oddziałów	48	51	
liczba uczniów	230	230	
liczba wychowanków w internacie	54	42	
Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszących i Słabo Słyszących			
liczba oddziałów	11	11	
liczba uczniów	54	50	
Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych			W ZSSP funkcjonują oddziały specjalne dla dzieci i
liczba oddziałów	6	6	

liczba uczniów	1.468*	1.306**	<p>uczniów chorych, nauka przy łóżku dziecka.</p> <p>W roku szkolnym 2017/2018, w związku z reformą szkolnictwa, w ZSSP funkcjonowało 6 oddziałów: 1 oddz. przedszkola specjalnego (dzieci 3, 4, 5 i 6-letnie łączone), 4 oddz. szkoły podstawowej (łączony kl. 4, łączony kl. 7, oddz. chirurgii dziecięcej kl. 1-3 i 5-6, oddz. wewnętrzny z laryngologią, okulistyką, ortopedią i rehabilitacją kl. 1-3 i 5-6) oraz 1 oddz. łączony klas gimnazjalnych (kl. 2 i 3).</p> <p>W roku szkolnym 2018/2019 w ZSSP funkcjonowało 6 oddziałów: 1 oddz. przedszkola specjalnego (dzieci 3, 4, 5 i 6-letnie łączone), 4 oddz. szkoły podstawowej (łączony kl. 6, łączony kl. 7-8, oddz. chirurgii dziecięcej kl. 1-3 i 4-5, oddz. wewnętrzny z laryngologią, okulistyką, ortopedią i rehabilitacją kl. 1-3 i 4-5) oraz 1 oddz. łączony klasy gimnazjalnej (kl. 3).</p>
----------------	--------	---------	---

* Rzeczywista liczba uczniów, która przewinęła się przez Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych w roku szkolnym 2017/2018, wyniosła ogółem 1.468.

** Rzeczywista liczba uczniów, która przewinęła się przez Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych w roku szkolnym 2018/2019, wyniosła ogółem 1.306.

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela nr 7: Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kształcenia specjalnego w 2018 i 2019 roku

Działania	2018	2019	Uwagi
Skierowania do nauczania indywidualnego	106	106	Na podstawie orzeczeń do kształcenia specjalnego wydanych przez PPP i wniosków rodziców.
Skierowania do oddziałów integracyjnych			Na podstawie orzeczeń do kształcenia specjalnego wydanych przez PPP w Tarnowie i wniosków rodziców.
liczba rozpatrywanych spraw	52	60	
liczba skierowań	52	60	
Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszających i Słabo Słyszających			Na podstawie opinii PPP i wniosków rodziców. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	3	4	
skierowania do nauczania indywidualnego	2	0	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (SOSW)			Na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców lub postanowień sądu. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	36	39	
skierowania do zajęć rewalidacyjnych	10	12	
skierowania do nauczania indywidualnego	3	7	
Resocjalizacja i socjoterapia			Kierowanie do MOW w Polsce - na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich
liczba rozpatrywanych spraw	18	26	
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych	10	13	

skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii	2	9	w Tarnowie. Kierowanie do MOS na terenie kraju – wyłącznie na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców. Starosta powiatu, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, nieprowadzący ośrodka socjoterapii, kieruje ucznia do ośrodka wskazanego przez wnioskodawcę lub do najbliższego powiatu prowadzącego taki ośrodek. Starosta powiatu prowadzący MOS kwalifikuje wniosek w miarę wolnych miejsc w ośrodku i wydaje skierowanie.
--	---	---	--

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna realizowana była w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacji indywidualnej, zajęć specjalistycznych - korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, gimnastyki korekcyjnej, innych - warsztaty, porady i konsultacje. Wymienione formy zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2018/2019 w szkołach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa były realizowane przez nauczycieli z wykorzystaniem przydzielonych przez organ prowadzący dodatkowych godzin. Ponadto w trakcie roku szkolnego organ prowadzący przyznaje dodatkowe godziny na realizację nauczania indywidualnego, indywidualny program i tok nauki.

W oparciu o miejskie badania ankietowe za rok szkolny 2018/2019 wykonane przez PPP, na około 20.536 dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach publicznych objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną było 8.931 uczniów i przedszkolaków, czyli 43,5 % (2016/2017 – 34 %).

Tabela nr 8: Liczba uczniów w szkołach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019

Wyszczególnienie	2017/2018			2018/2019		
	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp w % uczniów w szkole	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp w % uczniów w szkole
Przedszkola publiczne	4.057	1.044	26	3.111	1.726	55,5
Szkoły podstawowe	7.160	3.871	54	6.911	2.983	43
Gimnazja	2.340	157	7	906	92	10
Szkoły ponadgimnazjalne	10.089	3.035	30	9.285	4.130	44,5
Razem:	23.646	8.107	34	20.536	8931	43,5

Tabela opracowana na podstawie analizy wypełnionych ankiet przez publiczne szkoły i przedszkola w Tarnowie za rok szkolny 2018/2019 - stan na 19.07.2019 r. Zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rozeznawano odpowiednio: w 2017/2018 – w 43 szkołach i 25 przedszkolach; w 2018/2019 - w 25 przedszkolach i 36 szkołach (w tym zespołach szkół)

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z PPP

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści, w szczególności: psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni we współpracy z: rodzicami uczniów, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

W roku szkolnym 2019/2020 zatrudnionych nauczycieli specjalistów w przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa było:

- logopedów – 53 osoby na łączny wymiar 33,94 etatu,
- doradców zawodowych – 18 osób na łączny wymiar 9,09 etatu,
- psychologów – 40 osób na łączny wymiar 34,67 etatu,
- pedagogów – 63 osoby na łączny wymiar 47,81 etatu,
- nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne – 113 osób na łączny wymiar 77,19 etatu,
- terapeutów pedagogicznych - 13 osób na łączny wymiar 7,09 etatu.

Istotną rolę w kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi odgrywają dwie funkcjonujące w Tarnowie miejskie poradnie pełniące rolę koordynującą, doradczą, szkoleniową oraz udzielające pomocy psychologicznej i terapeutycznej.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna współpracuje ze wszystkimi placówkami oświatowo-wychowawczymi w Tarnowie, prowadzi diagnozę i orzecznictwo dzieci i młodzieży niewidomej i słabo widzącej z powiatu dąbrowskiego. W zasięgu działania poradni znajduje się około 24 tysiące potencjalnych podopiecznych. W roku szkolnym 2018/2019 poradnia wykonała 3.453 diagnozy specjalistyczne, wydała 372 orzeczenia, 806 opinii. Przesiewowo przebadano psychologicznie 655 sześciolatków. W roku szkolnym 2018/2019 odbyło się 18 posiedzeń Zespołu Orzekającego, wydano 372 orzeczenia, w tym 226 kwalifikujących do różnych form kształcenia specjalnego, z czego najliczniejsze są:

- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – 37,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – 21,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim (zajęcia rewalidacyjno wychowawcze) – 11.
- z niepełno sprawnościami sprzężonymi – 68,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 38,
- niesłyszących i słabo słyszących – 15,
- niewidomych i słabo widzących – 12,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – 41,
- dla zagrożonych niedostosowaniem społecznym – 8.

Wydano 122 orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego. Wydano 46 opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Wydano 8 orzeczeń dzieciom z powiatu dąbrowskiego ze względu na niepełnosprawność w obrębie narządu wzroku. Ponadto wydano pisemne opinie między innymi w sprawach: zindywidualizowanej ścieżki obowiązkowego przygotowania przedszkolnego – 2, zindywidualizowanej ścieżki kształcenia – 12, odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego – 41, dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia – 208,

objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną – 168, specyficznych trudności w uczeniu się – 210, udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki – 13, innych opinii o przebadanych – 111.

Ponadto poradnia współpracuje z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w środowisku lokalnym, zajmującymi się świadczeniem i organizacją pomocy dla dzieci i młodzieży. Na łamach miesięcznika TARNÓW.PL pracownicy poradni w kąciku „Porady nie od parady” cyklicznie publikują artykuły o tematyce profilaktyczno-edukacyjnej. Udzielanie pomocy przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w roku szkolnym 2018/2019:

1) Pomoc dzieciom i młodzieży

Opieka terapeutyczna była realizowana w ramach:

- zajęć logopedycznych – 291 dzieci,
- zajęć korekcyjno-kompensacyjnych – 428,
- terapii EEG Biofeedback – 43,
- terapii psychologicznej – 50,
- socjoterapii behawioralno-poznawczej – 8,
- terapii w II Zespole Wczesnego Wspomagana Rozwoju Dziecka – 12.

W ubiegłym roku szkolnym organizowano w poradni zajęcia warsztatowe, m.in. „Pedagogiczną terapię grupową z elementami metody Dennisona” oraz terapię grupową dla uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. W trakcie ferii zimowych i letnich zorganizowano Kreatywną Akademię Zimową i Kreatywną Akademię Letnią, zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów szkół podstawowych. Pracownicy poradni realizowali na terenie szkół i przedszkoli programy profilaktyczno-edukacyjne:

- dla dzieci w wieku przedszkolnym program pod nazwą „Mogę widzieć lepiej” (4 przedszkola),
- dla uczniów szkół podstawowych program „3 x Z” – 6 spotkań (SP nr 15 w Tarnowie),
- dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Jak radzić sobie ze stresem” (IV LO w Tarnowie).

Z zakresu poradnictwa zawodowego przeprowadzono:

- diagnozy specjalistyczne – 220 uczniów,
- zajęcia grupowe realizowane na terenie poradni i poza poradnią – 880,
- indywidualne porady zawodowe po badaniu i bez badań – 449,
- program profilaktyczno-edukacyjny z zakresu preorientacji zawodowej „Pożar w przedszkolu”, realizowany w 15 przedszkolach.

Poradnia czynnie uczestniczyła w doradztwie zawodowym na terenie Tarnowa i makroregionie w X Ogólnopolskim Tygodniu Kariery, w XVI Miejskich Targach Edukacyjnych, w Festiwalu Zawodów zorganizowanym w krakowskiej hali EXPO.

2) Pomoc rodzicom

W ubiegłym roku szkolnym przeprowadzono na terenie placówek oświatowych prelekcje i konsultacje dla rodziców. Na terenie poradni zrealizowano dwie edycje zajęć warsztatowych pod nazwą „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. Kontynuowano grupę wsparcia dla rodziców dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Utworzono grupę wsparcia dla rodziców dzieci z mutyzmem i grupę wsparcia dla rodziców dzieci z FAS. Pracownicy poradni na bieżąco przekazywali porady dotyczące postępowania postdiagnostycznego dzieci i młodzieży.

3) Pomoc nauczycielom

Pracownicy poradni w ciągu roku szkolnego 2018/2019 realizowali cykliczne spotkania dla pedagogów szkół i doradców zawodowych, dotyczące pomocy psychologiczno-

pedagogicznej. Prowadzili szkolenia rad pedagogicznych zgodnie ze zgłaszanymi zagadnieniami, m.in. na temat formy dostosowania wymagań programowych do możliwości i potrzeb uczniów oraz przeciwdziałania zachowaniom agresywnym u dzieci w wieku przedszkolnym.

W ramach sieci współpracy zorganizowano jedno spotkanie z dyrektorami przedszkoli, dwa spotkania z dyrektorami i pedagogami szkół podstawowych i ponadpodstawowych, podczas których omawiano formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pracownicy systematycznie kontaktowali się z nauczycielami i pedagogami w objętych opieką placówkach oświatowych w celu udzielania porad, konsultacji dotyczących oddziaływań psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznych.

Pracownicy poradni zorganizowali konferencję popularno-naukową „Modelowanie dziecka zdolnego – czy wszystko nam wolno”, która odbyła się w 27 marca 2019.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń zachowania i emocji, mediacjach konfliktów rodzinnych i w szkołach. Swoim działaniem obejmuje uczniów i rodziny z terenu miasta Tarnowa. Z pomocy mogą korzystać rodzice i opiekunowie uczących się w Tarnowie uczniów, a także nauczyciele. Poradnia w roku szkolnym 2018/2019 kontynuowała realizację sprawdzonych form pracy z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami, takich jak: konsultacje i porady, terapia indywidualna dzieci, młodzieży i rodziców, terapia małżeńska i systemowa terapia rodzinna, pomoc udzielana grupowo – socjoterapia, a także terapia EEG Biofeedback jako metoda wspomagająca inne formy pracy z dziećmi i młodzieżą. Objętych działaniami Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej było:

1) 1.026 dzieci i młodzieży w tym:

- terapia psychologiczna, psychoterapia i EEG Biofeedback: 467 osób,
- socjoterapia: 30 osób,
- terapia logopedyczna: 15 osób,
- terapia dla zagrożonych uzależnieniami: 34 osoby,
- inne zajęcia o charakterze terapeutycznym: 32 osoby,
- zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych (zajęcia profilaktyczne, zajęcia integracyjne): 280 osób,
- interwencja kryzysowa: 52 osoby,
- inne formy pomocy indywidualnej: 10 osób,
- inne formy pomocy grupowej (interwencje w szkole, zajęcia edukacyjne): 46 osób,
- porady bez badań: 15 osób,
- przebadanych psychologicznie, pedagogicznie, logopedycznie: 45 osób;

2) 977 osób dorosłych:

- 661 rodziców (terapia rodzinna, konsultacje wychowawcze),
- 22 osoby – opiekunowie prawni lub realni dzieci, wychowawcy z placówki opiekuńczej, kuratorzy sądowi (konsultacje, interwencje w sprawie dzieci i młodzieży),
- 58 rodziców (warsztaty, szkolenia i wykłady),
- 236 nauczycieli, pedagogów (warsztaty, prelekcje, szkolenia RP).

Najczęściej zgłaszane problemy obejmowały: trudności wychowawcze, radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci i młodzieży (depresja lub stany depresyjne u dzieci i młodzieży – bardzo duże nasilenie, w chwili obecnej jest to najbardziej alarmujący poziom od wielu lat, z tendencją rosnącą, agresja, obniżony poziom funkcjonowania społecznego), zachowania lękowe własne i dziecka, brak porozumienia z drugim rodzicem w sprawach wychowawczych (w szczególności w sprawach rozwodowych - tendencja wzrostowa, nadopiekuńczość), pracę z ofiarami przemocy (sposoby rozładowania emocji swoich i dzieci,

Niebieska Karta), relację małżeńską i partnerską (kryzys i konflikt), rozwód, rozstanie, powtórne związki, autoagresję dzieci i młodzieży (tendencja wzrostowa).

Jako członek zespołu koordynującego systemowe działania miasta w zakresie wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna współorganizuje miejskie konferencje wychowawcze, opracowuje corocznie raport tematyczny, monitoruje wybrane zagadnienia profilaktyczno-wychowawcze. Dbą o oprawę medialną, popularyzując podejmowane zagadnienia w Radiu ESKA i RDN Małopolska, telewizji Tarnowska.tv. W roku szkolnym 2018/2019 wspierała kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców poprzez warsztaty:

- „Szkoła dla rodziców i wychowawców”,
- „Czego boi się i dlaczego boi się nastolatek?”,
- „Jak wspierać rozwój zbuntowanego nastolatka?”,
- „Już nie partnerzy, ale wciąż rodzice...”,
- „Formy i metody realizacji zaleceń z opinii psychologicznych”,
- „Jak motywować nastolatka do nauki”,
- „Internet – warsztat dla rodziców”.

Ponadto poradnia prowadzi szeroko zakrojoną działalność w ramach działań systemowych, m.in. pracownik poradni jest członkiem zespołu roboczego ds. przemocy w rodzinie, organizuje spotkania konsultacyjne dla pedagogów szkolnych oraz interwencje w szkole w sytuacji śmierci ucznia lub innej sytuacji kryzysowej.

14.3.2. Działania z zakresu wychowania, profilaktyki, opieki i bezpieczeństwa

Systemowe działania z zakresu wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży na terenie Tarnowa nadzoruje zespół koordynujący, obejmujący Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa. Ich efektem jest współpraca i większa integracja środowiska lokalnego w aktywności na rzecz wychowania młodego pokolenia.

Od 2003 r. organizowane są przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną przy współpracy Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa działania systemowe, których celem jest współpraca z różnymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży. W ramach tych działań odbywają się m.in. Miejskie Konferencje Wychowawcze, dotyczące wychowania i profilaktyki zagrożeń, spotkania robocze, akcje społeczne na rzecz dzieci i młodzieży, tworzone są programy i zajęcia profilaktyczne w oparciu o bieżącą diagnozę zagrożeń.

Priorytetowe działania obejmowały:

- w dniach 23 – 24 października 2019 r. Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna wspólnie z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie zorganizowała konferencję pt. „Docenić siebie – pomnażanie i wzbogacanie zasobów osobistych jako forma przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu w relacji edukacyjnej nauczycieli, uczniów i studentów”;
- w dniach 17 – 24 czerwca 2019 r. odbyły się obchody Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych w subregionie tarnowskim z aktywnym udziałem w nich szkół i placówek oświatowych (w tym specjalnych i integracyjnych), m.in. Dni Otwarte w placówkach i instytucjach, zajęcia integracyjne w szkołach i przedszkolach;
- integrujące i wspierające zdrowie psychiczne dzieci i rodzin inicjatywy organizacji pozarządowych. KCEM „KANA” w ramach otrzymanej dotacji z GMT prowadziła całorocznie działające Centrum Systemowego Rozwoju dla 87 dzieci i ich rodziców;

- z myślą o osobach niepełnosprawnych organizowanych jest co roku szereg wydarzeń i imprez, m.in. 24 -2 6 listopada 2019 r. w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie odbył się XXIV Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Śpiewaj z nami”. Organizatorami festiwalu jest Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy im. Eugenii Gierat w Tarnowie oraz Stowarzyszenie „Bądźmy razem” na Rzecz Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych w Tarnowie.

Wychowanie patriotyczne pełni kluczową rolę w edukacji dzieci i młodzieży. Przejawia się to między innymi poprzez:

- rozbudzanie uczuć patriotycznych (zapoznanie z hymnem, barwami i symbolami narodowymi naszego państwa i miasta),
- kształtowanie postawy szacunku do kultury i tradycji polskiej, symboliki narodowej, postaci wielkich Polaków, świąt państwowych i rocznic,
- promocję aktywnej postawy obywatelskiej,
- rozwijanie poszanowania postaw prospołecznych i dobra wspólnego,
- wzmacnianie identyfikacji z miejscem pochodzenia,
- kształtowanie postaw i szacunku do innych narodów i kultur,
- umożliwianie kreatywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturowych i politycznych,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych, państwowych,
- rozwijanie poczucia własnej tożsamości narodowej,
- tworzenie sytuacji wywołujących emocjonalny związek z krajem ojczystym przez uczestnictwo w spotkaniach, uroczystościach i konkursach (m.in. organizowanie spotkań z przewodnikiem po Tarnowie, z kombatantami, regionalnymi artystami - poetka, pisarz).

Realizacja w/w działań polega między innymi na:

- udziale w uroczystościach zawierających treści patriotyczne, w rocznicowych akademiach i apelach szkolnych (m.in. rocznica wybuchu II wojny światowej, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości 11 Listopada, Święto Flagi, Święto Szkoły i Święto Patrona Szkoły),
- współpracy z instytucjami pozarządowymi, m.in. Muzeum Okręgowym i Związkiem Sybiraków w Tarnowie,
- organizacji konkursów dotyczących problematyki regionalnej i narodowej,
- udziale w zajęciach w Muzeum Okręgowym i Muzeum Etnograficznym.

Działania na rzecz ucznia zdolnego

Tarnowskie szkoły systematycznie wspomagają uczniów zdolnych i podejmują działania wykraczające poza obowiązkowe zadania edukacyjne. Uczeń zdolny ma możliwość m. in.:

- nauki w klasach językowych, przygotowania do matury międzynarodowej,
- uczestniczenia w różnego rodzaju zajęciach pozalekcyjnych, w tym rozwijających jego zainteresowania i uzdolnienia, np.: sportowe, przedmiotowe, artystyczne,
- uczestniczenia w zajęciach pozaszkolnych, m.in. w wolontariacie,
- uzyskania pomocy od nauczyciela w przygotowywaniu się do olimpiad przedmiotowych, konkursów szkolnych i pozaszkolnych,
- uczestniczenia w projektach edukacyjnych,
- realizacji indywidualnego toku lub programu nauczania,

- skorzystania z doradztwa zawodowego,
- skorzystania ze stypendium.

Najważniejsze realizowane w tym zakresie przedsięwzięcia to:

Tarnowska Liga Debatancka (TLD) jest wydarzeniem edukacyjnym, związanym ze wzmacnianiem świadomości społecznej, aktywności obywatelskiej i budowaniem nowej kultury wypowiedzi wśród młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych subregionu tarnowskiego. Szkoły uczestniczące w projekcie pojedynkują się między sobą na argumenty, dyskutując na tematy społeczne, ekologiczne, gospodarcze, historyczne, kulturalne, technologiczne itp. Walka toczy się o Mistrzostwo Tarnowskiej Ligi Debatanckiej na przestrzeni kolejnych lat /sezonów. Projekt skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Na przestrzeni 7 lat każda szkoła z Tarnowa brała udział w przynajmniej jednym sezonie rozgrywek ligi. Odbyło się już siedem sezonów Tarnowskiej Ligi Debatanckiej. Bezpośrednio udział w niej wzięło ponad 1.000 młodych ludzi ze szkół ponadgimnazjalnych subregionu tarnowskiego: z Tarnowa, Dąbrowy Tarnowskiej, Dębicy. W tym czasie także zetknęło się z projektem, w formie opieki nad młodzieżą, ponad 50-ciu nauczycieli. W siedmiu sezonach odbyło się blisko 170 debat/pojedyneków. Jako publiczność łącznie debaty obejrzało ok. 10.000 osób. Szkoły uczestniczące w Tarnowskiej Lidze Debatanckiej startują z powodzeniem w rozgrywkach ogólnopolskich. Tytuł Mistrza Polski Debat Oksfordzkich mają na swoim koncie II LO w Tarnowie [2013 r.] i III LO w Tarnowie [2019 r.]. W 2018 roku ZSME w Tarnowie zdobył z kolei 4. miejsce w Polsce. W 2019 r. 4. miejsce w ogólnopolskim turnieju tematycznym – Turnieju Debat Historycznych IPN zdobyło III LO w Tarnowie;

Projekt POKL Małopolska Chmura Edukacyjna - stworzenie możliwości bezpośredniej współpracy uczelni z najzdolniejszymi uczniami 3 szkół w Tarnowie;

„Klasy patronackie” – forma współpracy szkół ponadpodstawowych z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie. Celem patronatu jest podnoszenie jakości i efektywności nauczania w ramach kształcenia ogólnego czy zawodowego poprzez: umożliwienie uczniom klasy patronackiej rozwijania swoich zainteresowań, podejmowanie działań prowadzących do ponadprogramowego poszerzania wiedzy, rozwój i doskonalenie umiejętności praktycznego zdobywania wiedzy z zakresu ich zainteresowań, wszechstronny rozwój intelektualny oraz wymianę doświadczeń. Zajęcia te umożliwiają uczniom klas patronackich uczestnictwo w wybranych wykładach organizowanych przez PWSZ, współpracę z wybranymi kołami naukowymi działającymi w PWSZ, dostęp do zasobów czytelni PWSZ, w tym także zasobów multimedialnych. W roku szkolnym 2018/2019 współpracę w ramach klas patronackich prowadziły: II LO, III LO, ZST;

Poprawa efektywności pracy szkół przez rozwijanie innowacji. W roku szkolnym 2018/2019 organ prowadzący wyraził zgodę na kontynuację różnych innowacji pedagogicznych: SP1 - innowacja: „Jestem Europejczykiem - języki obce nie są mi obce”, ZSO1 – innowacja pedagogiczna z języka niemieckiego oraz klasa śpiewająca.

Ponadto w roku szkolnym 2018/2019 w Szkole Podstawowej nr 17 w ZSO1 w Tarnowie kontynuowano realizację eksperymentu pedagogicznego „e-Przygoda z językiem” na lata 2017-2020. Eksperyment zakłada naukę języka angielskiego oraz naukę drugiego języka obcego, francuskiego lub niemieckiego, który uczeń wybiera, przystępując do eksperymentu;

– uhonorowanie 51 najzdolniejszych uczniów dyplomami i tytułami Prymusów Tarnowa podczas Miejskiego Zakończenia Roku Szkolnego 2018/2019.

Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola w 2019 r.

Działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola to nie tylko przeciwdziałanie agresji czy przestępczości. Troska o bezpieczne otoczenie i bezpieczne zachowanie ucznia dotyczy także: poprawy poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, wspierania rozwoju kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia,

zapobiegania nadwadze i otyłości oraz zaangażowania młodzieży w działania profilaktyki rówieśniczej. Głównym zadaniem edukacji jest zapobieganie (profilaktyka pierwszorzędowa). Z ważniejszych obszarów aktywności w tej dziedzinie wymienić należy:

- ramowe programy działań profilaktyczno-wychowawczych, programy w szkole i przedszkolu, w tym naprawcze,
- przygotowanie i reagowanie w obliczu incydentów krytycznych oraz sytuacji kryzysowych,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli, a w sytuacjach problemowych stosowanie skutecznych form interwencji profilaktycznych i wychowawczych,
- odpowiedzialność pracowników szkoły za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, opieki i wychowania,
- gromadzenie i stosowanie scenariuszy zajęć dla uczniów (profilaktyka, kształtowanie umiejętności prospołecznych, ocena ryzyka, podejmowanie decyzji, konsekwencje niewłaściwych wyborów, przestrzeganie przed demoralizacją i przestępczością).

Programy profilaktyczne i edukacyjno-wychowawcze:

Szkoły i przedszkola realizują ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od 2011 r. w Tarnowie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym znajduje się 5 przedstawicieli edukacji. SPPT i PPP są aktywne w pracy w tym zespole oraz udzielaniu pomocy rodzinom i członkom rodzin z przemocą.

Rozwiązywanie problemów narkomanii, alkoholizmu, przestępczości wśród młodzieży w stopniu głębszym, bardziej zaawansowanym, znajduje się w kompetencjach Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej oraz policji miejskiej. Obejmuje w dużej mierze dzieci i młodzież, żyjące w rodzinach patologicznych lub zagrożonych patologią. Realizowane są programy i szkolenia skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 rok.

Programy profilaktyczne i edukacyjno-wychowawcze, które były realizowane w publicznych przedszkolach i szkołach w latach szkolnych 2018/2019 i 2019/2020, znajdują się w aneksie załączonym do niniejszego raportu.

14.4. Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny (stypendium szkolne i zasiłek szkolny, wyprawka szkolna, bezpłatne podręczniki oraz dożywianie) lub motywacyjny (za szczególne osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne).

Tabela nr: 9 Stypendia socjalne przyznane w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018	2019
Liczba uczniów	990	804
Wyplacona kwota stypendium razem z jednorazowymi zasiłkami szkolnymi, w tym jednorazowy zasiłek szkolny	554.032,95	446.031,02
Liczba uczniów	16	5
Kwota	9.796,00	2.852,00
Dotacja z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	450.488,00	356.802,12
Własne środki Gminy Miasta Tarnowa	113.340,95	89.231,90

Stypendia szkolne o charakterze socjalnym dla uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej za 2019 r. wypłacono 804 uprawnionym osobom na kwotę 446.031,02 zł, a zasiłki szkolne 5 osobom na kwotę 2.852,00 zł.

Od września do listopada 2019 r. realizowano rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1342). Przyznano dofinansowanie 177 uczniom (w 2018 r. – 122). Wszystkie osoby objęte programem posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Są wśród nich uczniowie ze szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych (licea ogólnokształcące – 36, branżowe szkoły I stopnia – 57, technika – 23, oraz szkoły specjalne przysposabiające do pracy – 61). Łączny koszt pomocy finansowej na zakup książek wyniósł 42.097,33 zł (2018 r. – 27.125,97 zł).

Dotacja podręcznikowa to dotacja celowa z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów (bezpłatny dostęp) z zakresu kształcenia ogólnego, określone w ramowych planach nauczania dla tych szkół.

W 2019 r. na realizację zadania polegającego na wyposażeniu:

- 8.452 uczniów w materiały ćwiczeniowe z klas I-VIII szkół podstawowych,
- 2.401 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne (z klas III i VI szkół podstawowych),
- 614 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne w wyniku zwiększenia się liczby uczniów w tych klasach w stosunku do zeszłego roku lub refundacji (z klas I-VII szkół podstawowych),
- 0 uczniów w podręczniki do języka obcego nowożytnego lub materiałów edukacyjnych do języka obcego nowożytnego ze względu na zdiagnozowany stopień zaawansowania znajomości danego języka obcego nowożytnego

wojewoda udzielił Gminie Miasta Tarnowa dotacji celowej w wysokości 722.204,19 zł (w 2018 r. na wyposażenie 9.593 uczniów w materiały ćwiczeniowe oraz 4.094 uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne z klas I-VIII szkół podstawowych i II-III gimnazjów wydatkowano 987.952,95 zł). Maksymalna kwota dotacji na jednego ucznia wynosi od 74,25 zł do 272,27 zł, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych od 123,75 zł do 5.445,40 zł.

Wypłacono również pomoc finansową o charakterze motywacyjnym w formie przyznawanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów na podstawie uchwały nr LIV/575/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 maja 2018 roku w sprawie utworzenia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych dzieci i młodzieży w ramach tego programu (Dz. Urz. Woj. Mał. z 2018, poz. 4141). Jego wysokość uzależniona jest od liczby kandydatów spełniających kryteria regulaminu, przy czym nie może przekroczyć kwoty 3.000 zł brutto na jednego ucznia. Biorąc pod uwagę wymogi regulaminu i zabezpieczone na ten cel środki w wysokości 200.000,00 zł (według podziału: 80% – naukowe, 20 % - artystyczne), stypendium przyznano 79 uczniom (w 2018 r. – 132) w kwocie:

- 3.000 zł (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, która uzyskała tytuł laureata) – 41 uczniów,

- 2.400 zł (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami naukowymi, która uzyskała tytuł finalisty) – 13 uczniów,
- 1.600 zł (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami artystycznymi, która uzyskała tytuł laureata) – 25 uczniów.
- Całkowity koszt wydatkowany na stypendium w 2019 r. wyniósł 194.200,00 zł (w 2018 r. – 199.942,00 zł).

Stypendia Prezesa Rady Ministrów w roku szkolnym 2019/2020 otrzymało 22 uczniów (21 z 21 szkół publicznych oraz jeden uczeń ze szkoły niepublicznej). Stypendium Ministra Edukacji Narodowej otrzymało 4 uczniów z 2 szkół publicznych.

Tabela nr 10: Rozliczenie końcowe - finansowe i merytoryczne - środków przeznaczonych w roku 2019 na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy

Wyszczególnienie	Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie kosztów kształcenia ze środków Funduszu Pracy	Liczba młodocianych, którzy u tych pracodawców zrealizowali przygotowanie zawodowe	Wydatkowana przez gminę kwota ze środków Funduszu Pracy na realizację decyzji przyznających dofinansowanie pracodawcom
nauka zawodu 36 m-cy	26	31	214.100,33 zł
Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	1	3	9.160,92 zł
Wykorzystano razem ze środków Funduszu Pracy:			223.261,25 zł

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

15. KULTURA

Tarnów to miasto wielu wydarzeń i przedsięwzięć kulturalnych, których organizatorami są głównie instytucje kultury, Urząd Miasta Tarnowa oraz organizacje pozarządowe. W 2019 r. nakłady na kulturę w budżecie miasta wyniosły 26.983.371,02 zł.

15.1. Wydarzenia artystyczne

Najważniejsze wydarzenia artystyczne w Tarnowie w roku 2019 to:

- 9. Festiwal Paschalny „Musica Poetica”,
- XXVI Festiwal Muzyki Odnalezionej,
- 33. Tarnowska Nagroda Filmowa - Festiwal Wybranych Polskich Filmów Fabularnych,
- Zdearzenia 2019 – Święto miasta,
- Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”,
- XXIII Ogólnopolski Festiwal Komедии TALIA,
- 9. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta” ,
- 16. Festiwal Sztuki ArtFest 2019 im. Bogusława Wojtowicza,
- XXIV Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej – „Śpiewaj z nami”,
- Festiwal 12th Jazz Contest Tarnów 2019.

Festiwal Paschalny „Musica Poetica”

To cykl koncertowy, na który składają się muzyczne prezentacje dzieł wielkopostnych światowego i polskiego dziedzictwa kulturowego. Koncerty odbywały się w bazylice katedralnej w Tarnowie w okresie poprzedzającym Wielkanoc, w dniach od 10 do 14 kwietnia.

Tarnowska Nagroda Filmowa

Festiwal organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury jest wydarzeniem popularyzującym, promującym, upowszechniającym dorobek polskiej kinematografii i najstarszą po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni imprezą związaną z polskim filmem. Festiwal odbywa się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz Prezydenta Miasta Tarnowa. Program 33. edycji, odbywającej się w dniach 1 - 8 czerwca, składał się ze stałych propozycji regulaminowych - pokazów konkursowych, pokazów specjalnych oraz projekcji dla dzieci w ramach projektu Filmy Młodego Widza, a także z szeregu imprez towarzyszących (koncerty, wystawy, spektakl teatralny, spotkania z twórcami filmów, debata).

Ogółem w całym programie TNF uczestniczyło 8.853 widzów.

Zdearzenia 2019

W dniach 21– 23 czerwca zorganizowano cykl imprez w ramach Święta Miasta Tarnowa. Program Zdearzeń jest efektem współpracy instytucji kultury, organizacji pozarządowych i twórców. W 2019 roku odbyły się m.in. koncerty w amfiteatrze i na błoniach tarnowskich (Król, Dawid Kwiatkowski, VooVoo, Ex Maanam), zorganizowano Jarmark Galicyjski na ulicy Wałowej, piknik w Parku Piaskówka, spektakl na dachu tarnowskiego teatru - „Apetyt na czereśnie” i kabaretu PIN, działającego w UTW przy PWSZ w Tarnowie.

Podczas „Zdearzeń” wręczono Nagrody Miasta Tarnowa w dziedzinie twórczości artystycznej, stypendia artystyczne, a także tytuły „Nauczyciel z kulturą”.

Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”

W rocznicę zagłady tarnowskich Żydów Muzeum Okręgowe w Tarnowie wspólnie z Komitetem Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie oraz UMT organizuje Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”. Ideą imprezy jest organizacja uroczystości i koncertów, które przypominać mają żydowską społeczność Galicji i ją upamiętniać. W 2019 roku przedsięwzięcie organizowane było w dniach od 26 czerwca do 14 lipca.

XII Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego „Jazzowy Rynek”

Organizatorem festiwalu jest Tarnowskie Centrum Kultury oraz Tarnowskie Towarzystwo Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”. W 2019 roku festiwal odbył się w Amfiteatrze Letnim. Każdy z koncertów poprzedzony był barwną „paradą nowoorleańską”, która na pół godziny przed koncertami wyruszała z placu Sobieskiego do amfiteatru. W przeddzień koncertów plenerowych w klubie Bombay Music miały miejsce występy festiwalowych gości. Po koncertach w amfiteatrze odbywały się jam session. W 2019 roku usłyszeliśmy cenione w środowisku jazzowym zespoły oraz solistów, m.in. Jazz Band Ball Orchestra & Barbara Giewont Gąsienica, Dixie Company, Sunny Groove Dixie, Leliwa Jazz Band, Old Boys Band, Old Timers.

Letnie Potkańcówki w Amfiteatrze

Po raz piąty w 2019 r. Urząd Miasta Tarnowa zaprosił mieszkańców na potkańcówki w niedziele lipca i sierpnia. Z oferty, którą prowadził profesjonalny wodzirej, skorzystało wielu tarnowian, zarówno dzieci, jak i seniorów.

XIV Letni Festiwal „Był sobie blues”

Festiwal organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury to cykl sierpniowych koncertów plenerowych. W jego programie obok trzech koncertów plenerowych w Amfiteatrze Letnim znalazły się kameralne koncerty klubowe „Sam na sam z bluesem” w piwnicach TCK. Na scenie prezentowali się m.in. Łukasz Wiśniewski & Piotr Grząślewicz, Drum Syndrome, Łukasz Jemioła, Sosnowski, Hard Rockets Trio, Maciej Miecznikowski, Riffertone, BlackJob, Highway.

Po koncertach plenerowych, dla najwytrwalszych sympatyków bluesa w klubie „Przepraszam” odbywały się jam session. Pomysłodawcą i szefem artystycznym wydarzenia jest tarnowski muzyk Wojtek Klich.

XXIII Ogólnopolski Festiwal Komedii TALIA

Festiwal Talia to najważniejsze wydarzenie teatralne roku 2019 w Tarnowie. Podczas festiwalu, organizowanego przez Teatr im. L. Solskiego w dniach od 21 do 29 września, zaprezentowano 8 spektakli konkursowych oraz wydarzenia towarzyszące. W programie znalazły się także spotkania z aktorami i twórcami przedstawień. O podziale nagród decydowało profesjonalne jury. Swoje nagrody przyznała również festiwalowa publiczność.

9. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”

Organizatorem festiwalu, prezentującego różnorodne spektakle w wykonaniu polskich i zagranicznych zespołów, jest Centrum Sztuki Mościce. W 2019 r. impreza odbyła się w dniach od 9 do 27 października. Na program artystyczny złożyły się m.in. spektakle teatrów z Polski, Czech i Węgier. Program imprez towarzyszących obejmował m.in. konkurs

choreograficzny, wystawę fotograficzną, spektakle Polskiej Sieci Tańca oraz spotkania z artystami.

16. Festiwal ArtFest

ArtFest to projekt interdyscyplinarny, łączący ze sobą różne dyscypliny artystyczne, obejmujący wydarzenia plastyczne, muzyczne i teatralne. Organizatorem Festiwalu jest Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie, Centrum Sztuki Mościce oraz Tarnowskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych. W 2019 r. imprezy festiwalowe odbywały się w dniach od 15 listopada do 11 grudnia. Na program 16. edycji festiwalu złożyły się: m.in. wystawa „Czas wolny”, koncert Julii Pietruchy, wystawa Andrzeja Dudzińskiego „Bestiariusz podwodny”, koncert Dawid Lubowicz Quartet, spektakl tańca „We_selle”, spektakl Teatru Witkacego z Zakopanego pt.: „SPISKI - Hej! wg Wojciecha Kuczoka”, koncert CON AFFETTO & MONK p.t. „Strings”, spektakl tańca „Fascynat odśrodkowy_dwuznaczny”, a ponadto spotkania, wykłady oraz spektakl dla dzieci w ramach Małego ArtFestu.

12th Jazz Contest Tarnów 2019 „Tribute to Jazz”

Festiwal od pierwszej edycji prezentuje różnorodne klimaty i style jazzowe w wykonaniu najwybitniejszych światowych i polskich artystów. Gośćmi imprezy, odbywającej się w dniach od 9 do 15 grudnia, byli m.in. Michał Szkil Quartet, Margaux Vranken Trio, Piotr Wojtasik Quintet, Wojciech Myrczek & Big Contest Band. Koncertom tradycyjnie towarzyszyły warsztaty muzyczne oraz międzynarodowy konkurs dla młodych muzyków.

15.2. Instytucje kultury i ich działalność

Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie

W 2019 r. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował siedem spektakli premierowych, pięć na Dużej Scenie, jeden na Scenie Underground i jeden podzielony na dwie aktówki, grane na Małej Scenie i Scenie Underground:

- Michał Walczak „Piaskownica/Pierwszy raz”, reż. Grzegorz Chrapkiewicz (premiera 12 stycznia, Mała Scena/ Scena Underground),
- Witold Gombrowicz „Trans-Atlantico”, reż. Tomasz Gawron (premiera 27 stycznia, Duża Scena),
- Sławomir Mrożek „Tango”, reż. Edward Wojcieszek (premiera 11 maja, Duża Scena),
- Marta Guśniowska (na podstawie powieści Janusza Korczaka) „Król Maciuś I”, reż. Tomasz Piasecki (premiera 1 czerwca, Duża Scena),
- Pedro Calderón de la Barca „Księżniczka na opak wywrócona”, reż. Marcin Hycnar (premiera 14 września, Duża Scena),
- Tomasz Man „Mity greckie. Wyprawa po ambroję”, reż. Tomasz Man (premiera, 13 października, Duża Scena),
- Ingmar Villquist „Noc Helvera”, reż. Agnieszka Baranowska (premiera 23 listopada, Scena Underground).

Ponadto działalność teatralną wzbogaciły liczne koncerty, spotkania, konkursy oraz warsztaty teatralne. Spektakle tarnowskiej sceny były prezentowane poza siedzibą teatru, na festiwalach i przeglądach, m.in. przedstawienie „Bądź taka, nie bądź taka” pokazywane było w Heron Live Hotel w Gródku nad Dunajcem, w Teatrze na Plaży w Sopocie, w warszawskim Teatrze WarSawy oraz podczas drugiej edycji Kieleckiego Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego; spektakl „Trans - Atlantico” został przyjęty do V edycji Konkursu na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej „Klasyka Żywa” 2019

– 2020; „Śluby panięskie” w reżyserii Wojciecha Malajkata zajęły trzecie miejsce w głosowaniu widzów na festiwalu komedii Fun Fest w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. Podczas XXIII Ogólnopolskiego Festiwalu Komedii TALIA nagrody indywidualne przyznano: Marcinowi Hycnarowi (reżyseria), Matyldzie Baczyńskiej (za podwójną rolę Flory i Laury), Annie Hop (za ruch sceniczny) oraz nagrodę publiczności dla spektaklu „Księżniczka na opak wywrócona”.

Oprócz prezentacji spektakli poza siedzibą teatr gościł spektakle impresaryjne, prezentował swoje projekty w przestrzeni miejskiej Tarnowa (m.in. wspólne patriotyczne śpiewanie 11 listopada), włączył się w ogólnopolską akcję „Bilet za 350 groszy”, a widzowie wzięli udział w akcji „Bilet za doniczkę”. Przy teatrze swoją działalność zainaugurował chór.

Do najważniejszych wydarzeń w życiu placówki w 2019 r. należały: XXIII Ogólnopolski Festiwal Komedii „Talia”, XI edycja Festiwalu Spektakli dla Dzieci „Mała Talia” oraz zakończenie modernizacji budynku zaplecza technicznego.

Tarnowska Rada Seniorów przyznała teatrowi tytuł Miejsca Przyjaznego Seniorom. Wraz z zakończeniem modernizacji budynku zaplecza powstała czwarta scena – na dachu teatru.

W 2019 roku wystawiono 305 spektakli, w tym 6 poza siedzibą, które obejrzało łącznie widzów 59.821 (58.965 widzów w siedzibie). Wpływy ze sprzedanych biletów w teatrze i ze sprzedaży spektakli w terenie wyniosły łącznie 1.222.385,99 zł.

W 2019 r. teatr pozyskał na przedsięwzięcia artystyczne z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz od sponsorów kwotę 171.500,00 zł.

Tarnowskie Centrum Kultury

Centrum mieści się w zabytkowej kamienicy przy Rynku 5, a w jego strukturze znajduje się również kino „Marzenie” i Amfiteatr Letni.

W roku 2019 TCK w ramach działalności edukacyjnej prowadziło następujące formy zajęć:

- wakacje z otwARTą,
- PracOFFnia – Animacja Czasu Wolnego.
- warsztaty,
- SM Rock - teoria,
- Szkoła Muzyków Rockowych,
- otwARTa Pracownia Sztuk Wizualnych,
- otwARTa Pracownia Fotograficzna.

W 2019 r. odbyło się 1.791 zajęć edukacyjnych z udziałem 312 osób.

Imprezy filmowe:

- 33. Tarnowska Nagroda Filmowa z udziałem 4.234 osób (projekcje filmowe) oraz 3.353 uczestników imprez towarzyszących,
- CineMARZENIE - projekcje kina niekomercyjnego, filmów ambitnych i wyróżnionych na najlepszych festiwalach - ogółem w ramach cyklu zaprezentowano 22 filmy z udziałem 3.659 widzów,
- Małe CineMARZENIE dla dzieci - w ramach cyklu zaprezentowano 4 filmy z udziałem 196 widzów,
- CineMARZENIE ReView- trzydniowy przegląd filmowy - w ramach cyklu zaprezentowano 5 filmów z udziałem 305 widzów,
- Eko-Świat - XX Przegląd Filmów Ekologicznych - coroczny przegląd filmów o tematyce ekologicznej finansowany z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Tarnowie oraz WFOŚiGW w Krakowie, skierowany do dzieci i młodzieży szkolnej. W ramach przeglądu w ciągu czterech dni zaprezentowano 3 filmy z udziałem 2.458 osób.
- Koncerty/spektakle/kabarety – odbyło się 37 koncertów z udziałem 9.726 osób.

Ponadto w 2019 r. w TCK odbyło się:

- 12 wystaw, które obejrzało ogółem 2.631 osób,
- 13 spotkań/prelekcji z twórcami z udziałem 1.072 osób,
- 47 imprez współorganizowanych z udziałem 14.787 osób,
- 120 imprez edukacyjnych współorganizowanych w kinie „Marzenie” dla szkół i przedszkoli - z udziałem 37.748 osób,
- 8 imprez rad osiedlowych z udziałem 2.455 osób.

W 2019 r. kino „Marzenie” zaprezentowało 132 filmy, które na 1.288 seansach zgromadziły 68,491 widzów.

Ogółem w przedsięwzięciach zorganizowanych w 2019 r. przez TCK wzięło udział 138.691 osób.

W 2019 r. Tarnowskie Centrum Kultury pozyskało środki zewnętrzne na działalność kulturalną w wysokości 167.020,00 zł. Przychody własne wyniosły 1.825.760,38 zł.

Biuro Wystaw Artystycznych

Główne zdarzenia artystyczne (wystawy, wykłady, spotkania autorskie, warsztaty) są realizowane w salach wystawienniczych i w bezpośrednim otoczeniu Pałacyku Strzeleckiego - siedziby BWA. Instytucja przy współpracy z Małopolską Fundacją Muzeum Sztuki Współczesnej w 2019 roku kontynuowała realizację zdarzeń artystycznych w salach na dworcu PKP, mających na celu prezentację dzieł znajdujących się w kolekcji fundacji. Obok wystaw odbywały się tam również działania interdyscyplinarne i edukacyjne.

W roku 2019 BWA zrealizowało 23 wystawy: indywidualne, zbiorowe oraz koncepcyjne, m.in.: „Przestrzenie równoległe. Ewa i Roman Fleszar”, „Rzeczy i ludzie”, VI „Salon Wiosenny 2019”, przeglądy prac uczniów Zespołu Szkół Plastycznych, studentów Instytutu Sztuki PWSZ w Tarnowie, wystawę związaną z 250. rocznicą urodzin generała Bema „Wiosna (lato, jesień, zima) Ludów”, wystawę z okazji 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej „Przeciw wojnie. Joanna Srebro i prace z kolekcji MFMSW”, „Bardzo różnie i bardzo dobrze. Grafiki z kolekcji Zachęty”. Tradycyjnie na przełomie listopada i grudnia galeria zrealizowała 16. edycję Festiwalu Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza, której towarzyszył program dla najmłodszych „Mały ArtFest”.

Bardzo ważną częścią programu BWA jest działalność edukacyjna, m.in.:

- warsztaty plastyczne dla dzieci „Małe BWA”,
- cykle warsztatów „Ferie w BWA”, „Lato w BWA”,
- cykl spotkań Akademia Architektury,
- koncerty gordonowskie dla najmłodszych „Muzyka dla smyka”.

Nowością był cykl dla młodzieży „Spotkania z historią sztuki” oraz warsztaty dla przedszkoli „Tajemnica Parku”.

Stałą ofertą edukacyjną są wykłady towarzyszące aktualnym wystawom oraz oprowadzania kuratorskie.

Wystawy organizowane przez BWA są szeroko komentowane w mediach lokalnych i ogólnopolskich, informacyjnych i branżowych. Zapowiedzi i wywiady dotyczące wydarzeń w BWA regularnie pojawiają się w audycji „Koło kultury” Radia Kraków, w „Radiowym Domu Kultury” Programu III Polskiego Radia, w RDN Małopolska, audycję na żywo z galerii zrealizował Program II Polskiego Radia. Wystawy z 2019 roku uplasowały się wysoko w różnego rodzaju rankingach i podsumowaniach, m.in. wystawa „Wiosna (lato, jesień, zima) Ludów” została uznana przez Radio Kraków za najlepszą kulturalną propozycję Małopolski wakacji 2019 roku i wyróżniona tytułem Marka Radia Kraków.

BWA jest wysoko oceniane na profilu Facebook: 4,7 na 5 gwiazdek.

BWA jest także aktywne na kanale YouTube oraz ma swój profil na Instagramie cieszący się coraz większą popularnością.

W 2019 roku BWA pozyskało kwotę ponad 315.000,00 zł otrzymaną od: Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Województwa Małopolskiego, sponsorów i odbiorców oferty BWA.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie

MBP jako lokalne centrum informacji, edukacji i kultury obsługuje czytelników poprzez sieć dziesięciu filii, dwóch punktów bibliotecznych zlokalizowanych w tarnowskich szpitalach oraz sześciu działów udostępniania zbiorów. MBP wykonuje również zadania biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego, obejmując zasięgiem działania 16 bibliotek gminnych i ich filie (łącznie 63 placówki).

MBP udostępnia książki, czasopisma i inne dokumenty w formie tradycyjnej (drukowanej), książkę elektroniczną, audiobooki, książkę mówioną na kasetach magnetofonowych oraz audiobooki dla osób z dysfunkcją wzroku, tzw. „czytaki”. Dla osób starszych i niepełnosprawnych ruchowo MBP ma w swojej ofercie akcję „Książka przyjdzie do Ciebie”.

W 2019 r. zakupiono 4.624 egz. książek, 108 egz. audiobooków, 3 gry planszowe na łączną kwotę 108.916,93 zł. W wypożyczalniach zarejestrowano 24.311 czytelników. W ciągu roku zanotowano 219.229 odwiedzin w bibliotece, w tym 202.834 w wypożyczalniach, czytelnich i telecentrach, a 16.395 na spotkaniach, lekcjach, wystawach, warsztatach, imprezach literackich itp. Udostępniono na zewnątrz i w czytelnich 420.897 egz. materiałów bibliotecznych. Biblioteka udostępnia do domu również czytniki e-booków oraz urządzenia do odtwarzania audiobooków zapisanych w formacie „czytak”.

Z udostępnianych przez MBP portali IBUK LIBRA, LEGALIS i Tarnowskiej Biblioteki Cyfrowej pobrano łącznie 45.058 dokumentów elektronicznych. W ramach konsorcjum bibliotek publicznych województwa małopolskiego MBP udostępnia również e-booki z portalu LEGIMI – w 2019 r. wydano czytelnikom 540 kodów dostępu (statystyka pobranych dokumentów z platformy LEGIMI prowadzona jest zbiorczo dla wszystkich bibliotek konsorcjum). W ciągu roku odnotowano 71.783 zdalnych logowań (przez Internet) do katalogu bibliotecznego SOWA. Biblioteka pełni również funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej i regionalnej m.in. poprzez udział w Małopolskim Systemie Bibliografii Regionalnej, w ramach którego tworzona jest w postaci dostępnej przez Internet baza „Bibliografia Małopolski”. W 2019 r. do bazy „Bibliografia Małopolski” MBP wprowadziła 1.589 nowych rekordów bibliograficznych i 292 rekordy stanowiące hasła przedmiotowe i formalne.

- W 2019 r. MBP była organizatorem 918 różnorodnych spotkań i wydarzeń literackich, edukacyjnych, popularyzatorskich, w których udział wzięło 16.395 osób. Zrealizowano m.in.:
- trzy Salony Poezji,
- Narodowe Czytanie – nowele polskie,
- spotkania autorskie i promocje książek,
- projekt „Osiedle COOLtura”,
- wykłady i prelekcje o tematyce literackiej, historycznej, regionalnej,
- cykl imprez czytelniczych i spotkań literackich w ramach Tygodnia Bibliotek oraz Małopolskich Dni Książki „Książka i róża”,
- akcje promujące czytelnictwo w przestrzeni publicznej, m.in.: „Mobilne biblioteczki”, happeningi, akcje plenerowe itp.,
- cykliczne spotkania grup i klubów działających w MBP,
- wystawy: okolicznościowe i plastyczne,
- projekty współorganizowane z radami osiedli: „80. Rocznica powstania Polskiego Państwa Podziemnego” oraz „Dni Mościc”.

Formy edukacyjne obejmowały także zajęcia w kąciach bibliotecznych, lekcje biblioteczne, prelekcje i wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych wygłaszane przez pracowników MBP oraz zapraszanych specjalistów, konkursy plastyczne i literackie, cykl zajęć wakacyjnych i w okresie ferii zimowych, warsztaty, okolicznościowe spotkania literackie.

W ramach działalności wydawniczej publikacje wydane drukiem: „Jubileusz XXX-lecia powstania komitetów obywatelskich – Solidarność na ziemi tarnowskiej” – folder towarzyszący wystawie pod tym samym tytułem, „80. Rocznica powstania Polskiego Państwa Podziemnego oraz jego struktur zbrojnych SZP, ZWZ i AK” – folder towarzyszący obchodom 80. rocznicy powstania PPP, „Aspiracje. Magazyn Literacki” nr 23/58,

Publikacje w wersji elektronicznej udostępnione w Tarnowskiej Bibliotece Cyfrowej: „Kalendarium rocznic Tarnowa i ziemi tarnowskiej na rok 2019”, „Aspiracje. Magazyn Literacki” nr 23/58.

MBP w 2019 r. pozyskała środki zewnętrzne z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 21.000,00 zł na zakup nowości wydawniczych oraz – w formie darów – książki i audiobooki na łączną kwotę 60.243,98 zł.

W Tarnowie działają również:

Muzeum Diecezjalne - najstarsze muzeum kościelne w Polsce (założone w roku 1888), posiadające cenne zabytki sztuki sakralnej.

Muzeum Okręgowe - instytucja kultury województwa małopolskiego, z siedzibami w renesansowych kamienicach na tarnowskim Rynku i w Ratuszu. Muzeum Okręgowe zorganizowało w 2019 r. wiele imprez, najważniejsze z nich to:

- Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”,
- Międzynarodowy Turniej Rycerski o Złoty Warkocz Tarłówny w Dębnie,
- Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów,
- „Malowana chata” - konkurs organizowany w Zalipiu.

Wydarzenia artystyczne organizowane przez Muzeum Okręgowe w roku 2019 samorząd miejski dofinansował kwotą 20.000,00 zł. (działania ekspozycyjne wzmacniające rangę tarnowskiego środowiska artystycznego oraz kolekcjonerskiego, edukacja historyczna i regionalna dzieci i młodzieży, konferencja popularnonaukowa – „Syberjada polska”).

Centrum Sztuki Mościce to instytucja kultury województwa małopolskiego, w której funkcjonuje m.in. kino „Millennium” oraz Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”. Odbywają się tam festiwale (np. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”, „Muzyczne Tarasy”), koncerty, spektakle, spotkania i wystawy.

Centrum Paderewskiego Kaźna Dolna - instytucja kultury powiatu tarnowskiego i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, organizująca festiwale i koncerty muzyki kameralnej, w których biorą udział sławy muzyki poważnej z kraju i zagranicy.

W mieście widoczne jest także liczne środowisko plastyczne, którego przedstawiciele wystawiają swoje prace w Polsce i za granicą.

W Tarnowie działają również m.in.: Tarnowska Orkiestra Kameralna, Chłopięcy Chór Katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”, Dziewczęcy Chór Katedralny „Puellae Orantes”, - Tarnowski Chór Gos.pl, zespoły muzyczne, m.in.: grupa MONK, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”, zespół rockowy TOTENTANZ, Anvision, Wasabi, Need More Clouds, Wojtek Klich z zespołem, stowarzyszenia działające w dziedzinie kultury, np. Teatr Nie Teraz, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych, Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”, Tarnowskie Stowarzyszenie Artystyczne ArtContest, Fundacja Kultury i Sztuki „i. Kropka”, Fundacja Promocji Artystycznej Aspiranci, Fundacja Pracownia Kreatywna, Stowarzyszenie Aktywnych Mieszkańców „Jestem miastem”.

15.3. Nagrody, stypendia

W 2019 roku przyznane zostały nagrody:

- za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej - Wiesławie Hazuce,
- za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury - Marcinowi Lewandowskiemu,
- nagroda Mecenasa Kultury Tarnowa – Fundacji Bema20,
- Nagroda Honorowa za całokształt pracy w zakresie twórczości artystycznej lub upowszechniania kultury – Otto Schierowi,
- Nagroda „Nadzieja Roku” – Michałowi Niedbale.

Nagrody zostały wręczone laureatom 22 czerwca 2019 r. w Amfiteatrze Letnim, podczas Święta Miasta Tarnowa „Zdearzenia 2019”.

Nagroda Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości siedmiu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda Mecenasa Kultury Tarnowa jest honorowym wyróżnieniem potwierdzonym specjalną statuetką, okolicznościowym dyplomem oraz wpisaniem laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa. Nagroda uprawnia do posługiwania się przez rok tytułem Mecenasa Kultury Tarnowa w działaniach reklamowych i promocyjnych.

Nagroda Honorowa jest przyznawana za całokształt pracy w dziedzinie twórczości lub upowszechniania kultury w uznaniu wybitnych zasług i osiągnięć. Laureat otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości dziesięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom i został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Nadzieja Roku” przyznawana jest wybitnie uzdolnionym młodym twórcom. Jej laureat otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tarnowa.

Nauczyciel z Kulturą

Tytuły „Nauczyciel z Kulturą” są przyznawane nauczycielom, którzy poza wzorowym wypełnianiem obowiązków zawodowych animują życie kulturalne, popularyzują kulturę i sztukę, i robią to z pasją. W skład kapituły przyznającej tytuł wchodzi dyrektorzy instytucji kultury działających na terenie miasta Tarnowa. Przyznany w ramach nagrody grant przeznaczony może zostać na zadania z zakresu edukacji kulturalnej, ważnej dla rozwoju społeczności szkolnej, dla dwóch rodzajów projektów: działań edukacyjno - animacyjnych, stymulujących kreatywność i aktywizujących twórczo uczniów oraz przedsięwzięć artystycznych dla uczniów, kształtujących potrzebę stałego uczestniczenia w życiu kulturalnym. W 2019 r. tytuł oraz grant w wysokości sześciu tysięcy złotych dla szkoły, w której uczy nagrodzony, otrzymało troje nauczycieli: Halina Bartnik – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie, Ewelina Panocha - Zespół Szkół Muzycznych w Tarnowie, Monika Zębaty – Zespół Szkół Muzycznych w Tarnowie.

Stypendia artystyczne:

Zgodnie z uchwałą nr VII/69/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Gminę Miasta Tarnowa stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz wysokości tych stypendiów, w 2019 roku przyznane zostały stypendia artystyczne 12 osobom:

W kategorii literatura: Bogumił Staszek - „Polskie Madonny”, Ireneusz Pastuszek - „Świat z drugiej strony sceny”.

W kategorii sztuki wizualne: Mateusz Kijak - „Animowany Tarnów”, Piotr Kukla - „Peryferie percepcji II”, Ryszard Szczepanik - „Industrialny Tarnów- śladami przemysłowej ewolucji”, Tomasz Sobczak - wystawa „Tarnów Nieoczywisty”.

W kategorii muzyka: Kamil Juszczyk - „Co się liczy” – nagranie utworu wraz z teledyskiem, Michał Nazimek – „Produkcja nagrania audio oraz wideoklipu do piosenki „Mikrourazy” zespołu Wasabi, Angelina Kierońska - „Best of Con Affetto. Muzyka pod dobrą gwiazdą”, Grzegorz Ziółek – AnVision „Love&Hate” album CD, Filip Kot - „SzpetniART”.

W kategorii film: Maciej Rybski - Tarnów w teledysku „Ex Maanam”.

Stypendia te to wsparcie dla osób twórczych, których energię i pomysły warto wykorzystać dla rozwoju kultury Tarnowa. Pozwalają realizować artystyczne projekty najbardziej obiecującym i oryginalnym twórcom.

Wysokość stypendium artystycznego wynosi 5 000 zł.

16. SPORT I REKREACJA

16.1. Organizacje sportowe

L.p.	Forma	Liczba	Liczba współpracujących z GMT
1.	Uczniowskie Kluby Sportowe	49	30
2.	Ogniska Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej	5	2
3.	Towarzystwa Sportowe	17	10
4.	Związki Sportowe	3	3
5.	Kluby Sportowe	34	22
Razem:		108	67

Uczniowskie Kluby Sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/ dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	ul. Piłsudskiego 24, 33-100 Tarnów	Sekcje: wspinaczki, koszykówki, judo, piłki ręcznej chłopców i dziewcząt, szermierki	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
2.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 23 w Tarnowie	Os. Legionów H. Dąbrowskiego 16, 33-100 Tarnów	lekka atletyka	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” w Tarnowie	ul. 3 Maja 10, 33-100 Tarnów	koszykówka	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
4.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka-Krzyż” przy Szkole Podstawowej nr 14	ul. Krzyska 118, 33-103 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Tarnowie	ul. Reymonta 30, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

6.	Uczniowski Klub Sportowy „Staś” przy VII Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Staszica 8, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
7.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Gumniska” przy Szkole Podstawowej nr 2	ul. Szewska 7, 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
8.	Uczniowski Klub Sportowy „Hesed”	ul. Mościckiego 12, 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
9.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy parafii Błogosławionej Karoliny w Tarnowie	ul. Marii Dąbrowskiej 41, 33-100 Tarnów	szachy, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
10.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy przy parafii Świętej Trójcy w Tarnowie	ul. Tuchowska 76, 33-100 Tarnów	tenis stołowy, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Mościce” przy Szkole Podstawowej nr 20 w Tarnowie	ul. Zbylitowska 7, 33-101 Tarnów	pływanie, dwubój i trójbój	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka” przy Zespole Szkół Budowlanych	ul. Legionów 15, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
13.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwudziestka” przy Szkole Podstawowej nr 20	ul. Zbylitowska 7, 33-101 Tarnów	piłka nożna, lekka atletyka	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
14.	Uczniowski Klub Sportowy „Jaskółka” przy Centrum Kształcenia Zawodowego i	ul. Chemiczna 2, 33-101 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

	Ustawicznego w Tarnowie			
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 4, 33-100 Tarnów	piłka siatkowa, piłka nożna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Kazik” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	ul. Brodzińskiego 9, 33-100 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Leliwa” w Tarnowie	ul. Bitwy pod Studziankami 5, 33-100 Tarnów	piłka ręczna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Lider” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	ul. Szujskiego 13, 33-100 Tarnów	piłka siatkowa	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy III Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	ul. Brodzińskiego 6, 33-100 Tarnów	koszykówka, piłka siatkowa	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy Szkole Podstawowej nr 9	ul. Marii Dąbrowskiej 6, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
21.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie	ul. Sanguszków 28, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
22.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy Szkole Podstawowej nr 8	ul. Bitwy pod Studziankami 5, 33-100 Tarnów	rekreacja, piłka ręczna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
23.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni			Ewidencja klubów sportowych

	Razem” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie	ul. Romanowicza 9, 33-100 Tarnów	pływanie, narciarstwo, piłka siatkowa, badminton	prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” przy Zespole Szkół Technicznych	ul. Kwiatkowskiego 17, 33-101 Tarnów	koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
25.	Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Tarnowie	ul. Norwida 22, 33-101 Tarnów	rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
26.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 1 w Tarnowie	ul. Reymonta 30, 33-100 Tarnów	tenis stołowy, piłka nożna, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 15 w Tarnowie	ul. Krupnicza 8, 33-100 Tarnów	rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
28.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „IKS”	ul. Wojska Polskiego 14, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	ul. Zagumnie 152, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja – piłka nożna halowa	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
30.	Uczniowski Klub Sportowy JMT Westerplatte	ul. Westerplatte 17/32, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
31.	Uczniowski Klub Sportowy „HATTRICK”	ul. Westerplatte 8/70, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
32.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Futsal” Tarnów	ul. Brandstaettera 6/42, 33-100 Tarnów	futsal	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez

				Prezydenta Miasta Tarnowa
33.	Uczniowski Klub Sportowy Kung – Fu „Vo Thuat Thanh Quyen”	ul. H. Marusarz 132/3, 33-100 Tarnów	kung - fu	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Uczniowski Klub Sportowy „Junak”	ul. Mościckiego 27, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
35.	Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. - SPORT	ul. Wojska Polskiego 12, 33-100 Tarnów	tenis ziemny	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowskie Gwiazdy”	ul. Lippóczy’ego 4a, 33-100 Tarnów - Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
37.	Uczniowski Klub Sportowy „Lumaro”	os. Zielone 1/157, 33-100 Tarnów	futsal	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
38.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tarnowska Akademia Piłkarska	ul. Chemiczna 2, 33-101 Tarnów	piłka nożna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
39.	Uczniowski Klub Sportowy „Start”	ul. Norwida 22, 33-101 Tarnów	pływanie	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
40.	Uczniowski Klub Sportowy „Grabówka”	ul. Zagumnie 147, 33-100 Tarnów	piłka nożna, futsal	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
41.	Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja”	ul. Klikowska 304, 33-100 Tarnów	jeździectwo	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
42.	Uczniowski Klub	ul. Wojska Polskiego	tenis ziemny	Ewidencja klubów sportowych

	Sportowy „Orlik”	12, 33-100 Tarnów		prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
43.	Uczniowski Klub Sportowo-Turystyczny „Azymut”	ul. Marii Dąbrowskiej 6, 33-100 Tarnów	sport, turystyka	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
44.	Uczniowski Klub Sportowy „Copacabana”	ul. Rolnicza 12/60, 33-100 Tarnów	sporty walki	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
45.	Uczniowski Klub Sportowy „Hetman Basket”	ul. Norwida 9, 33-101 Tarnów	koszykówka	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
46.	Uczniowski Klub Sportowy „KANA”	ul. Mościckiego 12, 33-100 Tarnów	sport, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
47.	Uczniowski Klub Sportowy „Orzełek”	ul. Mościckiego 27, 33-100 Tarnów	piłka nożna, futsal, strzelectwo sportowe	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
48.	Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk Pałac Młodzieży”	ul. Legionów 5a/8, 33-100 Tarnów	sport, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
49.	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” przy III LO im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	ul. Brodzińskiego 6, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

Ogniska TKKF				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Azoty”	ul. Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	narciarstwo, rajdy turystyczne, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Delfin”	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	strzelectwo, pięciobój	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Iskra”	ul. Krakowska 8, 33-100 Tarnów	rajdy turystyczne	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Legiony”	os. Legionów 10, 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
5.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	ul. Sanguszków 32, 33-100 Tarnów	rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy

Towarzystwa sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Polskie Towarzystwo Boksu	ul. Gumniska 28, 33-100 Tarnów	boks	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół – Świat Pracy”	ul. Mickiewicza 4, 33-100 Tarnów	kolarstwo górskie, rajdy turystyczne, turystyka piesza i rowerowa, biegi, narciarstwo biegowe	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	ul. Paderewskiego 3B/26, 33-100 Tarnów	kręgle, turystyka, rekreacja	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Tarnowskie Towarzystwo Piłkarskie	ul. Traugutta 5a, 33-101 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki nożnej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
5.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	ul. Traugutta 5a, 33-101 Tarnów	wspieranie rozwoju piłki ręcznej w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
6.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „FUTAR”	ul. Westerplatte 12/84,	halowa piłka nożna	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez

		33-100 Tarnów		Prezydenta Miasta Tarnowa
7.	Tarnowskie Towarzystwo Żużlowe „Unia Tarnów”	ul. Zbylitowska 3, 33-101 Tarnów	wspieranie rozwoju żużla w Tarnowie	Krajowy Rejestr Sądowy
8.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	ul. Bitwy pod Studziankami 8, 33-100 Tarnów	pływanie, podnoszenie ciężarów, lekka atletyka	Krajowy Rejestr Sądowy
9.	Towarzystwo Narciarskie „Mościce”	ul. Lelewela 1/17, 33-100 Tarnów	narciarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
10.	Tarnowski Yacht Club „Azoty”	ul. Kwiatkowskiego 18, 33-101 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
11.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	ul. Przybyłkiewicza 61, 33-100 Tarnów	kolarstwo górskie, biegi	Krajowy Rejestr Sądowy
12.	Stowarzyszenie Bokserskie „GONG”	ul. Do Prochowni 22/14, 33-100 Tarnów	boks	Krajowy Rejestr Sądowy
13.	Stowarzyszenie „Młoda Unia”	ul. Traugutta 5a, 33-101 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
14.	Stowarzyszenie „Kępa Sport”	ul. Brandstaettera 6/26, 33-100 Tarnów	sport, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
15.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „EMIKA”	os. H. Dąbrowskiego 5/89, 33-100 Tarnów	sport, rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Stowarzyszenie „Razem dla Sportu”	Os. Zielone 1/188, 33-100 Tarnów	wspieranie i upowszechnianie sportu	Krajowy Rejestr Sądowy
17.	Stowarzyszenie Promocji Sportów Siłowych i Aktywności Ruchowej Strong Gym	ul. Zbylitowska 3, 33-101 Tarnów	sporty siłowe	Krajowy Rejestr Sądowy

Związki sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	ul. Boya Żeleńskiego 4A, 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Tarnowski Szkolny Związek Sportowy	ul. Zbylitowska 7, 33-101 Tarnów	realizacja rozgrywek międzyszkolnych	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	ul. Ks. Kmiecika 18 A, 33-100 Tarnów	brydż sportowy	Krajowy Rejestr Sądowy

Kluby sportowe				
Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania/dyscyplina	Rejestr, ewidencja
1.	Auto Moto Klub Tarnowski	ul. Piłsudskiego 24, 33-100 Tarnów	sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
2.	Jacht Klub „Orion”	ul. Westerplatte 17/27, 33-100 Tarnów	żeglarstwo	Krajowy Rejestr Sądowy
3.	Klub Sportowy „Błękitni” w Tarnowie	ul. Piłsudskiego 32, 33-100 Tarnów	sekcja judo	Krajowy Rejestr Sądowy
4.	Klub Sportowy „Capoeira” Tarnów	ul. Reja 9/18, 33-100 Tarnów	capoeira	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
5.	Klub Sportowy „Iskra”	ul. Krzyska 116, 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
6.	Klub Sportowy „Metal”	ul. Warsztatowa 2, 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
7.	Klub Uczelniany	ul. Mickiewicza 8,	piłka siatkowa, koszykówka, piłka	Krajowy Rejestr Sądowy

	Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie	33-100 Tarnów	nożna, tenis stołowy, pływanie	
8.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	ul. Bandrowskiego 9, 33-100 Tarnów	sekcje: piłki nożnej, wspinaczki sportowej, piłki siatkowej, tenisa stołowego	Krajowy Rejestr Sądowy
9.	Tarnowski Klub Sportowy „Kyokushin Karate”	ul. Bitwy pod Monte Cassino 5/4, 33-100 Tarnów	karate kyokushin	Krajowy Rejestr Sądowy
10.	Tarnowski Klub Sportowy „Oyama Karate”	ul. Traugutta 5a, 33-101 Tarnów	oyama karate	Krajowy Rejestr Sądowy
11.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	ul. Krzyska 17, 33-100 Tarnów	sekcja strzelecka	Krajowy Rejestr Sądowy
12.	Tarnowski Klub Tenisowy	ul. Elektryczna 2, 33-100 Tarnów	tenis ziemny	Krajowy Rejestr Sądowy
13.	„Unia” Tarnów Żużlowa Sportowa Spółka Akcyjna	ul. Zbylitowska 3, 33-101 Tarnów	udział w rozgrywkach żużlowych, organizacja zawodów i turniejów żużlowych	Krajowy Rejestr Sądowy
14.	Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	ul. Traugutta 5a- hotel klubowy, 33-101 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
15.	Tarnowski Klub Modelarstwa Samochodowego	ul. Piłsudskiego 24, 33-100 Tarnów	modelarstwo samochodowe	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
16.	Tarnowski Klub Modelarzy R/C Cars	ul. Westerplatte 14a/16, 33-100 Tarnów	modelarstwo	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

17.	Tarnowska Szkołka Bokserska	ul. Józefa Władysława Krogulskiego 4/37, 33-100 Tarnów	boks	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
18.	Klub Sportowy Legion Team Tarnów	ul. Szpitalna 33/39, 33-100 Tarnów	sztuki walki MMA	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
19.	Automobilklub Tarnowski	ul. Przemysłowa 27A, 33-100 Tarnów	sporty motorowe	Krajowy Rejestr Sądowy
20.	Tarnowskie Stowarzyszenie Cyklistów	ul. Powstańców Warszawy 3/20, 33-100 Tarnów	rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
21.	Stowarzyszenie Integro	ul. Bema 5, 33-100 Tarnów	rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
22.	Fundacja Pro Sport	ul. Warsztatowa 5, 33-100 Tarnów	rozwój kultury fizycznej	Krajowy Rejestr Sądowy
23.	Klub Sportowy „Tarnowska Akademia Karate i Kobudo”	ul. Heleny Marusarz 4/1, 33-100 Tarnów Adres do korespondencji: ul. Wandy 8, 33-101 Tarnów	karate, kobudo	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
24.	Tarnowskie Stowarzyszenie Instruktorów Żeglarstwa	ul. Pracy 4B/4, 33-100 Tarnów	żeglarstwo	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
25.	Uczelniany Klub Sportowy Jedyńka Tarnów	ul. Okrężna 8, 33-100 Tarnów	piłka siatkowa,	Krajowy Rejestr Sądowy
26.	Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	ul. Rolnicza 10/72, 33-100 Tarnów	sporty walki – muay thai	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
27.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne „K-Team”	ul. Kochanowskiego 30 - hala nr 6, 33-100 Tarnów	karting	Krajowy Rejestr Sądowy

28.	Klub Sportowy Kyokushin Karate Seiken	ul. Radosna 6, 33-100 Tarnów	karate	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
29.	Klub Sportowy „KANA Sport”	ul. 3-go Maja 1/12, 33-100 Tarnów	żeglarstwo	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
30.	MTB Racing Team Tarnów	ul. Nowodąbrowska 168 A, 33-100 Tarnów	kolarstwo	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
31.	Klub Sportowy „Sportiva”	ul. Królowej Jadwigi 47, 33-100 Tarnów	wspinaczka sportowa	Krajowy Rejestr Sądowy
32.	Klub Piłkarski „Błękitni 1947”	al. Piaskowa 38, 33-100 Tarnów	piłka nożna	Krajowy Rejestr Sądowy
33.	Klub Sportowy Kyokushin Karate Seiken	ul. Radosna 6, 33-100 Tarnów	karate	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa
34.	Klub Sportowy Dragon Sports	ul. Olszynowa 9b, 33-100 Tarnów	sport i rekreacja	Ewidencja klubów sportowych prowadzona przez Prezydenta Miasta Tarnowa

16.2. Organizacja imprez i wydarzeń sportowych.

L.p.	Nazwa organizacji pozarządowej	Tytuł zadania	Termin realizacji zadania/data podpisania umowy	Kwota przyznana na realizację zadania w zł
1.	Uczniowski Klub Sportowy KANA	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	10 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	9.000
2.	Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO w Tarnowie	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	2 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	2.500

3.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo- Kulturalne K-Team	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	2 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	10.570
4.	Tarnowski Klub Tenisowy	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	2 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	2.800
5.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	2 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	15.700
6.	Miejski Klub Sportowy Tarnovia	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	2 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	2.700
7.	Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	4 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	2.500
8.	Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. Sport	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	10 stycznia 2019 r./ 12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	2.000
9.	Uczniowski Klub Sportowy Westovia	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	4 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	4.000
10.	Klub Sportowy Metal Tarnów	Organizacja zajęć sportowych w okresie ferii zimowych 2019	2 stycznia 2019 r./12 stycznia do 27 stycznia 2019 r.	4.000
11.	Uczniowski Klub Sportowy KANA	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	4 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	7.500
12.	Uczniowski Klub Sportowy Grabówka	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	19 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	8.500
13.	Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka przy I LO w Tarnowie	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	6 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	7.500
14.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo- Kulturalne K-Team	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	5 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	30.000
15.	Uczniowski Klub Sportowy Westovia	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	5 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	4.500
16.	Miejski Klub Sportowy Tarnovia	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	3 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	7.000
17.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	4 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	18.000
18.	Klub Sportowy Iskra	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	3 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	9.000
19.	Klub Sportowy ZKS Unia Tarnów	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	5 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	4.500

20.	Klub Sportowy Metal Tarnów	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	3 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	4.000
21.	Tarnowski Klub Tenisowy	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	6 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	5.500
22.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	Organizacja zajęć sportowych w okresie wakacji letnich 2019	18 czerwca 2019 r./ 22 czerwca do 31 sierpnia 2019 r.	5.700
23.	Klub Sportowy Metal Tarnów	Organizacja turnieju futsalu Futsal Masters 2019 w kat. U9	8 lutego 2019 r./17 lutego 2019 r.	3.000
24.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja Pucharu Tarnowa w Koszykówce Dziewcząt	5 lutego 2019 r./20 lutego do 18 maja 2019 r.	18.000
25.	Klub Uczelniany AZS PWSZ w Tarnowie	Organizacja Mistrzostw Polski PZLA U16	12 marca 2019 r./12 marca do 15 października 2019 r.	120.000
26.	Carpathian Race Sp. z o.o.	Organizacja Karpackiego Wyścigu Kurierów	7 marca 2019 r./30 kwietnia do 5 maja 2019 r.	30.000
27.	Klub Uczelniany AZS PWSZ w Tarnowie	Organizacja Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików w Biegach Przełajowych oraz Mistrzostw Województwa Małopolskiego Dzieci Młodszych, Dzieci Starszych i Młodzików w Lekkiej Atletyce	12 marca 2019 r./12 marca 2019 r. do 30 września 2019 r.	20.000
28.	Stowarzyszenie Taneczne Stardance	Organizacja Festiwalu Tańca	13 marca 2019 r./17 marca 2019 r.	5.000
29.	Automobilklub Tarnowski	Organizacja II Rundy Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych 2019	12 marca 2019 r./23 do 26 maja 2019 r.	6.000
30.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	Organizacja XIII Tarnowskiego Mityngu Brydżowego i Grand Prix Polski Par – III Memoriał Renaty Wajdowicz	14 października 2019 r./ 9-10 listopada 2019 r.	16.000
31.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	Organizacja MP Juniorów – Osób Niepełnosprawnych w LA	26 marca 2019 r./ 17 do 19 maja 2019 r.	6.000
32.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja 1/16 finałów Mistrzostw Polski w Piłce Ręcznej w kat. jun. młodszych	5 kwietnia 2019 r. / 13 do 15 kwietnia 2019 r.	5.000
33.	PTG Sokół Świat Pracy	Budżet rad osiedli – organizacja programu Park Piaskówka od Nowa	18 kwietnia 2019 r. / 2 maja do 30 września 2019 r.	10.000

34.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	Organizacja Turnieju Finałowego Ligi Małych Orłów	8 maja 2019 r. / 23 czerwca 2019 r.	5.000
35.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja 1/8 finałów MP Juniorów Młodszych w Piłce Ręcznej	24 kwietnia 2019 r. / 25-28 kwietnia 2019 r.	10.000
36.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja Pucharu Tarnowa w Koszykówce Dziewcząt	15 października 2019 r. / 29 października do 12 grudnia 2019 r.	10.800
37.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	Organizacja XXIII Biegu Sokołów z okazji Święta Niepodległości	26 września 2019 r. / 11 listopada 2019 r.	7.000
38.	Unia Tarnów ŻSSA	Organizacja III Memoriału Krystiana Rempaly	26 września 2019 r. / 28 września 2019 r.	25.000
39.	Fundacja Kocham Góry	Organizacja biegu ulicznego Tarnowska Dyszka	8 lipca 2019 r. / 8 lipca do 30 listopada 2019 r.	20.000
40.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start	Organizacja przygotowania zawodników do Mistrzostw Świata oraz Igrzysk Paraolimpijskich	24 czerwca 2019 r. / 1 lipca do 15 grudnia 2019 r.	10.000
41.	Klub Sportowy Sportiva	Organizacja: Mistrzostw Polski we wspinaczce sportowej seniorów i młodzieżowców, Pucharu Europy Juniorów we wspinaczce na czas, finału Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży we wspinaczce sportowej, Mistrzostw Polski Juniorów we wspinaczce sportowej	24 czerwca 2019 r. / 24 czerwca 2019 r. do 28 lipca 2019 r.	35.000
42.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja przygotowania zawodników do ¼ finałów Pucharu Związku Piłki Ręcznej w kat. Młodzik	29 maja 2019 r. / 31 maja do 2 czerwca 2019 r.	5.000
43.	Uczniowski Klub Sportowy Hetman	Organizacja turnieju koszykówki BiG 3 street Cup 2019	11 czerwca 2019 r. / 6 - 7 lipca 2019 r.	10.000
44.	Uczniowski Klub Sportowy Sokół Mościce	Organizacja programu Już Pływam	20 maja 2019 r. / maj - czerwiec 2019 r.	4.000
45.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja 1/8 finału Pucharu ZPRP w kat. młodzik	16 maja 2019 r. / 17 do 19 maja 2019 r.	5.000
46.	Miejski Klub Sportowy Tarnovia	Organizacja wyjazdu reprezentacji Tarnowa na finały turnieju pn. „Z	25 kwietnia 2019 r. / 29 kwietnia 2019 r. do 2 maja 2019 r.	4.500

		podwórka na stadion o Puchar Tymbarku”		
47.	Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży	Organizacja XVII Tarnowskiej Olimpiady Przedszkolaków	31 października 2019 r. / 7 grudnia 2019 r.	40.000

Program „Ferie zimowe Tarnów 2019”

Budżet przeznaczony na realizację programu to 105.830,00 zł. W programie „Ferie zimowe Tarnów 2019” uczestniczyło łącznie 11.710 osób.

Program „Lato w mieście - bezpieczne wakacje Tarnów 2019”

Zajęcia sportowo-rekreacyjne ogólnodostępne – uczestniczyło łącznie 25.356 osób (w tym uczestnicy półkolonii w liczbie 1.383 dzieci). Na realizację zdania z budżetu GMT zostało przyznane 561.600,00 zł.

Organizacja imprez sportowych przez TOSiR:

Już trzeci rok z rzędu polscy kibice w przerwie między Świętami Bożego Narodzenia a Nowym Rokiem mieli okazję do zobaczenia meczów z udziałem męskiej reprezentacji Polski w turnieju 4NationsCUP. W poprzednich latach w zawodach triumfowali biało-czerwoni. Tym razem impreza zagościła w Tarnowie. Organizatorem turnieju był Związek Piłki Ręcznej w Polsce, który corocznie zaprasza trzy reprezentacje narodowe z całego świata. Gospodarzem imprezy było miasto Tarnów. Partnerem głównym turnieju było województwo małopolskie. W turnieju uczestniczyły reprezentacje: Hiszpanii, Białorusi, Zjednoczonych Emiratów Arabskich oraz Polski. Końcowa kolejność: 1. Białoruś, 2. Hiszpania B, 3. Polska, 4. Zjednoczone Emiraty Arabskie. Liczba widzów podczas Turnieju Czterech Narodów: 27.12.2019 – 3.800, 28.12.2019 – 4.000, 29.12.2019 – 4.300. Łącznie: 12.100.

Wsparcie merytoryczne i finansowe realizacji systemu rozgrywek międzyszkolnych w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego dla dzieci i młodzieży na poziomach szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Zadanie realizowane było w 2019 r. przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych (Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Licealiada). W ramach systemu Szkolnego Związku Sportowego zorganizowanych zostało 111 edycji zawodów i turniejów sportowych 12 dyscyplin w każdej kategorii wiekowej. W zawodach sportowych uczestniczyło łącznie 7.148 zawodniczek i zawodników. Budżet: 59.987,45 zł.

Kategoria Wiekowa	Ilość dyscyplin sportowych	Ilość zawodów, turniejów	Ilość uczestników
Igrzyska Dzieci	12	23	2.214
Igrzyska Młodzieży Szkolnej	12	41	1.769
Licealiada	12	47	3.165
Razem	x	111	7.148

Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji od wielu już lat organizuje kursy nauki i doskonalenia pływania, w ramach których tę umiejętność zdobywają nie tylko mieszkańcy Tarnowa, ale również mieszkańcy gmin ościennych w ramach programów Powszechniej

Nauki Pływania realizowanych m.in. wspólnie z ministerstwem sportu. A oto wyniki realizowanych zajęć nauki pływania za rok 2019.

l.p.	Jednostki zlecające zadanie	Ilość uczestników
1.	Płatna nauka pływania TOSiR, luty 2019 - czerwiec 2019	495 osób
2	Powszechna Nauka Pływania 2019 r. - dofinansowanie MSiT	300 osób
3.	Centrum Ekonomiczno-Administracyjne w Wojniczu, marzec-czerwiec 2019	156 osób
4.	Gmina Wojnicz, październik – grudzień 2019	26 osób
5.	Gmina Wojnicz - SP Wojnicz, marzec - maj 2019	21 osób
6.	Płatna nauka pływania TOSiR, wrzesień 2019 – styczeń 2020	557 osób

Program nieodpłatnej nauki pływania „Umiem pływać” dla uczniów tarnowskich szkół – klasy I-III SP

Program realizowany był w dwóch częściach: I część w okresie 17 marca - 2 czerwca 2019 r., II część w okresie od 8 września do 24 listopada 2019 r. Koszt ogółem wyniósł 60.000,00 zł, z czego 20.000,00 zł pozyskano w ramach programu Umiem Pływać, finansowanego z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów. Całość zadania realizowana była bezpośrednio przez jednostkę organizacyjną GMT - Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Zorganizowano zajęcia w 20 grupach 15-osobowych po 20 godzin dla każdego uczestnika. Zajęcia prowadzone były w I i II etapie w niedziele od godz. 9.00 do 14.00, tj. 5 godz. x 4 grupy 15-osobowe na godzinę = 300 dzieci, 20 godzin zajęć łącznie w I i II etapie (tj. całość zadania).

Wszystkie zajęcia odbywały się na krytej pływalni TOSiR przy ul. Traugutta 5a - Miejski Dom Sportu. Program adresowany był do uczniów klas I-III szkół podstawowych - grupy maksymalnie 15 osób. Zadanie realizowane było w oparciu o wytyczne zawarte w treściach programowych: etap pierwszy – ćwiczenia oswajające z wodą oraz nauka podstawowych ruchów napędowych w środowisku wodnym (łącznie w I i II etapie po 20 lekcji opracowanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki). Rozliczenie merytoryczne i finansowe zostało zatwierdzone bez uwag przez MSiT w dniu 29 stycznia 2020 r.

Zapewnienie ułatwionego dostępu do bazy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci, młodzieży i rodzin - stosowanie preferencyjnych opłat za korzystanie z usług, m.in. zniżek dla dzieci i młodzieży oraz posiadaczy Karty Tarnowskiej Rodziny.

W 2019 r. z miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej w ramach Karty Tarnowskiej Rodziny skorzystało łącznie 20.399 osób. Do wstępów ulgowych za korzystanie z obiektów GMT dopłaciła 129.964,00 zł.

Obiekt	Liczba wstępów	Dopłata (zł)	Razem
Lodowisko przy ul. Traugutta	664	1,60	1.062,40
Lodowisko przy ul. Wojska Polskiego	1.919	3,00	5.757,00
Pływalnia letnia przy ul. Traugutta	1.093	5,10	5.574,30
Pływalnia letnia przy al. Tarnowskich	1.163	6,10	7.094,30

MDS basen przy ul. Traugutta	2.434	7,10	17.281,40
Park Wodny przy ul. Piłsudskiego	13.126	7,10	93.194,60
Razem:	20399	-	129.964,00

W opłatach za korzystanie z obiektów stosowane są niższe stawki dla dzieci i młodzieży za okazaniem legitymacji szkolnej. Stosowane są też, zgodnie z zarządzeniami Prezydenta Miasta Tarnowa regulującymi wysokość opłat, dodatkowe zwolnienia w postaci:

- a) pływalnie kryte, ul. Piłsudskiego i Traugutta – dzieci do lat trzech bezpłatnie,
- b) pływalnie letnie, al. Tarnowskich i ul. Traugutta – dzieci do lat sześciu bezpłatnie,
- c) lodowiska sztucznie mrożone – dzieci do lat sześciu bezpłatnie.

Obiekt	Liczba wstępów bezpłatnych	Liczba wstępów ulgowych
Lodowisko przy ul. Traugutta	440	3.480
Lodowisko przy ul. Wojska Polskiego	1.370	16.526
Pływalnia letnia przy ul. Traugutta	1.336	2.341
Pływalnia letnia przy al. Tarnowskich	3.134	6.106
MDS basen przy ul. Traugutta	2.631	23.232
Park Wodny przy ul. Piłsudskiego	14.217	88.704
Razem:	23.128	140.389

Dopłata do wstępów za 1 zł w ramach akcji letnich i zimowych w 2019 r.

Obiekt	Wstępy za 1 zł	Dopłata (zł)	Razem
Lodowisko przy ul. Traugutta	720	2,50	1.800,00
Lodowisko przy ul. Wojska Polskiego	3.415	3,50	11.952,50
Pływalnia letnia przy ul. Traugutta	1.191	4,50	5.359,50
Pływalnia letnia przy al. Tarnowskich	2.305	5,00	11.525,00
MDS basen przy ul. Traugutta	534	7,00	3.738,00
Park Wodny przy ul. Piłsudskiego	5.552	7,00	38.864,00
Razem:	13.717	-	73.239,00

Dopłata do wstępów ulgowych dla posiadaczy Tarnowskiej Karty Premium w 2019 r.

Obiekt	Wstęp ulgowy	Kwota dopłaty (zł)	Dopłata do wstępów ulgowych (zł)
Lodowisko przy ul. Traugutta	669	0,50	334,50
Lodowisko przy ul. W. Polskiego	1.851	1,00	1.851,00
Pływalnia letnia przy ul. Traugutta	773	2,00	1.546,00
Pływalnia letnia przy al. Tarnowskich	1.512	3,00	4.536,00
MDS basen przy ul. Traugutta	5.074	3,00	15.222,00
Park Wodny przy ul. Piłsudskiego	15.822	3,00	47.466,00
Razem:	25.701	-	70.955,50

Ulgowe udostępnianie hal sportowych dla młodzieżowych grup stowarzyszeń sportowych z terenu Gminy Miasta Tarnowa w 2019 r.

Obiekt	Oplata zwykła	Oplata dla grup młodzież. (zł)	Dopłata (zł)	Ilość godzin	Dopłata ogółem (zł)
Sala sportowa w MDS ul. Traugutta	70,00 100,00	40,00 50,00	30,00 50,00	381,5 422	15.260,00 21.100,00
Sala sportowa, ul. Piłsudskiego	40,00 80,00	20,00 40,00	20,00 40,00	306,5 120	6.130,00 4.800,00
Stadion LA, ul. Piłsudskiego	100,00 200,00	20,00 40,00	80,00 160,00	86 24,5	6.880,00 3.920,00
Boisko piłkarskie, ul. Piłsudskiego	80,00 160,00	20,00 80,00	60,00 80,00	54,5 54,5	3.270,00 4.440,00
Boisko, ul. Wojska Polskiego, 1/2 boiska	135,00 180,00	18,00 25,00	117,00 155,00	10,5 25,5	1.228,50 3.952,50
Boisko, ul. Wojska Polskiego, całe boisko	270,00 360,00	36,00 50,00	234,00 310,00	563 373	131.742,00 115.630,00
Hala, ul. Krupnicza, 1/3 boiska	54,00 70,00	30,00 40,00	24,00 30,00	101 54	2.424,00 1.620,00
Hala, ul. Krupnicza, 2/3 boiska	84,00 110,00	46,00 56,00	38,00 54,00	144,5 113,5	5.491,00 6.129,00
Hala, ul. Krupnicza, całe boisko	110,00 150,00	60,00 80,00	50,00 70,00	190 105,5	9.500,00 7.385,00
Razem:	-	-	-	-	337.168,00

Wstępy na Kartę Tarnowskiego Seniora

Obiekt	Karta Seniora Liczba wstępów
Tereny rekreacyjne, ul. Wojska Polskiego 14	279 osób
Pływalnia kryta – MDS, ul. Traugutta 5a	1.590 osób
Pływalnia kryta - Park Wodny, ul. Piłsudskiego 30	8.788 osób
Lodowisko, ul. Traugutta 3a	60 osób
Pływalnia letnia, ul. Traugutta	554 osoby
Pływalnia letnia, al. Tarnowskich 1	420 osób
Razem	11.691 osób
Obiekt	Karta Seniora kwota dopłaty
Tereny rekreacyjne, ul. Wojska Polskiego 14	976,50 zł
Pływalnia kryta – MDS, ul. Traugutta 5a	11.130,00 zł
Pływalnia kryta - Park Wodny, ul. Piłsudskiego 30	61.516,00 zł
Lodowisko, ul. Traugutta 3a	120,00 zł
Pływalnia letnia, ul. Traugutta	2.216,00 zł
Pływalnia letnia, al. Tarnowskich 1	2.940,00 zł
Razem	78.898,50 zł

16.3. Nagrody, stypendia

W oparciu o uchwałę nr XLIII/419/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 21 września 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych za osiągnięcia w działalności sportowej oraz rodzajów tych wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 6355) przyznano 145 nagród na kwotę 175.175,00 zł oraz 18 wyróżnień.

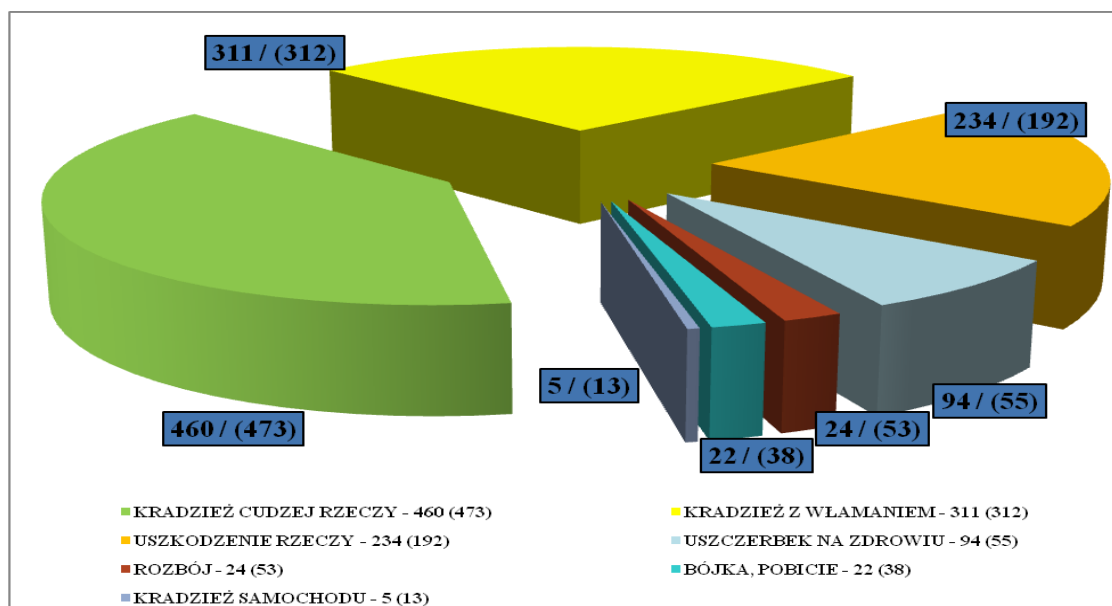
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

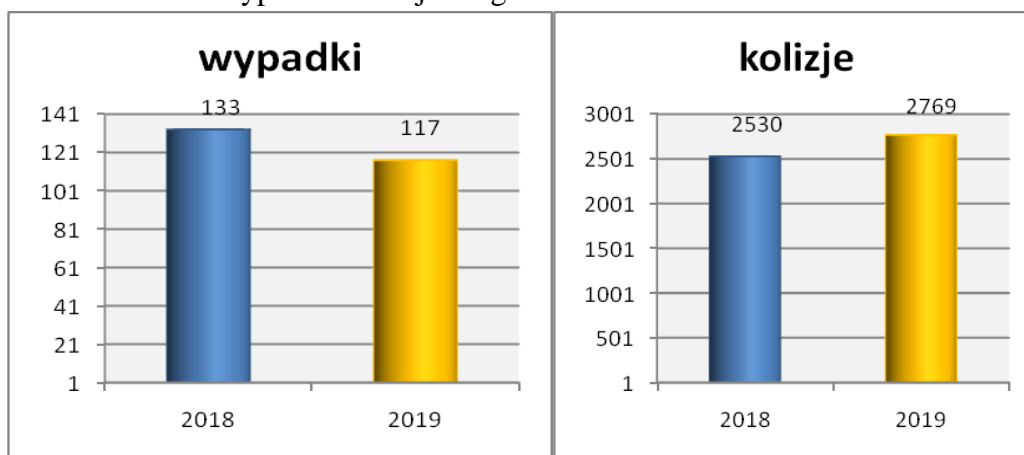
17.1. Działalność policji i straży miejskiej

Komenda Miejska Policji w Tarnowie (KMP) obejmuje swoim działaniem miasto Tarnów i powiat tarnowski, tj. obszar 1.416 km².

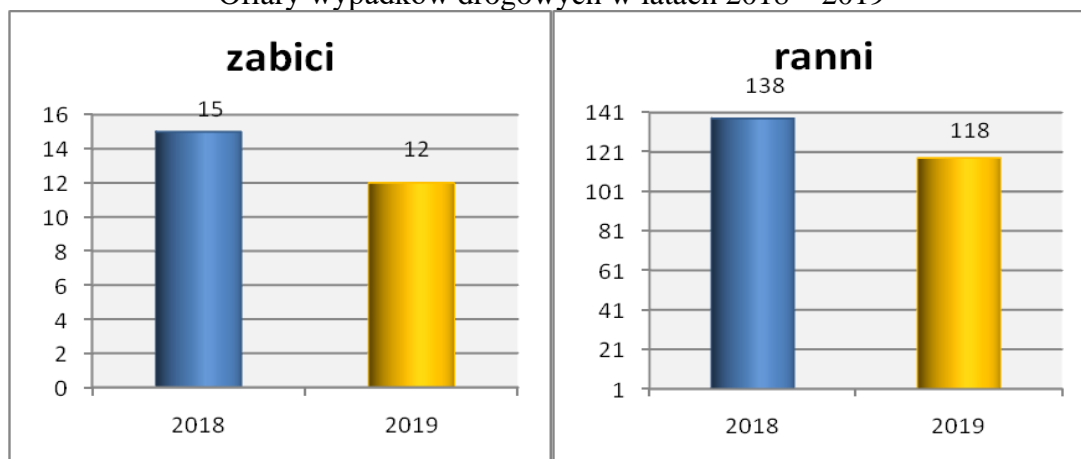
Liczba przestępstw stwierdzonych w 2019/(2018) roku w siedmiu wybranych kategoriach na terenie działania KMP w Tarnowie

Wypadki i kolizje drogowe w latach 2018– 2019

Ofiary wypadków drogowych w latach 2018 – 2019

W Tarnowie w 2019 roku miało miejsce 46 wypadków drogowych, w których 3 osoby poniosły śmierć, a 48 zostało rannych, ponadto odnotowano 1.438 kolizji drogowych.

Natomiast na całym terenie działania KMP wydarzyło się łącznie 117 wypadków drogowych, w których 12 osób poniosło śmierć, a kolejnych 118 zostało rannych. Ujawniono również 2.769 kolizji drogowych.

Główne przyczyny wypadków i kolizji spowodowanych przez kierujących 2019/2018 rok.

	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu	27 (28)	1 (0)	27 (31)	488 (430)
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	26 (30)	5 (8)	25 (29)	387 (356)
Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	4 (1)	0 (0)	4 (3)	394 (378)
Nieprawidłowe cofanie	2 (2)	0 (0)	2 (2)	267 (216)
Nieprawidłowe omijanie	1 (1)	0 (0)	1 (1)	143 (132)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2018 roku.

Główne przyczyny zdarzeń spowodowanych przez pieszych - 2019/(2018) rok

	Zdarzenia	Wypadki	Zabici	Ranni
Wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem	17 (11)	4 (2)	1 (0)	3 (2)
Inne przyczyny	3 (5)	0 (1)	0 (0)	0 (1)
Wejście na przejście zza pojazdu, przeszkody	3 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Leżenie, siedzenie, klęczenie, stanie na jezdni	1 (1)	1 (1)	1 (0)	0 (1)

*dane podane w nawiasach dotyczą 2018 roku.

Polityka karno-administracyjna (2018/2019 rok)

	2018	2019	
Ujawniono ogółem wykroczeń	55.257	33.092	
Skierowano wniosków o ukaranie do sądu	4.449	2.771	
Ukarano mandatami karnymi za wykroczenia	19.427	7.882	
Pouczono	28.793	19.674	
Sporządzono odstąpięć od kierowania wniosku o ukaranie do sądu	2.588	4.506	
Zatrzymano kierujących będących pod wpływem alkoholu	Ogółem	661	498
	w tym:		
	z art. 87 § 1 kw	179	176
	z art. 87 § 2 kw	109	72
	z art. 87 § 1a kw	373	250

Przemoc w rodzinie - procedura Niebieskiej Karty (2018/2019 rok)

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart

		2018	2019	Tendencja
Ilość sporządzonych niebieskich kart		465	429	- 36
Sprawcy	ogółem	471	431	- 40
	kobiety	41	33	- 8
	mężczyźni	428	396	- 32
	nieletni	2	2	0
	pod wpływem alkoholu	209	194	- 15
	zatrzymano w PDOZ - w tym do wytrzeźwienia	211 62	251 64	+ 40 + 2
Pokrzywdzeni	ogółem	579	532	- 47
	małoletni	74	68	- 6
	dorośli	505	464	- 41

Działania profilaktyczne

Komenda Miejska Policji w Tarnowie prowadzi szereg działań profilaktycznych, mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na terenie miasta, jak i powiatu tarnowskiego. W 2019 roku policjanci Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału

Prewencji KMP w Tarnowie i dzielnicowi, realizując programy profilaktyczne, dotarli do tysięcy odbiorców.

Wybrane programy profilaktyczne

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w ramach działań profilaktycznych organizowali i uczestniczyli w wielu wydarzeniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz seniorów.

Przykładowe działania organizowane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji na terenie miasta Tarnowa:

- udział w kampanii „Biała wstążka”, w tym w konferencji „Przemoc wobec mężczyzn - statystyki policyjne”;
- projekt edukacyjno-informacyjny „Kibice i doping - TAK. Pseudokibice i agresja – NIE”, w ramach którego w 2019 roku przeprowadzono ogółem 277 spotkań na terenie miasta i powiatu tarnowskiego, w których uczestniczyło łącznie 10.650 osób, w tym 9.265 uczniów, 881 nauczycieli, 504 rodziców;

Alkohol i narkomania			Handel ludźmi			Kibice i doping – TAK. Pseudokibice i agresja - NIE		
Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
12.147 (7.221) osób	1.061 (483) osób	2.775 (611) osób	6.696 (2.746) osób	240 (184) osób	1.706 (578) osób	9.265 (4.387) osób	881 (211) osób	504 (291) osoby

- działanie „Zima - bezdomni” - monitorowanie sytuacji osób zagrożonych wychłodzeniem;
- projekt „Zagrożenie w sieci – profilaktyka, reagowanie”;

	Szkoły Podstawowe + wygaszane klasy gimnazjalne			Szkoły średnie		
	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Ogółem	7.408 (5.572) osób	166 (140) osób	913 (591) osób	723 (781) osoby	50 (26) osób	100 (183) osób

- międzynarodowy Dzień Bezpiecznego Internetu – Safer Internet Day. Policjanci przez cały luty 2019 roku promowali zasady bezpiecznego i kulturalnego korzystania z Internetu w trakcie spotkań prowadzonych w placówkach oświatowych, gdzie przeprowadzili ogółem 189 spotkań, z czego 179 z dziećmi i młodzieżą, 8 spotkań z nauczycielami i 2 z rodzicami;
- udział w projekcie „Przez zabawę do bezpieczeństwa. Pierwszy krok w kartingu”. Policjanci prowadzili zajęcia edukacyjne dla uczestników projektu na terenie toru Speed Race w Tarnowie, którego głównymi partnerami byli: miasto Tarnów, Polski Związek Motorowy, Wojewódzka Małopolska Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego;
- program „Kręci mnie bezpieczeństwo ... nad wodą”. Akcja została rozpropagowana przez policjantów wśród lokalnej społeczności w trakcie spotkań w placówkach

oświatowych, a przede wszystkim podczas pikników, festynów oraz imprez plenerowych;

- piknik „Wakacje - bawmy się bezpiecznie” - IX edycja zorganizowana przez KMP pod patronatem prezydenta Tarnowa. W trakcie pikniku policjanci prowadzili konkursy dla dzieci i młodzieży na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w czasie zabaw, w sieci oraz bezpiecznego wypoczynku, ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczeństwo nad wodą. W pikniku uczestniczyli również funkcjonariusze Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Policjanci w czasie pikniku promowali założenia kampanii „Narkotyki i dopalacze zabijają”, realizowanej pod hasłem „Szkoda Ciebie na takie pato-klimaty”;
- przy współpracy tarnowskiej policji z Urzędem Miasta Tarnowa wydrukowany został kolejny nakład opracowanej w zeszłym roku i cieszącej się dużym zainteresowaniem ulotki dotyczącej popularnych metod działania oszustów na szkodę osób starszych, która kolportowana była m.in. podczas spotkań w klubach seniora;
- policjanci podejmowali współpracę z Miejskim Rzecznikiem Konsumentów. Wynikiem współdziałania było opracowanie przez funkcjonariuszy nowej ulotki dedykowanej osobom starszym, dotyczącej w znacznej mierze praw konsumenta, która wydana została ze środków Starostwa Powiatowego w Tarnowie. Zamysłem policyjnego projektu było stworzenie materiału promującego bezpieczeństwo osób starszych i jego kolportaż przez dzielnicowych oraz policyjnych profilaktyków w placówkach służby zdrowia i bankach.

Działalność Straży Miejskiej w Tarnowie

Straż Miejska w Tarnowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa powołaną do ochrony porządku publicznego. Działania straży miejskiej koncentrują się na służbie patrolowo-interwencyjnej, reagowaniu na zgłoszenia od mieszkańców Tarnowa i podejmowaniu interwencji w ujawnionych przez strażników przypadkach naruszenia prawa.

W 2019 roku strażnicy przyjęli 22.088 zgłoszeń od mieszkańców miasta Tarnowa. Zgłoszenia te dotyczyły:

- zagrożeń pożarowych - 135,
- awarii technicznych - 443,
- zagrożeń życia i zdrowia - 515,
- spożywania alkoholu – 1.040,
- pozostałych – 1.200,
- zwierząt – 1.411,
- nieobyczajnych wybryków – 2.311,
- ochrony środowiska i gospodarki – 2.337,
- zakłócania porządku publicznego i spokoju – 4.713,
- zagrożeń w ruchu drogowym – 11.334.

W ramach działalności prewencyjnej doprowadzono do PONON-u, Policyjnej Izby Zatrzymań i miejsca zamieszkania 1.493 osoby nietrzeźwe, zabezpieczono 138 imprez i uroczystości patriotycznych, kulturalnych i szkolnych. Ujawniono ogółem 18.225 wykroczeń, za popełnienie których 10.448 sprawców ukarano mandatami karnymi na kwotę 1.175,925,00 złotych, sporządzono 1.911 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Tarnowie oraz pouczone 6.199 osób. W 2019 roku funkcjonariusze straży miejskiej ujawnili 691 wykroczeń przeciwko urządzeniom użyteczności publicznej. Strażnicy wystawili 3.636 patroli samodzielnych oraz 66 wspólnych z policją.

Pomocnym narzędziem dla mieszkańców miasta Tarnowa jest bramka internetowa, za pomocą której przez całą dobę można poinformować straż miejską o nieprawidłowościach, sytuacjach wymagających reakcji, przekazać uwagi i sugestie wraz z możliwością wysłania załączników, w tym zdjęć i filmów. Rok 2019 potwierdził, że ta forma komunikacji z mieszkańcami i mediami jest wyjątkowo ważna. Liczba zgłoszeń przesłanych drogą mailową do straży miejskiej sukcesywnie rośnie z 799 w 2018 roku do 850 w 2019 roku, co wskazuje, że mieszkańcy Tarnowa coraz chętniej korzystają z tej formy kontaktu i zgłaszania problemów.

Na poprawę stanu bezpieczeństwa w mieście oraz ograniczenie popełnionych wykroczeń lub zdarzeń o charakterze przestępczym w miejscach publicznych wpływ ma monitoring miejski. W 2019 roku operatorzy monitoringu ujawnili 3.846 przypadków naruszenia porządku publicznego, kierując w miejsce zdarzenia patrole straży miejskiej.

Aktualnie straż dysponuje 42 kamerami, w tym 39 to kamery cyfrowe pracujące w technologii Full HD. Dostępne w roku 2019 środki finansowe pozwoliły na zastąpienie 3 kamer analogowych oraz 2 kamer radiowych kamerami cyfrowymi.

W 2019 roku został zakupiony statek powietrzny typu dron. Jest to urządzenie wielofunkcyjne wyposażone w kamerę i służy do patrolowania ulic, monitorowania imprez masowych, pozwala wykrywać pożary i nielegalne wysypiska śmieci. Do kierowania dronem przeszkolonych zostało dwunastu funkcjonariuszy, którzy uzyskali certyfikaty wydane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego.

W zakresie unowocześnienia i modernizacji taboru samochodowego w roku 2019 kupiono radiowóz marki dacia duster z napędem 4x4, służący między innymi do przemieszczania się w terenach trudno dostępnych w przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych. Straż miejska dysponuje 10 radiowozami wyposażonymi w sygnały świetlne i dźwiękowe z zainstalowanymi zestawami głośno mówiącymi, umożliwiającymi przekazanie komunikatów głosowych w przypadku zaistnienia konieczności ostrzegania lub informowania mieszkańców. Pięć radiowozów jest przystosowanych do przewozu osób nietrzeźwych i ujętych. Dodatkowo wszystkie radiowozy wyposażone są w radiostacje cyfrowe z wbudowanym systemem GPS, co umożliwia przede wszystkim bieżące monitorowanie patroli na terenie miasta, koordynację działań, minimalizację czasu reakcji na zgłoszenie. Dyżurny posiada możliwość podglądu lokalizacji patroli w systemie GPS i kieruje w miejsce interwencji patrol pełniący służbę najbliżej zgłoszonego zdarzenia. Dodatkowo straż miejska dysponuje 18 przenośnymi radiotelefonami cyfrowymi z wbudowanym modułem GPS. Na wyposażeniu znajdują się także dwa parasole grzewcze, kamera termowizyjna oraz dwa noktowizory. Parasole grzewcze mogą być wykorzystane w przypadku zaistnienia zdarzeń nadzwyczajnych, objętych zakresem zarządzania kryzysowego, są również używane podczas spotkań i imprez organizowanych na terenie miasta Tarnowa w okresie zimowym.

Kamera termowizyjna i noktowizory służą funkcjonariuszom do obserwacji miejsc trudno dostępnych i nieoświetlonych. Urządzenia te najczęściej wykorzystywane są do kontroli pustostanów pod kątem przebywania osób bezdomnych, parków, a w okresie Święta Zmarłych w rejonie cmentarzy w celu przeciwdziałania kradzieżom zniczy i wiązanek.

Niezwykle ważną formą działalności straży miejskiej w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego są działania edukacyjne i informacyjne w ramach programów profilaktycznych dla uczniów tarnowskich szkół i przedszkoli. Działania te kształtują wiedzę i świadomość uczniów na temat zagrożeń zewnętrznych i umiejętności zachowania się w sytuacji wystąpienia zagrożenia. Przeprowadzono zajęcia profilaktyczne w 54 placówkach oświatowo-wychowawczych, w których wzięło udział 6.300 dzieci i młodzieży. Działania profilaktyczne prowadzone były również podczas imprez plenerowych. W 2019 roku zespół zadaniowy ds. profilaktyki zrealizował następujące

programy: „Jestem świetlikiem na drodze”, „Obcy”, „Alkohol i nieletni”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, „Agresja, przemoc, cyberprzemoc”.

Ponadto oprócz kontynuacji w/w programów profilaktycznych uruchomiono tzw. „Wakacyjne posterunki”. W lipcu i sierpniu odbyło się 7 spotkań na tarnowskich osiedlach, podczas których funkcjonariusze przyjmowali interwencje oraz rozmawiali z mieszkańcami o nurtujących ich problemach, wskazując możliwe sposoby ich rozwiązania. Dodatkowo w okresie jesienno-zimowym zorganizowano 3 pokazy dotyczące prawidłowego palenia w kotłach węglowych pod hasłem „Ogrzewaj bez dymu”.

W trakcie 2019 roku Zespół Zadaniowy ds. Profilaktyki Straży Miejskiej w Tarnowie prowadził i uczestniczył w akcjach profilaktycznych:

- „Rejestr psów” – zarejestrowano w bazie danych 454 psy;
- „Opaska bezpieczeństwa” – wydano 1.730 opasek dla dzieci;
- „Znakowanie rowerów” – oznakowano 285 rowerów;
- kurs samoobrony dla kobiet – w piątej edycji przeszkolono 12 kobiet, podczas 10 spotkań trwających po 1.5 godziny.

17.2. Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej i OSP w Tarnowie – Rzędzinie.

Zabezpieczenie logistyczno - techniczne i organizacyjne. Przygotowanie do działań ratowniczo-gaśniczych.

Na terenie Tarnowa zadania ratownicze prowadzą dwie Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie, zlokalizowane przy ul. Klikowskiej i ul. Błonie. Ponadto na obszarze miasta funkcjonuje Zakładowa Straż Pożarna w Grupie Azoty S.A. i jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie - Rzędzinie.

Stan etatowy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie w roku 2019 nie zmienił się i wynosił 199 funkcjonariuszy, co daje współczynnik liczby strażaków na 1000 mieszkańców 0,65.

Bieżące utrzymanie wszystkich obiektów Komendy Miejskiej PSP obejmowało dokonywanie wymaganych przeglądów i badań instalacji technicznych oraz prowadzenie prac remontowych w budynku przy ulicy Klikowskiej ze środków własnych, wygospodarowanych z oszczędności oraz z dotacji Gminy Miasta Tarnowa i Starostwa Powiatowego w Tarnowie.

W ramach poprawy warunków BHP i socjalnych w 2019 r. wykonano w obiektach KM PSP Tarnów następujące zadania:

- zakończono zadanie pt. „Przywrócenie stanu pierwotnego pokrycia dachowego na budynku JRG nr 2 – etap II” (remont przeciekającego dachu),
- prace remontowe w pomieszczeniach archiwum komendy,
- prace remontowe sali narad.

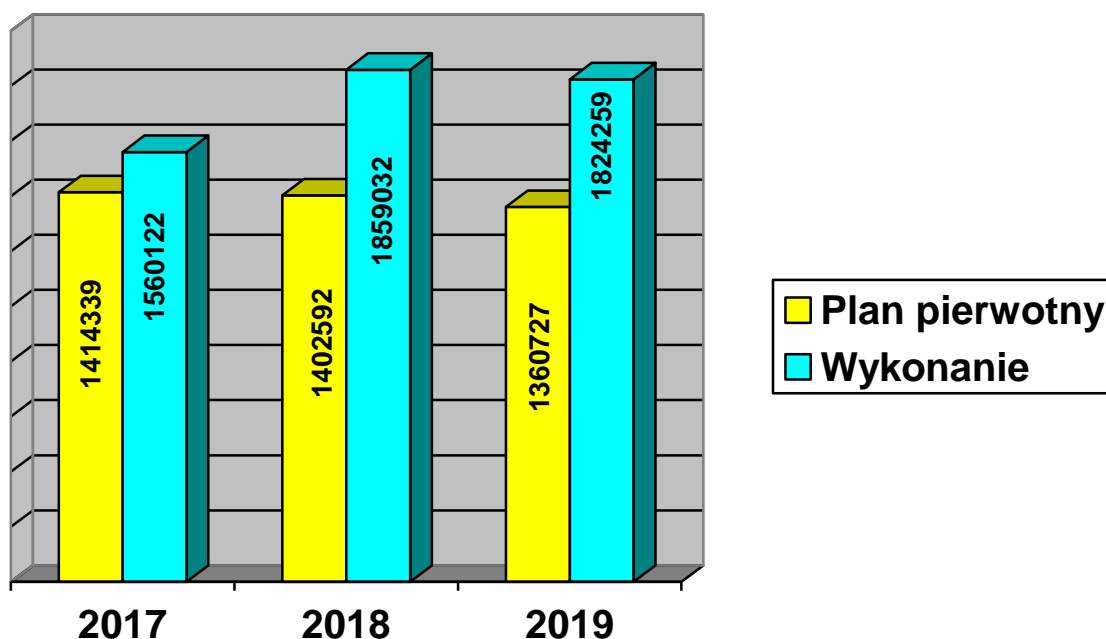
W ramach programu „Na straży danych” w 2019 r. zmodernizowano sprzęt oraz oprogramowanie komputerowe, przystosowując je do wymagań stawianych dla aplikacji związanych z elektronicznym zarządzaniem dokumentami.

Budżet

	Rok 2018		Rok 2019	
	Plan pierwotny	Wykonanie	Plan pierwotny	Wykonanie
Razem	15.562.674 zł	16.278.432,61 zł	15.847.889 zł	18.048.078,46 zł
<i>Osobowe i pochodne</i>	13.310.082 zł	13.517.159,74 zł	13.612.162 zł	15.304.709,66
<i>Świadczenia</i>	800.000 zł	765.041,09 zł	795.000 zł	729.109,87 zł
<i>Wydatki rzeczowe</i>	1.402.592 zł	1.859.031,78 zł, w tym 22.800 zł GMT 20.000 zł SP	1.360.727 zł	1.824.258,93 zł, w tym 57.500 zł GMT
<i>Wydatki majątkowe</i>	50.000 zł GMT	137.200 zł w tym 70.000 zł SP 67.200 zł GMT	80.000 zł GMT	190.000 zł, w tym 150.000 zł SP, 40.000 zł GMT

Oznaczenia użyte w tabeli: GMT- Gmina Miasta Tarnowa; SP- Starostwo Powiatowe w Tarnowie

Wydatki rzeczowe w latach 2017 – 2019 w złotych.

Gospodarka transportowa i zabezpieczenie techniczne jednostek

Na koniec 2019 roku Komenda Miejska PSP w Tarnowie posiadała 40 pojazdów, w tym: 11 samochodów gaśniczych, 25 samochodów specjalnych, 2 pojazdy typu QUAD, pojazd typu amfibia oraz zabytkowy samochód pożarniczy „star 25”. Ponadto 23 przyczepy specjalistyczne o różnym przeznaczeniu (dla porównania w roku 2009 było ich 15), 7 kontenerów specjalistycznych: inżynieryjno – techniczny, wężowy, sprzętu ochrony dróg

oddechowych, proszkowo-gaśniczy, pompowy oraz transportowy, 5 łodzi i pontonów z silnikiem motorowym oraz 180 jednostek sprzętowych napędzanych silnikiem spalinowym.

Gotowość bojowa samochodów i sprzętu silnikowego utrzymywana jest w dużej mierze dzięki systematycznie i terminowo prowadzonym obsługom technicznym pojazdów w warsztacie samochodowym KM PSP w Tarnowie, specjalizującym się w naprawach samochodów pożarniczych. W ramach działań prowadzonych w warsztacie samochodowym wykonano 253 różnego rodzaju naprawy, badania techniczne oraz przeglądy sprzętu i samochodów. Jednocześnie na bieżąco realizowana była pomoc techniczna w zakresie napraw i obsługa sprzętu oraz pojazdów dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Komenda Miejska PSP sprawuje stały nadzór nad sprzętem ochrony dróg oddechowych, organizując bieżące, okresowe oraz generalne przeglądy. Obecnie Komenda Miejska PSP w Tarnowie korzysta z programu „PSP EWIDENCJA” do ewidencji napraw, obsługa i legalizacji sprzętu ochrony dróg oddechowych, dzięki któremu zarówno nasza komenda, jak i komenda wojewódzka posiada możliwości stałego nadzoru nad sprzętem ODO z całego obszaru chronionego. Na wyposażeniu komendy znajduje się 144 aparatów powietrznych (w roku 2009 było ich 56), 252 maski indywidualne, 20 ubrań gazoszczelnych, 258 butli powietrznych oraz pięć stanowisk do ładowania butli (w tym jedno przewoźne) wyposażonych w 300-barowe sprężarki.

Sprzęt pozyskany w roku 2019 na wyposażenie KM PSP Tarnów.

W roku 2019 Komenda Miejska PSP w Tarnowie pozyskała od Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie zestaw hydrauliczny o zwiększonym potencjale ratowniczym marki LUKAS. W ramach współfinansowania z KW PSP Kraków zakupiono:

- ubrań specjalnych - 31 kompletów (otrzymano z KW PSP 106.636,59 zł),
- butów specjalnych skórzanych - 30 par (KW PSP – 10.995,10 zł, KM PSP – 17.550,00 zł),
- hełmów strażackich - 20 szt. (KW PSP – 6.000,00 zł, KM PSP – 6.177,00 zł),
- pompy dużej wydajności do wody zanieczyszczonej (koszt zakupu 150 tys. zł, w tym KW PSP -100 tys. zł).

Sfinansowano ze środków Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie, w tym z rezerwy celowej:

- doposażenie grupy ratownictwa technicznego,
- doposażenie grupy ratownictwa wodnego,
- sprzęt informatyczny i łączności (komputery, monitory, urządzenia wielofunkcyjne, oprogramowanie komputerowe, osprzęt, akumulatory do radiotelefonów),
- utrzymanie w gotowości bojowej sprzętu ODO (obsługa, przeglądy, naprawy),
- odzież specjalną, środki ochrony indywidualnej, przedmioty ekwipunku osobistego (kamizelki ochronne, ubrania specjalne, rękawice specjalne, kominiarki, buty specjalne, hełmy strażackie, sztormiaki, ubrania koszarowe, obuwie koszarowe, pasy strażackie, zatrzaśniki, toporki, sygnalizatory bezruchu, itp.),
- węże pożarnicze,
- wyposażenie kwatermistrzowskie i biurowe (narzędzia wielofunkcyjne, meble biurowe, itp.),
- wyposażenie pomieszczeń warsztatowych (sprzęt i narzędzia warsztatowe).

Sprzęt pozyskany z innych służb mundurowych lub instytucji na potrzeby Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie:

- samochód typu SOp marki jeep cherokee z napędem 4x4,
- samochód typu SOp marki citroen C5.

Środki przekazane przez Gminę Miasta Tarnowa

Gmina Miasta Tarnowa przekazała w 2019 roku Komendzie Miejskiej PSP w Tarnowie łącznie 97.500,00 zł, które rozdysponowane zostały na zakup:

- sorbentów i neutralizatorów,
- umundurowania (ubrania koszarowe, pasy bojowe, rękawice strażackie buty bojowe),
- konsoli dotykowej UNIKOM 19 (modernizacja systemu łączności),
- systemu klimatyzacji,
- sprzętu pożarniczego, m.in. prądownic, węży hydraulicznych.

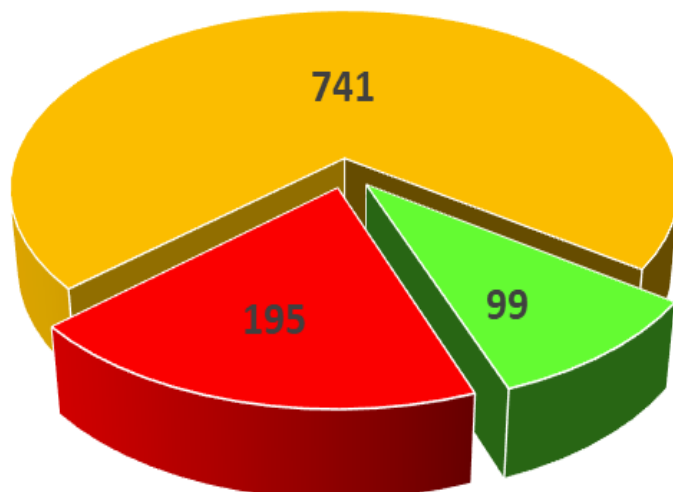
Działania interwencyjne

Statystyka i analiza powstałych zdarzeń

W 2019 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały w mieście Tarnowie 1.035 razy. W ogólnej liczbie interwencji odnotowano 195 pożarów, 741 miejscowych zagrożeń oraz 99 fałszywych alarmów. Wśród ogólnej liczby pożarów największą stanowiły: pożary traw i nieużytków rolnych, pożary w obiektach mieszkalnych oraz w innych obiektach, a także w środkach transportu. Wśród ogólnej liczby miejscowych zdarzeń największą ilość stanowiły interwencje w obiektach mieszkalnych, w innych obiektach oraz z udziałem środków transportu. Zdecydowana większość interwencji w wyniku fałszywych alarmów dotyczyła zgłoszeń w „dobrej wierze” lub wynikała z działania systemu monitoringu pożarowego.

Wykres. Liczba zdarzeń na terenie miasta Tarnowa w 2019 r.

Statystyka zdarzeń - miasto Tarnów

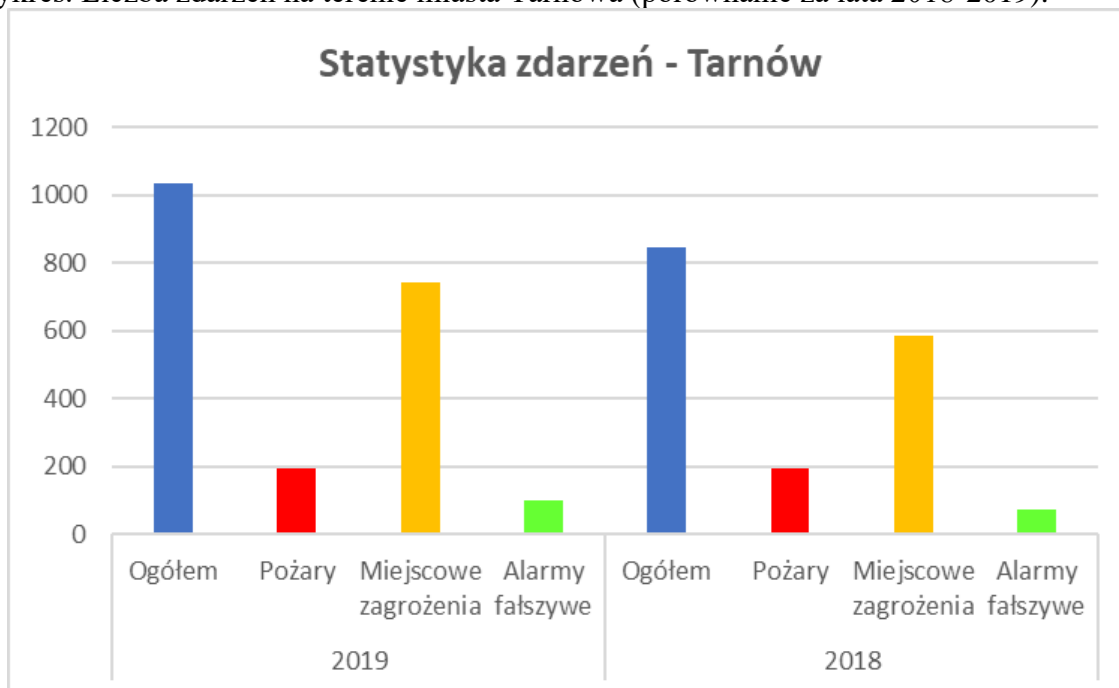

Całkowita liczba zdarzeń w 2019 r.:
1.035 interwencji

■ Pożary   ■ Miejscowe zagrożenia   ■ Alarmy fałszywe

Wykres. Liczba zdarzeń na terenie miasta Tarnowa (porównanie za lata 2018-2019).

2019				2018			
Ogółem	Pożary	Miejskowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem	Pożary	Miejskowe zagrożenia	Alarmy fałszywe
1.035	195	741	99	847	194	583	70

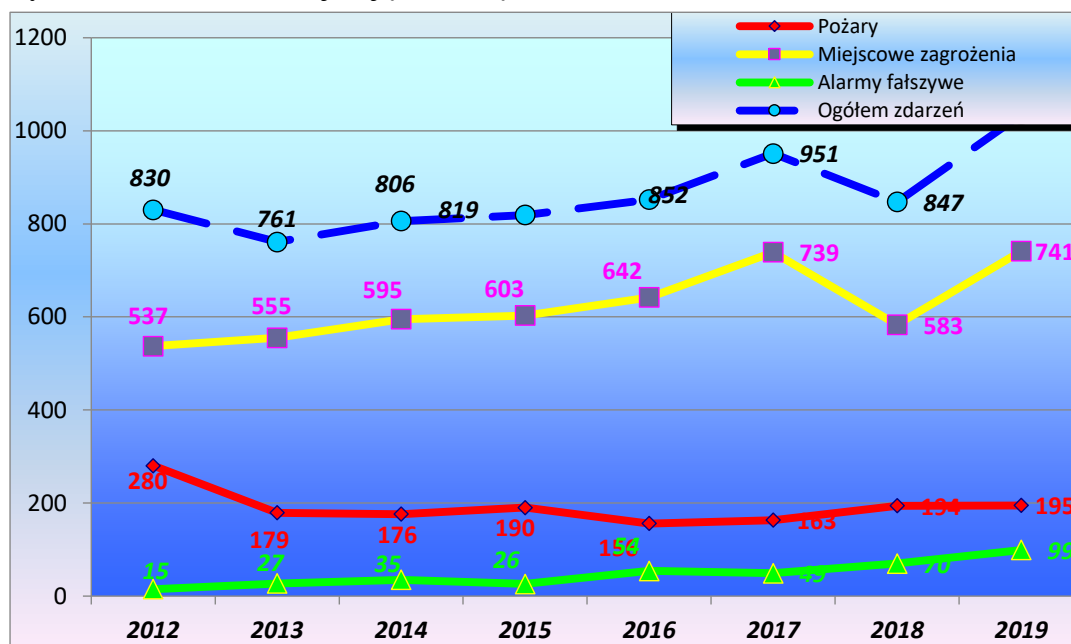
Tabela. Zestawienie najczęstszych prawdopodobnych przyczyn pożarów w 2019 r. dla miasta Tarnowa.

Prawdopodobna przyczyna pożarów	2019
Podpalenia (umyślne), w tym wypalanie traw	71
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe	2
Nieustalone	32
Wady środków transportu	21
Nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy, zapalki	2
Wady urządzeń i instalacji elektrycznych, w szczególności przewodów, osprzętu oświetlenia, odbiorników bez urządzeń grzewczych	8
Wady urządzeń grzewczych na paliwo stałe	18
Inne przyczyny	7

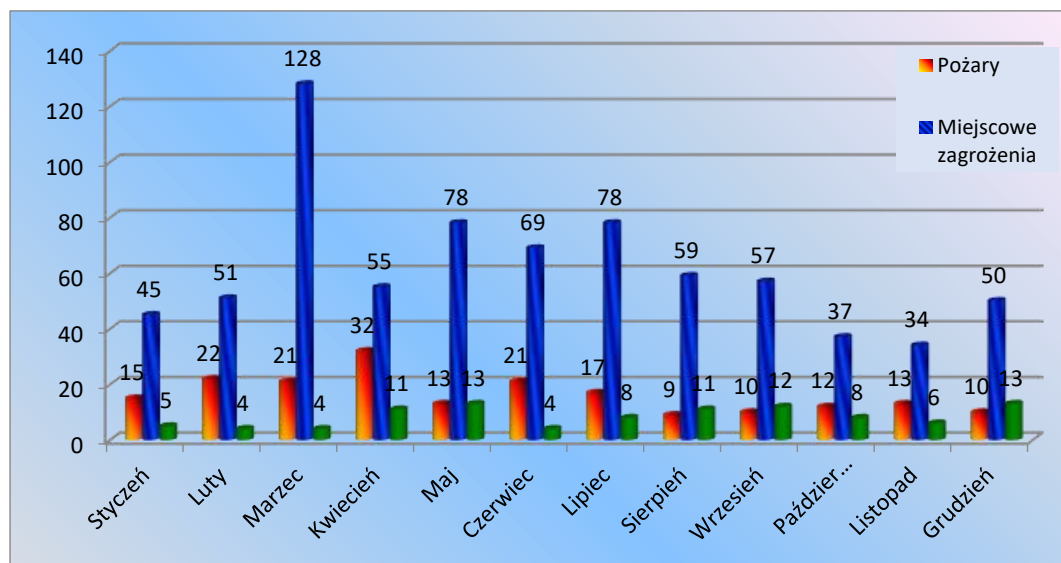
Tabela. Zestawienie najczęstszych prawdopodobnych przyczyn miejscowych zagrożeń w 2019 r. dla miasta Tarnowa.

Prawdopodobna przyczyna miejscowych zagrożeń	2019
Silne wiatry	101
Przybory wód	12
Opady deszczu	53
Chemiczne	104
Ekologiczne	3
Budowlane	8
Infrastruktura komunalna	7
W transporcie drogowym	181
W transporcie kolejowym	2
Na obszarach wodnych	4
Medyczne	46

Wykres. Zestawienie obejmujące liczbę zdarzeń w latach 2012 - 2019.

Wykres. Liczba zdarzeń w poszczególnych miesiącach w 2019 r. dla miasta Tarnowa

Znaczny wzrost zdarzeń w miesiącu marcu spowodowany był interwencjami związanymi z usuwaniem skutków silnych wiatrów (m.in. powalonych drzew, zwisających konarów, uszkodzonych lub zerwanych dachów na budynkach mieszkalnych), jakie nawiedziły nasz region w dniach 11-13 marca 2019 r. Wzrost ilości miejscowych zagrożeń w okresie od kwietnia do września związany był głównie z usuwaniem skutków zdarzeń po wypadkach komunikacyjnych.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze

W celu poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego upoważnieni funkcjonariusze Komendy Miejskiej PSP w Tarnowie, realizując zadania ustawowe w roku 2019, prowadzili czynności kontrolno-rozpoznawcze w obiektach budowlanych na podstawie wcześniej opracowanego planu kontroli oraz poza planem, w sytuacji konieczności wydania opinii/zajęcia stanowiska lub w trybie interwencyjnym, w przypadkach powzięcia informacji o możliwości wystąpienia zagrożenia życia ludzi lub bezpośredniego niebezpieczeństwa powstania pożaru bądź wystąpienia nowych istotnych okoliczności w zakresie stanu bezpieczeństwa. W roku 2019 przeprowadzono 127 kontroli na terenie miasta Tarnowa.

Podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych w obiektach znajdujących się na terenie Tarnowa stwierdzono 249 nieprawidłowości. W wyniku przeprowadzonych kontroli Komendant Miejski PSP w Tarnowie wydał 12 decyzji dotyczących usunięcia uchybień, w tym decyzję zakazu eksploatacji. Czynności kontrolno-rozpoznawcze w szczególności prowadzone były (w kolejności malejącej) w obiektach użyteczności publicznej, produkcyjno-magazynowych i zamieszkania zbiorowego. W tych obiektach przeprowadzono na terenie miasta Tarnowa łącznie 120 kontroli. Kontrolowano także budynki mieszkalne wielorodzinne, gdzie przeprowadzono 8 kontroli. Najczęściej występujące uchybienia dotyczyły (wszystkie kontrole w ww. kategoriach obiektów):

- instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- instalacji użytkowych,
- stanu dróg ewakuacyjnych (m.in. drożności, oznakowania, składowania materiałów palnych),
- instalacji wodociągowych przeciwpożarowych,
- gaśnic,
- ewakuacji w zakresie szerokości lub długości dróg ewakuacyjnych,

- ewakuacji w zakresie zabezpieczenia przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych,
- ewakuacji w zakresie wystroju korytarzy lub pomieszczeń.

Skontrolowano jeden obiekt typu escape room (jedyne tego typu zidentyfikowane), gdzie wydano zakaz eksploatacji, oraz jeden obiekt spełniający cechy syntetycznej definicji tego typu obiektu.

W związku z nowymi obowiązkami w zakresie ppoż., nałożonymi znowelizowaną ustawą o odpadach oraz ustawami ją zmieniającymi, uzgadniano operaty zawierające warunki ochrony ppoż. miejsc magazynowania odpadów oraz prowadzono kontrole obiektów związanych z gospodarowaniem odpadami. Uzgodniono 31 operatów z terenu miasta Tarnowa, z czego pozytywnie 27, negatywnie 1, z warunkiem 3. Przeprowadzono 10 kontroli działalności związanej z gospodarowaniem odpadami, po których wydano 9 opinii w formie postanowień.

W związku z pożarami obiektów gospodarowania odpadami, mającymi miejsce na terenie kraju, część kontroli w przedmiotowej materii prowadzono we współpracy z policją. W Tarnowie zanotowano pożar obiektu związanego z gospodarowaniem odpadami.

Zagrożenie życia ludzi

W ramach przeprowadzonych czynności stwierdzono, że w czterech obiektach występują nieprawidłowości, które zgodnie z przepisami rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej kwalifikują budynek jako zagrażający życiu ludzi. Wśród stwierdzanych najczęściej uchybień w tym zakresie należy wymienić:

- przekroczenie długości lub szerokości dróg ewakuacyjnych powyżej granicznych dopuszczalnych wartości,
- niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych,
- zastosowanie do wystroju korytarzy albo pomieszczeń materiałów zaklasyfikowanych jako łatwo zapalne lub kapiące pod wpływem ognia.

W odniesieniu do przedmiotowych obiektów wydawano decyzje administracyjne nakazujące dostosowanie do obecnie obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych. W jednym przypadku zakazano eksploatacji obiektu.

Przekazanie obiektów do użytkowania

Realizując zapis art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane w sprawie zajęcia stanowiska w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów nowo budowanych, przebudowywanych lub w których następuje zmiana sposobu użytkowania, przeprowadzono 35 czynności kontrolno-rozpoznawczych. W związku z przedmiotowymi „odbiorami” obiektów w 16 przypadkach wniesiono sprzeciw, uwagi lub zastrzeżenia.

W części obiektów po usunięciu stwierdzonych usterek zajęto pozytywne stanowiska w sprawie przekazania ich do użytkowania. Stanowiska w sprawie odbiorów obiektów były każdorazowo przekazywane do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego Miasta Tarnowa, który wydaje decyzje w zakresie pozwolenia na użytkowanie.

Zakłady dużego i zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej (ZDR i ZZR).

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przeprowadzono przy współudziale przedstawicieli Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP kontrole w zakładach zwiększonego i zakładach dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, tj. w Grupie Azoty S.A. (ZDR) oraz Linde Gaz Polska Sp. z o.o. (ZZR). Poza wyżej wymienionymi jako ZZR kwalifikowane są jeszcze Zakłady Mechaniczne Tarnów S. A. – bez kontroli w ubiegłym roku.

Imprezy masowe

Mając na uwadze bezpieczeństwo ludzi podczas imprez masowych, dla 20 imprez wydano w tym zakresie opinie pozytywne bądź pozytywne z uwagami. Opinie wydawano po przeprowadzeniu lustracji obiektu na miejscu planowanej imprezy masowej oraz w oparciu o przedstawianą przez organizatora imprezy dokumentację.

Wypoczynek letni i zimowy

W związku z zamieszczeniem na stronie Małopolskiego Kuratorium Oświaty wykazu obiektów zgłaszanych na zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży, tzw. Bazy Wypoczynku, funkcjonariusze tut. komendy na bieżąco śledzili informacje o organizacji wypoczynku.

W oparciu o posiadaną dokumentację z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych wydano 2 opinie dotyczące wypoczynku dzieci i młodzieży w obiektach na terenie miasta. Z uwagi na aktualny brak podstaw prawnych odmawiano wydania opinii dla szkół i placówek oświatowych, które zwolnione są z obowiązku jej posiadania.

Profilaktyka

Od września 2005 r. w Komendzie Miejskiej PSP w Tarnowie realizowany jest projekt „Bezpieczny dom”, który od października 2015 r. został włączony do rządowego programu „Bezpieczna +”. Przy komendzie funkcjonują pomieszczenia edukacyjne o nazwie „Ognik”. Od początku realizacji programu cieszy się on wciąż niesłabnącym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. W czasie szkolenia i pobytu w pomieszczeniach edukacyjnych dzieci nabywają praktycznych doświadczeń dotyczących prawidłowych zachowań w przypadku powstania pożaru, a w szczególności bezpiecznej i sprawnej ewakuacji z zagrożonych pomieszczeń. W 2019 roku tarnowski „Ognik” i strażnicę odwiedziło 2.185 osób.

Funkcjonariusze komendy oraz podległych JRG nr 1 i JRG nr 2 w Tarnowie uczestniczą w roli obserwatorów w wielu praktycznych sprawdzeniach organizacji oraz warunków ewakuacji z obiektów szkół i innych obiektów użyteczności publicznej. W ramach promowania bezpieczeństwa pożarowego funkcjonariusze komendy odwiedzali pod koniec roku szkoły podstawowe, zachęcając do udziału dzieci i młodzieży w organizowanych konkursach promujących ochronę przeciwpożarową oraz wręczali przy tej okazji kalendarze i ulotki propagandowe. By zapobiegać przypadkom zatrucia tlenkiem węgla i pożarów w budynkach mieszkalnych prowadzona była i jest aktualnie akcja „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”. W ramach akcji odbywają się m.in. spotkania i pogadanki w szkołach oraz w klubach seniora dotyczące sposobu przeciwdziałania tego typu zagrożeniom oraz przekazywane są ulotki edukacyjne dotyczące stosowania czujek czadu. W 2019 roku zrealizowano 71 spotkań, w których uczestniczyło 6.425 osób.

W sposób cykliczny prowadzone są akcje „Bezpieczne wakacje” oraz „Bezpieczne zimowisko” skierowane do dzieci i młodzieży (dni otwartych strażnic), podczas których zorganizowane grupy zapoznają się ze sprzętem i poznają specyfikę strażackiej służby.

W okresie wiosennym i letnim, kiedy występuje zwiększone zagrożenie pożarowe spowodowane corocznym wypalaniem łąk, torfowisk, wrzosowisk, traw na nieużytkach i terenach śródleśnych, prowadzona jest akcja propagandowa w środkach masowego przekazu, mająca na celu przypomnienie i uświadomienie niebezpieczeństwa, jakie niesie ze sobą ten proceder.

Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej

Na terenie Tarnowa funkcjonuje jednostka ochrony przeciwpożarowej Ochotnicza Straż Pożarna w Tarnowie - Rzędzinie, która czynnie wspiera Państwową Straż Pożarną w

zakresie zadań ratowniczo-gaśniczych. W ramach struktur ochrony przeciwpożarowej działa w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, zrzeszającym najlepsze jednostki pod względem wyposażenia i wyszkolenia, które biorą udział w nadzwyczajnych akcjach zagrożeń życia i zdrowia i mogą być wysyłane do działań również poza macierzystą gminę.

W roku 2019 na zapewnienie gotowości bojowej jednostki Gmina Miasta Tarnowa wydatkowała kwotę przeszło 50.300,00 zł. W ramach przedmiotowej kwoty m.in. zakupiono paliwo, buty skórzane, wyposażenie samochodu volvo, baterie akumulatorowe, projektory halogenowe, części do aparatów oddechowych. Wykonano badania wstępne i okresowe członków OSP, przeglądy okresowe pojazdów i sprzętu pożarniczego, kalibrację detektora wielogazowego oraz poniesiono stałe koszty utrzymania strażnicy przy ul. Orkana. Ponadto ubezpieczono członków OSP i pojazdy pożarnicze oraz wypłacono ekwiwalent pożarniczy dla strażaków ochotników za udział w akcjach bojowych.

W roku 2019 jednostka brała udział w następujących zdarzeniach:

- pożary - 17 razy,
- miejscowe zagrożenia - 37 razy,
- zabezpieczenie miasta - 2 razy,
- alarmy fałszywe - 2 razy,
- wyjazdy gospodarcze - 10 razy,
- ćwiczenia - 2 razy,
- ćwiczenia organizowane przez jednostkę - 6 razy.

Stan osobowy OSP na dzień 31.12.2019 r. wynosił: 52 członków czynnych, 9 osób aspirujących do członkostwa czynnego (staż kandydacki), 10 członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej i 1 członek honorowy.

Działania ratowniczo-gaśnicze wykonuje wydzielona z OSP Jednostka Operacyjno-Techniczna (JOT) licząca 28 członków z aktualnymi badaniami lekarskimi oraz wyszkolonych zgodnie z obowiązującymi wymogami. Jednostka brała udział w różnego rodzaju imprezach organizowanych w mieście, m.in. takich jak: dowóz wody na turniej rycerski, ognisko pod nazwą Pożegnanie Babiego Lata, zabezpieczenie Rajdu Pojazdów Zabytkowych, rodzinny piknik RDN. Jednostka brała również udział w ćwiczeniach ratowniczo-gaśniczych m.in. w Bazie Paliw w Woli Rzędzińskiej i ćwiczeniach w pozorowanym wypadku na torach kolejowych w Brzesku.

W roku 2019 jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie - Rzędzinie została wytypowana do przeprowadzenia cyklu szkoleń w ramach programu „Jestem mały, wiem więcej”, który miał na celu zapoznanie dzieci z tematyką ratowniczo-gaśniczą, a został zorganizowany i sfinansowany przez Zarząd Wojewódzki Związku OSP RP oraz Małopolski Ośrodek Ruchu Drogowego.

W dniu 8 czerwca 2019 r. w powiecie tarnowskim po raz pierwszy zostały zorganizowane zawody w ratownictwie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy. Drużyna Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie - Rzędzinie po wielu wspólnych ćwiczeniach i szkoleniach uzyskała w tych zawodach najlepszy wynik i zdobyła pierwsze miejsce.

Również w czerwcu 2019 r. zastęp Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie - Rzędzinie zabezpieczał i pomagał w przebiegu Regionalnych Mistrzostw Ratownictwa Medycznego na terenie Zakładów Mechanicznych w Tarnowie.

18. ADMINISTRACJA

18.1. Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Miasta Tarnowa jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa zapewniającą obsługę administracyjną, organizacyjną i techniczną Prezydenta Miasta Tarnowa, Rady Miejskiej w Tarnowie oraz jej organów wewnętrznych.

System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa na dzień 31 grudnia 2019 r.

Prezydent Miasta Tarnowa Roman Ciepiela	Wydział Audytu i Kontroli - Samodzielne Stanowisko Pracy - Miejski Audytor Wewnętrzny Wydział Bezpieczeństwa Publicznego - Pełnomocnik d/s Ochrony Informacji Niejawnych Wydział Edukacji Wydział Komunikacji Społecznej Wydział Kultury Wydział Rozwoju Miasta Wydział Sportu Urząd Stanu Cywilnego Biuro Radców Prawnych
Zastępca prezydenta Dorota Krakowska	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Wydział Mieszkalnictwa Wydział Spraw Obywatelskich Samodzielne Stanowisko Pracy d/s Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
Zastępca prezydenta Piotr Augustyński	Wydział Geodezji i Nieruchomości Wydział Rozwoju Gospodarczego Biuro Nadzoru Właścicielskiego
Zastępca prezydenta Tadeusz Kwiatkowski	Wydział Architektury i Budownictwa Wydział Infrastruktury Miejskiej Wydział Komunikacji Wydział Ochrony Środowiska Wydział Planowania Przestrzennego Biuro Zamówień Publicznych
Sekretarz miasta Aleksandra Mizera	Wydział Informatyzacji – Inspektor Ochrony Danych Wydział Organizacyjny Kancelaria Rady Miejskiej

Skarbnik miasta Sławomir Kolasiński	Wydział Budżetu Miasta Wydział Księgowości Miasta Wydział Podatków i Windykacji Wydział Księgowości Urzędu
--	---

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa

Jakość świadczonych przez Urząd Miasta Tarnowa usług związana jest z poziomem kwalifikacji pracowników. Wg stanu na koniec 2019 r., wśród zatrudnionych pracowników UMT 86,4% posiadało wykształcenie wyższe, dyplom ukończenia studiów podyplomowych posiadało 107 osób, natomiast studiów doktoranckich dwie osoby. Pracownicy urzędu, chcący podnieść swoje kwalifikacje zawodowe, mają możliwość skorzystania z dofinansowania kosztów nauki lub studiów oraz przyznania świadczeń dodatkowych (urlop szkoleniowy). W 2019 r. zawarto umowy na doksztalcanie z pięcioma pracownikami.

Poziom kwalifikacji zawodowych jest nie tylko zależny od poziomu wykształcenia, ale również od ciągłego doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy. Tym celom służą różnego rodzaju szkolenia, na które kierowani są pracownicy Urzędu Miasta Tarnowa. Szkolenia i samokształcenie pracowników rozumiane są jako systematyczny rozwój postaw, wiedzy i umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań i stanowią priorytetowy obszar zarządzania kadrami w Urzędzie Miasta Tarnowa. W procesie realizacji polityki szkoleniowej największe znaczenie posiada analiza, zdefiniowanie i rozpoznanie indywidualnych potrzeb szkoleniowych pracowników, które ujmowane są w planie szkoleń.

Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2019 r.

Liczba pracowników zatrudnionych w UMT (stan na 31 grudnia)	439
Liczba szkoleń ogółem	58
Liczba przeszkolonych pracowników	58
Liczba uczestników szkoleń	69
Liczba szkoleń przypadających na 1 pracownika	0,14
Wskaźnik szkoleń (liczba przeszkolonych/liczba pracowników urzędu)	0,14%
Koszty szkoleń ogółem	43.693,15 zł
Koszt szkolenia przypadający na 1 osobę	753,33 zł

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

18.2 System zarządzania jakością

Norma PN-EN ISO 9001:2015

System Zarządzania Jakością w Urzędzie Miasta Tarnowa stworzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i akty wewnętrzne według zasad określonych w normie PN-EN ISO 9001:2015. Zakres systemu obejmuje realizację zadań własnych gminy, zadań miasta na prawach powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawowo w całym obszarze funkcjonowania urzędu. Taki jest również zakres certyfikacji systemu – utrzymywany od 2003 r. i odnawiany co 3 lata. W dniach 11 – 12.03.2019 r. przeprowadzony został przez zewnętrzną jednostkę certyfikującą audyt odnowienia certyfikatu na zgodność funkcjonującego w urzędzie Systemu Zarządzania Jakością z wymaganiami normy PN-EN

ISO 9001:2015. Pozytywny wynik audytu spowodował przedłużenie certyfikacji do marca 2021 r.

W urzędzie funkcjonuje podejście procesowe, tzn. opisano funkcjonujące procesy, określono również wzajemne oddziaływania między tymi procesami oraz sposoby zarządzania nimi.

Urząd określa, zbiera i analizuje dane odnośnie przebiegu i wyników realizowanych procesów, informacji zwrotnej od klienta oraz wyników zarządzania jakością w celu wykazania skuteczności i przydatności wdrożonego systemu jakości oraz ustanowienia wytycznych dla jego doskonalenia.

Dane są analizowane przez właścicieli procesów i osoby nadzorujące te procesy. Na bieżąco dokonywana jest analiza raportów z audytów wewnętrznych oraz wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych. Powyższe informacje wykorzystywane są podczas przeglądu Systemu Zarządzania Jakością wykonywanego przez prezydenta.

Źródło danych stanowią:

- zapisy z monitoringu wskaźników celów jakościowych,
- ankiety badania zadowolenia klientów urzędu miasta,
- zapisy z przeprowadzonych audytów i przeglądów zarządzania,
- zapisy z przeprowadzonych działań korygujących lub zapobiegawczych,
- protokoły z kontroli wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzanych w urzędzie miasta,
- raporty benchmarkingowe.

Zgodnie z przyjętą w 2012 r. polityką jakości jednym z celów działań urzędu jest zapewnienie klientom profesjonalnych i oczekiwanych usług miejskich.

Orientacja na klienta znajduje odzwierciedlenie głównie w następujących obszarach:

- organizacji pracy urzędu,
- komunikacji z klientem, w tym przekazywaniu rzetelnych informacji o usługach świadczonych przez urząd,
- identyfikacji wymagań dotyczących wszystkich usług i produktów urzędu,
- badania spełnienia określonych wymagań.

Jednym ze źródeł rozpoznawania efektywności Systemu Zarządzania Jakością w zakresie stopnia spełnienia oczekiwań klienta jest przeprowadzanie badań ankietowych. Na zlecenie Urzędu Miasta Tarnowa w lutym 2020 r. przeprowadzono pomiar na próbie 200 respondentów z wykorzystaniem skróconej wersji kwestionariusza wywiadu. Zakres badania obejmował:

- ocenę poziomu obsługi w UMT,
- ocenę czytelności informacji w UMT,
- ocenę składników jakości obsługi w UMT, w tym: warunków obsługi, dostępności urzędników, fachowości urzędników i zrozumiałości przekazywanych przez nich informacji, zaangażowania i uprzejmości urzędników, szybkości załatwiania spraw, staranności i obiektywizmu w podejściu urzędników do załatwianych spraw,
- identyfikację zmian w urzędzie (na lepsze/na gorsze) oraz najlepszy sposób załatwiania spraw urzędowych w opinii klientów.

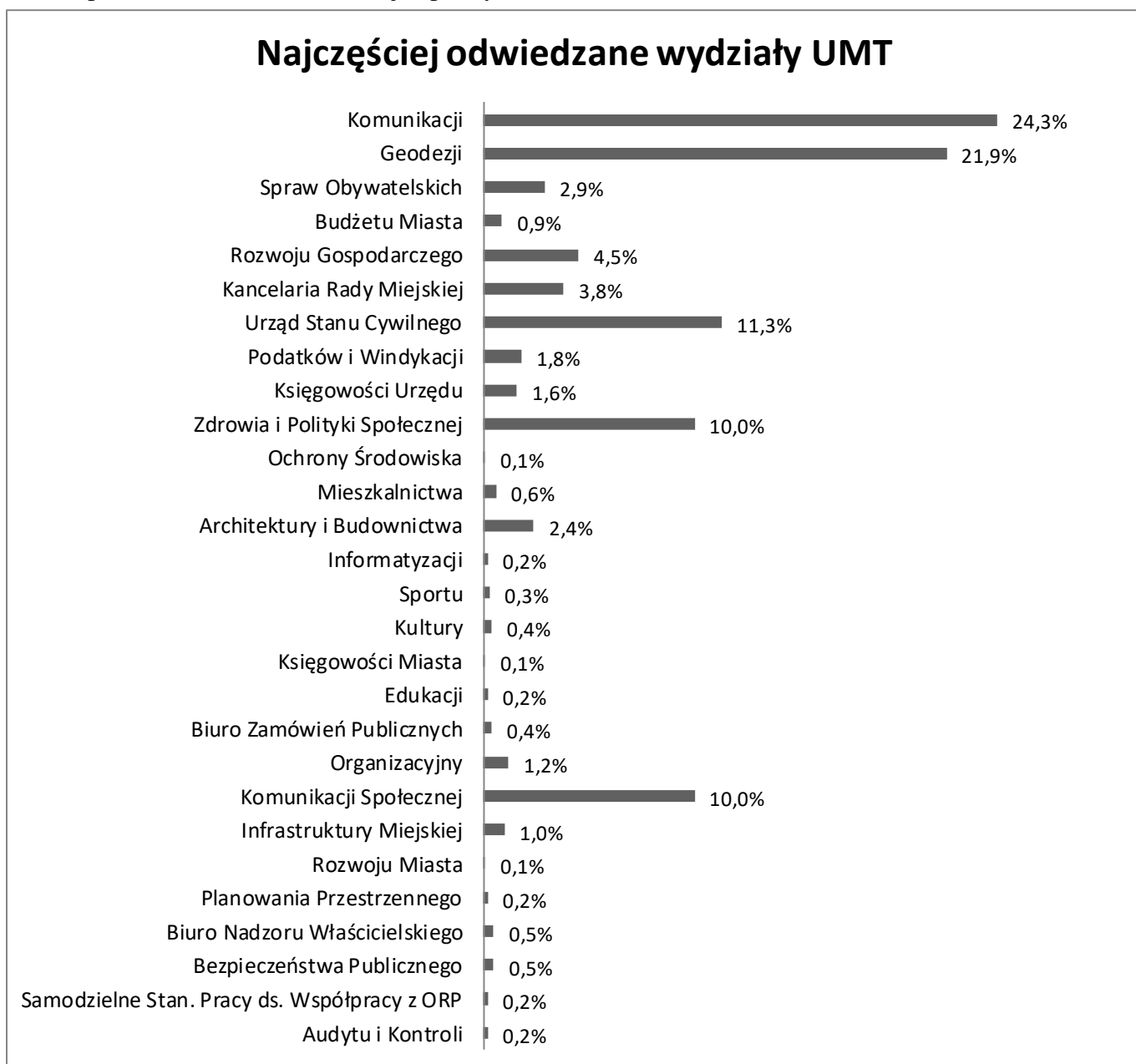
Wyniki badania:

- W badanej grupie zdecydowaną większość stanowiły kobiety - 55,7%, natomiast mężczyźni - 44,3%.
- 80,5% respondentów stanowili klienci indywidualni, 8% przedstawiciele administracji publicznej, 1,9% przedstawiciele organizacji pozarządowych, 8,6% to osoby działające w imieniu podmiotu gospodarczego, inni to 1% badanych. W porównaniu

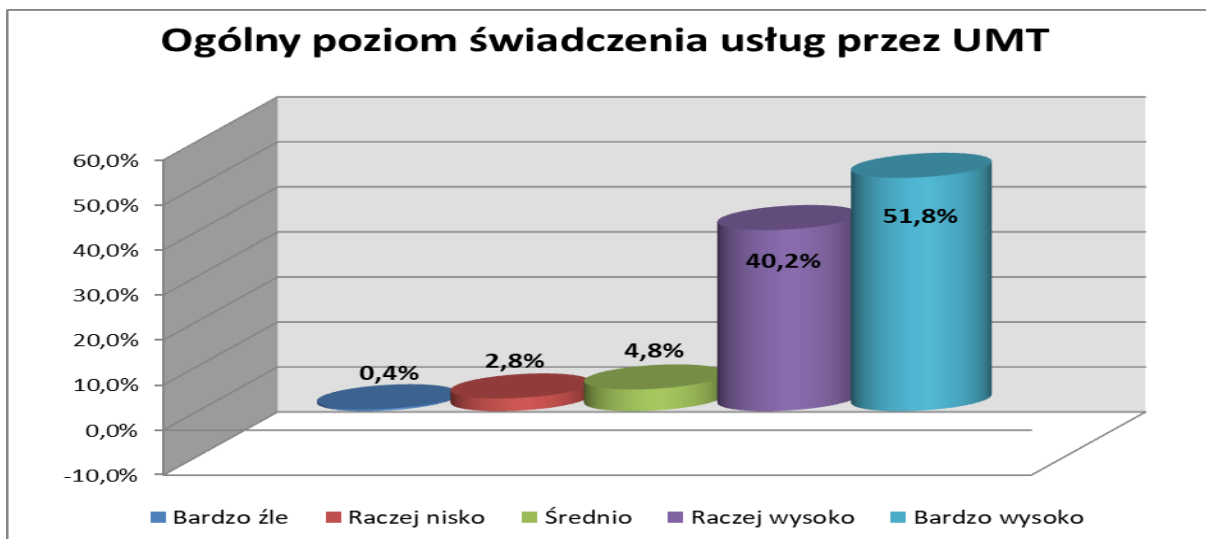
z rokiem 2019 wzrósł odsetek klientów indywidualnych, a spadł udział przedstawicieli administracji publicznej. Pozostałe grupy w porównaniu z rokiem 2019 utrzymały się na podobnym poziomie.

- Wśród grup wiekowych najliczniej reprezentowane były osoby w wieku 35 - 44 lat, które stanowiły 32% badanych (wzrost o 4 p.p. w porównaniu z rokiem 2019), petenci w wieku 45 - 55 lat stanowili 28% (wzrost o 6 p.p.), 19% badanych było w wieku 18 - 24 lat, 18% w wieku 56 - 65 lat. Osoby w wieku 65 lat i więcej stanowiły 3% (spadek o 10 p.p.).
- Największą grupę respondentów stanowiły osoby z wykształceniem średnim - 47%, 19% - osoby z wykształceniem wyższym, 21% - z wykształceniem zawodowym, z wykształceniem podstawowym tylko 13%.
- Wśród ankietowanych klientów największą grupę stanowili klienci Wydziału Komunikacji - 24,3%, kolejną liczną grupę stanowili klienci Wydziału Geodezji i Nieruchomości - 21%, oraz Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej - 10,9%.
- Poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa w 2020 roku bardzo wysoko oceniło 51,8% respondentów, a 40,2% raczej wysoko, łącznie 92% badanych wystawiło więc ocenę wysoką. Jest to wynik wzrostowy w porównaniu z rokiem 2019. Natomiast 4,8% interesantów oceniło poziom świadczenia usług średnio, raczej nisko 2,8%, natomiast bardzo źle tylko 0,4%.
- Czytelność informacji o zasadach załatwiania spraw w Urzędzie Miasta Tarnowa w 2020 roku 41,4% respondentów ocenia bardzo dobrze, a 40,1% raczej dobrze.
- Klienci Urzędu Miasta Tarnowa w 2020 roku najczęściej uzyskiwali informacje od urzędników (49%), ze strony internetowej korzystało 30,1% interesantów, z tablic informacyjnych 10,9%, a 8,9% uzyskało informacje od znajomych lub z innych źródeł (1,1%). W stosunku do wyników badania z 2019 roku bardziej popularnym źródłem informacji stała się rozmowa z urzędnikiem.
- Warunki, w jakich są obsługiwani interesanci, ocenia bardzo dobrze 47,7% respondentów, 40,7% ocenia te warunki jako dobre, łącznie 88,4% respondentów ocenia infrastrukturę urzędu pozytywnie. Tylko 10,8% ocenia warunki jako średnie, a 0,6% jako złe.
- Oceniając dostępność osób, z którymi klienci musieli się skontaktować, 55% respondentów oceniło ją bardzo dobrze, a 33,6% dobrze, co daje łączny wynik na poziomie 88,6%. Dostępność jako średnią oceniło 7,5% petentów, a tylko 3,5% jako złą.
- Zaangażowanie pracowników urzędu bardzo wysoko oceniło 58% respondentów, a 32,1% dobrze, co daje łączny wynik na poziomie 90,1%. Zaangażowanie pracowników jako średnie oceniło 7,6% pytanych, 1,4% jako złe, a 0,9% jako bardzo złe.
- Obiektywizm pracowników urzędu bardzo wysoko oceniło 57% respondentów, a 39,4% dobrze, co daje łączny wynik na poziomie 96,4%. Jako średni, oceniło obiektywizm 3,2% interesantów, 0,3% jako zły, natomiast 0,1% oceniło obiektywizm bardzo źle.
- Aż 82,3% respondentów zauważyło zmiany w urzędzie na lepsze, 4% spośród badanych nie zauważyło żadnych zmian w działaniu urzędu, a 7,7% zauważyło zmiany na gorsze. Natomiast 6% pytanych nie miało zdania. Wśród wymienianych przez respondentów pozytywnych zmian w funkcjonowaniu urzędu dominowały stwierdzenia, że poprawiła się obsługa, przeprowadzono remonty, zainstalowano windy oraz aktywowano system kolejkowy. Podstawowe zarzuty wobec działalności urzędu to przede wszystkim niewystarczająca liczba miejsc parkingowych dla samochodów osobowych i uciążliwe kolejki.

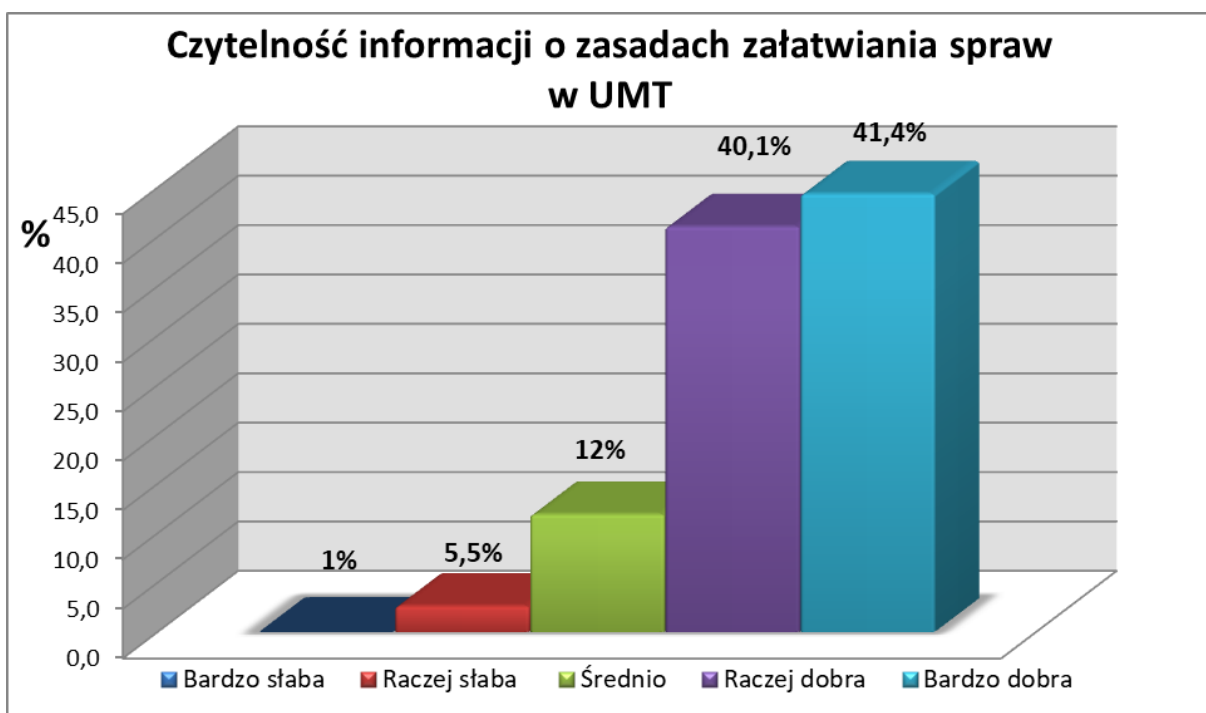
- Jako powód wizyty w urzędzie 56% respondentów wskazało wydanie decyzji, 15,9% wydanie zaświadczenia, a 9% zasięgało informacji. Natomiast 19,1% respondentów załatwiała w UMT sprawy inne niż wymieniane w kwestionariuszu badawczym, takie jak: mapy, zmiana numeru konta firmy, plan finansowy.
- Z usług urzędu 29% respondentów korzysta raz na kilka lat, 38% respondentów kilka razy w roku, średnio raz w roku 18% badanych, 2-3 razy w miesiącu urząd odwiedza 11% badanych, a 4% deklaruje, że są w urzędzie raz na tydzień lub częściej.
- Jako preferowany sposób załatwiania spraw w urzędzie 67% respondentów wybrało wizytę osobistą, 13% badanych wybrało Internet, 11% respondentów uzależnia wybór sposobu załatwiania od rodzaju sprawy, a 9% nie ma zdania na ten temat.

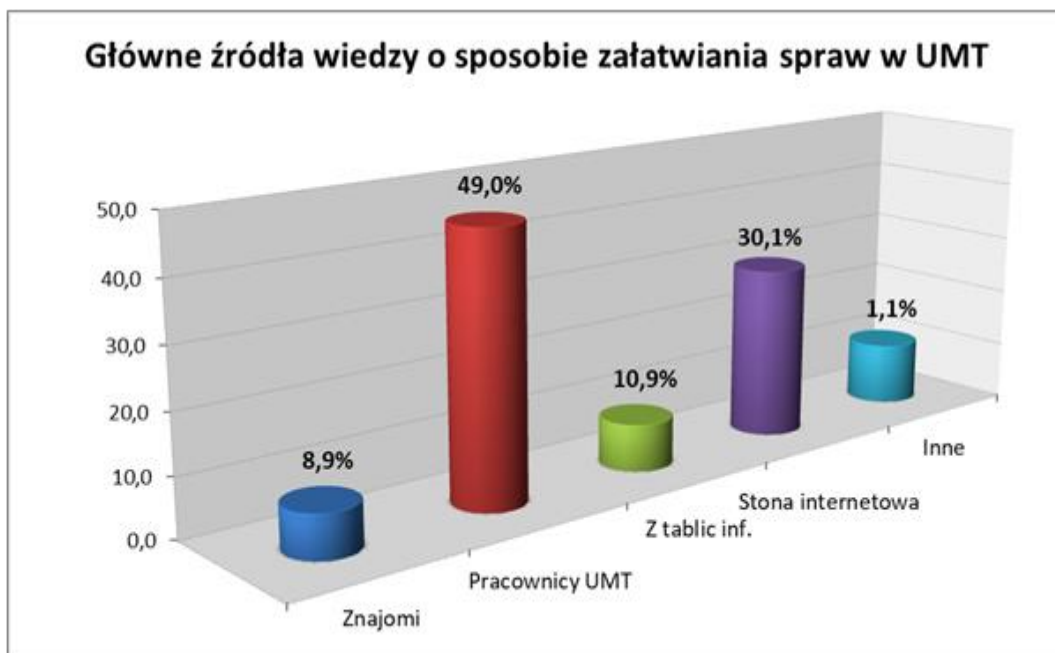
Wśród respondentów największą grupę stanowili klienci Wydziału Komunikacji - 24,3%, kolejną liczną grupę stanowili klienci Wydziału Geodezji - 21% oraz Urzędu Stanu Cywilnego 11,3%.

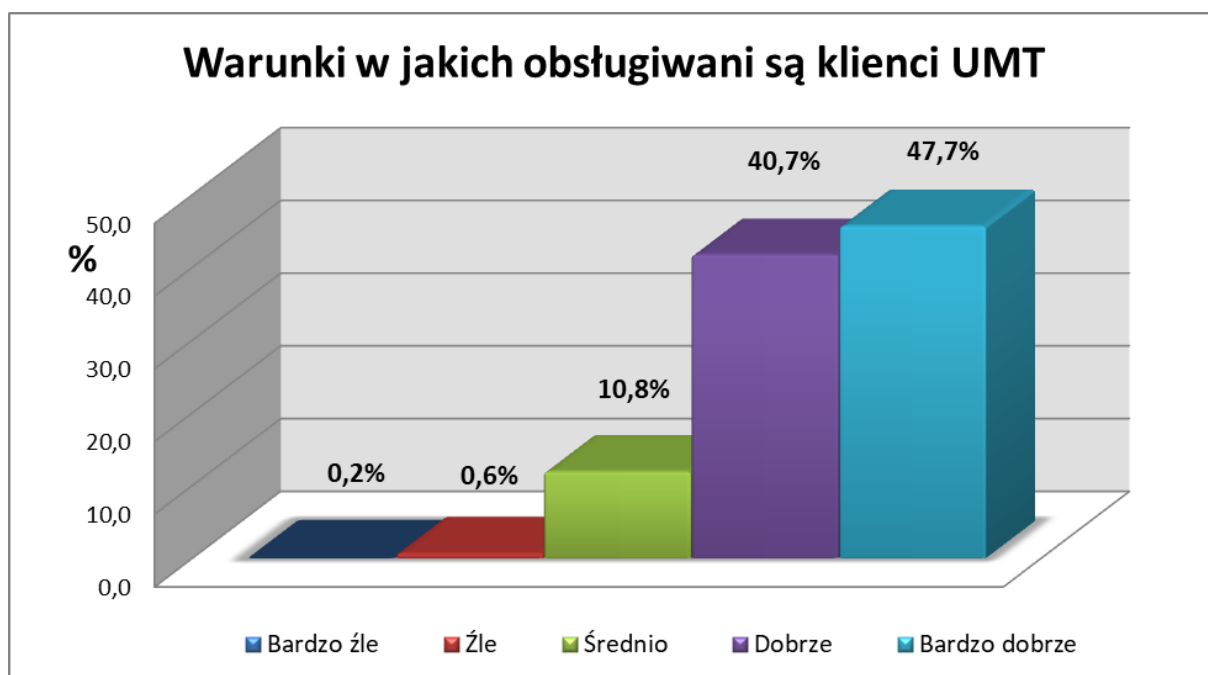
Bardzo wysoko oceniło poziom świadczenia usług przez Urząd Miasta Tarnowa 51,8% respondentów, a 40,2% zadeklarowało, że ocenia poziom usług raczej wysoko. Tylko 2,8% oświadczyło, że ocenia nisko jakość świadczonych usług, a 0,4% bardzo nisko.

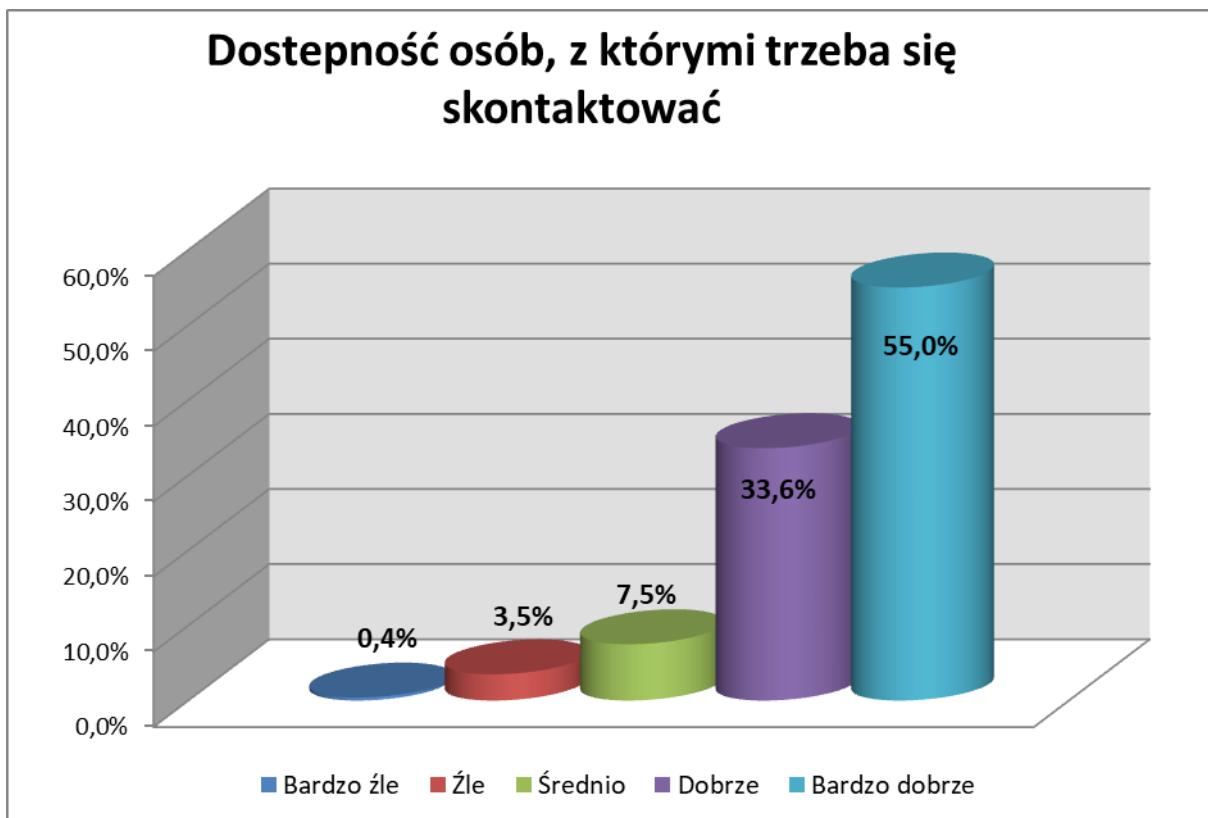
Czytelność informacji o zasadach załatwiania spraw w Urzędzie Miasta Tarnowa 41,4% respondentów ocenia bardzo dobrze, a 40,1% raczej dobrze. Tylko 5,5% ankietowanych stwierdziło, iż czytelność informacji jest słaba.

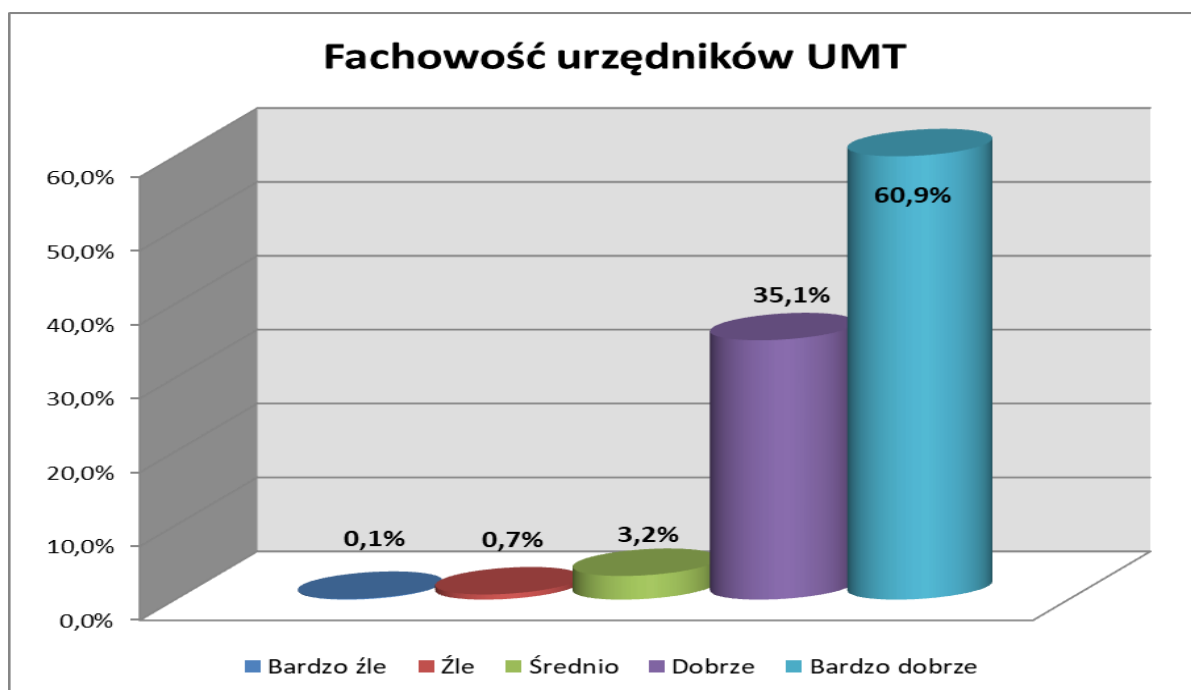
Najpopularniejszym źródłem informacji wśród klientów Urzędu Miasta Tarnowa w 2020 roku są urzędnicy 49 %. W stosunku do badania z 2019 roku mniej popularna jako źródło informacji stała się strona internetowa UMT – 30,1%. Z dwóch źródeł wymienionych powyżej tylko 8,9% petentów czerpało informacje od znajomych.

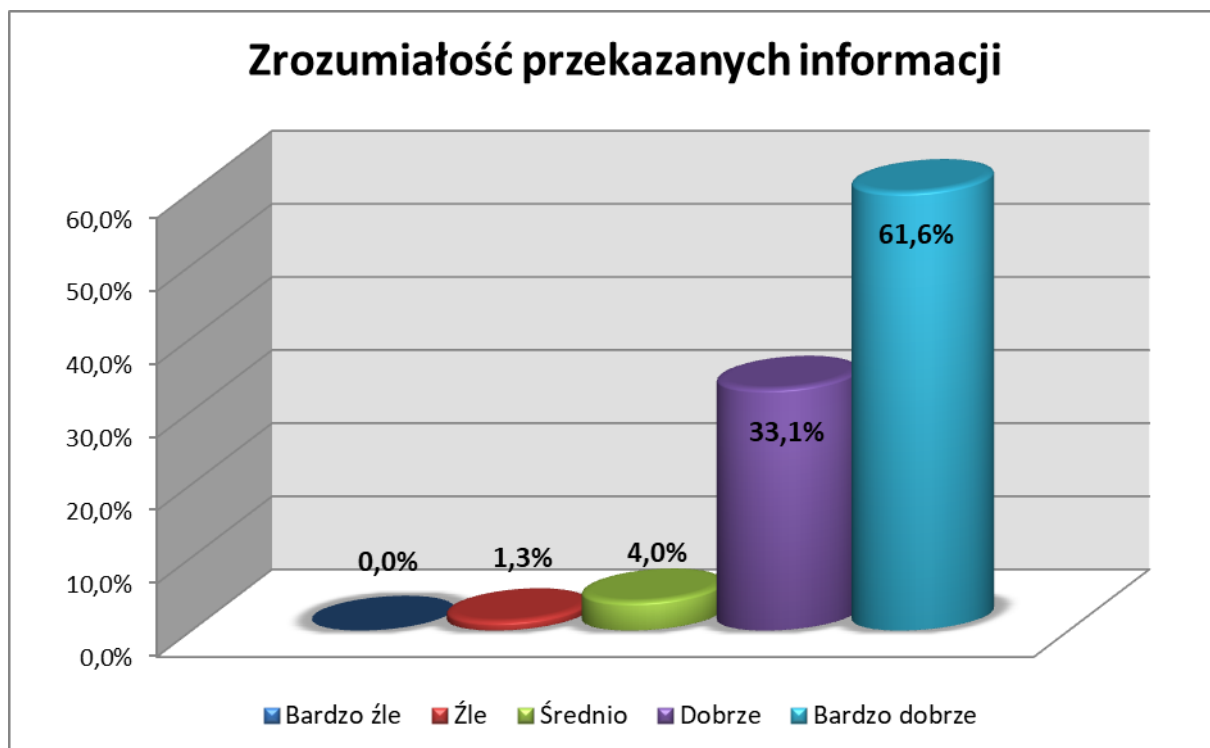
Warunki, w jakich są obsługiwani, 47,7% respondentów ocenia bardzo dobrze, a 40,7% ocenia te warunki jako dobre. Daje to łącznie 88,4% respondentów oceniających infrastrukturę pozytywnie. Tylko 0,8% ocenia warunki jako złe, a 10,8% jako średnie.

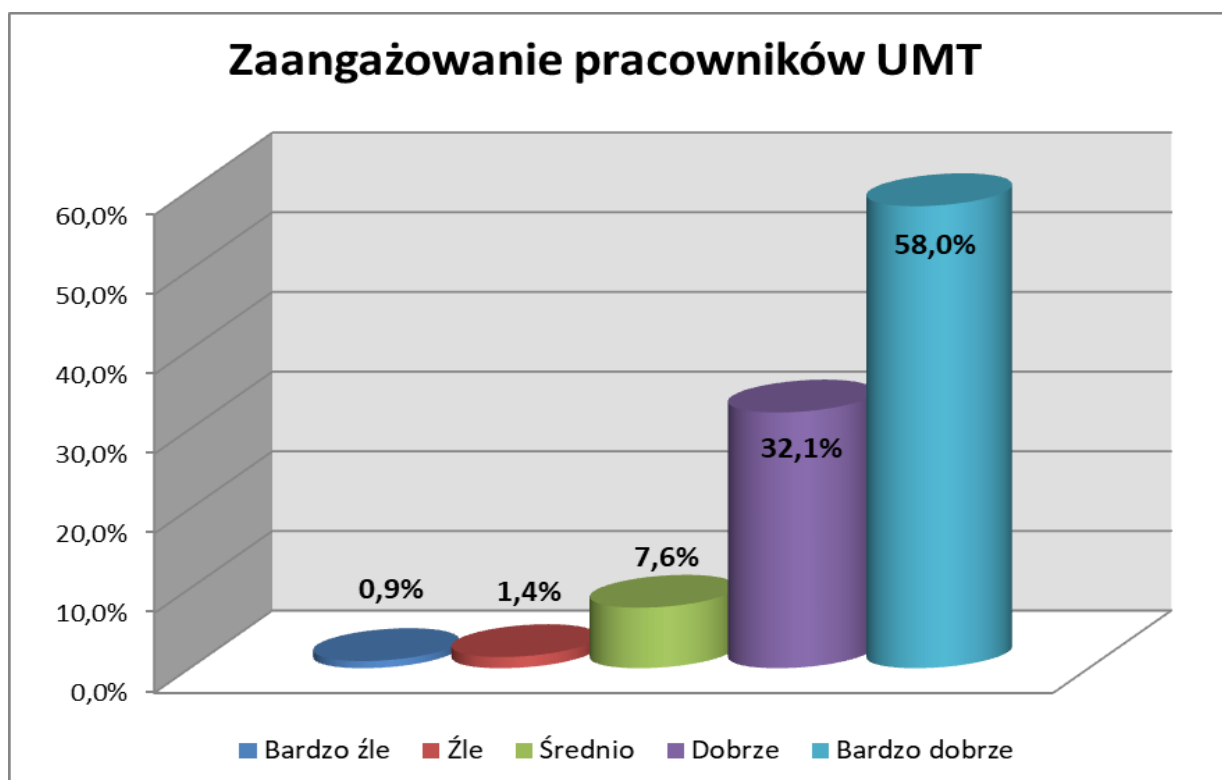
Odpowiadając na pytanie o dostępność osób, z którymi trzeba było się skontaktować, 55% respondentów oceniła ją bardzo dobrze, 33,6% - dobrze, (łączy wynik na poziomie 88,6%). Dostępność jako średnią oceniło 7,5% respondentów, a tylko 3,5% jako złą.

Odpowiadając na pytanie o fachowość urzędników, 60,9% respondentów odpowiedziało, że ocenia ją bardzo dobrze, a 35,1% dobrze, co daje łączny wynik na poziomie 96%. Jako średnią oceniło fachowość 3,9%, a tylko 0,7% jako złą.

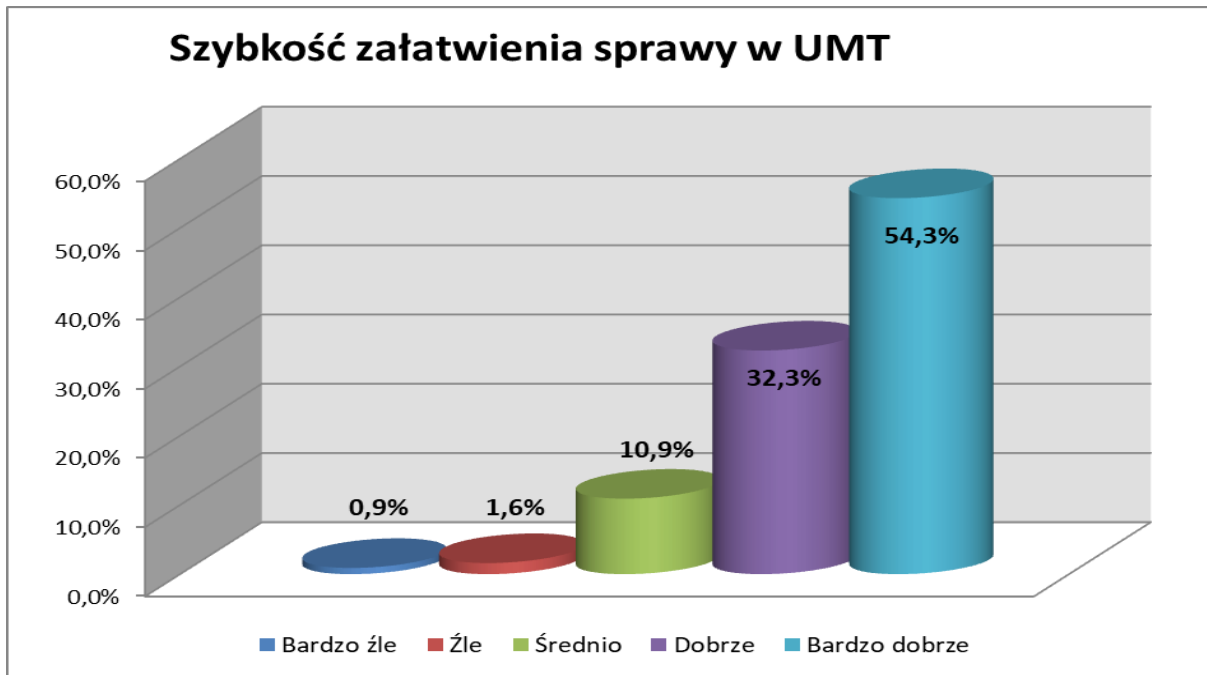

Zrozumiałość przekazywanych informacji 61,6% respondentów oceniło bardzo dobrze, 33,1% dobrze, co daje łączny wynik na poziomie 94,7%. Zrozumiałość przekazywanych informacji jako średnią oceniło 4%, a tylko 1,3 % jako złą.

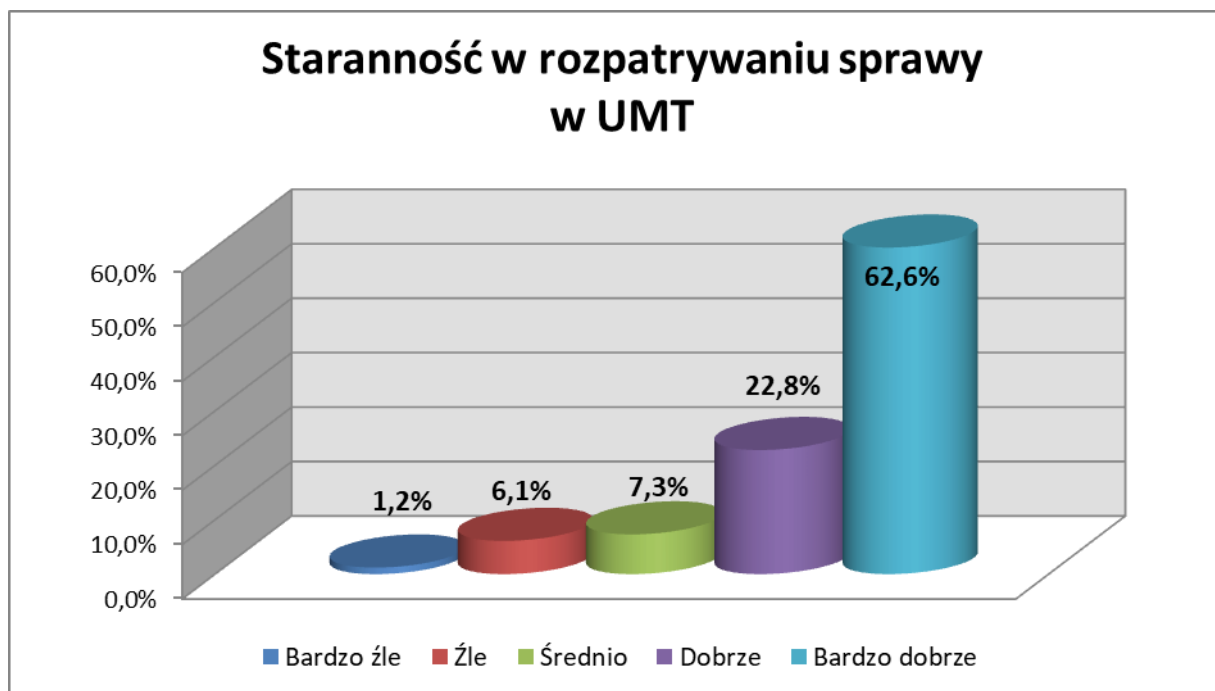

Zaangażowanie pracowników bardzo wysoko oceniło 58% respondentów, 32,1% dobrze, co daje łączny wynik na poziomie 90,1%. Zaangażowanie jako średnie oceniło 7,6%

respondentów, tylko 1,6% jako złe, natomiast 0,9% spośród badanej grupy oceniło zaangażowanie jako bardzo złe.

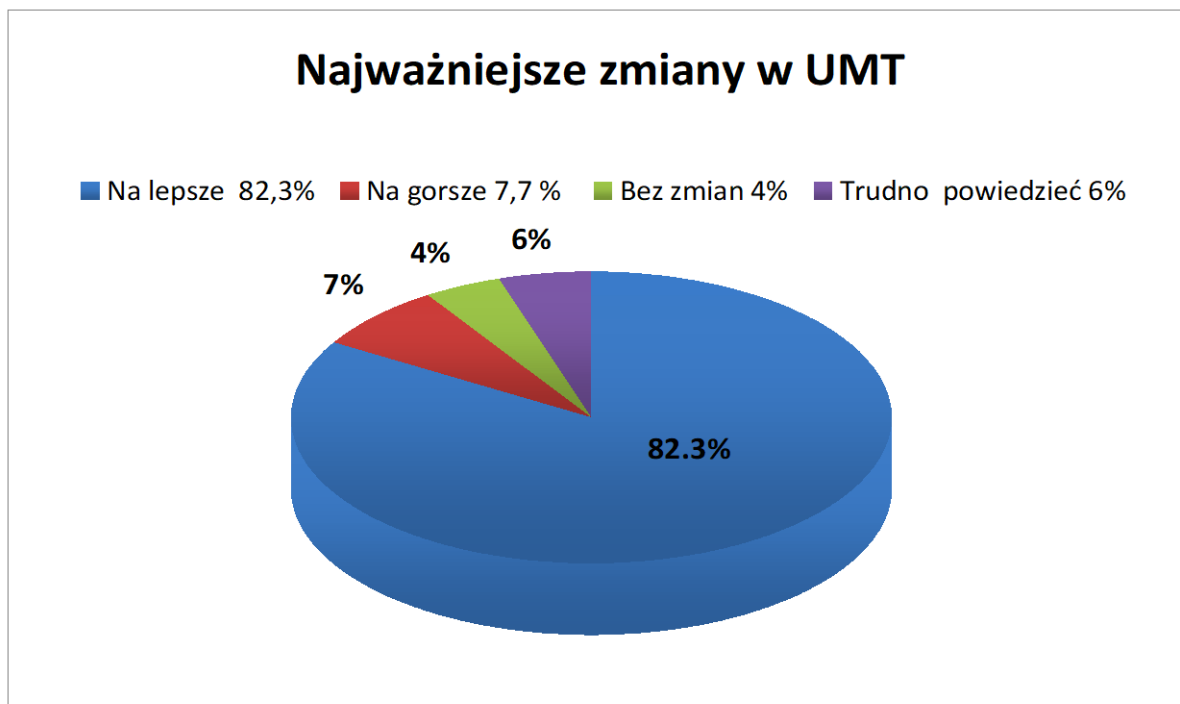
Szybkość załatwiania sprawy w UMT bardzo wysoko oceniło 54,3% respondentów, a 32,3% dobrze, co daje łączny wynik na poziomie 82,8%. Spośród badanej grupy 10,9% oceniło szybkość załatwiania spraw jako średnią, 1,6% jako złą, natomiast 1,3% oceniło szybkość załatwiania ich spraw jako bardzo złą.

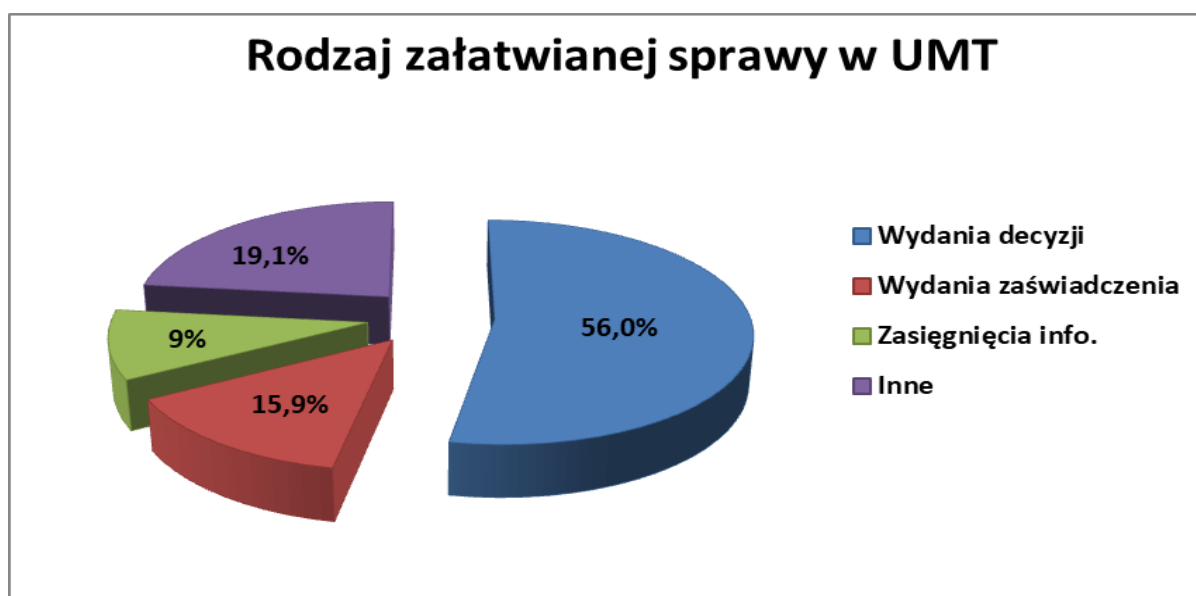
Staranność w rozpatrywaniu sprawy przez pracowników bardzo wysoko oceniło 62,6% respondentów, a 22,8% dobrze - co daje łączny wynik na poziomie 85,4%. 7,3%

oceniło staranność urzędników jako średnią, a tylko 6,1% jako złą, natomiast 1,2% spośród badanej grupy oceniło staranność w załatwianiu spraw jako bardzo złą.

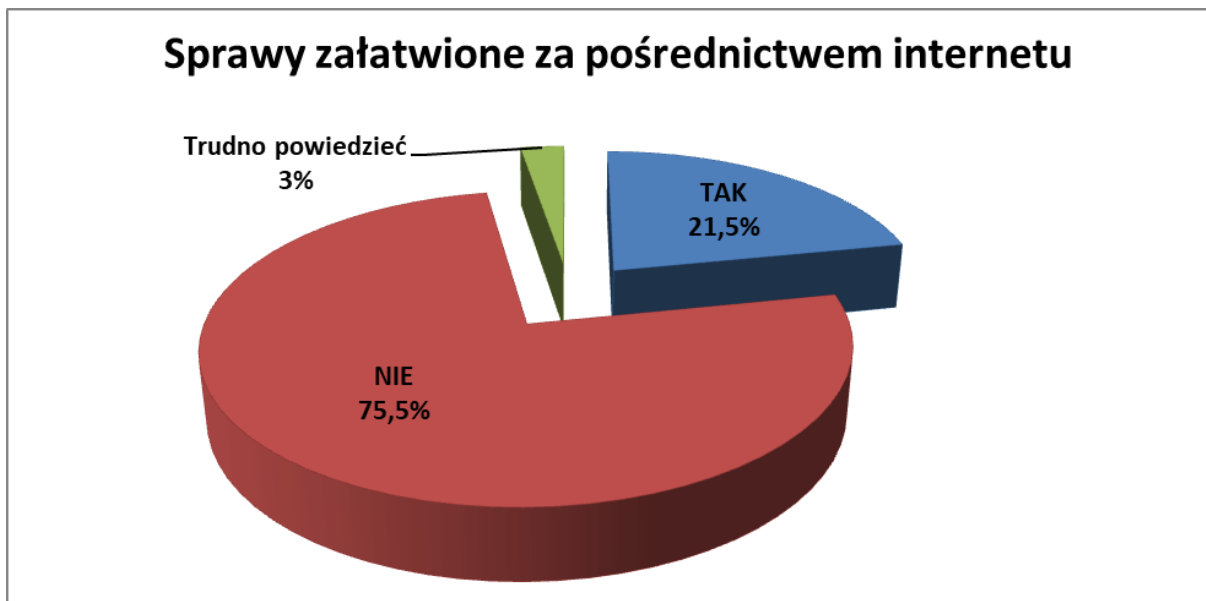

82,3,% spośród badanych zauważyło zmiany w działaniu urzędu, tylko 4% respondentów nie zauważyło zmian na lepsze, a 7,7% na gorsze. 6% odwiedzających UMT udzieliło odpowiedzi, że trudno powiedzieć. Wśród najczęściej wymienianych pozytywnych zmian w funkcjonowaniu urzędu dominowały stwierdzenia, że poprawiła się obsługa, przeprowadzono remonty, pojawił się system elektronicznych numerków. Podstawowe zarzuty wobec urzędu to niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, kolejki.

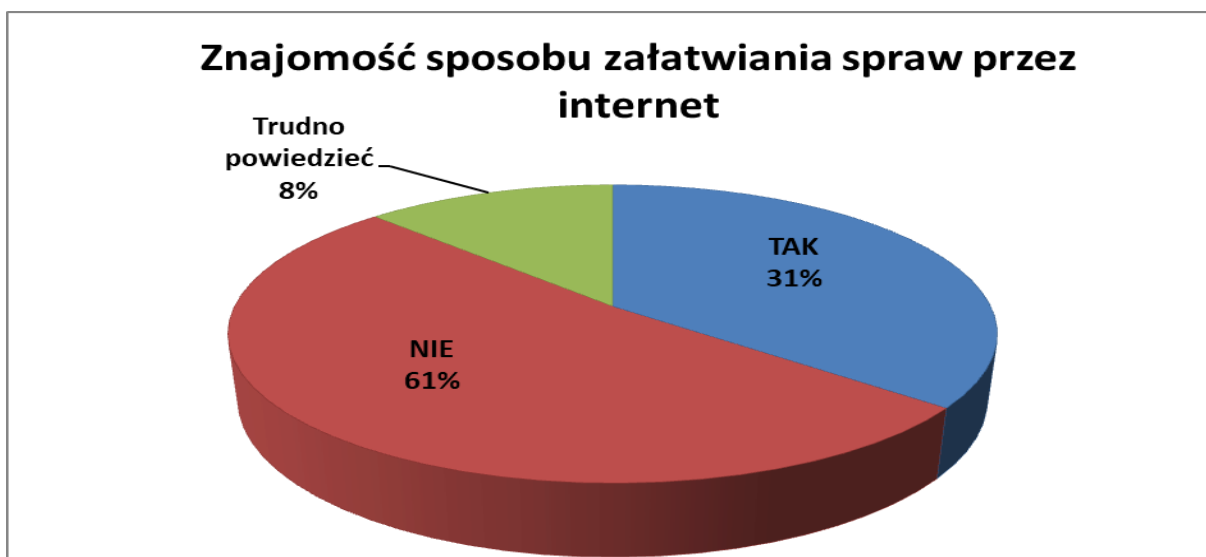

56% respondentów jako powód wizyty w UMT wskazało wydanie decyzji, 19,1% badanych wydanie zaświadczenia, a 15,9% zasięgało informacji. 19,1% respondentów

załatwiało w UMT sprawy inne niż wymieniane w kwestionariuszu badawczym, takie jak: mapy, zmiana numeru konta firmy, plan finansowy, meldunek etc.

Sprawy załatwione przez Internet stanowiły 21,5%. 75% badanych deklaroowało, że nie załatwiło nigdy sprawy za pośrednictwem Internetu, wskaźnik osób niezdecydowanych oscylował w granicach 3%.

W grupie 200 osób 31% ankietowanych zadeklarowało znajomość załatwiania sprawy przez Internet, około 61% nie posiada wiedzy dotyczącej sposobu załatwiania spraw online, 8% osób nie miało zdania.

Wnioski końcowe

Wskaźniki oceny jakości obsługi klienta w UMT w stosunku do poprzedniego roku zmieniły się i są wyższe dla większości badanych aspektów obsługi klienta. Klienci doceniają również pozytywne zmiany, jakie zachodzą w UMT, wskazując nowy design wnętrza (61%) nowe miejsca siedzące (2%), obecność windy (2%), elektroniczny system kolejkowy (32%), (3%) duże wyświetlacze LCD oraz wysoką jakość obsługi urzędników. Wedle respondentów

sporym utrudnieniem w załatwianiu spraw jest niewystarczająca liczba miejsc parkingowych pod urzędem dla petentów. Słabszym elementem polityki informacyjnej UMT pozostaje wciąż informacja na temat możliwości załatwiania spraw przez Internet (61%), w szczególności wśród grupy wiekowej 55+.

Norma PN - ISO 37120:2015-03 - „Zrównoważony rozwój społeczny. Wskaźniki usług miejskich i jakości życia”.

ISO 37120:2015 to pierwszy standard ISO, który dotyczy wskaźników miejskich. Został on opracowany jako integralna część zestawu standardów przeznaczonych dla zrównoważonego rozwoju społeczeństw. W maju 2014 roku został opublikowany przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną w Genewie zbiór norm ISO 37120: 2014, a 10 października 2014 r. doszło do podpisania wniosków o wdrożenie normy w Polsce. Polska norma została przyjęta w marcu 2015 r.

Wskaźniki zawarte w normie ISO 3712:2015 pomogą miastom w ich ocenie i pomiarze postępu podczas dążenia do osiągnięcia celu, jakim jest poprawa jakości życia i zrównoważony rozwój miasta. Ustandaryzowane, jednolite podejście pozwoli na bezproblemowe porównywanie miast. Te informacje mogą być z kolei wykorzystane do określenia najlepszych praktyk i wzajemnego uczenia się. Za pomiar służy 100 wskaźników (46 podstawowych i 54 pomocnicze) zawartych w siedemnastu kategoriach. Pod uwagę branych jest również 35 wskaźników profilujących.

Obszary objęte ISO 37120:2015:

- gospodarka,
- edukacja,
- energia,
- środowisko,
- finanse,
- zarządzanie kryzysowe,
- organy samorządowe,
- rekreacja,
- bezpieczeństwo,
- odpady stałe,
- telekomunikacja i innowacje,
- transport,
- urbanistyka,
- gospodarka ściekowa,
- gospodarka wodna i kanalizacyjna.

Korzyści wynikające ze stosowania ISO 37120:2015:

- efektywniejsze zarządzanie miastem i wyższy poziom jakości świadczonych przez miasto usług,
- międzynarodowe cele i punkty odniesienia,
- benchmarking i planowanie lokalne,
- informacje dla menedżerów i decydentów miejskich wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji,
- uczenie się miast,
- dźwignia finansowa i uznaniowa w jednostkach międzynarodowych,
- dźwignia finansowa płynąca do miast z wyższych szczebli administracji,
- ramy planowania zrównoważonego rozwoju,
- przejrzystość i otwartość danych dla atrakcyjności inwestycyjnej,
- porównywalność danych dotyczących decyzji miasta, jego wyglądu i globalnej analizy porównawczej.

Aby otrzymać certyfikat, samorząd musi zgromadzić wiarygodne dane z wielu dziedzin, a następnie na bieżąco je aktualizować. W ten ściśle zdefiniowany sposób można monitorować rozwój miasta i porównywać swoje osiągnięcia z innymi samorządami nie tylko w kraju, ale na całym świecie. Certyfikat służy uporządkowaniu procesów w mieście oraz diagnozowaniu problemów, np. rosnącej emisji dwutlenku węgla i związanego z tym spadku jakości powietrza, a następnie szukaniu optymalnych rozwiązań. Dzięki monitorowaniu ściśle określonych danych można szybciej reagować na pojawiające się wyzwania.

Urząd Miasta Tarnowa w grudniu 2019 r. poddał się certyfikacji przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w zakresie metodyki obliczania wskaźników usług i jakości życia oraz spełniania wymagań normy PN-ISO 37120:2015-03. Miasto ustaliło **45 wskaźników podstawowych** (spośród 46) i **51 wskaźników pomocniczych** (spośród 54).

W dniu 19 grudnia 2019 r. **miasto Tarnów uzyskało Certyfikat Zarządzania Usługami Miejskimi i Jakością Życia nr D-1/1/2019, potwierdzający, że Urząd Miasta Tarnowa w zakresie metodyki obliczania wskaźników usług i jakości życia spełnia wymagania PN-ISO 37120:2015-03.**

Staliśmy się szóstym miastem w Polsce spełniającym takie wymagania.

18.3. Audyt i kontrola

18.3.1. Kontrole zewnętrzne

Jednostki uprawnione do kontroli instytucjonalnej przeprowadziły w 2019 roku w Gminie Miasta Tarnowa 100 kontroli, z czego 21 w samym Urzędzie Miasta Tarnowa oraz 79 w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa. Na poniższym wykresie zaprezentowano kształtowanie się ilości kontroli zewnętrznych w Gminie Miasta Tarnowa na przestrzeni lat 2012 – 2019.

Urząd Miasta Tarnowa był w 2019 roku najczęściej kontrolowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (5 kontroli), Najwyższą Izbę Kontroli (3 kontrole), Małopolski Urząd Wojewódzki (3 kontrole), Komisję Rewizyjną (3 kontrole, w tym 2 zakończone), Izbę Administracji Skarbowej (2 kontrole) oraz Starostwo Powiatowe w Tarnowie (2 kontrole). Pozostałe jednostki przeprowadziły po 1 kontroli. Poniżej przedstawiono zestawienie obrazujące liczbę kontroli zrealizowanych przez poszczególne instytucje kontrolne.

Kontrole zewnętrzne w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa głównie realizowane są przez Kuratorium Oświaty w ramach nadzoru pedagogicznego (12 kontroli) oraz przez Wojewódzki Inspektorat Sanitarny, który prowadzi bieżące kontrole stanu sanitarno-higienicznego obiektów, przede wszystkim szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych, a także kontrole w zakresie przestrzegania warunków sanitarno-higienicznych podczas produkcji i wydawania posiłków. W 2019 roku kontrole tego typu zostały przeprowadzone w 16 placówkach (ogółem 27 kontroli). Miejskie jednostki organizacyjne były kontrolowane ponadto przez: Małopolski Urząd Wojewódzki, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wojewódzki Urząd Pracy oraz przez Izbę Administracji Skarbowej.

18.3.3. Kontrole wewnętrzne

Kontrole wewnętrzne w Gminie Miasta Tarnowa obejmują przede wszystkim czynności polegające na sprawdzeniu kierunków działania, doboru środków i wykonywania zadań przez jednostki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne gminy. Celem kontroli jest w szczególności:

- 1) przedstawienie prezydentowi bieżącej i obiektywnej informacji niezbędnej do podnoszenia jakości pracy i działalności urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa,
- 2) badanie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocena procesów gospodarczych i innych rodzajów działalności służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców miasta,
- 3) ustalanie przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości, jak również osób za nie odpowiedzialnych oraz wskazywanie sposobów i środków umożliwiających usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień,
- 4) analizowanie stopnia wykonania zaleceń pokontrolnych, przeprowadzanie ponownej kontroli oraz wykorzystywanie materiałów pokontrolnych do doskonalenia działalności jednostek kontrolowanych,
- 5) analizowanie i przedstawianie prezydentowi informacji o stopniu wykorzystania przez jednostki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne gminy materiałów pokontrolnych innych podmiotów uprawnionych do kontroli.

System kontroli w urzędzie oparty jest na zasadach określonych przez ministra finansów w formie standardów kontroli zarządczej i obejmuje kontrolę funkcjonalną realizowaną przez prezydenta, zastępców prezydenta, skarbnika oraz sekretarza miasta, dyrektorów wydziałów oraz kierowników biur w stosunku do pracowników w zakresie określonym w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu oraz zakresach czynności, a także kontrolę instytucjonalną realizowaną głównie przez pracowników Wydziału Audytu i Kontroli Urzędu.

Plan kontroli wewnętrznej dla Wydziału Audytu i Kontroli opracowany jest w oparciu o analizę ryzyka. Potencjalne ryzyka związane z realizacją zadań urzędu oraz pozostałych jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa określają kierownicy tych jednostek. Ich rejestr uzupełniany jest o ryzyka zidentyfikowane przez pracowników Wydziału Audytu i Kontroli podczas kontroli wykonywanych w jednostkach oraz na podstawie analizy raportów z kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w urzędzie i jednostkach organizacyjnych gminy.

Analizując zidentyfikowane potencjalne ryzyka, bierze się pod uwagę w szczególności wysokość środków finansowych związanych z realizacją danego zadania, czynniki zewnętrzne mające wpływ na jego realizację (brak lub skompletowanie uregulowań prawnych, presja społeczna), konsekwencje prawne, będące wynikiem niewłaściwego wykonania zadań.

W wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka w planie kontroli na 2019 rok umieszczono kontrole w następujących obszarach:

- 1) ocena prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych,
- 2) udzielanie dotacji na inwestycje ochrony środowiska (kolektory słoneczne, zmiana ogrzewania węglowego na proekologiczne itp.),
- 3) naliczanie opłat za czynności związane z prowadzeniem zasobu geodezyjnego i kartograficznego, udostępnianiem informacji, sprzedażą map, danych z ewidencji gruntów i budynków, uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu,
- 4) ocena prawidłowości wykorzystania i rozliczenia zadania współfinansowanego ze środków Gminy Miasta Tarnowa,
- 5) nadzór nad podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą na podstawie art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- 6) realizacja zadań inwestycyjnych, w tym udzielanie zamówień publicznych,
- 7) ocena funkcjonowania Systemu Tarnowskiej Karty Miejskiej.

Zaplanowano również kontrole kompleksowe w 7 jednostkach.

Kontrole wewnętrzne prowadzone są w formie:

- 1) kontroli kompleksowych – obejmujących ocenę realizacji całokształtu zadań kontrolowanych jednostek,
- 2) kontroli problemowych – obejmujących ocenę realizacji wybranego zagadnienia lub grupy zagadnień,
- 3) kontroli doraźnych – obejmujących ocenę całokształtu lub wycinka działalności kontrolowanych jednostek w przypadku stwierdzenia zaniedbań uzasadniających natychmiastową ingerencję,
- 4) kontroli sprawdzających – obejmujących ocenę stopnia realizacji zaleceń i wniosków wydanych w wyniku przeprowadzonych uprzednio kontroli.

W 2019 roku Wydział Audytu i Kontroli przeprowadził 16 kontroli planowych (w tym: 2 w Urzędzie Miasta Tarnowa, 7 w niepublicznych placówkach oświatowych oraz 8 w gminnych jednostkach organizacyjnych). Zrealizowano ponadto trzy kontrole poza planem. Były to kontrole:

- 1) w Prywatnej Medycznej Szkole Policealnej „Medicus” w zakresie prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonej z budżetu Gminy Miasta Tarnowa,
- 2) w wybranych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa - ocena przestrzegania praw dostępu do informacji publicznej, w tym funkcjonowania Biuletynu Informacji Publicznej,
- 3) w Tarnowskim Centrum Kultury - ocena prawidłowości wykorzystania oraz rozliczenia dotacji udzielonej Tarnowskiemu Centrum Kultury na realizację zadania pn.: „Modernizacja kina Marzenie”.

18.3.4 Audyt wewnętrzny

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której założeniem jest wspieranie kierownika jednostki w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze.

Gmina Miasta Tarnowa jest zobligowana do prowadzenia audytu wewnętrznego zapisem art. 274 ust 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Audyt wewnętrzny obejmuje czynności o charakterze zapewniającym i doradczym. Podstawowe znaczenie mają czynności o charakterze zapewniającym. Działania o charakterze doradczym wspierają kierownika jednostki w realizacji celów i zadań, są realizowane na jego wniosek lub z własnej inicjatywy audytora. W 2019 roku audytor zrealizował 1 zadanie zapewniające i 2 zadania doradcze.

18.4. Infrastruktura informatyczna

W 2019 roku trwały prace nad realizacją trzech projektów informatycznych.

Centrum Usług Wspólnych to projekt, który integruje platformy samorządowe i usprawnia przepływ informacji pomiędzy urzędami i ich wydziałami. Skorzystają także mieszkańcy, którzy będą mogli sprawdzić, na jakim etapie procedury administracyjnej jest aktualnie załatwiana ich sprawa w urzędzie. Głównym celem projektu jest ujednoczenie i unowocześnienie systemów przechowywania danych, ich przetwarzania, obróbki, udostępniania i wymiany. Do projektu przystąpiły 22 instytucje samorządowe z subregionu tarnowskiego. Centrum Usług Wspólnych nie tylko zapewni dostęp jednostek samorządu do nowoczesnych technologicznie, zdalnych systemów informatycznych, na które nie mogłyby sobie pozwolić, działając samodzielnie, ale także zmniejszy dystans pomiędzy mieszkańcami a urzędami.

Wartość projektu to prawie 10.000.000 zł, przy czym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 - 2020 wyniosło 6.200.000 zł. Pomysłodawcą powstania

Centrum było miasto Tarnów, w projekt włączyło się 21 partnerów z subregionu tarnowskiego: powiat tarnowski oraz gminy: Bolesław, Ciężkowice, Dąbrowa Tarnowska, Gnojnik, Gręboszów, Iwkowa, Mędrzechów, Olesno, Pleśna, Radłów, Ryglice, Skrzyszów, Szczucin, Szczurowa, Szerzyny, Tuchów, Wierzchosławice, Wojnicz, Zakliczyn i Żabno.

Realizacja projektu w latach 2018 - 2019:

- W 2018 roku podpisano umowę i zrealizowano dostawę niezbędnego sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Zakupiona infrastruktura techniczna stanowi jednolite, spójne rozwiązanie dające wysoki poziom bezpieczeństwa danych.
- Przeprowadzono przetarg oraz podpisano umowę z wykonawcą na dostawę i wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Finansami Gminy Miasta Tarnowa w ramach projektu p.n. Centrum Usług Wspólnych oraz świadczenie usług asysty technicznej w okresie stabilizacji. Wartość umowy podpisanej z wykonawcą to 799.000,00 zł. W roku 2019 w pełni wdrożono system w urzędzie miasta oraz podpięto do niego wszystkie jednostki budżetowe GMT w zakresie modułu sprawozdawczość.
- Zakupiono i wdrożono elektroniczny system do obsługi sesji rady miejskiej. Wszystkie sesje Rady Miejskiej w Tarnowie przeprowadzane były z wykorzystaniem zakupionego systemu.
- Zakupiono i wdrożono system elektronicznego obiegu dokumentów zintegrowanego z systemem zarządzania finansami oraz systemem EPUAP.
- Zakupiono i wdrożono oprogramowania do kompleksowego zarządzania infrastrukturą informatyczną Gminy Miasta Tarnowa - system bezpieczeństwa.
- Zakupiono systemu integracyjny wraz z portalem służącym do udostępniania informacji personalizowanej. Istotą tego zamówienia było uruchomienie systemu teleinformatycznego z funkcjonalnością oczekiwaną przez mieszkańców i przedsiębiorców subregionu. System ma za zadanie udostępnianie informacji personalizowanej, wykorzystując mechanizmy powiadamiania, śledzenia spraw, swoistej karty obiegowej określającej stan wzajemnych rozliczeń. Każdy z mieszkańców bez wychodzenia z domu będzie mógł sprawdzić tzw. obiegówkę mieszkańca – czyli stan swoich rozliczeń z urzędem. Dzięki temu dowie się, czy nie zalega np. z opłatami za wywóz śmieci, podatkiem od gruntów. Dodatkowo wprowadzony zostanie mechanizm administracyjnego informowania dzień przed/dzień po. Oznacza to, że w przypadku zbliżania się terminu płatności mieszkańcy otrzymają przypomnienie, a jeśli nie uregulują należności w terminie, sms poinformuje o tym, że termin do zapłaty minął.
- Zmodernizowano system Tarnowskiej Karty Miejskiej. System został zaktualizowany do obsługi nowych systemów przetwarzania danych. Oprogramowanie zmodernizowano i przygotowano do pracy na najnowszych systemach operacyjnych. Uruchomiono usługi online dla posiadaczy karty, takie jak złożenie online wniosków o wydanie karty czy płatności internetowe.

Kolejnym systemem zmodernizowanym w ramach projektu CUW jest system obsługujący tarnowską edukację. **Projekt EduNet** został zmodernizowany, a do funkcjonalności, takich jak elektroniczne sekretariaty, e-dzienniki, systemy wspomagające pracę placówek jak Sigma, dodano możliwość korzystania przez wszystkie jednostki edukacyjne z przeglądarkowych wersji systemów kadrowych i finansowo-księgowych hostowanych na infrastrukturze informatycznej Urzędu Miasta Tarnowa. Dzięki temu zwiększona zostanie mobilność pracy pracowników administracyjnych oraz zwiększone bezpieczeństwo przechowywania danych.

Trzecim informatycznym projektem, który był wdrażany w latach 2018 - 2019 jest **Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa – GENEATAR**. Celem tego projektu jest

gromadzenie i udostępnianie cyfrowego zasobu prezentującego dziedzictwo kulturowe subregionu tarnowskiego. Na Platformę Tarnowskiego Dziedzictwa trafiają dokumenty i obiekty z Tarnowa oraz subregionu tarnowskiego: powiatu tarnowskiego, brzeskiego i dąbrowskiego. Obiekty dziedzictwa kultury zostały zeskanowane, zdigitalizowane i udostępnione do ponownego wykorzystania przez wszystkich zainteresowanych. Dzięki portalowi możliwe są również wirtualne wycieczki po zabytkach i geopozycjonowanie, które pozwala użytkownikom określić lokalizację najbliższego obiektu.

W ramach projektu Geneatar dostarczony sprzęt komputerowy niezbędny do realizacji pozostałych działań, wyłoniono i podpisano umowę z dostawcami rozwiązań. W ramach projektu zeskanowano i otagowano karty zgonu oraz księgi cmentarne.

W ramach projektu dostarczono, zdigitalizowano zasoby oraz zmodernizowano i stworzono takie portale, jak mzc.tarnow.pl, it.tarnow.pl, kultura.tarnow.pl, panorama.umt.tarnow.pl.

Portale zostały zmodernizowane/uruchomione w 2019 roku. Wartość projektu to prawie 1.000.000 złotych, przy czym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 - 2020 wyniosło ok. 900.000 zł.

Kolejny projekt - „Integracja e-usług w informacji przestrzennej” - zapewni możliwość zdalnego kontaktu z urzędem, dzięki niemu, nie wychodząc z domu, można zamówić dokument, mapę lub zaświadczenie pochodzące z zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz zdalnie załatwić niektóre urzędowe procedury, np. przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności czy nadanie numeru porządkowego. W ramach projektu dostosowane do obowiązujących przepisów zostaną publiczne rejestry danych przestrzennych w zakresie ewidencji gruntów i budynków EGIB, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu GESUT i dane o obiektach topograficznych BDOT500.

2019 rok to już kolejny rok, w którym głosy w ramach Budżetu Obywatelskiego oddawano tylko na stronie internetowej www.bo.tarnow.pl za pomocą Tarnowskiej Karty Miejskiej oraz poprzez internetowy formularz głosowania.

18.5. Decyzje administracyjne

Informacja o decyzjach administracyjnych wydanych w Urzędzie Miasta Tarnowa w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. znajduje się w formie tabelarycznej w załączniku.

18.6. Nieodpłatna pomoc prawna

W Tarnowie przez cały rok 2019 funkcjonował system nieodpłatnej pomocy prawnej, zorganizowany przez Urząd Miasta Tarnowa na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, finansowany z budżetu państwa. Z darmowej pomocy prawnej mogły korzystać osoby, które oświadczyły pisemnie na formularzu określonym w ustawie, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Nieodpłatna pomoc prawna była świadczona w sześciu punktach zlokalizowanych w budynku urzędu miasta, w siedzibach rad osiedli: Mościce, Westerplatte, Grabówka oraz w czytelni Szkoły Podstawowej nr 14 im. Stefana Jaracza na osiedlu Krzyż. Pomoc udzielana była przez cały rok codziennie w dniach powszednich przez adwokatów i radców prawnych, wskazanych zgodnie z ustawą przez Okręgową Radę Adwokacką w Krakowie oraz Okręgową Izbę Radców Prawnych w Krakowie.

Zakres nieodpłatnej pomocy prawnej określa ustawa i pomoc ta ma charakter wyłącznie konsultacyjny. Polega na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej

obowiązках, wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego oraz udzieleniu pomocy w sporządzeniu projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, bądź sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym oraz poinformowaniu o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową. Uprawnieni mogli uzyskać informacje w zakresie prawa rodzinnego, prawa cywilnego, prawa pracy, prawa karnego, prawa administracyjnego, prawa ubezpieczeń społecznych, przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej, a także prawa podatkowego, z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Pomoc ta nie obejmowała natomiast spraw z zakresu działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowywania do rozpoczęcia tej działalności.

W Tarnowie spośród korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej najliczniejszą grupą byli seniorzy po ukończeniu 65. roku życia oraz młodzież, która nie ukończyła 26 lat. Na tej podstawie można przyjąć, iż pomoc ta była najbardziej oczekiwana przez grupy społeczne, które z racji wieku potrzebują fachowej pomocy przy prowadzeniu swoich spraw.

Przez cały rok funkcjonowania łącznie udzielono 2.251 osobom 2.270 darmowych porad prawnych. Zainteresowani najczęściej zgłaszali się po pomoc z zakresu prawa cywilnego (1.322 porady – 58,24% ogółu udzielonych porad), prawa rodzinnego (331 porad – 14,58%) oraz prawa ubezpieczeń społecznych i prawa do opieki zdrowotnej (166 porad – 7,31%).

Największą popularnością cieszyły się punkty nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowane w urzędzie miasta oraz w siedzibach rad osiedli Grabówka i Westerplatte. W urzędzie miasta udzielono darmowych porad prawnych 1.644 osobom (aż 73,03% ogółu zainteresowanych). Zdecydowanie mniej chętnych do skorzystania z tej formy pomocy udało się do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na osiedlu Grabówka, bo tylko 221 osób (9,82% ogółu) i na osiedlu Westerplatte – 180 osób (8% ogółu). Mimo że jakość udzielanej pomocy prawnej nie różniła się, ponieważ świadczyli ją adwokaci i radcy prawni, to jednak osoby korzystające z niej bardzo wyraźnie preferowały zlokalizowanie jej w urzędzie miasta, dając tym samym wyraz zaufania do tej instytucji, przekładającego się w tym przypadku na prawników tu udzielających porad.

19. PROMOCJA MIASTA – WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

19.1. Miasta i regiony partnerskie

Współpraca krajowa i międzynarodowa Tarnowa przekłada się na aktywność w wielu obszarach. Aktywność przedstawicieli samorządów to jedna z powszechnie realizowanych form obecności gmin na forum międzynarodowym zarówno w celach reprezentacyjnych, poznawczych, jak i inicjujących współpracę społeczności poszczególnych miast. Ważnym obszarem dla wzmocnienia partnerstwa jest wspólne dziedzictwo historyczne i kulturowe. Mocne tarnowsko - węgierskie więzi (miasto i region Vesprim, miasto Kiskoros) w 2019 roku zdominowały działania związane z obchodami 90. rocznicy sprowadzenia prochów generała Józefa Bema do rodzinnego Tarnowa. Miasta partnerskie z Ukrainy (Tarnopol, Biała Cerkiew, Winnica) zainteresowane były wymianą doświadczeń i transferu wiedzy z zakresu funkcjonowania samorządu, usług komunalnych i ochrony zdrowia. Wzajemne kontakty miały charakter poznawczy i były platformą wzajemnej wymiany doświadczeń, jak również dotyczyły uczestnictwa w ważnych uroczystościach i rocznicach.

Wymiana międzynarodowa to także współpraca z polonijnymi samorządami (Węgry) czy wspieranie polskich inicjatyw na Ukrainie. Są to działania wpisujące się pośrednio w priorytety polityki zagranicznej naszego kraju. Ze strony Urzędu Miasta Tarnowa jest to wymiana doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania miastem, zwłaszcza w dziedzinach kultury, edukacji, sportu i turystyki oraz dziedzin wynikających z potrzeb partnerów lub realizowanych projektów. Władze samorządowe uczestniczą w wydarzeniach miejskich oraz oficjalnych obchodach świąt państwowych organizowanych przez miasta partnerskie. Na uwagę zasługuje również przykład wzajemnej międzynarodowej współpracy i aktywności tarnowskich szkół.

Do 2019 roku miasto Tarnów podpisało 12 porozumień partnerskich bądź listów intencyjnych z miastami: w Belgii, na Węgrzech, Słowacji, Ukrainie, w Rosji, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, Gruzji oraz z jednym regionem węgierskim.

Miasto/Region	Kraj	Data podpisania porozumienia
Schoten	Belgia	04.04.1991 r.
Kiskörös	Węgry	06.06.1992 r.
Kotłas	Rosja	11.1995 r.
Trenczyn	Słowacja	13.09.1997 r.
Veszprém (województwo)	Węgry	26.05.2001 r.
Blackburn	Wielka Brytania	06.11.2001 r.
Tarnopol	Ukraina	23.04.2004 r.
Biała Cerkiew	Ukraina	07.09.2007 r.
Winnica	Ukraina	List intencyjny – 05.2006 r.
Casalmaggiore	Włochy	List intencyjny – 10.2006 r.
Veszprém	Węgry	23.10.2012 r.
Gori	Gruzja	17.06.2014 r.

19.1.a) Aktywność międzynarodowa- biznes i gospodarka

10-lecie ABSL – Stowarzyszenia Liderów Sektora Usług Biznesowych.

Ponad 1500 gości z całego świata, dwa intensywne dni spotkań, prezentacji, rozmów o Tarnowie i inwestycjach, a także 40 inspirujących paneli dyskusyjnych, wystąpień i debat.

Tarnów wziął udział w 10. wyjątkowej edycji konferencji Stowarzyszenia Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL), organizacji zrzeszającej przedstawicieli firm z sektora nowoczesnych usług biznesowych, która odbyła się 12 i 13 czerwca 2019 r. w Warszawskim Centrum EXPO XXI. Na specjalnie przygotowanym stoisku Tarnowa promowano ofertę nieruchomości inwestycyjnych – miejskich i prywatnych, w zakresie lokowania branży nowoczesnych usług biznesowych.

Podczas panelu dyskusyjnego poświęconego rosnącej roli miast średnich dla rozwoju branży prezydent Tarnowa, Roman Ciepela, przedstawił uczestnikom dyskusji istotne fakty na temat rynku pracy w subregionie i przewag konkurencyjnych, również z wykorzystaniem zalet, jakie daje Polska Strefa Inwestycji. Poza Tarnowem w panelu wzięli udział: ABSL, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, fundusz kapitałowy CVC Capital Partners, IBM oraz Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

Udział Tarnowa w konferencji był elementem promocji marki miasta jako potencjalnej lokalizacji dla oddziałów polskich firm sektora BPO/SSC/ICT/R&D. Dwudniową konferencję zakończyło wystąpienie 42. prezydenta USA, Billa Clintona.

Forum Gospodarcze Polonii Świata

Ponad 200 gości reprezentujących 30 krajów świata odwiedziło Tarnów w ramach IV edycji Forum Gospodarczego Polonii Świata, które odbyło się 26-27 sierpnia 2019 r. Podczas dwóch dni pobytu w Tarnowie przedstawiciele Polonii wzięli udział w panelach dyskusyjnych oraz debatach poświęconych najważniejszym tematom globalnej gospodarki w obszarze internacjonalizacji i współpracy Polonii z polskimi przedsiębiorcami, organizacjami i instytucjami. Forum Polonii to również spotkania networkingowe i B2B (pomiędzy firmami), które są stałym i ważnym elementem każdej edycji. Równolegle odbyła się ekspozycja i wystawa „Polish Showroom”, na której polscy i polonijni przedsiębiorcy, samorządy oraz instytucje i organizacje prezentowali swoją ofertę i propozycje współpracy. Głównymi tematami IV edycji Forum były: turystyka biznesowa, medyczna i kulinarna. Podczas wydarzenia obchodzony był również Jubileusz 60-lecia SPATA (Society of Polish American Travel Agents) – organizacji zrzeszającej przedstawicieli polskiej branży turystycznej, mieszkających w USA i Kanadzie. Wręczono także nagrodę Orzeł Biznesu Polonii Świata w kategoriach: Firma, Osobowość, Organizacja.

KATEGORIA ORGANIZACJA: Society of Polish American Travel Agents – za ustawiczną promocję Polski, polskiej turystyki, kultury i historii oraz polskiego stylu prowadzenia zintegrowanego biznesu w ramach stowarzyszonych firm i przedsiębiorców.

KATEGORIA OSOBOWOŚĆ: Zbigniew Ludger Olszewski – prezes Fundacji Polonia Gospodarcza Świata - za dotychczasową, wieloletnią działalność na rzecz integracji Polonii z polskimi przedsiębiorstwami, upór, cierpliwość oraz zaangażowanie w proces łączenia polskich przedsiębiorców z ich polonijnymi partnerami.

KATEGORIA FIRMA: Independent Film Factory, Inc. – za wyjątkowy wkład w promocję Polski na świecie.

W trakcie Gali Biznesu przyznano dodatkowo dwie nagrody specjalne, które otrzymali: TVP Polonia – za tworzenie pozytywnego wizerunku Polski i Polaków w świecie, sprawowanie wyjątkowej misji edukacyjnej, kultywowanie dziedzictwa i zachowania polskiej tożsamości, historii, a także promocji gospodarczej i wspieranie polskich przedsiębiorców prowadzących działalność pod każdą szerokością geograficzną; Biuro Polonijne przy Kancelarii Senatu – za pracę na rzecz kultury i promocji Polski, a także ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Forum zostało objęte patronatem m.in. przez: Marszałka Senatu RP, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Polską Organizację Turystyczną, Małopolską Organizację Turystyczną, Związek Powiatów Polskich, Związek

Miast Polskich, Związek Województw RP, Europejską Unię Wspólnot Polonijnych, instytucje związane z rozwojem polskiej turystyki oraz media.

19.1.b) Aktywność międzynarodowa – dziedzictwo historyczne, kultura, sport

Miasto było organizatorem uroczystych obchodów **90. rocznicy sprowadzenia prochów generała Józefa Bema** do rodzinnego Tarnowa. Tarnów z tej okazji podejmował wielu znamienitych gości: Adrienne Körmendy, konsul generalną Węgier w Krakowie, Sándora Nedeczky, konsula generalnego Węgier we Wrocławiu, Imre Hirscha, przedstawiciela Kiskoros - miasta partnerskiego Tarnowa, Korinnę Wesolowski, prezeskę Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. Józefa Bema w Budapeszcie, Macieja Szymanowskiego, dyrektora Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Felczaka w Warszawie, Piotra Piętkę, dyrektora Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum w Budapeszcie, Józsefa Virágha z Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum w Budapeszcie.

Głównym wydarzeniem obchodów był koncert symfoniczny „Msza dziękczynna” w Parku Strzeleckim z licznym udziałem mieszkańców i gości. Dzieło pod batutą Tomasza Tokarczyka wykonali wybitni polscy artyści: Orkiestra Sinfonia Viva, Górecki Chamber Choir, Chór Dominanta Uniwersytetu Ekonomicznego oraz Chór Akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego – Camerata Jagiellonica. „Mszę dziękczynną” przygotował Paweł Muzyka. Obchodom towarzyszyły liczne spotkania i wydarzenia kulturalne oraz wystawy i wydawnictwa okolicznościowe, kalendarze itp.

Charytatywna Gala Karnawałowa na rzecz potrzebujących dzieci na Ukrainie, zorganizowana przez konsula honorowego Ukrainy w Tarnowie, Bartłomieja Babuškę i Polsko - Ukraińską Izbę Gospodarczą. Galę poprzedził panel dyskusyjny, w którym poruszono temat relacji polsko-ukraińskich, zagadnień wspólnej historii, a także perspektywy przyszłej koegzystencji. Zaproszenie na wydarzenie zostało przyjęte przez ponad 300 gości, wśród nich byli obecni m.in. ambasador Ukrainy w Polsce, Andrij Deszczycia, prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej, Jacek Piechota, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i konsularnego oraz środowisk biznesowych i samorządowych z Polski i z Ukrainy.

36. Karpacki Wyścig Kurierów (11. po reaktywacji) rozgrywany w dniach od 30 kwietnia do 5 maja, międzynarodowa impreza sportowa zainaugurowana w 1975 roku, która odbywa się na terenie Polski, Czech, Słowacji i Węgier. W wieloetapowym wyścigu biorą udział kolarze szosowi w wieku 19 – 22 lat. To jeden z najważniejszych wyścigów w europejskim kalendarzu Międzynarodowej Unii Kolarskiej (UCI) i największa tego typu impreza w Europie. Wyścig posiada także bardzo ważny historyczny wymiar, którego znaczenie zawsze jest mocno akcentowane. Już w nazwie wyścig nawiązuje do „kurierskich” tradycji z okresu II wojny światowej, a przez kilka ostatnich lat odbywał się ku pamięci Jana Karskiego, legendarnego kuriera Polskiego Państwa Podziemnego. W 2019 roku patronem wyścigu został Waław Felczak, inny z bohaterskich kurierów Rządu RP na uchodźctwie. Organizatorzy Karpackiego Wyścigu Kurierów rozpoczęli w tym celu pracę z Instytutem Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Waław Felczaka, który został oficjalnym partnerem klasyfikacji generalnej Karpackiego Wyścigu Kurierów. Od początku jego stałym partnerem jest miasto Tarnów, a w 2019 roku na trasie wyścigu znalazły się miasta partnerskie, Nowy Sącz i Veszprem.

Zd(e)arzenia - Święto Miasta Tarnowa w dniach 21 - 23 czerwca dedykowane mieszkańcom oraz z udziałem miast i regionów partnerskich Tarnowa. Wydarzenie odbywa się na wielu płaszczyznach, jedną z nich jest spotkanie z przedstawicielami miast partnerskich - wzajemna wymiana doświadczeń z obszaru usług miejskich, potencjału turystycznego i winiarskiego. Goście uczestniczyli w Gali Nagród Miasta Tarnowa jak również poznawali ofertę spędzania czasu wolnego w mieście.

19.1.c) Współpraca międzynarodowa tarnowskich szkół

W obszarze edukacji kilkanaście szkół i zespołów szkół deklaruje czynną współpracę międzynarodową. Tarnowskie szkoły najczęściej współpracują z placówkami oświatowymi w Niemczech, na Węgrzech, Słowacji, w Czechach i innych państwach Europy. Większość placówek posiada kilku partnerów i działa w obrębie wielu projektów. Współpraca obejmuje m.in. wizyty nauczycieli i uczniów, wymianę korespondencji między uczestnikami projektu. Konkursy, wernisaże i wystawy oraz koncerty czy turnieje sportowe stanowią typowy zakres wymian międzyszkolnych.

19.2. Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego

Nazwa Stowarzyszenia	Data przystąpienia	Miejsce publikacji
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	14.11.1991 r.	Uchwała nr XIX/170/91 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 listopada 1991 roku w sprawie przystąpienia miasta Tarnowa do Stowarzyszenia Gmin Małopolski
Związek Miast Polskich	29. 07.1993 r.	Uchwała nr XXXVII/452/93 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lipca 1993 roku w sprawie przystąpienia GMT do Związku Miast Polskich
Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji	23.11.2000 r.	Uchwała nr XXX/488/2000 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 listopada 2000 roku w sprawie przystąpienia miasta Tarnowa do stowarzyszenia pod nazwą Forum Rewitalizacji
Stowarzyszenie Zdrowe Miasta Polski	22.10.2001 r.	Uchwała nr XLVI/833/2001 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2001 roku w sprawie przystąpienia Tarnowa do Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich
Małopolska Organizacja Turystyczna	18.12.2003 r.	Uchwała nr XVIII/307/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2003 roku w sprawie przystąpienia GMT do stowarzyszenia Małopolska Organizacja Turystyczna
Lokalna Organizacja Turystyczna „Tarnowska Organizacja Turystyczna”	29.11.2012 r.	Uchwała nr XXVIII/387/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie przystąpienia Gminy Miasta Tarnowa do stowarzyszenia pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna „Tarnowska Organizacja Turystyczna”

Powołania do związków i stowarzyszeń

Nazwa związku, stowarzyszenia, gremium	Osoba powołana	Dokument/ data powołania
Komisja Wspólna Samorządów Terytorialnych i Gospodarczych Małopolski	Roman Ciepiela – przedstawiciel samorządu terytorialnego WM	Akt powołania przez Marszałka Województwa Małopolskiego 21.01.2015 r.

Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020.	Roman Ciepiela – członek, Rafał Kościeln – stały zastępca	Akt powołania przez Marszałka Województwa Małopolskiego 2015 r.
Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego	Roman Ciepiela	Powołanie przez Marszałka Województwa Małopolskiego 16.12.2015 r.
Konwent Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	Roman Ciepiela (konwent rozwiązany zgodnie z ustawą w październiku 2019 r.)	WOR-KPR.022.21.1.2015 z dnia 3.12.2015 r.
Małopolska Rada Innowacji	Piotr Augustyński	WOR-KPR.022.9.2.2016 z dnia 10.03.2016
Rada Programowa projektu zintegrowanego LIFE „Wdrażanie programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze.	Roman Ciepiela	Zaproszenie Wicemarszałka WM z dn. 13.12.2016 znak:SR-V.7013.1.89.2016
Małopolska Rada ds. Polityki Senioralnej II kadencji	Roman Ciepiela	Akt powołania 16.05.2018 r.

(źródło: Kancelaria Prezydenta)

19.3. Działania promocyjne

Marka Tarnów

Nadrzędnym celem miasta jest budowanie i wzmacnianie rozpoznawalnej marki Tarnowa. To zadanie realizowane jest w odniesieniu do dziedzictwa historycznego miasta oraz bogactwa kulturowego. Jednym z priorytetów były działania promocyjne związane z przypadającą w 2019 roku 90. rocznicą sprowadzenia prochów generała Bema do Tarnowa.

30 października po raz kolejny bardzo uroczyste obchodzono tarnowskie Święto Niepodległości – odbyła się w Ratuszu wspólna, uroczysta sesja Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu Tarnowskiego, podczas której wręczono doroczne nagrody im. Tadeusza Tertila. Pamięć o Pierwszym Niepodległym pielęgnowana jest poprzez różnorodne działania, kampanie promocyjne, konkursy i wystawy.

Pozostałe działania promocyjne służą budowaniu wizerunku Tarnowa jako miasta bezpiecznego i przyjaznego, promującego aktywne działania mieszkańców np. poprzez budżet obywatelski czy zadania realizowane w ramach budżetów rad osiedli. Do inicjatyw podejmowanych w obszarze promocji należały m.in. Pisankowy Desant, Słodkie Urodziny Miasta, Wielki Test Wiedzy o Mieście ZNAM TARNÓW, piknik patriotyczny i wspólne śpiewanie Majowa Jutrzenka, akcja „Flaga na samochód”, „Wakacje - bawmy się bezpiecznie”, Tarninowe Korabowanie, Choinka Dzieci, Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu (kampania promocyjna oraz wydarzenia i konkursy organizowane wspólnie z MPK, strażą miejską, MBP, TCI, ZDiK).

Realizowane były działania aktywizujące tarnowski Rynek jako miejsce rekreacji dla dzieci – Kreatywny Tarnów (POKOCKI - mobilny plac zabaw). W okresie wielkanocnym zorganizowano czwartą edycję Pisankowego Desantu - akcję dekorowania własnoręcznie

ozdobionymi pisankami drzewek na ulicy Wałowej, placu Sobieskiego, placu Szczepanika, na Rynku i na skwerze Kokocińskiego. Do akcji zaproszono ponad 2 tys. dzieci ze wszystkich tarnowskich przedszkoli i klas I-III szkół podstawowych oraz tarnowskie środowiska senioralne.

Do nowych form budowania poczucia tożsamości z rodzinnym miastem należało zorganizowanie IV edycji konkursu „ZNAM TARNÓW - wielki test wiedzy o mieście 2018”, z cennymi nagrodami finansowymi (pula nagród 15 tys. zł). Inną nową formą angażowania mieszkańców w życie miasta była loteria podatkowa „Rozliczanie PIT-u w Tarnowie się opłaca”, w której wzięło udział 2.528 osób.

Tradycyjnie w maju (Dzień Flagi Państwowej) i listopadzie z okazji Święta Niepodległości odbyła się akcja „Flaga na samochód”, w której do tej pory rozdano ponad 60 tys. flag. To także wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych z okazji Święta Konstytucji 3 Maja oraz „Solski Niepodległy”, na potrzeby których UMT zakupił i rozdał (bezpłatnie) 1000 egzemplarzy śpiewników. Śpiewniki wzbogacone były o wkładki historyczne poświęcone postaci generała Józefa Bema.

Do popularnych narzędzi komunikacji społecznej należy serwis informacyjny „TARNOW – informacje z pierwszej ręki” - newsletter wewnętrzny, zewnętrzny oraz dla mediów, informujący o działaniu UMT oraz jego jednostek organizacyjnych. Szybką i nadal popularną formą wymiany informacji oraz promocji aktywnego Tarnowa jest fanpage miasta „Mój Tarnów”, natomiast w ramach kampanii „#tarnówsieżmienia” informowano tarnowian o działaniach miasta w zakresie inwestycji miejskich oraz innych obszarów dedykowanych mieszkańcom.

Kolejnym przykładem budowania poczucia dumy i więzi tarnowian z miejscem zamieszkania jest od wielu lat popularność ramek na numery rejestracyjne samochodów z hasłem promocyjnym „Tarnów - Polski Biegun Ciepła”.

Aktywną formą wzmocnienia więzi mieszkańców z miastem była VII edycja konkursu „Tarnów pełen blasku” (zimowy) oraz V edycja patriotycznego konkursu plastycznego „Polska Niepodległa” dla dzieci i młodzieży z cennymi nagrodami.

Marka Tarnów budowana była również poprzez wydarzenia związane z historią miasta. Wydział Komunikacji Społecznej w tym wymiarze współpracował z kilkudziesięcioma organizacjami pozarządowymi, wieloma instytucjami kultury, muzeum oraz placówkami edukacyjnymi Tarnowa.

Ponadto miasto poprzez Tarnowskie Centrum Informacji wzięło udział w kilkudziesięciu imprezach targowych w kraju i zagranicą. Podobnie jak w latach poprzednich, Tarnów promował się w kraju wspólnie Tarnowską Organizacją Turystyczną, której jest członkiem, Starostwem Powiatowym w Tarnowie oraz LGD „Dunajec-Biała” na stoisku regionalnym Małopolski.

Najważniejsze wydarzenia i zadania realizowane w obszarze promocji w 2019 r.

Zrealizowano kilkadziesiąt własnych projektów, a ponad 700 wsparło promocyjnie i organizacyjnie. Poniżej wybrane wydarzenia 2019 roku.

LOTERIA podatkowa „**Rozliczanie PITu w Tarnowie się opłaca**” - od stycznia do września realizowano działania informacyjne i promocyjne dot. organizowanej na zlecenie miasta loterii podatkowej pn. „Rozliczanie PITu w Tarnowie się opłaca”. Działania obejmowały, poza współpracą w kwestiach formalnych z Wydziałem Podatków i Windykacji UMT oraz z wybraną w drodze przetargu agencją reklamową, m.in. tworzenie materiałów prasowych, cykliczne publikacje informacji na miejskiej stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych, organizację konferencji prasowej, projekt i dystrybucję formularzy zgłoszeniowych w dziesięciu Punktach Obsługi Loterii zlokalizowanych na terenie miasta, projekt i dystrybucję plakatów na terenie miasta, projekt i wyklejenie billboardów na terenie

miasta, współpracę z galeriami handlowymi w zakresie uzyskania możliwości bezpłatnej ekspozycji nagrody głównej, organizację podsumowania loterii i losowania zwycięzców, a następnie organizację uroczystości wręczenia nagród.

Aby zostać uczestnikiem loterii promocyjnej, należało rozliczyć PIT w Tarnowie i zgłosić się do udziału za pośrednictwem strony internetowej lub wrzucając papierowy formularz do jednej z dziesięciu urn umieszczonych w Punktach Obsługi Loterii, które zlokalizowane były na terenie całego miasta. Loteria trwała od 13 maja do 31 sierpnia. Losowanie odbyło się 9 września w Sali Lustrzanej, było też transmitowane w Internecie. Zwycięzcy odebrali swoje nagrody 29 września, podczas Dnia Babiego Lata, czyli dorocznego, rodzinnego pikniku na tarnowskich błoniach. Nagrodą główną był opel corsa o wartości 45 tysięcy złotych oraz nagroda pieniężna 5 tysięcy na pokrycie podatku od wygranej, nagrodami dodatkowymi było 10 rowerów o wartości tysiąca złotych każdy. W loterii wzięło udział 2528 osób.

Finał i uroczyste wręczenie nagród w konkursie „**Tarnów pełen blasku**” – V edycja konkursu na najpiękniejszą iluminację bożonarodzeniową oraz świąteczną witrynę sklepową lub witrynę lokalu gastronomicznego służył zarówno upiększaniu miasta, jak i jego promocji.

ZNAM TARNÓW – wielki test wiedzy o mieście, to nowa forma budowania poczucia tożsamości i zainteresowania rodzinnym miastem, z cennymi nagrodami finansowymi. Pula nagród, które ufundowały spółki miejskie (PUK, MPK, MZB, KP), wyniosła 15 tys. złotych. W czwartej edycji konkursu nagrodę główną (sześć tysięcy złotych) otrzymał Jacek Litwin, drugie miejsce zajął Wojciech Biedroń (pięć tysięcy złotych), a trzecie przypadło zwycięzcy zeszłorocznych zmagania, Pawłowi Chwałowi (cztery tysiące złotych). Uczestnikami czwartej edycji konkursu „Znam Tarnów” byli m.in. uczniowie tarnowskich szkół, strażnicy miejscy, tarnowscy radni i dziennikarze. Łącznie w imprezie udział wzięło ponad 60 osób.

IV edycja akcji **Pisankowy Desant** z udziałem dzieci ze wszystkich tarnowskich przedszkoli i klas I-III szkół podstawowych zgromadziła około 2000 małych uczestników. W edycję włączyły się również tarnowskie środowiska senioralne i Młodzieżowa Rada Miejska, ozdabiając pisankami drzewko tarniny przed UMT na ul. Mickiewicza, rajską jabłoń na placu Sobieskiego i klony na placu Szczepanika oraz drzewa na Rynku. Ponadto przygotowano wielkanocne dekoracje miasta (półtorametrowe pisanki i stylizowane koguty). Akcja wpisała się w wielkanocny krajobraz miasta, spotykając się z zainteresowaniem mieszkańców oraz turystów odwiedzających Tarnów podczas świąt. Na Wielkanoc przygotowano zestaw świątecznych kartek elektronicznych UMT, jak również do bezpłatnego pobrania na miejskiej stronie internetowej.

Forum Innowacji - Tarnów we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich w Warszawie jest gospodarzem ważnego w Europie Środkowo-Wschodniej międzynarodowego wydarzenia o charakterze gospodarczym. Forum towarzyszą okolicznościowe wystawy i akcje, będące okazją do ogólnopolskiej i międzynarodowej promocji Tarnowa.

W ramach 19. edycji akcji „**Flaga na samochód**” z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej rozdano 1500 flag na samochody i bezpłatne śpiewniki pieśni patriotycznych podczas rodzinnego pikniku Majowa Jutrzenka z okazji Święta Konstytucji 3 Maja.

33. Tarnowska Nagroda Filmowa - wzorem ubiegłych lat miasto włączyło się w promocję wydarzenia.

Prymusi Tarnowa – miejskie zakończenie roku szkolnego miasto wsparło pomocą organizacyjną, oprawą promocyjną i medialną oraz zapewniło poprowadzenie uroczystości.

Święto Miasta Zde(a)rzenia - współpraca organizacyjna i promocyjna, informacja w mediach, druk plakatów oraz przygotowanie oprawy promocyjnej i galanterii promocyjno-

reklamowej. 22 czerwca -współorganizacja pikniku „Wakacje – bawmy się bezpiecznie”. Kampania na rzecz bezpieczeństwa podczas wakacji przeprowadzana wspólnie z policją i strażą miejską.

Tarnów po raz trzeci znalazł się na trasie **Narodowej Pielgrzymki Węgrów** (ponad 800 osób). Dar węgierskich pielgrzymów dla Tarnowa, granitowa ławka przyjaźni węgiersko-polskiej została posadowiona na placu Węgierskim. UMT wspólnie z TCI koordynował całość pobytu oraz przygotował we współpracy z MPK i Targowiskami Miejskimi pobyt Węgrów w Tarnowie, program zwiedzania miasta w kontekście związków z generałem Bemem i Węgrami.

Kreatywny Tarnów to organizacja cyklu 10 spotkań dla najmłodszych mieszkańców miasta na Mobilnym Placu Zabaw, które mają na celu rozbudzanie kreatywności, promocję Tarnowa jako miejsca dobrego do zamieszkania dla rodzin z dziećmi.

6. edycja Tarninowego Korolobrania i „Letniego śniadania na trawie” to piknik rodzinny w Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria”. W programie: warsztaty koralowe i śniadanie na trawie, konkurs z wiedzy o mieście „Tarnów na lato”, atrakcyjne nagrody, a wśród nich kosze piknikowe z wyposażeniem i kaski rowerowe. Dla najmłodszych przygotowano malowanie twarzy, plectenie kolorowych warkoczy syntetycznych czy skręcanie baloników o różnych kształtach. Straż miejska znakowała rowery, straż pożarna zapewniła pokazy sprzętu, a młodzież z Siemachy poprowadziła animacje i zabawy. Dla amatorów siatkówki i koszykówki rozegrano otwarte turnieje sportowe.

IV Form Gospodarcze Polonii Świata – pomoc organizacyjna, obsługa promocyjna i medialna. Ponad 200 gości reprezentujących 30 krajów świata odwiedziło Tarnów podczas Forum Gospodarczego Polonii Świata.

W 2019 roku miasto bardzo aktywnie włączyło się w **Europejski Tydzień Zintegrowanego Transportu** - Wydział Komunikacji Społecznej UMT zorganizował we współpracy z MPK, ZDiK, strażą miejską i TCI kompleksową kampanię oraz szereg działań, łącznie ze zbiórką książek do mobilnych bibliotek w autobusach MPK. W cztery dni zebrano 2004 książki, które przekazano do MPK. Urząd miasta ufundował dla najaktywniejszych darczyńców cenne nagrody (hulajnogi miejskie dla dorosłych oraz szereg innych nagród rzeczowych). Finał ETZT ze względu na pogodę odbył się 7 października.

Dzień Babiego Lata na Tarnowskich Błoniach – piknik rodzinny dla mieszkańców z udziałem spółek miejskich (PUK, MPGK), podczas którego wręczono nagrody w loterii podatkowej „Rozliczanie PIT-u w Tarnowie się opłaca”. V edycja połączona została z Tarnowskim Tygodniem Seniora oraz finałem ETZT. Wydarzenie o charakterze otwartym w dogodnej, sąsiadującej z ogrodem jordanowskim i Parkiem Strzeleckim lokalizacji cieszyło zainteresowaniem mieszkańców, potwierdzonym bardzo liczną frekwencją - w pikniku wzięło udział około 3 tys. osób.

Uroczysta sesja Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu Tarnowskiego w 101. rocznicę odzyskania przez Tarnów niepodległości, połączona była z wręczeniem nagród laureatom konkursu o nagrodę im. T. Tertila i obchodami Święta Miasta Tarnowa „Pierwsze Niepodległe”, dniem pamięci o zwycięskim zrywie niepodległościowym - pomoc organizacyjna, oprawa promocyjna i obsługa medialna.

Odświeżenie pomnika Józefa Piłsudskiego – oprawa promocyjna i organizacja uroczystości, następnie wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych w ramach „Solski Niepodległy”, na potrzeby której rozdano 1000 egzemplarzy śpiewników zakupionych przez WMM. Śpiewniki uzupełnione były o tarnowską wkładkę poświęconą ojcom tarnowskiej niepodległości.

Finał V edycji konkursu plastycznego „Polska Niepodległa” – organizacja i promocja konkursu, ufundowanie nagród (pula nagród rzeczowych 4 tys. zł), obsługa medialna.

Dzień otwarty Areny Jaskółka Tarnów - pomoc organizacyjna, oprawa promocyjna i obsługa medialna. Wydarzeniu towarzyszyły pokazowe treningi siatkarzy MUKS Sokół-Gumniska Tarnów, siatkarek UKS Jedynka Tarnów, koszykarek MKS Pałac Młodzieży Tarnów oraz futsalistów UKS Westovia Tarnów. Uroczystość uświetniły występy zespołu Leliwa Jazz Band oraz cheerleaderek ze Studia Tańca Honorata.

Inauguracja świątecznego oświetlenia miasta – przygotowanie koncepcji kolorystycznej i plastycznej oraz koordynacja cieszącej się uznaniem mieszkańców świątecznej iluminacji Tarnowa.

Choinka Dzieci – akcja z udziałem dzieci tarnowskich przedszkoli połączona ze spotkaniem ze Świętym Mikołajem na nowo otwartej Arenie Jaskółka Tarnów i Olimpiada Przedszkolaków - żywe choinki udekorowane przez dzieci własnoręcznie przygotowanymi ozdobami. Przygotowanie kolejnej edycji zestawu świątecznych kartek elektronicznych dla kierownictwa i wydziałów oraz jednostek UMT, jak również do pobrania na miejskiej stronie internetowej.

Zakończono wstępne prace związane z modernizacją miejskiej strony www. Celem aktualizacji jest dostosowanie strony do najnowszych standardów, przyspieszenie jej działania i dostosowanie do poprawnego wyświetlania na urządzeniach mobilnych. Zmieniono także jej wygląd zewnętrzny, strukturę, poprawiono funkcjonalność w zakresie galerii.

Narzędzia promocji i komunikacji z mieszkańcami:

- oficjalna strona www.tarnow.pl (wejścia unikatowe w 2019 roku – 550.188 wejść, liczba odwiedzin 1 mln 635 tys.),
- social media: Facebook (ponad 27 tys. obserwujących), Twittter (1.697 obserwujących), Instagram (11,2 tys. obserwujących), YouTube,
- miesięcznik Tarnow.pl,
- jednodniówka Wiadomości Tarnowskie,
- codzienny newsletter dla mieszkańców,
- miejsca reklamowe w przestrzeni miejskiej: billboardy, przystanki, panorama.

Aktywność:

- liczba informacji opublikowanych na stronie miejskiej www.tarnow.pl: 2.134,
- liczba informacji opublikowanych na Facebooku: 970,
- liczba informacji opublikowanych na Twitterze: 403,
- liczba informacji opublikowanych na profilu na Instagramie: 266,
- liczba filmów opublikowanych na miejskim profilu YouTube „Miasto Tarnów”: 41,
- liczba wydań miesięcznika Tarnów.pl: 12,
- liczba wydań jednodniówki Wiadomości Tarnowskie: 4,
- liczba wysłanych newsletterów do mieszkańców: 250.

Miesięcznik TARNÓW.PL i Wiadomości Tarnowskie

Urząd Miasta Tarnowa jest wydawcą 32-stronicowego miesięcznika Tarnów.pl w nakładzie 8 tys. egzemplarzy miesięcznie. W 2019 roku wydano 12 numerów. Do końca 2019 roku wydano łącznie 62 numery okolicznościowej jednodniówki Wiadomości Tarnowskie, w tym również w wersjach obcojęzycznych (hiszpańskim, angielskim, niemieckim, węgierskim, ukraińskim, czeskim). Wszystkie wydania miesięcznika Tarnów.pl i jednodniówki Wiadomości Tarnowskie są także dostępne w formie elektronicznej na miejskiej stronie internetowej.

Tarnoviana

W 2019 r. w celach promocyjnych Urząd Miasta Tarnowa był partnerem, współfinansował lub zakupił następujące wydawnictwa i publikacje: „Tarnów - piękne ślady wieków”, „Tarnów - wędrówka w przeszłość”, Śpiewnik Pieśni Patriotycznych (Święto 3 Maja), „Fiakrem po Tarnowie”, „Rzemiochy, urzędaszy i partyjniaki”, „Kamień i pamięć”, „Tarnów w malarstwie”, „Żydowskie krajobrazy”, „Tarnów - wielka wojna 1914-18”, „Przewodnik - Tarnów i region tarnowski”, album „Kocham Tarnów”.

Kampanie informacyjne i promocyjne. Media elektroniczne, prasa, radio, tv, zewnętrzne nośniki reklamowe (plakaty, billboardy, gabloty przystankowe, reklama na autobusach komunikacji miejskiej).

W 2019 roku zrealizowano szereg kampanii promocyjno-informacyjnych skierowanych do mieszkańców miasta i regionu, ale także o zasięgu ogólnopolskim. Była to promocja bieżących wydarzeń kulturalnych, artystycznych, turystycznych, sportowych, akcji i kampanii społecznych. Tematami były m.in. budżet obywatelski, Tarnów się zmienia – inwestycje miejskie, walka ze smogiem, konkursy miejskie – „Znam Tarnów”, „Tarnów pełen blasku”, „Polska sto lat niepodległa”, rocznica lokacji, „Tarnów na lato”, Koraloobronie, Dzień Babiego Lata. Kampanie realizowano poprzez media elektroniczne, prasę, billboardy, gabloty przystankowe, plakaty, autobusy MPK.

W Radiu RDN Małopolska (budżet obywatelski - nabór projektów i głosowanie, Forum Innowacji, Olimpiada Przedszkolaków, życzenia świąteczne dla mieszkańców), Radiu ESKA (budżet obywatelski - nabór projektów i głosowanie, Forum Innowacji, Olimpiada Przedszkolaków, życzenia świąteczne dla mieszkańców, „śmieciowy problem”, otwarcie Areny Jaskółka Tarnów, Mikołajki w Arenie Jaskółka Tarnów).

Radio Złote Przeboje we współpracy z UMT przygotowało i zrealizowało niekomercyjnie około 15 audycji dotyczących życia miasta, jego potencjału kulturalnego, historycznego i walorów turystycznych (m.in. sezon turystyczny, rowery miejskie, Koraloobronie, tradycje bożonarodzeniowe, świąteczna iluminacja miasta, ponadto życzenia świąteczne dla mieszkańców).

W internetowej telewizji STARnova.Tv promowano 90-lecie sprowadzenia prochów gen. Bema, Tarninowe Koraloobronie, Mikołajki w Arenie Jaskółka Tarnów, otwarcie Areny Jaskółka Tarnów. TVP wyemitowała audycję z cyklu „Zakochaj się w Polsce” (niekomercyjnie) - kilkakrotnie na antenie TVP 3, TVP Rozrywka, TVP Historia.

W tygodniku TEMI - „Tarnów się zmienia – miejskie inwestycje”, w Gazecie Krakowskiej - „Gospodarka odpadami”, „Tarnów się zmienia - miejskie inwestycje”, życzenia świąteczne, Kurier Tarnowski – „Tarnów się zmienia - miejskie inwestycje”, „Rewitalizacja płyty rynku”, otwarcie Areny Jaskółka Tarnów,

Inne działania.

Przygotowanie i ekspozycja okolicznościowych wystaw plenerowych, dedykowanych setnej rocznicy odzyskania niepodległości i 90-leciu sprowadzenia prochów gen. Józefa Bema do Tarnowa.

Będące własnością Urzędu Miasta Tarnowa ekspozytory plenerowe były udostępniane BWA i TCK.

Druk i dostawa kalendarzy promocyjnych miasta Tarnowa na rok 2020 (przygotowanie i realizacja w 2019). Linie graficzne i tematyczne kalendarzy promocyjnych nawiązują do historycznych i architektonicznych atutów miasta. Na 2019 rok przygotowano cztery rodzaje kalendarzy: kalendarz książkowy z personalizowaną miejską okładką prezentującą nową grafikę promocyjną Tarnowa - 400 szt., kalendarz jednoplanszowy, tzw. kolekcjonerski - 300 szt., kalendarz trójdzielny prezentujący nową grafikę promocyjną Tarnowa - 500 szt.

W 2019 roku, w drodze przetargu nieograniczonego, zakupiono na cele promocyjne galanterię reklamową. Założenia i linie projektowe galanterii promocyjno-reklamowej na rok 2019 opierały się na trzech priorytetach:

- PORUSZ TARNÓW - linia galanterii odblaskowej, promująca dobre praktyki związane z bezpieczeństwem, widocznością na drodze pieszych i rowerzystów oraz aktywnością ruchową dzieci i dorosłych;
- Marka Tarnów Polski Biegun Ciepła – linia galanterii promującej Tarnów i jego potencjał historyczny, walory klimatyczne, odnoszącej się do pozytywnych emocji i skojarzeń z miastem oraz jego mieszkańcami: ciepło, serdeczność, gościnność, aktywność itp.;
- linia „tarninowa” odnosząca się do nazwy Tarnowa i nawiązująca do krzewu tarniny - „tarninowe korale” przypominające swoim wyglądem nieregularnie rozsypane owoce krzewu tarniny, koszulki, torby.

W obszarze promocji współpracowano z wieloma instytucjami, szkołami i organizacjami pozarządowymi oraz klubami sportowymi, wspierając je organizacyjnie, jak również poprzez nieodpłatne przekazywanie galanterii promocyjno-reklamowej dla uczestników wydarzeń, jako nagrody dla zwycięzców konkursów czy zawodów.

Obsługa promocyjna projektów realizowanych ze środków unijnych: rozbudowa szkoły muzycznej o salę koncertową, Nowe Przestrzenie Zdarzeń w Tarnowie, Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – ZAZ Słoneczne Wzgórze, rewitalizacja Parku Strzeleckiego.

19.4. Informacja o działalności Tarnowskiego Centrum Informacji za rok 2019

1. Punkt Informacji Turystycznej - Rynek 7:

- w budynku mieszczą się: punkt informacji turystycznej, publiczna toaleta, wypożyczalnia i parking dla rowerów, pokoje gościnne, sala konferencyjna, przechowalnia bagażu dostępna całą dobę,
- wykonane zostało przyłącze do sieci MPEC,
- zainstalowano klimatyzację w pokojach gościnnych,
- punkt dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz rodzin z dziećmi,
- personel mówi w 5 językach,
- otwarte 7 dni w tygodniu przez cały rok, dostęp do podstawowych informacji przez całą dobę,
- promocje dla posiadaczy Tarnowskiej Karty Miejskiej,
- dystrybucja miesięcznika Tarnów.pl,
- sprzedaż publikacji regionalnych, pamiątek – gadżetów, widokówek, map turystycznych i planów miast,
- darmowy dostęp do Internetu na 3 stanowiskach komputerowych, w tym jednym dostosowanym do potrzeb osób na wózkach inwalidzkich i niedowidzących,
- darmowe wifi wewnątrz oraz na tarnowskim rynku,
- przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych i reliefowych grafik dotykowych dla osób niewidomych i niedowidzących,
- miejsce przyjazne dzieciom: kącik z zabawkami i kolorowankami,
- miejsce przyjazne mamom i rodzicom: przewijak dla niemowląt, możliwość podgrzania posiłku, intymne miejsce dla matek karmiących,
- możliwość wypożyczenia klucza do bramy Cmentarza Żydowskiego,
- ponad 21 000 udzielonych informacji w siedzibie TCI, z czego ok. 25% obcokrajowcom z 55 krajów,
- miska z wodą dla zwierząt przed wejściem do TCI.

2. Wydawnictwa promocyjne

własne:

- folder „Tarnów i region” w 8 wersjach językowych,
- 14 tytułów ulotek w języku polskim, 8 w angielskim, 5 w niemieckim, po 2 tytuły we francuskim, włoskim i węgierskim,
- wrywany plan Tarnowa w językach polskim i angielskim, łącznie 96.000 egzemplarzy.

MSIT:

- 10 tytułów w 7 wersjach językowych, przewodnik rowerowy, mapy Małopolski - łącznie ok. 20.000 egzemplarzy.

TOT:

- przewodnik „Zamki, pałace i dwory” – 1.000 szt.,
- mapa „Region tarnowski” – 8.600 szt.,
- przewodnik „20 pomysłów na oryginalny weekend”.

3. Promocja i reklama w mediach

Zgodnie z przyjętą strategią większość nakładów na płatne formy promocji przeznaczona jest na nośniki i media popularne i łatwo dostępne dla turysty odwiedzającego Kraków:

- „In your pocket Kraków” oraz „In your pocket Tarnów” – w j. angielskim i rosyjskim,
- „The Visitor. Małopolska” – w j. polskim i angielskim,
- „Welcome to Cracow & Małopolska” – w j. polskim, angielskim i częściowo w j. niemieckim.

Łączny nakład powyższych wydawnictw: ponad 700.000 egz.,

- reklamy dźwiękowe w melexach w Krakowie - kontynuacja kampanii rozpoczętej w 2016 r.

4. Media elektroniczne i bazy danych:

- www.tarnow.travel - oficjalny portal turystyczny miasta w 8 wersjach językowych: polskiej, angielskiej, niemieckiej, francuskiej, włoskiej, węgierskiej, ukraińskiej, hiszpańskiej,
- w 2019 r. uruchomiono całkowicie nowy portal - responsywny, zbudowany na WordPressie, z nową szatą graficzną (w ramach projektu UMT, TCI i MZC „Geneatar”),
- portal przeniesiony na serwery zewnętrzne, bardziej stabilne i dostępne,
- profile w mediach społecznościowych: Facebook, Twitter oraz Instagram - zrezygnowano z kont na NK i Google+,
- informacje historyczne, opisy atrakcji turystycznych oraz osób związanych z miastem i regionem,
- sukcesywnie aktualizowane galerie zdjęć miasta i regionu,
- ponad 1.000 rekordów baz danych teleadresowych i ofert przedsiębiorstw i instytucji branży turystycznej i okołoturystycznej regionu; po przebudowie serwisu,
- kalendarium wydarzeń - kompleksowe i aktualne źródło wiedzy o tym, co dzieje się w Tarnowie,
- aplikacje na urządzenia mobilne: Szlak Architektury Drewnianej i Szlak Ceramiczny (chwilowo niedostępne z uwagi na konieczność aktualizacji do nowych wymogów systemów operacyjnych, aktualizacji bibliotek i dostosowania do polityk Apple i Google), „Tarnów” (w ramach projektu „Geneatar”),
- audio przewodnik MP3 po Tarnowie w języku polskim oraz w języku angielskim,

- profesjonalny sklep internetowy,
- newsletter skierowany do podmiotów branży turystycznej regionu.

5. Wydarzenia i imprezy:

- targi krajowe i zagraniczne - 10 imprez targowych, w tym zagraniczne: Mediolan, Berlin, Wiedeń, Tel Aviv,
- Dzień Polski w Pradze - wspólna z TOT i CPL promocja regionu tarnowskiego w Czechach,
- Dni Konsularne w Lionie, Francja,
- jarmarki rękodzieła i produktów lokalnych - Jarmark Galicyjski w ramach Zdezeń, czerwiec,
- VIII Wielkie Tarnowskie Dionizje, listopad,
- spacerki z przewodnikiem - bezpłatne zwiedzanie Tarnowa (starego miasta i katedry), Żalipia, Czchowa i Skamieniałego Miasta w Ciężkowicach,
- spacerki po Grabówce - wspólnie z Radą Osiedla Starówka i Urzędem Miasta Tarnowa,
- Forum Informacji Turystycznej, grudzień,
- 20-lecie działalności Tarnowskiego Centrum Informacji, grudzień.

6. Wiedza i edukacja:

- „Co to jest informacja turystyczna?” - warsztaty dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych w zakresie pracy informacji turystycznej i znajomości najbliższej okolicy. TCI odwiedziło w sumie 250 dzieci;
- staże i praktyki - kontynuacja współpracy z Instytutem Humanistycznym PWSZ;
- praktyki dla uczniów tarnowskich szkół średnich;
- szkolenie dla branży turystycznej regionu – marzec;
- Szkolenie Enoturystyczne dla Regionu Tarnowskiego – listopad;
- Walne Zgromadzenie Forum Informacji Turystycznej w Warszawie;
- Ogólnopolskie Obchody Światowego Dnia Turystyki – Chorzów;
- szkolenie dla pracowników TCI - komunikacja na platformach Facebook i Instagram;
- prezentacja TCI dla pracowników informacji turystycznej w województwie pomorskim;
- udział w posiedzeniu kapituły konkursu „Certyfikat POT” w Warszawie;
- Forum Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej w ramach Ogólnopolskiego Forum Informacji Turystycznej w Tarnowie.

7. Stowarzyszenia i instytucje – współpraca:

- **Polska Organizacja Turystyczna** - główny podmiot zarządzający turystyką w Polsce. TCI konsultuje projekty i wdrażane przez POT rozwiązania, w tym dotyczące nowoczesnych rozwiązań dla turystyki, tj. Contact Center czy Narodowy Portal Turystyczny. POT oddała TCI w używanie dwa infokioski, dwie jednostki komputerowe oraz zestaw call center. Współpracujemy również przy organizacji imprez studyjnych dla dziennikarzy i blogerów;
- **Forum Informacji Turystycznej** jest ciałem doradczym POT, które zajmuje się organizacją i funkcjonowaniem systemu informacji turystycznej na szczeblu krajowym. Dyrektor TCI trzecią kadencję piastuje funkcję przewodniczącego FIT;
- **Małopolska Organizacja Turystyczna** jest wojewódzkim koordynatorem działań branży turystycznej. Dyrektor TCI jest członkiem zarządu MOT z ramienia Gminy Miasta Tarnowa. MOT jest organizatorem i koordynatorem wyjazdów na targi

turystyczne, zarządza również systemem MSIT, którego członkiem jest GMT. TCI współpracuje z MOT także przy organizacji wizyt studyjnych;

- **Tarnowska Organizacja Turystyczna** zajmuje się realizacją projektów turystycznych na obszarze subregionu tarnowskiego, łącząc podmioty publiczne i prywatne. Dyrektor TCI pełni funkcję prezesa TOT;
- **Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.**

8. Projekty turystyczne

8.1 Zrealizowane wspólnie z TOT:

- „Wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej subregionu tarnowskiego etap I i etap II” (I połowa 2019 roku – zakończenie projektów; początek 2020 roku - kontrola merytoryczna i finansowa);
- zintegrowany produkt turystyczny subregionu tarnowskiego „Trasy rowerowe Pogórza”, łączna wartość: 14.163.313,48 zł (realizacja poszczególnych części);
- konferencja „Sieciowanie produktu turystycznego w ramach Źródlanego Szlaku”, wartość - 13.920,00 zł;
- letnie spacerzy z przewodnikiem po Tarnowie i subregionie tarnowskim, łączna wartość – 24.424,50 zł;
- VIII Wielkie Tarnowskie Dionizje, łączna wartość – 9.360,00 zł;
- promocja potencjału turystycznego Małopolski wśród członków Ogólnopolskiego Forum Informacji Turystycznej, łączna wartość – 16.350,00 zł;
- przewodnik „Zamki, pałace, dwory ziemi tarnowskiej”, wartość – 13.338,00 zł.

8.2 Własne:

- konserwacja tablic na szlakach w mieście,
- opracowanie projektów graficznych, tekstów, tłumaczeń i dokumentacji oznakowania szlaku pieszego po Mościcach,
- wdrożenie całkowicie nowego portalu www.tarnow.travel w ramach projektu Geneatar.

8.3 Wspólnie z MOT:

- udział w targach turystycznych przedstawiciela TCI i ekspozycja materiałów podczas imprez bez udziału TCI,
- aktualizacja wydawnictw i tablic MSIT,
- certyfikacja punktów MSIT,
- wizyty studyjne, szkolenia dla pracowników.

8.4 Wspólnie z UMWM:

- prace nad nowym portalem visitmalopolska.pl,
- konsultacje i warsztaty w ramach prac nad nową strategią województwa oraz nad kierunkami rozwoju turystyki.

8.5 Wspólnie z POT:

- certyfikacja punktów informacji turystycznej w ramach Polskiego Systemu Informacji Turystycznej,
- promocja Tarnowa (dystrybucja materiałów, wpisy w przewodnikach, folderach i na stronach www) na rynkach zagranicznych, na których obecne są Polskie Ośrodki Informacji Turystycznej,
- wizyty studyjne,

- Ogólnopolskie Call Center.

9. Współpraca z mediami i biurami podróży

Imprezy studyjne dla dziennikarzy, blogerów oraz biur podróży zrealizowane w ubiegłym roku:

- wizyta studyjna Tiny Schramm, 23.08.2019, Tarnów i Zalipie;
- wizyta studyjna kanadyjskich youtuberów, 30.09-1.10.2019, Tarnów i Zalipie;
- wizyta studyjna pana Antona Sima z austriackiego magazynu kempingowego OCC Camping Revue, 18.10.2019;
- twórcy programu “Poland Undiscovered”, realizowanego dla TVP w Tarnowie, 03.08.2019;
- wycieczka po Tarnowie i regionie dla włoskich blogerek zaproszonych przez MOT, 17.07.2019;
- wizyta studyjna dla biur podróży z Węgier, 27.06.2019;
- wizyta studyjna dziennikarzy z Węgier, 1.06.2019;
- wizyta dziennikarzy w ramach Study Press TOT, 21-22.02.2019;
- wizyta dziennikarek z Ukrainy, 21-22.03.2019.

10. Statystyki i trendy:

- liczba osób odwiedzających TCI - na poziomie ok. 21.000 osób. Liczba obcokrajowców oscyluje wokół 25%, czyli ok. 5.000 osób;
- baza noclegowa: nie zmieniła się liczba obiektów skategoryzowanych - w granicach miasta jest ich 8, a w promieniu do 10 km od centrum Tarnowa - 14. Rośnie natomiast liczba obiektów nieskategoryzowanych, przede wszystkim typu B&B, które nie są zgłaszane do gminnej ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie. TCI szacuje ją na ok. 30 obiektów w granicach miasta i 35 w odległości do 10 km od centrum;
- w Parku Sanguszków otwarty został ośrodek Słoneczne Wzgórze, który oferuje noclegi oraz wyżywienie;
- łączną liczbę łóżek dostępnych we wszystkich obiektach szacuje się na ok. 1.800;
- właściciel koszernej kawiarni The Nosh pomysłodawcą utworzenia tarnowskiego Gaju Sprawiedliwych;
- zakończył się remont tarnowskiego Cmentarza Żydowskiego;
- rozpoczął się remont płyty rynku;
- zakończono remont pl. Kazimierza, zmieniając jego funkcję;
- zamknięto most drogowy na Dunajcu w Mościcach, paraliżując ruch samochodów, pieszych i rowerzystów;
- do Tarnowskiego Roweru Miejskiego dołączyła oferta wynajmu czasowego elektrycznych deskorolek i skuterów;
- według danych GUS, na koniec 2018 roku Tarnów miał tylko 109 tysięcy 062 mieszkańców - o 588 osób mniej niż rok wcześniej;
- na ul. Piłsudskiego oddano do użytku Centrum Wypoczynku i Rekreacji „Kantoria”.

11. Najciekawsze publikacje o Tarnowie i regionie:

- Королева буде задоволена: на Інтерсіті по Королівській дорозі на www.mandria.ua;
- Tarnów i Zalipie w magazynie „W podróż” na <http://wpodroz.com>;
- Tarnów w serii TVP pt. „Poland Undiscovered” na vod.tvp.pl;

- „Dwójka na miejscu”, czyli plenerowa audycja radiowej Dwójki z tarnowskiego BWA na polskieradio.pl;
- Que faire autour de Cracovie : visite de la ville de Tarnów na thecommugirl.com;
- 波兰移民扩展：波兰葡萄酒--四大主产地的前世今生，你想要的都在这里！na zhuanlan.zhihu.com;
- Meseszép hegyvidék, csodás városkák: Kis-Lengyelországban gyönyörű a nyár na femina.hu;

12. Najważniejsze nagrody:

- certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej za „Najlepszy produkt turystyczny” dla Projektu ENO Tarnowskie,
- nagroda Polskiej Organizacji Turystycznej dla Najlepszego Punktu Informacji Turystycznej w Polsce,
- dyplom „Odkrycie XX - lecia” plebiscytu Wielkie Odkrywanie Małopolski w kategorii Małopolska Osobowość Turystyki dla dyrektora TCI, Marcina Pałacha.

20. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Decyzje administracyjne podjęte w 2019 roku.
2. Uchwały Rady Miejskiej podjęte w 2019 roku.
3. Uchwały Rady Miejskiej podjęte w 2018 roku i realizowane w 2019 roku.
4. Program Rozwoju Przedsiębiorczości.
5. Ocena stopnia realizacji celów i głównych przedsięwzięć Strategii Rozwoju Miasta w 2019 roku.
6. Sprawozdanie z realizacji w 2019 roku Miejskiego Programu Polityki Zdrowotnej w Obszarze Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2016-2020 za 2019 rok.
7. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa za 2019 rok.
8. Sprawozdanie z realizacji Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2016-2020 za 2019 rok.
9. Sprawozdanie z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015-2020 za 2019 rok.
10. Informacja o realizacji Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa za 2019 rok.
11. Informacja z realizacji programu Karta Tarnowskiej Rodziny za 2019 rok.

INFORMACJA

o decyzjach administracyjnych wydanych w Urzędzie Miasta Tarnowa w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Zakres przedmiotowy objęty postępowaniem administracyjnym	Ilość decyzji wydanych	Ilość wniesionych odwołań od decyzji	Ilość decyzji uchylonych przez organ odwoławczy	Ilość decyzji zmienionych we własnym zakresie (art. 132 KPA i 226 § 1 ordynacji podatkowej)	Ilość decyzji ostatecznych w zakresie których stwierdzono nieważność (art. 156 KPA)	Ilość decyzji uchylonych w wyniku wznowienia postępowania	Najczęstsze powody zmiany lub uchylecia decyzji:
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Wydział Spraw Obywatelskich								
1. Zadania własne:								
1.		0	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.	Decyzje o wymeldowaniu, zameldowaniu i anulowaniu zameldowania	105	2	0	0	0	0	
2.	Decyzje o odmowie wydania dowodu osobistego	1	0	0	0	0	0	
3.	Decyzja o stwierdzeniu nieważności dowodu osobistego wydanego osobie, która we wniosku o jego wydanie podała nieprawdziwe dane	2	0	0	0	0	0	
4.	Decyzje o wpisie do rejestru wyborców	170	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		278	2	0	0	0	0	
Urząd Stanu Cywilnego								
1. Zadania własne:								
		0	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.	Administracyjna zmiana imienia lub nazwiska	128	0	0	0	0	0	
2.	Odmowa transkrypcji aktu zgonu	1	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		129	0	0	0	0	0	
Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej								
1. Zadania własne:								
		0	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								

1.	Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych na rzecz osób innych niż ubezpieczone	535	1	0	0	0	0	
2.	Odmowa przyznania Karty Dużej Rodziny	2	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		537	1	0	0	0	0	
Wydział Ochrony Środowiska								
1. Zadania własne:								
1.	Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć	28	1	0	0	0	0	
2.	Pozwolenia zintegrowane	2	0	0	0	0	0	
3.	Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	3	0	0	0	0	0	
4.	Decyzje wodnoprawne (spory wodne, opłata retencyjna)	2	2	0	0	0	0	
5.	Zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów	126	2	0	0	0	0	
6.	Decyzja o sprzeciwie dotycząca usunięcia drzewa	12	0	0	0	0	0	
7.	Nakładanie kar za usunięcie drzew bez zezwolenia	1	0	0	0	0	0	
8.	Zezwolenie na posiadanie i hodowlę psa rasy chart	1	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.	Zatwierdzanie projektów robót geologicznych	4	0	0	0	0	0	SKO uchyliło decyzję I instancji w części ustalającej termin uiszczenia ustalonej opłaty rocznej i należności za wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej. Organ I instancji w myśl przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych naliczył opłatę roczną i należności za wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej określając termin uiszczenia

2.	Zatwierdzanie dokumentacji geologicznych	3	0	0	0	0	0	opłat i należności. SKO uznało, że organ I instancji powinien wydać decyzję w przedmiocie wyłączenia (wyłączyć grunty z produkcji rolniczej), a dopiero po faktycznym wyłączeniu gruntów z produkcji wydać kolejną decyzję ustalającą wysokość należności i opłaty rocznej. SKO odstąpiło od tej interpretacji po przedstawieniu przez UMT w kolejnych decyzjach wyroków sądów administracyjnych potwierdzających stanowisko Urzędu Miasta Tarnowa.
3.	Wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej	125	7	1	0	0	0	
4.	Zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów	9	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		316	12	1	0	0	0	
Wydział Bezpieczeństwa Publicznego								
1. Zadania własne:								
1.	Nakładanie świadczeń osobistych i rzeczowych	111	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.		0	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		111	0	0	0	0	0	
Wydział Kultury								
1. Zadania własne:								
1.	Decyzje o przeprowadzeniu imprezy masowej	14	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
		0	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		14	0	0	0	0	0	
Wydział Edukacji								
1. Zadania własne:								
1.	Akt nadania stopnia awansu zawodowego	43	0	0	0	0	0	
2.	Wykreślenie z ewidencji szkół i placówek niepublicznych	29	0	0	0	0	0	

3.	Odmowa wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych	0	0	0	0	0	0	zmiana kryterium dochodowego
4.	Cofanie uprawnień szkoły publicznej dla szkół niepublicznych	0	0	0	0	0	0	
5.	Odmowa udzielenia zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub fizyczną szkoły lub placówki publicznej	2	0	0	0	0	0	
6.	Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika	34	6	0	0	0	0	
7.	Stypendia szkolne	840	0	0	1	0	0	
8.	Zasiłki szkolne	5	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
		0	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		953	6	0	1	0	0	
Wydział Komunikacji								
1. Zadania własne:								
1.	Cofanie praw jazdy/zatrzymywanie	457	6	1	0	0	0	Koniczność uzupełnienia dowodów w sprawie zatrzymania prawa jazdy. Brak wystarczających przesłanek do skierowania na kontrolne badania lekarskie. Systemowy wzór decyzji nie zawierał pełnego uzasadnienia. Drugie odwołanie oddalone.
2.	Przywracanie praw jazdy/zwrot zatrzymanych praw jazdy	201	0	0	0	0	0	
3.	Wydawanie krajowych praw jazdy	2670	0	0	0	0	0	
4.	Wydawanie międzynarodowych praw jazdy	90	0	0	0	0	0	
5.	Skierowania na kontrolne badania lekarskie/psychologiczne/kurs reedukacyjny	338	8	1	0	0	0	
6.	Skierowanie na egzamin kontrolny	12	1	0	0	0	0	
7.	Stała rejestracja pojazdów	12584	2	1	0	0	0	
8.	Czasowa rejestracja pojazdów	10829	0	0	0	0	0	
9.	Wyrejestrowanie pojazdów	1342	0	0	0	0	0	
10.	Nadawanie cech identyfikacyjnych i wyrażanie zgody na wykonanie tabliczki znamionowej zastępczej	39	0	0	0	0	0	
11.	Czasowe wycofanie pojazdów z ruchu	19	0	0	0	0	0	
12.	Zmiana współwłasności pojazdów	342	0	0	0	0	0	
13.	Udzielanie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy w zakresie	3	0	0	0	0	0	

	pośrednictwa przy przewozie rzeczy							
14.	Udzielanie licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką	61	0	0	0	0	0	
15.	Udzielanie zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego	2	0	0	0	0	0	
16.	Zmiany licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką	56	0	0	0	0	0	
17.	Wygaszanie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy, osób oraz w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy	1	0	0	0	0	0	
18.	Wygaszanie licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką	16	0	0	0	0	0	
19.	Przedłużanie zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych	0	0	0	0	0	0	
20.	Udzielanie zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych osób	9	0	0	0	0	0	
21.	Udzielanie zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych osób	1	0	0	0	0	0	
22.	Zmiana zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym	28	0	0	0	0	0	
23.	Wygaszanie zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym osób	35	0	0	0	0	0	
24.	Odstępstwa od warunków udzielonego zezwolenia	0	0	0	0	0	0	
25.	Wydawanie i zmiany zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi lub pojazdami przewożącymi wartości pieniężne	36	0	0	0	0	0	
26.	Udzielanie licencji na przewóz osób samochodem osobowym	0	0	0	0	0	0	
27.	Wygaszanie licencji na przewóz osób samochodem osobowym	0	0	0	0	0	0	
28.	Cofanie licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką	2	2	1	0	0	0	Decyzja o charakterze uznania administracyjnego. Zarzucono niepełne ustalenie stanu faktycznego.
29.	Udzielanie licencji na przewóz osób pojazdem samochodowym przystosowanym do przewozu	2	0	0	0	0	0	

	powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób z kierowcą							
30.	Wygaszanie licencji na przewóz osób pojazdem samochodowym przystosowanym do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób z kierowcą	0	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.	Wpisywanie instruktorów do ewidencji	9	0	0	0	0	0	
2.	Skreślanie instruktorów z ewidencji	9	0	0	0	0	0	
3.	Odmowa wpisu do ewidencji instruktorów	0	0	0	0	0	0	
4.	Odstąpienie od skreślenia z ewidencji instruktorów	0	0	0	0	0	0	
5.	Wpisywanie do ewidencji wykładowców	0	0	0	0	0	0	
6.	Wydawanie uprawnień dla diagnosty	3	0	0	0	0	0	
7.	Cofanie uprawnień diagnosty	2	0	0	0	0	0	
8.	Zakaz prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców	0	0	0	0	0	0	
9.	Zakaz prowadzenia stacji kontroli pojazdów	0	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		29198	19	4	0	0	0	
Wydział Infrastruktury Miejskiej								
1. Zadania własne:								
1.	Zezwolenia na sprowadzenie z zagranicy zwłok / szczątków ludzkich	27	0	0	0	0	0	
2.	Zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	1	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.								
Razem 1+2		28	0	0	0	0	0	
Wydział Sportu								
1. Zadania własne								
1.	Zezwolenia na przeprowadzenie sportowych imprez masowych	7	0	0	0	0	0	
2.	Prowadzenie ewidencji klubów sportowych	10	0	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone								
		0	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		17	0	0	0	0	0	
Wydział Geodezji i Nieruchomości								

1. Zadania własne:								
1.	Trwały zarząd na nieruchomościach Gminy Miasta Tarnowa	5	0	0	0	0	0	Zarzuty do operatu szacunkowego. Postępowanie w toku w SKO. Uznano, że działka nie została wykorzystana zgodnie z celem wywłaszczenia.
2.	Decyzje o potwierdzeniu prawa użytkowania dla ogrodów działkowych	1	1	0	0	0	0	
3.	Podziały nieruchomości	142	0	0	0	0	0	
4.	Oплата z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek uchwalenia bądź zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	11	4	4	0	0	0	
5.	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości	2	0	0	0	0	0	
6.	Wypowiedzenie wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Gminy Miasta Tarnowa	9	1	0	0	0	0	
7.	Odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne	5	0	0	0	0	0	
8.	Odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne	1	1	0	0	0	0	
9.	Zwroty nieruchomości	10	4	1	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.	Ustalenie i wypłata odszkodowania za nieruchomości przejęte z mocy prawa na własność Gminy Miasta Tarnowa w związku z realizacją inwestycji drogowych (ZRID)	67	3	1	0	0	0	Termin ważności operatu szacunkowego. Postępowanie w toku w SKO – podniesienie zarzutu, iż aktualizacja opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntu jest nieuzasadniona.
2.	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	2	0	0	0	0	0	
3.	Wypowiedzenie wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa	13	3	0	0	0	0	
4.	Ustalenie wysokości stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa zgodnej z faktycznym sposobem użytkowania gruntu	3	0	0	0	0	0	
5.	Zmiana sposobu użytkowania gruntów- scalenie Klikowa	250	0	0	0	0	0	

6.	Gleboznawcza klasyfikacja gruntów – scalenie Klikowa	223	0	0	0	0	0	
7.	Udzielenie bonifikaty od opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu nieruchomościami Skarbu Państwa	5	0	0	0	0	0	
8.	Ustanowienie prawa trwałego zarządu w stosunku do nieruchomości Skarbu Państwa	2	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		751	17	6	0	0	0	
Wydział Podatków i Windykacji								
1. Zadania własne:								
1.	Podatek od nieruchomości	44 266	19	15	0	0	89	Konieczność uzupełnienia materiału dowodowego. Powody uchyień w wyniku wznowienia postępowania - nowe okoliczności nieznane organowi podatkowemu w momencie wydania decyzji.
2.	Podatek rolny od osób fizycznych dla gospodarstw	396	0	0	0	0	0	
3.	Podatek rolny od osób fizycznych	2 139	0	0	0	0	0	
4.	Łączne zobowiązanie pieniężne od osób fizycznych	2 970	0	0	0	0	0	
5.	Łączne zobowiązanie pieniężne od osób fizycznych dla gospodarstw rolnych	793	0	0	0	0	0	
6.	Podatek leśny	9	0	0	0	0	0	
7.	Decyzje określające wysokość dotacji do zwrotu	4	4	3	0	0	0	Konieczność uzupełnienia materiału dowodowego.
8.	Decyzje w sprawie umorzenia lub rozłożenia na raty zobowiązań podatkowych	108	8	2	0	0	0	Konieczność ustalenia, w pierwszej kolejności, statusu wnioskodawcy jako przedsiębiorcy oraz faktu, czy wnioskowana ulga podatkowa będzie w analizowanej sprawie spełniać kryteria pomocy publicznej dla przedsiębiorcy / w przypadku ubiegania się o ulgę podatkową podatnika prowadzącego działalność gospodarczą /, konieczność

								uzupełnienia zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego o nowe dokumenty bądź informacje, konieczność przeprowadzenia bardziej szczegółowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pod kątem zdolności płatniczej wnioskodawcy.
9.	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	356	1	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
1.	Zwrot podatku akcyzowego	50	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		51 091	32	20	0	0	89	
Wydział Architektury i Budownictwa								
1. Zadania własne:								
1.	Pozwolenia na budowę	676	9	1	0	0	1	Uchybienia formalno-prawne.
2.	Zezwolenia na realizację inwestycji drogowej	3	1	0	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
		0	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		679	10	1	0	0	1	
Wydział Planowania Przestrzennego								
1. Zadania własne:								
1.	Decyzje o warunkach zabudowy	254	7	4	0	0	0	Niewyczerpujące uzasadnienie przyjętych wskaźników w analizie funkcji oraz cech zabudowy i zagospodarowania terenu wykonywanej dla potrzeb sporządzenia projektu decyzji. Zmiana przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
2.	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	69	1	1	0	0	0	
2. Zadania zlecone:								
		0	0	0	0	0	0	
Razem 1+2		323	8	5	0	0	0	
Ogółem		84 425	107	37	1	0	90	

I n f o r m a c j a **o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie** **podjętych w 2019 roku**

Rada Miejska w Tarnowie VIII kadencji w 2019 r. podjęła ogółem 207 uchwał. Z liczby tej 37 uchwał dotyczyło gospodarki finansowej miasta Tarnowa. W 2019 r. zrealizowanych zostało 189 uchwał, przy czym część z nich realizowana będzie w latach następnych. Od 1 stycznia 2020 r. 17 uchwał pozostaje w realizacji. Jedna uchwała została uchylona we własnym zakresie oraz w jednej uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej stwierdziło nieważność w zakresie jednego paragrafu.

UCHWAŁA NR IV/45/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 3 stycznia 2019 r. w sprawie planu pracy Rady Miejskiej w Tarnowie na rok 2019

Sesje odbywały się zgodnie z przyjętym planem pracy Rady Miejskiej w Tarnowie. Materiały będące przedmiotem obrad Rady Miejskiej w Tarnowie były na bieżąco prezentowane na poszczególnych sesjach.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA BUDŻETOWA GMINY MIASTA TARNOWA NA ROK 2019 NR IV/46/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 3 stycznia 2019 r.

Prezydent Miasta Tarnowa wydał zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r., zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019 oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IV/47/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 3 stycznia 2019 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Przyjęto wieloletnią prognozę finansową Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038, w której zostały zawarte wszystkie elementy określone w ustawie o finansach publicznych, tj.:

- 1) prognozę dochodów, limity wydatków, wynik budżetu, sposób sfinansowania deficytu, kwotę długu, wskaźniki zadłużenia, sposób sfinansowania spłaty długu oraz informacje uzupełniające,
- 2) przedsięwzięcia bieżące, majątkowe z podziałem na programy, projekty i zadania realizowane przy współudziale środków zewnętrznych, w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego oraz pozostałe, określając jednostkę koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia, okres realizacji, łączne nakłady finansowe, nakłady poniesione w latach poprzednich, limity wydatków w okresie realizacji oraz limity zobowiązań,
- 3) objaśnienia przyjętych wartości.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IV/48/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 3 stycznia 2019 r. w sprawie rozwiązania spółki Małopolski Rynek Hurtowy Spółka Akcyjna z siedzibą w Tarnowie

W dniu 25 stycznia 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Małopolskiego Rynku Hurtowego S.A. podjęło uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie Spółki po przeprowadzeniu jej likwidacji oraz uchwałę w sprawie powołania likwidatora spółki. Gmina Miasta Tarnowa głosowała przeciw podjęciu tym uchwałom. W dniu 13 listopada 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Małopolskiego Rynku Hurtowego S.A. w likwidacji uchyliło uchwałę z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie rozwiązania spółki Małopolskiego Rynku Hurtowego S.A. po przeprowadzeniu jej likwidacji i postanowiło o dalszym istnieniu spółki. Walne Zgromadzenie Małopolskiego Rynku Hurtowego S.A. podjęło również uchwałę w sprawie upoważnienia organu zarządzającego do dokonania czynności związanych z połączeniem spółek Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (spółka przejmująca) ze spółką Małopolski Rynek Hurtowy S.A. (spółka przejmowana).

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr V/49/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody, wydatki, przychody i rozchody w 2019 r., deficyt budżetowy, zadłużenie na koniec 2018 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Platforma Tarnowskiego Dziedzictwa GENEATAR,
- 2) Centrum Usług Wspólnych,
- 3) Budowa Centrum Przygotowań Paraolimpijskich – Przebudowa Hali Sportowo-Widowskiej Jaskółka przy ul. Traugutta 3a,
- 4) Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową,
- 5) Rewitalizacja Parku Strzeleckiego w Tarnowie,
- 6) Remont i przebudowa pomieszczeń parteru, piwnic oraz budynku garażowego Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 4,
- 7) Nowe przestrzenie zdarzeń – Renowacja murów miejskich przy ul. Bernardyńskiej w rejonie Małych Schodów w Tarnowie,
- 8) Przebudowa ulicy Kasprowicza wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego,
- 9) Nowe przestrzenie zdarzeń – Odnowienie zabytkowego centrum miasta – Remont pl. Kazimierza oraz ulic Katedralnej, Krótkiej i Kapitulnej w Tarnowie,
- 10) Nowe przestrzenie zdarzeń – Modernizacja płyty Rynku w Tarnowie,
- 11) Integracja transportu publicznego w Tarnowie,
- 12) Przebudowa skrzyżowania ulic Mościckiego i Hodowlanej,
- 13) Nowe przestrzenie zdarzeń w Tarnowie – Zagospodarowanie skweru przy ul. Bernardyńskiej.

Zmieniono nazwę przedsięwzięcia „Dom Kultury na os. Westerplatte”, na „Budowa obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte”.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR V/50/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniająca uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale

budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr V/51/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie opłat za korzystanie z parkingu położonego przy ul. Do Huty

Zostały podwyższone opłaty za korzystanie z parkingu przy ul. Do Huty w Tarnowie, a także wprowadzono zniżki dla posiadaczy Tarnowskiej Karty Miejskiej PREMIUM. Został zaktualizowany system informatyczny w celu umożliwienia korzystania ze zniżek dla posiadaczy Karty Miejskiej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr V/52/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Tarnowie oraz wysokości opłat za parkowanie pojazdów w tej strefie i sposobu ich pobierania

Z dniem 31 grudnia 2019 r. zostały wycofane papierowe karty parkingowe.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych wprowadzono zmiany polegające na usunięciu zapisu dotyczącego pojazdów elektrycznych, które są ustawowo zwolnione z opłat.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr V/53/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Gminy Miasta Tarnowa

Rada Miejska w Tarnowie określiła wymagania, jakie powinien spełniać projekt zgłaszany do budżetu obywatelskiego, a w szczególności:

- 1) wymogi formalne, jakim powinny odpowiadać zgłaszane projekty,
- 2) wymaganą liczbę podpisów mieszkańców popierających projekt, przy czym nie może być ona większa niż 0,1% mieszkańców terenu objętego pulą budżetu obywatelskiego, w którym zgłaszany jest projekt,
- 3) zasady oceny zgłoszonych projektów co do ich zgodności z prawem, wykonalności technicznej, spełniania przez nie wymogów formalnych oraz tryb odwołania od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania,
- 4) zasady przeprowadzania głosowania, ustalania wyników i podawania ich do publicznej wiadomości, biorąc pod uwagę, że zasady przeprowadzania głosowania muszą zapewniać równość i bezpośredniość głosowania.

Uwzględniono, oprócz głosowania elektronicznego, głosowanie za pomocą kart papierowych. Natomiast uprawnionymi do zgłaszania projektu oraz do głosowania są mieszkańcy, którzy w dniu głosowania posiadają czynne prawo wyborcze w wyborach do Rady Miejskiej w Tarnowie, albo ukończyli 16 lat i posiadają Tarnowską Kartę Miejską w wersji Premium. Pod głosowanie poddanych zostało 26 projektów zgłoszonych przez mieszkańców Miasta Tarnowa, które spełniły wymagania formalne oraz zostały zaopiniowane przez Komisję Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych Rady Miejskiej w Tarnowie.

Głosowanie odbyło się w dniach od 10 do 24 czerwca 2019 r. Wzięło w nim udział łącznie 8.204 mieszkańców. Oddano łącznie 12.000 głosów ważnych (w tym: elektronicznie 11.961 głosów, na kartach papierowych 39 głosów).

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr V/54/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania Tarnowskiej Rady Seniorów na lata 2015 – 2019

W związku z wygaśnięciem mandatu radnej Rady Miejskiej w Tarnowie Pani Barbary Koprowskiej dokonano zmian w składzie Tarnowskiej Rady Seniorów, powołując w jej miejsce innego przedstawiciela Rady. Do składu Tarnowskiej Rady Seniorów został powołany Pan Jakub Kwaśny.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr V/55/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany nazwy Subregionalnego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych oraz zmian w statucie

Z dniem 1 marca 2019 r. jednostce organizacyjnej Gminy Miasta Tarnowa -Subregionalnemu Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych, zmieniono nazwę na Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych Bezpieczna Przystań. Dokonano również stosownej zmiany w Statucie jednostki.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr V/56/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie stwierdzenia konieczności dokonania zmian w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Wilczej – „Krzyż Wschód II”

Zgodnie ze stanowiskiem Rady Miejskiej w Tarnowie wprowadzono korekty do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Wilczej – „Krzyż Wschód II”.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR V/57/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie zmian w składzie Rady Społecznej Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie na lata 2018-2021

Odwołano ze składu Rady Społecznej Szpitala, Pana Tadeusza Mazura oraz powołano do jej składu Panią Krystynę Mierzejewską. Uchwałę przekazano Dyrektorowi Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie celem uwzględnienia w czynnościach związanych z obsługą Rady Społecznej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr VI/58/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Małopolskiemu z przeznaczeniem na pokrycie kosztów przedsięwzięć kulturalnych

Na podstawie Uchwały Budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019 Nr IV/46/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 3 stycznia 2019 r. oraz umowy nr WKL.032.7.2019 z dnia 21 czerwca 2019 r. zawartej pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa - Urzędem Miasta Tarnowa a Województwem Małopolskim, 25 czerwca 2019 r. przekazano w całości kwotę 20.000 zł. na konto Województwa Małopolskiego z przeznaczeniem na pokrycie przedsięwzięć kulturalnych organizowanych w 2019 r. przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie, tj. na organizację:

- 1) działań ekspozycyjnych Muzeum Okręgowego w Tarnowie wzmacniających rangę tarnowskiego środowiska artystycznego oraz kolekcjonerskiego - 10 000 zł,
- 2) Edukacji historycznej i regionalnej dzieci i młodzieży - 5 000 zł,

3) Konferencji popularnonaukowej – „Syberiadą polską” - 5 000 zł.

W dniu 20 grudnia 2019 r. Muzeum zwróciło na rachunek Urzędu Marszałkowskiego niewykorzystane środki finansowe w kwocie 4 498,64 zł. Pozostała kwota dotacji w wysokości 15 501,36 zł została rozliczona prawidłowo i wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

W dniach 10 stycznia 2020 r. oraz 13 i 14 stycznia 2020 r. przeprowadzona została przez Urząd Marszałkowski kontrola w zakresie prawidłowości wykorzystania przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie środków pochodzących z dotacji. W dniu 3 lutego 2020 r. z-ca Dyrektora Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego złożyła skorygowane sprawozdanie finansowe i merytoryczne sporządzone przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VI/59/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody, wydatki i przychody w 2019 r., deficyt budżetowy, wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Erasmus+ Prawo do edukacji uchodźców i odrobina empatii,
- 2) Małopolska Chmura Edukacyjna w I Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie,
- 3) Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II,
- 4) Tragedia i Nadzieja. Uczymy się z przeszłości, czerpiemy z teraźniejszości, kształtujemy przyszłość,
- 5) Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze,
- 6) Tarnowscy technicy praktykują bez granic,
- 7) Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych w subregionie tarnowskim,
- 8) Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ „Słoneczne Wzgórze”,
- 9) Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy,
- 10) Utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej „Piaskówka - Komunalna” w Tarnowie,
- 11) Partnerstwo na rzecz podnoszenia jakości i efektywności usług administracyjnych w miastach w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami,
- 12) Projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VI/60/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. zmieniająca uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VI/61/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Dokonano podziału środków PFRON w kwocie 4.001.458 zł przyznanych Gminie Miasta Tarnowa przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2019 r. według obowiązującego algorytmu, z przeznaczeniem na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych należących do kompetencji samorządów powiatowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W ramach rehabilitacji zawodowej środki Funduszu w wysokości 132.000 zł przeznaczone zostały na:

- 1) zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych – 99.000 zł,
- 2) podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – 33.000 zł.

W ramach rehabilitacji społecznej środki w wysokości 3.869.458 zł przeznaczone zostały na dofinansowanie:

- 1) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej – 2.313.480 zł,
- 2) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – 640.000 zł,
- 3) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym – 702.732 zł,
- 4) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – 43.246 zł,
- 5) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – 170.000 zł.

W wyniku prowadzonych w ciągu roku analiz dotyczących aktualnych potrzeb osób niepełnosprawnych czterokrotnie została podjęta inicjatywa przesunięcia środków PFRON pomiędzy poszczególnymi zadaniami. Działanie to umożliwiło racjonalne wydatkowanie środków finansowych i przyczyniło się do wykorzystania przyznanych środków PFRON na poziomie 99,98%.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VI/62/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

W dniu 21 marca 2019 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., na którym podjęto uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. W wyniku podwyższenia kapitału Gmina Miasta Tarnowa objęła 730 udziałów pokrywając je gotówką w kwocie 200 000 zł oraz aportem w postaci prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Tarnowie przy ul. Sportowej w obrębie nr 274 będącej niezabudowaną działką nr 10/102 o powierzchni 1 590 m² i wartości 165 000 zł. Kwota dokapitalizowania została przeznaczona na opracowanie dokumentacji projektowej i przygotowanie inwestycji budowy trzeciego budynku (Segment C), który zostanie wybudowany na przekazanej aportem działce.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr VI/63/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości

Uchwała w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości była konsekwencją podjęcia uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawek za pojemniki i zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwałą Nr KI-411/104/19 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 27 marca 2019 r. stwierdziło nieważność uchwały Nr VI/63/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w zakresie § 5 uchwały.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA VI/64/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Powiatem Dąbrowskim

Porozumienie zostało zawarte 25 kwietnia 2019 r. i dotyczyło diagnozowania i orzecznictwa przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie do ośmiu dzieci niewidomych i słabowidzących z terenu Powiatu Dąbrowskiego na łączną kwotę do 4.208 zł. W 2019 r. poradnia zdiagnozowała siedem dzieci – na kwotę 3.682 zł. Pozostała niewykorzystana kwota wynikająca z porozumienia w wysokości 526,00 zł została zwrócona na konto Starostwa Powiatowego w Dąbrowie Tarnowskiej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VI/65/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie delegowania przedstawiciela Gminy Miasta Tarnowa do Zgromadzenia Ogólnego Związku Miast Polskich

Do Zgromadzenia Ogólnego Związku Miast Polskich jako przedstawiciel Gminy Miasta Tarnowa został delegowany Pan Jakub Kwaśny.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VI/66/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie ustalenia niektórych warunków wykonywania podróży służbowych przez radnych

Zgodnie z art. 25 ustawy o samorządzie gminnym, radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, rozporządzeniem z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy zdefiniował podróż służbową oraz określił sposób naliczania diet. Podjęta uchwała reguluje dwie kwestie, które pozostają w gestii Rady, tj. wskazanie wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Tarnowie do określania warunków odbycia podróży służbowej przez Przewodniczącego Rady oraz ustalenie wysokości zwracanych kosztów przejazdu samochodem niebędącym własnością Gminy Miasta Tarnowa delegowanemu radnemu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VI/67/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie ogłoszenia w Gminie Miasta Tarnowa roku 2019 – Rokiem Arcybiskupa Jerzego Ablewicza

Rok 2019 ogłoszony został w Tarnowie Rokiem Arcybiskupa Jerzego Ablewicza.

Abp Jerzy Ablewicz przyczynił się do beatyfikacji Karoliny Kózkówny. Ta okoliczność sprawiła, że 10 czerwca 1987 r. do Tarnowa przyjechał papież Jan Paweł II. Arcybiskup rozpoczął misyjną działalność Kościoła tarnowskiego, był cenionym kaznodzieją, znanym w

całej Polsce. Wygłosił też rekolekcje watykańskie. Dzięki niemu powstał m.in. Dom Samotnej Matki i Dom Księży Emerytów. Kościół tarnowski od początku stanu wojennego organizował pomoc dla osób internowanych i zwolnionych z pracy oraz ich rodzin. Arcybiskup był członkiem Kongregacji do spraw Świętych i Błogosławionych. W ramach Konferencji Episkopatu Polski był członkiem Komisji Duszpasterskiej, Komisji do spraw KUL i Komisji do spraw Budowy Kościołów. Uczestniczył w pierwszej i ostatniej sesji Soboru Watykańskiego. Wprowadzał w diecezji jego reformy, zwłaszcza liturgiczne. Abp Jerzy Ablewicz jest patronem Fundacji, która przyznaje stypendia dla zdolnej młodzieży, a także Klubu Inteligencji Katolickiej i Archiwum Diecezjalnego. Abp Ablewicz wiele zrobił dla Kościoła powszechnego, Kościoła w Polsce i dla diecezji tarnowskiej. W Tarnowie jest także ulica Abpa Jerzego Ablewicza.

W ramach obchodów roku Arcybiskupa Jerzego Ablewicza przy wsparciu finansowym Gminy Miasta Tarnowa Klub Inteligencji Katolickiej w Tarnowie zorganizował „Dni Ablewiczowskie”, składające się z cyklu prelekcji:

- 1) 3 czerwca – „Świadek wierny”
Otwarcie wystawy przez bp. Andrzeja Jeża. „W służbie Arcybiskupowi”- dwugłos ks. inf. dr. Władysława Kostrzewy i dr. Antoniego Sydora,
- 2) 4 czerwca – „Biskup soborowy”
„Propagator nauczania posoborowego” – ks. dr Michał Dąbrówka,
„Recepcja postanowień soborowych w dziedzinie sztuki” – ks. dr Piotr Pasek,
- 3) 5 czerwca – „Biskup laikatu”
„Arcybiskup Jerzy w naszej pamięci” – panel z udziałem m.in. Bożeny Jawor (Nowy Sącz), Krzysztofa Pawłowskiego (Nowy Sącz), Antoniego Kamińskiego (Dębica), Karola Krasnodębskiego (Tarnów), Antoniego Zięby (Tarnów),
- 4) 6 czerwca – „Biskup maryjny”
"Egzystencjalne wątki w maryjnym przepowiadaniu abp. Jerzego Ablewicza" - ks. inf. dr Adam Kokoszka
„Koronacje obrazów i figur Matki Bożej” – ks. mgr Krzysztof Kamiński.

Cykl spełnił oczekiwania wielu tarnowian, którzy jeszcze pamiętają osobę biskupa i jego dokonania, ale także mieszkańców młodego pokolenia zainteresowanych historią miasta.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr VII/68/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości tej opłaty, ustalenia stawek opłaty za pojemniki oraz zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina pokrywa z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W Gminie Miasta Tarnowa zasada ta nie jest spełniana od 2015 r.

Obecnie obowiązująca opłata nie była zmieniana od lipca 2014 r. i była jedną z najniższych w Polsce. Dające się zauważyć wówczas zawirowania na rynku usług gospodarowania odpadami były powszechne na terenie całego kraju, a samorzady, które w tym czasie kontraktowały odbiór i zagospodarowanie odpadów, podnosiły opłaty o 100 i więcej procent. Dofinansowanie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z budżetu Gminy Miasta Tarnowa w 2019 r. nie było możliwe z uwagi na realne ryzyko przekroczenia kwoty wydatków bieżących ponad kwotę dochodów bieżących. Jest to niezgodne z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dodatkowo ograniczenia w tym zakresie są zawarte w art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Dokonany przez Radę Miejską w Tarnowie wybór metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, spowodował zwiększenie wpływów do budżetu Gminy Miasta Tarnowa o ok. 5 mln zł lecz kwota ta nie zniwelowała w pełni niedoboru środków koniecznych do sfinansowania gospodarki odpadami komunalnymi w Tarnowie w 2019 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VIII/69/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 14 marca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Nowe przestrzenie zdarzeń – Modernizacja płyty Rynku w Tarnowie,
- 2) Przebudowa stadionu Miejskiego w Tarnowie, ul. Zbylitowska 3.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR VIII/70/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 14 marca 2019 r. zmieniająca uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/71/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa na lata 2019-2021

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 1 wspomnianej ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Program jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy i ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie, angażującego w sposób optymalny zasoby Miasta.

Mając na względzie obowiązek wynikający z ustawy, a także konieczność usystematyzowania i upowszechnienia planowanych działań w wymiarze międzysektorowym i międzyinstytucjonalnym, opracowano Program Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa na lata 2019-2021. Program zawiera kompleksowe zestawienie zasobów Miasta Tarnowa z obszaru pomocy społecznej, zdrowia, edukacji, sportu i kultury, które służą, bądź potencjalnie mogą posłużyć do realizacji działań na rzecz rodzin i dzieci. W procesie tworzenia Programu, z Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa współpracował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa, Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa oraz Wydział Kultury Urzędu Miasta Tarnowa. Na potrzeby Programu, dane przekazał też Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie oraz Urząd Stanu Cywilnego w Tarnowie.

W programie zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe. W ramach każdego priorytetu określono konkretne zadania, a także wskaźniki, które pomogą określić w wymierny sposób

stopień ich realizacji. Wskazano także realizatorów odpowiedzialnych za wdrażanie celów, źródła finansowania tych działań oraz sposób monitorowania jego realizacji.

Program finansowany jest z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, budżetu państwa i programów rządowych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz funduszy Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Prezydent składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/72/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Europa bliżej przedszkola,
- 2) Nowe przestrzenie zdarzeń – adaptacja budynku Rynek 4 w Tarnowie na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń,
- 3) Nowe przestrzenie zdarzeń – Odnowienie zabytkowego centrum miasta – Remont pl. Kazimierza oraz ulic Katedralnej, Krótkiej i Kapitulnej w Tarnowie.

Wprowadzono nowe przedsięwzięcie pn. Certyfikacja jakością w Urzędzie Miasta Tarnowa zgodnie z normą ISO 9001:2015.

Skreślono przedsięwzięcie pn. Opinia z weryfikacji raportu z monitorowania wielkości redukcji emisji dla projektu „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Tarnowa”.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/73/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. zmieniająca uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/74/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zwolnienia samorządowego zakładu budżetowego – Miejskiego Zarządu Cmentarzy w Tarnowie z obowiązku wpłaty do budżetu Gminy Miasta Tarnowa nadwyżki środków obrotowych za rok 2018

Pozostawiona nadwyżka środków obrotowych w kwocie 121.743,54 zł wykorzystana została na realizację zadania pn. Rozbudowa budynku socjalno - administracyjnego - dobudowa sanitariatów na cmentarzu Starym – etap II (kwota netto 82.034,30 zł) oraz na konserwację sześciu nagrobków legionistów na cmentarzu Starym w Kwaterze Zasłużonych (kwota netto 12.000,00 zł). Pozostałą kwotę przeznaczono na dopłatę do zadania pn. Remont budynku kaplicy cmentarnej na cmentarzu komunalnym w Mościcach (kwota netto 51.881,59 zł).

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/75/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dofinansowanie kosztów inwestycji związanej ze zmianą systemu ogrzewania lub wykorzystaniem odnawialnego źródła energii

Ustalono zostały zasady udzielania osobom fizycznym dotacji celowej na dofinansowanie inwestycji związanych z ochroną powietrza, polegających na zmianie systemu ogrzewania lub zakupie i montażu odnawialnych źródeł energii (kolektory słoneczne lub panele fotowoltaiczne) w budynkach i lokalach mieszkalnych w Tarnowie – z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Zasady udzielania dotacji celowej, w szczególności kryteria wyboru inwestycji do dofinansowania, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania, ujęte zostały w regulaminie. W 2019 r. udzielono dotacji w łącznej kwocie 609 815,95 zł, zlikwidowano 79 palenisk węglowych, wykonano panele fotowoltaiczne o mocy 298,53 kW oraz trzy instalacje kolektorów słonecznych o powierzchni 12 m².

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/76/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – lipy drobnolistnej zlokalizowanej przy ul. H. Marusarz w Tarnowie

Pomnikiem przyrody ustanowiono drzewo: lipę drobnolistną (*Tiliacordata*) o obwodzie 410 cm, zlokalizowane w Tarnowie na działce nr 51/1, obręb 209, położonej przy ul. H. Marusarz 14A w Tarnowie. Lipę ustanowiono pomnikiem ze względu na okazały rozmiar, ciekawy pokrój, rozbudowaną koronę oraz duże walory krajobrazowe. Informacja o ustanowieniu pomnika przyrody została przekazana do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/77/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie częściowego zniesienia formy ochrony przyrody – pomnika przyrody usytuowanego przy ul. Krzyskiej w Tarnowie

Częściowe zniesienie ochrony dotyczyło wiązu szypułkowego (*Ulmuslaevis*) o obwodzie pnia 224 cm z powodu utraty wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego. Informacja o częściowym zniesieniu ochrony pomnika przyrody została przekazana do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie. Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie, po uzyskaniu zezwolenia Marszałka Województwa Małopolskiego, usunął drzewo.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/78/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa

Zmiana uchwały Nr XXXIV/452/2009 Rady Miejskiej Tarnowie z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa podyktowana była potrzebą wyjścia naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Miasta, którzy niejednokrotnie zgłaszali chęć wynajęcia niewyremontowanego lokalu w zamian za przeprowadzenie remontu na własny koszt. Nowe zapisy umożliwiły wynajem lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa również w tej formie.

W pierwszym naborze, który odbył się w okresie od 6 maja do 6 czerwca 2019 r. złożono 98

wniosków. Zestawienie pustostanów do remontu przez najemców obejmowało 20 lokali. Wydano 15 skierowań na zawarcie umowy najmu lokalu przeznaczonego do remontu, natomiast 5 lokali nie zostało wynajętych z uwagi na brak zainteresowania.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/79/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022

Przystąpiono do sporządzenia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022, co pozwoliło wszcząć nabór dla nowych podmiotów, które były zainteresowane umieszczeniem ich przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Gminnym Programie Rewitalizacji. W wyniku naboru sporządzono nowy projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/80/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miasta Tarnowa

Rada Miejska w Tarnowie zatwierdziła projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Regulamin ten został opracowany na podstawie ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zgodnie z art. 19 ust. 1 w/w ustawy regulamin został przekazany do zaopiniowania organowi regulacyjnemu, jakim jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie. Organ ten w swoim postanowieniu z dnia 10 czerwca 2019 r. negatywnie zaopiniował przedmiotowy regulamin. Aktualna wersja projektu regulaminu, po wprowadzeniu koniecznych poprawek, została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie Nr XXV/262/2020 z dnia 27 lutego 2020 r., a następnie przesłana do zaopiniowania do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/81/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miasta Tarnowa w 2019 roku

Gmina Miasta Tarnowa przyjęła program zawierający ogólne wytyczne zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz wolno żyjącymi kotami, a także zapobiegania bezdomności zwierząt, określając zadania, ze wskazaniem odpowiedzialnych za ich wykonanie jednostek, oraz wysokość środków jakie przeznaczyła na ich sfinansowanie.

W 2019 r. wysterylizowano 288, dokonano kastracji 101, wykonano 199 zabiegów leczniczych obejmujących wolno żyjące koty, zakupiono 512,82 kg karmy, którą rozdano 43 karmicielom wolno żyjących kotów w okresie jesienno – zimowym.

Podjęto 276 interwencji dotyczących psów i 168 interwencji dotyczących kotów. W ramach działań edukacyjnych wykonano plakaty i ulotki związane z ochroną bezdomnych zwierząt.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/82/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na posadowienie obelisku upamiętniającego dr. med. Mariana Wodzińskiego

Wnioskodawca - Małopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża przedłożył projekt tablicy do umieszczenia na obelisku. W dniu 9 kwietnia 2019 r. w Alei Dębów

Katyńskich w Tarnowie odbyło się symboliczne zasadzenie dębu oraz uroczyste odsłonięcie obelisku. Uroczystość odbyła się w ramach dorocznych obchodów Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej w Tarnowie, zorganizowanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa oraz Stowarzyszenie Rodzin Katyńskich w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/83/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zmian w Statucie Tarnowskiej Rady Seniorów

Zwiększona została liczebność Tarnowskiej Rady Seniorów oraz zniesiono wymóg wyboru przez Radę Miejską w Tarnowie członków do Tarnowskiej Rady Seniorów jedynie spośród radnych miejskich. Po zmianie Statutu w skład Rady wchodzi 13 członków, w tym ośmiu seniorów wybranych przez przedstawicieli podmiotów działających na rzecz seniorów a także przez przedstawicieli rad osiedli, trzy osoby wybrane przez Radę Miejską w Tarnowie i dwóch członków wskazanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr IX/84/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zmiany w składzie Komisji Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie

Na sesji w dniu 22 listopada 2018 r. Rada Miejska w Tarnowie podjęła uchwałę Nr I/6/2018 w sprawie powołania Komisji Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie.

W dniu 5 marca 2019 r. Pan Adam Sajdak zgłosił akces do prac w Komisji. Podczas obrad sesji Rady Miejskiej w dniu 28 marca 2019 r. zgłoszona została również kandydatura radnego Stanisława Klimka i radnego Krzysztofa Janasa. W związku z powyższym, do składu Komisji Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie został powołany Pan Adam Sajdak, Pan Stanisław Klimek oraz Pan Krzysztof Janas.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/85/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Dróg i Komunikacji w Tarnowie oraz Straży Miejskiej w Tarnowie

18 lutego 2019 r. do Rady Miejskiej wpłynęła skarga dotycząca działalności Zarządu Dróg i Komunikacji w Tarnowie oraz Straży Miejskiej w Tarnowie. W sprawie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego skargę uznano za bezzasadną. Uchwałę przekazano Skarżącej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR IX/86/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Prezydenta Miasta Tarnowa

Skarżący w pismach z dnia 12 października 2018 r. i 15 stycznia 2019 r. wniósł do Rady Miejskiej w Tarnowie skargę na działalność Prezydenta Miasta Tarnowa. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, skargę uznano za bezzasadną. Uchwałę przekazano Skarżącemu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR X/87/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Tarnowa na lata 2017-2022

Głównym rezultatem osiągniętym dzięki wprowadzeniu nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych było wyremontowanie budynków w centrum miasta, podłączonych do systemu miejskiej sieci ciepłowniczej, zwiększenie oferty miasta w zakresie najmu lokali użytkowych i komunalnych oraz wyremontowanie zabytkowej kamienicy w rynku, zwiększając przy tym przestrzeń na cele społeczne, edukacyjne i kulturalne.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR X/88/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie poparcia postulatów środowiska nauczycielskiego

Rada Miejska w Tarnowie poparła postulaty nauczycieli dotyczące: podwyżek płac, zwiększenia subwencji oświatowej dla samorządów i udoskonalenia całego systemu oświaty.

Uchwała została przekazana Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Edukacji Narodowej, Parlamentarzystom Ziemi Tarnowskiej oraz reprezentatywnym organizacjom związkowym.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XI/89/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie „Oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2018 rok”

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gmina Miasta Tarnowa za 2018 r. wyznaczyła m.in. następujące kierunki działań:

- 1) konieczność podejmowania dalszych inicjatyw wspierających osoby starsze, chore i niepełnosprawne, w tym poprzez rozbudowę zaplecza instytucjonalnego (zwiększenie ilości miejsc w Środowiskowych Domach Samopomocy, rozwój działalności Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”, podejmowanie działań celem powstania Domu Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- 2) podejmowanie i kontynuowanie działań wspierających rodziny z dziećmi zarówno poprzez wsparcie finansowe, jak i pracę środowiskową, w tym asystenturę,
- 3) budowanie katalogu alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu adresowanego do dzieci w szczególności wywodzących się z rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi,
- 4) podejmowanie inicjatyw na rzecz wspierania osób/rodzin na co dzień opiekujących się osobami potrzebującymi wsparcia przy wykonywaniu podstawowych funkcji życiowych (rozwój grup wsparcia, rozwój działalności Subregionalnego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych Bezpieczna Przyszań),
- 5) prowadzenie działań mających na celu aktywizację zawodową i społeczną osób borykających się z różnymi trudnościami życiowymi, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych (prace społecznie użyteczne, grupy wsparcia, udział w projektach),
- 6) kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmującymi działania na rzecz społeczności lokalnej,
- 7) dalsza aktywność projektowo-konkursowa pozwalająca na pozyskiwanie dodatkowych źródeł na podejmowanie działań skierowanych do społeczności lokalnej,
- 8) potrzeba rozbudowy lokalowej jednostek udzielających wsparcia, celem zapewnienia kompleksowej i sprawnej obsługi.

Ad.1) konieczność podejmowania dalszych inicjatyw wspierających osoby starsze, chore i niepełnosprawne, w tym poprzez rozbudowę zaplecza instytucjonalnego (zwiększenie ilości miejsc w Środowiskowych Domach Samopomocy, rozwój działalności Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”, podejmowanie działań celem powstania Domu Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w każdym roku działalności zwiększa zatrudnienie. W 2019 r. zatrudnione były 53 osoby, w tym 18 osób niepełnosprawnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 20 osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W ramach prowadzonej działalności Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” sukcesywnie poszerza ofertę świadczonych usług. Aktualnie świadczone są usługi hotelarskie, usługi gastronomiczne, usługi cateringowe, usługi rehabilitacyjne, usługi wynajmu sal w celu organizacji szkoleń i konferencji, a także usługi związane z oprawą obrazów. Placówka stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem.

14 stycznia 2019 r. miało miejsce uroczyste otwarcie Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakładu Aktywizacji Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” oraz ośrodka opieki wytchnieniowej Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnym „Bezpieczna Przystań”. Ośrodek liczy 15 miejsc dla chorych i niepełnosprawnych z Tarnowa i subregionu tarnowskiego, pozostających na co dzień pod opieką bliskich. W ramach działalności ośrodka prowadzona jest również nieodpłatna wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

W dalszym ciągu realizowane są programy profilaktyczne dedykowane osobom starszym i niepełnosprawnym, m.in. poprzez włączenie się w organizację Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych, czy też kontynuacja programu szczepień ochronnych przeciwko grypie. W 2019 r. Tarnów otrzymał tytuł Super Lidera w konkursie „Samorządowy Lider Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy”. Wyróżnienia przyznano samorządom, które podejmują działania mające podnieść świadomość Polaków i ograniczyć medyczne, społeczne oraz gospodarcze skutki zachorowań na grypę.

Współorganizujemy V Edycję obchodów Tarnowskiego Tygodnia Seniora. Celem kampanii jest uwrażliwienie mieszkańców miasta na potrzeby osób starszych. W ramach akcji Seniorzy mogli skorzystać z bezpłatnych zajęć rekreacyjno-sportowych, warsztatów edukacyjnych na tematy prozdrowotne, a także skorzystać z bezpłatnych badań i porad zdrowotnych.

W 2019 r. Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” uzyskał zgodę na utworzenie siedmiu nowych miejsc, przy czym pięć miejsc w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz dwa miejsca w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy typu C dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Obecnie ośrodek wsparcia dysponuje 52 miejscami.

Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo Prowincji Krakowskiej, prowadzące Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie, uzyskało zgodę Wojewody Małopolskiego na zmianę kwalifikacji miejsc w placówce na 17 miejsc przeznaczonych dla osób dorosłych oraz 63 miejsca dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Ad.2) podejmowanie i kontynuowanie działań wspierających rodziny z dziećmi zarówno poprzez wsparcie finansowe jak i pracę środowiskową, w tym asystenturę.

W 2019 r. z prawa do świadczenia wychowawczego skorzystało 10.400 tarnowskich rodzin, zaś świadczeniem objęto 15.065 dzieci. Dla porównania w 2018 r. liczba ta wynosiła 9.560 dzieci. Tak znaczny wzrost ilości świadczeniobiorców wynika z rozszerzenia programu. Obecnie świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci bez względu na dochody rodziny. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wynosi 73.167.540 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie był realizatorem programu Dobry Start, w ramach którego rodziny z dziećmi rozpoczynającymi rok szkolny mogły ubiegać się o wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł. W ramach programu wypłacono 10.716 świadczeń na kwotę 3.211.659 zł. Programem objęto również dzieci przebywające w pieczy zastępczej, pomocą objęto 134 dzieci, zaś łączny koszt świadczeń wynosił 40.200 zł. Dzięki realizacji kolejnej edycji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej - edycja 2019” rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze mogły liczyć na wsparcie asystenta rodziny. W 2019 r. z tej formy pomocy skorzystało 96 rodzin, w których wychowywało się 212 dzieci, w tym 8 rodzin skorzystało ze wsparcia asystenta rodziny w ramach realizacji zapisów ustawy „Za Życiem”.

Kontynuowano projekty socjalne, tj. „Grupy wsparcia dla rodziców” adresowanych do rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, „Grupy wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami lub trudnościami adaptacyjnymi Per Aspera ad Astra”.

W grudniu 2019 r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował warsztaty edukacyjne dla młodzieży rozpoczynającej proces usamodzielnienia „Świadoma Samodzielność 2019” - projekt adresowany jest do osób opuszczających rodzinne lub instytucjonalne formy pieczy zastępczej i stanowi przygotowanie do samodzielnej egzystencji.

Ad.3) budowanie katalogu alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu adresowanego do dzieci w szczególności wywodzących się z rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.

Rok 2019 był pierwszym pełnym rokiem funkcjonowania Placówki Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”. Placówka dysponuje 15 miejscami, przy czym narastająco od początku projektu objęto wsparciem 17 dzieci. Podejmowano wiele inicjatyw mających na celu aktywne spędzanie wolnego czasu, jak np. wspólne wyjście do parku trampolin, do kina, teatru, zorganizowanie pikniku rodzinnego. Łączny koszt funkcjonowania placówki wyniósł: 125.176,98 zł.

Wspierano rodziny zastępcze w realizowaniu zadań opiekuńczo-wychowawczych poprzez organizację i realizację projektów socjalnych adresowanych do dzieci przebywających w pieczy zastępczej np. „Wakacyjny zawrót głowy”, „Aktywne ferie u Juliana”. Podejmowanie tego typu akcji pozwala nie tylko miło spędzić czas, ale także sprzyja integracji i rozwojowi podopiecznych.

Ad. 4) podejmowanie inicjatyw na rzecz wspierania osób/rodzin na co dzień opiekujących się osobami potrzebującymi wsparcia przy wykonywaniu podstawowych funkcji życiowych (rozwój grup wsparcia, rozwój działalności Subregionalnego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych).

Zorganizowano Konferencję „Potrzeby opiekunów osób żyjących z chorobą Alzheimera” poruszającą problematykę konieczności wsparcia osób opiekujących się chorymi z uwzględnieniem możliwości organizowania wsparcia zarówno przez samorząd, jak i organizacje partnerskie.

Zorganizowano trzy spotkania „Grupy wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami lub trudnościami adaptacyjnymi Per Aspera ad Astra”. W zajęciach wzięło udział osiem osób.

Organizowano wsparcie w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Z pomocy Ośrodka w zakresie usług opiekuńczych skorzystały 554 osoby, zaś wsparciem w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych objęto dziewięć osób.

Organizowano pomoc osobom niesamodzielnym w postaci pomocy usługowej w formie prac społecznie użytecznych. W 2019 r. zaktywizowano zawodowo 27 osób, które decyzją sądu zostały skierowane do zrealizowania prac społecznie użytecznych. 24 osoby znalazły zatrudnienie jako opiekunki domowe u osób niesamodzielnym.

Ad. 5) prowadzenie działań mających na celu aktywizację zawodową i społeczną osób borykających się z różnymi trudnościami życiowymi, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych (prace społecznie użyteczne, grupy wsparcia, udział w projektach).

W 2019 r. pracownicy socjalni oraz psycholodzy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie zintensyfikowali działania mające na celu budowanie wśród osób przeżywających trudności poczucia bezpieczeństwa, poprawy własnej samooceny czy też kształtowania wzorców postaw i zachowań pożądanym społecznie. W tym celu organizowano spotkania różnych grup wsparcia oraz przeprowadzono następujące zajęcia warsztatowe:

- 1) grupa wsparcia rodziców dzieci z niepełnosprawnością lub trudnościami adaptacyjnymi,
- 2) grupa psychoedukacyjna dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- 4) warsztaty edukacyjne „Wychowanie bez klapsa”,
- 5) warsztaty psychoedukacyjne „Użytki w ciąży – fakty i mity”,
- 6) trening budżetowy.

Podjęmowano działania profilaktyczne poprzez realizację projektu socjalnego „Wiem więcej - pomagam świadomie”, którego celem było m.in. uwrażliwienie dzieci na problemy osób borykających się z niepełnosprawnością. Projektem tym objęto 60 dzieci z Tarnowa.

Organizowano prace społecznie użyteczne, oraz zawierano kontrakty socjalne. W 2019 r. do prac społecznie użytecznych skierowano 27 osób oraz zawarto 175 kontraktów socjalnych.

Kierowano osoby objęte pomocą Ośrodka do podjęcia zajęć w Centrach Integracji Społecznej. W 2019 r. podpisano 53 programy indywidualnego zatrudnienia socjalnego.

Ad. 6) kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmującymi działania na rzecz społeczności lokalnej.

Zarówno Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, jak i Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa, podejmowały zintensyfikowane działania celem kontynuowania i nawiązywania współpracy z organizacjami pozarządowymi. Współpraca polegała między innymi na zleceniu do realizacji zadań publicznych w drodze otwartych konkursów ofert lub też kontynuowaniu dotychczasowej współpracy na podstawie aneksów do umów. Przykładem takiej współpracy jest m.in.:

- 1) prowadzenie środowiskowego domu samopomocy (typ B) dla osób niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym – Środowiskowy Dom Samopomocy al. M.B. Fatimskiej 6, 33-100 Tarnów,
- 2) prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy Zielona Przystań (typ A i C) - Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań”, ul. Piotra Skargi 29a, 33-100 Tarnów,
- 3) prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania chronionego wpieranego dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn, dla niepełnosprawnych intelektualnie

kobiet mieszkania chronionego treningowego dla osób - zadanie realizowane przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną - Koło w Tarnowie,

- 4) dożywianie uprawnionych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych - CARITAS Diecezji Tarnowskiej.

Ad. 7) dalsza aktywność projektowo-konkursowa pozwalająca na pozyskiwanie dodatkowych źródeł na podejmowanie działań skierowanych do społeczności lokalnej.

W roku Oceny realizowano m.in. następujące działania projektowe współfinansowane ze źródeł zewnętrznych:

- 1) projekt „Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ „Słoneczne Wzgórze” dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 9.1.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego Aktywna Integracja,
- 2) projekt pn. „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielných w subregionie tarnowskim” w ramach dofinansowania projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020 w ramach 9 Osi Priorytetowej Region spójny społecznie, Działanie 9.2 Usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.3 Usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa - SPR, Typ projektu: A. działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niesamodzielných,
- 3) projekt pn. „Aktywnie Działamy. Pozytywnie Wspieramy. Lokalnie Zmieniamy.” Współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 (zakończenie działań projektowych),
- 4) projekt pn. „Nowa kamienica - aktywna dzielnica” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Poddziałanie 9.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne w regionie Typ projektu C: Wsparcie tworzenia i/lub działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- 5) realizacja „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”.

Ad. 8) potrzeba rozbudowy lokalowej, jednostek udzielających wsparcia, celem zapewnienia kompleksowej i sprawnej obsługi.

W okresie naboru wniosków o świadczenia rodzinne oraz świadczenia wychowawcze (sierpień - październik) konieczne było zorganizowanie na terenie miasta dodatkowych punktów obsługi mieszkańców. Punkty naboru wniosków działały okresowo przy ul. Brodzińskiego 14, ul. Krupniczej 8, ul. Goldhammera 3 oraz ul. Granicznej 8.

Dzięki uzyskaniu dofinansowania ze środków Wojewody Małopolskiego możliwe było przeprowadzenie niezbędnych prac remontowych w domach pomocy społecznej przy ul. Szpitalnej 53 oraz ul. Robotniczej 4. W ramach otrzymanej dotacji zmodernizowano systemy przeciwpożarowe, jak również zakupiono niezbędne wyposażenie. Łączna wartość uzyskanego wsparcia wynosiła 360.412 zł.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/90/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 kwietnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019 - 2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Małopolska Chmura Edukacyjna – Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie edycja II,
- 2) Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie cz. 2,
- 3) Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ,
- 4) Nowe przestrzenie zdarzeń – Odnowienie zabytkowego centrum miasta – Remont pl. Kazimierza oraz ulic: Katedralnej, Krótkiej i Kapitulnej w Tarnowie.

Wprowadzono nowe przedsięwzięcia:

- 1) Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, uczestniczących w rozgrywkach zespołowych w I lidze, superlidze, ekstraklidze, ekstraklasie,
- 2) Program Erasmus+ „Zagraniczne staże inwestycją w rozwój zawodowy”.

Skreślono przedsięwzięcia:

- 1) Budowa trasy rowerowej łączącej szlak EUROVELO 4 z rezerwatem przyrody „Debrza” w Tarnowie,
- 2) Budowa oświetlenia ulicznego na ulicach Goździkowej, Muzycznej, Konopnej, Lnianej, Grzybowej.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/91/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/92/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa oraz określenia granic ich obwodów

Określono plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa oraz granice obwodów od 1 września 2019 r.

Przekazano uchwałę dyrektorom szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę do wiadomości i stosowania.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/93/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze, określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość

Od 1 września 2019 r. dokonano aktualizacji stanowisk kierowniczych uprawnionych do obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

Ponadto od 1 września 2019 r. ustalono tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla nauczycieli centrum kształcenia

zawodowego, nauczycieli przedszkoli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/94/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa

Od 1 września 2019 r. w wyniku zmian wprowadzonych do ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, rada gminy zobligowana była do zmiany uchwały w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa.

W związku z tym za korzystanie z wychowania przedszkolnego (w czasie przekraczającym bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze 5 godzin dziennie) ustalono opłatę w wysokości 1.00 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/95/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu w ramach pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania nałożyła na rady gmin obowiązek uchwalenia zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu, w tym kryteria pierwszeństwa i zasady przeprowadzania oceny punktowej wniosków. W myśl zapisów w/w ustawy do przeprowadzania naboru wniosków zobowiązana jest gmina, która zawarła umowę z inwestorem realizującym inwestycje mieszkaniową w ramach pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania.

W w/w uchwale określono zasady przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu mieszkań, kryteria pierwszeństwa w tym kryterium bezwzględnie obowiązujące i zasady przeprowadzania oceny punktowej wniosków.

Zgodnie z intencją ustawodawcy zawarcie umowy najmu mieszkania w trybie omawianych regulacji jest podjęciem wstępnej procedury w celu późniejszego ubiegania się o dopłaty do czynszu.

Pomimo podejmowanych działań nie było zainteresowania ze strony inwestora zewnętrznego, z którym Miasto mogłoby zawrzeć umowę na realizację budowy mieszkań w tej formule. Tym samym w 2019 r. nie prowadzono naboru wniosków w oparciu o w/w uchwałę.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/96/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie uzgodnienia prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody przy pomnikach przyrody w Tarnowie

W 2019 r. dokonano pielęgnacji 4 drzew objętych ochroną pomnikową. Były to: jesion wyniosły o obwodzie 470 cm rosnący na działce nr 71/18 obręb 270 przy ul. Narutowicza 31, jesion wyniosły o obwodzie 330 cm na działce nr 23/34 obręb 164 przy ul. Szpitalnej 13, dąb szypułkowy „Kościuszek” o obwodzie 430 cm na działce nr 2/10 obręb 106 przy ul. Piłsudskiego oraz topola biała o obwodzie 375 cm na działce nr 5/6, obręb 323 przy ul. Rudy Młyny w Tarnowie. Zakres prac obejmował między innymi usunięcie tzw. posuszu i przeprowadzenie cięć korygujących, oczyszczenie i zabezpieczenie ubytków pni, a także inne specjalistyczne zabiegi, mające na celu ochronę i poprawę stanu biologicznego drzew

pomnikowych. Na pielęgnację pomników przyrody Gmina Miasta Tarnowa otrzymała dotację z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/97/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulicy Komunalnej – „Krzyż Wschód III”

Podjęto procedurę sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulicy Komunalnej – „Krzyż Wschód III”.

Ogłoszono o przystąpieniu do opracowania planu, wystąpiono o opinie i uzgodnienia oraz wyłożono projekt planu do publicznego wglądu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XI/98/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane związane z wykonaniem projektu budowlanego, wymianą pokrycia dachowego i wzmocnieniem konstrukcji wieżyczki zabytkowego kościoła pw. Najświętszej Marii Panny Wniebowziętej „na Burku” w Tarnowie

Udzielono dotacji w kwocie 35 000 zł Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Matki Bożej Szkaplerznej, która została wydana zgodnie z przeznaczeniem. Sprawozdanie z realizacji prac budowlanych wraz z wymaganymi załącznikami złożono w terminie określonym w umowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XI/99/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane związane z remontem pokrycia dachu i więźby dachowej, odnowieniem i uzupełnieniem tynków i okładzin architektonicznych oraz odtworzeniem okien i drzwi kamienicy przy ul. Wielkie Schody 3 w Tarnowie

Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego z siedzibą przy ul. Wielkie Schody 3 w Tarnowie, przyznano dotację celową na remont pokrycia dachu i więźby dachowej, odnowienie i uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych oraz odtworzenie okien i drzwi zabytkowej kamienicy zlokalizowanej przy ul. Wielkie Schody 3 w Tarnowie, w wysokości 78.643,69 złotych .Dotacja została rozliczona.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XI/100/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie zmian w składach komisji stałych Rady Miejskiej w Tarnowie

Na sesji w dniu 22 listopada 2018 r. Rada Miejska w Tarnowie podjęła uchwały: Nr I/3/2018 w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarnowie, Nr I/6/2018 w sprawie powołania Komisji Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie, Nr I/11/2018 w sprawie powołania Komisji Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie oraz uchwałę Nr I/12/2018 w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tarnowie.

W związku ze zgłoszonym akcesem, do składu Komisji Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie powołano Pana Grzegorza Światłowskiego, a do Komisji Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie Pana Adama Sajdaka.

Ponadto do składu Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarnowie został powołany Pan Piotr Górniewicz, którego odwołano ze składu Komisji Porządku Publicznego Rady

Miejskiej w Tarnowie. Do składu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tarnowie powołano Pana Grzegorza Świątłowskiego.

W związku z wygaśnięciem mandatu radnego Pana Roberta Wardzały stwierdzono wygaśnięcie jego członkostwa w Komisji Porządku Publicznego, Komisji Rodziny i Spraw Społecznych oraz Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki Rady Miejskiej w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XI/101/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie

Na sesji w dniu 22 listopada 2018 r. Rada Miejska w Tarnowie podjęła uchwałę Nr I/6/2018 w sprawie powołania Komisji Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie. Na pierwszym posiedzeniu Komisji jej Przewodniczącym został wybrany Pan Robert Wardzała, który 20 marca 2019 r. pisemnie zrzekł się mandatu radnego.

Zgodnie z § 18 ust. 2 Statutu Gminy Miasta Tarnowa pierwsze posiedzenie po stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu radnego Pana Roberta Wardzały przez Komisarza Wyborczego w Tarnowie I, zwołała na dzień 24 kwietnia 2019 r. Wiceprzewodnicząca Komisji. Komisja nie dokonała wówczas wyboru Przewodniczącego, w związku z czym w oparciu o § 17 ust. 3 Statutu Gminy Miasta Tarnowa, Przewodniczącym Komisji został wybrany przez Radę Miejską podczas sesji w dniu 25 kwietnia 2019 r. Przewodniczącym Komisji został Pan Grzegorz Świątłowski.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XI/102/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Prezydenta Miasta Tarnowa

W dniu 28 marca 2019 r. do Rady Miejskiej w Tarnowie wpłynęła skarga na działalność Prezydenta Miasta Tarnowa. W sprawie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego skargę uznano za bezzasadną. Uchwałę przekazano Skarżącemu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/103/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie desygnowania osób do składu Komisji do spraw stypendiów artystycznych w roku 2019

Do składu Komisji do spraw stypendiów artystycznych w 2019 r. Rada Miejska w Tarnowie desygnowała następujące osoby:

- 1) Panią Agnieszkę Danielewicz,
- 2) Panią Kingę Klepacką,
- 3) Panią Annę Krakowską,
- 4) Pana Tomasza Olszówkę.

Prezydent Miasta Tarnowa zarządzeniem Nr 249/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie desygnowania osób do składu Komisji do spraw stypendiów artystycznych w roku 2019 oraz określenia trybu jej pracy, desygnował:

- 1) Pana Grzegorza Gawlika,
- 2) Panią Krystynę Latałę,
- 3) Panią Dorotę Omylską-Bielat,
- 4) Pana Marcina Sobczyka.

Komisja odbyła posiedzenie w dniu 18 czerwca 2019 r., na którym zarekomendowała Prezydentowi Miasta Tarnowa 12 osób spełniających warunki do przyznania stypendiów artystycznych w 2019 roku.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/104/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przyznania nagród Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury

W 2019 roku przyznane zostały Nagrody:

- 1) za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej,
- 2) za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury,
- 3) Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa”,
- 4) Nagroda Honorowa za całokształt pracy w zakresie twórczości artystycznej lub upowszechniania kultury,
- 5) Nagroda „Nadzieja Roku”.

Kapituła Nagród w składzie:

1. Jakub Kwaśny – Przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnowie,
2. Marcin Sobczyk – przedstawiciel Prezydenta Tarnowa,
3. Pan Rafał Balawejder - członek Rady Kultury,
4. Pan Bartłomiej Bałut - członek Rady Kultury,
5. Pan Adam Bartosz - członek Rady Kultury,
6. Pani Tomasz Kapturkiewicz - członek Rady Kultury,
7. Pani Agnieszka Kawa - członek Rady Kultury,
8. Pan Piotr Kopa - członek Rady Kultury,
9. Pani Krystyna Latała - członek Rady Kultury,
10. Pani Ewa Łączyńska-Widz - członek Rady Kultury,
11. Pani Dorota Omylska-Bielat - członek Rady Kultury,
12. Pani Ewa Stańczyk - członek Rady Kultury,
13. Pan Andrzej Szpunar - członek Rady Kultury,

na posiedzeniu w dniu 8 maja 2019 r. rozpatrzyła i zaopiniowała wnioski oraz zaproponowała kandydatów do poszczególnych kategorii nagród:

- 1) do Nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej – Wiesławę Hazukę,
- 2) do Nagrody Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury – Marcina Lewandowskiego,
- 3) do Nagrody „Mecenas Kultury Tarnowa” – Fundację BEMA20,
- 4) do Nagrody Honorowej – Otto Schiera ,
- 5) do Nagrody „Nadzieja Roku” – Michała Niedbałę.

Laureatów Nagród Miasta Tarnowa poinformowano o przyznanych wyróżnieniach.

Nagrody zostały wręczone laureatom w dniu 22 czerwca 2019 r. w Amfiteatrze Letnim, podczas święta Miasta Tarnowa „Zderzenia 2019”.

Nagroda Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości siedmiu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury obejmowała nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz wpisanie laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Mecenas Kultury Tarnowa” jest honorowym wyróżnieniem potwierdzonym specjalną statuetką, okolicznościowym dyplomem oraz wpisaniem laureata do Księgi Nagród Miasta Tarnowa. Nagroda uprawnia do posługiwania się przez rok tytułem „Mecenas Kultury Tarnowa” w działaniach reklamowych i promocyjnych.

„Nagroda Honorowa” jest przyznawana za całokształt pracy w dziedzinie twórczości lub upowszechniania kultury w uznaniu wybitnych zasług i osiągnięć. Laureat otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości dziesięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom i został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa.

Nagroda „Nadzieja Roku” przyznawana jest wybitnie uzdolnionym młodym twórcom. Laureat nagrody „Nadzieja Roku” otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości pięciu tysięcy złotych, statuetkę, okolicznościowy dyplom oraz został wpisany do Księgi Nagród Miasta Tarnowa prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tarnowa.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/105/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Przebudowa ulic Jeżynowej, Malinowej, Bukowej Żurawinowej – etap I,
- 2) Erasmus+ Get in Shape for Europe,
- 3) Zagraniczne staże szansą podwyższenia kompetencji zawodowych i społecznych,
- 4) Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO w Tarnowie,
- 5) Erasmus+ Kreatywny nauczyciel – kreatywna szkoła – kreatywny uczeń,
- 6) Nowe przestrzenie zdarzeń – modernizacja płyty Rynku w Tarnowie,
- 7) Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie,
- 8) Sami – Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 9) Rozbudowa Przedszkola Publicznego nr 31,
- 10) „Kantoria” Centrum Wypoczynku i Rekreacji – budowa Amfiteatru wraz z budową zjazdów i parkingów przy ul. Piłsudskiego w Tarnowie.

Wprowadzono nowe przedsięwzięcia:

- 1) Budowa drogi oraz miejsc parkingowych wzdłuż budynku przy ul. Kochanowskiego 30,
- 2) Nowe kontakty – nowe miejsca – ERASMUS+ łączy i otwiera nowe możliwości,
- 3) Praktyki zawodowe bez granic.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/106/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. zmieniająca Uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/107/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie realizuje sprawy dotyczące dodatku energetycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. W ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem

stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) w art. 39 wprowadzono zmianę ustawy – Prawo energetyczne, która stanowi, iż rada gminy określa, w drodze uchwały, wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.

Rada Miejska w Tarnowie wprowadziła wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego w celu dostosowania do aktualnego stanu prawnego procedury realizacji niniejszego zadania.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/108/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Przeprowadzona analiza stanu zaangażowania środków PFRON w ramach poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz aktualnych potrzeb osób niepełnosprawnych wskazała na potrzebę przesunięcia w 2019 r. środków finansowych pomiędzy poszczególnymi zadaniami.

W oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, a także złożone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie wnioski, zmniejszono limit środków przyznanych na zadanie pn. „Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych”, zmniejszając kwotę z 99.000 zł do 44.000 zł, tj. o kwotę 55.000 zł. Środki pozostające w limicie przeznaczono na wyposażenie stanowiska pracy dla jednej osoby niepełnosprawnej. Powstałe oszczędności z wyżej wymienionego zadania w wysokości 55.000 zł przeznaczono na przyznanie dwóm osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, zwiększając limit wydatków z kwoty 33.000 zł do kwoty 88.000 zł, tj. po 44.000 zł dla każdej z tych osób.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/109/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie warunków udzielenia bonifikat od opłaty jednorazowej za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów oraz wysokości stawek procentowych

W 2019 r. wydano 9 445 zaświadczeń o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego we własność. W 2 489 przypadkach, po wydaniu na wniosek, informacji o wysokości jednorazowej opłaty przekształceniowej, jej zapłacie, wydano zaświadczenia o uiszczeniu jednorazowej opłaty. Uchwałą niniejszą, Rada Miejska w Tarnowie umożliwiła użytkownikom wieczystym gruntów gminnych skorzystanie z przywilejów identycznych jak posiadają użytkownicy wieczyci gruntów Skarbu Państwa.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/110/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zmiany Statutu Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnowie

Zmiany w Statucie Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnowie dotyczyły między innymi wprowadzenia wyborów uzupełniających oraz regulacji dotyczących wygaśnięcia mandatu radnego. Uwzględniono również zapisy dotyczące możliwości obejmowania przez Młodzieżową Radę Miejską patronatami inicjatyw tarnowskiej młodzieży oraz honorowania wyróżnieniami osób za ich działalność na rzecz młodzieży miasta Tarnowa.

Dodatkowo wprowadzono do składu Prezydium Młodzieżowej Rady Miejskiej drugiego Sekretarza Rady.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/111/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego I Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie w czteroletnie I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa (art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego I Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie w czteroletnie I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/112/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie w czteroletnie II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa (art. 193 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie, w skład którego wchodzi jedynie Gimnazjum Dwujęzyczne im. Świętej Kingi i trzyletnie II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie w czteroletnie II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/113/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego III Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Tarnowie w czteroletnie III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa (art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego III Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Tarnowie w czteroletnie III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/114/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego IV Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie w czteroletnie IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa (art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego IV Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie w czteroletnie IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/115/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego V Liceum

Ogólnokształcącego im. Janusza Korczaka w Tarnowie w czteroletnie V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego V Liceum Ogólnokształcącego im. Janusza Korczaka w Tarnowie w czteroletnie V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/116/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego VI Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie w czteroletnie VI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego VI Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie w czteroletnie VI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/117/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego VII Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie w czteroletnie VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego VII Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie w czteroletnie VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/118/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego VIII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie w czteroletnie VIII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego VIII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie w czteroletnie VIII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/119/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego IX Liceum Ogólnokształcącego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie w czteroletnie IX Liceum Ogólnokształcące w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego IX Liceum Ogólnokształcącego w Centrum Kształcenia

Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie w czteroletnie IX Liceum Ogólnokształcące w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/120/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Mechaniczno - Elektrycznych w Tarnowie w czteroletnie XII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Mechaniczno - Elektrycznych w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019r. dotychczasowego trzyletniego XII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Mechaniczno - Elektrycznych w Tarnowie w czteroletnie XII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Mechaniczno - Elektrycznych w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/121/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XIII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie w czteroletnie XIII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego XIII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie w czteroletnie XIII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/122/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XIV Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie w czteroletnie XIV Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego XIV Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie w czteroletnie XIV Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/123/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XV Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie w czteroletnie XV Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019r. dotychczasowego trzyletniego XV Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół

Ekonomiczno-Ogrodnicznych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie w czteroletnie XV Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodnicznych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/124/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XVI Liceum Ogólnokształcącego im. Armii Krajowej w Tarnowie w czteroletnie XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019r. dotychczasowego trzyletniego XVI Liceum Ogólnokształcącego im. Armii Krajowej w Tarnowie w czteroletnie XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/125/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XVII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie w czteroletnie XVII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego XVII Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie w czteroletnie XVII Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/126/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XX Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie w czteroletnie XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego XX Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie w czteroletnie XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/127/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego XXI Liceum Ogólnokształcącego Sportowego w Tarnowie w czteroletnie XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego XXI Liceum Ogólnokształcącego Sportowego w Tarnowie w czteroletnie XXI Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/128/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Tarnowie w czteroletnie Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego Specjalnego dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Tarnowie w czteroletnie Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/129/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie w czteroletnie Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 184 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie w czteroletnie Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/130/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe)z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/131/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa (art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego

i Ustawicznego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/132/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 3 w Zespole Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 3 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 3 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 3 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/133/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila w Zespole Szkół Mechaniczno - Elektrycznych w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/134/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 5 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 5 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 5 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 5 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/135/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/136/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 7 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 7 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 7 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 7 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/137/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 9 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 9 w Zespole Szkół Ekonomiczno - Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 9 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 9 w Zespole Szkół Ekonomiczno - Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/138/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 11 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 11 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa (art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Nr 11 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Nr 11 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/139/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego czteroletniego Technikum Specjalnego dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa(art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe) z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowego czteroletniego Technikum Specjalnego dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie w pięcioletnie Technikum Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Zespole Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/140/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zmiany nazwy Policealnego Zawodowego Studium Plastycznego w Tarnowie i zmiany nazwy Liceum Plastycznego w Tarnowie wchodzących w skład Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie oraz zmian w aktach założycielskich

Stwierdzenie z mocy prawa (§ 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych) z dniem 1 września 2019 r. zmiany nazwy dotychczasowego Policealnego Zawodowego Studium Plastycznego w Tarnowie i Liceum Plastycznego w Tarnowie wchodzących w skład Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie oraz zmian w aktach założycielskich w Policealnym Studium Plastycznym w Zespole Szkół Plastycznych w Tarnowie, oraz w Liceum Sztuk Plastycznych w Zespole Szkół Plastycznych w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XII/141/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie stwierdzenia konieczności dokonania zmian w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w dzielnicach Zbylitowska Góra i Koszyce

Zgodnie ze stanowiskiem Rady Miejskiej w Tarnowie wprowadzono korekty do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w dzielnicach Zbylitowska Góra i Koszyce.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XIII/142/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie wotum zaufania dla Prezydenta Miasta Tarnowa za 2018 rok

Zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym, wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Debata dotycząca Raportu o stanie miasta Tarnowa za 2018 rok odbyła się podczas XIII sesji Rady Miejskiej. W wyniku głosowania przeprowadzonego po zakończeniu debaty, nie udzielono Prezydentowi Miasta Tarnowa wotum zaufania za rok 2018.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XIII/143/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Miasta Tarnowa wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2018

Prezydent Miasta Tarnowa przedłożył Radzie Miejskiej w Tarnowie Regionalnej Izbie Obrachunkowej następujące dokumenty:

- 1) sprawozdanie roczne z wykonania budżetu, zawierające zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej,
- 2) sprawozdania roczne z wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury i samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 3) informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego,
- 4) sprawozdanie finansowe Gminy Miasta Tarnowa za dany rok budżetowy.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/144/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie absolutorium dla Prezydenta Miasta Tarnowa z tytułu wykonania budżetu Gminy Miasta Tarnowa za rok 2018

Rada Miejska w Tarnowie po zapoznaniu się z:

- 1) sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Miasta Tarnowa za rok 2018,
- 2) sprawozdaniem finansowym Gminy Miasta Tarnowa za rok 2018,
- 3) opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w sprawie wykonania budżetu Gminy Miasta Tarnowa za rok 2018,
- 4) informacją o stanie mienia Gminy Miasta Tarnowa,
- 5) stanowiskiem Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarnowie zaopiniowanym przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Krakowie,

udzieliła Prezydentowi Miasta Tarnowa absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Miasta Tarnowa za rok 2018.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/145/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody, wydatki i przychody w 2019 r., deficyt budżetowy, dochody w 2020 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Tarnowscy technicy praktykują bez granic,
- 2) Mobilny nauczyciel otwarty na wiedzę,
- 3) Modernizacja ulic Braci Saków i Okrężnej wraz z budową ronda,
- 4) Objęcie udziałów w kapitale zakładowym Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o. o. w Tarnowie,
- 5) Przebudowa fontanny w Parku Sanguszków,
- 6) Strefa rekreacji Terlikówka,
- 7) Przebudowa ul. Orkana wraz z budową kanalizacji opadowej z odprowadzeniem do potoku Mrozówka,
- 8) Budowa kolektora odwadniającego ulice: Pasterską, Czarną Drogę, Owocową, Równoległą, Daleką, Pędrackiego wraz z budową ulicy Równoległej,
- 9) Nowe przestrzenie zdarzeń – Modernizacja płyty Rynku w Tarnowie.

Wprowadzono nowe przedsięwzięcia:

- 1) Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap III,
- 2) Remont drogi gminnej na 201115K (ul. Sportowa) w km 0+014-0+582 w Tarnowie,
- 3) MCHE w I LO – 2019-2020,
- 4) Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – III LO w Tarnowie,
- 5) Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO edycja 2019,
- 6) Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – V LO w Tarnowie,
- 7) Małopolska Chmura Edukacyjna – XVI LO w Tarnowie,
- 8) Rozwój kompetencji kluczowych uczniów ZSO nr 2 w Tarnowie cz. 3.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/146/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XIII/147/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Miasta Tarnowa, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów

W rozkładach jazdy linii komunikacji miejskiej ujęto siedem nowych przystanków. Jednocześnie z wykazu przystanków usunięto trzy przystanki, które wskutek zmian w sieci linii komunikacji miejskiej przestały być potrzebne.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XIII/148/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie delegowania radnych Rady Miejskiej w Tarnowie do Komisji Konkursowej powoływanej do przeprowadzenia konkursu pod nazwą „Kanon Architektury”

Do składu Komisji Konkursowej powołanej przez Prezydenta Miasta Tarnowa do przeprowadzenia konkursu na najładniejszą elewację lub iluminację oraz najładniejszą reklamę, pod nazwą „Kanon Architektury” Rada Miejska w Tarnowie oddelegowała radnych Rady Miejskiej w Tarnowie:

- 1) Panią Agnieszkę Danielewicz,
- 2) Pana Tomasza Olszówkę.

Z powodu braku zgłoszeń konkurs nie został rozstrzygnięty.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/149/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych publicznym i niepublicznym przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego, szkołom, w tym szkołom podstawowym, w których zorganizowano oddział przedszkolny i placówkom prowadzonym na terenie Gminy Miasta Tarnowa, trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania tych dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia ich wykorzystania

Określono termin i zakres przekazania informacji o liczbie słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/150/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania nazwy Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 1 w Zespole Szkół Ekonomiczno - Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie, ul. Sanguszków 28 otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 6 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie, ul. Sanguszków 28.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/151/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania nazwy Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 2 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 2 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie, ul. Legionów 15 otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 7w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie, ul. Legionów 15.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/152/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania nazwy Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 3 w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3 w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 8w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie, ul. Eugeniusza Kwiatkowego 21.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/153/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania nazwy Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 4 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 9w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie, ul. Kazimierza Brodzińskiego 9.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/154/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w akcie założycielskim Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 1 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie, ul. Sanguszków 28 otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 6 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie, ul. Sanguszków 28. Wprowadzono zmiany w akcie założycielskim.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/155/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w akcie założycielskim Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 2 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 2 w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie, ul. Legionów 15 otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 7w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie, ul. Legionów 15. Wprowadzono zmiany w akcie założycielskim.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/156/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w akcie założycielskim Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 3 w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 3 w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 8w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie, ul. Eugeniusza Kwiatkowego 21. Wprowadzono zmiany w akcie założycielskim.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/157/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zmian w akcie założycielskim Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 4 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie

Od 1 września 2019 r. Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 4 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie otrzymała nazwę Szkoła Policealna Nr 9w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie, ul. Kazimierza Brodzińskiego 9. Wprowadzono zmiany w akcie założycielskim.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/158/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulicy Klikowskiej i Ścieżki

Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulicy Klikowskiej i Ścieżki.

Uchwalenie planu kończy procedurę planistyczną rozpoczętą uchwałą Nr XLIII/423/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 21 września 2017 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/159/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w mieście Tarnowie

Ulicy położonej w Tarnowie, na działkach nr 16 w obrębie 0022 oraz nr 16 w obrębie 0053, biegnącej od ulicy Wiśniowej w kierunku południowo - zachodnim, nadano nazwę „Truskawkowa”. Treść uchwały wraz z załącznikiem graficznym przekazano służbom ratowniczym i porządkowym, instytucjom użyteczności publicznej oraz Zarządowi Dróg i Komunikacji w Tarnowie, celem oznakowania placu tablicą z jego nazwą. Zaktualizowano ewidencję miejscowości ulic i adresów.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/160/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 27 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia wysokości tej opłaty, ustalenia stawek opłaty za pojemniki oraz zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina pokrywa z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W związku z niespełnianiem tej zasady w Gminie Miasta Tarnowa występuje niedobór środków na gospodarowanie odpadami komunalnymi. W 2019 r. zakładając brak zmiany wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, deficyt wyniósłby około 11,5 miliona złotych (przychody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2018 r. wyniosły 14.977.139,01 milionów złotych, natomiast planowane w 2019 r. wydatki wyniosły

26.519.844,00 mln zł). Przyjęcie przedmiotowej uchwały spowodowało zwiększenie wpływów do budżetu Gminy Miasta Tarnowa w roku 2019 o 3.937.500,00 zł, lecz kwota ta nie zniwelowała w pełni niedoboru środków koniecznych do sfinansowania gospodarki odpadami komunalnymi w Tarnowie w 2019 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/161/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w gminnych przewozach pasażerskich

Postanowienia uchwały zostały opublikowane na stronie internetowej Zarządu Dróg i Komunikacji w Tarnowie oraz we wszystkich autobusach obsługujących linie tarnowskiej komunikacji miejskiej. W 2019 r. przychody ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej wyniosły 10 080 028,14 zł netto.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIII/162/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Tarnowie oraz wysokości opłat za parkowanie pojazdów w tej strefie i sposobu ich pobierania

Powiększony został obszar strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Tarnowie gdzie zostały postawione parkometry oraz oznakowano strefę zgodnie z projektami organizacji ruchu. Zwiększony został obszar strefy płatnego parkowania o ulice: Družbacką, Wita Stwosza, Głowackiego, Rogoyskiego, Rejtana, Grottgera, PCK, 1-ego Maja i Parkową od ul. PCK do ul. Słowackiego. Zostały doprecyzowane zasady przyznawania abonamentów, a także dookreślone warunki zwrotu opłaty za niewykorzystany abonament. Został wprowadzony nowy abonament typu „A” – zastępczy dla posiadaczy abonamentów, którzy zostali dotknięci wypadkami losowymi powodującymi niemożność skorzystania z abonamentów dotychczas im wydanych. Podniesiono opłaty za parkowanie w Strefie Płatnego Parkowania w celu wymuszenia rotacji pojazdów. Wprowadzono zniżki dla posiadaczy Tarnowskiej Karty Miejskiej PREMIUM i STANDARD.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIV/163/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 lipca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanym przedsięwzięciu pn. Remont drogi powiatowej nr 1256K (ul. Krakowska) od km 1+491,70 do km 1+931,73.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XIV/164/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 lipca 2019 r. zmieniająca Uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XV/165/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 lipca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., dochody i wydatki w 2020 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową,
- 2) Remont i przebudowa pomieszczeń parteru, piwnic oraz budynku garażowego Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 4,
- 3) Modernizacja ulic Braci Saków i Okrężnej wraz z budową ronda,
- 4) Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku przedszkola Publicznego nr 15,
- 5) Przebudowa Stadionu Miejskiego w Tarnowie ul. Zbylitowska 3,
- 6) Budowa obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte,
- 7) Sami – Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XV/166/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 31 lipca 2019 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/167/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 5 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, wyznaczonego ulicami: Stanisława Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny oraz projektowanym wałem rzeki Biała

Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, wyznaczonego ulicami: Stanisława Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny oraz projektowanym wałem rzeki Biała.

Uchwalenie planu kończy procedurę planistyczną rozpoczętą uchwałą Nr LIV/579/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 maja 2018 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/168/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 5 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmujący teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską

Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującego teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską.

Uchwalenie planu kończy procedurę planistyczną rozpoczętą uchwałą Nr LVII/594/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/169/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019 - 2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., dochody i wydatki w 2020 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Tarnowscy technicy praktykują bez granic,
- 2) Sami – Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 3) Integracja e-usług w informacji przestrzennej,
- 4) Przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I.

Wprowadzono nowe przedsięwzięcia:

- 1) Strategia rozwoju elektromobilności dla Miasta Tarnowa,
- 2) Budowa tężni solankowej w okolicach Góry św. Marcina,
- 3) Rozwój kompetencji kadry pedagogicznej Przedszkola Publicznego Nr 8 „Pod Stokrotką”.

Wprowadzono korektę zapisów dot. przedsięwzięć:

- 1) Małopolska Chmura Edukacyjna – IV LO edycja 2019,
- 2) Remont drogi powiatowej nr 1356K (ul. Krakowska) od km 1+491,70 do km 1+931,73.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/170/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. zmieniająca Uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/171/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Miejskiego Zarządu Budynków Spółka z o.o. z siedzibą w Tarnowie

27 września 2019 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie, na którym podjęto uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. W wyniku podwyższenia kapitału Gmina Miasta Tarnowa objęła 2 394 udziałów pokrywając je gotówką w kwocie 340 600 zł (144 000 zł + 196 600 zł) oraz aportem rzeczowym w postaci prawa własności nieruchomości stanowiącej działki w obrębie nr 104 o numerach: 2/20, 2/27, 2/38 o łącznej powierzchni 5 209 m² i wartości 856 400 zł. Kwota 144 000 zł jest corocznie przekazywana Spółce (w latach 2015-2024) na spłatę kredytu inwestycyjnego, jaki Spółka zaciągnęła na sfinansowanie budowy budynku z lokalami socjalnymi przy ul. Spytki z Melsztyna w Tarnowie. Natomiast aport rzeczowy oraz gotówka 196 600 zł zostanie przeznaczony na budowę budynku mieszkalnego komunalnego przy ul. Krzyskiej w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/172/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Specjalistycznemu Szpitalowi im. E. Szczeklika w Tarnowie

Do struktury organizacyjnej Szpitala wprowadzono następujące stanowiska:

- 1) Inspektora Ochrony Danych,
- 2) Inspektora ds. Ochrony Radiologicznej,
- 3) Administratora Systemów Informatycznych.

Ze struktury organizacyjnej Szpitala usunięto stanowisko Administratora Bezpieczeństwa Informacji. Zmiany te zostały wcześniej przyjęte przez Radę Społeczną Szpitala.

Uchwałę przekazano Dyrektorowi Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie. Zmiany te zostały ujęte w Regulaminie Organizacyjnym Szpitala.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/173/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Przeprowadzona analiza stanu zaangażowania środków PFRON w ramach poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz ich aktualnych potrzeb wskazała na konieczność przesunięcia w 2019 r. środków finansowych pomiędzy poszczególnymi zadaniami.

W związku z powyższym zmniejszono limit środków finansowych na realizację niżej wymienionych zadań o łączną kwotę 15.675,83 zł, w tym:

- 1) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych - w oparciu o złożone wnioski i zawarte umowy - zmniejszono limit z kwoty 44.000 zł do wysokości 39.324,17 zł, tj. o kwotę 4.675,83 zł,
- 2) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – w związku z rezygnacją osób niepełnosprawnych z uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych - zmniejszono limit z kwoty 640.000 zł do wysokości 629.000 zł, tj. o kwotę 11.000 zł,

Powstałe oszczędności, tj. 15.675,83 zł, przeznaczono na realizację zadania pn. „Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze” przyznawane osobom niepełnosprawnym zwiększając limit wydatków z kwoty 702.732 zł do kwoty 718.407,83 zł.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/174/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” oraz nadania mu statutu

Dostosowano nazewnictwo stanowiska osoby kierującej Zakładem Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” do praktyki przyjętej w innych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa, w szczególności w sektorze polityki społecznej. Zakładem Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” kieruje dyrektor.

Uchwałę przekazano do Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/175/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie „Planu adaptacji Miasta Tarnowa do zmian klimatu do roku 2030”

Plan adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Tarnowa do 2030 roku jest dokumentem opracowanym na mocy porozumienia z Ministerstwem Środowiska w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 – 2020. Ma na celu podniesienie bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców miast w sytuacji nasilających się zmian klimatu i potrzeby adaptacji do skutków tych zmian. Plan wskazuje wizję, cel nadrzędny oraz cele szczegółowe, jakie powinny zostać osiągnięte poprzez realizację konkretnych działań w najbardziej wrażliwych sektorach Miasta. Plan posłużył do aplikowania o środki zewnętrzne na realizację zadania „Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie”.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/176/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowy wynajem lokali dla przedsiębiorców i ustalenia zasad kształtowania czynszu

Z uwagi na małą aktywność wykazywaną przez przedsiębiorców, w zakresie przystępowania do przetargów na lokale użytkowe, ogłaszanych cyklicznie przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie, niektóre nieruchomości pozostawały przez długi czas niezagospodarowane. Rada Miejska w Tarnowie wyraziła zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawierania z przedsiębiorcami umów najmu lokali zawieranych na okres do 5 lat. Dzięki zastosowaniu zapisów uchwały wynajęte zostały lokale w budynkach przy ulicach: Bernardyńska 8, Wałowa 37, Żydowska 2, Żydowska 4 i Żydowska 9.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/177/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie udzielenia Gminie Wierzchosławice bonifikaty od ceny nieruchomości 5 grudnia 2019 r. podpisano akt notarialny przeniesienia prawa własności Rep. A nr 12315/2019.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/178/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia w drodze przetargu kompleksu działek stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa zabudowanych halą sportową 13 grudnia 2019 r. podpisano akt notarialny przeniesienia prawa własności Rep. A nr 8286/2019.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/179/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie odstąpienia od przetargowego trybu wydzierżawienia części nieruchomości Gminy Miasta Tarnowa oznaczonej nr 163/12 o pow. 18 m2 obręb 230 zabudowanej garażem murowanym

W grudniu 2019 r. zawarta została umowa dzierżawy na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 lipca 2029 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/180/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie pozostawienia bez dalszego biegu zgłoszeń kandydatów na ławników do Sądu Okręgowego w Tarnowie i Sądu Rejonowego w Tarnowie w wyborach na kadencję obejmującą lata 2020 – 2023

Z powodu nie spełnienia wymogów formalnych pozostawiono bez dalszego biegu zgłoszenie jednej kandydatki na ławnika do Sądu Okręgowego w Tarnowie (kandydatka nie była

zameldowania na pobyt stały, a także nie pracowała i nie prowadziła działalności gospodarczej na terenie miasta Tarnowa) oraz zgłoszenia dwóch kandydatek na ławników do Sądu Rejonowego w Tarnowie. W wyniku weryfikacji osób popierających kandydaturę jednej z osób ustalono, że tylko 47 z nich, na wymagane minimum 50, spełnia ustawowy wymóg posiadania czynnego prawa wyborczego oraz zamieszkiwania stale na terenie miasta Tarnowa, a ponadto kandydatka dołączyła fotografię nie spełniającą wymogów określonych przepisami. Druga kandydatka złożyła kartę zgłoszenia bez swojego podpisu, a załączniki do zgłoszenia nie spełniały wymogów formalnych.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/181/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane

Rada Miejska w Tarnowie ustaliła zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. Określono również zasady i warunki sytuowania szyldów, ich gabarytów oraz liczby, które mogą być umieszczone na danej nieruchomości przez podmiot prowadzący na niej działalność.

Ustalono zakazy sytuowania ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, z wyłączeniem szyldów. Określono warunki i termin dostosowania istniejących w dniu wejścia w życie uchwały obiektów małej architektury, ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych do zakazów, zasad i warunków w niej określonych.

Wszystkie uzgodnienia dotyczące estetyki reklam i szyldów opiniowane są zgodnie z w/w uchwałą.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XVI/182/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane związane z całkowitym odtworzeniem tynków oraz okładzin architektonicznych, z uwzględnieniem charakterystycznej kolorystyki kamienicy przy ul. Wałowej 27 w Tarnowie

Rada Miejska w Tarnowie przyznała dotację celową na całkowite odtworzenie tynków oraz okładzin architektonicznych, z uwzględnieniem charakterystycznej kolorystyki kamienicy przy ul. Wałowej 27 w Tarnowie, wpisanej do Gminnej Ewidencji Zabytków w dniu 29 czerwca 2018 r. w wysokości 28.500,00 złotych.

Udzielono dotacji w kwocie 19 324,98 złotych, która została wydana zgodnie z przeznaczeniem. Wykonawca złożył sprawozdanie z realizacji prac budowlanych wraz z wymaganymi załącznikami w terminie określonym w umowie. Wykorzystanie kwoty dotacji w niepełnej wysokości wynikało z braku możliwości technicznych wykonania pełnego remontu spowodowanego zawilgoceniem części muru kamienicy z powodu niezależnej awarii wodociągu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/183/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie zmiany nazwy placu w mieście Tarnowie

Zmieniono nazwę placu położonego w Tarnowie na działce nr 137 obręb 0228 z Franciszka Morawskiego na Adama Morawskiego.

Treść uchwały wraz z załącznikiem graficznym przekazano służbom ratowniczym i porządkowym, instytucjom użyteczności publicznej oraz Zarządowi Dróg i Komunikacji w Tarnowie, celem oznakowania placu tablicą z jego nazwą. Zaktualizowano ewidencję miejscowości ulic i adresów.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/184/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie nadania nazwy Hali sportowo-widowiskowej w Tarnowie przy ul. Traugutta

Wykonano nowy szyld na obiekcie Hali sportowo-widowiskowej w Tarnowie oraz zmieniono nazwę na stronach internetowych Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVI/185/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 września 2019 r. w sprawie odmowy uwzględnienia wniosku o pozbawienie Józefa Breinla z Wallerstern tytułu honorowego obywatela miasta Tarnowa

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, ustalono, że nie ma podstaw prawnych do podjęcia uchwały i uznano, że złożony w tej sprawie wniosek jest bezzasadny.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVII/186/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019 - 2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody, wydatki i przychody (wprowadzono przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych) w 2019 r., wielkości dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów w latach 2020-2038 (w związku z pracami nad budżetem Gminy Miasta Tarnowa na 2020 r.), deficyt budżetowy, finansowanie spłaty długu, wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) uzupełniono środki w przypadku zaplanowanej niższej kwoty od otrzymanych w przetargach,
- 2) zmieniono harmonogramy rzeczowo - finansowe zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych (umowy są podpisane, jest zgoda Instytucji Zarządzającej na aneksowanie umów ze względu m.in. na przedłużające się postępowania przetargowe, terminy uzyskania decyzji, wystąpienie robót dodatkowych).

Zrezygnowano z realizacji zadań zaplanowanych do współfinansowania środkami zewnętrznymi do czasu uzyskania dofinansowania oraz z realizacji zadań finansowanych środkami własnymi Gminy, w przypadku których nie ogłoszono postępowań przetargowych i nie podpisano umów z wykonawcami.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVII/187/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 października 2019 r. zmieniająca Uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVII/188/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 12 października 2019 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Miasta Tarnowa oraz zasad ich zbywania, nabycia i wykupu przez Prezydenta Miasta Tarnowa
Ustawa o finansach publicznych dopuszcza możliwość zaciągnięcia długoterminowych kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na sfinansowanie planowanego deficytu, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W uchwale budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2019 r. przewidziano możliwość zaciągnięcia długoterminowych kredytów. Gmina Miasta Tarnowa zmieniła źródło finansowania powyższych zobowiązań i w części dokonała emisji obligacji – postanowienia dotyczące emisji obligacji zostały przedłożone w odrębnej uchwale.

Miasto dokonało wyboru emitenta.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVII/189/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa

W związku z koniecznością dokonania szczegółowej analizy projektu budżetu miasta Tarnowa na rok 2020 oraz mając na względzie skalę potrzeb przy niewystarczających środkach mogących je zaspokoić w jednym roku zaszła konieczność dokonania zmian w terminach prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2020 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA XVIII/190/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Tarnowie i Sądu Rejonowego w Tarnowie na kadencję obejmującą lata 2020 – 2023

W wyniku głosowania tajnego wybrano ławników do orzekania w Sądzie Okręgowym w Tarnowie i w Sądzie Rejonowym w Tarnowie na kadencję obejmującą lata 2020 – 2023.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/191/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019 - 2038

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki w 2019 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Remont i przebudowa pomieszczeń parteru, piwnic oraz budynku garażowego Urzędu Miasta przy ul. Nowej 4,
- 2) Erasmus+ Kreatywny nauczyciel – kreatywna szkoła – kreatywny uczeń,
- 3) Budowa ul. Mrożka wraz z remontem ul. Iwaskiewicza.

Wprowadzono nowe przedsięwzięcia:

- 1) Tarnowski Rower Miejski,
- 2) Budowa łącznika w ciągu drogi krajowej nr 73 pomiędzy autostradą A4 w węźle „Krzyż” i drogą krajową nr 94 w węźle „Lwowska”.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/192/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. zmieniająca Uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/193/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Specjalistycznemu Szpitalowi im. E. Szczeklika w Tarnowie

Zwiększono liczebność członków Rady Społecznej Szpitala - przedstawicieli wyłonionych przez Radę Miejską w Tarnowie – z sześciu do ośmiu osób.

Uchwałę przekazano Dyrektorowi Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie. Konsekwencją dokonanej zmiany w Statucie Szpitala były późniejsze działania, dotyczące zmian w składzie Rady Społecznej Szpitala, odzwierciedlone w uchwale nr XXII/241/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie zmian w składzie Rady Społecznej Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie na lata 2018-2021.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/194/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa

W oparciu o zapisy tej uchwały do końca roku rozpatrzono dwa wnioski o najem socjalny lokalu oraz pięć wniosków o wynajem lokalu na czas nieoznaczony. Pozostałe 40 wniosków o wynajem lokalu na czas nieoznaczony i 14 wniosków o najem socjalny, które wpłynęły pod koniec 2019 r. zostaną rozpatrzone w 2020 r. Z pozytywnie rozpatrzonych wniosków zostaną opracowane listy osób uprawnionych do wynajmu lokali na czas nieoznaczony i o najem socjalny lokali.

Wydano dwa skierowania do wynajmu lokali z mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, dokonano 1 zamiany lokali mieszkalnych na zgodny wniosek najemców, pozytywnie rozpatrzono 1 wniosek o wstąpienie w najem zajmowanego lokalu, rozpatrzono cztery wnioski o przywrócenie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu po spłacie zaległości. Ponadto odbył się drugi nabór wniosków o wynajem lokali mieszkalnych „za remont”. Wnioski o wynajem niewyremontowanego lokalu w zamian za przeprowadzenie remontu na własny koszt były przyjmowane w okresie od 20 listopada do 20 grudnia 2019 r. Zestawienie pustostanów do remontu objęło 23 lokale. W tym okresie wpłynęło 93 wnioski. Rozstrzygnięcie II edycji nastąpi w 2020 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/195/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa

W drodze decyzji administracyjnej ustalono odpłatność w wysokości 30% dochodu na miesiąc grudzień 2019 r. dla 40 osób przebywających w ośrodku wsparcia, posiadających dochód poniżej kryterium dochodowego oraz podniesiono odpłatność od kosztów pobytu dla

ośmiu osób posiadających dochody powyżej kryterium. Wpłaty za pobyt w ośrodku wsparcia należało dokonać w kasie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lub na wskazane w decyzji konto do dnia 20 stycznia 2020 r. Z tego tytułu wielkość środków finansowych za miesiąc grudzień 2019 r., które winny wpłynąć to kwota ponad 11 900,00 złotych.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/196/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym zwiększono w 2019 r. dofinansowanie kosztów pobytu na jednego uczestnika warsztatu terapii zajęciowej. W związku z powyższym kwota na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej w Tarnowie została zwiększona o 39.000 zł i wynosi 2.352.480 zł. Ponadto Zarząd PFRON przyznał dla miasta Tarnowa dodatkowe środki w wysokości 141.643 zł na realizację pozostałych zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Przeprowadzona analiza stanu zaangażowania środków PFRON w ramach poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz ich aktualnych potrzeb wskazała na konieczność zwiększenia w 2019 r. środków finansowych na następujące zadania:

- 1) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze o kwotę 96.643 zł (do kwoty 815.050,83 zł),
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych o kwotę 45.000 zł (do kwoty 215.000 zł).

W związku ze zwiększeniem dofinansowania ze środków PFRON kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej, Gmina Miasta Tarnowa zabezpieczyła dodatkowe środki budżetowe na zasadach określonych w art. 10b ust. 2a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/197/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu Wynagradzania Nauczycieli

Od dnia 1 września 2019 r. dodatek dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych wzrósł o 100 złotych miesięcznie. Ponadto nauczyciele opiekujący się oddziałem przedszkolnym od tego dnia również otrzymali podwyższony o 50 złotych miesięcznie dodatek funkcyjny, dodatek ten obecnie wynosi 200 zł miesięcznie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/198/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie przekształcenia Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie

Stwierdzenie przekształcenia z mocy prawa (art. 51 ust. 1 ustawy z 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 września 2019 r. Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie.

Uchwała jest aktem założycielskim Centrum Kształcenia Zawodowego w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/199/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości

Uchwałą Nr KI – 411/243/2019 z dnia 13 listopada 2019 r., Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie postanowiło wszcząć postępowanie o stwierdzenie nieważności w/w uchwały. Na skutek zastrzeżeń zgłoszonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Krakowie, Rada Miejska w Tarnowie uchyliła uchwałę Nr XVIII/199/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości. Sprawy zwolnień od podatku od nieruchomości zostały uregulowane w uchwale Nr XXI/213/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości.

Uchwała została uchylona we własnym zakresie.

UCHWAŁA NR XVIII/200/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie nadania imienia Miejskiemu Domowi Sportu przy ul. Romualda Traugutta 5a w Tarnowie

Wykonano nowy szyld na obiekcie Miejskiego Domu Sportu w Tarnowie oraz zmieniono nazwę na stronach internetowych Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/201/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Miasta Tarnowa dotyczących zmian w statutach osiedli

Statuty osiedli zostały przyjęte uchwałami Nr XI/156/2003 i Nr XI/157/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie statutów osiedli Gminy Miasta Tarnowa oraz w sprawie podziału Osiedla Rzędzin i utworzenia jednostki pomocniczej pod nazwą Osiedla Nr 16 „Zielone”.

Dokonywanie zmian w statutach osiedli następuje w drodze uchwały Rady Miejskiej, po przeprowadzeniu stosownej procedury. Kwestię tą reguluje obowiązująca w Gminie Miasta Tarnowa uchwała Nr LXI/628/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 11 października 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Tarnowa.

Konsultacje odbyły się w dniach od 25 października 2019 r. do 24 listopada 2019 r. Podczas konsultacji do projektów uchwał dotyczących zmian w statutach osiedli nie zostały zgłoszone żadne uwagi.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/202/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Straży Miejskiej w Tarnowie

Skarżąca wniosła do Rady Miejskiej w Tarnowie skargę na Straż Miejską w Tarnowie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, skargę uznano za bezzasadną. Uchwałę przekazano Skarżącej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/203/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów

30 lipca 2019 r. do Urzędu Miasta Tarnowa wpłynęła petycja, której Autor wniosł o wprowadzenie w życie w Urzędzie Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów,

wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za egzekwowanie tej polityki, wprowadzenie mechanizmu kontroli naruszeń wspomnianej polityki oraz ustanowienie konsekwencji za nieprzestrzeganie Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów.

20 sierpnia 2019 r. Wnoszący doprecyzował petycję i wyjaśnił, że regulacje wnioskowanej Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów mają odnosić się do radnych miejskich, a nie do pracowników Urzędu Miasta Tarnowa. Po rozpatrzeniu - petycja nie została uwzględniona.

Uchwałę przekazano Wnoszącemu petycję.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/204/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie odmowy uwzględnienia wniosku o pozbawienie barona Józefa Barko tytułu honorowego obywatela miasta Tarnowa

Wnioskujący w dniu 1 września 2019 r. przesłał wniosek o pozbawienie barona Józefa Barko tytułu honorowego obywatela miasta Tarnowa. W związku z tym przeprowadzono postępowanie wyjaśniające.

Na podstawie posiadanych dokumentów, w tym Księgi Honorowej Obywateli Miasta Tarnowa jednoznacznie stwierdzono, że Gmina Miasta Tarnowa nie nadała baronowi Józefowi Barko tytułu honorowego obywatela miasta Tarnowa. W związku z powyższym, odmówiono uwzględnienia wniosku. Uchwałę przekazano Wnioskodawcy.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XVIII/205/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia opłaty reklamowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa

Rada Miejska w Tarnowie wprowadziła w Gminie Miasta Tarnowa opłatę reklamową od umieszczonych tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych oraz obowiązek składania deklaracji na opłatę reklamową.

Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XVIII/206/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 października 2019 r. w sprawie określenia wzoru formularza deklaracji na opłatę reklamową, terminu, warunków oraz trybu składania tych deklaracji

Wprowadzono wzór deklaracji na opłatę reklamową oraz zasady poboru opłaty.

Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XX/207/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Miasta Tarnowa oraz zasad ich zbywania, nabycia i wykupu przez Prezydenta Miasta Tarnowa

Ustawa o finansach publicznych dopuszcza możliwość zaciągnięcia długoterminowych kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na sfinansowanie planowanego deficytu, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W uchwale budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2019 r. przewidziano możliwość zaciągnięcia długoterminowych kredytów. Gmina Miasta Tarnowa zmieniła źródło

finansowania powyższych zobowiązań i w części dokonała emisji obligacji – postanowienia dotyczące emisji obligacji zostały przedłożone w odrębnej uchwale.

Miasto dokonało wyboru emitenta.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/208/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie Programu współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok

W ramach realizacji programu Prezydent Miasta Tarnowa ogłosił otwarte konkursy na realizację następujących zadań publicznych:

- 1) „Nieodpłatna pomoc prawna – prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa poprzez edukację prawną na terenie Miasta Tarnowa w 2020 roku” (konkurs unieważniony – brak przynajmniej jednej oferty spełniającej wymogi zawarte w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert),
- 2) „Prowadzenie Strefy Przedsiębiorcy DESK” (zadanie roczne - 124.900 zł - kwota przyznanej dotacji w przypadku rozstrzygnięcia konkursu),
- 3) „Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym” ” (zadanie wieloletnie 2020-2023 – 216.938 zł na 2020 r., 216.938 zł na 2021 r., 216.938 zł na 2022 r., 216.938 zł na 2023 r.),
- 4) „Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym” (zadanie wieloletnie 2020-2023 – 1.487.578 zł na 2020 r., 1.487.578 zł na 2021 r., 1.487.578 zł na 2022 r., 1.487.578 zł na 2023 r.),
- 5) Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekłe psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (zadanie wieloletnie 2020-2023 – 1.162.959 zł na 2020 r., 1.162.959 zł na 2021 r., 1.162.959 zł na 2022 r., 1.162.959 zł na 2023 r.),
- 6) „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania”(zadanie wieloletnie 2020-2022 – 3.925.800,80 zł na 2020 r., 3.925 800,80 zł na 2021 r., 3.925.800,80 zł na 2022 r.),
- 7) „Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych - prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego” (0 zł, zadanie będzie realizowane z użyciem przez oferenta wyposażenia o wartości 122.729,58 zł),
- 8) „Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej”,
- 9) „Prowadzenie centrum systemowego rozwoju dzieci i młodzieży”,
- 10) „Prowadzenie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”,
- 11) „Organizacja atrakcyjnych form demokratycznego dyskusowania młodzieży wzmacniających ich większe zaangażowanie społeczne i lepsze rozumienie problemów”,
- 12) „Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się”,
- 13) „Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa” (zadanie roczne - 600.000 zł),
- 14) „Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa”, ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin paraolimpijskich, realizowane

- poprzez szkolenie sportowe, udział w rozgrywkach i zawodach sportowych na szczeblu lokalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym oraz organizację imprez sportowych w zakresie sportu osób niepełnosprawnych.” (zadanie roczne – 40.000 zł),
- 15) "Niepełnosprawny - sprawny w wodzie - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach” (zadanie roczne – 5.000 zł),
  - 16) „Organizacja na terenie miasta Tarnowa sportowo-rekreacyjnych imprez biegowych i rowerowych o zasięgu ponadlokalnym (nie dotyczy imprez w ramach systemów rozgrywek sportowych)” (zadanie roczne – 50.000 zł),
  - 17) „Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym” (zadanie roczne – 910.500 zł),
  - 18) „Prowadzenie klubu zdrowej mamy i dziecka”,
  - 19) „Aktywizacja ruchowa i rehabilitacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych - Ograniczanie negatywnych skutków przewlekłych chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu - rehabilitacja domowa osób obłożnie chorych na stwardnienie rozsiane, reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekłe schorzenia narządu ruchu”,
  - 20) „Aktywizacja ruchowa i rehabilitacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych - Ograniczanie negatywnych skutków przewlekłych chorób narządu ruchu, lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu - rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję”,
  - 21) „Aktywizacja ruchowa i rehabilitacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych - Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”,
  - 22) „Aktywizacja ruchowa i rehabilitacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych - Diagnostyka, terapia oraz rehabilitacja dzieci i młodzieży przewlekle chorych, niepełnosprawnych, w tym z niedorozwojem umysłowym – terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi”,
  - 23) Aktywizacja ruchowa i rehabilitacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych - Terapia i aktywizacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, skierowana do dzieci i dorosłych”.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXI/209/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z Gminą Skrzyszów porozumienia dotyczącego powierzenia realizacji zadania publicznego z zakresu kierowania do środowiskowego domu samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych

Podpisanie porozumienia było odpowiedzią na prośbę Gminy Skrzyszów. Po wzajemnym uzgodnieniu projektu uchwały, w tym treści porozumienia, przedłożono dokumenty Radzie Gminy Skrzyszów oraz Radzie Miejskiej w Tarnowie. W dniu 11 grudnia 2019 r. pomiędzy Gminą Skrzyszów a Gminą Miasta Tarnowa zostało zawarte porozumienie dotyczące kierowania mieszkańców Gminy Skrzyszów do Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielona Przystań” (typ A i C), znajdującego się w Tarnowie przy ul. Piotra Skargi 29A. Na podstawie zawartego porozumienia w 2019 r. do środowiskowego domu samopomocy została skierowana jedna osoba.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/210/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zgłoszenia przedstawiciela Gminy Miasta Tarnowa w Powiatowej Społecznej Radzie do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa na lata 2020-2023

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych składa się z pięciu osób powołanych na 4 lata spośród przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego działających na terenie danego powiatu oraz organizacji pozarządowych i fundacji.

W związku z upływem w grudniu 2019 r. VII kadencji Rady Miejskiej jako przedstawiciel Gminy Miasta Tarnowa w Radzie VIII kadencji została zgłoszona Pani Sylwia Borowińska, zawodowo zajmująca się realizacją zadań Miasta w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Prezydent Miasta Tarnowa zarządzeniem Nr 01/2020 z dnia 02 stycznia 2020 r. powołał Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa na lata 2020-2023.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/211/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia Gminy Miasta Tarnowa w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2012 – 2030”

Opracowanie „Projektu aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia Gminy Miasta Tarnowa w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” i uchwalenie na jego podstawie „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia Gminy Miasta Tarnowa w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Według ustawy, projekt założeń sporządza się co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. W roku 2012 Rada Miejska w Tarnowie uchwaliła „Założenia do planu zaopatrzenia Gminy Miasta Tarnowa w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2012 – 2030”, natomiast w 2019 r. przedmiotową uchwałą uchwaliła aktualizacje tych założeń. Obowiązek ustawowy został zrealizowany.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/212/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności Gimnazjum Dwujęzycznego im. Świętej Kingi, wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie

Z dniem 31 sierpnia 2019 r. stwierdzono zakończenie działalności Gimnazjum Dwujęzycznego im. Świętej Kingi, wchodzącego w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/213/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości

Powyższą uchwałą określono zwolnienia od podatku od nieruchomości budynki lub ich części, budowle oraz związane z nimi grunty wykorzystywane na potrzeby:

- 1) zorganizowanego udzielania świadczeń z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 2) udzielania świadczeń z zakresu pomocy społecznej, w tym świadczenia usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych osobom wymagającym dziennej lub całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności;
- 3) udzielania świadczeń rodzinnych i wychowawczych,

- 4) prowadzenia ogólnodostępnej działalności kulturalnej, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 5) utrzymania cmentarzy oraz miejsc upamiętnienia ofiar wojennych,
- 6) opieki nad osobami znajdującymi się w stanie nietrzeźwości,
- 7) udzielania świadczeń szpitalnych oraz świadczeń zdrowotnych w ramach stacjonarnego i całodobowego świadczenia usług medycznych obejmujących długoterminową opiekę medyczną oraz pielęgnację osób przewlekle chorych nie wymagających hospitalizacji,
- 8) wspierania ofiar przemocy.

Uchwała weszła w życie 1 stycznia 2020 r.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXI/214/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów usunięcia pojazdu powstałych po wydaniu dyspozycji usunięcia pojazdu, od którego odstąpiono

Ustalono wysokość opłat za usunięcie pojazdu z drogi. Uchwalona wysokość opłat jest podstawą do obliczania kwot do zapłaty przez właścicieli odbierających z parkingu strzeżonego, prowadzonego przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Tarnowie, pojazdy usunięte w 2020 roku na podstawie dyspozycji Straży Miejskiej w Tarnowie, Policji lub Inspekcji Transportu Drogowego w przypadkach, o których mowa w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Uchwała weszła w życie 1 stycznia 2020 r.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXI/215/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. uchylająca uchwałę w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tarnowa, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne

Podjęcie uchwały uchylającej uchwałę w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, położonych na terenie miasta Tarnowa, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne wynikało z zapisów nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dokonaną ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, gdzie ustawodawca m.in. wprowadził dla właścicieli nieruchomości niezamieszkałych zasadę dobrowolności korzystania z usług odbioru odpadów komunalnych organizowanych przez gminę. Powyższe przepisy generują szereg negatywnych konsekwencji dla gminy jak np. konieczność zapłaty kar umownych za niedotrzymanie warunków umowy na usługi odbioru odpadów komunalnych w zakresie szacowanej do odbioru ilości odpadów.

W celu umożliwienia właścicielom nieruchomości niezamieszkałych zakontraktowania odbioru odpadów komunalnych we własnym zakresie, uchwała zakłada czteromiesięczny okres vacatio legis, pozwalający na zawarcie umów i zachowanie ciągłości odbioru odpadów.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXI/216/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Wprowadzono kwartalne opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co spowodowało usprawnienie ich poboru i księgowanie.

Uchwała weszła w życie 1 stycznia 2020 r.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXI/217/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie wystąpienia do Zarządu Województwa Małopolskiego o podjęcie inicjatywy uchwalodawczej dotyczącej wprowadzenia na obszarze Gminy Miasta Tarnowa ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

W dniu 16 grudnia 2019 r. uchwała została przekazana do Zarządu Województwa Małopolskiego.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/218/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej

Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej.

Uchwalenie planu kończy procedurę planistyczną rozpoczętą uchwałą Nr LVIII/602/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 sierpnia 2018 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/219/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w dzielnicach Zbylitowska Góra i Koszyce

Uchwalono zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w dzielnicach Zbylitowska Góra i Koszyce.

Uchwalenie zmiany planu kończy procedurę planistyczną rozpoczętą uchwałą Nr XXVII/282/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 8 września 2016 r.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/220/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulic Czerwonych Klonów i R. Traugutta

Po wyłonieniu wykonawcy planu podjęta będzie procedura sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulic Czerwonych Klonów i R. Traugutta

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/221/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie nadawania i odbierania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Tarnowa

Rada Miejska w Tarnowie uregulowała zasady nadawania i odbierania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Tarnowa.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/222/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmiany nazw ulic w mieście Tarnowie

Zmieniono nazwę ulicy nadanej uchwałą Nr XXVI/371/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 września 2012 r. w sprawie nazw ulic i placów publicznych oraz ich położenia i przebiegu, położonej na działkach nr 446 i 404 w obrębie 78, biegnącej od ulicy Jaracza

w kierunku południowym, równoległe do ulicy Nowodąbrowskiej z Hanki Ordonównej na Hanki Ordonówny oraz nazwę ulicy nadanej uchwałą Nr XXVIII/417/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie nadania nazw ulicom w mieście Tarnowie, położonej na działkach nr 11/5, 10/12 i 228/11 w obrębie 172, z „Eugeniusza Niedojadło” na „Eugeniusza Niedojadły”.

Treść uchwały wraz z załącznikiem graficznym przekazano służbom ratowniczym i porządkowym, instytucjom użyteczności publicznej oraz Zarządowi Dróg i Komunikacji w Tarnowie, celem oznakowania placu tablicą z jego nazwą. Zaktualizowano ewidencję miejscowości ulic i adresów.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/223/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnienia od uiszczenia opłaty za wydanie nowego dowodu rejestracyjnego pojazdu albo nowych blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych w związku ze zmianą adresu właściciela lub posiadacza pojazdu spowodowaną zmianą nazwy ulicy Hanki Ordonównej w Tarnowie

Wszystkie osoby obowiązane, które złożą wniosek o wydanie nowego dowodu rejestracyjnego pojazdu albo nowych blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych w związku ze zmianą adresu zamieszkania właściciela lub posiadacza pojazdu, spowodowaną zmianą nazwy ulicy Hanki Ordonównej w Tarnowie na podstawie uchwały nr XXI/222/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmiany nazw ulic w mieście Tarnowie, zostaną zwolnione z opłaty za wydanie tego dokumentu. Według danych szacunkowych wymianie podlega 20 dowodów rejestracyjnych.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/224/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnienia od uiszczenia opłaty za wydanie nowego dowodu rejestracyjnego pojazdu albo nowych blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych w związku ze zmianą adresu właściciela lub posiadacza pojazdu spowodowaną zmianą nazwy ulicy Eugeniusza Niedojadło w Tarnowie

Wszystkie osoby obowiązane, które złożyły wniosek o wydanie nowego dowodu rejestracyjnego pojazdu albo nowych blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych w związku ze zmianą adresu zamieszkania właściciela lub posiadacza pojazdu, spowodowaną zmianą nazwy ulicy Eugeniusza Niedojadło w Tarnowie na podstawie uchwały nr XXI/222/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmiany nazw ulic w mieście Tarnowie, zostały zwolnione z opłaty za wydanie tego dokumentu. Według danych szacunkowych wymianie podlega 21 dowodów rejestracyjnych.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/225/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Miasta Tarnowa

W dniu 31 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, która wprowadziła zmiany dotyczące samorządu terytorialnego obejmujące m.in. wydłużenie kadencji organów samorządu terytorialnego z 4 do 5 lat.

Przewodniczący niektórych Rad Osiedli złożyli wnioski o wydłużenie kadencji w jednostkach pomocniczych Miasta. Przewodniczący zawnioskowali, aby organy osiedla były również wybierane na okres 5 – letniej kadencji. Zawnioskowana zmiana została uwzględniona. Ponadto do Statutu Gminy Miasta Tarnowa wprowadzono zapisy porządkujące kwestie

związane z dyskusją radnych, a także możliwością ponownego zabierania głosu w tej samej sprawie.

Dodatkowo podzielono Komisję Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych na Komisję Strategii Rozwoju właściwą dla spraw związanych z rozwojem miasta, planów długoterminowych oraz przyjmowania i monitorowania stanu realizacji Strategii Rozwoju Miasta oraz Komisję Spraw Komunalnych właściwą do spraw związanych z szeroko pojętą gospodarką komunalną.

Ponadto do Statutu Gminy Miasta Tarnowa wprowadzono zapis o dystrybucji materiałów sesyjnych w formie elektronicznej.

Dodatkowo, na wniosek Prezydenta Miasta Tarnowa został wprowadzony zapis o wieloletnich programach rozwoju osiedla, które umożliwią realizację zadań osiedlowych wykraczających poza możliwości budżetowe w jednym roku.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/226/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie statutów osiedli Gminy Miasta Tarnowa

Statuty osiedli zostały przyjęte uchwałą Nr XI/157/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie statutów osiedli Gminy Miasta Tarnowa.

Przewodniczący Rad Osiedli przedstawili propozycje zmian w statutach jednostek pomocniczych, które następnie zostały poddane analizie.

Przyjęte zostały następujące zmiany w Statutach Osiedli dotyczące:

- 1) zwiększenia częstotliwości posiedzeń Rady Osiedla,
- 2) skrócenia czasu trwania głosowania w wyborach do Rad Osiedli,
- 3) uporządkowania zasad w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia członkostwa w Radzie Osiedla.

Dodatkowo, na wniosek Prezydenta Miasta Tarnowa wprowadzono zapis o wieloletnich programach rozwoju osiedla, które umożliwią realizację zadań osiedlowych wykraczających poza możliwości budżetowe w jednym roku.

Podczas konsultacji z mieszkańcami Gminy Miasta Tarnowa dotyczących zmian w statutach osiedli, które zostały przeprowadzone w dniach od 25 października 2019 r. do 24 listopada 2019 r., nie zostały zgłoszone żadne uwagi.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXI/227/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału Osiedla Rzędzin i utworzenia jednostki pomocniczej pod nazwą Osiedle Nr 16 „Zielone”

Statut osiedla Nr 16 „Zielone” został przyjęty uchwałą Nr XI/156/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie podziału Osiedla Rzędzin i utworzenia jednostki pomocniczej pod nazwą Osiedle Nr 16 „Zielone”.

Przewodniczący Rad Osiedli przedstawili propozycje zmian w statutach jednostek pomocniczych, które następnie zostały poddane analizie.

Przyjęte zostały następujące zmiany w Statucie Osiedla dotyczące:

- 1) zwiększenia częstotliwości posiedzeń Rady Osiedla,
- 2) skrócenia czasu trwania głosowania w wyborach do Rady Osiedla,

- 3) uporządkowania zasad w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia członkostwa w Radzie Osiedla.

Dodatkowo, na wniosek Prezydenta Miasta Tarnowa wprowadzono zapis o wieloletnich programach rozwoju osiedla, które umożliwią realizację zadań osiedlowych wykraczających poza możliwości budżetowe w jednym roku.

Podczas konsultacji z mieszkańcami Gminy Miasta Tarnowa dotyczących zmian w statutach osiedli, które zostały przeprowadzone w dniach od 25 października 2019 r. do 24 listopada 2019 r. nie zostały zgłoszone żadne uwagi.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXI/228/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zmian w składach komisji stałych Rady Miejskiej w Tarnowie

Postanowieniem Nr 246/2019 Komisarz Wyborczy w Tarnowie I stwierdził wygaśnięcie z dniem 13 października 2019 r. mandatu radnego Rady Miejskiej w Tarnowie Pana Piotra Saka z powodu wyboru na Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Pani Barbara Koprowska jako kandydatka z listy nr 10 – KW Prawo i Sprawiedliwość w wyborach przeprowadzonych 21 października 2018 r. uzyskała kolejno największą liczbę głosów i nie utraciła prawa wybieralności oraz nie zrzekła się pierwszeństwa do objęcia mandatu, w związku z czym Komisarz Wyborczy w Tarnowie I postanowił o wstąpieniu na wakujący mandat w okręgu wyborczym nr 4 Pani Barbary Koprowskiej (Postanowienie Nr 250/2019 z dnia 28 października 2019 r.). w dniu 30 października 2019 r. Pani Barbara Koprowska na wspólnej uroczystej sesji Rady Miejskiej w Tarnowie oraz Rady Powiatu Tarnowskiego złożyła ślubowanie, obejmując tym samym mandat Radnej Rady Miejskiej. Pani Barbara Koprowska pisemnie zgłosiła akces do pracy w Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tarnowie. Pani Angelika Świtalska, Pan Dawid Solak oraz Pan Tomasz Olszówka również złożyli pisemne oświadczenia dotyczące członkostwa w komisjach. W związku z powyższym, do składu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tarnowie powołano Panią Barbarę Koprowską. Ponadto ze składu Komisji Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych Rady Miejskiej w Tarnowie oraz Komisji Ekonomicznej Rady Miejskiej w Tarnowie odwołano Pana Dawida Solaka. Pani Angelika Świtalska została odwołana ze składu Komisji Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie i powołana do składu Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarnowie. Ze składu Komisji Zdrowia Rady Miejskiej w Tarnowie został odwołany Pan Tomasz Olszówka.

W związku z wygaśnięciem mandatu radnego Pana Piotra Saka stwierdzono wygaśnięcie jego członkostwa w Komisji Ekonomicznej, Komisji Porządku Publicznego oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/229/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zmieniono wysokość kwoty uprawniającej Prezydenta Miasta Tarnowa do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości Gminy Miasta Tarnowa i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Zaktualizowano tabelę główną: dochody, wydatki i rozchody (zwiększenie spłat zaciągniętych wcześniej kredytów), deficyt budżetowy, zmniejszenie zadłużenia, finansowanie spłaty długu w 2019 r., wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o

wybranych rodzajach wydatków budżetowych. W związku z powyższym w latach 2020-2038 zaktualizowano wielkości rozchodów i wydatków majątkowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej ZAZ „Słoneczne Wzgórze”,
- 2) Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II,
- 3) Sami – Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 4) Innowacyjne metody nauczania oparte na metodzie rozwiązywania problemów,
- 5) Remont drogi gminnej nr 201115K (ul. Sportowa) w km 0+014-0+582 w Tarnowie,
- 6) Przebudowa ulicy Jeżynowej – Malinowej – Bukowej – Żurawinowej – etap I.

Wprowadzono korektę zapisów dot. przedsięwzięć:

- 1) „Kantoria” Centrum Wypoczynku i Rekreacji – Budowa Amfiteatru wraz z budową zjazdów i parkingów,
- 2) Budowa obiektu użyteczności publicznej na terenie os. Westerplatte,
- 3) Przebudowa ul. Gospodarczej o długości 250 mb – od os. Zielonego do łącznika z ul. Zieloną.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXI/230/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 28 listopada 2019 r. zmieniająca Uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA Nr XXII/231/2019 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, ustalenia planu finansowego tych wydatków oraz określenia ostatecznego terminu dokonania każdego wydatku ujętego w wykazie

Lp.	Nazwa zadania	Termin wykonania
1	Modernizacja al. Solidarności	30 czerwca 2020 r.
2	Wykonanie projektu zatoki autobusowej na ulicy Mościckiego przy skrzyżowaniu z ul. Rolniczą	30 czerwca 2020 r.
3	Piaskówka bez barier – likwidacja barier w infrastrukturze drogowej	30 czerwca 2020 r.
4	Dostosowanie ścieżek rowerowych na terenie miasta do wymogów EuroVelo	30 czerwca 2020 r.
5	Budowa nowych ścieżek rowerowych oraz dostosowanie istniejących do obowiązujących przepisów	30 czerwca 2020 r.
6	Przebudowa ul. Rady Europy	30 czerwca 2020 r.

7	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Sosnowej	30 czerwca 2020 r.
8	Rozbudowa ul. Wolności i Niezawisłości wraz z odwodnieniem ul. Pszennej	30 czerwca 2020 r.
9	Remont i przebudowa pomieszczeń parteru, piwnic oraz budynku garażowego Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 4	31 marca 2020 r.
10	Rozbudowa budynku szkoły i budowa basenu przy Szkole Podstawowej nr 9	30 czerwca 2020 r.
11	Remont i przebudowa budynku przy ul. Brodzińskiego 14 na potrzeby pomocy społecznej	30 czerwca 2020 r.
12	Remont ogrodzenia przy placu zabaw na os. Koszyckim	30 czerwca 2020 r.
13	Przebudowa fontanny w Parku Sanguszków	30 czerwca 2020 r.
14	Budowa oświetlenia na ul. Raginisa i Warneńczyka	30 czerwca 2020
15	Budowa oświetlenia na ul. Zuchów	30 czerwca 2020
16	TCK – wykonanie izolacji pionowej w Tarnowskim Centrum Kultury – Rynek 5	30 czerwca 2020
17	Opracowanie dokumentacji projektowej remontu Bimy	30 czerwca 2020
18	Rewitalizacja zabytkowej kamienicy przy ul. Legionów w Tarnowie	30 czerwca 2020

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA Nr XXII/232/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok stanowi kontynuację działań prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa w latach poprzednich w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Powyższe ustawy zobowiązują samorządy gminne do corocznego tworzenia planu działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. W celu wypełnienia zapisów obu cytowanych ustaw opracowany został projekt Programu, który odpowiada zakresowi zadań, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Przyjęto założenie, że z uwagi na pokrewność problematyki i wspólne źródło finansowania zadań, projekt Programu stanowi jeden dokument.

Zadania zaplanowane do realizacji w 2020 r. obejmują działania realizowane przez Gminę Miasta Tarnowa w latach poprzednich, jak również nowe zadania rozszerzające dotychczasowy katalog świadczeń.

Zadania ujęte w Programie finansowane są ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki zaplanowane na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2020 rok wynoszą 2.540.300 zł. Na działania realizowane przez Urząd Miasta Tarnowa przeznaczona została

kwota 2.350.300 zł, a na działania realizowane przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji kwota 190.000 zł.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA Nr XXII/233/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2019-2038

Zmieniono wysokość kwoty uprawniającej Prezydenta Miasta Tarnowa do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości Gminy Miasta Tarnowa i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Zaktualizowano tabelę główną: dochody i wydatki, wskaźniki zadłużenia, informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych.

Wprowadzono zmiany w realizowanych przedsięwzięciach:

- 1) Małopolska Chmura Edukacyjna 2019 – III LO w Tarnowie,
- 2) Remont drogi gminnej nr 201115K (ul. Sportowa) w km 0+014-0+582 w Tarnowie,
- 3) Remont drogi powiatowej nr 1356K (ul. Krakowska) od km 1+491,70 do km 1+931,73,
- 4) Budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierzchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – zadanie 2: Przebudowa DW 973 na obszarze Miasta Tarnowa wraz z infrastrukturą,
- 5) Modernizacja ulic Braci Saków i Okrężnej wraz z budową ronda,
- 6) Budowa kolektora odwadniającego ulice: Pasterską, Czarną Drogę, Owocową, Równoległą, Daleką, Pędrackiego wraz z budową ulicy Równoległej (zmiana nazwy i limity wydatków): Budowa ulic: Równoległej i Pasterskiej wraz z kolektorem odwadniającym w ulicy Czarna Droga, Równoległa i Pasterska.

Skreślono przedsięwzięcia:

- 1) Nowe przestrzenie zdarzeń – Podgrodzie XXI wieku – Remont pl. Morawskiego wraz ul. Klasztorną w Tarnowie,
- 2) Plaża miejska nad Wątokiem.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/234/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca Uchwałę budżetową Gminy Miasta Tarnowa na rok 2019

Prezydent Miasta Tarnowa zmienił zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2019 r. oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2019.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/235/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia od Powiatu Tarnowskiego zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Tarnowskiego

Powiat Tarnowski zwrócił się z prośbą o możliwość podpisania porozumienia pomiędzy Powiatem Tarnowskim a Gminą Miasta Tarnowa dotyczącego kompleksowej realizacji zadań z zakresu interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Tarnowskiego przez funkcjonujący na terenie Tarnowa - Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy. Porozumienie określa zasady realizacji zadania w 2020 r.

Umożliwi to mieszkańcom Powiatu Tarnowskiego dostęp do usług realizowanych przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie, w szczególności polegających na:

- 1) zapewnieniu natychmiastowej specjalistycznej pomocy osobom w kryzysie spowodowanym nagłymi zdarzeniami traumatycznymi,
- 2) zapewnienia w miarę wolnych miejsc całodobowego schronienia związanego z przeżywanym kryzysem – do 3 miesięcy.

Na realizację powyższego zadania Powiat Tarnowski planuje przeznaczyć w 2020 r. kwotę w wysokości 50.000 zł.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXII/236/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie aneksu do porozumienia w sprawie przyjęcia od Powiatu Dąbrowskiego zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego

Na podstawie uchwały Nr LIII/689/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia od Powiatu Dąbrowskiego zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego, w dniu 18 sierpnia 2014 r. Gmina Miasta Tarnowa zawarła Porozumienie z Powiatem Dąbrowskim.

Kontynuacja zadania wymaga zawarcia na kolejne lata budżetowe aneksu do wymienionego wyżej Porozumienia, określającego wysokość dotacji, sposób jej przekazywania, termin wykorzystania oraz obowiązki sprawozdawcze. Zawarty w dniu 13 stycznia 2020 r. Aneks Nr 6 do Porozumienia formułuje zasady realizacji zadania w 2020 roku. Przyjęcie niniejszej uchwały umożliwiło mieszkańcom Powiatu Dąbrowskiego utrzymanie ciągłości dostępu do usług realizowanych przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie polegających na:

- 1) zapewnieniu natychmiastowej specjalistycznej pomocy osobom w kryzysie spowodowanym nagłymi zdarzeniami traumatycznymi,
- 2) zapewnieniu w miarę wolnych miejsc całodobowego schronienia związanego z przeżywanym kryzysem – do 3 miesięcy.

Na realizację powyższego zadania w 2020 r. Powiat Dąbrowski przeznaczył kwotę 15.000 zł.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXII/237/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Przeprowadzona analiza stanu zaangażowania środków PFRON w ramach poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz ich aktualnych potrzeb wskazała na konieczność przesunięcia środków finansowych pomiędzy poszczególnymi zadaniami. W związku z powyższym zmniejszono limit w 2019 r. na realizację niżej wymienionych zadań o łączną kwotę 25.594 zł, w tym:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych o kwotę 6.877 zł (do kwoty 622.123 zł),
- 2) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych o kwotę 4.207 zł (do kwoty 39.039 zł),
- 3) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych o kwotę 14.510 zł (do kwoty 200.490 zł).

Powstałe oszczędności, tj. 25.594 zł przeznaczono na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom

niepełnosprawnym zwiększając limit wydatków z kwoty 815.050,83 zł do kwoty 840.644,83 zł.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/238/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Statutu Zespołu Żłobków w Tarnowie

Zgodnie z obowiązującymi warunkami przyjmowania dzieci do żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, określonymi w Statucie Zespołu Żłobków w Tarnowie, pierwszeństwo w przyjęciu posiadają dzieci z rodzin wielodzietnych oraz dzieci niepełnosprawne.

Zmiana w Statucie Zespołu Żłobków miała na celu zwrócenie uwagi na bardzo ważny problem, jakim jest potrzeba wypełnienia obowiązku szczepień ochronnych w odniesieniu do wszystkich dzieci ubiegających się o przyjęcie do żłobka. Zmiana polegała na objęciu przywilejem pierwszeństwa w przyjęciu do żłobka dzieci poddanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. Dzieci z rodzin wielodzietnych jak również dzieci z niepełnosprawnością nadal przyjmowane są w pierwszej kolejności, o ile realizują ten obowiązek. Zaproponowane rozwiązanie ma korzystny wpływ na poziom bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci uczęszczających do żłobków oraz ich rodzin. Uchwałę przekazano Dyrektorowi Zespołu Żłobków.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/239/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia średnich cen paliw w Gminie Miasta Tarnowa dla zwrotu kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz ich rodziców

Określone zostały średnie ceny jednostek paliw w Gminie Miasta Tarnowa dla zwrotu kosztów przewozu niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i uczniów oraz ich rodziców na rok szkolny 2019/20. Średnie ceny paliw zostały ustalone na podstawie danych uzyskanych ze stacji paliw zlokalizowanych na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/240/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze, określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość

Wprowadzono pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w wymiarze 20 godzin tygodniowo.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/241/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie zmian w składzie Rady Społecznej Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie na lata 2018-2021

Do składu Rady Społecznej Szpitala w kadencji 2018-2021 powołano radnych Rady Miejskiej w Tarnowie: Pana Grzegorza Światłowskiego oraz Pana Piotra Górnikiewicza.

Uchwałę przekazano Dyrektorowi Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie celem uwzględnienia powiększonego składu Rady Społecznej w czynnościach, związanych z obsługą Rady.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/242/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w gminnych przewozach pasażerskich

Wprowadzono nowe uprawnienia do bezpłatnych przejazdów autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie dla podopiecznych placówek opiekuńczo wychowawczych i ich opiekunów oraz pracowników wybranych jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa podczas wykonywania obowiązków służbowych. Wejście w życie powyższej uchwały będzie skutkowało dla Gminy Miasta Tarnowa w 2020 r. prawem do pełnego odliczenia podatku od towarów i usług wynikającego z faktur zakupu usług przewozowych, a tym samym będzie skutkować zmniejszeniem kosztów obsługi linii komunikacji miejskiej.

Postanowienia uchwały zostały opublikowane na stronie internetowej Zarządu Dróg i Komunikacji w Tarnowie oraz we wszystkich autobusach obsługujących linie tarnowskiej komunikacji miejskiej.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXII/243/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Komisji Strategii Rozwoju Miasta Rady Miejskiej w Tarnowie

Powołana została Komisja Strategii Rozwoju Miasta w składzie:

- 1) Pan Tomasz Olszówka,
- 2) Pan Piotr Górnikiewicz,
- 3) Pani Agnieszka Danielewicz,
- 4) Pan Sebastian Stepek.

Uchwała w sprawie powołania Komisji Strategii Rozwoju Miasta Rady Miejskiej w Tarnowie weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. Wówczas straciła moc uchwała Nr I/4/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych Rady Miejskiej w Tarnowie.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/244/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Komisji Spraw Komunalnych Rady Miejskiej w Tarnowie
Rada Miejska w Tarnowie powołała Komisję Spraw Komunalnych w składzie:

- 1) Pan Tadeusz Żak,
- 2) Pani Grażyna Barwacz,
- 3) Pan Sebastian Stepek,
- 4) Pan Zbigniew Kajpus.

Uchwała w sprawie powołania Komisji Spraw Komunalnych Rady Miejskiej w Tarnowie weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. Komisja opracowała plan pracy na rok 2020.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/245/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Urzędu Miasta Tarnowa

Skarżąca złożyła skargę na działalność Urzędu Miasta Tarnowa. W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że skarga jest bezzasadna. Uchwałę przekazano Skarżącej.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/246/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na bezczynność Prezydenta Miasta Tarnowa

Skarżący w dniu 5 listopada 2019 r. przesłał do Wojewody Małopolskiego skargę na bezczynność Prezydenta Miasta Tarnowa. Wojewoda Małopolski pismem z dnia 13 listopada 2019 r. przesłał przedmiotową skargę do rozpatrzenia Radzie Miejskiej w Tarnowie. W sprawie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego nie dopatrzone się bezczynności w działaniach Prezydenta Miasta Tarnowa. Skargę uznano za bezzasadną.

Uchwałę przekazano Skarżącemu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/247/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie rozpatrzenia skargi dotyczącej działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie

4 grudnia 2019 r. do Rady Miejskiej w Tarnowie – za pośrednictwem Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie - wpłynęła skarga dotycząca działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, skargę uznano za bezzasadną. Uchwałę przekazano Skarżącemu.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/248/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie zaniechania realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „Budowa łącznika w ciągu drogi krajowej nr 73 pomiędzy autostradą A4 w węźle «Krzyż» i drogą krajową nr 94 w węźle «Lwowska»”

Podjęcie powyższej uchwały zaskutkowało brakiem podpisania projektu aneksu Nr 5 do porozumienia z dnia 28 listopada 2008 r. z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Krakowie, przesłanego pismem z dnia 10 września 2019 r. w sprawie współfinansowania opracowania dokumentacji dla tego zadania.

Uchwała została zrealizowana.

UCHWAŁA NR XXII/249/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. - Uchwała Budżetowa Gminy Miasta Tarnowa na rok 2020

Prezydent Miasta wydał zarządzenie w sprawie informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa ujętych w uchwale budżetowej na 2020 r., zarządzenie w sprawie planu finansowego Urzędu Miasta Tarnowa na rok 2020 oraz zarządzenie w sprawie planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego na rok 2020.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXII/250/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa na lata 2020 - 2037

Przyjęto wieloletnią prognozę finansową Gminy Miasta Tarnowa na lata 2020-2037, w której zostały zawarte wszystkie elementy określone w ustawie o finansach publicznych, tj.:

- 1) prognozę dochodów, limity wydatków, wynik budżetu, sposób sfinansowania deficytu, kwotę długu, wskaźniki zadłużenia, sposób sfinansowania spłaty długu oraz informacje uzupełniające,
- 2) przedsięwzięcia bieżące, majątkowe z podziałem na programy, projekty i zadania realizowane przy współudziale środków zewnętrznych, w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego oraz pozostałe, określając jednostkę koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia, okres realizacji, łączne nakłady finansowe, nakłady poniesione w latach poprzednich, limity wydatków w okresie realizacji oraz limity zobowiązań,
- 3) objaśnienia przyjętych wartości.

Uchwałę przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

UCHWAŁA NR XXII/251/2019 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowej dla Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu jednostki samorządu mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych. Rada Miejska w Tarnowie na 2020 r. ustaliła jednostkową stawkę dotacji przedmiotowej odnoszącą się do usługi rehabilitacyjnej odnośnie jednej osoby niepełnosprawnej w wysokości 8.870,97 zł (31 osób). Wysokość dotacji wynosi 275 000,00 zł. W I kwartale 2020 r. na rachunek bankowy Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” przekazano dotację w łącznej kwocie 200.000,00 zł pozostała kwota 75.000,00 zł zostanie przekazana na rachunek bankowy Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w II półroczu 2020 r.

Uchwała znajduje się w trakcie realizacji.

I N F O R M A C J A

o realizacji uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie podjętych w 2018 roku będących w realizacji w 2019 roku

VII kadencja

UCHWAŁA NR XLVIII/527/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie Programu „Tarnowska wspinaczka sportowa – optymalizacja procesu treningowego”

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Data podpisania umowy dofinansowaniu zadania	Okres realizacji	Łączne planowane nakłady finansowe	Faktyczne wykonanie 2018	Faktyczne wykonanie 2019	Wykonanie od początku realizacji
	Dotacje celowe z budżetu dla pozostałych jedn. zaliczanych do sektora finansów publicznych: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie - zadanie pn. Tarnowska wspinaczka sportowa – optymalizacja procesu treningowego.	23.02.2018 r.	23.02.2018 r. do 30.06 2019 r.	43 500,00	22 990,90	16 656,23	39 647,13

Zadanie zostało wykonane i rozliczone. Niewykorzystana część dotacji została zwrócona. Zawarta na podstawie w/w uchwały umowa obejmowała realizację Programu pod nazwą „Tarnowska wspinaczka sportowa - optymalizacja procesu treningowego”, którego zadaniem było praktyczne szkolenie studentów w ramach metodyki nauczania aktywności fizycznej i praktyk pedagogicznych wśród uzdolnionej ruchowo młodzieży z miasta Tarnowa, regularnie uczestniczącej w treningach sportowych, a także wsparcie naukowe tej młodzieży w 2018 r. i 2019 r.

UCHWAŁA NR XLIX/534/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 1 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze, określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość

Od 1 września 2018 r. w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa stosowano tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin dla:

- 1) nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i placówkach nie będących poradniami – w wymiarze 22 godzin,
- 2) nauczycieli centrów kształcenia praktycznego prowadzących zajęcia w systemie pracowniano-laboratoryjnym – w wymiarze 22 godzin.

Zapisy uchwały były stosowane do dnia 31 sierpnia 2019 r. Uchwała utraciła moc.

Od 01 września 2019 r. obowiązuje uchwała Nr XI/93/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego

obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze, określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość.

UCHWAŁA NR XLIX/535/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 1 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia nagród Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury, a także szczegółowych warunków i trybu ich przyznawania

W Regulaminie przyznawania nagród Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXIII/335/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie ustanowienia nagród Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury, a także szczegółowych warunków i trybu ich przyznawania, zmienionej uchwałą Nr VII/68/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r., wskazany został termin zgłaszania kandydatów do nagród, tj. 15 maja. Termin zmieniono na dzień 15 kwietnia, jako ostateczny termin, do którego uprawnione podmioty mogą zgłaszać kandydatów. Wskazana zmiana podyktowana była względami organizacyjnymi.

Zgodnie z brzmieniem § 8 Regulaminu i dotychczasową tradycją, nagrody wręczane są laureatom podczas Święta Miasta Tarnowa „Zdearzenia”. W ostatnich latach Święto Miasta Tarnowa odbywa się w drugiej połowie czerwca, a nie jak dawniej w lipcu. Ze względu na czasochłonny tryb przyznania nagród, na który składają się posiedzenie Kapituły Nagród Miasta Tarnowa oraz podjęcie uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie przyznania nagród, zasadnym było ustalenie terminu składania kandydatur do 15 kwietnia. Dało to większą elastyczność przy ustaleniu terminu posiedzenia Kapituły, a także ujęcia projektu uchwały w planie pracy Rady Miejskiej w Tarnowie na dany rok.

UCHWAŁA NR XLIX/540/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018 - 2022

Program obejmuje zagadnienia dotyczące, m.in.: prognozy wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Tarnowa w poszczególnych latach, analizy potrzeb remontowych i planu remontów zasobu oraz wysokości wydatków w latach obowiązywania programu, sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych, zasad polityki czynszowej oraz warunków obniżania czynszu, sposobu i zasad zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład zasobu, źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej, wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne.

Opracowany „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018 – 2022” zawiera najistotniejsze cele i kierunki działania służące rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych w ramach gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym. Natomiast realizację zadań nałożonych ustawowo umożliwiła podjęta przez Radę Miejską w Tarnowie uchwała Nr XXXIV/452/2009 z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, a od dnia 19 listopada 2019 r. obowiązuje uchwała Nr XVIII/194/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa.

Rada Miejska w Tarnowie określiła zarówno kryteria uprawniające do przyznania lokali, jak i tryb rozpatrywania oraz załatwiania wniosków, a realizacja przydziału lokali odbywa się zgodnie z systemem punktacji. W tabeli Nr 1 przedstawiono realizację uchwały w 2019 r.

Tabela Nr 1. Realizacja uchwały w 2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2019 r.
1.	Liczba wniosków złożonych w danym roku : - o wynajem lokalu na czas nieoznaczony - o najem socjalny lokali	106 42
2.	Liczba osób umieszczonych na listach osób uprawnionych do wynajmu: - lokalu na czas nieoznaczony - najmu socjalnego lokalu	98 48
3.	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych w trybie szczególnym (uprawnienie do wynajmu lokalu na czas nieoznaczony)	15
4.	Ilość skierowań wydanych w danym roku	23
5.	Skreślenia z list z uwagi na niespełnianie kryteriów uchwały przy ponownej weryfikacji przed skierowaniem do wynajmu lokalu	13

Osoby, które uzyskały uprawnienie do najmu socjalnego lokalu w wyroku sądowym, uprawnione są do zawarcia umowy najmu bez uprzedniego objęcia listą. W tym przypadku o kolejności realizacji wyroków decyduje nie tylko data wpływu wyroku i liczba odzyskiwanych lokali, ale również metraż tych lokali, czy też porozumienia z wierzycielami.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. łączna liczba niezrealizowanych wyroków eksmisyjnych wynosiła 117. W 2019 r. wpłynęło 42 wyroki eksmisyjne, przy czym zrealizowano 57 wyroków. Tym samym do realizacji na koniec 2019 r. pozostało 102 wyroki orzekające eksmisyję, z czego: 90 z prawem oraz 12 bez prawa do najmu socjalnego lokalu, które wpłynęły od wierzycieli z różnych zasobów. Ponadto, Gmina Miasta Tarnowa po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyrok, może być jeszcze zobowiązana do zapewnienia 10 tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do najmu socjalnego lokalu lub zamiennego.

Należy zaznaczyć, że w przypadku orzeczonych sądownie wyroków eksmisyjnych, w których sąd przyznał uprawnienie do najmu socjalnego lokalu, przy braku ich realizacji, właścicielowi lokalu przysługuje od gminy pełne roszczenie odszkodowawcze. W 2019 r. Gmina Miasta Tarnowa z tego tytułu wypłaciła odszkodowanie w wysokości 317,07 zł.

Rada Miejska w Tarnowie określiła również zasady postępowania w przypadku zamian lokali oraz w zakresie regulacji tytułów prawnych do lokali należących do Gminy Miasta Tarnowa.

W 2019 r. rozpatrzono i pozytywnie zweryfikowano dwa wnioski o zamianę lokali między stronami. Ponadto wpłynął jeden wniosek o zamianę na inny, większy lokal będący w dyspozycji Gminy Miasta Tarnowa z tytułu zajmowania lokalu, w którym powierzchnia pokoi jest mniejsza niż 6 m² przypadających na jedną osobę zamieszkującą.

Od października 2019 r. oferty do Banku Zamiany Mieszkań między stronami zamieszcza się na stronie internetowej Miasta. W 2019 r. sporządzono 34 oferty. Przeprowadzanie zamiany lokali pomiędzy najemcami realizowane jest na zgodny wniosek najemców. Koszty związane z remontami zamienianych lokali ponoszą osoby zainteresowane zamianą.

W zakresie regulacji tytułów prawnych wpłynęły dwa wnioski osób ubiegających się o zawarcie umowy najmu na zajmowane bez tytułu prawnego lokale mieszkalne, z czego jeden został rozpatrzony odmownie, jedna sprawa pozostała do rozpatrzenia w 2020 r. Wpłynęło również 15 wniosków o przywrócenie tytułu prawnego osobom, którym wypowiedziano najem z uwagi na zadłużenie, a które spłaciły zadłużenie oraz wpłaciły kaucję za lokal. Pozytywnie załatwiono 12 wniosków, a trzy rozpatrzono negatywnie. O uznanie wstąpienia w najem lokalu po zmarłym najemcy wpłynęło 22 wnioski, z czego uznano 20 wstąpień w najem, jeden wniosek rozpatrzono odmownie, a jeden wniosek pozostał do rozpatrzenia.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Miasta, którzy niejednokrotnie zgłaszali chęć wynajęcia niewyremontowanego lokalu w zamian za przeprowadzenie remontu na własny koszt, wprowadzono nowe zapisy w uchwale w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, które umożliwiły wynajem lokali również w tej formie. Pierwszy nabór wniosków odbył się w okresie od 6 maja do 6 czerwca 2019 r. Złożono 98 wniosków. Zestawienie pustostanów do remontu przez najemców obejmowało 20 lokali. Wydano 15 skierowań na zawarcie umowy najmu lokalu przeznaczonego do remontu, natomiast pięć lokali nie zostało wynajętych z uwagi na brak zainteresowania.

Drugi nabór wniosków o wynajem lokali mieszkalnych „za remont” odbył się w okresie od 20 listopada do 20 grudnia 2019 r. Zestawienie pustostanów do remontu obejmowało 23 lokale. W tym okresie wpłynęło 93 wnioski. Rozstrzygnięcie II edycji nastąpi w 2020 r.

Uwzględniając ustawowy obowiązek gmin w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, aby go w pełni zrealizować Gmina Miasta Tarnowa na koniec 2019 r. winna była zapewnić łącznie 260 lokali w ramach najmu socjalnego (90 lokali z tytułu realizacji sądowych wyroków eksmisyjnych i 170 lokali na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu) oraz 206 lokali na czas nieoznaczony (154 na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu, 51 na rzecz wnioskodawców uprawnionych w trybie szczególnym i jeden z tytułu zapewnienia lokalu w formie zamiany).

Ponadto, Gmina Miasta Tarnowa po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyrok, może być jeszcze zobowiązana do zapewnienia 10 tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego. Realizacja powyższego zadania odbywa się w oparciu o posiadany zasób mieszkaniowy, a lokale mieszkalne pozyskiwane są przede wszystkim w wyniku naturalnego ruchu ludności i przeznaczane są na wynajem, jako lokale na czas nieoznaczony, najem socjalny i pomieszczenia tymczasowe.

Na koniec 2019 r. mieszkaniowy zasób Gminy Miasta Tarnowa stanowiło ogółem 2 527 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 106 341 m², w tym 421 lokali o najmie socjalnym o łącznej powierzchni użytkowej 12 377 m² i 18 lokali posiadających status tymczasowych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 242 m².

Lokale te położone są w 121 budynkach stanowiących w 100% własność Gminy Miasta Tarnowa oraz w 126 budynkach stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa i osób fizycznych (Wspólnoty Mieszkaniowe).

Z uwagi na prowadzoną prywatyzację zasobu, substancja mieszkaniowa Gminy Miasta Tarnowa ulega ciągłemu uszczupleniu. W „Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018 – 2022” prognoza sprzedaży lokali komunalnych została założona na poziomie 50 mieszkań rocznie. W 2019 r. sprzedano 15 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 713 m².

Zasobem mieszkaniowym Gminy Miasta Tarnowa zarządza Miejski Zarząd Budynków Spółka z o. o. w Tarnowie, którego zakres działania ogranicza się do sprawowania zwykłego

zarządu budynkami stanowiącym mienie komunalne Gminy. Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu Gminy pokrywane są z wpływów czynszu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych, które w całości pozostają w dyspozycji zarządcy. Ponadto dodatkowe źródło finansowania stanowiła wpłata właściciela Spółki na pokrycie udziałów objętych w podwyższonym kapitale zakładowym (uchwała Nr XXXIX/543/13 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 września 2013r.), a także środki z podpisanych umów na dofinansowanie remontów i inwestycji w ramach „Osi Priorytetowej 11-Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020”. W tabeli Nr 2 przedstawiono wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa w 2019 r.

Tabela Nr 2. Wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa

Wyszczególnienie	Rok 2019
Należne wpływy z lokali mieszkalnych	6 557 850 zł
Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu	8 856 325 zł
SALDO	2 298 475 zł
% pokrycie kosztów należnymi wpływami	74,04%
Należne wpływy z lokali użytkowych	3 764 837 zł
Koszty utrzymania lokali użytkowych	1 479 464 zł
SALDO	2 285 373 zł
Rzeczywiste wpływy z lokali mieszkalnych	6 463 090 zł
% ściągłości czynszów z lokali mieszkalnych	98,6 %
Rzeczywiste wpływy z lokali użytkowych	3 740 515 zł
% ściągłości czynszów z lokali użytkowych	99,3 %

Od 1 maja 2017 r. obowiązuje stawka czynszu w wysokości 6,70 zł³. za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych, z wyłączeniem najmu socjalnego lokali. Może ona być obniżona maksymalnie o 45% przy uwzględnieniu czynników obniżających, np. położenie lokalu, wyposażenie itp. Natomiast za 1 m² powierzchni użytkowej najmu socjalnego lokali i tymczasowych pomieszczeń obowiązuje stawka czynszu w wysokości 1,84 zł.

W zakresie realizowanych przez Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie remontów i modernizacji wykonano: remonty pustostanów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remonty instalacji, osuszanie budynków, roboty dekarские, uszczelnianie kominów – na kwotę: 5.306,70 tys. zł.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, na podstawie zawartych umów o dofinansowanie zrealizowano w 2019 r. :

- 1) Projekt: „Renowacja budynku przy Rynku Nr 9” (koszt - 73 170,73 zł),
- 2) Projekt: „Rewitalizacja budynku przy ul. Wekslarskiej Nr 2” – remont elewacji budynku (koszt- 1 001 987 zł),
- 3) Projekt: „Rewitalizacja ciągu budynków przy ul. Żydowskiej Nr 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13 i 15” – remont elewacji budynku i klatek schodowych (koszt - 1 429 857,92 zł).

W ramach założeń „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2018 – 2022”, w związku z realizacją inwestycji, Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie w 2019 r. wydatkował kwotę 2 062 800 zł i wykonał, m.in.:

- 1) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, na podstawie zawartej umowy o dofinansowanie – zrealizowano w 2019 r. Projekt: „Renowacja budynku przy ul. Spytki 1A wraz z otoczeniem budynków Spytki 1A i 1C – Plac rekreacyjny przed budynkami. Koszt - 87 148,63 zł,

- 2) zmianę systemu ogrzewania (likwidację pieców opalanych węglem – na centralne ogrzewanie z sieci MPEC) budynków komunalnych i budynków wspólnot mieszkaniowych (w których Gmina Miasta Tarnowa posiada udziały).
Inwestycja objęła budynki: komunalny przy ul. Kapitulnej Nr 12 i wspólnot mieszkaniowych przy ul. Warzywnej Nr 7 i 9, Waryńskiego Nr 9, Nowy Świat Nr 25 i Rynek Nr 22,
- 3) docieplenie budynków wspólnot mieszkaniowych: Lwowska Nr 28 i 69, Cegielniana nr 8, Pracy Nr 4 (finansowanie z funduszu remontowego wspólnot mieszkaniowych, koszty nie uwzględnione w nakładach na inwestycje).

UCHWAŁA Nr L/551/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa

Od dnia 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z w/w ustawą określone zostały wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat. Dyrektorzy przedszkoli pobierają opłatę w wysokości określonej w uchwale.

UCHWAŁA Nr LIV/575/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie utworzenia „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych dzieci i młodzieży w ramach tego programu

Doprecyzowane zostały zapisy dotychczas obowiązującego Regulaminu przyznawania przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XIII/150/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 września 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów oraz w związku z przeprowadzoną reformą szkolnictwa i przewidzianym na to okresem przejściowym. W 2019 r. przyznano 79 stypendiów na łączną kwotę 194.200 zł.

UCHWAŁA Nr LIV/578/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną

Do 31 grudnia 2019 r. nie odnotowano wpływu wniosków od przedsiębiorców do organu podatkowego.

UCHWAŁA NR LIV/579/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, wyznaczonego ulicami: Stanisława Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny oraz projektowanym wałem rzeki Biała

Uchwałą Nr XVI/167/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r. uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, wyznaczonego ulicami: Stanisława Kassali, Ogrodową i Świętej Katarzyny oraz projektowanym wałem rzeki Biała.

UCHWAŁA Nr LVII/588/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych

W postępowaniach o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przestrzegane są zasady usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r. wydano łącznie 281 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- 1) do spożycia poza miejscem sprzedaży – 169, z tego:
  - a) 61 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - b) 57 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - c) 51 - powyżej 18% zawartości alkoholu,
- 2) do spożycia w miejscu sprzedaży – 63, z tego:
  - a) 27 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - b) 19 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - c) 17 - powyżej 18% zawartości alkoholu,
- 3) jednorazowe – 44, z tego:
  - a) 32 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - b) 9 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - c) 3 - powyżej 18% zawartości alkoholu,
- 4) cateringowe – 5, z tego:
  - a) 3 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - b) 1 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - c) 1 - powyżej 18% zawartości alkoholu.

UCHWAŁA Nr LVII/589/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miasta Tarnowa maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży

Rada Miejska w Tarnowie ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu i piwa na 320, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 120,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -200,
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) na 270, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 100,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -170,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu na 270, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 100,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 170.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu i piwa - 285, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 104,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -181,
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 231, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 72,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -159,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu – 225, w tym:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 69,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -156.

UCHWAŁA NR LVII/591/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2018-2020

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa na lata 2018-2020 powstał w oparciu o art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który zobowiązuje powiaty do opracowywania trzyletnich programów rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

Poniższa tabela obrazuje realizację zapisów niniejszego programu w roku 2019.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Promowanie i wspieranie rozwoju różnych rodzinnych form pieczy zastępczej w Mieście Tarnowie.				
Lp.	Zadania	Działania	Wskaźniki	2019
1.	Objęcie kompleksowym, specjalistycznym wsparciem funkcjonujące rodzinne formy pieczy zastępczej.	1. Tworzenie struktur wspierających rodziny zastępcze (zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej).	- liczba zatrudnionych koordynatorów	5
		2. Organizowanie specjalistycznych szkoleń i warsztatów mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych.	- liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów oraz liczba osób biorących w nich udział	9 szkoleń i warsztatów, w których uczestniczyło 43 osoby.
		3. Udzielenie wsparcia dzieciom i osobom sprawującym pieczę zastępczą poprzez prowadzenie grup wsparcia oraz pomoc i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, prawne).	- liczba grup wsparcia, - liczba udzielonych porad i konsultacji	9 grup 237 porady
		4. Zapewnienie zawodowym rodzinom zastępczym możliwości skorzystania z czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem.	- liczba rodzin pomocowych oraz liczba dzieci, którym zapewniono w nich opiekę	1 rodzina 1 dziecko
		5. Wypłata rodzinom zastępczym przysługujących świadczeń.	- liczba wypłaconych świadczeń	2131
2.	Pozyskanie i nabór kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe.	1. Promocja idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania kandydatów na rodziny niezawodowe i zawodowe, poprzez prowadzenie kampanii społecznych i współpracę z instytucjami.	- liczba podjętych inicjatyw	1
		2. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej.	- liczba osób objętych kwalifikacją	16 osób

		3. Kwalifikowanie i opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	- liczba osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, - liczba wydanych opinii	6 osób 7 opinii
		4. Organizacja szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	- liczba osób przeszkolonych	2 osoby

CEL SZCZEGÓŁOWY 2:

Zapewnienie dzieciom instytucjonalnej pieczy zastępczej w ramach działających na terenie Miasta Tarnowa placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Lp.	Zadania	Działania	Wskaźniki	2019
1.	Utrzymanie poziomu usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej	1. Tworzenie optymalnych warunków wychowawczych i opiekuńczych umożliwiających prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dzieci i młodzieży przebywających w placówkach.	- liczba dzieci przebywających w placówkach,	84
		2. Przygotowanie wychowanków do samodzielności oraz do procesu usamodzielnienia i ich wsparcie.	- liczba osób objętych wsparciem w tworzeniu indywidualnych programów usamodzielnienia	11
		3. Prowadzenie pracy z rodzicami biologicznymi dziećmi przebywającymi w placówce w celu minimalizowania czasu pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	- liczba powrotów dzieci do rodzin biologicznych, - liczba udzielonych porad rodzicom biologicznym dzieci,	13 377
		4. Stałe monitorowanie i podejmowanie inicjatyw w celu utrzymania standardów przez placówki.	- liczba planów pomocy dziecku	84

CEL SZCZEGÓŁOWY 3:

Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz placówek, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Lp.	Zadania	Działania	Wskaźniki	2019
-----	---------	-----------	-----------	------

1.	1. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	1. Wsparcie w opracowaniu programów usamodzielnienia.	- liczba udzielonych porad dotyczących przygotowania indywidualnych programów usamodzielnienia	23
		2. Udzielanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomocy na zagospodarowanie.	- liczba wydanych decyzji	75
		3. Świadczenie pracy socjalnej i wsparcia koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	- liczba osób usamodzielnianych objętych pracą socjalną	64
		4. Wsparcie w zapewnieniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób opuszczających pieczę.	- liczba wniosków o mieszkanie chronione, mieszkanie z zasobów gminy	MOPS -1 COPOW - 0
		5. Pomoc i motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy, pomoc w zakresie przygotowania wychowanków do wejścia na rynek pracy.	- liczba udzielonych porad	MOPS - 64 COPOW - 26
		6. Objęcie wychowanków pieczy zastępczej pomocą specjalistów: psycholog, prawnik.	-liczba udzielonych porad	MOPS - 5 COPOW - 21

CEL SZCZEGÓŁOWY 4:

Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej.

Lp.	Zadania	Działania	Wskaźniki	2018
1.	Współpraca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z służbą kuratorską, sądem rodzinnym, pracownikiem socjalnym i asystentem rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.	1. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.	- liczba sporządzonych opinii	182
2.	Współpraca koordynatora placówki i wychowawcy z pedagogiem, psychologiem, asystentem rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	2. Dokonywanie oceny sytuacji małoletnich dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej.	- liczba sporządzonych opinii	100

Analizując podejmowane działania związane z realizacją w 2019 r. Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Tarnowie na lata 2018-2020 należy wysunąć następujące wnioski:

- 1) na terenie miasta Tarnowa dobrze funkcjonuje system poradnictwa dla rodzin zastępczych. Pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej wspierali rodziny zastępcze dostosowując pomoc do indywidualnych potrzeb, natomiast rodziny zastępcze chętnie zwracały się ze swoimi problemami, szukając skutecznych i dobrych rozwiązań występujących trudności. W osiągnięciu jak najlepszych rezultatów mogli

liczyć na pomoc psychologów, pedagoga, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prawnika,

- 2) dzięki zatrudnieniu odpowiedniej liczby koordynatorów, każda rodzina zastępcza funkcjonująca na terenie Tarnowa mogła być objęta jego wsparciem i pomocą,
- 3) funkcjonujące rodziny zastępcze mogą podnosić swoje kompetencje i kwalifikacje dzięki comiesięcznym szkoleniom odbywających się w siedzibie Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Tarnowie,
- 4) każda rodzina zastępcza może liczyć na pomoc finansową w związku z pełnieniem przez nią funkcji rodziny zastępczej,
- 5) zgodnie z oczekiwaniami zawodowych rodzin zastępczych zapewniono im pomoc rodzin pomocowych zabezpieczających małoletnich pozostających pod ich opieką w okresie czasowego niesprawowania opieki związanego z ich wypoczynkiem,
- 6) osoby usamodzielniające się z pieczy zastępczej, zarówno tej instytucjonalnej, jak i rodzinnej, często nie mogą liczyć na wsparcie ze strony swoich rodziców biologicznych. Dlatego tak ważnym zadaniem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej było wspieranie osób młodych opuszczających rodziny zastępcze jak i placówki opiekuńczo-wychowawcze w zakresie procesu usamodzielnienia poprzez pomoc w uzyskaniu wykształcenia i podnoszenia swoich kwalifikacji, w tym pomoc pieniężną, pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie. Ponadto pełnoletni wychowankowie rodzinnej pieczy pozostający nadal w rodzinie mogli liczyć na pomoc i wsparcie ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Działania te w zależności od osoby usamodzielnianej polegały między innymi na aktywowaniu jej do uczestnictwa w życiu społecznym, czy też podejmowaniu działań na rzecz pozytywnych i konstruktywnych zmian w swoim życiu,
- 7) w 2019 r. nie udało się zrealizować szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Brak takiego szkolenia wynikał z tego, iż w Tarnowie brakowało osób chętnych do podjęcia się tej inicjatywy. Dwie osoby zostały doszkolone do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej. Ponadto jedna z rodzin niezawodowych przekwalifikowała się w rodzinę zawodową o charakterze Pogotowia Rodzinnego,
- 8) sytuacja dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jest na bieżąco monitorowana. Praca ukierunkowana jest, jeżeli to możliwe, na powrót dziecka do rodzica biologicznego, natomiast kiedy nie ma takiej możliwości - na uregulowanie jego sytuacji prawnej i zgłoszenie do przysposobienia. W 2019 r. z rodzin zastępczych do rodzin biologicznych powróciło siedmioro dzieci, natomiast do rodzin adopcyjnych trafiło pięcioro małoletnich,
- 9) w 2019 r. realizowano działania ponadstandardowe w ramach projektów na rzecz dziecka i rodziny zastępczej, szczególnie w zakresie alternatywnych form spędzania czasu wolnego i integracji społecznej.

W 2019 r. w Tarnowie powstały cztery rodziny zastępcze, w tym jedna niezawodowa oraz jedna rodzina zawodowa o charakterze Pogotowia Rodzinnego.

UCHWAŁA NR LVII/593/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94

Po wyłonieniu w drodze przetargu wykonawcy planu podjęto procedurę sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie ulic Lotniczej, Modelarskiej oraz al. Tarnowskich i drogi krajowej nr 94.

Ogłoszono o przystąpieniu do opracowania planu, wystąpiono o opinie i uzgodnienia oraz dwukrotnie wyłożono projekt planu do publicznego wglądu.

UCHWAŁA NR LVII/594/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującego teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską

Po wyłonieniu w drodze przetargu wykonawcy planu podjęto procedurę sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującego teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską.

Ogłoszono o przystąpieniu do opracowania planu, wystąpiono o opinie i uzgodnienia oraz wyłożono projekt planu do publicznego wglądu.

Uchwałą Nr XVI/168/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 września 2019 r. uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, obejmującego teren pomiędzy drogą krajową nr 94, wschodnią i południową granicą miasta oraz ulicą Tuchowską.

UCHWAŁA Nr LVIII/598/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 17 lipca 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej w ramach projektu pod nazwą „Likwidacja niskosprawnych źródeł ogrzewania w Tarnowie” ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

Dofinansowaniem objętych zostało 39 nieruchomości, w których zlikwidowano łącznie 24 kotły c.o. oraz 35 pieców kaflowych na paliwo stałe a następnie zamontowano nowe kotły gazowe. W ramach zadania wypłacono mieszkańcom 114 699,18 zł ze środków własnych budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz 233 899,86 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

UCHWAŁA NR LVIII/601/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Tuchowskiej, linii kolejowej nr 96 Tarnów-Leluchów oraz drogi krajowej nr 94

Po wyłonieniu w drodze przetargu wykonawcy planu podjęto procedurę sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Tuchowskiej, linii kolejowej nr 96 Tarnów-Leluchów oraz drogi krajowej nr 94.

Ogłoszono o przystąpieniu do opracowania planu.

UCHWAŁA NR LVIII/602/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej

Po wyłonieniu w drodze przetargu wykonawcy planu podjęto procedurę sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej.

Ogłoszono o przystąpieniu do opracowania planu, wystąpiono o opinie i uzgodnienia oraz dwukrotnie wyłożono projekt planu do publicznego wglądu.

Uchwałą Nr XXI/218/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2019 r. przyjęto miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ul. Spokojnej i al. Piaskowej.

UCHWAŁA NR LIX/603/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie upoważnienia do złożenia wniosku o dofinansowanie i przyjęcia do realizacji projektu „Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie”

W 2018 r. złożony został wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie projektu pn. „Gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie”. Wniosek ten dotyczył przebudowy końcowego odcinka potoku Stary Wątok (od ul. Krakowskiej do wału przeciwpowodziowego rzeki Białej) oraz budowy przepompowni przeciwpowodziowej. W dniu 07 czerwca 2019 r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu. Trwa realizacja projektu.

Uchwała Nr LX/609/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 6 września 2018 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa

Uchwalono ocenę aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

UCHWAŁA Nr LX/611/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 10 września 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami Gminy Miasta Tarnowa

Prezydent Miasta Tarnowa zarządzeniem nr 458/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. ustalił dla Stowarzyszenia o nazwie: Klub Sportowy ISKRA stawkę czynszu dzierżawy obniżoną o 99,65% w stosunku do stawki rynkowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

UCHWAŁA Nr LXI/623/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 października 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu Wynagradzania Nauczycieli

Powyższą uchwałą od dnia 1 stycznia 2019 r. dokonano podwyższenia maksymalnej kwoty dodatku funkcyjnego dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych do 70% wynagrodzenia zasadniczego dyrektora.

Od dnia 1 stycznia 2019 r., w przypadku dyrektora posiadającego wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym i stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego przy obowiązującej stawce wynagrodzenia zasadniczego 3.483,00 zł dodatek wynosić może maksymalnie 2.438,00 zł.

UCHWAŁA NR LXI/624/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 października 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniego programu współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016-2020

Prezydent Miasta Tarnowa ogłosił otwarty konkurs na realizację w latach 2019-2020 zadania pn. „Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania wspomaganego”.

Na realizację tego zadania w 2019 r. wydatkowano 38.652,51 zł. Na realizację zadania w 2020 r. zaplanowano 47.940,12 zł.

UCHWAŁA Nr LXI/625/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 października 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami Gminy Miasta Tarnowa

Wprowadzone zmiany zasad gospodarowania nieruchomościami Gminy Miasta Tarnowa dały możliwość elastycznego kształtowania wysokości wadium oraz zaliczania wadium na poczet bieżących należności czynszowych w ramach przetargów na najem lokali organizowanych przez Miejski Zarząd Budynków Spółkę z o.o. w Tarnowie.

Podwyższenie wadium w wysokości wynoszącej do dwunastokrotności wywoławczej stawki czynszu miesięcznego miało spowodować wyeliminowanie zjawiska celowego blokowania wynajmu lokalu. Obawa utraty wadium w kwocie dwunastokrotnej wartości czynszu miesięcznego, w przypadku odmowy podpisania umowy wydaje się nieopłacalna.

W 2019 r. nie zastosowano przepisów niniejszej uchwały.

UCHWAŁA NR LXI/629/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 11 października 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów „Raportu o stanie Miasta Tarnowa” i zmianie niektórych uchwał

„Raport o stanie Miasta Tarnowa 2018” został opracowany zgodnie z zasadami i wytycznymi określonymi w w/w uchwale. Raport został przedłożony pod obrady Rady Miejskiej w Tarnowie i został przez Radę rozpatrzony.

Ustawodawca w art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym wprowadził instytucję raportu o stanie gminy. Raport o stanie Miasta Tarnowa stanowi dokument, który obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta Miasta Tarnowa w roku poprzedzającym jego złożenie, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie oraz budżetu obywatelskiego. Z uwagi na przedmiot Raportu, obowiązek jego sporządzenia został nałożony na organ wykonawczy gminy. Przygotowany dokument jest przedstawiany Radzie Miejskiej w Tarnowie co roku w terminie do dnia 31 maja roku następującego po roku, którego będzie dotyczył. W w/w uchwale określone zostały szczegółowe wymogi jakie winien spełnić Raport. Oprócz informacji dotyczących stanu realizacji polityk, programów i strategii realizowanych przez Gminę Miasta Tarnowa i jej jednostki organizacyjne a także sposobu wykonania uchwał podjętych przez Radę Miejską w Tarnowie oraz budżetu obywatelskiego, Raport zawiera także inne informacje niezbędne do uzyskania dokładnego i rzetelnego obrazu ogólnej sytuacji Gminy Miasta Tarnowa, z uwzględnieniem trendów i kierunków rozwoju.

Ponadto w/w uchwała zawiera zmiany w kilku uchwałach Rady Miejskiej w Tarnowie (programy, strategie), które polegają na zmianie terminów przedkładania informacji z ich realizacji w ten sposób, że sprawozdanie z monitorowania i oceny wdrożenia postanowień danej uchwały zawarte będzie w Raporcie o stanie Miasta za dany rok.

UCHWAŁA Nr LXIII/634/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów usunięcia pojazdu powstałych po wydaniu dyspozycji usunięcia pojazdu, od którego odstąpiono

Ustalono wysokość opłat za usunięcie pojazdu z drogi. Uchwalona wysokość opłat stanowi podstawę do obliczania kwot do zapłaty przez właścicieli odbierających z parkingu strzeżonego, prowadzonego przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Tarnowie, pojazdy usunięte w 2019 r. na podstawie dyspozycji Straży Miejskiej, Policji lub Inspekcji Transportu Drogowego w przypadkach, o których mowa w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. W 2019 r., na podstawie art. 130a Prawa o ruchu drogowym, podejmowane były czynności związane z usunięciem 37 pojazdów i w tych przypadkach kwoty do zapłaty dla właścicieli odbierających pojazdy ustalono na podstawie w/w uchwały.

VIII kadencja

UCHWAŁA Nr II/18/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie podatku od nieruchomości na terenie Gminy Miasta Tarnowa

W 2019 r. podatek od nieruchomości na terenie Gminy Miasta Tarnowa został naliczony według stawek określonych powyższą uchwałą.

UCHWAŁA NR II/19/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Tarnowa

Uchwała dotyczy ustalenia wynagrodzenia dla Pana Romana Ciepeli w związku z wyborem na Prezydenta Miasta Tarnowa w wyborach zarządzonych na dzień 21 października 2018 r. Wynagrodzenie Prezydenta Miasta Tarnowa mieści się w granicach przewidzianych w art. 37 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych oraz tabeli wynagrodzeń wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Do ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Tarnowa właściwa jest Rada Miejska w Tarnowie. W związku z powyższym Prezydent Miasta Tarnowa otrzymuje wynagrodzenie na zasadach określonych w w/w uchwale.

UCHWAŁA Nr II/20/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 listopada 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa

W związku ze szczególną sytuacją związaną z przeprowadzonymi w październiku i listopadzie 2018 r. wyborami do Rady Miejskiej w Tarnowie oraz wyborem Prezydenta Miasta Tarnowa zmieniono terminy prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2019 r.

UCHWAŁA NR II/21/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie Programu współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok

Rada Miejska w Tarnowie przyjęła „Program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok”.

W wyniku rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert oraz podpisania aneksów do umów wieloletnich w 2019 r. organizacje pozarządowe zrealizowały 42 zadania publiczne. Dodatkowo w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. małych grantów) zlecono organizacjom realizację 15 zadań. Wysokość przyznanych na wszystkie zadania środków z budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz budżetu Państwa to 13.492.156,67 zł.

UCHWAŁA NR II/24/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie programu osłonowego pn. „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2019 – 2023”

Rada Miejska w Tarnowie przyjęła program osłonowy pn. „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2019-2023”. Program powstał na podstawie nowego wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przyjętego uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ma na celu zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży wywodzącym się z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Ponadto przewiduje on, iż w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym nie spełniają wymagań do przyznania pomocy, a wyrażają chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. W takim przypadku przyznanie posiłku w szkole czy przedszkolu nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci i uczniów, którym ma być udzielona pomoc w ten sposób, nie może przekroczyć 20% liczby dzieci i uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca.

Nowy program osłonowy wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

W 2018 r. wsparciem w zakresie dożywiania objęto 853 dzieci, w tym w ramach realizowania dożywiania w trybie udzielania pomocy w postaci posiłku bez wydawania decyzji administracyjnej oraz przeprowadzania wywiadu środowiskowego objęto wsparciem 82 dzieci.

W 2019 r. wsparciem w zakresie dożywiania objęto 719 dzieci, w tym w ramach realizowania dożywiania w trybie udzielania pomocy w postaci posiłku bez wydawania decyzji administracyjnej oraz przeprowadzania wywiadu środowiskowego objęto wsparciem 67 dzieci.

UCHWAŁA NR II/25/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023

Podwyższono kryteria dochodowe uprawniające do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz określono zasady zwrotu wydatków na posiłek i świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023. Podwyższono do 150 % kryteria dochodowe określone w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej uprawniające do przyznania pomocy społecznej w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 dla:

- 1) dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- 3) osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Odstąpiono od żądania zwrotu wydatków od osób objętych rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 - 2023 korzystających z pomocy społecznej w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych przyznawanych w ramach tego programu, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza wysokości 150 % kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

UCHWAŁA NR II/26/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 29 listopada 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, będących w zakresie zadań własnych

Dostosowano do aktualnego stanu prawnego treść uchwały Nr XXXIV/576/2005 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 17 marca 2005 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, będących w zakresie zadań własnych. Do katalogu świadczeń niepieniężnych dodano kolejne świadczenie niepieniężne w postaci posiłków, zgodnie z art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

UCHWAŁA NR III/31/2018 RADY MIEJSKIEJ w TARNOWIE z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, ustalenia planu finansowego tych wydatków oraz określenia ostatecznego terminu dokonania każdego wydatku ujętego w wykazie

Sprawozdanie z wykonania uchwały zostało zamieszczone w informacji o przebiegu wykonania Uchwały Budżetowej Gminy Miasta Tarnowa za I półrocze 2019 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan wydatków	Wykonanie	Termin wykonania zadania wg uchwały	Termin wykonania zadania
1	Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia Gminy Miasta Tarnowa w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2012-2030 Zadanie niezrealizowane. Ze względu na konieczność uwzględnienia uwag wniesionych przez Zarząd Województwa Małopolskiego do opracowania realizacja zadania wydłużyła się.	4.735,50	0,00	28 czerwca 2019 r.	
2	Wykonanie pracy badawczo-rozwojowej pn. „Optymalizacja sieci linii komunikacji miejskiej w Tarnowie” Zadanie niezrealizowane. Zadanie nie zostało wykonane w terminie z winy wykonawcy. Od dnia 26 marca 2019 r. zostały naliczane kary umowne. Zadanie zostało zrealizowane w terminie 4 czerwca 2019 r.	64.575,00	0,00	31 maja 2019 r.	
3	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz przyłączy energetycznych dla zasilania wiat autobusowych Zadanie niezrealizowane. Wykonano dokumentację projektową budowy linii kablowych nN 0,4 kV zasilających 14 wiat autobusowych.	60.176,00	59.162,49	29 marca 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
4	Al. Solidarności Zadanie zrealizowane. Wykonano krawężniki betonowe o d ³ . 782,8 m, obrzeża betonowe o dł. 207,2 m, podbudowy z kruszyw o pow. 9,5 m ² oraz nawierzchnię z kostki brukowej betonowej o pow. 1020,4 m ² . Wzmocniono istniejącą nawierzchnię o pow. 1010,9 m ² i przygotowano ją do wykorzystania jako podbudowy. Wyregulowano 7 studzienek dla urządzeń podziemnych. Wykonano podbudowę z kruszyw o pow. 67 m ² w miejscu zatoki autobusowej oraz nawierzchnię z mieszanek mineralno-bitumicznych o pow. 47 m ² .	299.723,00	299.549,19	28 czerwca 2019 r.	26 czerwca 2019 r.
5	Wykonanie koncepcji połączenia drogowego łączącego węzeł Krakowska z II zjazdem z autostrady A4 w Tarnowie Zadanie zrealizowane. Głównym zadaniem inwestycji jest uzupełnienie istniejących sieci drogowych o bezpośrednie połączenie autostrady A4 z drogą krajową nr 94 po zachodniej stronie miasta Tarnowa. W tym celu zaprojektowano koncepcję połączenia drogowego w dwóch wariantach.	49.815,00	49.815,00	28 czerwca 2019 r.	16 kwietnia 2019 r.
6	Remont chodników na os. Niepodległości	36.155,00	36.092,89	28 czerwca	16 lutego

	Zadanie zrealizowane. Wykonano chodnik z kostki brukowej betonowej o pow. 127,20 m ² , obrzeża betonowe o d ³ . 100,4 m oraz krawężniki betonowe o dł. 10,5 m. Dodatkowo wykonano parking o nawierzchni asfaltowej o pow. 138 m ² .			2019 r.	2019 r.
7	Remont ul. Turystycznej Zadanie zrealizowane. Wyremontowano nawierzchnię korą asfaltową o pow. 250 m ² , wykonano nawierzchnie mineralno-bitumiczną grysową oraz asfaltową o pow. 775 m ² . Wyregulowano 5 studzienek dla urządzeń podziemnych.	66.950,00	66.122,08	28 czerwca 2019 r.	6 lutego 2019 r.
8	Remont chodnika i schodów przy ul. Bitwy pod Cedynią Zadanie zrealizowane. Wykonano stalowe bariery ochronne o dł. 44,6 m.	25.000,00	24.995,09	28 czerwca 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
9	Remont ul. Olchowej – Skrytej – Pochylej Zadanie zrealizowane. Wykonano podbudowę z kruszyw o pow. 40 m ² , nawierzchnię z mieszanki mineralno-bitumicznych o pow. 240 m ² . Dodatkowo wykonano remonty cząstkowe nawierzchni korą asfaltową o pow. 60 m ² . Na ul. Pochylej wykonano nawierzchnię asfaltową o pow. 186 m ² .	50.000,00	49.843,65	28 czerwca 2019 r.	18 czerwca 2019 r.
10	Budowa ul. Porzeczkowej – dokumentacja Zadanie zrealizowane. Wykonano dokumentację projektową budowy ul. Porzeczkowej wraz z dwoma sięgaczami - całkowita dł. 599 m, szer. jezdni 5 m; budowa kanalizacji opadowej; przebudowa oświetlenia ulicznego; budowa kanału technologicznego.	98.000,00	98.000,00	28 czerwca 2019 r.	25 marca 2019 r.
11	Rozbudowa ulicy Pasterskiej – dokumentacja Zadanie niezrealizowane. Zadanie nie zostało wykonane z powodu braku porozumienia z Tauron Dystrybucja S.A w sprawie wydania warunków technicznych na demontaż istniejącego oświetlenia ulicznego, co uniemożliwia uzyskanie opinii ZUD (Zespół Uzgodnień Dokumentacji Projektowej) i uzgodnień branżowych. Zakończenie prac projektowych w 2019 r.	98.400,00	0,00	28 czerwca 2019 r.	
12	Przebudowa ul. Pędrackiego Zadanie zrealizowane. Wykonano dokumentację projektową, obejmującą budowę drogi na odcinku ok. 445 m, budowę chodników oraz miejsc postojowych przy budynku nr 32, budowę kanalizacji deszczowej i kanału technologicznego oraz przebudowę oświetlenia ulicznego.	62.730,00	62.730,00	28 czerwca 2019 r.	13 maja 2019 r.
13	Budowa kanalizacji opadowej na ul. Warneńczyka – dokumentacja Zadanie zrealizowane. Opracowano dokumentację projektową odwodnienia ul. Warneńczyka na odcinku pomiędzy ul. Chrobrego a ekranami południowej obwodnicy Tarnowa.	25.830,00	25.830,00	28 czerwca 2019 r.	31 stycznia 2019 r.
14	Przebudowa ul. Romanowicza Zadanie zrealizowane. Wykonano dwie zatoki autobusowe z nawierzchni betonowej o pow. 224 m ² i chodnik dla pieszych wraz z przejściami dla pieszych z kostki betonowej o pow. 566 m ² . Przebudowano ciąg pieszo-rowerowy o pow. 235 m ² oraz przejście dla pieszych z przejazdem dla rowerzystów na skrzyżowaniu ul. Romanowicza i ul. Klikowskiej. Poszerzono jezdnię, wykonano 416 m krawężników oraz 239 m obrzeży betonowych. Przebudowano oświetlenie, wyregulowano 5 studzienek dla urządzeń podziemnych oraz zabezpieczono	380.000,00	379.291,52	28 czerwca 2019 r.	24 czerwca 2019 r.

	i przebudowano infrastrukturę podziemną (elektroenergetyka, MPEC, teletechnika, zasilanie oświetlenia).				
15	Przebudowa ul. dr. J. Koziola Zadanie zrealizowane. Wykonano I etap przebudowy ulicy: przebudowę sieci elektroenergetycznych w zakresie likwidacji odcinka linii SN, likwidację stacji transformatorowej oraz wykonanie zabezpieczenia i przebudowy odcinków linii kablowych SN i nN, z wyjątkiem zakresu, który będzie realizowany przez Tauron Dystrybucja S.A., tj. budowy stacji transformatorowej 15/0,4 kV wewnętrznej wraz z wyposażeniem, nawiązań odcinków linii kablowej SN do zasilania stacji, nawiązań linii kablowych nN ze stacji transformatorowej do istniejącej sieci.	155.414,00	155.413,66	28 czerwca 2019 r.	28 lutego 2019 r.
16	Remont schodów na ulicy Basztowej Zadanie zrealizowane. Wykonano remont nawierzchni chodnika o pow. 137 m ² wraz z wymianą istniejącej podbudowy. Wymieniono nawierzchnię na schodach o pow. 33 m ² , oczyszczono bariero-poręcz wraz z wymianą rękojeści i regulacją istniejących włazów kanalizacyjnych.	122.395,00	122.394,77	28 czerwca 2019 r.	17 maja 2019 r.
17	Przebudowa ul. Andersa – dokumentacja Zadanie zrealizowane. Wykonano projekt budowlany i wykonawczy dla: a) przebudowy drogi ul. Andersa na dł. ok. 230 m, b) przebudowy skrzyżowań w obrębie ul. Andersa, c) przebudowy zjazdów na posesje, d) budowy kanalizacji deszczowej z grawitacyjnym odprowadzeniem wód do ul. Armii Krajowej, z zastosowaniem na całej długości retencji kanałowej, e) zabezpieczenia/przełożenia istniejącego uzbrojenia podziemnego i naziemnego, wynikającego z uzyskanych warunków technicznych od ich użytkowników, f) wykonania oświetlenia ulicznego wraz z budową kanału technologicznego na ul. Andersa, na dł. ok. 230m.	34.440,00	34.440,00	28 czerwca 2019 r.	31 stycznia 2019 r.
18	Przebudowa ul. Rozwadowskiego – dokumentacja Zadanie zrealizowane. Wykonano projekt budowlany i wykonawczy dla: a) przebudowy drogi ul. Rozwadowskiego na dł. ok. 220 m, b) przebudowy skrzyżowań w obrębie ul. Rozwadowskiego, c) przebudowy zjazdów na posesje, d) budowy kanalizacji deszczowej z grawitacyjnym odprowadzeniem wód do ul. Armii Krajowej, z zastosowaniem na całej długości retencji kanałowej, e) zabezpieczenia lub przełożenia istniejącego uzbrojenia podziemnego i naziemnego, wynikającego z uzyskanych warunków technicznych od ich użytkowników, f) wykonania oświetlenia ulicznego wraz z budową kanału technologicznego na ul. Rozwadowskiego, na dł. ok. 220 m.	34.440,00	34.440,00	28 czerwca 2019 r.	31 stycznia 2019 r.
19	Przebudowa ul. Jaśminowej – dokumentacja Zadanie zrealizowane. Wykonano projekt budowlany i wykonawczy dla: a) przebudowy drogi ul. Jaśminowej na dł. ok. 390 m, b) przebudowy skrzyżowań w obrębie ul. Jaśminowej, c) przebudowy zjazdów na posesje, d) budowy kanalizacji deszczowej z grawitacyjnym odprowadzeniem wód do ul. Armii Krajowej, z zastosowaniem na całej długości retencji kanałowej, e) zabezpieczenia lub przełożenia istniejącego uzbrojenia podziemnego i naziemnego, wynikającego z uzyskanych	39.975,00	39.975,00	28 czerwca 2019 r.	31 stycznia 2019 r.

	warunków technicznych od ich użytkowników, f) wykonania oświetlenia ulicznego wraz z budową kanału technologicznego na ul. Jaśminowej, na dł. ok. 390 m.				
20	Droga wewnętrzna pomiędzy ul. Zamkową a ul. Ostrogskich Zadanie zrealizowane. Wykonano nawierzchnię asfaltową o pow. 1437,25 m ² , wyregulowano 21 studzienek dla urządzeń podziemnych oraz ułożono 6 m nowego krawężnika. Wykonano wjazdy z nawierzchni asfaltowej o pow. 41,25 m ² i wyremontowano korą asfaltową nawierzchnie tłuczniowe o pow. 177 m ² .	200.000,00	186.000,03	28 czerwca 2019 r.	31 maja 2019 r.
21	Modernizacja budynku przy ul. Nadbrzeźna Dolna 7 na potrzeby Straży Miejskiej i Centrum Zarządzania Kryzysowego Zadanie zrealizowane. Zapłacono opłatę przyłączeniową do sieci TAURON Dystrybucja SA.	303,07	303,07	28 czerwca 2019 r.	29 maja 2019 r.
22	Zakup agregatu prądotwórczego wraz z wykonaniem niezbędnych instalacji do budynku przy ul. Nadbrzeźna Dolna 7 na potrzeby Straży Miejskiej i Centrum Zarządzania Kryzysowego Zadanie zrealizowane. Zapłacono opłatę przyłączeniową do sieci TAURON Dystrybucja SA.	1.591,13	1.591,13	28 czerwca 2019 r.	24 maja 2019 r.
23	Remont elewacji budynku ul. Brodzińskiego 8 – III Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie Zadanie zrealizowane. Dokonano odbioru końcowego i rozliczono zadanie.	232.801,53	231.940,52	28 czerwca 2019 r.	31 stycznia 2019 r.
24	Hala sportowa CKZiU w Tarnowie-Mościcach przy ul. Chemicznej – remont parkingu oraz montaż żaluzji w hali Zadanie zrealizowane. Zakończono remont parkingu.	83.152,59	83.152,59	30 kwietnia 2019 r.	18 stycznia 2019 r.
25	Konkurs na urządzenie Parku Niepodległości Miasta Tarnowa im. Romana Księcia Sanguszki powstańca 1831 roku Sybiraka Zadanie zrealizowane. Komisja konkursowa przyznała wyróżnienia.	11.112,00	4.500,00	28 czerwca 2019 r.	29 maja 2019 r.
26	Rewitalizacja Parku Piaskówka Zadanie zrealizowane. Wydatek dotyczył dostawy wraz z montażem opraw do oświetlenia Parku w rejonie stawu.	13.976,00	13.976,00	31 maja 2019 r.	25 marca 2019 r.
27	Budowa placu zabaw na os. Zielonym Zadanie zrealizowane. Zakupiono i zamontowano zestaw zabawowy, trampolinę, 2 leżaki, hamak, wykonano nawierzchnię poliuretanową.	119.920,00	119.920,00	31 maja 2019 r.	12 kwietnia 2019 r.
28	Budowa oświetlenia ulicznego przy ul. Klasztornej i ul. Olejarskiej Zadanie zrealizowane. Wykonano dokumentację projektową budowy oświetlenia ulicznego przy ul. Klasztornej i ul. Olejarskiej. Zakres zadania obejmuje budowę szafki sterowania i automatyki, linie kablową oświetlenia (4 słupy, 5 opraw oświetleniowych), budowę kanału technologicznego.	9.200,00	8.400,00	28 czerwca 2019 r.	2 kwietnia 2019 r.
29	Modernizacja Kina Marzenie Zadanie zrealizowane. Zakupiono i zainstalowano system klimatyzacji.	221.385,00	221.385,00	28 czerwca 2019 r.	17 czerwca 2019 r.
30	Remont kapliczki pw. NMP Niepokalanie Poczętej przy ul. Krakowskiej Zadanie zrealizowane. Zakres zadania obejmował rozbiórkę obiektu, podniesienie terenu, roboty odtworzeniowe i restauratorskie, roboty	85.545,10	85.545,10	30 kwietnia 2019 r.	30 kwietnia 2019 r.

	zewewnętrzne (opaska, chodnik, trawnik).				
31	Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – os. Niepodległości Zadanie zrealizowane. Zakupiono i zamontowano 6 urządzeń do siłowni zewnętrznej, tablicę informacyjną oraz 2 ławki.	38.315,00	38.315,00	31 maja 2019 r.	11 marca 2019 r.

UCHWAŁA NR III/34/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowej dla Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”

Zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu jednostki samorządu mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych. Rada Miejska w Tarnowie ustaliła dla Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” na 2019 r. jednostkową stawkę dotacji przedmiotowej odnoszącą się do usługi rehabilitacyjnej odnośnie jednej osoby niepełnosprawnej w wysokości 16.666,67 zł. W 2019 r. przekazano Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” środki dotacji przedmiotowej w wysokości 250.000 zł.

UCHWAŁA NR III/38/2018 RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie aneksu do porozumienia w sprawie przyjęcia od Powiatu Dąbrowskiego zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego

Uchwałą Nr LIII/689/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. Rada Miejska w Tarnowie wyraziła zgodę na zawarcie porozumienia z Powiatem Dąbrowskim w sprawie realizacji zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego. Stosowne porozumienie pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Powiatem Dąbrowskim zawarte zostało w dniu 18 sierpnia 2014 r.

Realizacja zadania w kolejnych latach budżetowych wymaga zawarcia rokrocznie stosownego aneksu do w/w porozumienia, w którym określa się wysokość dotacji, sposób jej przekazywania, termin wykorzystania oraz obowiązki sprawozdawcze. W dniu 23 stycznia 2019 r. pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Powiatem Dąbrowskim zawarty został aneks na 2019 r. Przyjęcie i realizacja w/w uchwały umożliwiła mieszkańcom Powiatu Dąbrowskiego utrzymanie ciągłości dostępu do usług, realizowanych przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie polegających na:

- 1) zapewnieniu natychmiastowej specjalistycznej pomocy osobom w kryzysie spowodowanym nagłymi zdarzeniami traumatycznymi,
- 2) zapewnienia w miarę wolnych miejsc całodobowego schronienia związanego z przeżywanym kryzysem – do 3 miesięcy.

Uchwała była zrealizowana w całości w 2019 r., a na jej realizację Gmina Miasta Tarnowa otrzymała od Powiatu Dąbrowskiego dotację w wysokości 9.000 zł.

Program Rozwoju Przedsiębiorczości

Cel 1 - Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości dla nowopowstałych oraz funkcjonujących już firm.

1. Zwolnienia od podatku od nieruchomości (Regionalna Pomoc Inwestycyjna, pomoc de minimis, inkubatory przedsiębiorczości, modernizacja i remont elewacji).
2. Inkubator Przedsiębiorczości (zajęte 100% powierzchni: 8 600 m² dla produkcji, 4 500 m² przestrzeni biurowej).
3. Strefa Przedsiębiorcy DESK (ponad 250 użytkowników, działa od 02.09.2015 r.).
4. Strefa Aktywności Gospodarczej (SAG) (powierzchnia: 91ha w PP Mechaniczne, w budowie strefa: "Piaskówka - Komunalna", o powierzchni całkowitej 19 ha).
5. Specjalna Strefa Ekonomiczna (SSE) - Polska Strefa Inwestycji - zwolnienia od podatku dochodowego dla inwestorów.
6. Indywidualny Opiekun Inwestora (bieżąca obsługa potencjalnych inwestorów).
7. Małopolskie Forum Obsługi Inwestora koordynowane przez Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o. (współpraca, wymiana doświadczeń od 2015 r.).

Cel 2 - Edukacja biznesowa wśród młodzieży prowadząca do rozwijania i kształtowania postaw przedsiębiorczych.

1. Cztery edycje Konkursu „Tarnowski Junior Biznesu” (łącznie: 93 uczestników, suma nagród 48 000 zł).
2. Tarnowska Innowacja (I edycja: 2016 10 uczestników, pula nagród: 54 000 zł; II edycja: wrzesień 2017, pula nagród: 57 000 zł, III edycja 2018, pula nagród: 57 000 zł).
3. Projekt Spółdzielnie uczniowskie „Młodzi na start” (powstało 5 spółdzielni).
4. Prelekcje wśród poborowych w ramach kwalifikacji wojskowej (pro-biznesowa edukacja na temat zakładania działalności gospodarczej).
5. Ogólnopolski Tydzień Kariery (edukacja z zakresu przedsiębiorczości dla uczniów tarnowskich szkół).
6. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości (ekspertskie wsparcie w zakresie edukacji i doradztwa).
7. Międzyszkolny Konkurs Menadżerski Organizowany przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych.

Cel 3 - Promocja gospodarcza Tarnowa jako miejsca przyjaznego przedsiębiorcom.

1. Projekt „Business Boost for Małopolska” (promocja terenów inwestycyjnych, warsztaty oraz zagraniczna promocja dla firm).
2. Forum Inwestycyjne (największe gospodarcze wydarzenie w regionie, Konkursy: Robot Show i Startup Award).
3. Forum Gospodarcze Polonii Świata (miejsce dialogu oraz integracji Polonii).
4. Centrum Usług Wspólnych (e-usługi dla biznesu, portal dla tarnowskich przedsiębiorców)

– w realizacji).

Cel 4 - Współpraca z samorządami ościennych gmin; przedsiębiorstwami; Instytucjami Otoczenia Biznesu, organizacjami pozarządowymi oraz uczelniami wyższymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

1. Porozumienie z 11 gminami Aglomeracji Tarnowskiej (od 2015 r., ponad 700 ha terenów inwestycyjnych, w 2017 dołączyły Tuchów i Pleśna).
2. Rada Gospodarcza przy Prezydencie Tarnowa (dialog z instytucjami otoczenia biznesu i największymi pracodawcami).
3. Współpraca z Izbą Gospodarki Elektronicznej (nowe formy wsparcia e-biznesu).
4. Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu (IGE, KPT Sp. z o.o., MARR S.A., TARR S.A., Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.).

Cel 5 - Dostosowanie kształcenia na poziomie technicznym, zawodowym oraz wyższym, do potrzeb lokalnego rynku pracy.

1. Oferta tarnowskich szkół technicznych i zawodowych (promocja szkolnictwa zawodowego, analizy rynku).
2. Nowe kierunki kształcenia w PWSZ Inżynieria materiałów budowlanych z elementami wzornictwa (inżynierskie), Automatyka i robotyka (inżynierskie), Praca socjalna (licencjackie).
3. „Omnibus budowlany” – projekt Zespołu Szkół Budowlanych „Kwalifikacje zawodowe sukcesem na rynku pracy” – projekt TCKP.

Ocena stopnia realizacji celów i głównych przedsięwzięć strategii

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
Obszar I - Rozwój Gospodarczy			
Cel 1.1 Rozwój miejskich stref aktywności gospodarczej		X	
1.1.1 Przygotowanie Stref Aktywności Gospodarczej (SAG) z szczególnym uwzględnieniem branży nowoczesnych technologii		X	
1.1.2 Tworzenie optymalnych warunków przestrzennych, infrastrukturalnych i administracyjnych dla przedsiębiorców inwestorów		X	
Uruchomienie SAG w rejonie Zakładów Mechanicznych oraz terenów do nich przyległych	X		
Uruchomienie SAG w rejonie ul. Niedomickiej		X	
Uruchomienie SAG w rejonie ul. Czystej		X	
Podniesienie standardu obsługi inwestorów – utworzenie w strukturze administracji instytucji „Indywidualnego Opiekuna Inwestora”	X		
Przygotowanie terenów inwestycyjnych z przeznaczeniem pod rozwój inwestycji wysokich technologii		X	
Cel 1.2 Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców i rozwój gospodarki opartej na wiedzy		X	
1.2.1 Przygotowanie optymalnych warunków współpracy złotej triady: nauki, biznesu, administracji		X	
1.2.2 Opracowanie systemu „magnesów dla przedsiębiorczości” wykorzystującej nowoczesne technologie		X	
1.2.3 Utworzenie parku naukowo-technologicznego		X	
1.2.4 Współpraca z lokalnymi samorządami gospodarczymi	X		
1.2.5 Prowadzenie edukacji pro-przedsiębiorczej	X		
Rozwój instrumentów wspierających powstawanie nowych MSP (np. celowane fundusze „start-up”, inkubatory przedsiębiorczości, akademicki inkubator przedsiębiorczości itp.)	X		
Realizacja projektów kształtujących i promujących postawy przedsiębiorczości wśród tarnowskiej młodzieży	X		
Utworzenie parku naukowo-technologicznego Info-Tech-Med		X	
Zintegrowanie miejskiego systemu informacji dla osób prowadzących działalność gospodarczą	X		
Wdrożenie nowoczesnych form współpracy oraz organizacja cyklicznych spotkań w obrębie „Złotego trójkąta”: biznes, nauka i	X		

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
administracja			
Cel 1.3 Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Tarnowa		X	
1.3.1 Poprawa parametrów połączenia Tarnowa z autostradą oraz z sieciami dróg krajowych i wojewódzkich		X	
1.3.2 Poprawa parametrów wewnętrznej drogowej sieci dojazdowej do miejskich Stref Aktywności Gospodarczej	X		
1.3.3 Budowa lotniska lokalnego			X
1.3.4 Poprawa dostępności Tarnowa drogą kolejową	X		
Kontynuacja budowy połączenia węzła „Krzyż” autostrady A4 z drogą wojewódzką nr 977	X		
Modernizacja drogi krajowej nr 73 (ul. Błonie)		X	
Modernizacja ciągu ulic Spokojna-Elektryczna		X	
Poprawa parametrów dojazdowych dróg łączących węzeł „Wierzchosławice” autostrady A4 z miejskimi SAG		X	
Przygotowanie dokumentacji technicznej i finansowej dla lotniska lokalnego			X
Utrzymanie połączeń kolejowych do SAG	X		
Wsparcie przedsięwzięć związanych z transportem bimodalnym		X	
Prowadzenie działań na rzecz budowy wschodniej obwodnicy miasta	X		
Cel 1.4 Zwiększanie rozpoznawalności Tarnowa, jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia biznesu		X	
1.4.1 Wykreowanie rozpoznawalnej marki Tarnowa		X	
1.4.2 Pozycjonowanie wizerunku Tarnowa, jako silnego ośrodka wymiany współczesnej myśli gospodarczej		X	
1.4.3 Współpraca z okolicznymi samorządami w zakresie wspólnej promocji gospodarczej		X	
1.4.4 Prowadzenie pro-tarnowskiego lobbingu w krajowych i regionalnych ośrodkach decyzyjnych		X	
1.4.5 Wzmocnienie wizerunku miasta przyjaznego biznesowi		X	
Wykreowanie i promocja marki wysokiej jakości „produktów” z Tarnowa		X	
Organizacja wydarzeń gospodarczych o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym (konferencje, warsztaty, seminaria itp.)	X		
Przygotowanie i promocja wspólnej oferty inwestycyjnej Subregionu Tarnowskiego	X		
Współpraca z ogólnopolskimi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców i mediami branżowymi	X		
Obszar II – Komfort Życia			
Cel 2.1. Tworzenie kreatywnej przestrzeni dla realizacji celów		X	

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
społecznych			
2.1.1 Wspieranie osób uzdolnionych i podnoszenie jakości kształcenia i wyników nauczania		X	
2.1.2 Intensyfikacja współpracy samorządu z organizacjami „trzeciego sektora”	X		
2.1.3 Wspieranie społecznych inicjatyw (w szczególności: edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, zdrowotnych)	X		
2.1.4 Katalizowanie aktywności i kreatywności mieszkańców		X	
2.1.5 Wzmacnianie społecznej tożsamości i więzi Tarnowian ze swoim miastem		X	
Wdrożenie funduszu nagród dla osób uzdolnionych	X		
Promocja wolontariatu i pracy w organizacjach pozarządowych	X		
Zwiększenie efektywności zadań miejskich realizowanych przy udziale organizacji pozarządowych	X		
Organizacja projektów promujących indywidualną kreatywność i rozwój	X		
Promocja twórczości i osiągnięć mieszkańców Tarnowa	X		
Wspieranie organizacyjne i finansowe wartościowych inicjatyw mieszkańców	X		
Popularyzacja historii miasta wśród jego mieszkańców	X		
Kształtowanie świadomego odbiorcy kultury	X		
Współpraca z klubami sportowymi w zakresie naboru i selekcji sportowych talentów			X
Rozwój szkolnictwa o wysokiej jakości kształcenia, w tym w sektorze niepublicznym (m.in. utworzenie niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej i liceum akademickiego)		X	
Optymalizacja sieci szkół	X		
Zwiększenie efektywności systemu premiowania wyników nauczania w placówkach oświatowych	X		
Promowanie stylu życia opartego o autorozwój i wiedzę – „Moda na wiedzę”		X	
Cel 2.2. Zwiększanie atrakcyjności lokalnej infrastruktury społecznej i estetyki miasta		X	
2.2.1 Podnoszenie standardu miejskiej infrastruktury edukacyjnej		X	
2.2.2 Rozbudowa infrastruktury czasu wolnego		X	
2.2.3 Zapewnienie wysokiej estetyki przestrzeni miejskich		X	
2.2.4 Posiadanie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej, w tym wspieranie budowy mieszkań w ramach społecznego budownictwa czynszowego		X	
2.2.5 Poprawa jakości i dostępności usług administracyjnych		X	

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
Modernizacja i rozwój bazy materialnej tarnowskich szkół, przedszkoli i placówek oświatowych	X		
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	X		
Utworzenie rekreacyjnej atrakcji botanicznej		X	
Ponadregionalne Centrum Sportowo-Rekreacyjne – Amfiteatr		X	
Ponadregionalne Centrum Sportowo-Rekreacyjne – Hala Widowiskowo-Sportowa		X	
Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w rejonie Góry św. Marcina	X		
Modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych w Mościcach	X		
Rozwój terenów rekreacyjnych przy ul. Wojska Polskiego	X		
Budowa nowoczesnego obiektu lekkoatletycznego	X		
Rozwój infrastruktury rekreacyjnej w północno-wschodniej części miasta	X		
Poprawa infrastruktury największych tarnowskich osiedli		X	
Rewaloryzacja budynku Bractwa Strzeleckiego dla potrzeb BWA i ekspozycji Panoramy Siedmiogrodzkiej	X		
Przebudowa placu handlowego „Burek”	X		
Rewitalizacja i aktualizacja Lokalnych Programów Rewitalizacji - kontynuacja projektów i rewitalizacja obszaru Moście	X		
Rewitalizacja terenów przylegających do dworca PKP od strony południowej		X	
Opracowanie i wdrożenie księgi wizualizacji reklam na terenie Starego Miasta		X	
Rewitalizacja i rekompozycja istniejących skwerów i zieleńców	X		
Zabezpieczenie w planach zagospodarowania miasta nowych terenów na potrzeby rozwoju budownictwa mieszkaniowego	X		
Wspieranie społecznego budownictwa czynszowego	X		
Budowa Centrum Administracyjnego			X
Cel 2.3. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w zarządzaniu miastem i świadczeniu usług miejskich		X	
2.3.1 Wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie obsługi mieszkańców		X	
2.3.2 Poprawa jakości usług miejskich poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii		X	
2.3.3 Digitalizacja zasobów archiwalnych i użytkowych		X	
2.3.4 Upowszechnienie praktycznych zastosowań rozwiązań teleinformatycznych		X	

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
Zapewnienie mieszkańcom Tarnowa dostępu do usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (Platforma Zintegrow. e-USług)	X		
Rozbudowa systemu wspierającego zarządzanie oświatą i usługami edukacyjnymi w Tarnowie (EduNet2)	X		
Wdrożenie nowoczesnych instrumentów zarządzania administracją – eUrząd	X		
Budowa zintegrowanego systemu informacji przestrzennej	X		
Rozwój biblioteki cyfrowej		X	
Rozwój miejskiego monitoringu cyfrowego	X		
Wdrożenie inteligentnych systemów sterowania ruchem		X	
Optymalizacja zużycia energii w budynkach (inteligentne opomiarowanie – „smart metering”)		X	
Prowadzenie „edukacji cyfrowej”, w szczególności dla dorosłych	X		
Budowa archiwum cyfrowego		X	
Cel 2.4. Rozwój przyjaznej komunikacji miejskiej		X	
2.4.1 Poprawa jakości transportu zbiorowego w mieście		X	
2.4.2 Poprawa wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta		X	
2.4.3 Integracja miejskiego transportu zbiorowego z siecią wojewódzką i krajową		X	
2.4.4 Optymalizacja i rozbudowa sieci parkingów, w tym wielopoziomowych		X	
Wprowadzenie nowoczesnego i komfortowego taboru komunikacji zbiorowej		X	
Modernizacja i rozbudowa sieci parkingów oraz zmiana systemu zarządzania miejscami parkingowymi		X	
Modernizacja osiedlowej infrastruktury drogowej		X	
Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych		X	
Modernizacja układu komunikacyjnego miasta, z wykorzystaniem inteligentnych systemów sterowania ruchem		X	
Budowa połączenia ul. Ks. Sitki - Szujskiego			X
Budowa systemów „parkuj i jedź” (park and ride)	X		
Integracja z wojewódzkim systemem transportu zbiorowego	X		
Przygotowanie analizy wykonalności dla projektu związanego z nowoczesnymi formami transportu na obszarze miasta			X
Rozwój oferty komunikacji zbiorowej na tereny okolicznych gmin	X		
Cel 2.5. Troska o środowisko naturalne		X	
2.5.1 Edukacja w zakresie poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska		X	
2.5.2 Popularyzacja wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i budownictwa pasywnego (wysoko-energooszczędnego)		X	

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
2.5.3 Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami		X	
2.5.4 Ochrona przyrody i środowiska		X	
Powołanie (lub określenie zasad funkcjonowania) jednostki do realizowania nowych zadań z zakresu gospodarki odpadami	X		
Stworzenie nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami obejmującego m.in.: budowę instalacji termicznej utylizacji odpadów, budowę stacji segregacji odpadów		X	
Wprowadzenie rozwiązań ograniczających niską emisję i wykorzystujących alternatywne źródła energii	X		
Prowadzenie edukacji ekologicznej i promocja zachowań pro-ekologicznych	X		
Minimalizacja zużycia energii w obiektach użyteczności publicznej	X		
Cel 2.6. Podnoszenie bezpieczeństwa mieszkańców		X	
2.6.1 Rozwój systemu wielospecjalistycznej pomocy mieszkańcom		X	
2.6.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych		X	
2.6.3 Rozwój form opieki długoterminowej – otwartej i stacjonarnej		X	
2.6.4 Poprawa bezpieczeństwa miasta przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, w szczególności powodzią		X	
2.6.5 Poprawa poczucia bezpieczeństwa publicznego		X	
Poprawa bezpieczeństwa społecznego: Tarnów bez barier - działania na rzecz osób niepełnosprawnych		X	
tworzenie zasobu mieszkań socjalnych i chronionych		X	
rozbudowa systemu opieki nad osobami starszymi		X	
budowa domu dla bezdomnych	X		
rozwój rodzinnych form opieki zastępczej, środowiskowych form wsparcia oraz systemu pomocy dla rodzin wielodzietnych		X	
utworzenie domu pomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych		X	
utworzenie stacjonarnego hospicjum			X
utworzenie zakładu opiekuńczo-leczniczego	X		
Przygotowanie i wdrażanie systemu przejęcia i odprowadzania wód opadowych		X	
Przygotowanie i realizacja programu przeciwpowodziowego		X	
Wsparcie gotowości ratowniczej, w szczególności straży i policji	X		
Działania na rzecz powstania Komisariatu Policji Tarnów-Wschód		X	
Prowadzenie edukacji promującej bezpieczeństwo	X		
Obszar III – Regionalne Oddziaływanie			

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
Cel 3.1. Rozwój kształcenia akademickiego i ponadlokalnego		X	
3.1.1 Wspieranie rozwoju kształcenia akademickiego, w tym utworzenie Akademii Tarnowskiej		X	
3.1.2 Zapewnienie wysokiej jakości tarnowskiej oferty kształcenia ponadlokalnego		X	
3.1.3 Wzmocnienie atrakcyjności tarnowskiej oferty kształcenia zawodowego		X	
3.1.4 Prowadzenie wysokiej jakości kształcenia artystycznego, w tym utworzenie wydziału artystycznego w jednej z uczelni Tarnowa		X	
Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkół Plastycznych – Centrum Edukacji Artystycznej	X		
Rozbudowa bazy Zespołu Szkół Muzycznych	X		
Rozbudowa bazy Zespołu Szkół Budowlanych (Centrum Edukacji Budowlanej)	X		
Wspieranie aktywności Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego		X	
Realizacja projektów z zakresu kształcenia zawodowego	X		
Utworzenie wyższej szkoły artystycznej		X	
Utworzenie centralnej biblioteki miejsko-akademickiej			X
Powstanie Tarnowskiego Centrum Cyfrowego		X	
Wspieranie działań na rzecz utworzenia Akademii Tarnowskiej i rozbudowy kampusu studenckiego		X	
Promocja i popularyzacja matury międzynarodowej	X		
Cel 3.2. Stworzenie nowoczesnej oferty wysokospecjalistycznych usług medycznych i profilaktycznych		X	
3.2.1 Podnoszenie jakości świadczeń medycznych		X	
3.2.2 Wspomaganie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia mieszkańców		X	
3.2.3 Wypracowanie pozycji Tarnowa, jako centrum specjalistycznych i nowoczesnych usług medycznych		X	
3.2.4 Restrukturyzacja miejskich zakładów opieki zdrowotnej		X	
3.2.5 Dostosowanie kierunków kształcenia szkolnictwa wyższego w obszarze ochrony zdrowia do potrzeb lokalnej opieki zdrowotnej			X
Utworzenie ośrodków regionalnych: Centrum Kardiologicznego,		X	
Centrum Psychiatrii,	X		
Centrum Onkologii	X		
Realizacja Miejskiego Programu Promocji Zdrowia		X	

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
i Profilaktyki Chorób Społecznych			
Budowa tarnowskiej części Małopolskiego Systemu Informacji Medycznej		X	
Rozbudowa systemów informatycznych w placówkach ochrony zdrowia, wdrożenie elektronicznych usług medycznych (e-health)		X	
Wypracowanie optymalnego modelu leczenia stacjonarnego	X		
Rozwój infrastruktury dla telemedycyny	X		
Cel 3.3. Tarnów - regionalne centrum czasu wolnego		X	
3.3.1 Wzmocnienie siły oddziaływania tarnowskiej oferty cyklicznych imprez kulturalnych o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym		X	
3.3.2 Organizacja wydarzeń sportowych o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym		X	
3.3.3 Stworzenie atrakcyjnej oferty czasu wolnego dla mieszkańców subregionu		X	
3.3.4 Wzmocnienie reprezentacji tarnowskiego sportu zespołowego i indywidualnego na arenie krajowej i międzynarodowej		X	
Organizacja festiwali: filmowego, teatralnego, muzycznego i sztuk interdyscyplinarnych	X		
Organizacja wydarzeń kulturalnych o znaczeniu międzynarodowym	X		
Organizacja wydarzeń sportowych o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym	X		
Wzmocnienie tarnowskiego sportu poprzez oddziaływanie na podnoszenie jakości zarządzania i pozycje w klasach rozgrywkowych	X		
Przygotowanie atrakcyjnej weekendowej oferty kulturalno-rozrywkowej	X		
Cel 3.4. Wzmocnienie atrakcyjności turystycznej miasta		X	
3.4.1 Stworzenie unikatowej propozycji turystycznej			X
3.4.2 Poprawa atrakcyjności wizualnej najbardziej atrakcyjnych turystycznie rejonów miasta		X	
3.4.3 Rozwój nowoczesnych form informacji turystycznej oraz identyfikacji wizualnej miasta		X	
3.4.4 Wzmocnienie wizerunku Tarnowa jako miasta atrakcyjnego turystycznie		X	
3.4.5 Rozwój infrastruktury przyjaznej dla turysty		X	
Stworzenie atrakcji turystycznej związanej z hasłem „Tarnów - Polski Biegun Ciepła”			X
Rozwój multimedialnych form prezentacji miasta oraz	X		

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
identyfikacja wizualna atrakcji turystycznych Tarnowa			
Rozwój szlaków tematycznych (np. modernizm)	X		
Wpisanie obiektów Tarnowa na listę Pomników Historii			X
Wykorzystanie postaci wybitnych Tarnowian do promocji Polski	X		
Promocyjne wykorzystanie potencjału miast partnerskich – ambasadorzy Tarnowa	X		
Poszerzenie form prezentacji bogatych tradycji wielokulturowości miasta	X		
Utworzenie atrakcji turystycznej związanej z tradycjami gospodarczymi Tarnowa			X
Multimedialne formy prezentacji zbiorów tarnowskich muzeów i nekropolii, w tym żydowskiej		X	
Rewitalizacja stanu nawierzchni płyty rynku		X	
Cel 3.5. Zwiększenie atrakcyjności obszaru miasta		X	
3.5.1 Stworzenie oferty inwestycyjnej, kulturalnej i infrastrukturalnej o charakterze aglomeracyjnym		X	
3.5.2 Ekonomizacja usług o charakterze ponadlokalnym		X	
3.5.3 Tarnów, jako wiodący ośrodek inicjatyw międzygminnych i wspólnych projektów		X	
Wypracowanie atrakcyjnej i różnorodnej oferty aglomeracyjnej w zakresie kultury, rozrywki, edukacji, ochrony środowiska, transportu		X	
Koordynacja i współdziałanie z okolicznymi gminami przy realizacji projektów infrastrukturalnych o znaczeniu istotnym dla aglomeracji	X		
Racjonalizacja kosztów świadczenia usług publicznych przez spółki i miejskie jednostki organizacyjne dla mieszkańców aglomeracji		X	
Przygotowanie i wdrożenie porozumień międzygminnych w obszarze aglomeracji dotyczących ścisłej współpracy gospodarczej, administracyjnej i promocyjnej	X		
Cel 3.6. Intensyfikacja współpracy z Powiatem Tarnowskim			X
3.6.1 Współdziałanie na rzecz rozwoju gospodarczego miasta i powiatu			X
3.6.2 Prowadzenie wspólnej promocji dziedzictwa kulturowego i walorów turystycznych miasta i powiatu			X
3.6.3 Prowadzenie spójnej polityki związanej z bezpieczeństwem mieszkańców i ochroną przed klęskami żywiołowymi			X
3.6.4 Współpraca przy tworzeniu planów rozwojowych i realizacji inwestycji infrastrukturalnych			X

Cele operacyjne i główne przedsięwzięcia Strategii Rozwoju Miasta Tarnów 2020 – aktywny, komfortowy, silny	Zrealizowano / realizowane na bieżąco	Zrealizowano częściowo lub w realizacji	Nie zrealizowano
3.6.5 Prowadzenie spójnej polityki mającej na celu rozwój szkolnictwa wyższego na terenie miasta i powiatu			X
3.6.6 Prowadzenie spójnej polityki mającej na celu podnoszenie jakości i dostępności specjalistycznych usług medycznych na terenie miasta i powiatu			X
Opracowanie i wdrożenie efektywnego modelu współpracy w obszarach: rozwoju gospodarczego,			X
bezpieczeństwa i ochrony przed klęskami żywiołowymi,			X
tworzenia planów rozwojowych i realizacji inwestycji			X
infrastrukturalnych,			X
promocji oferty turystycznej			X
Przygotowanie założeń wspólnej polityki, miejskiej i powiatowej, w zakresie: szkolnictwa wyższego,			X
ponadlokalnych usług medycznych			X

Tarnów 2030+ propozycja celów strategicznych i operacyjnych w poszczególnych obszarach

Obszar	Cele strategiczne	Cele operacyjne
Aglomeracja Tarnowska - wzmocnienie funkcjonalnych powiązań i subregionalnego znaczenia Miasta	1.1. Zwiększenie stopnia zaangażowania w mieście regionalnych i krajowych instytucji publicznych i gospodarczych	1.1.1. Działania w kierunku wprowadzenia do obszaru funkcjonalnego Tarnowa krajowych i regionalnych instytucji publicznych 1.1.2. Dążenie do wprowadzenia do obszaru funkcjonalnego Tarnowa lokalizacji i inwestycji krajowych i regionalnych jednostek gospodarczych 1.1.3. Wspieranie rozwoju oferty szkolnictwa wyższego na obszarze miasta i jego otoczenia (Utworzenie Akademii Tarnowskiej pełniącej funkcję wyższej uczelni kształcącej przede wszystkim młodzież z obszaru aglomeracji)

	<p>1.2. Rozwój współpracy i wzmocnienie powiązań z okolicznymi samorządami</p>	<p>1.2.1. Zawarcie lokalnych porozumień z okolicznymi JST w sprawie realizacji kluczowych zamierzeń</p> <p>1.2.2. Opracowanie strategii rozwoju tarnowskiego obszaru funkcjonalnego</p> <p>1.2.3. Uzgodnienie metod wspólnej realizacji usług ponadlokalnych na obszarze miasta i jego obszaru funkcjonalnego</p>
	<p>1.3. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej</p>	<p>1.3.1. Poprawa dostępności drogowej</p> <p><i>(potencjalne projekty: budowa obwodnicy wschodniej, budowa połączenia węzła Wierzchostawice z obwodnicą południową (94), poprawa parametrów kluczowych dróg rozprowadzających ruch zewnętrzny (Krakowska, Lwowska, Błonie, Al. Jana Pawła II, Orkana, Tuchowska), budowa nowych połączeń północ-południe w rejonie ul. Warsztatowej, trzeci zjazd w rejonie ul. Niedomickiej, budowa parkingów park&ridewe wschodniej i zachodniej części miasta), wykorzystanie obwodnicy południowej w drogowym układzie miejskim)</i></p> <p>1.3.2. Poprawa dostępności kolejowej</p> <p><i>(potencjalne projekty: uruchomienie Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej na kierunku północ-południe we wschodniej części województwa, trasa do Buska Zdroju)</i></p>
	<p>1.4. Wzmacnianie rangi miasta poprzez prowadzenie oferty kulturalnej i sportowej o ponadregionalnym oddziaływaniu</p>	<p>1.4.1. Promocja Tarnowa poprzez wybrane wydarzenia kulturalne o ogólnokrajowym i międzynarodowym oddziaływaniu</p> <p>1.4.2. Promocja Tarnowa poprzez wybrane dyscypliny sportu</p> <p>1.4.3. Rozwój regionalnej infrastruktury sportowej</p>

<p>Tarnów wygodny i klimatyczny</p>	<p>2.1. Kształtowanie przyjaznej przestrzeni publicznej</p>	<p>2.1.1. Rewitalizacja wybranych obszarów <i>(potencjalne projekty: Specjalna Strefa Rewitalizacji, Miejski Fundusz Dotacyjny na rewitalizację prywatnych nieruchomości, zagospodarowanie otoczenia Wątokupod kątem potrzeb rekreacyjnych mieszkańców)</i></p> <p>2.1.2. Wdrożenie polityki mobilności <i>(potencjalne projekty: strefy ograniczenia ruchu kołowego, wdrażanie alternatyw dla samochodu np. rower miejski i ścieżki rowerowe, zwiększenie dostępności transportu publicznego (np. tramBUS, systemy bonusowe za korzystanie z komunikacji miejskiej), strefa woonef w ścisłym centrum i popularyzacja komunikacji pieszej, polityka parkingowa i parking wielopoziomowy w centrum)</i></p> <p>2.1.3. „Tarnów dla rodziny” <i>(potencjalne projekty: rozwój rodzinnej i amatorskiej bazy sportowo-rekreacyjnej (modernizacja basenów odkrytych, wodne place zabaw), „zielone oazy” – program podniesienia jakości wypoczynku na obszarze miejskich terenów zielonych, „dziecko w centrum” – rozwój małej architektury dla rodziców z dziećmi oraz dostępność oferty po godzinach pracy, rozwój infrastruktury edukacyjnej, infrastruktura osiedlowa - program małych ulepszeń, prototypowanie „Napraw sobie miasto” (parklety/woonefy, mobilne place zabaw itp.)</i></p> <p>2.1.4. Rozwój przystępnej cenowo infrastruktury mieszkaniowej <i>(potencjalne projekty: wspieranie rozwoju budownictwa społecznego (TBS), budowa komunalnych wielorodzinnych budynków z przystępną ofertą mieszkaniową „pod wynajem” , zabezpieczenie w planach zagospodarowania przestrzennego przestrzeni pod budownictwo wielorodzinne)</i></p>
--	---	---

	<p>2.2. Wspieranie bezpieczeństwa i wrażliwości społecznej</p>	<p>2.2.1. Realizacja aktywnej polityki społecznej i przeciw wykluczeniu dla starszych i dzieci</p> <p><i>(potencjalne projekty: hospicjum, uaktualnienie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych, programu dla osób niepełnosprawnych oraz programów dla osób starszych i wspierania rodziny; ograniczenie widocznej bezdomności w centrum miasta, centrum rozwoju społecznego i integracji sensorycznej dla dzieci bez orzeczeń (nauka życia społecznego – oderwanie dzieci i młodzieży od świata cyfryzacji)</i></p> <p>2.2.2. Rozwój specjalistycznych usług wynikających z wzdłużającego się życia i starzenia się społeczeństwa</p> <p>2.2.3. Wzmacnianie miejskiej oferty medycznej i ochrony zdrowia</p> <p>2.2.4. Wspieranie funkcjonowania służb mundurowych działających na obszarze miasta</p> <p>2.2.5. Rozwój oferty mieszkaniowej dostosowanej do potrzeb osób z dysfunkcjami</p>
	<p>2.3. Podniesienie atrakcyjności miejskiej oferty czasu wolnego w obszarze sportu i rekreacji</p>	<p>2.3.1. Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie miasta</p> <p>2.3.2. Rozwój systemu „Sportowe Talenty„</p> <p>2.3.3. Upowszechnianie sportu wśród osób niepełnosprawnych</p> <p>2.3.4. Promocja sportu i aktywnego stylu życia wśród mieszkańców</p> <p>2.3.5. Zwiększenie dostępności mieszkańców do czynnego uprawiania sportu</p> <p>2.3.6. Optymalizacja systemu zarządzania miejską infrastrukturą sportowo-rekreacyjną</p>

	<p>2.4. Wzmacnianie rangi kultury w życiu Tarnowa</p>	<p>2.4.1. Rozbudowa systemu informowania o ofercie kulturalnej i rozrywkowej miasta i innych podmiotów</p> <p>2.4.2. Rewitalizacja przestrzeni miasta (działania aktywujące (zblizajace) mieszkancow do siebie)</p> <p>2.4.3. Rozwój miejskiej oferty kulturalnej <i>(potencjalne projekty: zintegrowane zarzadzanie kulturą, rozwój oferty miejskich instytucji kultury, edukacja kulturalna dzieci, młodzieży i dorosłych z wykorzystaniem filii bibliotecznych i „sieci osiedlowych domów kultury” (budowa „przestrzeni twórczych”))</i></p> <p>2.4.4. Rozbudowa mechanizmów wspierających ruch niezinstytucjonalizowany (NGO, twórcy zawodowi i amatorzy)</p> <p>2.4.5. Kultura dla każdego – partycypacja odbiorców w kształtowaniu oferty kulturalnej</p> <p>2.4.6. Dostępność kultury dla osób z niepełnosprawnościami – dostosowanie oferty oraz infrastruktury</p> <p>2.4.7. Kultura pamięci – pamięć zbiorowa jako czynnik integracji</p>
<p>Wyspecjalizowane usługi, nowoczesny biznes</p>	<p>3.1. Rozwój centrów aktywności gospodarczej</p>	<p>3.1.1. Tworzenie stref aktywności gospodarczej (potencjalne projekty: SAGi np. w rejonach: ul. Tuchowskiej, Wilczej, „Czysta II”)</p> <p>3.1.2. Utworzenie nowoczesnej powierzchni biurowej (potencjalne projekty: budowa TGIS (centrum usług obsługi biznesu i przedsiębiorczości innowacyjnej), zagospodarowanie terenu dawnej „Kapłanówki”, inkubator II)</p> <p>3.1.3. Optymalizacja zapisów miejscowego prawa przestrzennego ukierunkowanych na rozwój działalności gospodarczej</p>

	<p>3.2. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości</p>	<p>3.2.1. Kształtowanie postaw „proprzedsiębiorczych”</p> <p><i>(potencjalne projekty: prowadzenie wsparcia organizacyjnego dla małych przedsiębiorstw, inicjowanie rozwoju i kreatywności mieszkańców, zwłaszcza młodych, wspieranie „Start-UPów”, organizacja szkoleń i warsztatów, realizacja założeń GPR</i></p> <p><i>w zakresie wspólnej koordynacji działań społeczno-kulturalno-edukacyjnych, szczególnie w centrum, przez miasto i inne podmioty)</i></p> <p>3.2.2. Promocja lokalnej gospodarki</p> <p><i>(potencjalne projekty: promocja oferty inwestycyjnej Aglomeracji Tarnowskiej, organizacja ogólnopolskich wydarzeń i konferencji biznesowych (np. ukierunkowanych na nowe technologie), promocja oferty gospodarczej tarnowskich firm i produktów lokalnych, wypracowanie na zewnątrz pozytywnego wizerunku gospodarczego Tarnowa, budowanie więzi lokalnych i efektywnego dialogu samorząd - biznes)</i></p>
	<p>3.3. Prowadzenie edukacji w powiązaniu z potrzebami lokalnej gospodarki</p>	<p>3.3.1. Współpraca z lokalnymi i zewnętrznymi uczelniami wyższymi w kierunku prowadzenia edukacji powiązanej z potrzebami lokalnej gospodarki</p> <p>3.3.2. Realizacja działań aktywizacji zawodowej i rozwój kształcenia zawodowego</p> <p>3.3.3. Wspieranie lokalnego kształcenia ustawicznego oraz rozwoju społeczeństwa cyfrowego, szczególnie w starszych grupach wiekowych</p>
	<p>3.4. Doskonalenie efektywności zarządzania miastem – przyjazne usługi publiczne</p>	<p>3.4.1. Upowszechnianie rozwiązań typu „smart” w procesie zarządzania miastem</p> <p>3.4.2. Rozbudowa miejskiej infrastruktury IT</p> <p>3.4.3. Rozwój przyjaznej informacji cyfrowej dla mieszkańców (prosty, intuicyjny w obsłudze Portal mieszkańca/Monitoring miejski)</p>
<p>Aktywni mieszkańcy, aktywna wspólnota</p>	<p>4.1. Wsparcie aktywności i kreatywności mieszkańców w kształtowaniu życia</p>	<p>4.1.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego</p> <p><i>(potencjalne projekty: kontynuacja / poszerzenie budżetu obywatelskiego, opracowanie osiedlowych planów działania do 2030 - „Pakiet Moje Osiedle”, prowadzenie i promocja konsultacji (w tym</i></p>

	miejskiego	<p><i>referendów) istotnych projektów spraw realizowanych przez samorząd)</i></p> <p>4.1.2. Budowanie więzi z miastem i relacji sąsiedzkich</p> <p><i>(potencjalne projekty: prowadzenie i wspieranie akcji i inicjatyw popularyzujących historię miasta, program integracji międzypokoleniowej, promocja wolontariatu, programy zachęcające do spotkań typu: „Wyjdź z domu”, mini targi osiedlowe - „Mieszkam TU i kupuję”, „Dzień sąsiedzki”, „pozytywne akcenty” w otoczeniu –promujące identyfikację z miastem/przestrzenią)</i></p> <p>4.1.3. Kształtowanie społecznej odpowiedzialności za przestrzeń</p> <p><i>(potencjalne projekty: miejski fundusz/program antygraffiti, wspieranie inicjatyw mieszkańców dot. zagospodarowania przestrzeni (itp. akcje upiększania, sadzenia, malowania), rozwój miejskich programów (konkursów) wspierających estetykę otoczenia (konkursy na elewację, ogród, iluminację, itp.), rozwój systemu toalet miejskich, rozwój miejsc rekreacji dla zwierząt)</i></p> <p>4.1.4. Rewitalizacja wybranych obszarów</p> <p><i>(potencjalne projekty: „Manager Centrum” dla centrum miasta (np. wydłużenie czasu pracy przedsiębiorstw, promocja, dobór oferty – dopasowanie do potrzeb, misja przedsiębiorstwa, karta bonusowa, święto ulicy itp.), zróżnicowanie oferty w centrum miasta (usługi integrujące życie towarzyskie, poprzez np. preferencyjny najem w ramach narzędzi Specjalnej Strefy Rewitalizacji), uruchomienie punktu informacyjnego ds. rewitalizacji w centrum miasta, „prototypowanie” rozwiązań w ograniczonym wymiarze czasowym i przestrzennym)</i></p>
--	------------	--

	<p>5.1. Miasto „dodatnie” energetycznie</p>	<p>5.1.1. Poprawa efektywności systemu zarządzania odpadami i produkcji oraz wykorzystania energii</p> <p><i>(potencjalne projekty: budowa stacji termicznej utylizacji odpadów i produkcji energii (Klaster Energii), rozwój systemu gospodarowania odpadami, optymalizacja zarządzania spółkami zaangażowanymi w gospodarkę komunalną / odpadową, modernizacja oświetlenia ulicznego)</i></p>
	<p>5.2. Zwiększenie świadomości pro-środowiskowej</p>	<p>5.2.1. Rozpowszechnienie niskoemisyjnego transportu samochodowego</p> <p><i>(potencjalne projekty: zwiększenie udziału taboru niskoemisyjnego w miejskiej flocie pojazdów, rozwój sieci stacji ładowania pojazdów, kontrola/ograniczenie ruchu pojazdów wysokoemisyjnych)</i></p> <p>5.2.2. Przeciwdziałanie zmianom klimatu</p> <p><i>(potencjalne projekty: zalesianie nieużytków, skwerów, tworzenie miejsczielonych, rozbudowa miejskiego systemu gospodarowania wodami opadowymi)</i></p> <p>5.2.3. „Tarnów bez smogu”</p> <p><i>(potencjalne projekty: popularyzacja OZE, kontynuacja wspierania ze środków publicznych likwidacji prywatnej niskiej emisji, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, wdrożenie modelowych rozwiązań antysmogowych w nowotworzonej infrastrukturze miejskiej)</i></p>

**Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
w Urzędzie Miasta Tarnowa**

Sprawozdanie z realizacji

***Miejskiego Programu polityki
zdrowotnej w obszarze promocji
zdrowia i profilaktyki chorób
społecznych na lata 2016 - 2020***

za rok 2019

Tarnów, styczeń 2020 r.

Informacja wstępna

W 2019 roku w ramach realizacji zadań *Miejskiego programu polityki zdrowotnej w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych na lata 2016 – 2020*, wdrożono łącznie 4 programy z obszaru prewencji I i II stopnia, a ich wykonawcami były podmioty lecznicze, z którymi zawarto 9 umów na realizację czterech programów polityki zdrowotnej. W ramach zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowano 8 interwencji zdrowotnych, w tym z obszaru profilaktyki wstępnej 1 zadanie oraz z obszaru profilaktyki III stopnia 7 zadań, a ich wykonawcami były organizacje pozarządowe, z którymi zawarto 10 umów.

Łączna wartość programów polityki zdrowotnej i zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanych przez Miasto Tarnów we współpracy z podmiotami leczniczymi i organizacjami pozarządowymi wyniosła: **288 591,41 zł**. Na realizację **programów polityki zdrowotnej w roku 2019**, których wykonawcami były podmioty lecznicze przeznaczono łącznie kwotę: **92 346,40 zł**, w tym ze środków pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wydatkowano kwotę: **78 572,40 zł**. Na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego, które wykonywały organizacje pozarządowe i jeden podmiot leczniczy wydatkowano łącznie **196 244,02 zł**, z tego z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wydatkowano środki w kwocie: **184 900 zł**. Z uzyskanej dotacji z budżetu Województwa Małopolskiego na realizację programów szczepień dla dzieci wydatkowano kwotę **13 774 zł**, pozostałe środki w kwocie **57 715,11 zł** zostały zwrócone do Województwa Małopolskiego. Łączne środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczone na programy i zadania dla organizacji pozarządowych i podmiotów leczniczych - wyniosły **263 472,40 zł**, co stanowi ponad 83% środków planowanych.

Środki przekazane na wdrażanie programów zdrowotnych przez organizacje pozarządowe zostały wykorzystane w 100%. Niepełne wykorzystanie środków finansowych pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wystąpiło u świadczeniodawców, którzy realizowali programy polityki zdrowotnej, w tym programy szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) oraz przeciwko pneumokokom. Największą popularnością cieszył się program szczepień ochronnych przeciwko grypie sezonowej oraz działania z zakresu edukacji zdrowotnej dotyczącej zdrowia jamy ustnej u dzieci do 6. roku życia, ponadto program szczepień przeciwko wirusowi HPV i pneumokokom, a także programy terapeutyczno – rehabilitacyjne dla dzieci i dorosłych.

W roku 2019 bezpośrednimi działaniami programów polityki zdrowotnej wdrażanymi przez podmioty lecznicze oraz zadaniami z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez organizacje pozarządowe i jeden podmiot leczniczy objęto **5170 osób**. Działaniami **bezpośrednimi** (edukacja, profilaktyka i rehabilitacja) **3630 osób**, w tym **1607 dzieci**. Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizował 1 podmiot leczniczy oraz 8 organizacji pozarządowych. W ramach ich realizacji objęto **łącznie: 3358 osób**, w tym **bezpośrednimi działaniami 1767 osób (206 osób – organizacje pozarządowe)**. W ramach programów polityki zdrowotnej wdrażanych przez podmioty lecznicze udzielono świadczenia zdrowotne **1 832 osobom**.

Programy polityki zdrowotnej z obszaru promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych realizowane przez podmioty lecznicze

1. Profilaktyka wstępna i edukacja zdrowotna

W obszarze profilaktyki wstępnej w 2019 roku wdrażano programy skierowane na zapobieganie chorobom zakaźnym w grupach zwiększonego ryzyka zakażenia. Programy te dotyczyły przeprowadzenia zalecanych szczepień ochronnych w trzech grupach populacyjnych tj.: dzieci do 3 roku życia, dziewcząt w 13 roku życia oraz osób dorosłych od 60 roku życia. Łącznie realizowano 3 programy polityki zdrowotnej z zakresu profilaktyki wstępnej oraz 3 zadania z obszaru promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej profilaktyki wstępnej.

1.1. „Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce”

Realizatorzy Programu:

1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o.o.,
2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o.o.,
3. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o.o.,

• Ocena procesu realizacji programu

„Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce” ma charakter profilaktyki wstępnej, został opracowany w 2014 roku na zlecenie Województwa Małopolskiego, a jego autorem jest lekarz pediatra, specjalista chorób zakaźnych dr n. med. Hanna Czajka z Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. Św. Ludwika w Krakowie. Głównym założeniem programu jest objęcie szczepieniami przeciwko pneumokokom dzieci w przedziale wieku 0 – 3 lat życia zamieszkałych w Małopolsce. Przewidywany całkowity okres realizacji programu przypada na lata 2014 – 2020. Liczba dzieci podlegających szczepieniu do lat 3 uległa znacznemu zmniejszeniu z powodu włączenia szczepień przeciwko pneumokokom do kalendarza szczepień obowiązkowych dla dzieci urodzonych od 1 stycznia 2017 roku. Ponadto, w latach 2014 – 2018 zaszczepiono dzieci w populacji obejmowanej szczepieniami. Dlatego też, w roku 2019 szczepiono głównie dzieci, które wcześniej z jakichś przyczyn nie zgłosiły się do szczepienia, a podlegają mu z racji wieku i są zameldowane w Tarnowie. Miasto Tarnów realizuje Program corocznie od 2014 roku W 2019 roku Gmina Miasta Tarnowa po zawarciu umowy z Województwem Małopolskim, przeprowadziła postępowanie konkursowe w celu wyłonienia realizatorów Programu na terenie miasta Tarnowa. Do konkursu zgłosiły się tylko 3 podmioty lecznicze i zostały wybrane na wykonawców Programu. Gmina Miasta Tarnowa zawarła z wykonawcami stosowne umowy na realizację szczepień. Głównym celem programu

jest poprawa zdrowia dzieci zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa przez prowadzenie skutecznych szczepień przeciwko pneumokokom. Dzieci uczęszczające do żłobków w Tarnowie nie podlegały szczepieniom prowadzonym przez Gminę Miasta Tarnowa. Szczepienia realizowane w ramach programu były wykonywane w podmiotach leczniczych, do których dzieci są zapisane. Dzieci nie zapisane do lekarza pierwszego kontaktu w żadnym z podmiotów realizujących Program, ale zameldowane na terenie Tarnowa, mogły skorzystać ze szczepień w dowolnie wybranym podmiocie leczniczym. Wykonawcy szczepień przeprowadzali każdorazowo u wszystkich dzieci lekarskie badanie kwalifikujące do szczepienia oraz szczepienie przeciwko pneumokokom 1 dawką szczepionki. W trakcie realizacji programu prowadzono kampanię informacyjno – edukacyjną, promując program szczepień za pośrednictwem strony internetowej Miasta Tarnowa. Realizatorzy szczepień zobowiązani zostali do pisemnego lub telefonicznego powiadamiania rodziców o możliwości bezpłatnego zaszczepienia dziecka przeciwko pneumokokom i prowadzenia systematycznej rejestracji dzieci do szczepień. Ponadto, wykonawcy byli zobowiązani do przedkładania co miesięcznego sprawozdania z realizacji szczepień, na podstawie których lokalny koordynator sporządzał zbiorcze sprawozdania dla potrzeb Województwa Małopolskiego. W bieżącym roku wykonanie szczepień było szczepień przeciwko pneumokokom jest zdecydowanie słabsze w stosunku do wykonania w latach 2014 – 2018. Przyczyną zmniejszonego wykonania planowanych szczepień jest wykluczenie z Programu dzieci urodzonych od 1 stycznia 2017 r., które są szczepione w ramach szczepień obowiązkowych finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, ponadto dzieci dotychczas nie zaszczepione z roczników urodzeniowych 2013 – 2016 mogły w roku 2018 skorzystać z bezpłatnych szczepień przeciwko pneumokokom wykonywanych szczepionką 10-walentną. Kolejną przyczyną zmniejszonego zainteresowania Programem jest bardzo duża wyszczepialność dzieci w docelowej grupie populacyjnej w poprzednich latach jego realizacji. Program został sfinansowany zarówno ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa, jak i środków Województwa Małopolskiego. Ogółem w 2019 roku na wdrożenie działań *Programu zdrowotnego dotyczącego profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce*, realizowanego w ramach umowy z Województwem Małopolskim przez Miasto Tarnów wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie: **2 030 zł**. Ze środków finansowych pochodzących z budżetu Województwa Małopolskiego wydatkowano łącznie kwotę **1 030 zł**, a ze środków finansowych pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wydatkowano kwotę: **1000 zł**. Zaszczepiono łącznie 7 dzieci podając 7 dawek szczepionki. Miasto Tarnów po zakończeniu realizacji Programu sporządziło - zgodnie z umową zawartą z Województwem Małopolskim - zbiorcze sprawozdanie merytoryczno – finansowe i wraz z dokumentami obrazującymi sposób realizacji oraz wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na wdrożenie Programu w roku 2019, przekazało do Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

Tab. Nr 1. Zestawienie liczby zaszczepionych, liczby dawek i kosztów wydatkowanych na realizację *Programu zdrowotnego dotyczącego profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce*.

l.p.	Nazwa oferenta	Łączna ilość zaszczepionych dzieci	Liczba podanych dawek	Koszt całkowity w (zł)	Środki wykorzystane	
					w tym z dotacji UM	w tym ze środków GMT
1.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr III, Sp. z o.o.	0	0	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
2.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV, Sp. z o.o.	2	2	580,00	295,00	285,00
3.	Miejska Przychodnia Lekarska	5	5	1 450,00	735,00	715,00

Nr 5, Sp. z o.o.					
OGÓLEM:	7	7	2 030,00	1 030,00	1000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań merytoryczno – finansowych złożonych przez podmioty lecznicze realizujące Program w 2019 r.

1.2. „Program zdrowotny profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce”

Realizatorzy Programu:

1. nMedica S.C. Jolanta Nachel, Krzysztof Nachel,
2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr I NZOZ Sp. z o.o.,
3. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o.o.,
4. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o.o.,
5. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o.o.,
6. Center Med. Sp. z o. o.

Ewaluacja programu

- **Ocena procesu realizacji programu**

„Program zdrowotny profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce” został opracowany w 2014 roku na zlecenie Województwa Małopolskiego, a jego autorem jest lekarz pediatra, specjalista chorób zakaźnych dr n. med. Hanna Czajka z Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. Św. Ludwika w Krakowie. Program posiada opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych nr 251/2014 z dnia 27 października 2014 roku. Program zakłada objęcie szczepieniami przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) populacji dziewcząt 13 – letnich w latach 2016 – 2020. Głównym celem Programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy, sromu, pochwy, odbytu i brodawek płciowych poprzez wdrożenie profilaktyki polegającej na edukacji zdrowotnej oraz szczepieniach ochronnych przeciwko wirusowi HPV w Małopolsce. Miasto Tarnów po raz pierwszy przystąpiło do realizacji Programu w 2016 roku. Miasto realizowało Program corocznie w latach 2016 – 2019. Gmina Miasta Tarnowa po zawarciu umowy z Województwem Małopolskim, przeprowadziła postępowanie konkursowe w celu wyłonienia realizatorów Programu na terenie miasta Tarnowa. Do konkursu zgłosiło się 6 podmiotów leczniczych działających na terenie Tarnowa, które zostały wybrane na wykonawców programu szczepień, były to Miejska Przychodnia Lekarska Nr I NZOZ Sp. z o. o w Tarnowie, nMedica S.C. Krzysztof Nachel, Sebastian Nachel w Tarnowie, Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o. o w Tarnowie, Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o.o., NZOZ Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5, Sp. z o. o., CenterMed, Sp. z o. o. w Tarnowie.

Szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) obejmowały dziewczęta urodzone w 2006 roku, które rozpoczynały cykl szczepień oraz dziewczęta urodzone w 2005 roku, które kontynuowały cykl szczepień rozpoczętych w 2018 r. W pierwszej kolejności z bezpłatnych szczepień mogły skorzystać dziewczęta zapisane do lekarza pierwszego kontaktu w danym podmiocie, dziewczęta nie zapisane do lekarza

pierwszego kontaktu w żadnym z podmiotów realizujących Program, ale zameldowane na terenie Tarnowa, mogły skorzystać ze szczepień w dowolnie wybranym podmiocie leczniczym wykonującym Program. Dziewczęta w zależności od kwalifikacji i przyjętego przez lekarza schematu szczepień były szczepione jedną lub dwoma dawkami szczepionki. Pięciu wykonawców użyło do szczepień preparat o nazwie Gardasil 4-walentny, natomiast jeden z wykonawców zastosował preparat Cervarix 2-walentny. W trakcie realizacji Programu prowadzono kampanię informacyjno – edukacyjną, przygotowaną i nadzorowaną przez Wydział Zdrowia polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa. W tym celu przygotowano artykuł promujący szczepienia przeciwko HPV, który został zamieszczony w bezpłatnym biuletynie TARNOW.PL oraz informację na stronie internetowej Miasta Tarnowa. Realizatorzy szczepień zobowiązani zostali do pisemnego lub telefonicznego powiadomienia rodziców o możliwości bezpłatnego zaszczepienia dziecka przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) i prowadzenia systematycznej rejestracji dzieci do szczepień. Ponadto, wykonawcy byli zobowiązani do przedkładania co miesięcznego sprawozdania z realizacji szczepień, na podstawie których lokalny koordynator sporządzał zbiorcze sprawozdania dla potrzeb Województwa Małopolskiego. Program został sfinansowany zarówno ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa, jak i środków Województwa Małopolskiego. Ogółem na wdrożenie działań *Programu zdrowotnego profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce* realizowanego w ramach umowy z Województwem Małopolskim przez Miasto Tarnów wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie: **20 705,90 zł**. Ze środków finansowych pochodzących z budżetu Województwa Małopolskiego wydatkowano łącznie: **12 744,00 zł**, a ze środków finansowych pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa wydatkowano kwotę: **7 961,90 zł**. Miasto Tarnów po zakończeniu realizacji Programu sporządziło - zgodnie z umową zawartą z Województwem Małopolskim - zbiorcze sprawozdanie merytoryczno – finansowe i wraz z dokumentami obrazującymi sposób realizacji oraz wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na wdrożenie Programu w roku 2019, przekazało do Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

Poniżej w tabelach przedstawiono ilościową analizę wykonania szczepień przez poszczególne podmioty lecznicze uczestniczące w realizacji zadania oraz wydatkowane środki finansowe. Łączna liczba podanych dawek wyniosła **139**, natomiast liczba zaszczepionych dziewcząt wyniosła **119**.

Tab. Nr 2. Zestawienie liczby zaszczepionych, liczby dawek i kosztów wydatkowanych na realizację programu.

l.p.	Nazwa oferenta	Łączna ilość zaszczepionych dzieci	Liczba podanych dawek	Koszt całkowity w (zł)
1.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr I, NZOZ Sp. z o.o.	24	42	6 300,00
2.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr III, NZOZ Sp. z o.o.	30	30	4 489,80
3.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV, NZOZ Sp. z o.o.	4	4	598,64
4.	NZOZ Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5, Sp. z o.o.	16	16	2 394,56
5.	nMedica S.C . Jolanta Nachel, Krzysztof Nachel	6	6	900,00
6.	CenterMed, Sp. z o. o.	39	41	6 022,90
GÓLEM		119	139	20 705,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań merytoryczno – finansowych złożonych przez podmioty lecznicze realizujące Program.

1.3. „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie”

Realizatorzy Programu:

1. Miejska Przychodnia Lekarska Nr II Sp. z o.o
2. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III Sp. z o.o
3. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV Sp. z o.o.
4. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 Sp. z o.o
5. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Ewaluacja programu

- **Ocena procesu realizacji programu**

„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie” realizowano przy udziale pięciu świadczeniodawców, w oparciu o zawarte z nimi umowy. W 2019 roku Miasto Tarnów opracowało nowy projekt programu szczepień populacyjnych skierowanych do osób starszych, który został przekazany do zaopiniowania Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Program uzyskał pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 76/2019 z dnia 18 czerwca 2019 roku. Nowoopracowany Program skierowany został do osób starszych w populacji „60+”, w tym w pierwszej kolejności do pensjonariuszy tarnowskich domów pomocy społecznej, które zadeklarowały udział swoich podopiecznych w Programie. Szczepienia w domach pomocy społecznej realizowały dwa podmioty lecznicze. Pensjonariusze zostali zbadani przez lekarza oraz zaszczepieni w miejscu swojego pobytu. Realizacja programu była wzmocniona kampanią informacyjno–edukacyjną, w ramach której opracowano i rozkolportowano plakaty informacyjne, ulotki edukacyjne oraz ulotki promujące Program. Dodatkowo wśród pacjentów przeprowadzono ankietę edukacyjną oceniającą poziom wiedzy pacjentów na temat profilaktyki grypy, przygotowano artykuł propagujący znaczenie prewencyjne szczepień przeciwko grypie i zamieszczono na stronie internetowej miasta Tarnowa www.tarnow.pl. Prowadzono również indywidualne rozmowy z pacjentami, którzy chcieli uzyskać informację o realizacji szczepień przeciwko grypie.

- **Przebieg realizacji Programu szczepień w poszczególnych podmiotach leczniczych**

Miejska Przychodnia Lekarska Nr II NZOZ Sp. z o. o., zgodnie z zawartą umową objęła szczepieniami przeciwko grypie kobiety i mężczyzn z wyszczególnionej populacji docelowej. W ramach realizacji programu została przeprowadzona kampania informacyjno – edukacyjna, skierowana do docelowej grupy populacyjnej i innych mieszkańców miasta. W tym celu rozkolportowano materiały edukacyjne i informacyjne w postaci ulotki edukacyjnej, ulotki informacyjnej oraz plakatu informacyjnego. Wszyscy pacjenci zostali przebadani przez lekarza i w zależności od stanu zdrowia zakwalifikowani do szczepień, a następnie zgodnie z zaleceniem lekarskim zaszczepieni przeciwko grypie. Łączna liczba zaszczepionych pacjentów wyniosła **215 osób**. Do wykonania szczepień zastosowano szczepionkę 4-walentną

pn. Vaxigrip Tetra. Realizator wykorzystał środki finansowe przeznaczone na realizację szczepień w całości w kwocie **9 829,56 zł.**

Miejska Przychodnia Lekarska NZOZ Nr III, Sp. z o.o. zgodnie z zawartą umową objęła szczepieniami przeciwko grypie kobiety i mężczyzn z wyszczególnionej populacji docelowej. W ramach realizacji programu została przeprowadzona kampania informacyjno – edukacyjna, skierowana do docelowej grupy populacyjnej i innych mieszkańców miasta. W tym celu opracowano i rozkolportowano materiały edukacyjne i informacyjne w postaci ulotki edukacyjnej, ulotki informacyjnej oraz plakatu informacyjnego. Wszyscy pacjenci zostali przebadani przez lekarza i w zależności od stanu zdrowia zakwalifikowani do szczepień, a następnie zgodnie z zaleceniem lekarskim zaszczepieni przeciwko grypie. Łączna liczba zaszczepionych pacjentów wyniosła **302 osoby**, w tym 172 kobiety i 130 mężczyzn. Wśród osób zaszczepionych było 20 pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga 48 w Tarnowie. Do wykonania szczepień zastosowano szczepionkę 4-walentną pn. Vaxigrip Tetra. Realizator wykorzystał środki finansowe przeznaczone na wykonanie szczepień w całości w kwocie **13 670,80 zł.**

Miejska Przychodnia Lekarska NZOZ Nr IV, Sp. z o.o. zgodnie z zawartą umową objęła szczepieniami przeciwko grypie kobiety i mężczyzn z wyszczególnionej populacji docelowej. W ramach realizacji programu została przeprowadzona kampania informacyjno – edukacyjna, skierowana do docelowej grupy populacyjnej i innych mieszkańców miasta. W tym celu opracowano i rozkolportowano materiały edukacyjne i informacyjne w postaci ulotki edukacyjnej, ulotki informacyjnej oraz plakatu informacyjnego. Wszyscy pacjenci zostali przebadani przez lekarza i w zależności od stanu zdrowia zakwalifikowani do szczepień, a następnie zgodnie z zaleceniem lekarskim zaszczepieni przeciwko grypie. Łączna liczba zaszczepionych pacjentów wyniosła **220**, w tym kobiet i mężczyzn. Do wykonania szczepień zastosowano szczepionkę 4-walentną pn. Vaxigrip Tetra. Realizator wykorzystał środki finansowe przeznaczone na wykonanie szczepień w całości w kwocie **10 042,82 zł.**

NZOZ Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5, Sp. z o.o. objęła szczepieniami przeciwko grypie kobiety i mężczyzn z wyszczególnionej populacji docelowej, zamieszkałych i zameldowanych na terenie miasta Tarnowa. W ramach realizacji programu została przeprowadzona kampania informacyjno – edukacyjna, skierowana do docelowej grupy populacyjnej i innych mieszkańców miasta. W tym celu opracowano materiały edukacyjne i informacyjne w postaci ulotki edukacyjnej, ulotki informacyjnej oraz plakatu informacyjnego. Wszyscy pacjenci zostali przebadani przez lekarza i w zależności od stanu zdrowia zakwalifikowani do szczepień, a następnie zgodnie z zaleceniem lekarskim zaszczepieni przeciwko grypie. Łączna liczba zaszczepionych pacjentów wyniosła **383 osoby**, w tym 203 kobiety i 189 mężczyzn. Wśród osób zaszczepionych było 47 pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szpitalnej 53. Do wykonania szczepień zastosowano szczepionkę 4-walentną pn. Vaxigrip Tetra. Realizator wykorzystał środki finansowe przeznaczone na wykonanie szczepień w całości w kwocie **16 841,35 zł.**

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w Tarnowie obejmowało programem szczepień ochronnych kobiety i mężczyzn z wyszczególnionej populacji docelowej, zamieszkałych i zameldowanych na terenie miasta Tarnowa. W ramach realizacji programu została przeprowadzona kampania informacyjno – edukacyjna, skierowana do docelowej grupy populacyjnej i innych mieszkańców miasta. W tym celu opracowano materiały edukacyjne i informacyjne w postaci ulotki edukacyjno – informacyjnej oraz plakatu informacyjnego.

Wszyscy pacjenci zostali przebadani przez lekarza i w zależności od stanu zdrowia zakwalifikowani do szczepień, a następnie zgodnie z zaleceniem lekarskim zaszczepieni przeciwko grypie. Łączna liczba zaszczepionych pacjentów wyniosła **210 osób**, w tym 97 kobiet i 113 mężczyzn. Do wykonania szczepień zastosowano szczepionkę 4-walentną pn. Vaxigrip Tetra. Realizator wykorzystał środki finansowe przeznaczone na wykonanie szczepień w kwocie **8 394,72 zł**.

- **Łączne zestawienie ilościowe wykonanych działań i efektów programu**

Łącznie w 2019 roku bezpłatnymi szczepieniami przeciwko grypie **objęto 1330 osób, w tym 63 pensjonariuszy** tarnowskich domów pomocy społecznej, co stanowi 2,7% objętej działaniami programu populacji docelowej. Wykonawcy szczepień nie odnotowali żadnych powikłań poszczepiennych u osób zaszczepionych. Spośród osób, które zgłosiły się do udziału w programie 3 nie zostały zakwalifikowane. Łączne środki wydatkowane na realizację Programu wyniosły: **58 779,25 zł**.

1.4 . Edukacja zdrowotna:

zadanie z zakresu zdrowia publicznego realizowane przez podmiot leczniczy pn.

Prowadzenie edukacji i kształtowanie zachowań prozdrowotnych u dzieci i rodziców w zakresie zdrowia jamy ustnej

Wykonawca zadania: Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Mościckie Centrum Medyczne realizowało zadanie po raz pierwszy na podstawie umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa. Zadanie realizowane jest w obszarze edukacji zdrowotnej i prewencji pierwszego stopnia w zakresie zdrowia jamy ustnej skierowanej do dzieci uczęszczających do tarnowskich przedszkoli oraz ich rodziców. Wykonawca spośród 4 metod realizacji zadania mógł wybrać minimalnie 3 metody bezpośredniej lub pośredniej edukacji zdrowotnej prowadzonej z zastosowaniem różnych metod i form edukacyjnych. Ostatecznie kampania edukacyjna dotycząca zdrowia jamy ustnej została przeprowadzona w 15 przedszkolach, które wyraziły chęć udziału w kampanii. Realizator pozyskał zgodę rodziców na udział ich dzieci w zadaniu. Bezpośrednie działania w poszczególnych przedszkolach prowadził lekarz stomatolog w trakcie specjalizacji ze stomatologii dziecięcej oraz higienistka stomatologiczna. W ramach zadania zorganizowano i przeprowadzono zajęcia edukacyjne skierowane do dzieci w przedziale wieku 4 – 6 lat ż. Zastosowano różnorodne formy edukacyjne dostosowane do wieku dzieci. Przeprowadzono rozmówki edukacyjne o zasadach higieny jamy ustnej i przyborach używanych do utrzymania tejże higieny, uczone prawidłowych metod szczotkowania zębów stosując do tego celu odpowiednie modele stomatologiczne, zorganizowano tzw. „pociąg z daleka”, który udawał się na szczotkowanie zębów z higienistką lub lekarzem stomatologiem, dzieci odsłuchiwały piosenki o szczotkowaniu ząbków. Ponadto rozmawiano z dziećmi o właściwym odżywianiu zapewniającym zdrowie zębów, przedstawiano ilustracje zdrowych i chorych zębów oraz uczone przyporządkować do nich właściwych pokarmów, organizowano pokaz krótkich filmów edukacyjnych pt. *Królik Pampis, Dr Ząbki Legenda Zembolandii*. Dzieci mogły też

zapoznać się z profesjonalnymi narzędziami stomatologicznymi. Dla rodziców zostały opracowane przez lekarza i wydrukowane broszury edukacyjne dotyczące higieny jamy ustnej oraz odpowiedniej diety, profesjonalnej profilaktyki jamy ustnej przeprowadzanej w gabinecie stomatologicznym. Dzieci zostały wyposażone w zestaw edukacyjny w formie szczoteczki do zębów, kubeczka i pasty do zębów oraz kalendarzyka mycia zębów, kolorowanek i łamigłówek dotyczących higieny jamy ustnej, podkładek pod kubeczek „pamiętaj o myciu ząbków”, lustreczka jednorazowego używanego w profesjonalnych gabinetach oraz tematycznych naklejek. Wykonawca wyposażył przedszkola biorące udział w kampanii w plakaty edukacyjne i plakaty informacyjne.

Równocześnie realizator zadania prowadził kampanię informacyjną i edukacyjną za pośrednictwem lokalnych środków masowego przekazu, w tym dwie audycje w radio ESKA związane tematycznie, dwa artykuły prasowe w gazecie TEMI, artykuł w Gazecie Krakowskiej, artykuł na stronie internetowej Gazety Krakowskiej, informacje na strony internetowe tarnow.pl, dentonet.pl, strony internetowe przedszkoli, stronę realizatora zadania i facebook oraz artykuł w miesięczniku TARNOW.PL

- **Łączne zestawienie ilościowe wykonanych działań i efektów zadania**

Łącznie działaniami objęto **1561 dzieci oraz pośrednio 1561 rodziców**. Rozkolportowano 1606 szt. materiałów edukacyjnych i broszur informacyjnych dla rodziców i pracowników przedszkoli, 144 plakaty edukacyjne i 106 plakatów informacyjnych, zakupiono modele dydaktyczne tj.: model szczęki wraz ze szczotką do zębów, filmy animowane, plakaty edukacyjne, tematyczne płyty CD z nagraniami edukacyjnymi, oraz pakiety edukacyjne. Przeprowadzono 72 spotkania z dziećmi. Łączny koszt zadania wyniósł 30 000 w tym ze środków dotacyjnych GMT - **30 000 zł**.

2. Profilaktyka wtórna Programy badań przesiewowych

Podjęmowane w tym obszarze działania mają na celu wczesne wykrycie choroby oraz powstrzymanie jej rozwoju i podjęcie stosownego leczenia. Wdrażane interwencje najczęściej mają charakter programów, w których centralny element stanowią badania przesiewowe skierowane na wykrycie choroby we wczesnym stadium, identyfikacja czynników ryzyka choroby oraz edukacja zdrowotna skierowana do wszystkich osób uczestniczących w programach. W roku 2019 wdrażano 1 program polityki zdrowotnej w omawianym obszarze działań profilaktycznych.

2.1. „Program wykrywania zakażeń HCV w populacji szczególnego ryzyka na terenie miasta Tarnowa”

Wykonawcy programu:

- Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

- NZOZ Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 Sp. z o.o.
- **Ocena procesu realizacji programu**

„Program wykrywania zakażeń HCV w populacji szczególnego ryzyka na terenie miasta Tarnowa” został opracowany i przekazany do zaopiniowania Agencji Technologii Medycznych i Taryfikacji w 2016 roku. Program uzyskał pozytywną opinię Prezesa AOTMiT nr 148/2016 z dnia 9 sierpnia 2016 r. Interwencja ma charakter badań przesiewowych skierowanych do osób dorosłych powyżej 18 roku życia, które należą do tzw. grupy ryzyka narażenia na zakażenie HCV. Realizatorami Programu w 2019 roku były dwa podmioty lecznicze, które wdrożyły go w oparciu o zawarte umowy z Gminą Miasta Tarnowa. Celem Programu jest wczesne wykrywanie zakażeń HCV w całej grupie ryzyka dorosłej populacji mieszkańców miasta Tarnowa. Badaniami przesiewowymi objęto osoby z tzw. „grupy ryzyka”, która była zidentyfikowana na podstawie odpowiedniego badania ankietowego skierowanego do osób powyżej 18. roku życia. Grupa ryzyka została określona na podstawie wyszczególnionych poniżej kryteriów ryzyka wskazanych przez Polską Grupę Ekspertów HCV, tj.:

- 1) biorców krwi i jej pochodnych (zwłaszcza przed 1992 r.),
- 2) leczonych iniekcjami i zabiegami operacyjnymi,
- 3) leczonych hemodializami,
- 4) po przebytych WZW typu B,
- 5) uzależnionych od preparatów odurzających stosowanych dożylnie lub donosowo,
- 6) stosujących zabiegi upiększające typu tatuaże, kolczykowanie itp.,
- 7) korzystających ze wspólnych narzędzi kosmetycznych i szczoteczki do zębów,
- 8) chorych na hemofilię,
- 9) zakażonych HIV,
- 10) pracowników opieki zdrowotnej,
- 11) z wykrytą patologiczną aktywnością aminotransferaz o niejasnej etiologii.

Do udziału w badaniach przesiewowych kwalifikowano osoby, u których stwierdzono przynajmniej 1 kryterium ryzyka. W ramach realizacji Programu przeprowadzono badanie ankietowe, następnie osoby zaliczone do grupy ryzyka objęto testem przesiewowym w kierunku wykrycia przeciwciał anty – HCV. W przypadku testu dodatniego, pacjent został zbadany przez lekarza pierwszego kontaktu. Lekarz informował pacjenta o zagrożeniu związanym z zakażeniem wirusem HCV oraz kierował do wykonania badania potwierdzającego (ponownego) tym samym testem przesiewowym. Pacjent z podwójnie dodatnim wynikiem testu został skierowany do lekarza chorób zakaźnych, celem dalszej diagnostyki.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o.

W ramach realizacji kampanii informacyjno – promocyjnej przygotowano plakaty, ulotki i broszury edukacyjne dla pacjentów. Promowano Program za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook, na stronie internetowej wykonawcy oraz na stronie internetowej Miasta Tarnowa. Dodatkowo rozesłano komunikaty do ościennych parafii oraz przedsiębiorców. Wykonawca objął badaniem ankietowym **176 pacjentów**. Z tej grupy wyłoniono **166 osób**, w tym 98 kobiet i 68 mężczyzn, u których przeprowadzono podstawowy test w kierunku wykrycia przeciwciał anty – HCV. Pozytywny wynik badania przesiewowego stwierdzono u 3 osób badanych. Dwie osoby objęto ponownym badaniem testem anty – HCV i edukacją zdrowotną, a następnie skierowane zostały na konsultację

specjalistyczną do poradni chorób zakaźnych, natomiast jedna osoba z reaktywnym wynikiem badania nie zgłosiła się na powtórne badanie. Środki finansowe przeznaczone na realizację programu pochodziły z budżetu Gminy Miasta Tarnowa i wyniosły: **5 481,25 zł**.

Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5

Wykonawca rozpoczął realizację programu od przeprowadzenia kampanii informacyjno – edukacyjnej, w ramach której przygotowano plakaty i ulotki dla pacjentów oraz przekazano informację o realizacji Programu do innych przychodni działających na terenie miasta Tarnowa. Kampania edukacyjna oraz badanie ankietowe kwalifikujące do udziału w Programie badań przesiewowych realizowały pielęgniarki. Badaniem ankietowym i edukacją dotyczącą profilaktyki zakażeń HCV **objęto 180 pacjentów**. Do badań przesiewowych zakwalifikowano **164 pacjentów**, w tym 115 kobiet i 49 mężczyzn, u których przeprowadzono podstawowy test w kierunku wykrycia przeciwciał anty HCV. W grupie osób badanych nie stwierdzono wyników pozytywnych. Środki finansowe przeznaczone na realizację programu wyniosły: **5 350 zł**.

- **Łączne zestawienie ilościowe wykonanych działań i efektów programu**

Łącznie badaniem testem przesiewowym anty HCV **objęto 330 osób** wylonionych z grupy populacyjnej liczącej **356 osób**. Pozytywny wynik badania stwierdzono u **3 osób**. Łączne środki finansowe wykorzystane na realizację programu wyniosły: **10 831,25 zł**. Poniżej w tabeli przedstawiono czynniki ryzyka wg których kwalifikowano pacjentów do udziału w programie. Średnio u osób zgłaszających się do programu występowały trzy czynniki ryzyka zakażenia wirusem HCV. Najczęstszym kryterium kwalifikacji do objęcia pacjenta badaniem przesiewowym były zabiegi operacyjne, drobne zabiegi kosmetyczne lub medyczne, szycie ran, iniekcje badania diagnostyczne typu kolonoskopia, gastroscopia, bronchoskopia, tatuaże, natomiast rzadziej wskazywano jako czynnik ryzyka korzystanie ze wspólnych narzędzi kosmetycznych i szczotek do zębów, leczenia z powodu WZB typu B, ryzykownych zachowań seksualnych oraz przyjmowania narkotyków.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przez organizacje pozarządowe

3. Profilaktyka trzeciorzędowa

Zadania z zakresu zdrowia publicznego

Programy i zadania realizowane w tym obszarze to głównie zadania o charakterze specjalistycznych terapii rehabilitacyjnych oraz profilaktyczno - edukacyjnych, skierowane do wybranych grup społecznych miasta Tarnowa. Programy rehabilitacyjne przede wszystkim skierowane są do osób przewlekle chorych lub niepełnosprawnych, stanowiąc dla nich formę wsparcia fizycznego i psychicznego, poprawiającą ich jakość życia. W obszarze tym wdrażano łącznie 7 zadań z zakresu zdrowia publicznego.

3.1. „Rehabilitacja (domowa) osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu (reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekle schorzenia narządu ruchu lub stwardnienie rozsiane)”

Wykonawcy zadania:

- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie
- Stowarzyszenie „Aktywni Dla Zdrowia”
- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Tarnowie

- **Ocena procesu realizacji zadania**

Zadanie „Rehabilitacja (domowa) osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu (reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekle schorzenia narządu ruchu lub stwardnienie rozsiane)” realizowano zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Polskim Towarzystwem Walki z Kalectwem, pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Stowarzyszeniem „Aktywni Dla Zdrowia” oraz pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Polskim Towarzystwem Stwardnienia Rozsianego Oddział w Tarnowie. Zadanie ma charakter rehabilitacji realizowanej w obszarze profilaktyki trzeciorzędowej, skierowanej szczególnie do osób ciężko i przewlekle chorych na stwardnienie rozsiane, reumatoidalne zapalenie stawów, oraz inne schorzenia powodujące niesprawność narządu ruchu.

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie

Nabór uczestników do udziału w zadaniu został poprzedzony działaniami promocyjnymi, polegającymi na zamieszczeniu ogłoszeń i ulotek informacyjnych dotyczących realizacji zadania w siedzibie Stowarzyszenia oraz na jego stronie internetowej w przychodniach na terenie miasta jak również udzielając telefonicznej i bezpośredniej informacji osobom zainteresowanym w ramach pełnionego dyżuru. Na rehabilitację domową zakwalifikowano **29 osób**. Celem głównym programu rehabilitacyjnego było zwiększenie sprawności ruchowej, niwelowanie dysfunkcji wynikających z uszkodzenia narządu ruchu i samodzielności osób ciężko chorych, zmniejszenie dolegliwości bólowych a także poprawa psychicznego stanu zdrowia i jakości życia. Osoby rehabilitowane cierpiały na niesprawność ruchową i trudności w przemieszczaniu się i posiadały orzeczoną grupę inwalidztwa w stopniu znacznym. Działania podejmowane przez Stowarzyszenie stanowią pewną formę uzupełnienia świadczeń rehabilitacyjnych wykonywanych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Terapia polegała na wykonaniu serii nieodpłatnych, indywidualnych zabiegów rehabilitacyjnych. Proces terapeutyczny rozpoczęto od wstępnego badania lekarskiego przeprowadzonego u każdego chorego. Lekarz oceniał stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz zakres niepełnosprawności fizycznej, na podstawie której ustalano metodykę postępowania rehabilitacyjnego i indywidualny zakres świadczeń terapeutycznych. Oceniano także stan psychiczny chorego i stopień zapotrzebowania na indywidualną pomoc psychologiczną. W ramach terapii lekarze i rehabilitanci prowadzili także działania edukacyjne skierowane zarówno do rehabilitowanych pacjentów jak i rodziny lub opiekunów. Zabiegi rehabilitacyjne obejmowały głównie kinezyterapię wspomaganą zabiegami fizykoterapeutycznymi z użyciem lasera oraz masażu leczniczego. W realizacji zadania

wzięło udział 4 fizjoterapeutów, 2 lekarzy oraz psycholog, który stosował indywidualną terapię u osób potrzebujących pomocy. Zabiegi rehabilitacyjne u 1 pacjenta wykonywano 2 – 3 razy w tygodniu po 60 min. Każdy pacjent skorzystał z 10 wizyt fizjoterapeuty, a fizjoterapeuci przepracowali łącznie 290 h. Dzięki zastosowanej terapii uzyskano u części pacjentów poprawę lokomocji i ogólnej sprawności, natomiast u osób z ciężkim stopniem niepełnosprawności rehabilitacja pozwoliła zachować wydolność fizyczną na dotychczasowym poziomie. Terapia przyczyniła się do poprawy równowagi psychicznej, chorzy lepiej radzili sobie ze stresem, a w niektórych przypadkach nauczyli się obsługiwać posiadany sprzęt rehabilitacyjny, z którego wcześniej nie potrafili skorzystać. Całkowity koszt zadania wyniósł **29 709,68 zł**, a środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły **28 000 zł**. Stowarzyszenie złożyło sprawozdanie merytoryczno – finansowe i przedłożyło stosowne dokumenty.

Stowarzyszenie „Aktywni Dla Zdrowia”

Realizację zadania rozpoczęto od jego promocji za pośrednictwem odpowiednich środków przekazu, w tym zamieszczenia dwukrotnie informacji w tygodniku „TEMI”. Wykonawca opracował materiały edukacyjne dla pacjentów i ich rodzin lub opiekunów oraz promował zadanie na stronie internetowej Stowarzyszenia. Do udziału w rehabilitacji zakwalifikowano **29 osób**. Każdy pacjent został zbadany przez lekarza, który wykluczył ewentualne przeciwwskazania do rehabilitacji oraz ustalił indywidualne zalecenia dotyczące rodzaju terapii. Lekarze wykonali 29 wizyt domowych. Cykl rehabilitacyjny polegał na wykonaniu 10 wizyt w domu chorego trwających 1 h. Fizjoterapeuci przepracowali z chorymi łącznie 290 h. W ramach rehabilitacji zostały przygotowane indywidualne plany działań terapeutycznych. Dodatkowo rodziny lub opiekunowie osób ciężko chorych otoczone były opieką pielęgniarską. Pielęgniarka prowadziła edukację zdrowotną dotyczącą sposobu prowadzenia opieki nad osobą ciężko chorą, profilaktyki przeciwdrobnoustrojowej oraz zagrożeń i powikłań chorobowych charakterystycznych u osób leżących. Pielęgniarka objęła działaniami edukacyjnymi 7 osób. Psycholog udzielił wsparcia 6 osobom potrzebującym pomocy i ich rodzinom. Przeprowadzona terapia przyniosła poprawę stopnia sprawności indywidualnej u części osób rehabilitowanych, przeciwdziałała wykluczeniu społecznemu zarówno osób chorych jak i ich opiekunów. Całkowity koszt zadania wyniósł 29 475 zł, a środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły **28 000 zł**.

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Tarnowie

Wykonawca rozpoczął realizację zadania od przeprowadzenia kampanii informacyjnej, w ramach której promowano zadanie za pośrednictwem rozgłośni radiowej RDN Małopolska oraz na portalu radia www.rdn.pl. Do udziału w rehabilitacji zakwalifikowano **14 osób** z orzeczoną niepełnosprawnością głównie chore na stwardnienie rozsiane, dla których zostały przygotowane indywidualne plany rehabilitacyjne. Uczestnicy zostali przebadani przez lekarza celem oceny stanu zdrowia i zalecenia indywidualnego planu rehabilitacji. Każda osoba zakwalifikowana do rehabilitacji mogła skorzystać z pomocy psychologa. Fizjoterapeuci przeprowadzili - dwukrotnie w okresie realizacji zadania - cykl zabiegów rehabilitacyjnych. W czasie realizacji powtórnego cyklu rehabilitacyjnego prowadzona była równocześnie edukacja zdrowotna. Rehabilitanci przepracowali łącznie 196 h, a psycholog 14 h. Całkowity koszt zadania wyniósł **11 760 zł**, a środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły **11 000 zł**.

- **Łączne zestawienie ilościowe wykonanych działań i efektów programu**

Łącznie w ramach realizacji terapii rehabilitacyjnej w domu chorego działaniami **objęto 72 osoby** ciężko i przewlekle chorych. Lekarze przeprowadzili badania wstępne i końcowe oceniające efekty zastosowanej terapii u chorych, przepracowując łącznie 72 h. Fizjoterapeuci przepracowali łącznie 776 h. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 70 944,68 zł. Łączny koszt dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na realizację zadania wyniósł: **67 000 zł.**

3.2. „Rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą”

Wykonawca zadania:

- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie
- Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „START”

Ocena procesu realizacji zadania

Zadanie „Rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą” realizowano zgodnie z zawartymi pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Polskim Towarzystwem Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie oraz pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Tarnowskim Zrzeszeniem Sportowym Niepełnosprawnych „START”. Zadanie ma charakter programu terapeutyczno - rehabilitacyjnego skierowanego do osób zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym z tytułu chorób narządu ruchu, w tym kończyn górnych, dolnych oraz całego gorsetu mięśniowego. Zadanie łączy działania terapeutyczne i rehabilitacyjne z zakresu kinezyterapii ogólnoustrojowej i manualnej oraz rehabilitacji poprawiającej sprawność lokomocyjną kończyn dolnych i wzmacniającej gorset mięśniowy, która pozwala na poprawę sprawności fizycznej i umysłowej.

Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „START”

Stowarzyszenie objęło terapią rehabilitacyjną łącznie 14 osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, wymagających stałej rehabilitacji, w tym inwalidów ze schorzeniami wrodzonymi i rozwojowymi narządu ruchu oraz pourazowymi schorzeniami wieku dojrzałego. Dominującą grupą osób uczestniczących w terapii były osoby niepełnosprawne, które uprawiają sport wyczynowy. Dla wszystkich uczestników terapii opracowano indywidualne programy usprawniające. Program terapeutyczny opierał się na działaniach rehabilitacyjnych ogólnie usprawniających z dominacją indywidualnie zróżnicowanej kinezyterapii, ćwiczeń funkcjonalnych, stabilizacyjnych i koordynacyjnych. Dodatkowo terapią objęto osoby niepełnosprawne, ale nie uprawiające sportu wyczynowo. Szczególny nacisk położono na doskonalenie lokomocji w obszarze treningu chodu lub nauki jazdy na wózku. Ponadto, prowadzono rehabilitację kończyn górnych z zakresu ruchomości, koordynacji ruchowej oraz trening funkcji manualnych ręki. Ponadto, w cyklu terapeutycznym zastosowano metodę PNF - metodę pn. „sport narzędziem rehabilitacji”, NDT bobath czy Kinetic Controll. Dzięki zastosowanym metodom rehabilitacyjnym pacjenci uzyskali poprawę sprawności motorycznej i kondycji fizycznej, poprawę funkcji manualnych,

poprawę techniki chodu lub techniki jazdy na wózku oraz poprawę wydolności sercowo – naczyniowej. Dodatkowym wsparciem dla uczestników było przygotowanie zestawów ćwiczeń doskonalących sprawność funkcjonalną (sprawność dnia codziennego) oraz nauczanie sposobu ich wykonywania i rozpoznawania różnicy pomiędzy treningiem sportowym a zajęciami rehabilitacyjnymi. W trakcie realizacji projektu fizjoterapeuci przepracowali łącznie 140 godzin zajęć, w ramach 10 spotkań z osobą usprawnianą. Stowarzyszenie promowało realizację zadania za pośrednictwem własnej strony internetowej, portalu społecznościowego facebook oraz rozmów bezpośrednich z osobami niepełnosprawnymi oraz plakatów informacyjnych. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 9 400 zł, a środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły łącznie **8 400 zł**.

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie

Stowarzyszenie zakwalifikowało i objęło działaniami rehabilitacyjnymi 16 dorosłych osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, którym zaproponowano cykl terapeutyczny realizowany w czterech grupach. Dla każdej grupy zajęcia odbywały się w wymiarze 20 godzin kinezyterapii oraz 10 godzin muzykoterapii. Realizacja zadania została poprzedzona promocją programu przez zamieszczenie ogłoszeń i komunikatów informacyjnych na stronie internetowej Stowarzyszenia. Stowarzyszenie opracowało ulotkę informacyjną, którą udostępniono w siedzibach podmiotów leczniczych na terenie miasta. Osoby zainteresowane uczestnictwem w zadaniu mogły uzyskać stosowne informacje telefonicznie lub osobiście kontaktując się ze Stowarzyszeniem. Wszyscy uczestnicy zadania zostali objęci lekarską oceną stanu zdrowia i otrzymali stosowne zalecenia dotyczące rehabilitacji. Usprawnianie pacjentów prowadzone było nowoczesnymi metodami fizjoterapeutycznymi maksymalizującymi efektywność terapii w możliwie krótkim czasie, które wsparto działaniami terapeutycznymi z zakresu kinezyterapii, tj.: ćwiczenia bierne, w odciążeniu, czynne, wolne i z oporem, ćwiczenia oddechowe, równoważne, pionizacja, nauka chodu i korekcja chodu, ćwiczenia redresyjne, ćwiczenia z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego, ćwiczenia wg metod neurofizjologicznych oraz relaksacja ostizometryczna mięśni. O zakwalifikowaniu do rehabilitacji decydowała kolejność zgłoszeń oraz badanie lekarza specjalisty rehabilitacji, który oceniał stan zdrowia każdego z uczestników. Kolejną formą usprawniania była muzykoterapia, podczas której chorzy ćwiczyli przy muzyce lub uczestniczyli w zabawach ruchowych z zastosowaniem piłek, lasek gimnastycznych, taśm oraz ćwiczeń relaksacyjno – oddechowych. W ramach cyklu terapeutycznego można było także skorzystać ze wsparcia psychologa. Równocześnie z cyklem terapeutycznym prowadzono działania edukacyjne w formie wykładów i prelekcji dla pacjentów, które miały na celu promowanie aktywności ruchowej podtrzymującej efekty terapii i zdrowego trybu życia, instruktaż fizjoterapeuty w zakresie ćwiczeń w warunkach domowych oraz przekazanie informacji dotyczących form wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Działania podejmowane w ramach zadania wykonali specjaliści, w tym lekarze, fizjoterapeuci i psychologowie. Lekarze przepracowali łącznie 16 h godziny, fizjoterapeuci przepracowali 120h. Ze wsparcia psychologicznego skorzystało 5 osób. W zajęciach edukacyjnych grupowych wzięło udział 12 osób, ponadto lekarze i fizjoterapeuci prowadzili edukację indywidualną skierowaną do wszystkich osób biorących udział w terapii. Dzięki terapii uzyskano wiele efektów terapeutycznych: zmniejszenie przykurczy, wzmocnienie siły mięśniowej, podniesienie sprawności manualnej pacjentów, poprawę wydolności chodu oraz poprawę mobilności i sprawności ogólnej u uczestników terapii. Działania rehabilitacyjne wpłynęły na poprawę jakości życia osób rehabilitowanych oraz zmniejszenie stresu wynikającego z trudności życiowych spowodowanych chorobą. Środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta

Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły **łącznie 9 600 zł**. Koszt całkowity zadania – **10 294,54 zł**.

- **Łączne zestawienie ilościowe wykonanych działań i efektów zadanie**

Łącznie w ramach realizacji programu terapeutycznego w roku 2019 objęto działaniami **30 osób** z lekkim i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym osoby niepełnosprawne uprawiające różne dyscypliny sportowe. Fizjoterapeuci przepracowali w ramach zadania 337h.

3.3. „Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”

Wykonawca zadania: Stowarzyszenie „Klub Amazonka”

Ocena procesu realizacji zadania

Zadanie „Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii” wdrażano zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Stowarzyszeniem Klub „Amazonka”. Zadanie ma charakter programu rehabilitacyjno – terapeutycznego, którego celem jest pomoc „amazonkom” w powrocie do zdrowia w wymiarze psychofizycznym. Terapia winna przyczynić się do zlikwidowania objawów ubocznych będących następstwem zabiegu operacyjnego, obniżenia poczucia lęku i spowodowania wzrostu wiary we własne możliwości i powrót do zdrowia. Łącznie różną formą terapii objęto 49 kobiet po amputacji piersi, które są członkiniami Stowarzyszenia. Proces rehabilitacji fizycznej u kobiet po amputacji piersi, skupiony jest przede wszystkim na poprawie ogólnej sprawności fizycznej, ograniczeniu dolegliwości bólowych, poprawie zakresu ruchowego ręki i barku, likwidacji przykurczy i zniesieniu obrzęku. W ramach realizacji zadania amazonki objęte są grupowymi ćwiczeniami gimnastycznymi i zabiegami rehabilitacyjnymi prowadzonymi na sali do ćwiczeń, z których skorzystały 44 kobiety oraz na basenie, z których skorzystało 14 „amazonek”. Dodatkowo przeprowadzono 45 serii zabiegów masażu limfatycznego u 33 kobiet oraz 46 zabiegów tapingu u 27 kobiet, które stosowano w zależności od rozmiarów obrzęku kończyny po stronie amputowanej piersi. Ze względu na problem z zachowaniem równowagi psychicznej u kobiet, spowodowanej przebiegającą chorobą nowotworową prowadzona jest terapia psychologiczna zarówno indywidualna jak i grupowa. Amazonki w ramach wolontariatu pomagają kobietom, które przebywają na leczeniu szpitalnym przed operacją i w trakcie leczenia, szczególnie w czasie wyczerpującej chemioterapii. Ponadto, działają na rzecz wszystkich nowych „amazonek” oczekujących wsparcia w tym trudnym czasie Amazonki przygotowują corocznie plakaty i ulotki edukacyjno – informacyjne dla kobiet zarówno cierpiących na nowotwór piersi, jak i innych zainteresowanych. W tym zakresie wydrukowano 15 szt. plakatów informacyjnych, 10 szt. afiszy informujących o planowanym wygłoszeniu (w siedzibie Stowarzyszenia) referatu przez lekarza onkologa oraz 500 szt. ulotek edukacyjnych i 50 szt. kart do oceny efektu terapeutycznego. Amazonki wzięły udział w audycjach promujących profilaktykę raka piersi w Radio ESKA i radio Kraków. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **15 536,44 zł**. Środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły łącznie **14 000 zł**.

3.5. „Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Wykonawca zadania: Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO

Ocena procesu realizacji zadania

Zadanie „Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi” Zadanie realizowano zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Stowarzyszeniem ICH LEPSZE JUTRO. Program miał charakter specjalistycznej terapii rehabilitacyjnej skierowanej do dzieci chorych na zespół Downa i/lub niepełnosprawności sprzężone. Celem programu terapeutycznego było zwiększenie aktywności i samodzielności społecznej dzieci przez zastosowanie odpowiednich działań terapeutycznych. Stowarzyszenie posiada odpowiednio przygotowane do tego celu sale rehabilitacyjne wyposażone w stosowny sprzęt rehabilitacyjny, będący własnością Stowarzyszenia. Realizację programu terapeutycznego poprzedzono kampanią informacyjną prowadzoną za pośrednictwem radia, portali internetowych, ogłoszeń w placówkach prowadzonych przez Stowarzyszenie (Przedszkolu „Mały Książę”) i innych miejscach publicznych. W ramach terapii prowadzono rehabilitację obejmującą dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, na którą składały się następujące działania: zajęcia ogólnoruchowe rozwijającą motorykę dużą i małą, gimnastyka korekcyjna, terapia zajęciowa stymulująca sprawności manualne i grafomotoryczne oraz terapia neurologopedyczna zwiększająca aktywność mięśni ustno - twarzowych. W ramach poszczególnych terapii przygotowano instruktaż dla rodziców do pracy z dzieckiem w domu. Terapię prowadził zespół specjalistów tj. fizjoterapeuta, pedagog, psycholog i neurologopeda. Stowarzyszenie prowadziło dla każdego dziecka indywidualną kartę pracy, w której odnotowywano podjęte działania. W ramach realizacji zadania wykonano 90 świadczeń terapeutycznych. Liczba godzin pracy z poszczególnymi dziećmi była uzależniona od rodzaju prowadzonych działań i wynosiła od 5 – 25 godzin pracy z jednym dzieckiem. Środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły **10 000 zł**. Działaniami programu objęto **10 dzieci** oraz **10 rodziców** (opiekunów). Koszt całkowity zadania wyniósł: **10 748,28 zł**.

3.6. „Rehabilitacja oraz aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi”

Wykonawca zadania:

Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną -
Koło w Tarnowie

• Ocena procesu realizacji zadania

Zadanie „Rehabilitacja i aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi” realizowano zgodnie z umową

zawartą pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie. Program miał charakter specjalistycznej terapii rehabilitacyjno - edukacyjnej obejmującej 10 dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz innymi niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz pośrednio ich rodziców lub opiekunów prawnych. Grupę uczestników programu charakteryzowała różnorodność objawów zaburzeń zespołów porażennych, uszkodzenia mózgu oraz poziom występowania zaburzeń wtórnych. Celem terapii jest zwiększenie dostępu do kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym i innymi niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz zaburzeniami powodowanymi uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego. Kompleksowa terapia w systemie skoordynowanej pracy specjalistów tj. rehabilitanta, psychologa, logopedy, pedagogów opierając się na bezpośredniej współpracy umożliwiła prowadzenie dzieci w sposób ciągły. Dla każdego dziecka uczestniczącego w terapii przygotowano indywidualny program terapeutyczny. Dla dzieci rozpoczynających rehabilitację przygotowano program całościowy, natomiast dla dzieci uczestniczących dłużej niż rok w terapii dokonuje się stosownych modyfikacji w ich programie terapeutycznym. Terapia przyczynia się do poprawy komfortu psychiczno – fizycznego chorego, rozszerza umiejętności ruchowe, wzmacnia mięśnie i stymuluje czucie głębokie, koryguje postawę ciała i funkcjonowanie układu oddechowego oraz ogólnej wydolności organizmu. Rekrutacja do udziału w projekcie prowadzona jest systematycznie przez cały okres realizacji programu. Celem promocji zadania przygotowano plakaty, informację na stronę internetową Stowarzyszenia oraz informację na tablicę informacyjną w siedzibie PSONI – Koło w Tarnowie oraz Ośrodka Wczesnej Interwencji i Niepublicznym Przedszkolu Specjalnym „Kolorowy Zakątek”. Do przeprowadzenia terapii zakupiono odpowiednie pomoce dydaktyczne. W rehabilitacji kompleksowej dzieci stosowane są bardzo zróżnicowane metody terapeutyczne, które dostosowuje się do indywidualnych potrzeb dziecka. W procesie rehabilitacyjnym stosowane są następujące metody terapeutyczne: metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne, metoda Knillów, metoda NDT-Bobath, metoda integracji sensorycznej, rehabilitacja ruchowa, masaż klasyczny i inne metody uwzględniające mechanizmy odruchu postawy, przemieszczanie się w celach poznawczych i ćwiczenia ogólnie usprawniające. Cykl terapeutyczny polegał na prowadzeniu indywidualnej terapii logopedycznej z dzieckiem oraz prowadzeniu instruktażu dla rodziców, indywidualnej terapii pedagogicznej z dzieckiem i prowadzeniu instruktażu słownego dla rodziców, rehabilitacji ruchowej z dzieckiem i prowadzeniu instruktażu dla rodziców oraz terapii psychologicznej z dzieckiem i prowadzeniu instruktażu słownego dla rodziców. Instruktaż dla rodziców pomaga rodzicom pracować z dzieckiem w warunkach domowych. Realizacja programu zwiększyła dostęp chorych dzieci do specjalistycznych zabiegów i terapii, dzięki czemu dzieci mogły rozwijać różne formy komunikowania się, rozwijać samodzielność i niwelować nieprawidłowości w rozwoju intelektualnym, rozwijać zainteresowania i samodzielność ruchową. Dzieci ze znacznym upośledzeniem ogólnoustrojowym dzięki zastosowanej rehabilitacji mogły nabyć umiejętność żucia, gryzienia i stosunkowo poprawnego połykania. Ponadto rehabilitacja ruchowa wzmocniła stymulację mięśni i normalizację napięcia mięśniowego i ogólnej wydolności organizmu. W trakcie zajęć logopedycznych oddziaływano na aparat oddechowy dziecka, rozwój mowy, usuwanie deformacji, dodatkowo prowadzono zajęcia rozwijające umiejętności społeczne oraz funkcje poznawcze u dzieci tj. uwaga, pamięć, spostrzeganie, myślenie. Prowadzono zajęcia rozwijające umiejętności społeczne oraz funkcje poznawcze. Wsparciem objęto 10 rodziców dzieci. Stowarzyszenie w trakcie realizacji programu prowadziło jego promocję zamieszczając ogłoszenie w lokalnej prasie oraz na własnej stronie internetowej. Środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły łącznie **16 000 zł**. Koszt całkowity wyniósł: **17 709,16 zł**.

3.7. „Rehabilitacja dzieci z wadą słuchu lub zaburzeniami sensorycznymi”

Wykonawca zadania: Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO

Ewaluacja programu

- **Ocena procesu realizacji zadania**

Zadanie „Rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu lub zaburzeniami sensorycznymi” był realizowany przez Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Stowarzyszeniem ICH LEPSZE JUTRO. Program miał charakter terapii rehabilitacyjnej skierowanej do dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub z dysfunkcją narządu słuchu, wadami sprzężonymi z niedosłuchem oraz dzieci z zaburzeniami sensorycznymi. Terapia ma na celu przyczynić się do rozwoju umiejętności komunikacyjnych i językowych u chorych dzieci, a także poprawy rozwoju psychoruchowego. Zadanie promowano za pośrednictwem ogłoszeń radiowych w radiu RDN Małopolska oraz ogłoszeń zamieszczonych na lokalnych portalach internetowych, stronach internetowych, w tym na stronie Stowarzyszenia oraz w siedzibie Stowarzyszenia, a także na stronie internetowej Miasta Tarnowa. Realizację programu rozpoczęto od dokonania naboru uczestników oraz oceny stopnia i rodzaju niepełnosprawności u dzieci zgłoszonych do udziału w terapii. Warunkiem uczestnictwa w zajęciach było posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub inny dokument potwierdzający występowanie wady słuchu lub zaburzeń procesów przetwarzania sensorycznego. Następnie opracowano harmonogram spotkań terapeutycznych i przygotowano indywidualne programy rehabilitacyjne dla każdego dziecka objętego rehabilitacją. Zajęcia rehabilitacyjno – terapeutyczne prowadzono w odpowiednio przygotowanych do tej działalności pomieszczeniach tj.: w gabinecie integracji sensorycznej, gabinecie terapii psychologicznej i gabinecie fizjoterapii, które zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny w tym komputer z oprogramowaniem do prowadzenia terapii logopedycznej, sprzęt do ćwiczeń sensorycznych oraz rehabilitacji ruchowej. Terapia prowadzona była przez terapeutów integracji sensorycznej, psychologa, logopedę oraz fizjoterapeutów. Celem zastosowanej terapii sensorycznej było niwelowanie zaburzeń procesów przetwarzania sensorycznego, natomiast terapia logopedyczna została wsparta elementami logo rytmiki – metodę stosowaną w profilaktyce i postępowaniu logopedycznym mającą na celu kształcenie mowy oraz usprawnienie i koordynację ruchów całego ciała. W czasie indywidualnych spotkań z fizjoterapeutą zrealizowano zajęcia ruchowe ogólnie usprawniające z uwzględnieniem ćwiczeń sprawności motorycznej. Dzięki zastosowanej terapii uzyskano następujące efekty terapeutyczne: poprawę jakości życia, poprawę motoryki małej i dużej, koordynacji wzrokowo – ruchowej, poprawę zdolności manualnych, obniżenie napięcia mięśniowego. Przeprowadzone zajęcia logopedyczne wpłynęły na rozwój pamięci słuchowej, kojarzenie wzrokowo – słuchowe, poszerzenie słownictwa, usprawnienie logicznego myślenia. Terapia psychologiczna spowodowała wyciszenie emocjonalne u niektórych dzieci, wpłynęła na poprawę koncentracji, natomiast zajęcia integracji sensorycznej przyczyniły się do poprawy koordynacji wzrokowo ruchowej u dzieci z zaburzeniami, lepszego poznania własnego ciała oraz poprawy orientacji przestrzennej. Działaniami programu objęto **10 dzieci** zamieszkałych w Tarnowie oraz ich rodziców lub opiekunów. Terapeuci przeprowadzili terapię w łącznej liczbie 95

świadczeń terapeutycznych, które były dobierane indywidualnie w zależności od rodzaju niepełnosprawności. Liczba świadczeń u 1 dziecka kształtowała się na poziomie 23 – 3. Całkowity koszt zadania wynosił 10 600 zł, natomiast środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Miasta Tarnowa na dotację dla Stowarzyszenia wyniosły łącznie **10 000 zł.**

3.8. „Terapia i aktywizacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, skierowana do dzieci i dorosłych”

Wykonawca zadania: Fundacja: „Rusz się!”

Ewaluacja programu

- **Ocena procesu realizacji zadania**

Zadanie „Terapia i aktywizacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, skierowana do dzieci i dorosłych” było realizowane na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Fundacją „Rusz się!”. Zakres przedmiotowy zadania obejmował organizację i wykonanie terapii o charakterze profilaktyki trzeciorzędowej polegającej na rehabilitacji i aktywizacji ruchowej osób niepełnosprawnych z ograniczoną umiarkowanie lub znacznie sprawnością narządu ruchu, zarówno dzieci jak i dorosłych. W ramach zadania wykonawca zorganizował i przeprowadził zajęcia aktywizacji ruchowej w wodzie z zastosowaniem metody Halliwick z elementami nauki pływania oraz terapii rehabilitacyjnej z wykorzystaniem metody Bad Ragaz Method tzw. PNF w wodzie (łącznie lub wymiennie), dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób objętych terapią. Nabór do udziału w rehabilitacji Fundacja prowadziła przez zamieszczenia ogłoszenia o realizacji projektu na stronie internetowej wykonawcy www.ruszsie.org.pl oraz przy wykorzystaniu mediów społecznościowych, jak również przy pomocy plakatów informacyjnych. Do udziału w projekcie zakwalifikowano łącznie 24 osoby, w tym 16 osób poniżej 18. roku życia i 9 osób dorosłych. Sporządzono także listę rezerwową składającą się z dodatkowych 3 osób. Osoby te mogły wymiennie korzystać z zajęć w przypadku nagłej nieobecności uczestnika zakwalifikowanego do udziału w zajęciach. Rehabilitacja odbywała się w 4 grupach sześciuosobowych. Ćwiczenia zostały dobrane indywidualnie zgodnie z potrzebami uczestnika. Osoba rehabilitowana była wspomagana przez instruktora pływania lub asystenta instruktora/wolontariusza. Wolontariuszami byli instruktorzy aktywnej rehabilitacji, fizjoterapeuci i studenci fizjoterapii. Fundacja przeszkoliła wolontariuszy w zakresie bezpieczeństwa pracy z osobą niepełnosprawną na basenie. Przeprowadzono ponadto instruktaż dotyczący wejścia do wody i wyjścia z wody dla opiekunów i rodziców dzieci uczestniczących w projekcie. Każda z grup Głównym celem realizowanej terapii było przystosowanie psychiczne do warunków panujących w otoczeniu wodnym, doświadczenie pływalności i wyporu wody. Stopień realizacji tego celu został osiągnięty w 75% we wszystkich grupach. Terapia miała na celu również kontrolę oddychania, kontrola równowagi oraz rozluźnienie mięśni. Ponadto kontrolę rotacji, nabycie umiejętności zmiany pozycji w wodzie, naukę równowagi w bezruchu, utrzymania

stabilnej, czy bezpiecznej pozycji utrzymywania się na wodzie. Dzięki zastosowanej terapii osiągnięto następujące parametry: poprawę tzw. oswojenia z wodą u 85% uczestników, samodzielną kontrolę oddechu po zanurzeniu i przy kontakcie z wodą u 72% osób, poprawa koordynacji wzrokowo- ruchowej u 78% osób oraz wiele innych efektów terapeutycznych osiąganych indywidualnie przez uczestników zadania. Wszystkie elementy terapii miały zwiększyć poczucie bezpieczeństwa uczestników w wodzie, poczucia komfortu. Końcowym założeniem terapii była nauka prostych, podstawowych ruchów pływackich. Dla każdego uczestnika opracowano kartę oceny sprawności. Koszt łączny zadania wyniósł: 21 011,91 zł, a koszt dotacji z budżetu Gminy Miasta Tarnowa: **19 900 zł.**

- **Łączne zestawienie ilościowe wykonanych działań i efektów zadania**

Łącznie działaniami objęto 25 osób (1 osoba wymiennie). Przeprowadzono 40 spotkań terapeutycznych na basenie, pracując 40 h. osoby wspierające i asekurowujące niepełnosprawnych przepracowały 10 h w okresie trwania projektu. Każdorazowe zajęcia prowadzone były przez 5 osób tj. instruktora pływania, 3 asystentów, 1 wolontariusz, którzy przepracowali 200 h w ramach zajęć terapeutycznych.

Poniżej w tabeli nr 4 zestawione zostały realizowane programy i zadania publiczne wraz liczbą osób objętych ich działaniami oraz środkami finansowymi wydatkowanymi na ich realizację.

Tab. Nr 4. Łączne zestawienie ilościowe i kosztowe realizowanych programów polityki zdrowotnej oraz zadań z zakresu zdrowia publicznego w 2019 r.

Programy polityki zdrowotnej (realizowane w trybie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych)				
l.p.	Nazwa programu	Realizatorzy	Liczba osób objętych programem ogółem	Koszt programu w zł
1.	„Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce”	Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o.o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o.o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o.o.	7 dzieci liczba dawek szczepionki: 7	2 030,00 <u>w tym</u> finansowanie ze środków budżetowych Województwa Małopolskiego: 1 030,00 <u>w tym</u> finansowanie ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa: 1000,00
2.	„Program zdrowotny profilaktyki zakażeń	nMedica S.C. Jolanta Nachel, Krzysztof Nachel	119 dzieci	20 705,90

	wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Małopolsce”	Miejska Przychodnia Lekarska Nr I NZOZ Sp. z o.o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III NZOZ Sp. z o.o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr IV NZOZ Sp. z o.o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o.o. Center Med. Sp. z o. o.	liczba dawek szczepionki: 139	<u>w tym</u> finansowanie ze środków budżetowych Województwa Małopolskiego: 12 744,00 <u>w tym</u> finansowanie ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa: 7 961,90
3.	„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji kobiet i mężczyzn od 65. roku życia”	Miejska Przychodnia Lekarska Nr II Sp. z o. o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr III Sp. z o. o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o. Miejska Przychodnia lekarska Nr IV, Sp. z o. o. Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o.	1330 dorosłych	58 779,25 wyłącznie środki budżetowe Gminy Miasta Tarnowa
4.	„Program wykrywania zakażeń HCV w populacji szczególnego ryzyka na terenie miasta Tarnowa”	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o. Miejska Przychodnia Lekarska Nr 5 NZOZ Sp. z o. o.	356 dorosłych	10 831,25 wyłącznie środki budżetowe Gminy Miasta Tarnowa
OGÓLEM:			1 812	92 346,40 z tego: budżet GMT: 78 572,40 budżet WM: 13 774
Programy i zadania z zakresu zdrowia publicznego (realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym z organizacjami pozarządowymi i podmiotami leczniczymi)				
l.p.	Nazwa programu	Realizatorzy	Liczba osób objętych zadaniem ogółem	Wysokość dotacji z budżetu GMT na realizację zadania w zł
1.	„Rehabilitacja (domowa) osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję	Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie Stowarzyszenie „Aktywni Dla Zdrowia”	29 29	28 000 28 000

	narządu ruchu (reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekłe schorzenia narządu ruchu lub stwardnienie rozsiane)”	Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Tarnowie.	14	11 000
			Ogółem: 72	Ogółem: 67 000
2.	„Rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą”	Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Tarnowie.	16	9 600
		Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „START”	14	8 400
			Ogółem: 30	Ogółem: 18 000
3.	„Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”	Stowarzyszenie Klub „Amazonka”	49	14 000
4.	„Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi”	Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO	10 dzieci 10 rodziców	10 000
			Ogółem: 20	
5.	„Rehabilitacja i aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi”	Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie	10 dzieci 10 rodziców	16 000
			Ogółem: 20	
6.	„Rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu lub zaburzeniami sensorycznymi”	Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO	10 dzieci 10 rodziców	10 000
			Ogółem: 20	
7.	„Terapia i aktywizacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób z niepełnosprawnością narządu ruchu	Fundacja „Rusz się!	25	19 900
			w tym: 16 dzieci	
8.	„Prowadzenie edukacji i kształtowanie zachowań prozdrowotnych u dzieci i rodziców w zakresie zdrowia jamy ustnej”	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o. o.	1561 dzieci 1561 rodziców	30 000
OGÓŁEM:			3 358	184 900

Opracowanie: Bożena Kozioł,
Główny Specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

SPRAWOZDANIE
z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla Gminy Miasta Tarnowa
za 2019 rok

Tarnów, marzec 2020 rok

Wprowadzenie

Gmina Miasta Tarnowa, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Z 2020, poz. 218), od kilkunastu lat prowadzi szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niniejsze sprawozdanie dotyczy działań podejmowanych w 2019 roku, zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2016 – 2020, przyjętym Uchwałą Nr XXXII/303/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 listopada 2016 roku.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Realizowane w ramach Programu działania obejmowały cztery obszary:

1. Podniesienie świadomości indywidualnej i społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
2. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
3. Intensyfikacja działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
4. Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz jakości i dostępności świadczonych usług, w tym zakresie poprzez podniesienie kwalifikacji i kompetencji kadr.

Sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Programu i zawiera dane za rok 2019, dotyczące sposobu realizacji zadań przez instytucje działające w Tarnowie, w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie” za 2019 rok.

1. Cel szczegółowy – Podniesienie świadomości indywidualnej i społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Przemoc jest zjawiskiem destruktywnym dla wszystkich jej uczestników, niezależnie od tego, po której stronie się znajdują. Dlatego w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania temu zjawisku niezbędne jest podejmowanie działań profilaktycznych, które stanowią istotne uzupełnienie całego procesu pomagania. Niezwykle ważnym jest, aby podejmować te działania we wszystkich obszarach i środowiskach. Chodzi tu między innymi o propagowanie właściwych postaw i mechanizmów, już w najwcześniejszym okresie życia. Pozwolą one w późniejszym życiu

skutecznie bronić się przed przemocą, rozwiązywać konflikty bez użycia agresji oraz w sposób właściwy na nią reagować i nie dopuszczać się jej stosowania.

Działania profilaktyczne realizowane były na poziomie informacyjnym, edukacyjnym i obejmowały takie działania jak:

1. Diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnowa.
2. Organizację kampanii społecznych kierowanych do mieszkańców miasta dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi.
4. Opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem było promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
5. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka.
6. Wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej.
7. Organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

Ad. 1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Działania wobec osób uwikłanych w przemoc planowane są w oparciu o diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie. Diagnoza przemocy oparta jest o dane Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz o raport pn. „Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Tarnowa”. Badania lokalnych problemów społecznych przeprowadzane są na zlecenie Urzędu Miasta Tarnowa, co dwa lata. Raport z badań przeprowadzonych w 2018 roku dostępny jest na stronie internetowej miasta Tarnowa www.tarnow.pl - zakładka: Dla mieszkańców – Polityka społeczna i zdrowie, pod adresem <http://www.tarnow.pl/Dla-mieszkanow/Polityka-spoeczna-i-zdrowie/Pomoc-spoeczna/Inne/Pomoc-uzalezniwym-i-wspoluzalezniwym-od-alkoholu-i-narkotykow-oraz-profilaktyka>.

Ad. 2. Organizacja kampanii społecznych, kierowanych do mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa, dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie po raz ósmy włączył się

w międzynarodową Kampanię przeciwko przemocy pn. „Biała Wstążka”. W trakcie Kampanii zwrócono uwagę na zjawisko przemocy w rodzinie wobec mężczyzn. Hasłem przewodnim akcji były słowa „*Prawo chroni Każdego bez wyjątku*”.

Ambasadorami kampanii została Drużyna Piłki Ręcznej występująca w PGNiG Superliga Grupa Azoty Tarnów.

Oficjalna inauguracja Kampanii odbyła się w dniu 25 listopada 2019 roku w Sali Lustrzanej w Tarnowie przy obecności władz miasta Tarnowa, przedstawiciele Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, przedstawiciele tarnowskich szkół oraz instytucji, które na co dzień współpracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podczas Kampanii mieszkańcy miasta mieli możliwość skorzystania w tut. Ośrodku z bezpłatnych konsultacji z psychologiem, prawnikiem oraz pedagogiem. Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Prześstępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego w trakcie trwania Kampanii prowadziło dyżur „osoby pierwszego kontaktu”. Ponadto pracownicy socjalni, dzielnicowi wraz z uczniami Zespołu Szkół Niepublicznych na ulicach naszego miasta spotykali się z mieszkańcami, przekazując im ulotki dotyczące możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w sytuacji doświadczenia przemocy w rodzinie. Kobietom wręczane były białe róże jako symbol sprzeciwu wobec przemocy stosowanej względem kobiet.

W dniu 26 listopada 2019 roku Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy zorganizował warsztaty pn. „Na imię mam Piękna”. Zajęcia adresowane były do kobiet, które w życiu doświadczyły przemocy w rodzinie.

W dniu 27 listopada 2019 roku MOPS zorganizował szkolenie pod nazwą „KomuKomunikacja? - sztuka komunikacji wśród członków rodziny dotkniętej problemem uzależnienia alkoholowego”. Szkolenie miało charakter warsztatowy i było skierowane do specjalistów zajmujących się procedurą „Niebieskie Karty”. Składało się z dwóch modułów. Pierwszy moduł prowadziła Pani Małgorzata Charaszkiwicz – międzynarodowy trener komunikacji transformującej, master coach family&couples ICI. Uczestnicy nabyli umiejętności korzystania z narzędzi skutecznej komunikacji w związku i w rodzinie. Drugi moduł szkolenia prowadził Pan Marcin Pawłowski – mediator i negocjator rodzinny. Omówiony został syndrom DDA i DDD. Uczestnicy zdobyli wiedzę nt. tego jak deficyty wyniesione z domu rodzinnego mogą utrudnić komunikację w dorosłym życiu. Szkolenie miało charakter interdyscyplinarny, wzięło w nim udział 19 osób z różnych grup zawodowych pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracownicy MOPS w Tarnowie, funkcjonariusze Policji, pracownicy oświaty, organizacji pozarządowych i ochrony zdrowia.

W dniu 28 listopada 2019 roku w ramach działań pn. „Sport Przeciw Przemocy” zorganizowany został trening piłki ręcznej dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 15 w Tarnowie z Reprezentacją Piłki Ręcznej GRUPA AZOTY Tarnów – ambasadorami tegorocznej Kampanii.

W trakcie trwania Kampanii Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy zorganizował tzw. „dni otwarte” placówki. Odwiedzający Ośrodek zapoznani zostali z zasadami funkcjonowania oraz ofertą pomocową placówki.

Na zakończenie kampanii tradycyjnie w Pałacu Młodzieży odbyła się konferencja pn. **„KomuKomunikacja”**. Tematem przewodnim konferencji była sztuka prawidłowej komunikacji w związkach oraz w rodzinach. Prelegentami byli: Pani Małgorzata Charaszkiwicz – międzynarodowy trener komunikacji transformującej, master coach family&couples ICI, Pan Marcin Pawłowski – mediator i negocjator rodzin. W trakcie konferencji przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie asp. Szt. Agnieszka Seyrlhuber przedstawiła audytorium dane dot. zjawiska przemocy wobec mężczyzn na terenie miasta Tarnowa.

W Konferencji uczestniczyło 121 osób: pedagodzy, funkcjonariusze policji, kuratorzy, przedstawiciele oświaty, straży miejskiej, zakładów karnych, pracownicy socjalni, asystenci rodziny oraz wykładowcy i studenci PWSZ Tarnów.

Organizatorem Kampanii był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, Urząd Miasta Tarnowa w partnerstwie z Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, Stowarzyszeniem Piłki Ręcznej w Tarnowie, Fundacją im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Policją, Grupą Azoty, SHIVA DANCE Studio, Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacji, Tarnowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Pałacem Młodzieży w Tarnowie.

W 2019 roku w działania w ramach Kampanii zaangażowane były również tarnowskie szkoły. Na terenie tych instytucji odbywały się zajęcia profilaktyczne, które dotyczyły zjawiska i sposobów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeprowadzone w formie zajęć wychowawczo – profilaktycznych, audycji radiowych, przekazywanych przez szkolne radiowęzły. Odbywały się także pogadanki i prelekcje z pedagogami i psychologami, opracowane zostały gazetki szkolne na temat zjawiska przemocy i sposobów jej przeciwdziałania adresowane do uczniów i rodziców. Ponadto odbyły się konkursy plastyczne, wystawy szkolnych prac, warsztaty i prelekcje, wyświetlano filmy na temat przemocy, przeprowadzano spotkania z rodzicami, organizowano happeningi. W powyższe działania zaangażowanych było łącznie 21 placówek oświatowych:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1,
- Zespół Niepublicznych Szkół Specjalnych,
- Zespół Szkół Niepublicznych,
- Zespół Szkół Mechaniczno- Elektrycznych,

- Zespół Szkół Technicznych,
- Zespół Szkół Ekonomiczno– Ogrodniczych,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych,
- I Liceum Ogólnokształcące,
- II Liceum Ogólnokształcące,
- V Liceum Ogólnokształcące,
- XVI Liceum Ogólnokształcące,
- Szkoła Podstawowa Nr 1,
- Szkoła Podstawowa Nr 2,
- Szkoła Podstawowa Nr 5,
- Szkoła Podstawowa Nr 15,
- Szkoła Podstawowa Nr 18,
- Szkoła Podstawowa Nr 24,
- Specjalny Ośrodek Szkolno– Wychowawczy,
- Zespół Szkół dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,

Kampania „Biała Wstążka” była kolejnym sposobem na zwrócenie uwagi społeczeństwa na zjawisko przemocy, zachęcała aby nie pozostawać obojętnym wobec tego problemu.

Informacje na temat Kampanii publikowane były w prasie oraz telewizji lokalnej. W środkach komunikacji miejskiej, a także w tarnowskich instytucjach rozwieszono zostały plakaty informujące o Tygodniu Kampanii. Łącznie rozkolportowano 300 plakatów. W trakcie trwania Kampanii rozdano również 1000 sztuk ulotek. Projekt ulotek został opracowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w 2019 roku wraz z uczniami Zespołu Szkół Niepublicznych w Tarnowie, uczniami Szkoły Podstawowej Nr 17 w Tarnowie, Przedszkolem Publicznym Nr 35 w Tarnowie oraz z Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie po raz kolejny przeprowadził akcję Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy "Historia Misia" uwrażliwiająca mieszkańców miasta na problem krzywdzenia dzieci, pod hasłem „Nie bij mnie, kochaj mnie!”. Celem akcji było zwrócenie uwagi przechodniów na problem krzywdzenia dzieci. W dniu 7 czerwca 2019 roku mieszkańcy Tarnowa, na ławkach, przystankach autobusowych i innych – mijanych codziennie – zwykłych miejscach zastali ułożone pluszowe zabawki z opatrunkami, które w imieniu krzywdzonych dzieci, uwrażliwiały mieszkańców na przemoc pod hasłem – „Nie bij mnie! Kochaj mnie!”.

W 2019 roku Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Tarnowie realizował projekt socjalny pn. „**Jestem seniorem – wiem więcej i reaguję**”. Projekt adresowany był do seniorów z terenu miasta Tarnowa. Celem projektu było zwiększenie wiedzy i świadomości wśród osób starszych w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy. Projekt realizowany był w formie czterech cykli spotkań. Pierwsze spotkanie dotyczyło zjawiska przemocy w rodzinie wobec osób starszych. Spotkanie prowadził psycholog – ks. Józef Partyka – dyrektor Poradni Specjalistycznej i Telefonu Zaufania „Arka”. Na kolejnym spotkaniu przedstawiony został prawny aspekt ochrony osób doświadczających przemocy. Spotkanie prowadził radca prawny – Pan Mariusz Liszka. Przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie – asp. Szt Agnieszka Seyrlhuber podczas trzeciego spotkania informacyjno– edukacyjnego zaznajomiła uczestników ze zjawiskiem przestępczości w stosunku do osób starszych. Na zakończenie projektu seniorzy uczestniczyli w zajęciach ogólnokondycyjnych z elementami samoobrony. Spotkanie prowadził przedstawiciel Straży Miejskiej w Tarnowie – instruktor samoobrony – Pan Janusz Wdowiak. W projekcie socjalnym łącznie uczestniczyło 62 osoby. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie realizowali projekt w partnerstwie z:

- Komendą Miejską Policji w Tarnowie,
- Strażą Miejską w Tarnowie,
- Zespołem Szkół Niepublicznych w Tarnowie,
- Poradnią Specjalistyczną i Telefonem zaufania – „Arka”,
- Miejskim Centrum Aktywności Senioralnej Tarnów – Wschód,
- Kancelarią Radcy Prawnego – Panem Mariuszem Liszka,
- Klubem Seniora „Kolorowa Jesień”,

Sprzymierzeńcem projektu był Tarnowski Ośrodek Sportu oraz Rekreacji.

Ad. 3. Nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi.

W ramach współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w partnerstwie m.in. z Poradnią Specjalistyczną i Telefonem zaufania „Arka” zrealizowany został projekt socjalny pn. „**Jestem seniorem – wiem więcej i reaguję**”. Projekt miał na celu uwrażliwienie seniorów z terenu miasta Tarnowa na zjawisko przemocy w rodzinie oraz przestępczości wśród osób starszych. W ramach projektu w dniu 22 maja 2019 roku zostało zorganizowane spotkanie informacyjno – edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy wobec osób starszych. Spotkanie prowadził duchowny psycholog – ks. Józef Partyka. W spotkaniu uczestniczyło 28 osób.

Ad. 4. Opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W ramach działań profilaktycznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, kolejny już rok organizował warsztaty edukacyjne dla rodziców pn. **„Wychowanie bez klapsa”**- zajęcia adresowane były do rodziców – klientów tut. Ośrodka przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz zagrożonych problemem przemocy w rodzinie. Celem głównym warsztatów było poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowania dzieci przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. Podczas spotkań uczestnicy warsztatów mieli możliwość m.in. poszerzenia wiedzy na temat etapów rozwoju dziecka, poznawali metody umożliwiające wychowanie dziecka bez użycia przemocy, w tym sposobów reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Rodzice w trakcie spotkań zwiększali również świadomość własnych uczuć, myśli, potrzeb i motywów działań oraz uczyli się rozpoznawać własne emocje i je kontrolować.

W ramach projektu odbyły się 2 cykle szkoleniowe, składające się z 7 dwugodzinnych spotkań, spotkania odbywały się raz w tygodniu. W warsztatach uczestniczyło łącznie 15 osób, a ukończyło 9 osób.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym zagrożone przemocą w rodzinie mogły skorzystać ze wsparcia **asystenta rodziny**.

Praca asystentów polegała na wspieraniu rodzin, przede wszystkim poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, m.in. w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dzieckiem, prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym gospodarowania budżetem oraz funkcjonowania społecznego.

W 2019 roku asystenci rodziny współpracowali z 88 rodzinami. Rodziny były objęte kontraktem socjalnym w ramach projektu socjalnego „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”. Z rodzinami uczestniczącymi w projekcie, oprócz asystentów rodziny, ściśle współpracowali również pracownicy socjalni, w oparciu o zawarty kontrakt socjalny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2019 roku prowadził spotkania **„Grupy wsparcia dla rodziców”**. Grupa adresowana była do rodziców zainteresowanych wprowadzaniem zmian w swoich relacjach z dziećmi. Celem grupy było wsparcie rodziców w ich codziennym funkcjonowaniu. Podczas spotkań rodzice mieli możliwość poszerzania kompetencji rodzicielskich, zwiększenie sieci kontaktów społecznych, dostarczania sobie nawzajem pożytecznych informacji, porad oraz wymiany doświadczeń. W 2019 roku w spotkaniach grupy wzięło udział 8 osób.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie funkcjonuje również **grupa wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością lub trudnościami adaptacyjnymi „Per Aspera ad Astra”**. Celem grupy było wsparcie rodziców w procesie wychowania, edukacji, rehabilitacji i leczenia. W 2019 roku w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło 8 osób.

W działania profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie zaangażowana była również Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna w Tarnowie. Poradnia w 2019 roku prowadziła zajęcia psychoedukacyjne pn. **„Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”**. Zajęcia adresowane były do rodziców, wychowawców, nauczycieli i pedagogów. Celem głównym warsztatów było budowanie i wzmocnienie relacji dorosły – dziecko, w tym:

- wyrażanie oczekiwań i ograniczeń tak, aby były przez dziecko respektowane,
- rozpoznawanie, wyrażanie i akceptowanie uczuć,
- aktywne, wspierające słuchanie,
- motywowanie dziecka do współdziałania,
- modyfikacja niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka,
- uwalnianie dzieci od grania narzuconych ról w domu i w szkole,
- wspieranie procesu usamodzielniania się dziecka,
- budowanie realnego poczucia własnej wartości dziecka,
- konstruktywne rozwiązywanie konfliktów.

W roku 2019 w zajęciach uczestniczyło 21 osób.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna w 2019 roku realizowała także warsztat edukacyjny pn. **„Czego boi się i dlaczego buntuje się nastolatek”**. Adresowany on był przede wszystkim do rodziców nastolatków przeżywających tzw. „okres buntu”, ale również do nauczycieli i pedagogów. Celem warsztatu było pokazanie mechanizmów kierujących zachowaniem nastolatka oraz zaprezentowania możliwych sposobów radzenia sobie z trudnościami. Na spotkaniach poruszano między innymi zagadnienia charakterystycznych dla młodzieży potrzeb, sposobów w jaki nastolatki dążą do ich zaspokojenia, sposobu w jaki postrzegają i przeżywają rzeczywistość. W warsztatach uczestniczyło 5 osób.

Poradnia w 2019 roku realizowała również warsztaty edukacyjne pn. **„Już nie partnerzy, jednak wciąż rodzice. Jak wspierać dziecko w sytuacji rozstania”**. Zajęcia skierowane były głównie do rodziców, którzy podejmują lub podjęli decyzję o rozstaniu. Tematyka zajęć skupiona była wokół procesu rozstawania się i jego skutkach dla dorosłych i dzieci. Celem warsztatu było uświadomienie procesów emocjonalnych dziecka, które towarzyszą rozstaniu jego rodziców, a także omawianie możliwości wspierania dzieci w różnym wieku. W warsztatach uczestniczyło 7 osób.

Rodzice w 2019 roku mieli możliwość podnieść swoje kompetencje wychowawcze w zakresie

motywowania i wspierania dziecka w procesie edukacji. Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna w Tarnowie w tym celu zorganizowała warsztaty edukacyjne pn. „**Jak motywować do nauki**”, w których uczestniczyło 11 osób.

Poradnia reagując na coraz częściej pojawiające się zjawisko depresji, samookaleczeń i samobójstw wśród dzieci i młodzieży zorganizowała specjalistyczny warsztat pn. „**Depresja i samobójstwo**”. Uczestnicy warsztatów mieli możliwość zdobycia kompetencji wychowawczych w zakresie wspierania dziecka w kryzysie oraz możliwości uzyskana specjalistycznego wsparcia. W warsztatach uczestniczyło 160 osób.

Placówka w 2019 roku realizowała również warsztat edukacyjny dot. bezpiecznego wykorzystywania Internetu i komputera pn. „**Bezpieczny Internet i komputer**”. Zajęcia miały na celu m.in. edukację z zakresu cyberprzemocy. W spotkaniach uczestniczyło 9 osób.

W ramach działań profilaktycznych Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie w 2019 roku realizowała również:

- warsztaty pn. „**Szkoła dla rodziców**”.

Zajęcia adresowane były do rodziców dzieci z terenu miasta Tarnowa. Celem warsztatów było rozwijanie umiejętności wychowawczych w zakresie m.in.: poszerzania wiedzy na temat wychowania oraz zwiększenie kompetencji wychowawczych uczestników, zachęcanie do współpracy i samodzielności, kształtowania pozytywnej samooceny, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z emocjami. W zajęciach uczestniczyły 43 osoby.

Działania profilaktyczne obejmują również szereg działań i inicjatyw realizowanych na terenie tarnowskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Lp.	Instytucja	Rodzaj podjętych działań	Wskaźniki
1.	Przedszkole Publiczne Nr 34 w Tarnowie	- kontynuowanie i realizacja programu „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”	Liczba uczestników programu: 242
2.	Przedszkole Publiczne Nr 29	- program edukacyjny pn. „Dobre manieri w przedszkolu”, program realizowany dla dzieci przedszkolnych wraz rodzicami.	Liczba uczestników programu: 147
3.	Zespół Szkół Ekonomiczno - Ogrodniczych	- realizacja programu profilaktycznego pn. „Godność człowieka” ¹ .	Liczba uczestników programu: 170
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	- działania profilaktyczne skierowane do rodziców zapisane zostały w Programie Profilaktyczno – Wychowawczym Szkoły	Liczba uczestników programu: 189
5.	V Liceum Ogólnokształcące	- działania profilaktyczne skierowane	Liczba uczestników

1 Program Stanisława Koćwina „Godność człowieka”. Warsztaty adresowane do rodziców i pracowników oświaty i dot. kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem programu było wzmacnianie czynników chroniących poprzez podniesienie świadomości osobistego wpływu na bieg wydarzeń i kształtowanie postaw, wskazanie źródeł wiarygodnej informacji oraz wyrobienie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych.

		do rodziców zapisane zostały w Programie Profilaktyczno – Wychowawczym Szkoły	programu: 200
6.	Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących	- tematyka dot. promowania prawidłowych metod wychowawczych oraz dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzona jest podczas zebrań dla rodziców	Liczba uczestników programów: 12
7.	Zespół Szkół Plastycznych	- realizacja programu profilaktycznego pn. „Godność człowieka”,	Liczba uczestników programów: - 84
8.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1	- działania profilaktyczne skierowane do rodziców zapisane zostały w Programie Profilaktyczno – Wychowawczym Szkoły	Liczba uczestników programu: 732
9.	Niepubliczny Zespół Szkolno – Przedszkolny Stowarzyszenia „Siódemka”	- rodzice wszystkich uczniów mieli okazję wziąć udział w zorganizowanym dla nich zebraniu szkoleniowym, dotyczącym właściwych metod i oddziaływań wychowawczych prowadzonych przez profilaktyka – Pana Stanisława Koćwina, - dyrektor szkoły wraz z pedagogiem szkolnym i wychowawcami regularnie przeprowadzali rozmowy i konsultacje z rodzicami, w sytuacji potrzeby wsparcia ich w szukaniu właściwych metod i oddziaływań wychowawczych alternatywnych do zachowań przemocowych.	Liczba uczestników programu: 320 - 15 uczestników
10.	Szkoła Podstawowa Nr 11	- realizacja programu profilaktycznego pn. „Godność człowieka”, - warsztaty pn. „Zapobieganie zachowaniom suicydalnym”	Liczba uczestników programu: 60 Liczba uczestników: 40
11.	Szkoła Podstawowa Nr 10	- w ramach programu profilaktyczno – wychowawczego szkoły zrealizowano programy profilaktyczno-wychowawcze pn. „Trzy koła”, „Cukierki”, „ Magiczne kryształ”, „Apteczka pierwszej pomocy”	Liczba uczestników programów: 169
12.	Szkoła Podstawowa Nr 1	-realizacja programu profilaktycznego S. Koćwina pn. „Godność człowieka”. - organizowanie spotkań dla rodziców,	Liczba uczestników programu: 65
13.	Zespół Szkół Muzycznych	- działania profilaktyczne skierowane do rodziców zapisane zostały w Programie Profilaktyczno – Wychowawczym Szkoły,	Liczba uczestników programu: 50
14.	Szkoła Podstawowa Nr 9	- organizowanie spotkań dla rodziców dot. zjawiska cyberprzemocy,	Liczba uczestników programów: 713

				- realizacja programów profilaktycznych: „Przyjaciele Zippiego”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Bieg po zdrowie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Zielony projekt”.	
15.	Zespół Szkół Technicznych	Ogólnokształcących	i	- realizacja we współpracy z SPPT program pn. „Zapobieganie zachowaniom suicydalnym młodzieży”	Liczba uczestników programu: 80

Ad. 5. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2019 roku podejmował działania profilaktyczne i edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców poprzez:

- udzielanie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
- prowadzenie w środowisku intensywnej pracy socjalnej,
- warsztaty edukacyjne pn. „**Wychowanie bez klapsa**”,
- grupy wsparcia,
- projekt socjalny pn. „**Trening budżetowy**”. Projekt adresowany był do klientów Ośrodka, którzy mają problemy z planowaniem oraz zarządzaniem budżetem domowym. W 2019 roku odbyło się 2 cykle szkoleniowe. Trening ukończyło 10 osób.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna w ramach działalności statutowej oprócz realizowanych warsztatów prowadziła również indywidualne konsultacje wychowawcze z rodzicami. W 2019 roku z tego rodzaju wsparcia skorzystało 654 osoby.

Instytucje oświatowe z terenu miasta (przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) podczas organizowanych spotkań dla rodziców (indywidualne konsultacje, zebrania rodziców) również udzielają indywidualnego wsparcia rodzicom i opiekunom. W 2019 roku 1216 osób skorzystało z takich porad.

Ad. 6. Wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej.

Rodziny przeżywające kryzysy oraz konflikty, w tym okołorozwodowe, mają możliwość

skorzystania z mediacji rodzinnych, które prowadzone są w Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno – Terapeutycznej.

Mediacja to rozmowa prowadzona przy udziale neutralnego mediatora lub mediatorów, w trakcie której strony konfliktu (rodzice) podejmują próbę wypracowania akceptowalnego i obustronnie satysfakcjonującego rozwiązania. W mediacji nie ma wygranych i przegranych, gdyż strony wspólnie dochodzą do porozumienia. Pożądanym zakończeniem mediacji jest podpisanie/osiągnięcie ugody. Strony mediacji uczestniczyły w niej dobrowolnie, mediacja odbywała się w atmosferze poufności, w miejscu dla stron konfliktu neutralnym, a mediator był dla obu stron i sprawy osobą neutralną. Z mediacji korzystały osoby, które dobrowolnie zgłosiły się do Poradni lub były kierowane przez Sędziów Sądu Rejonowego i Okręgowego w Tarnowie na podstawie postanowień w sprawach rodzinnych i nieletnich. **W 2019 roku z mediacji rodzinnych skorzystało łącznie 19 rodzin.**

Ad. 7. Organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie prowadzi działania informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które kierowane są do kadry pedagogicznej oraz do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz wychowanków tarnowskich przedszkoli. Działania prowadzone były w sposób ciągły w trakcie całego 2019 roku, a także w ramach kampanii społecznej pn. „Biała Wstążka”.

W ramach pracy ciągłej pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzą pogadanki w szkołach, które adresowane są do uczniów.

W 2019 roku zajęciami profilaktycznymi objętych zostało 427 osób, które prowadzone były w następujących szkołach:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych – 235 uczniów,
- I Liceum Ogólnokształcące – 120 uczniów,
- Zespół Szkół Niepublicznych – 72 uczniów.

W dniu 21 listopada 2019 roku pracownik socjalny Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie uczestniczył w spotkaniu Tarnowskiej Rady Seniorów. Podczas spotkania uczestnicy zapoznani zostali ze zjawiskiem przemocy w rodzinie oraz systemem wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc na terenie miasta.

TOIKiWOP w 2019 roku również prowadził zajęcia informacyjno – edukacyjne dot. zjawiska przemocy w rodzinie, które adresowane były do uczniów tarnowskich szkół. Ośrodek

przeprowadził 8 spotkań w których łącznie uczestniczyło 285 osób.

2. Cel szczegółowy – Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które powoduje degradację psychiczną i społeczną jej członków. Najwięcej szkód ponosi osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Charakteryzuje ją niska samoocena, bierne strategie radzenia sobie ze stresem, silna zależność od osoby stosującej przemoc, obniżony nastrój, izolacja społeczna. Osoby doświadczające przemocy przeżywają silne poczucie winy związane z przypisywaniem sobie odpowiedzialności za akty przemocy, są przekonane, że to ich zachowanie wyzwała przemoc sprawcy. Silne powtarzające się akty przemocy powodują, że osoba która doznaje przemocy nie jest w stanie właściwie ocenić swojej sytuacji i szukać rozwiązań, skupiając się jedynie na przetrwaniu. Pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie należy do priorytetowych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy. Efektywna i profesjonalna pomoc na rzecz osób, które doświadczają przemocy powinna obejmować wielopłaszczyznowe, interdyscyplinarne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa oraz odbudowy poczucia sprawstwa.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy w rodzinie Gmina Miasta Tarnowa podjęła takie działania jak:

1. Praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie całodobowego schronienia.
3. Współpraca pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Tarnowa w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
4. Upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej skierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
5. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
6. Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.
7. Działalności lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób

doświadczających przemocy w rodzinie.

8. Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez utworzenie przyjaznych pokoi przesłuchań dla dzieci oraz stworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania osób dorosłych doświadczających przemocy w rodzinie.

9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy w rodzinie poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

10. Realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.

11. Dostępności mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

12. Prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie.

Ad. 1. Praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), Gmina Miasta Tarnowa podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

W 2019 roku w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodziło, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnowa Nr 365/2011 z dnia 1 września 2011 roku 19 osób (7 przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 1 – Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – Urzędu Miasta, 1 – Policji, 4 – oświaty, 1 – ochrony zdrowia, 1 – organizacji pozarządowych, 2 – kuratorów sądowych, 1- prokurator). Nadmienia się, iż w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2019 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło 257 Niebieskich Kart, we wszystkich przypadkach powołano grupy robocze (211 grup roboczych). W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się 1094 spotkań grup roboczych, których celem było rozwiązanie problemów związanych z przemocą w rodzinie. Skład grupy dostosowany był do indywidualnej sytuacji i potrzeb rodziny. W spotkaniach tych brali udział pracownicy MOPS, TOIKiWOP, MKRPA, Policji, kuratorskiej służby sądowej oraz oświaty. W sprawie każdej rodziny grupa robocza odbyła co najmniej dwa spotkania. Zadaniem członków grupy roboczej było ustalenie planu pomocy rodzinie, który miał na celu przerwanie przemocy w rodzinie. Plan pomocy powstawał przy czynnym udziale osoby doznającej przemocy. Zadania wynikające z nałożonych przez ustawodawcę obowiązków związanych z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” w tut. Ośrodku realizowane są przez sześciuosobowy Zespół

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, wchodzący w skład Działu Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej.

Do zadań Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, oprócz koordynowania pracy grup roboczych, należało prowadzenie dokumentacji dotyczącej poszczególnych procedur „Niebieskie Karty”, składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k., wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, o wydanie zarządzeń dotyczących małoletnich dzieci, kierowanie osób zarówno doznających przemocy, jak i podejrzanych o jej stosowanie do specjalistów takich jak: psycholog, prawnik, lekarz psychiatra, terapeuta uzależnień. Osoby otrzymywały kompleksową informację na temat działalności instytucji, które pracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowali także interwencje w środowiskach, w których zachodziło podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. W 2019 roku interweniowali w 4 takich przypadkach.

Ad. 2. Działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie całodobowego schronienia.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar przemocy jest jedną z 35 takich placówek w kraju – dofinansowanych z budżetu państwa – i jedną z dwóch w województwie małopolskim, która realizuje zadania:

- a) ośrodka interwencji kryzysowej (OIK) – w ramach którego udzielał pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu do 3 miesięcy) osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych - mieszkańcom miasta Tarnowa,
- b) specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (SOWOP) – w ramach którego udzielał kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym, schronienia osobom – ofiarom przemocy domowej do 6 miesięcy: prowadził działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) opracował i realizował programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- d) opracował i realizował programy psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2019 roku z oferty TOIKiWOP skorzystało 156 osób (102 kobiety, 29 mężczyzn, 25 dzieci).

W celu zapewnienia całodobowego schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie TOIKiWOP dysponuje 20 miejscami noclegowymi w sześciu pokojach oraz czterema

miejscami noclegowymi w ramach ośrodka interwencji kryzysowej. W 2019 roku z możliwości całodobowego schronienia skorzystało 28 osób (13 kobiet, 15 dzieci).

Ad. 3. Współpraca pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gmina Miasta Tarnowa w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie, instytucją odpowiadającą za organizowanie i nadzorowanie Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, współpracują:

- *Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy (udział w spotkaniach grupy roboczej* – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie specjalistycznego wsparcia osobom uwikłanym w przemoc (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne), udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie),
- *Policja* – udział w spotkaniach grup roboczych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, prowadzenie monitoringu rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- *Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie* - udział w spotkaniach grup roboczych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,
- *Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* - udział w spotkaniach grup roboczych – motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,
- *Oświata* – udział w spotkaniach grup roboczych - współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie podopiecznym i ich rodzicom wsparcia pedagogicznego lub psychologicznego.
- *Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna* – udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego oraz umożliwienie wzięcia udziału w terapii rodzin, mediacji rodzin i zajęciach psychoedukacyjnych.
- *Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna* - udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego. Posiada również ofertę umożliwiającą skorzystanie z terapii rodzin oraz psychoedukacji.
- *Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przystępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego* - udzielanie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, prawnego, finansowego, zawodowego.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy jako specjalistyczna placówka wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w ramach swojej działalności

współpracuje z:

- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie,
- Policją,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie m.in. prowadzenie szkolenia dla kuratorów ZKSS dot. tematyki przemocy w rodzinie,
- Sądami,
- Prokuraturą,
- Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przepęstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- Powiatowymi Urzędami Pracy,
- szkołami, przedszkolami m.in. poprzez szkolenia dla uczniów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ad. 4. Upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej skierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

W ramach tego zadania w 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie podejmował następujące działania:

- w Ośrodku prowadzona jest strona internetowa www.mops.tarnow.pl/zakladka „Przemoc w rodzinie”, gdzie osoby mają możliwość zapoznania się z informacją na temat możliwości uzyskania wsparcia i pomocy,
- pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w indywidualnym kontakcie informowali o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy i wsparcia na terenie miasta, a także w kilku przypadkach pomagali w poszukiwaniu podobnych informacji osobom spoza miasta Tarnowa,
- podczas indywidualnego kontaktu z klientem pracownicy rozdawali ulotki informacyjne (zostały zredagowane odrębne ulotki dla osoby doświadczającej przemocy oraz dla osoby stosującej przemoc w rodzinie),
- informacje o możliwości specjalistycznej pomocy i wsparcia rozpowszechniane były również podczas kampanii społecznej pn. „Biała Wstążka”.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w celu upowszechnienia informacji na temat swojej działalności prowadzi stronę internetową. Na stronie można znaleźć informacje o dostępnej aktualnie ofercie pomocowej oraz kontakt telefoniczny do Ośrodka. Zamieszczono na niej również podstawowe informacje dot. zjawiska przemocy

w rodzinie.

Ważnym elementem służącym uwrażliwieniu społeczeństwa na przemoc w rodzinie jest organizacja kampanii społecznych.

W 2019 roku Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy włączył się w kampanię społeczną pn. „Biała Wstążka” oraz zorganizował kampanię społeczną pn. "Historia Misia".

Ad. 5. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

W 2019 roku Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie w ramach oferty pomocowej prowadził zajęcia edukacyjne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Program zajęć obejmował takie zagadnienia jak:

- definicja i charakterystyka przemocy,
- cykle przemocy: miesiąc miodowy i jego wpływ na zachowanie osoby doświadczającej przemocy,
- psychologiczne mechanizmy obronne na przemoc: wiktyimizacja, wyuczona bezradność, zjawisko prania mózgu,
- reagowanie na przemoc: jak zachowywać się w bliskim kontakcie z osobą stosującą przemoc w rodzinie, sposoby radzenia sobie ze stresem i napięciem podczas sytuacji przemocy,
- sytuacja dzieci – świadków przemocy w rodzinie,
- gdzie szukać pomocy; instytucje świadczące pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

W 2019 roku w ramach zajęć odbyło się 4 spotkania, w których uczestniczyło łącznie 7 osób.

Ad. 6. Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Na terenie miasta Tarnowa specjalistyczne poradnictwo udzielane jest w następujących miejscach:

- Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie,
- Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Placówkach Służby Zdrowia,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno – Terapeutycznej,
- Miejskim Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówkach oświatowych.

Specjalistyczne poradnictwo świadczone osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

Lp.	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	<p>Liczba osób objętych poradnictwem 372 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 47 • prawnym 7 • socjalnym 372 • zawodowym i rodzinnym 372
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	<p>Liczba osób objętych poradnictwem 156 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 1 • psychologicznym 143 • prawnym 58 • socjalnym 42 • zawodowym i rodzinnym 13
3.	Placówki ochrony zdrowia	<p>Liczba osób objętych poradnictwem 2 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 2 • psychologicznym 2 • prawnym 0 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 0
4.	Poradnia Psychologiczno - pedagogiczna	<p>Liczba osób objętych poradnictwem 2736 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 2736 • prawnym 0 • socjalnym 0 • zawodowym 650 • rodzinnym 0
5.	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno - Terapeutyczna	<p>Liczba osób objętych poradnictwem 42 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 0 • prawnym 6 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 42
6.	Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<p>Liczba osób objętych poradnictwem 240 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 0 • psychologicznym 0 • prawnym 160 • socjalnym 0 • zawodowym 0 • rodzinnym 0 • udzielanie porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, wskazanie miejsc, gdzie można podjąć leczenie odwykowe – konsultant ds. uzależnień, certyfikowany instruktor terapii uzależnień - 240

7.	Placówki oświatowe	Liczba osób objętych poradnictwem 1380 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • medycznym 895 • psychologicznym 1380 • prawnym 12 • socjalnym 104 • zawodowym 406 • rodzinnym 152
----	--------------------	---

*Dane z poszczególnych instytucji nie sumują się z uwagi na możliwość korzystanie jednej osoby z kilku form wsparcia a także z powodu świadczenia przez placówki innych niż wymienione wyżej form poradnictwa specjalistycznego.

Ad. 7. Działalność lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w ramach prowadzonej działalności prowadzi całodobowy telefon informacyjno – interwencyjny. W 2019 roku pracownicy TOIKiWOP przeprowadzili 138 rozmów informacyjnych oraz 42 interwencje telefoniczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie - Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w godzinach urzędowania (pon. 7.30 – 18.00, wt. - pt. 7.30 – 15.30) telefonicznie udziela porad oraz prowadzi interwencje. W 2019 roku pracownicy udzielili 1194 porad telefonicznych oraz przeprowadzili 4 interwencje.

Ad. 8. Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez utworzenie przyjaznych pokoi przesłuchań dla dzieci oraz stworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwanie osób dorosłych doświadczających przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Kodeksem Postępowania Karnego z dnia 6 czerwca 1997 roku (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz 555, z późn, zm.) dzieci, które nie ukończyły 15 roku życia i jako świadkowie w sprawie, które powinny zeznawać, a doświadczyły w swoim życiu przemocy seksualnej, lub przemocy w rodzinie, mogą skorzystać z możliwości przesłuchania w specjalnym pokoju, przeznaczonym do przesłuchań dzieci, nazywanym – przyjaznym pokojem przesłuchań. W Tarnowie tego typu pomieszczenia znajdują się w siedzibie Sądu Rejonowego w Tarnowie. Sąd dysponuje aktualnie ośmioma przyjaznymi pokojami przesłuchań. W 2019 roku w związku z prowadzonymi postępowaniami na wniosek Sądu w przyjaznych pokojach przesłuchań przesłuchano łącznie 131 dzieci.

Ad. 9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy w rodzinie poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie opracował również procedurę postępowania w przypadku konieczności realizacji art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Zarządzenie z dnia 28 czerwca 2011 roku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w sprawie procedury odebrania dziecka przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie – w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie).

W 2019 roku nie odnotowano przypadku zastosowania cytowanego przepisu prawnego w stosunku do osób małoletnich.

Ad. 10. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie od listopada 2016 roku realizuje projekt pn. „Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie”. Grupa wsparcia adresowana była do mieszkańców miasta, doświadczających przemocy w rodzinie. Zajęcia prowadzone były przez psychologa i pedagoga/specjalistę psychoterapii uzależnień MOPS. Celem projektu było wsparcie osób doświadczających przemocy poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, sprawstwa i samosteroowności prowadzące do lepszego funkcjonowania w środowisku. Podczas spotkań poruszano następującą tematykę:

- budowanie empatycznego kontaktu i wzajemnego zrozumienia,
- udzielanie wsparcia emocjonalnego, pomocy w radzeniu sobie z lękiem przed agresorem i zmianą dotychczasowej sytuacji życiowej,
- przezwyciężenie izolacji społecznej i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa,
- odbudowanie, wzmocnienie szacunku osoby doświadczającej przemocy do samej siebie, oswobodzenie z poczucia winy,
- poszerzenie wiedzy o procedurach prawnych, możliwościach uzyskania pomocy socjalnej,

medycznej i psychologicznej,

- psychoedukacja nt. przemocy w rodzinie,
- wzmocnienie pewności siebie, podniesienie samooceny,
- przywrócenie poczucia decyzyjności, sprawstwa, własnej wartości,
- zwiększenie wiary we własne możliwości, umiejętności i kompetencje.

W 2019 roku odbyło się dwa spotkania grupy wsparcia, w których uczestniczyło łącznie 2 osoby.

Ad. 11. Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie z dnia 30 listopada 2016 roku, działania zmierzające do uregulowania prawnego umożliwiającego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymania mieszkań socjalnych zostały zapisane do realizacji Wydziałowi Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Tarnowa.

Obowiązująca Uchwała Nr XVIII/194/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 października 2019 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa umożliwia osobom opuszczającym ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, schroniska lub domy samotnych matek wynajem lokalu, jeżeli przed przyjęciem do placówki zamieszkiwały na terenie miasta Tarnowa. Osoby z dziećmi przebywające w ww. placówkach otrzymują maksymalną ilość punktów, co wpływa na przyspieszenie wynajmu mieszkania.

Ad. 12. Prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działania na rzecz osób uwikłanych w przemoc prowadzone są w sposób interdyscyplinarny. Taki sposób działania pozwala działać efektywniej w kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza w zakresie diagnozy rodziny oraz działań inicjowanych na rzecz jej przerwania. Skuteczność podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie widoczna jest zwłaszcza podczas analizy zakończonych procedur „Niebieskie Karty”. W 2019 roku realizowanych było łącznie 379 procedur „Niebieskie Karty”, z czego 122 z nich było prowadzonych w rodzinach, w których w latach ubiegłych ujawniono przemoc, co stanowiło około 32% wszystkich prowadzonych postępowań. Zakończono łącznie 218 procedur, z czego 165 procedur zakończono z powodu ustania przemocy

w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie, natomiast w 53 procedurach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w celu ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie prowadził monitoring sytuacji osób które opuściły Placówkę z powodu ustania przemocy. W 2019 roku monitorowano sytuację 17 osób (w tym 7 kobiet, 0 mężczyzn i 10 dzieci).

3. Cel szczegółowy – Intensyfikacja działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Osoba stosująca przemoc działa zawsze z intencją wobec osoby która jest od niej słabsza, narusza jej prawa i dobra osobiste, powodując cierpienia i szkody. Osoba stosująca przemoc ma najczęściej w deklaracjach i we własnym mniemaniu dobre intencje. Jest przekonana, że nie miała innego wyjścia i musiała „użyć przemocy”, jednak to osoba stosująca przemoc powinna podjąć decyzję oraz działania zmierzające do zmiany swojego zachowania. Tak więc skuteczna pomoc specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie musi opierać się o działania w stosunku do osoby stosującej przemoc, zarówno działania interwencyjne jak i pomoc psychologiczno – terapeutyczną. Interwencja przedstawicieli służb w stosunku do osoby stosującej przemoc powinna wywołać u takiej osoby motywację (wewnętrzną bądź zewnętrzną) do szukania specjalistycznej pomocy. Pomoc specjalistyczna ukierunkowana jest na naukę samokontroli oraz naukę zastępowania agresji.

W celu intensyfikacji działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie Gmina Miasta Tarnowa podjęła takie działania jak:

1. Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne.
2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów.
3. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz monitoring skuteczności tych programów.
4. Interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy w rodzinie poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

5. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzające do zapobiegania kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy.
6. Rozstrzygnięcia wobec osób stosujących przemoc przez Sąd Rejonowy w Tarnowie.
7. Monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.

Ad. 1. Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne.

Zgodnie z Uchwałą nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014 – 2020, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie opracował informator instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie. Informatory w formie elektronicznej i papierowej przekazane zostały do Sądu Rejonowego w Tarnowie, Prokuratury Rejonowej w Tarnowie oraz do Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie. Każdej instytucji przekazano po 150 informatorów w wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej.

Ad. 2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów.

Oddziaływania korekcyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie ukierunkowane były na zmianę zachowań przemocowych poprzez rozwijanie umiejętności kontroli własnych zachowań agresywnych, minimalizowanie ryzyka dalszego stosowania przemocy oraz kształtowanie postawy szacunku i empatii wobec osób krzywdzonych.

W 2019 roku oddziaływania korekcyjne prowadzone były na terenie tarnowskich zakładów karnych. Program korekcyjno - edukacyjny w „warunkach wolnościowych” w roku sprawozdawczym nie był realizowany z uwagi na brak dostatecznej liczby uczestników.

Na terenie Zakładu Karnego w Tarnowie Mościcach w 2019 roku realizowano:

1. Program korekcyjno – edukacyjny „Rodzina bez przemocy” realizowany w oparciu o model DULUTH przez przeszkolonych funkcjonariuszy Służby Więziennej. Do Programu przystąpiło 11 skazanych – 10 ukończyło Program.

Zakład Karny w Tarnowie w 2019 roku realizował trzy programy korekcyjno - edukacyjne dla

osób stosujących przemoc w rodzinie:

1. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie DULUTH.
2. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Stop przemocy – druga szansa”, realizowany pod nazwą „Zaraz wracam”.
3. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie realizowany przez TOIKiWOP.

W roku 2019 odbyło się 5 edycji powyższych programów. Przystąpiło do nich 64 skazanych, natomiast ukończyło 53 skazanych.

Łącznie w 2019 roku oddziaływaniami korekcyjno – edukacyjnymi objęto 75 osób, a osób, które otrzymały zaświadczenia o ukończeniu programu było 63.

Dotychczas zgromadzone dane wskazują na wysoką skuteczność oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Osoby przystępujące do programu w zdecydowanej większości powstrzymują się od zachowań przemocowych. Obrazuje to poniższa tabela.

Skuteczność oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych

Lp.	Miejsce realizacji warsztatów	Liczba osób objętych oddziaływaniami korekcyjno - edukacyjnymi	wskaźniki	wartości liczbowe
2.	Zakład Karny w Tarnowie Mościcach	11	-liczba osób osadzonych poddanych oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym, które w ciągu trzech lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego	1
3.	Zakład Karny w Tarnowie	64	- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie, - liczba osób osadzonych poddanych oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym, które w ciągu trzech lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego.	11 10

Ad. 3. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz monitoring skuteczności tych programów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie od grudnia 2016 roku realizuje projekt

pn. „**Grupa psychoedukacyjna dla osób stosujących przemoc w rodzinie**”. Projekt adresowany był do osób mieszkających na terenie miasta Tarnowa, stosujących przemoc w rodzinie. Zajęcia prowadzone były przez psychologa i pedagoga/specjalistę psychoterapii uzależnień MOPS. Celem projektu była edukacja osób stosujących przemoc w zakresie autodiagnozy, kontrolowania emocji oraz korekta zachowań przemocowych. Podczas spotkań poruszano następujące zagadnienia:

- budowanie empatycznego kontaktu i wzajemnego rozumienia,
- udzielanie informacji i wiedzy odnośnie zjawiska przemocy,
- przewyciężanie błędnych, nieadaptacyjnych, przemocowych wzorców zachowania,
- wzmocnienie szacunku i życzliwości do osób z najbliższego otoczenia,
- poszerzenie wiedzy o procedurach prawnych, konsekwencjach stosowania przemocy,
- psychoedukacja na temat przemocy w rodzinie,
- przywrócenie kontroli nad własnym zachowaniem oraz wyrażaniem emocji.

W 2019 roku w projekcie uczestniczyło 8 mężczyzn. Projekt ukończyło 4 osoby.

Ad. 4. Interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy w rodzinie poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie odbywało się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymagało zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieskie Karty” określało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245) wydane na podstawie art. 9d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Procedura wszczynana jest w sytuacji, gdy dany podmiot w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych powziął podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny, lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Instytucja inicjująca procedurę „Niebieskiej Karty”	Rok 2019 ilość
Pomoc Społeczna – pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	35
Policja	201
Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	5
Oświata	14
Ochrona zdrowia	2
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*	0
Łącznie	257

*Członkowie MKRPA podejmują m.in. czynności w stosunku do osób z rodzin, w których już została założona procedura „Niebieskie Karty”

Jak pokazują poniższe dane spośród wszystkich prowadzonych postępowań związanych z przemocą w rodzinie jedynie ok. 50 % spraw kończy się postawieniem aktu oskarżenia.

Postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Lp.	wskaźniki	wartości liczbowe
1.	Liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie	379
2.	Liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą w rodzinie	161
3.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia	190
4.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania	149

Ad. 5. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzające do zapobiegania kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy.

Lp.	Działania	Wartości liczbowe
1.	Liczba zatrzymań sprawców przemocy w rodzinie	205
2.	Środek zapobiegawczy w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą	83
3.	Zastosowanie tymczasowego aresztowania	97
4.	Zastosowanie obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym	126

Ad. 6. Rozstrzygnięcia wobec osób stosujących przemoc przez Sąd Rejonowy w Tarnowie.

Lp.	Wskaźniki
1.	Liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy w rodzinie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • osądzonych – 164 • skazanych – 144 • uniewinnionych – 3 • warunkowe umorzenie postępowania – 9 • umorzenie postępowania – 8
2.	Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, wobec których orzeczono kary, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • grzywny – 10 • ograniczenia wolności – 64 • pozbawienia wolności – 23 • pozbawienie wolności z warunkowym zawieszeniem – 40 • kara mieszana – 7
3.	Liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc w rodzinie obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych - 12
4.	Liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy w rodzinie , w tym: <ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie władzy rodzicielskiej(art.109 §2 kro) – 0 • pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 111 kro) - 2
5.	Liczba eksmisji z uwagi na przemoc w rodzinie - 2
6.	Liczba wydanych nakazów opuszczenia lokalu mieszkalnego bez prawa do lokalu socjalnego - 0
7.	Liczba złożonych do Sądu Cywilnego wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innym członkiem rodziny - 2
8.	Liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innymi członkami rodziny - 0

Ad. 7. Monitoring zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.

Lp.	Instytucja	Działania	Wartości liczbowe
1.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą w rodzinie (art. 207 k.k.)	0
2.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków prokuratora do sądu o odwołanie warunkowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą w rodzinie (ar. 207 k.k.)	0
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	Liczba zawiadomień złożonych przez pracowników socjalnych o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. wobec osoby uprzednio skazanej za tego typu przestępstwo.	4

4. Cel szczegółowy – Podniesienie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawnie działający system przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Tarnowa musi opierać się o wyspecjalizowaną i profesjonalną kadrę. W związku z powyższym w Programie zostały ujęte działania również w tym zakresie. Każdy przedstawiciel służb zobowiązany do działań na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, aby działać skutecznie powinien posiadać umiejętności z zakresu rozpoznawania, diagnozy, reagowania oraz metod i narzędzi pracy z osobami uwikłanymi w przemoc. Nieodzowną sprawą jest również zapewnienie osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wsparcia w postaci superwizji, grup wsparcia lub coachingu.

Przedstawione poniżej dane pokazują, że osoby, które bezpośrednio pracują z osobami uwikłanymi w przemoc w ramach procedury „Niebieskie Karty” regularnie podnoszą wiedzę, kompetencje i umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach, konferencjach i warsztatach.

Udział służb w działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szkoleniach/konferencjach wzmacniających kompetencje zawodowe

Lp.	Instytucja	Opis realizacji	Wskaźniki
1.	Policja	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych tematyka szkoleń 	<p>2</p> <p>18</p> <p>18</p> <p>1. „KomuKomunikacja”- sztuka komunikacji wśród członków rodziny dotkniętej problemem uzależnienia alkoholowego.</p> <p>2. Szkolenie specjalistyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	34
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych 	9
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji 	177
		<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego 	38

		<p>ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /grup roboczych</p> <ul style="list-style-type: none"> tematyka szkoleń 	<p>1. „Zadania dzielnicowego w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,</p> <p>2. „Zadania Policji w ramach procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie – sposób dokumentowania wykonanych czynności – wypełnienie formularza NK oraz założenia programu MOC – TAK,</p> <p>3. „Podejmowanie interwencji oraz prowadzenie procedury NK w rodzinach policyjnych”,</p> <p>4. „Formy przemocy, mity i fakty na temat przemocy domowej – wszczęcie i dokumentowanie procedury NK”.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	10
2.	Ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych tematyka szkoleń 	<p>1</p> <p>1</p> <p>0</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ilość godzin szkoleń/konferencji 	8
3.	Oświata	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych tematyka szkoleń 	<p>50</p> <p>250</p> <p>15</p>
			<p>1. „Dziecko krzywdzone”</p> <p>2. „KomuKomunikacja”- sztuka komunikacji wśród członków rodziny dotkniętej problemem uzależnienia alkoholowego”.</p> <p>3. „Syndromy dziecka krzywdzonego”,</p> <p>4. „Jak mądrze wychować szczęśliwe dziecko”,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • ilość godzin szkoleń/konferencji • Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /grup roboczych • tematyka szkoleń 	<p>5. „Gdzie ci mężczyźni – mężczyzna ofiarą przemocy w rodzinie”, 6. „Poczucie wartości jako fundament zdrowia psychicznego” 7. „Pomoc dzieciom w rodzinach rozbitych”, 8. „Dziecko w świecie wartości” 9. „Verbi Valor” - wartość słowa, 10. „Przeciwdziałanie zachowaniom suicydalnym”, 11. „Edukacja o zagrożeniach wynikających z używania substancji psychoaktywnych” 12. „Przemoc wobec osób niepełnosprawnych”, 13. „Przemoc w rodzinie – jak rozmawiać z dzieckiem w depresji, jak pracować z dzieckiem dokonującym samookaleczeń, z zachowaniami suicydalnymi, doświadczającym przemocy psychicznej i fizycznej”, 14. Procedura zakładania Niebieskiej Karty 15. „Przemoc w rodzinie” 16. “Doskonalenie umiejętności komunikacji i mediacji”, 17. „Praca z dzieckiem z zaburzonymi więzami”, 18. „Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu”, 19. „ Skąd się bierze nienawiść”, 20. „ Komunikowanie się w sytuacji zmiany i konfliktu”, 21. „ Depresja w rodzinie. Rodzina w depresji”,</p> <p style="text-align: right;">179</p> <p style="text-align: right;">12</p> <p style="text-align: right;">328</p> <p style="text-align: right;">9</p> <p>1. „Dziecko krzywdzone”, 2. „Jak sobie radzić z emocjami”, 3. „Poczucie wartości jako fundament zdrowia</p>
--	--	--	---

			<p>psychicznego”,</p> <p>4. „Współpraca z rodzicem – wspólne działania wychowawcze”,</p> <p>5. „Alkohol, narkomania – czy wiem wszystko. Odpowiedzialność nieletnich w świetle prawa”,</p> <p>6. „Jak rozmawiać z nastolatkiem”,</p> <p>7. „Zapobieganie zachowaniom suicydalnych młodzieży”,</p> <p>8. „Wczesne rozpoznawanie symptomów depresji u dzieci i młodzieży”,</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • ilość godzin szkoleń/konferencji 	23,5	
4.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji • Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych • tematyka szkoleń 	1 2 1	1. „KomuKomunikacja”- sztuka komunikacji wśród członków rodziny dotkniętej problemem uzależnienia alkoholowego.
		<ul style="list-style-type: none"> • ilość godzin szkoleń/konferencji 	8	
5.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • 		Pracownicy TOIKiWOP w 2019 roku nie uczestniczyli w szkoleniach mających na celu podniesienie kompetencji zawodowych.
6.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji • Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych • tematyka szkoleń 	6 57 57	1. „Studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie – kurs podstawowy”, 2. Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego , specjalność: Praca socjalna z osobą i rodziną z problemem przemocy. 3. Szkolenie specjalistyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

			4. Komunikacja”- sztuka komunikacji wśród członków rodziny dotkniętej problemem uzależnienia alkoholowego. 5. Konferencja „Komunikacja”, 6. Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.
		<ul style="list-style-type: none"> • ilość godzin szkoleń/konferencji 	604
		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych 	0
		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji 	0
		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie /grup roboczych 	0
		<ul style="list-style-type: none"> • tematyka szkoleń 	
		<ul style="list-style-type: none"> • ilość godzin szkoleń/konferencji 	0

Przedstawione poniżej dane wskazują, iż osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w niskim stopniu poddawane są różnym formom wsparcia służącym wzmocnieniu kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałającym wypaleniu zawodowemu.

Poradnictwo i wsparcie dla służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Instytucja	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		Członkowie MKRPA w 2019 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	<p>Liczba osób objętych superwizją:</p> <p>liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych</p> <p>ilość godzin superwizji</p>	<p>14</p> <p>0</p> <p>85</p>
3	Oświata	<p>Liczba osób objętych superwizją:</p> <p>liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych</p> <p>ilość godzin superwizji</p>	<p>10</p> <p>8</p> <p>19</p>

		Liczba osób objętych coachingiem: -liczba uczestników liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych ilość godzin coachingu Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia: -liczba uczestników -liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych -ilość godzin grupy wsparcia	1 0 2 19 3 97
4.	Policja	Liczba osób objętych superwizją: liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych ilość godzin superwizji	4 4 16
5.	Ochrona zdrowia		Pracownicy ochrony zdrowia w 2019 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
6.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	Liczba osób objętych superwizją: liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/grup roboczych ilość godzin superwizji	40 40 52

Wnioski do dalszych działań

Gmina Miasta Tarnowa od kilkunastu lat podejmuje różne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na terenie Miasta realizowane są – przez instytucje świadczące profesjonalną pomoc osobom pokrzywdzonym i ich rodzinom – programy adresowane do osób doznających przemocy oraz do osób stosujących przemoc.

Osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie podnoszą swoje kwalifikacje, w tym pracownicy „pierwszego kontaktu”, m. in nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, policjanci, pracownicy socjalni, pedagodzy, psychologowie.

W celu podniesienia świadomości społecznej od ośmiu lat organizowana jest na terenie Gminy Miasta Tarnowa kampania społeczna dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie. Jej efekty, w tym większe zainteresowanie mieszkańców Tarnowa problemem przemocy wskazuje na to, jak

ważna jest stała edukacja społeczeństwa. W głównej mierze mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i w rodzinie. Istotne są również: stały rozwój profilaktyki – propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szerzenie postawy traktującej dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne z szacunkiem.

1. Analiza skuteczności podejmowanych działań w szczególności osobom doświadczającym przemocy.

Pomimo podejmowanych licznie działań, w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z istotnych problemów społecznych diagnozowanych na terenie miasta Tarnowa. W dalszym ciągu liczba zakładanych „Niebieskich Kart”, które wpływają do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego jest duża. Ujawnione nowe przypadki przemocy w rodzinie są efektem zwiększonej świadomości mieszkańców miasta Tarnowa, dzięki organizowanej przez MOPS kampanii „Biała Wstążka”, a także coraz większej wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska i determinacji do niwelowania jej negatywnych skutków.

Od kilku lat w mieście rocznie prowadzonych jest ponad 300 procedur „Niebieskie Karty”. W 2019 roku prowadzonych było łącznie 379 procedur, natomiast w ubiegłym roku liczba ta wynosiła 396. Utrzymuje się również wysoka liczba postępowań prowadzonych w stosunku do osób małoletnich. W 2019 roku prowadzono 79 procedur, gdzie osobami doznającymi przemocy w rodzinie były dzieci, natomiast w 2018 roku liczba ta wynosiła 87 procedur. W 2017 roku prowadzono 65 procedur, gdzie osoby małoletnie doznawały przemocy w rodzinie. Większość „Niebieskich Kart” wszczynana jest podczas interwencji policji.

Ważnym elementem wpływającym na skuteczność podejmowanych działań na terenie Gminy Miasta Tarnowa jest działalność dobrze rozwiniętej sieci instytucji świadczących profesjonalną, interdyscyplinarną pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc. Niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz ich rodzinom jest zadaniem realizowanym przez różne instytucje, służby społeczne i organizacje pozarządowe.

Osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” posiadają więc bogatą ofertę pomocową i dostęp do specjalistów w postaci:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy prawnej,
- pomocy socjalnej,

- pomocy w formie pracy socjalnej,
- pomocy w formie usług asystenta rodziny,
- dostępu do uczestnictwa w organizowanych warsztatach i treningach zwiększających kompetencje wychowawcze.

Wszystkie informacje zawarte w niniejszym materiale wskazują na to, jak ważna jest współpraca wszystkich służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stanowi to klucz do osiągnięcia oczekiwanych efektów w działaniach niwelujących zjawisko przemocy, a także rozkładających odpowiedzialności za zadania podejmowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dla podjęcia skutecznych działań pomocowych niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina dotknięta przemocą. Decydujące znaczenie ma tu tworzenie sieci współpracy przedstawicieli różnych instytucji opartej o działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Interdyscyplinarny sposób pracy zapobiega bowiem powielaniu działań przez poszczególne służby, a przede wszystkim daje szansę na ograniczenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości. Praca w Zespole (grupach roboczych), daje możliwość uzyskania szerszej perspektywy i głębszego wglądu w sytuację osoby doświadczającej przemocy w rodzinie, dyskusji nad problemem klienta, opracowania odpowiedniego planu pomocy i przede wszystkim pozwala rozdzielić zadania dla poszczególnych instytucji. Poprzez wspólne działanie można kompleksowo otoczyć rodzinę pomocą, wykorzystując doświadczenie i wiedzę członków grupy roboczej reprezentujących różne profesje.

2. Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Czynniki **utrudniające** skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnów:

- Niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej i przerwania przemocy osób bezpośrednio z nią związanych. Osoby doznające przez lata przemocy ze strony osób najbliższych pozostają w mechanizmach syndromu wyuczonej bezradności.
- Zbyt mała liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, które noszą znamiona przemocy w rodzinie. Osoby doznające przemocy nie wierzą w możliwość zmiany swojej sytuacji, często odmawiają współpracy z organami ścigania, obawiają się konsekwencji swoich działań.
- Nadal zbyt niska świadomość władzy sądowniczej i organów ścigania na temat

psychospołecznych skutków funkcjonowania w rodzinie przemocowej. Wynika z tego stosunkowo niewielki odsetek stosowanych chociażby środków probacyjnych w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie (nakaz opuszczenia lokalu, zakaz zbliżania i zakaz kontaktowania się z osobami doznającymi przemocy, dozór policyjny, nakaz uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc). W ostatnim czasie można jednak zaobserwować tendencje do częstszego stosowania tego typu środków.

- Przewlekłość postępowań sądowych.
- Wobec Osób bezpośrednio zaangażowanych w prace z osobami uwikłanymi w przemoc jest potrzeba zintensyfikowania specjalistycznego wsparcia w formie superwizji, coachingu, z uwagi na fakt, iż jego niewystarczająca ilość może przyczyniać się do obniżenia jakości świadczonej pomocy oraz wypalenia zawodowego.

Czynniki **sprzyjające** skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie Gminy Miasta Tarnowa:

- Bogata oferta pomocowa na terenie miasta Tarnowa dla osób doznających przemocy. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (MOPS, TOIKWOP), a także innych instytucjach państwowych, jak Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno- Terapeutyczna, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna. W Tarnowie działa również szereg instytucji pozarządowych, działających na rzecz osób uwikłanych w przemoc (Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego , Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej), itp.
- Skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy w rodzinie, wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces. Osoby te nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje oraz umiejętności.
- Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w rodzinie, gdzie osoby znajdujące się w kryzysie mogą uzyskać natychmiastowe wsparcie.
- Zdecydowany wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie i jej skutków.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE
TARNOWIE NA LATA 2016-2020”
W 2019 ROKU**

Tarnów, marzec 2020 r.

Wstęp

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2020 poz. 426) samorządy powiatowe mają obowiązek opracowania programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych. W myśl tego zapisu, Uchwałą Nr XVIII/177/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 listopada 2015 r., został przyjęty „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w mieście Tarnowie na lata 2016-2020”, który stanowi kontynuację działań realizowanych od wielu lat na terenie Tarnowa na rzecz osób niepełnosprawnych.

Głównym celem Programu jest tworzenie warunków do pełnego indywidualnego rozwoju i zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, umożliwiając pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym i zawodowym. Realizacja tego celu odbywa się za pomocą wdrożenia powiązanych ze sobą działań, pozwalających przybliżyć się do osiągnięcia celu głównego. Obszarami priorytetowymi są:

- 1) kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych,
- 2) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 3) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami oraz do korzystania z różnych form kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 4) zapewnienie osobom niepełnosprawnym wczesnej diagnozy, leczenia i opieki medycznej, rehabilitacji i edukacji leczniczej,
- 5) zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami lub umożliwienie im ze względu na stopień niepełnosprawności pracy w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb,
- 6) likwidacja barier architektonicznych oraz transportowych utrudniających dostęp do urzędów, obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się, dostęp do informacji i możliwości komunikacji międzyludzkiej,
- 7) zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Cel szczegółowy nr1

Prawa osób niepełnosprawnych.

Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych.

1. Realizacja programów dotyczących wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

W 2019 r. Gmina Miasta Tarnowa, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowała Program „**Aktywny samorząd**”, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W ramach Programu, osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu,
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2019 r. dofinansowanie otrzymało 97 osób niepełnosprawnych, którym do końca roku łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 229.658 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2019 r., będą dokonywane również do dnia 15 kwietnia 2020 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych.

Dla porównania w 2018 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 97 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 279.169 zł, natomiast w 2017 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 108 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 354.794 zł.

2. Wspieranie działań Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa w realizacji zadań ustawowych. Zapewnienie konsultacji społecznej wszystkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażania oraz ewaluacji z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.

Wszystkie realizowane działania dotyczące osób niepełnosprawnych na etapie planowania podlegają opiniowaniu przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.

W 2019 r. Powiatowa Społeczna Rada Do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa odbyła 12 posiedzeń, na których zajmowała się następującymi sprawami:

- 1) wydała pięć opinii do projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki PFRON przyznane powiatom wg algorytmu, oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 2) ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2019 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych),
- 3) wydała dwie opinie do projektu zarządzenia w sprawie wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”,
- 4) dokonała oceny merytorycznej wniosków w ramach programu „Aktywny samorząd” o dofinansowanie ze środków PFRON w 2019 r. złożonych przez wnioskodawców wykazujących szczególne utrudnienia,
- 5) wydała trzy opinie dotyczące projektów o dofinansowanie ze środków PFRON złożonych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”:
  - w Obszarze B - „Wymiana zabudowy ściennej z drzwiami świetlicy szkolnej w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowie”,
  - w Obszarze D - „Zakup samochodu osobowego, przystosowanego do transportu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich na potrzeby Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie”,
  - w Obszarze G - skierowanie do powiatu poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 6) wydała opinię w sprawie utworzenia Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładu Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” oraz Subregionalnego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielnych „Bezpieczna Przystań”,
- 7) wydała opinię w sprawie sprawozdania z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2016-2020” w 2018 r.,
- 8) dokonała analizy trudnej sytuacji życiowej dwóch osób niepełnosprawnych, które złożyły wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie i zajęła w tych sprawach stanowisko.

3. Udzielanie informacji i pomocy w uzyskaniu przez osoby niepełnosprawne różnych form pomocy i wsparcia, świadczonych przez urzędy, instytucje i organizacje dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym w ramach programów celowych PFRON.

W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonowały punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punktach można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in.: programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek

i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych. Pracownicy punktów udzielali również pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących programów celowych PFRON oraz w przygotowywaniu wystąpień do różnych instytucji.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogły skorzystać również z nieodpłatnej pomocy prawnej w jednym z czterech Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej zorganizowanych przez Urząd Miasta Tarnowa, a finansowanych z budżetu państwa. Z pomocy takiej mogła skorzystać każda osoba fizyczna, która przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej złożyła pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Niepełnosprawne osoby uzależnione lub współuzależnione mogły skorzystać z porad dyżurujących w Miejskim Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych specjalistów z zakresu terapii prawa i uzależnień.

4. Zatrudnienie konsultanta ds. osób niepełnosprawnych.

W Urzędzie Miasta Tarnowa funkcjonuje stanowisko konsultanta ds. osób niepełnosprawnych. Do zadań konsultanta należy m.in.: prowadzenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, udzielanie im pomocy w rozwiązywaniu problemów życia codziennego, a także w załatwianiu spraw w urzędach administracji państwowej, samorządowej i w innych instytucjach, przedkładanie Prezydentowi Miasta Tarnowa propozycji rozwiązań dotyczących poprawy jakości i warunków życia niepełnosprawnych mieszkańców. W 2019 r. liczba przyjętych zgłoszeń do konsultanta wyniosła łącznie 315, w tym: 133 udzielonych osobiście, 142 telefoniczne, 19 e-mailem oraz 21 podczas przeprowadzonych spotkań z osobami niepełnosprawnymi w terenie.

5. Zatrudnienie tłumacza języka migowego.

Zgodnie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. 2017, poz. 1824 z późn. zm.) w Urzędzie Miasta Tarnowa osoby niesłyszące, głuchonieme i głuchoniewidome mają zapewniony dostęp do usług tłumacza języka migowego, pozwalającej na komunikowanie się, w załatwianiu spraw administracyjnych.

Usługa tłumaczenia migowego przy załatwianiu spraw urzędowych jest bezpłatna. Mogą z niej skorzystać osoby uprawnione, tj. osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się. W 2019 r. z usług tłumacza skorzystały 58 osób.

Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tarnowa pod adresem:

<https://bip.malopolska.pl/umtarnow,a,897998,dla-osob-nieslyszacych-gluchoniemych-i-gluchoniewidomych.html>

6. Prowadzenie kampanii medialnych oraz edukacyjnych w zakresie kształtowania właściwych postaw społeczeństwa wobec problematyki osób niepełnosprawnych. Przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych.

W 2019 r. już po raz siódmy zostały zorganizowane uroczyste obchody „Małopolskich Dni Osób z Niepełnosprawnościami”. Celem projektu było kształtowanie opinii społecznej

w kierunku akceptacji osób z niepełnosprawnością, prezentacja oraz promowanie ich osiągnięć w różnych dziedzinach artystycznych, a także zwrócenie uwagi na bariery prawne, zawodowe, edukacyjne, komunikacyjne, kulturalne a przede wszystkim mentalne, które uniemożliwiają im prowadzenie samodzielnego życia. Realizacja projektu przebiegała pod znakiem integracji, współpracy, partnerstwa i równości osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych. W realizację projektu włączyły się miejskie jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych we współpracy z warsztatami terapii zajęciowej, środowiskowymi domami samopomocy, domami pomocy społecznej, tarnowskimi szkołami i przedszkolami.

Projekt realizowany w dniach 17 - 24 czerwca 2019 r., zorganizowany został przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. W wydarzeniach uczestniczyły również organizacje pozarządowe, podmioty i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatów tarnowskiego, dąbrowskiego i brzeskiego.

Głównymi wydarzeniami zorganizowanymi podczas przedsięwzięcia były: Integracyjna Gra Terenowa, która zainaugurowała obchody oraz zawody sportowe i zabawy, Warsztaty pn. „Niepełnosprawność wyzwaniem naszych czasów”, podczas których odbył się wykład otwarty dla mieszkańców Subregionu Tarnowskiego pt. „Dlaczego boli kręgosłup i jak możemy temu zaradzić”, wykład połączony był z prezentacją wykorzystania specjalnego stroju – symulatora niepełnosprawności fizycznej i starości, Konkurs wokalny „Tarnów ma głos”, Piknik integracyjny na tarnowskich błoniach oraz Biesiada bez granic w tarnowskim amfiteatrze.

We wszystkich wydarzeniach udział wzięło ponad 1.500 osób. Łączna kwota wydatków przeznaczonych na realizację zadania wyniosła 46.271,58 zł, w tym 28.995,75 zł ze środków Województwa Małopolskiego oraz 17.275,83 zł ze środków Gminy Miasta Tarnowa.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla celów pozarentowych.

Do głównych zadań Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie należy orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia, orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia, orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy oraz wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność. Dodatkowo, od 1 lipca 2014 r. do zadań Przewodniczącego należy wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

ILOŚĆ ROZPATRZONYCH SPRAW PRZEZ MIEJSKI ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W TARNOWIE W 2019 R.	
orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia	2.398
w tym wydane po raz pierwszy	639
orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16. roku życia	155
karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	584
legitymacje osób niepełnosprawnych	840

Źródło: Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa najczęstszą przyczyną wydanych orzeczeń o niepełnosprawności były:

- a) dysfunkcja narządu ruchu – 26%,
- b) schorzenia układu krążenia i oddechowego – 19%,
- c) choroby psychiczne – 14%,
- d) choroby neurologiczne – 14%.

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności u dzieci w 2019 r. były rozpoznane choroby neurologiczne oraz inne całościowe zaburzenia rozwojowe.

2. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom; przyznawanie pomocy materialnej na cele zdrowotne i socjalne osobom będącym w trudnej sytuacji finansowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie udzielił pomocy i wsparcia 1.785 osobom z powodu ich niepełnosprawności, co stanowi 30% ogółu beneficjentów Ośrodka.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc materialną i pozamaterialną dla osób niepełnosprawnych, wynikającą z ustawy o pomocy społecznej, obrazuje poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Wysokość wypłaconych świadczeń w 2019 r. (w zł)
1.	zasiłki stałe	556	3.121.251
2.	zasiłki okresowe	204	104.549
3.	zasiłki celowe	388	145.546
4.	zasiłki celowe specjalne	356	122.056
5.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	505	250.034
6.	pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku w ramach realizacji programu osłonowego „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”	938	801.684
Łącznie:		2.947	4.545.120

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

3. Udzielanie pomocy osobom sprawującym opiekę nad osobą niepełnosprawną poprzez przyznawanie świadczeń pielęgnacyjnych.

Pomoc finansowa udzielana osobom niepełnosprawnym lub osobom sprawującym opiekę nad osobą niepełnosprawną, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, aktów wykonawczych do niej, ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wydatkowana w 2019 roku (w zł)
1.	świadczenie pielęgnacyjne	4.371	6.876.505
2.	specjalny zasiłek opiekuńczy	1.084	667.079
3.	zasiłek pielęgnacyjny	33.065	6.259.314
4.	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	3.868	401.995
5.	zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej	757	464.944
6.	jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu	9	36.000
Łącznie:		43.154	14.705.837

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

4. Zapewnienie usług opiekuńczych w domach osobom chorym, niepełnosprawnym, pozbawionym opieki rodzinnej.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a które są jej pozbawione, przyznawana jest pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Poniższa tabela przedstawia wysokość kwot wydatkowanych na ten cel oraz ilość osób objętych tym świadczeniem.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wydatkowana w 2019 roku (w zł)
1.	usługi opiekuńcze	554	3.529.935
2.	specjalistyczne usługi opiekuńcze	9	156.155
Łącznie:		563	3.686.090

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2019 r. podstawowe usługi opiekuńcze były realizowane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej z siedzibą w Warszawie 00-490, ul. Wiejska 18/20, w okresie od 1.01.2019 r. do 31.03.2019 r., na podstawie umowy zawartej w trybie określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych, a w okresie od 1.04.2019 r. do 31.12.2019 r. na podstawie umowy zawartej w drodze ogłaszanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa konkursu na realizację zadania publicznego pod tytułem: „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.”

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane w okresie od 1.01.2019 r. do 31.03.2019 przez Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o., ul. Chopina 9, 62–510 Konin (lider konsorcjum) oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, ul. Kolorowa 6, 20–802 Lublin (członek konsorcjum), a w okresie od 1.04.2019 r. do 31.12.2019 r. przez Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja” ul. Kolorowa 6, 20-802 Lublin – na podstawie umów zawartych w trybie określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Świadczenie w formie usług opiekuńczych obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych zakres pomocy dostosowywany był do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

5. Zapewnienie miejsc, opieki i godnych warunków życia w domach pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym nie mogącym samodzielnie funkcjonować.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu są kierowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie do domów pomocy społecznej i dziennych ośrodków wsparcia.

W 2019 r. na terenie Tarnowa funkcjonowały cztery domy pomocy społecznej, w których przebywało łącznie 415 osób – w tym 315 w domach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, a 100 w domach prowadzonych na zlecenie Gminy.

Domy Pomocy Społecznej prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa:

1) Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53 (liczba miejsc statutowych – 164, z czego 154 dla osób przewlekle somatycznie chorych, a 10 dla osób w podeszłym wieku). Pensjonariuszami Domu są osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. Większość mieszkańców wymaga całkowitej opieki oraz pielęgnacji. Ponadto, Dom świadczy usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących (**Dział - Dom Dziennego Pobytu**). Z usług tego typu korzystają osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które wymagają wsparcia w organizacji życia codziennego. Osoby korzystające z tych usług mają zapewnione posiłki (śniadania, obiady), a także zajęcia rekreacyjno – kulturalne, zajęcia w ramach terapii zajęciowej służące utrzymaniu sprawności psychofizycznej, naukę obsługi komputera, terapię ruchem oraz zabiegi fizykoterapeutyczne. Dział – Dom Dziennego Pobytu dysponuje 50 miejscami, które w 2019 r. były w pełni wykorzystane. Łącznie z oferty Domu skorzystało 62 osób.

2) Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 (liczba miejsc statutowych – 87). Dom zapewnia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb bytowych, całodobową opiekę, rehabilitację i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. W Domu przebywają osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności.

Domy Pomocy Społecznej prowadzone na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa:

1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo (liczba miejsc statutowych – 80). Dom zapewnia

całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Obecnie Dom jest przeznaczony dla 63 dzieci i młodzieży oraz 17 osób dorosłych.

2) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Tarnowie (liczba miejsc statutowych – 17). Dom funkcjonuje na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonują w ramach terapii proste czynności domowe (sprzątanie, przygotowywanie śniadań i kolacji, nakrywanie do stołu). Dom stwarza mieszkańcom warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze; zapewnia całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno–terapeutycznych. Liczbę osób umieszczonych w 2019 r. w domach pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa Domu	Liczba umieszczonych osób
1.	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53	42
2.	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie ul. Czarna Droga 48	25
3.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4	7
4.	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48	0

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W sytuacji braku możliwości zapewnienia miejsca w domach pomocy społecznej na terenie Tarnowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, kieruje osoby niepełnosprawne do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów - w 2019 r. skierowano 12 osób. Poniesiona w 2019 r. przez Gminę Miasta Tarnowa odpłatność za pobyt mieszkańców Tarnowa w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów wyniosła 3.120.750 zł.

6. Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A, dysponuje 15 miejscami dla osób niesamodzielných i zapewnia całodobowy pobyt do 14 dni w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. W szczególných przypadkach istnieje możliwość przedłużenia okresu pobytu do 21 dni. Centrum koordynuje również opiekę środowiskową i wsparcie w domach osób niesamodzielných, które ze względu na przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do ośrodka. W budynku znajduje się wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego, który wypożyczany jest bezpłatnie. Opiekunowie osób niesamodzielných otrzymują wsparcie w postaci warsztatów, szkoleń, grup wsparcia i indywidualnego poradnictwa.

W 2019 roku z opieki skorzystało 166 osób, a 4 osoby zostały objęte opieką w środowisku. Łącznie z usług świadczonych przez Centrum skorzystało 170 osób

niesamodzielnych oraz 462 opiekunów osób niesamodzielnych. Zawarto 638 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego. W grudniu odbyła się konferencja pn. „Oferowane formy wsparcia w ośrodku Bezpieczna Przystań”, w której udział wzięło 79 osób. W miesiącach listopadzie i grudniu zorganizowano warsztaty pn. „Opieka nad osobą z demencją”, w których udział wzięły 24 osoby.

7. Mieszkania chronione prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa.

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwa mieszkania chronione wspierane, przeznaczone dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet i mężczyzn. Mieszkania prowadzone są przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie. Prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym mają osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym. Mieszkania te są formą pomocy przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia i stanowią alternatywę dla pobytu w placówce opieki całodobowej. Pobyt w mieszkaniu stwarza osobom niepełnosprawnym warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i integrację ze społecznością lokalną, sprzyjając jednocześnie rozwojowi kontaktów społecznych. Przygotowuje również mieszkające tam osoby do prawidłowego pełnienia ról społecznych i stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej.

Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. W 2019 r. przebywało w nich łącznie 4 kobiety i 3 mężczyzn, a Gmina Miasta Tarnowa na ich prowadzenie udzieliła dotacji w łącznej wysokości 148.000 zł. Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa Uchwała Nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

8. Tworzenie nowych miejsc w dziennych ośrodkach wsparcia, w środowiskowych domach samopomocy stosownie do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wspieranie istniejących.

W Tarnowie działają dwa środowiskowe domy samopomocy, których prowadzenie Gmina Miasta Tarnowa zleciła w drodze otwartego konkursu ofert:

- Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska z siedzibą w Krakowie, ul. Nazaretańska 1,
- Spółdzielni Socjalnej BioVitaMed z siedzibą w Tarnowie, ul. Słowackiego 6.

Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w budynku przy al. Matki Bożej Fatimskiej 6, przeznaczony dla 60 osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) o zasięgu ponadgminnym. Uczestnicy Domu mają zapewnioną opiekę odpowiednią do rodzaju schorzenia, biorą udział w różnych formach terapii i zajęciach integracyjnych mających na celu poprawę stanu zdrowia, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Prowadzona jest także aktywizacja zawodowa. W 2019 r. z oferty domu skorzystały 73 osoby, w tym 4 nowoprzyjęte.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielona Przystań”, prowadzonego przez Spółdzielnię Socjalną BioVitaMed jest udzielanie wsparcia osobom mającym poważne trudności w życiu codziennym poprzez: wspomaganie rozwoju

psychofizycznego i społecznego, rozwój zainteresowania otaczającym światem, poznawanie zjawisk i procesów w nim zachodzących oraz związków przyczynowo-skutkowych, rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań, udział w życiu społecznym, utrzymanie dobrej kondycji psychicznej, maksymalne usprawnienie psychofizyczne oraz rehabilitację funkcji poznawczych. Zajęcia odbywają się w pracowniach: gospodarstwa domowego, samoobsługi, rękodzielniczo-plastycznej, rekreacyjno-rehabilitacyjnej i relaksacyjnej. Adresatami usług świadczonych w placówce są osoby przewlekle psychicznie chore (m. in. schizofrenia, zaburzenia psychotyczne, afektywne zaburzenia nastroju, zaburzenia nerwicowe) – typ A (liczba miejsc statutowych – 25) oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (m.in. zaburzenia psychiczne o podłożu organicznym, zaburzenia osobowości, zaburzenia psychiczne towarzyszące zespołom otępiennym oraz chorobom neurodegeneracyjnym, zaburzenia zachowania, zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych) – typ C (liczba miejsc statutowych – 27).

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie wydał 23 nowe decyzje administracyjne, kierujące uczestników do ŚDS typ C oraz 9 decyzji administracyjnych kierujących uczestników do ŚDS typ A. Łącznie z usług ŚDS w 2019 r. skorzystało 66 osób.

9. Wykorzystanie pracy socjalnej w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej w uniezależnieniu się, stymulowanie do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów życiowych.

W 2019 r. w ramach pracy socjalnej pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie podjęli liczne działania prowadzące do:

- poprawy stanu zdrowia, poprzez pomoc w: uzyskaniu świadczeń zdrowotnych, realizacji recept, załatwianiu wizyty lekarza w domu, rejestracji do lekarzy specjalistów oraz współpracę z pracownikami placówek medycznych (lekarz, pielęgniarka), edukację i profilaktykę w zakresie higieny zdrowotnej,
- zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym poprzez: działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, potrzebującej pomocy, a także wezwanie pogotowia ratunkowego, policji, poszukiwanie rodzin osób wymagających opieki,
- wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych, poprzez pomoc w uzyskaniu: orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niezdolności do pracy (pomoc w wypełnianiu wniosku), skierowania na turnus rehabilitacyjny, dofinansowań do zakupu sprzętów medycznych oraz do wyjazdu na turnusy opiekuńcze,
- poprawy funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi, poprzez: nawiązanie współpracy z Zespołem Leczenia Środowiskowego - bezpłatne wizyty domowe psychiatrów, wystąpienie z wnioskiem do Sądu o leczenie w szpitalu psychiatrycznym lub umieszczenie w domu pomocy społecznej, podejmowanie interwencji w środowisku w sprawie nieprawidłowego funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi.

Pracownicy socjalni MOPS realizują również projekty socjalne i projekty zawierające działania na rzecz osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów, przyjaciół, jak również całych społeczności lokalnych, w których żyją osoby niepełnosprawne. W 2019 r. były to:

- „*Wiem więcej - pomagam świadomie*” - celem projektu było poszerzenie wiedzy na temat niepełnosprawności, wypracowanie pozytywnych wzorców zachowań, rozbudzenie empatii, poznanie trudności życia codziennego osób niepełnosprawnych oraz sposobu ich postrzegania, w projekcie udział wzięło łącznie 60 dzieci,

- „*Oplątek Maltański*” – zorganizowany już po raz siódmy, udział w nim wzięło 100 osób, wśród których obecne były także osoby niepełnosprawne; organizatorem był Związek Polskich Kawalerów Maltańskich oraz MOPS w Tarnowie, którym wsparcia udzielili liczni darczyńcy; honorowy patronat nad wydarzeniem objął Biskup Tarnowski oraz Prezydent Związku Polskich Kawalerów Maltańskich,
- *Grupa Wsparcia dla Rodziców dzieci z niepełnosprawnością lub trudnościami adaptacyjnymi „Per Aspera ad Astra”* - celem projektu było wsparcie rodziców w procesie wychowania, edukacji, rehabilitacji i leczenia dzieci z niepełnosprawnością lub trudnościami adaptacyjnymi oraz deficytami ogólnorozwojowymi; w spotkaniach udział wzięło 8 osób.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r., poz. 473 z późn. zm.) realizowane jest zadanie wspierające rodziny, w których przyjdzie lub przyszło na świat ciężko chore dziecko, posiadające nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynikających z powyższej ustawy należy **pomoc i wsparcie asystenta rodziny**, który:

- udziela informacji w zakresie dostępu do instrumentów polityki na rzecz rodziny,
- reprezentuje (na podstawie pisemnego upoważnienia) wspieraną rodzinę przed instytucjami i urzędami,
- udziela wsparcia psychologicznego,
- udziela pomocy w przewyciężeniu problemów wychowawczych, pomocy prawnej,
- wspiera kobietę w ciąży i jej rodzinę w realizacji codziennych obowiązków.

Do realizacji ww. zadania MOPS zatrudniał jednego asystenta rodziny - psychologa, który w 2019 r. wspierał 8 kobiet i ich rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w okresie od 1.04.2016 r. do 31.03.2019 r. realizował projekt pn. „Aktywnie działamy. Pozytywnie wspieramy. Lokalnie zmieniamy”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, 9 Oś Priorytetowa, Działania 9.1, Poddziałania 9.1.1. Celem głównym projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa 300 osób zamieszkałych na terenie Miasta Tarnowa. Projekt poprzez poprawę oraz wzmocnienie szans na zatrudnienie uczestników projektu miał przyczynić się do ich aktywnego włączenia w życie społeczno-zawodowe. Grupą docelową projektu były w szczególności osoby bezrobotne/nieaktywne zawodowo, osoby niepełnosprawne, osoby, które cechowała bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz osoby bezdomne. W wyniku działań informacyjno-promocyjnych w okresie realizacji projektu 347 osób podpisało deklarację uczestnictwa oraz kontrakty socjalne. W ramach projektu zgodnie ze ścieżką projekt zakończyło 184 osoby, 36 osób podjęło zatrudnienie oraz 30 osób podniosło kwalifikacje zawodowe. Całkowita wartość projektu wyniosła: 1.905.563,42 zł, w tym: - dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej - 1.619.728,91 zł oraz wkład własny - 285.834,51 zł.

10. Dofinansowanie ze środków PFRON do:

- a) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w celu rozwijania umiejętności społecznych oraz poprawy psychofizycznej sprawności osób niepełnosprawnych,
- b) zaopatrzenia niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze niezbędne do ich funkcjonowania,
- c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z ich potrzebami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie udziela wsparcia w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, w ramach środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych zgodnie z algorytmem. Szczegółowe informacje na ten temat obrazuje poniższa tabela, a także informacje zawarte w pkt 9 oraz w celu szczegółowym nr 7 pkt 4.

Forma świadczenia	Liczba osób	Wydatkowana kwota (w zł)
dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	602	622.123
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	747	840.623
dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	38	199.492
Łącznie	1.387	1.662.238

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

11. Finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej dla osób potrzebujących rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Istotną część środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydatkowano na finansowanie działalności trzech warsztatów terapii zajęciowej prowadzonych przez:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ul. Klikowskiej 190 (50 uczestników),
- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b (35 uczestników),
- Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI, przy ul. Hodowlanej 6 (45 uczestników).

Warsztaty prowadzą terapię i rehabilitację społeczną z elementami rehabilitacji zawodowej, sprawności fizycznej oraz zdrowia psychicznego. Uczestnikami warsztatów na 31 grudnia 2019 r., było 130 osób niepełnosprawnych intelektualnie, ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (w tym 77 mieszkańców Tarnowa). Ponadto 13 mieszkańców Tarnowa, na podstawie porozumienia zawartego z Powiatem Tarnowskim uczęszczało do WTZ działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno - Oświatowym „Piast” w Woli Rzędzińskiej.

Wysokość dofinansowania działalności poszczególnych warsztatów terapii zajęciowej w Tarnowie w 2019 r. obrazuje poniższa tabela.

Lp.	Jednostka prowadząca warsztat	Liczba uczestników	Wysokość dofinansowania ze środków PFRON (w zł)	Wysokość dofinansowania z budżetu Gminy Miasta Tarnowa (w zł)	Wysokość dofinansowania łącznie (w zł)
1.	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI w Tarnowie	45	814.320	90.480	904.800
2.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Tarnowie	35	633.360	70.374	703.734
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie	50	904.800	100.533	1.005.333
4.	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Piast” w Woli Rzędzińskiej	13	0	23.490	23.490
Łącznie:		143	2.352.480	284.877	2.637.357

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami oraz do korzystania z różnych form kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

1. Włączanie dzieci przedszkolnych i uczniów niepełnosprawnych do kształcenia, wychowania i opieki we wszystkich typach przedszkoli, szkół i placówek (edukacja włączająca w elastycznym systemie kształcenia).

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należą:

- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od 0 do 6 lat w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,
- prowadzenie wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oddziałów integracyjnych, specjalnych, nauczania indywidualnego, różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych, wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,
- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego dowozu do szkół i przedszkoli oraz zwrot kosztów indywidualnego dowozu, dziecka jego rodzicom lub opiekunom.

Sieć edukacyjna w 2018/2019 r. obejmowała 65 szkół i placówek oświatowych publicznych. Z myślą o niepełnosprawnych funkcjonowały oddziały integracyjne, specjalne, dla uczniów z wadami słuchu oraz autystyków, a także Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz tarnowskich dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Zakres działań przedstawia poniższa tabela:

Działania	2018 r.	2018 r.
Skierowania do wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	42*	46*
Skierowania do nauczania indywidualnego	106	109
Skierowania do oddziałów integracyjnych	52	60
Zespół Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających		
liczba skierowań	3	4
skierowania do nauczania indywidualnego	2	0
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (SOSW)		
liczba skierowań	36	39
skierowania do zajęć rewalidacyjnych	10	12
skierowania do nauczania indywidualnego	3	7
Resocjalizacja i socjoterapia		
liczba rozpatrywanych spraw	18	26
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych (MOW)	10	13
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS)	2	9

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

*opinie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną

Wsparciem edukacji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych była organizacja **różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej** m.in.:

- zajęć rozwijających uzdolnienia,
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
- rewalidacji indywidualnej,
- gimnastyki korekcyjnej,
- innych: warsztatów, porad i konsultacji.

2. Wydawanie orzeczeń, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych i skierowań do kształcenia specjalnego i oddziałów integracyjnych.

W terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwie poradnie:

1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPP) wykonała w roku szkolnym 2018/2019 3.453 diagnoz specjalistycznych dzieci i młodzieży, wydała 806 opinii, 372 orzeczeń i 46 opinii o potrzebie wczesnego wspomagania. Diagnozy dotyczyły zakresu psychologicznego, pedagogicznego, logopedycznego i doradztwa zawodowego badanych. Przesiewowe badania psychologiczne przeprowadzono u 655 sześciolatków. Spośród 372 orzeczeń kwalifikujących do różnych form kształcenia specjalnego, najliczniejsze obejmują: upośledzenie umysłowe, niepełnosprawności sprzężone, autyzm, dzieci niesłyszące i słabo słyszące, niewidome i słabo widzące, niepełnosprawność ruchową w tym afazję.

Ponadto wydano pisemne opinie, m.in. w sprawach:

- odroczeń rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego (41),
- dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia (208),
- zezwoleń na indywidualny tok lub program nauki - wybitnie uzdolnieni (13),
- objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu oraz szkole lub placówce oświatowej (168),
- specyficznych trudnościach w uczeniu się (210),
- zindywidualizowanej ścieżki kształcenia (12),
- zindywidualizowanej ścieżki obowiązkowego przygotowania przedszkolnego (2).

2) Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna (SPPT) specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń oraz mediacjach. W roku szkolnym 2018/2019 swoimi działaniami objęła 2.003 osób. Poradnia przeprowadziła min.: terapię psychologiczną w tym psychoterapię i EEG Biofeedback dla 467 osób, zajęcia profilaktyczne w szkołach i placówkach oświatowych dla 280 osób, a także terapię rodzinną oraz konsultacje wychowawcze z których skorzystało 661 rodziców.

3. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniom w przedszkolu, szkole i placówce polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych, wynikających w szczególności z:

- niepełnosprawności,
- niedostosowania społecznego,
- zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- ze szczególnych uzdolnień,
- ze specyficznych trudności w uczeniu się,
- zaburzeń komunikacji językowej,
- choroby przewlekłej,
- sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
- niepowodzeń edukacyjnych,

- zaniechań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi,
- trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

4. Tworzenie sieci oddziałów integracyjnych i specjalnych w szkołach i przedszkolach stosownie do występujących potrzeb w zakresie niepełnosprawności dzieci i młodzieży w mieście.

Liczbę oddziałów integracyjnych i specjalnych w przedszkolach i szkołach wraz z liczbą uczących się w nich dzieci przedstawia poniższa tabela.

Typ oddziału	rok szkolny 2017/2018			rok szkolny 2018/2019		
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów		Liczba oddziałów	Liczba uczniów	
		ogółem	w tym niepełnosprawnych		ogółem	w tym niepełnosprawnych
integracyjny	52	913	218	53	881	220
specjalny	19	74	74	23	75	75

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

5. Organizowanie dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół, przedszkoli i placówek szkoleniowo-rehabilitacyjnych.

Zgodnie z art. 17 ustawy o systemie oświaty realizowany jest **dowóz dzieci do szkoły** tam, gdzie odległości w ramach obwodów są większe niż wymagają przepisy. Z dowozu korzystają również uczniowie niepełnosprawni zarówno do przedszkoli jak i szkół tak publicznych jak i niepublicznych. W 2019 r. łączna kwota wydatków na dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół wyniosła **552.817,37 zł.**

6. Zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży niepełnosprawnej w zdobyciu wyższego wykształcenia.

W 2019 r. Urząd Miasta Tarnowa realizował program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON. W ramach modułu II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, niepełnosprawni studenci mogli uzyskać następujące rodzaje dofinansowań:

- do opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym,
- dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego,
- dodatek na pokrycie kosztów kształcenia.

Z tej formy pomocy w 2019 r. skorzystało 41 osób, którym łącznie wypłacono dofinansowanie w wysokości 63.600 zł. W związku ze zmianą zasad Programu, dofinansowanie na podstawie wniosków złożonych w 2019 r. będzie wypłacane do 8 kwietnia 2020 r.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym wczesnej diagnozy, leczenia i opieki medycznej, rehabilitacji i edukacji leczniczej.

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwie placówki lecznictwa zamkniętego, a także sieć niepublicznych placówek lecznictwa otwartego zapewniających mieszkańcom opiekę medyczną w zakresie lecznictwa podstawowego i specjalistycznego. W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc zabezpiecza Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowie. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia. Gminie Miasta Tarnowa podlegają 3 podmioty lecznicze:

- 1) Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika,
- 2) Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.,
- 3) Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika

Szpital jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 389 łóżek szpitalnych. Podstawowa działalność koncentruje się na lecznictwie stacjonarnym, którego uzupełnieniem są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. Ponadto Szpital – jako jeden z dwóch podmiotów w Tarnowie zabezpiecza także nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców Tarnowa i okolic.

W 2019 r. w Szpitalu wykonano 3.600 dużych zabiegów operacyjnych oraz ponad 2.100 zabiegów inwazyjnych serca – koronarografii oraz koronaroplastyki. Dokonano implantacji 292 stymulatorów serca, wszczepiono 574 endoprotez stawów biodrowych i kolanowych. W pracowniach obrazowych wykonano ponad 5.200 badań tomografii komputerowej oraz 5.700 badań rezonansem magnetycznym, a w pracowniach analitycznych ponad 546.000 badań.

Od października 2017 r. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie znajduje się w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej tzw. „sieci szpitali” gwarantującej bezpieczeństwo funkcjonowania Szpitala w perspektywie wieloletniej.

Szpital jest jednym z większych podmiotów publicznych w Tarnowie. Zatrudnia ponad 900 osób, w tym m.in.: 160 lekarzy, 356 pielęgniarek i położnych, 24 diagnostów laboratoryjnych, 11 fizjoterapeutów, 19 techników medycznych. Przychody Szpitala z tytułu prowadzonej działalności w 2019 r. wyniosły 98.707.351 zł. Szpital tak jak w poprzednich latach również 2019 r. osiągnął dodatni wynik finansowy.

Wielkość nakładów na inwestycje w 2019 r. wyniosła 12.143.792 zł, w tym 5.312.431 zł stanowią środki własne Szpitala, 1.550.000 zł to środki Gminy Miasta Tarnowa, a pozostałe 5.281.361 zł stanowią pozyskane środki zewnętrzne. W 2019 r. ukończono nadbudowę budynku kotłowni parowej o jedną kondygnację użytkową dla potrzeb Działu Informatyki wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną. Inwestycja ta stanowi kolejny etap rozbudowy infrastruktury informatycznej Szpitala zmierzającej do połączenia z Małopolskim Systemem Informacji Medycznej.

W 2019 r. kontynuowano realizację zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa zespołu szpitalnego w zakresie budowy nowego budynku szpitalnego - Pawilonu Kardiologii wraz

z zagospodarowaniem terenu, niezbędną infrastrukturą techniczną i wjazdem dla Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie”. Opracowano projekty wykonawcze, zakończono I etap prac budowlanych, wykonano stan surowy zamknięty z montażem okien, drzwi zewnętrznych, wykonano instalację wodociągową, kanalizacyjną, centralnego ogrzewania oraz elektryczną. Zakończenie inwestycji planowane jest na 2020 r. Ponadto podmiot leczniczy został wyposażony w sprzęt i aparaturę medyczną na łączną wartość 601.141 zł, w tym wysokiej klasy aparat USG dla potrzeb Oddziału Ginekologiczno-Położniczego, zakupiony w ramach wspólnej inicjatywy i porozumienia Gminy Miasta Tarnowa z Gminami Wierzchosławice, Lisia Góra, Skrzyszów oraz Gminą Tarnów.

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie posiada akredytację medyczną Ministerstwa Zdrowia i certyfikaty jakości, świadczące o bezpieczeństwie i jakości realizowanych świadczeń zdrowotnych. Ponadto Szpital od wielu lat znajduje się w gronie 100 najlepszych szpitali, a w 2019 r. zajął 27 miejsce w Polsce i 2 miejsce w województwie małopolskim.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. jest największą placówką ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego w Tarnowie i subregionie. W swojej bogatej ofercie oprócz poradni specjalistycznych posiada poradnię lekarza podstawowej opieki, przychodnię stomatologiczną, przychodnię zdrowia psychicznego, przychodnię rehabilitacyjną, domowe leczenie tlenem, oddział chirurgii ogólnej. W 2019 r. wykonano łącznie 245.271 porad lekarskich, logopedycznych, diabetologicznych i psychologicznych, 7.668 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 9.514 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 62.988 procedur stomatologicznych oraz 247.213 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 10.905 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 360 zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii Jednego Dnia i Oddziału Chirurgii Szpitala Chirurgii Ogólnej. Zespół Przychodni Specjalistycznych swoje usługi świadczy na rzecz mieszkańców Tarnowa i regionu. W 2019 r. realizowano liczne przedsięwzięcia, mające na celu rozwój Spółki i podniesienie jakości świadczonych usług.

W 2019 r. ZPS poszerzył ofertę usług komercyjnych, zawarte zostały nowe umowy z podmiotami gospodarczymi w zakresie badań profilaktycznych oraz nowe umowy z prywatnymi ubezpieczycielami i innymi podmiotami leczniczymi w zakresie diagnostyki medycznej i konsultacji specjalistycznych. Od grudnia 2019 r. funkcjonuje również Oddział Chirurgii Ogólnej realizujący hospitalizacje planowe w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Wprowadzono do zakresu świadczeń komercyjnych dwa Tarnowskie Pakiety Medyczne oraz rozszerzono działalność marketingową i promocyjną Spółki. Został także uruchomiony nowy system, który powinien wpłynąć na zmniejszenie kolejek do rejestracji. Na stronie internetowej przychodni wyświetla się informacja z liczbą osób oczekujących na zapisanie do lekarza oraz informacje o pierwszym wolnym terminie.

Na działalność inwestycyjną przeznaczono 1.562.474 zł. Zakupiono unit stomatologiczny, sterylizator parowy i myjkę ultradźwiękową, wyposażono szpital chirurgii ogólnej, zakupiono sprzęt komputerowy i licencje komputerowe.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej (zakład opiekuńczo-leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin.

W Mościckim Centrum Medycznym w 2019 r. udzielono łącznie 105.769 porad lekarskich stomatologicznych i psychologicznych, w tym między innymi 50.504 porady z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 9.606 porad z zakresu medycyny pracy. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w 2019 r. stacjonarną opieką długoterminową w ramach: umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, komercyjnie oraz w ramach projektu UE „Pomocna Dłoń” obejmował 275 pacjentów, dysponując bazą 81 łóżek, realizując 28.004 osobodni. Wykonano 109.681 zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej. Ponadto wykonano łącznie 15.363 badań w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, Mammografia, USG).

Nakłady inwestycyjne w 2019 r. wyniosły 107.181 zł. Zakupiono między innymi sprzęt komputerowy, oprogramowanie i licencje, klimatyzatory i defibrylator.

1. Poprawa dostępności do świadczeń rehabilitacji leczniczej poprzez starania o zwiększenie finansowania tych świadczeń przez publicznego płatnika.

Wykaz świadczeniodawców w zakresie rehabilitacji leczniczej i wysokość kontraktów z NFZ w 2019 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy	Kwota kontraktu z NFZ (w zł)
1.	Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SPZOZ	4.688.987,01
2.	Fizjoterapia REMAKS	404.996,18
3.	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	2.989.952,85
4.	„GERONIMO” M. Mielak, S. Zwolenik s.j.	889.425,28
5.	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	858.376,26
6.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr VI NZOZ	372.172,85
7.	Centrum Medyczne „KOL-MED” SPZOZ	1.043.751,38
8.	Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika	2.006.675,80
9.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie	288.148,30
10.	Caritas Diecezji Tarnowskiej	301.887,60
11.	Spółdzielnia Socjalna BIOVITAMED	329.759,52
	Łącznie:	14.174.133,03

Źródło: Opracowano na podstawie danych umieszczonych na stronie internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie.

Świadczenia w zakresie rehabilitacji leczniczej na terenie Tarnowa realizowane były przez 11 podmiotów leczniczych. Łączna wysokość kontraktu w 2019 r. była wyższa o kwotę **1.371.477,55 zł** w stosunku do roku poprzedniego.

2. Rozwój stacjonarnych form opieki długoterminowej.

Wykaz podmiotów leczniczych realizujących usługi z zakresu opieki długoterminowej i wysokość kontraktów z NFZ w 2019 r. przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa świadczeniodawcy	Typ świadczeń	Kwota kontraktu z NFZ (w zł)
1.	Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika ul. Szpitalna 13	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	1.646.299,36
		w zakładzie opiekuńczo-leczniczym liczba łóżek - 31	
2.	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. ul. Kwiatkowskiego 15	w zakładzie opiekuńczo-leczniczym liczba łóżek – 81, w tym 48 łóżek w ramach środków publicznych	2.518.118,19
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia „MARO-MED” Barbara Malinowska ul. Zagumnie 23 A	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	971.964,90
4.	Centrum Medyczne „KOL-MED” Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej pl. Dworcowy 6	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	494.937,48
5.	Centrum Medyczne CenterMed Sp. z o.o. pl. Sobieskiego 2	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	107.310,06
Łącznie:			5.738.629,99

Źródło: Opracowano na podstawie danych umieszczonych na stronie internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie.

W 2019 r. kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia na świadczenia w zakresie opieki długoterminowej posiadało pięciu świadczeniodawców z terenu miasta Tarnowa. Wartość kontraktów podpisanych w 2019 r. była wyższa o kwotę **670.197,78 zł** w stosunku do roku poprzedniego.

3. Wspomaganie organizacji pozarządowych, działających w środowisku osób niepełnosprawnych.

Mówiąc o rehabilitacji leczniczej nie sposób pominąć roli organizacji pozarządowych działających na terenie Tarnowa, reprezentujących interesy osób niepełnosprawnych z określonymi schorzeniami nabytymi lub wrodzonymi. Osoby niepełnosprawne zrzeszone w organizacjach to potencjalni pacjenci lecznictwa rehabilitacyjnego. Działalność organizacji

zajmujących się problemami zdrowotnymi osób w nich zrzeszonych jest różnorodna, skupia się jednak przede wszystkim na pomocy w powrocie do zdrowia, a także w umożliwieniu aktywniejszego życia społecznego osób chorych, pomimo trwającego procesu chorobowego. Inicjatorzy tych działań mają świadomość ogromnych potrzeb zdrowotnych zrzeszonych osób, w związku z czym podejmują współpracę z wieloma instytucjami i osobami indywidualnymi, od których uzyskują pomoc, w tym także finansową.

Taka współpraca rozwija się od wielu lat pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa. Organizacje realizują zadania, na wykonanie których pozyskują dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. W 2019 roku łączna kwota przeznaczona na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych wyniosła 154.900 zł. Ponadto od 2006 roku przy współpracy z Tarnowskim Hospicjum Domowym im. bł. F. Ozanama działającym przy Parafii św. Rodziny w Tarnowie realizowany jest program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych. W ramach tego programu Gmina Miasta Tarnowa sfinansowała zakup sprzętu dla Hospicjum. Zakupiony sprzęt medyczny organizacja nieodpłatnie wypożycza terminalnie oraz obłożnie chorym mieszkańcom Tarnowa.

4. Wspieranie realizacji programów zdrowotnych ukierunkowanych na edukację i rehabilitację pacjentów niepełnosprawnych.

Uchwałą Nr XXII/238/2016 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 31 marca 2016 r. został przyjęty „Miejski program działań w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych na lata 2016-2020”, którego strategicznym celem jest poprawa i umacnianie zdrowia i podnoszenie jakości życia mieszkańców miasta Tarnowa oraz zmniejszanie nierówności społecznych w zdrowiu. Program obejmuje projekty skierowane do różnych grup społecznych mieszkańców Tarnowa, w tym do: dzieci, młodzieży, osób niepełnosprawnych na łączną kwotę prawie 1,8 mln zł.

W 2019 r. na realizację programów polityki zdrowotnej przy współpracy z podmiotami leczniczymi przeznaczono łącznie 92.346,40 zł, w tym środki Gminy Miasta Tarnowa stanowiły kwotę 78.572,40 zł, środki Województwa Małopolskiego na realizację programów szczepień dla dzieci stanowiły kwotę 13.774 zł. Ponadto przy współpracy z podmiotem leczniczym realizowano zadanie polegające na prowadzeniu edukacji dzieci i ich rodziców w zakresie zdrowia jamy ustnej, na które przeznaczono ze środków Gminy Miasta Tarnowa kwotę 30.000 zł.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi część zadań w obszarze ochrony i promocji zdrowia oraz w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych zostało zleconych do realizacji stowarzyszeniom. Łączna kwota wydatkowana ze środków finansowych pochodzących z budżetu miasta Tarnowa na realizację zadań wyniosła 154.900 zł. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Kwota wydatkowana na realizację programu (w zł)
1.	„Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych - rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą”	30	18.000

2.	„Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych – rehabilitacja domowa osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu”	72	67.000
3.	„Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych – rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna u kobiet po mastektomii”	49	14.000
4.	Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych - terapia i aktywizacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, skierowana do dzieci i dorosłych”	25	19.900
5.	„Rehabilitacja dzieci i młodzieży – rehabilitacja oraz aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi”	20	16.000
6.	„Rehabilitacja dzieci i młodzieży – rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu lub zaburzeniami sensorycznymi”	20	10.000
7.	„Rehabilitacja dzieci i młodzieży- Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi”	20	10.000
8.	„Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych - wypożyczalnia sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego”	65	0
Łącznie		301	154.900

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5

Zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami lub umożliwienie im ze względu na stopień niepełnosprawności pracy w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowane było 323 osoby bezrobotne niepełnosprawne oraz 39 niepełnosprawnych osób poszukujących pracy z terenu miasta Tarnowa. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

Status	Liczba osób		Wiek			Wykształcenie		Stopień niepełnosprawności (znaczny lub umiarkowany)
	Ogółem	w tym kobiety	18-24	25-29	powyżej 50 roku życia	co najmniej średnie	specjalne	
bezrobotni	323	167	10	10	191	140	15	172
poszukujący pracy	39	14	1	0	23	16	0	32

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

1. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług instytucji rynku pracy - możliwość korzystania z pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego

a) pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 625 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych, tj. o 176 miejsc mniej niż w 2018 r. Spośród realizowanych w 2019 r. ofert pracy i aktywizacji zawodowej – 11 miejsc było subsydiowanych, w tym 8 miejsc pracy z PFRON. Ważną rolę wśród działań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych pełni pośrednictwo pracy. Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy wymagającej takiej samej pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia. Należy wychodzić naprzeciw ich indywidualnym potrzebom i oczekiwaniom tak, aby ta grupa mogła otrzymać odpowiednią pracę, która umożliwi im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na bieżąco świadczy pomoc osobom niepełnosprawnym zainteresowanym pozyskaniem zatrudnienia. Obsługa osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności prowadzona jest na specjalnie wyodrębnionych stanowiskach pracy. Doradcy klienta posługują się językiem migowym, dzięki czemu obsługa osób bezrobotnych i poszukujących pracy przebiega sprawnie i zapewnia komfort osobom z dysfunkcją słuchu. Formy aktywizacji zawodowej dostosowywane są indywidualnie do każdej osoby zgodnie z orzeczeniem określonym we wskazaniach zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności oraz w warunkach pracy chronionej.

W celu pozyskania wolnych miejsc pracy dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie podejmują współpracę poprzez osobiste i telefoniczne kontakty z pracodawcami reprezentującymi zakłady pracy chronionej, jak również z pracodawcami deklarującymi gotowość zatrudnienia osób niepełnosprawnych. W 2019 r. pośrednicy pracy w celu pozyskania ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, złożyli 68 takich wizyt. Podczas wizyt, przedstawiano także pracodawcom możliwość współfinansowania zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz tworzenia nowych miejsc w ramach środków PFRON.

Wszystkie działania realizowane dotychczas przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie mają na celu aktywizację zawodową oraz zwiększenie szans na zatrudnienie zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, doświadczeniem zawodowym oraz możliwościami i predyspozycjami zdrowotnymi osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

b) poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych

W 2019 r. w ramach poradnictwa zawodowego zrealizowano 496 działań z zakresu aktywizacji zawodowej dla osób posiadających orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym:

- udzielono 232 indywidualnych porad zawodowych dla 184 osób, w tym 86 kobiet,
- 131 osób, w tym 66 kobiet wzięło udział w spotkaniach w ramach grupowej informacji zawodowej,
- 63 osoby, w tym 37 kobiet wzięło udział w zajęciach w ramach grupowej porady zawodowej

- w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy uczestniczyła 1 osoba,
- nagrania w systemie Video CV dokonała 1 osoba,
- 68 osób uzyskało indywidualną pomoc w opracowaniu dokumentów aplikacyjnych.

Ponadto 3 osoby z terenu miasta Tarnowa uczestniczyły w szkoleniu w ramach Ośrodka Doradczego skierowanego do osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej. W trakcie spotkania uczestnicy mieli możliwość poznania m. in.: zagadnień związanych z zakładaniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, form opodatkowania, wzorów formularzy podatkowych, przysługujących uprawnień do ubezpieczeń społecznych.

Od 2011 roku doradcy zawodowi realizują program „Perspektywy na lepsze jutro”, którego zadaniem jest udzielanie pomocy osobom z niepełnosprawnością w celu ułatwienia im wejścia lub powrotu na rynek pracy. Każda osoba zainteresowana może liczyć na indywidualną pomoc doradcy zawodowego, ustalenie odpowiedniego do swoich możliwości planu działania, a także objęcie wybranymi formami aktywizacji realizowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie. W ramach programu organizowano grupowe wyjazdy osób niepełnosprawnych do zakładów pracy chronionej w celu poznania warunków pracy oraz procedur związanych z zatrudnianiem pracowników z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Do końca grudnia 2019 r. udział w programie zadeklarowało 780 osób, w tym 40 osób z terenu miasta Tarnowa.

W 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie działaniami aktywizującymi objęto również niepełnosprawną młodzież niepozostającą w ewidencji Urzędu. Na spotkania informacyjno-doradcze zaproszeni zostali uczniowie Zespołu Niepublicznych Szkół Specjalnych w Tarnowie. W trakcie zajęć, w których wzięło udział 11 osób, doradca zawodowy pomógł młodzieży określić własny potencjał zawodowy w kontekście wymogów rynku pracy oraz zapoznał uczestników z formami aktywizacji zawodowej realizowanymi przez PUP w 2019 r.

Działaniami aktywizacyjnymi zostali objęci również dłużnicy alimentacyjni. Program „Pokonaj bariery” ukierunkowany jest na motywowanie uczestników do brania odpowiedzialności za własne decyzje zawodowe, skuteczne przygotowanie do podjęcia aktywności zawodowej oraz podejmowania pracy w ramach umowy. Spośród 64 uczestników 39 było mieszkańcami Tarnowa, a 8 z nich posiadało orzeczenie o niepełnosprawności.

Dla osób w wieku emerytalnym, które zakończyły karierę zawodową a są zainteresowane podjęciem aktywności zawodowej PUP w Tarnowie podjął nową inicjatywę – Tarnowska Akademia Pracy Aktywnych Seniorów. Uczestnicy programu zostali objęci wsparciem doradców klientów, doradców zawodowych, indywidualnym oraz grupowym poradnictwem. Spośród 64 uczestników programu 49 osób było mieszkańcami miasta Tarnowa, a 8 z nich posiadało orzeczoną niepełnosprawność.

Osobom niepełnosprawnym na bieżąco udzielane były konsultacje i porady między innymi w zakresie: sytuacji na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy, możliwości uzyskania nowych lub dodatkowych kwalifikacji zawodowych, opracowania dokumentów aplikacyjnych, wyboru miejsca zatrudnienia, przygotowania autoprezentacji zawodowej oraz możliwości uczestniczenia w projektach mających na celu aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnością.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie uczestniczył w wydarzeniach o zasięgu regionalnym, ponadregionalnym oraz światowym takich jak: Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami, Ogólnopolski Tydzień Kariery, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości, Dni Ucznia się Dorosłych. Osoby niepełnosprawne były motywowane do uczestniczenia w organizowanych wydarzeniach w celu ułatwienia im pokonywania barier na rynku pracy oraz skuteczniejszego rozwoju kariery zawodowej. W wyniku podjętych działań 47 osób niepełnosprawnych wzięło udział w przygotowanych wydarzeniach.

W celu skuteczniejszego funkcjonowania na rynku pracy osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na bieżąco prowadził działania promujące zatrudnienie osób z ograniczeniami zdrowotnymi między innymi programy w lokalnych rozgłoszeniach radiowych, artykuły w wydawanym przez Urząd Informatorze „Blżej Rynku Pracy”.

2. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród lokalnych pracodawców - pozyskiwanie subsydiowanych miejsc pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy (staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy i inne formy aktywizacji przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

W 2019 r. w ramach środków PFRON zawarto 1 umowę o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy na łączną kwotę 39.324,17 zł. Na podstawie tej umowy na subsydiowanym miejscu pracy asystenta ds. produkcji zatrudniona została 1 osoba z lekkim stopniem niepełnosprawności. Ponadto w ramach uzupełnienia, na utworzonych w latach wcześniejszych stanowiskach pracy, zatrudniona została 1 osoba z lekkim stopniem niepełnosprawności na stanowisku kucharz.

W 2019 roku na stanowiskach pracy utworzonych ze środków Funduszu Pracy zatrudnionych zostało:

- 1) w ramach kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 6 osób niepełnosprawnych na następujących stanowiskach: barman - kelner, pracownik biurowy, brukarz, robotnik budowlany, sprzedawca, księgowy - dyrektor finansowy. Ponadto w ramach uzupełnienia, na utworzonych w latach wcześniejszych stanowiskach pracy, zatrudnione zostały 2 osoby na następujących stanowiskach pracy: sprzątaczką, sprzedawca – magazynier;
- 2) w ramach prac interwencyjnych - 7 osób bezrobotnych zostało zatrudnionych na następujących stanowiskach pracy: robotnik gospodarczy, przedstawiciel - koordynator, referent ds. księgowości, sprzedawca, pracownik II stopnia wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych, operator maszyn.

Do odbycia stażu w 2019 r. skierowano 9 osób niepełnosprawnych, a do wykonywania prac społecznie użytecznych 8 osób niepełnosprawnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

4. Ułatwienie osobom niepełnosprawnym kontaktu z pracodawcą poprzez organizowanie spotkań, giełd i targów pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w celu zwiększenia możliwości aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym z orzeczoną stopniem niepełnosprawności organizuje targi pracy oraz giełdy pracy. Dzięki uczestnictwu w targach osoby poszukujące

zatrudnienia, w tym osoby posiadające orzeczony stopień niepełnosprawności mają możliwość zapoznania się w jednym miejscu z ofertami pracy wielu pracodawców, jak również przeprowadzenia wstępnych rozmów kwalifikacyjnych oraz złożenia dokumentów aplikacyjnych na oferowane stanowiska.

W 2019 r. tutejszy Urząd zorganizował XXVI Targi Pracy, pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa oraz Starosty Tarnowskiego. Zaproszenie do udziału w nich przyjęli również pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne oraz zakłady pracy chronionej. Dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności zaprezentowano wolne miejsca pracy w zawodach: monter elektroinstalacyjny, operator maszyn do produkcji folii oraz operator aparatów tokarskich.

Realizując w 2019 roku zadania z zakresu pomocy w doborze kandydatów na wolne miejsca pracy, zorganizowano giełdę pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności. Poszukiwano pracowników na stanowisko osoby sprzątającej.

5. Organizacja szkoleń zawodowych i przekwalifikowań uwzględniających aktualne potrzeby rynku pracy.

W 2019 r. 7 osób niepełnosprawnych odbyło szkolenia z zakresu:

- spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metodą TIG (141),
- prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- operatora obrabiarek sterowanych numerycznie CNC,
- magazyniera z obsługą wózków jezdniowych,
- szefa kuchni.

6. Doradztwo i pomoc osobom niepełnosprawnym podejmującym działalność gospodarczą, udzielanie dotacji na rozpoczęcie takiej działalności.

W 2019 r. zawarto 2 umowy o przyznanie środków PFRON na podjęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 88.000 zł. Środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 2 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Ponadto 2 osoby niepełnosprawne otrzymały środki na uruchomienie działalności gospodarczej z Funduszu Pracy. Osoby te rozpoczęły działalność gospodarczą w zakresie:

- handel stacjonarny oraz przez Internet odzieżą, galanterią, biżuterią,
- warsztaty z pozaszkolnej formy edukacji (rysunek, malarstwo, fotografia itp.),
- handel stacjonarny materiałami budowlanymi, ogrodniczymi, metalowymi itp.,
- produkcja wyrobów dekoracyjnych, biżuterii sztucznej, grawerowanie, usługi projektowania i drukowania, grafiki komputerowej, malowania obrazów, prowadzenia warsztatów edukacyjnych z zakresu rękodzieła oraz handel przez Internet.

Podsumowując w 2019 r. 4 osoby posiadające orzeczony stopień niepełnosprawności rozpoczęły działalność gospodarczą, w tym 2 osoby w ramach środków PFRON i 2 osoby z Funduszu Pracy.

7. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”.

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych,

a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, na chronionym rynku pracy i na otwartym rynku pracy. W 2019 r. w Centrum zatrudnione były 53 osoby, w tym 18 osób niepełnosprawnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 20 osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W ramach prowadzonej działalności w Centrum świadczone są usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne, wynajmu sal w celu organizacji szkoleń i konferencji, a także usługi związane z oprawą obrazów. Funkcjonowanie tego typu placówki przyczyniło się do poszerzenia oferty usług społecznych na terenie Tarnowa. Placówka stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem. Koszty działalności Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” pokrywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środków Województwa Małopolskiego i środków Gminy Miasta Tarnowa.

Ponadto Centrum jest realizatorem projektu pn. *Od bierności do aktywności w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”* w ramach Osi Priorytetowej 9. Region spójny społecznie, Działanie 9.1 Poddziałanie 9.1.2 Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych biernych z trenu Tarnowa i subregionu tarnowskiego. W 2019 r. w projekcie brało udział 65 uczestników. W ramach podejmowanych działań zostały przeprowadzone diagnozy indywidualne z psychologiem, doradcą zawodowym i terapeutą zajęciowym, w których wzięli udział wszyscy uczestnicy projektu. Podczas spotkań ze specjalistami odbywała się identyfikacja indywidualnych potrzeb, diagnoza kompetencji i funkcjonowania w społeczeństwie, a także określone były predyspozycje zawodowe uczestników. Kolejną realizowaną formą wsparcia były treningi grupowe kompetencji społecznych, w których uczestniczyło 20 osób. Na zajęcia w ramach warsztatów terapii zajęciowej zostało skierowanych 9 osób, a 53 osoby wzięły udział w szkoleniach zawodowych tj. szkoleniach komputerowych, z zakresu ogrodnictwa, gastronomii i obsługi hotelu. Jednocześnie w 2019 r. 18 osób rozpoczęło staże, a 15 osób kontynuowało zatrudnienie w zakładzie aktywności zawodowej.

W 2019 r. w ramach projektu realizowano również zadanie na rzecz osób niepełnosprawnych polegające na prowadzeniu mieszkania wspomaganego, którego koszt wyniósł 38.652,51 zł. Ze wsparcia w formie mieszkania wspomaganego skorzystały 4 osoby z niepełnosprawnością intelektualną.

Okres realizacji projektu przewidziany jest na lata 2018-2020. Planowany koszt realizacji projektu wynosi 6.602.776,91 zł, w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa wynosi 5.963,943,11 zł, natomiast kwota w wysokości 638.833,80 stanowi środki własne Gminy Miasta Tarnowa.

CEL SZCZEGÓŁO WY NR 6

Likwidacja barier architektonicznych oraz transportowych utrudniających dostęp do urzędów, obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się, dostęp do informacji i możliwość komunikacji międzyludzkiej.

1. Wyposażenie istniejących i nowobudowanych sygnalizacji świetlnych w urządzenia dźwiękowe ułatwiające niewidomym bezpieczne przejście przez jezdnię.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. w Tarnowie, w urządzenia dźwiękowe ułatwiające niewidomym bezpieczne przejście przez jezdnię wyposażonych jest 40 sygnalizacji świetlnych.

2. Wydzielanie i oznakowanie miejsc postoju dla uprawnionych osób niepełnosprawnych na parkingach miejskich i przed gmachami użyteczności publicznej.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. w Tarnowie wyznaczonych jest 325 miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych, z których 15 utworzonych zostało w 2019 r.

3. Przystosowanie mieszkań dla osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W 2019 r. 20 osób niepełnosprawnych uzyskało dotację ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych swoich domach i mieszkaniach. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła 117.896 zł.

4. Zapewnienie na wszystkich liniach komunikacji miejskiej autobusów niskopodłogowych dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.

Mieszkańcy Tarnowa mogą korzystać z 95 autobusów niskopodłogowych dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.

5. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym korzystania z komunikacji miejskiej na preferencyjnych warunkach.

Zgodnie z uchwałą nr XIII/161/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 11 lipca 2019 r. z komunikacji miejskiej mogą korzystać bezpłatnie:

- 1) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji lub niezdolność do samodzielnej egzystencji (dawna I grupa inwalidzka) wraz z opiekunem towarzyszącym im w pojeździe,
- 2) niewidomi lub niedowidzący posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka) z wpisem symbolu przyczyny niepełnosprawności 04-O,
- 3) dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do czasu ukończenia 18 roku życia,
- 4) jedno z rodziców lub pełnoletni opiekun dzieci i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnej do czasu ukończenia 18 roku życia, towarzyszący dziecku w podróży,

- 5) osoby którym przysługuje specjalny zasiłek opiekuńczy lub świadczenie pielęgnacyjne przyznane przez Prezydenta Miasta Tarnowa na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłek dla opiekuna przyznany na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w okresie ważności decyzji przyznającej świadczenie.

Ponadto, z ulgowych przejazdów mogą korzystać:

- 1) renciści pobierający rentę z tytułu niezdolności do pracy, rentę socjalną lub rentę rodzinną,
- 2) osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu,
- 3) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu, posiadające Tarnowską Kartę Miejską w wersji premium.

6. Dofinansowanie i koordynacja przewozów dostosowanym pojazdem osób niepełnosprawnych mających trudności w samodzielnym poruszaniu się (system taxi-bus).

W 2019 r. kontynuowane było dofinansowywanie usług przewozowych dla osób niepełnosprawnych na terenie Tarnowa. Mogły z nich korzystać uprawnione osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie miasta, spełniające łącznie dwa warunki:

- posiadające znaczne trudności w samodzielnym poruszaniu się, poruszające się na stałe za pomocą przedmiotów ortopedycznych: wózka inwalidzkiego, balkoniku,
- posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (I grupa) zawierające jeden z symboli przyczyn niepełnosprawności: 05-R – upośledzenie narządu ruchu, 10-N – choroby neurologiczne, lub inne równoważne orzeczenia, wymienione w art. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. potwierdzające taką dysfunkcję.

Koszty transportu pokrywane były z budżetu Miasta przy udziale osób niepełnosprawnych. W 2019 r. ponoszona przez pasażera część stała opłaty wynosiła 2,50 zł, natomiast część zmienna naliczana za każdy rozpoczęty kilometr jazdy z pasażerem wynosiła 0,50 zł. Wynagrodzenie umowne wypłacone z budżetu miasta z tytułu realizacji tego zadania w 2019 r. wyniosło 114.653,83 zł. Z usług transportowych skorzystało 5.323 uprawnionych osób niepełnosprawnych, w tym 980 na wózkach.

7. Udział w programach zmierzających do ułatwienia dostępności nowoczesnych rozwiązań likwidacji barier w komunikowaniu się dla osób niepełnosprawnych, zgodnie z ich potrzebami.

W ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” osoby niepełnosprawne posiadające:

- znaczny stopień niepełnosprawności oraz dysfunkcję narządu wzroku lub obu kończyn górnych lub narządu słuchu, lub
- umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz dysfunkcję narządu wzroku lub dysfunkcję narządu słuchu

mogły ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania. O takie dofinansowanie w 2019 r. ubiegało się 18 osób – z czego

17 osób otrzymało dofinansowanie. Osoby niepełnosprawne mogły zakupić sprzęt elektroniczny zgodny z ich potrzebami, np. specjalistyczne klawiatury i myszy elektroniczne z powiększonymi klawiszami, lupy elektroniczne, duże monitory, specjalistyczne oprogramowanie dla osób niedowidzących lub niewidomych, urządzenia brajlowskie. Wydatki poniesione na to zadanie to kwota 75.574 zł. Dofinansowanie ze środków PFRON stanowi 90% kosztów zakupu danego sprzętu lub oprogramowania.

8. Prowadzenie i aktualizacja zakładki dla osób niepełnosprawnych na głównej stronie internetowej miasta.

Na stronie internetowej miasta Tarnowa istnieje zakładka „Pomoc osobom niepełnosprawnym”. Osoby niepełnosprawne mogą znaleźć w tym miejscu informacje dotyczące aktualnie realizowanych programów celowych, warsztatów terapii zajęciowej, orzecznictwa dla celów rentowych i pozarentowych, przysługujących ulg i uprawnień, pomocy udzielanej przez instytucje miejskie, a także zmiany aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Zamieszczono również informacje o zakresie działania i terminach dyżurów konsultanta ds. osób niepełnosprawnych.

Zakładka „Pomoc osobom niepełnosprawnym” jest na bieżąco monitorowana i uzupełniana o aktualnie informacje, w taki sposób, aby każda osoba zainteresowana problematyką osób niepełnosprawnych uzyskała pełną wiedzę na ten temat.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 7

Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

1. Wsparcie oraz promowanie integracyjnych imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

Wsparcie przeznaczone na organizację sportowych imprez dla osób niepełnosprawnych:

- 1) Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze” – organizacja turnieju bowlingu dla niepełnosprawnych - 1.000 zł, 100 osób,
- 2) Warsztaty Terapii Zajęciowej Fundacji REPI – wsparcie organizacji:
  - IX Ogólnopolskiego Mityngu Pływackiego Osób z Niepełną Sprawnością - 3.000 zł, 197 osób,
  - VIII Ogólnopolskich Zawodów we Wspinaczce Osób z Niepełną Sprawnością - 3.000 zł, 190 osób,
- 3) Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start” - wsparcie organizacji w przygotowaniu:
  - zawodników TZSN Start do Mistrzostw Świata oraz Igrzysk Paraolimpijskich – 11.000 zł, 60 osób
  - Mistrzostw Polski Juniorów Osób Niepełnosprawnych w LA - 6.000 zł, 150 osób.

Łącznie w powyższych imprezach wzięło udział: 697 osób.

2. Upowszechnianie i rozwijanie kultury fizycznej i turystyki z uwzględnieniem problematyki środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Dotacje udzielane organizacjom pozarządowym w trybie otwartych konkursów ofert:

- 1) Sportowe talenty - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa - Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”:
  - I edycja 4.900 zł, pływanie i lekka atletyka dzieci niepełnosprawnych ruchowo - 95 osób,
  - II edycja 10.100 zł pływanie i lekka atletyka dzieci niepełnosprawnych ruchowo - 60 osób.

Łącznie: 155 osób.

- 2) Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa:
  - Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start” - 36.400 zł, program Sport bez barier, 30 osób,
  - Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze” - 8.600 zł, kręgle klasyczne i bowling, 30 osób.

Łącznie: 60 osób.

- 3) „Niepełnosprawny – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych ruchowo w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach - 5.000 zł.

Łącznie: 20 osób.

- 4) dotacje na realizację części kalendarza sportowych imprez miejskich o znaczeniu ponadlokalnym: Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start” - 2.900 zł.

Łącznie: 100 osób.

- 5) Poprawa warunków uprawiania sportu w tarnowskich klubach sportowych i osiągnięcia przez zawodników wysokich wyników sportowych:

- Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start” - 6.200 zł, 50 osób,
- Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidzących i Słabowidzących „Pogórze” - 4.800 zł, 34 osoby.

Łącznie: 84 osoby.

3. Uwzględnienie w ofercie turystycznej i wypoczynkowej potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tarnowskie Centrum Informacji (TCI) jako jedno z nielicznych centrów informacji turystycznej w Polsce jest w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Tarnów zwiedzać można z audio przewodnikiem lub ze sprzętem i materiałami dedykowanymi osobom niepełnosprawnym. Udogodnienia dostępne w Tarnowskim Centrum Informacji:

- 1) Dla osób niedowidzących i słabowidzących:

- Navigo City Tarnów - nowoczesny przewodnik po Tarnowie oparty o technologię lokalizacji satelitarnej GPS (możliwość bezpłatnego wypożyczenia odbiornika GPS oraz pobrania aplikacji do samodzielnej instalacji na własnym urządzeniu GPS),

- Audio przewodnik po Tarnowie (możliwość bezpłatnego wypożyczenia odtwarzacza mp3 z przewodnikiem; Audio przewodnik można także pobrać ze strony internetowej TCI),
- Przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych, jak i reliefowych grafik dotykowych,
- specjalnie przystosowane stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu.

2) Dla osób poruszających się na wózkach:

- materiały promocyjne opracowane pod kątem potrzeb osób poruszających się na wózkach, również w wersji PDF do pobrania na stronie internetowej TCI,
- punkt informacji turystycznej wyposażony został w wiele udogodnień dla osób niepełnosprawnych: położenie na parterze, pochylnia w hallu, szerokie drzwi, biurko z regulowaną wysokością blatu z napędem elektrycznym (nawet do 1,5 m), zainstalowany program odczytujący treść wyświetlaną na ekranie, obniżona lada do obsługi turystów, toaleta przystosowana dla niepełnosprawnych.

4. Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach zmierzających do realizacji prawa osób niepełnosprawnych do pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz w rekreacji i turystyce – odpowiednio do ich zainteresowań i potrzeb.

W 2019 r. podpisano 13 umów z podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, na organizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Łączna kwota wydatków poniesionych ze środków PFRON na ten cel wyniosła 39.038 zł. W zorganizowanych przedsięwzięciach udział wzięło 522 osoby.

5. Stosowanie ulgowych opłat za korzystanie przez osoby niepełnosprawne z obiektów sportowych Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Preferencyjne opłaty za korzystanie z obiektów sportowych TOSIR przysługiwało osobom niepełnosprawnym ruchowo i intelektualnie, posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz wskazania dotyczące korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w zakresie rehabilitacji wraz z opiekunami.

W 2019 r. z ulgowych wstępów na obiekty sportowe TOSIR skorzystało 26 osób niepełnosprawnych oraz 25 opiekunów. Łącznie zarejestrowano 319 wstępów rehabilitacyjnych (305 wstępów z opiekunami) do Parku Wodnego przy ul. Piłsudskiego 30 oraz 57 wstępów rehabilitacyjnych (30 wstępów z opiekunami) na Pływalnię Krytą w Miejskim Domu Sportu przy ul. Traugutta 5A (łącznie z opiekunami 711 wstępów). Dofinansowanie ze środków Gminy Miasta Tarnowa wyniosło: 3.828,50 zł.

6. Modernizowanie, przebudowywanie lub budowanie obiektów sportowych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych:

Zakończenie prac przy przebudowie Arena Jaskółka Tarnów w Tarnowie Mościcach. Arena Jaskółka Tarnów jest obecnie jedynym tego typu obiektem w subregionie i w południowo-wschodniej Małopolsce, umożliwiającym organizację imprez na skalę regionalną. Zastosowane rozwiązania techniczne i technologiczne sprawiają, że obiekt jest przestronny, wygodny, przystosowany dla osób niepełnosprawnych, a przede wszystkim bezpieczny. Jej działalność przyczyni się do dalszego pełnego rozwoju sportów,

w szczególności piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej i sportów paraolimpijskich - umożliwia treningi sportowcom, w tym niepełnosprawnym.

Widownia zaprojektowana została dla 4.296 widzów, w tym: 3.576 miejsc siedzących na trybunach stałych, 720 miejsc na trybunach składanych oraz 12 miejsca dla osób niepełnosprawnych. Dla widzów zaprojektowano wejścia do budynku z dwóch stron: jedno od strony północnej i drugie od strony południowej, jako ogólnodostępne foyer. Z przestrzeni tej dostępne są pomieszczenia obsługi widzów – kasa, szatnie okryć wierzchnich oraz zespoły sanitarne.

W Arenie funkcjonuje Centrum Odnowy Biologicznej, które umożliwia korzystanie z usług w szerokim zakresie np.: masażu, hydroterapii, sauny, siłowni. Posiada autonomiczne zaplecze szatniowo-sanitarne, wykorzystywane niezależnie od imprez masowych odbywających się w Arenie. Podstawowym jednak przeznaczeniem tej przestrzeni jest świadczenie usług na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przede wszystkim w zakresie rehabilitacji.

*Opracowano: Referat Polityki Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej*

Sprawozdanie zostało pozytywnie zaopiniowane przez członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa

**Sprawozdanie z realizacji „Programu Działań na
Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie
na lata 2015 – 2020”
w 2019 roku**

Tarnów, kwiecień 2020 r.

1. Wstęp.

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 powstał w celu określenia warunków bytowych i potrzeb osób starszych powyżej 60 roku życia oraz podejmowania działań, które w sposób planowy i celowy wpłyną na poprawę jakości ich życia w Tarnowie.

Tarnowski samorząd, zgodnie z przyjętymi ogólnopolskimi założeniami, podejmuje działania mające na celu wieloaspektowe wsparcie seniorów oraz podtrzymywanie ich aktywności społecznej, a tym samym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu tej grupy wiekowej.

Miasto Tarnów wspiera i promuje te inicjatywy, które mają na celu pogłębianie wiedzy, rozwój pasji i zainteresowań osób starszych oraz wpisują się w koncepcję edukacji ustawicznej i przyczyniają się do wzrostu kapitału społecznego tej grupy mieszkańców miasta. Szczególnie wartościowe są projekty realizowane przy współpracy różnych instytucji i organizacji pozarządowych, które sprzyjają integracji seniorów pochodzących z różnych środowisk oraz rozbudowie potencjalnej sieci wsparcia.

2. Realizacja priorytetów Programu.

Celem głównym Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 jest tworzenie warunków do pełnego, indywidualnego rozwoju i zaspokajania potrzeb osób starszych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantujących pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym.

2.1. Priorytet I.: Tworzenie optymalnych warunków ukierunkowanych na utrzymanie i poprawę zdrowia osób starszych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa dostępności do usług medycznych, w tym rehabilitacyjnych dla osób starszych.
2. Utrzymanie i poprawa sprawności psycho-fizycznej osób starszych.
3. Rozwój systemu opieki długoterminowej.
4. Edukacja i promowanie zdrowego stylu życia wśród osób starszych.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Liczba beneficjentów badań profilaktycznych i programów zdrowotnych	1.481
Liczba łóżek w Zakładach Opiekuńczo – Lecznicznych	112
Liczba łóżek geriatrycznych	0
Liczba miejsc w hospicjum stacjonarnym	0

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

2.1.1. Opieka zdrowotna

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwie placówki lecznictwa zamkniętego: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika oraz liczne placówki lecznictwa otwartego zapewniające mieszkańcom opiekę medyczną w zakresie lecznictwa podstawowego i specjalistycznego. W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc zabezpiecza Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowie. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają 3 podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im.E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 389 łóżek szpitalnych. Podstawowa działalność koncentruje się na lecznictwie stacjonarnym, którego uzupełnieniem są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. Ponadto Szpital – jako jeden z dwóch podmiotów w Tarnowie zabezpiecza także nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców Tarnowa i okolic. W 2019 roku w Szpitalu wykonano 3,6 tys. dużych zabiegów operacyjnych oraz ponad 2,1 tys. zabiegów inwazyjnych serca – koronarografii, koronaroplastyki. Dokonano implantacji 292 stymulatorów serca, wszczepiono 574 endoprotez stawów biodrowych i kolanowych. W pracowniach obrazowych

wykonano ponad 5,2 tys. badań tomografii komputerowej oraz 5,7 tys. rezonansu magnetycznego; w pracowniach analitycznych ponad 546 tys. badań. Od października 2017 r. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie znajduje się w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej tzw. „sieci szpitali” gwarantującej bezpieczeństwo funkcjonowania Szpitala w perspektywie wieloletniej. Szpital jest jednym z większych podmiotów publicznych w Tarnowie. Zatrudnia ponad 900 osób, w tym m.in.: 160 lekarzy, 356 pielęgniarek i położnych, 24 diagnostów laboratoryjnych, 11 fizjoterapeutów, 19 techników medycznych. Wielkość nakładów na inwestycje w 2019 r. wyniosła 12.143.792 zł, w tym 5.312.431 zł stanowią środki finansowe Szpitala, oraz 1.550.000 zł środki Gminy Miasta Tarnowa, a pozostałe w wysokości 5.281.361 zł stanowią pozyskane środki zewnętrzne. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie posiada akredytację medyczną Ministerstwa Zdrowia i certyfikaty jakości, świadczące o bezpieczeństwie i jakości realizowanych świadczeń zdrowotnych. Ponadto Szpital od wielu lat znajduje się w gronie 100 najlepszych szpitali, w 2019 r. zajął 27 miejsce w Polsce i 2 miejsce w województwie małopolskim.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. jest największą placówką ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego w Tarnowie i subregionie. W swojej bogatej ofercie oprócz poradni specjalistycznych posiada poradnię lekarza podstawowej opieki, przychodnię stomatologiczną, przychodnię zdrowia psychicznego, przychodnię rehabilitacyjną, domowe leczenie tlenem, oddział chirurgii ogólnej. W 2019 r. wykonano łącznie 245.271 porad lekarskich, logopedycznych, diabetologicznych i psychologicznych, 7.668 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 9.514 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 62.988 procedur stomatologicznych oraz 247.213 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 10.905 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 360 zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii Jednego Dnia i Oddziału Chirurgii Szpitala Chirurgii Ogólnej. Zespół Przychodni Specjalistycznych swoje usługi świadczy na rzecz mieszkańców Tarnowa i regionu. W 2019 r. realizowano liczne przedsięwzięcia, mające na celu rozwój Spółki i podniesienie jakości świadczonych usług. ZPS poszerzył ofertę usług komercyjnych, zawarte zostały nowe umowy z podmiotami gospodarczymi w zakresie badań profilaktycznych oraz nowe umowy z prywatnymi ubezpieczycielami i innymi podmiotami leczniczymi w zakresie diagnostyki medycznej i konsultacji specjalistycznych. Od grudnia ub. r. funkcjonuje również Oddział Chirurgii Ogólnej realizujący hospitalizacje planowe w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Wprowadzono do zakresu świadczeń komercyjnych dwa Tarnowskie Pakiety Medyczne oraz rozszerzono działalność marketingową i promocyjną Spółki. Został także uruchomiony nowy system, który powinien wpłynąć na zmniejszenie kolejek do rejestracji. Na stronie internetowej przychodni wyświetla się informacja z liczbą osób oczekujących na zapisanie do lekarza oraz informacje o pierwszym wolnym terminie. Na działalność inwestycyjną w 2019 r. przeznaczono 1.562.474 zł.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej (zakład opiekuńczo-leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin. W 2019 r. udzielono łącznie 105.769 porad lekarskich, stomatologicznych i psychologicznych, w tym między innymi 50.504 porady z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 9.606 porad z zakresu medycyny pracy. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w 2019 r. stacjonarną opieką długoterminową w ramach: umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, komercyjnie oraz w ramach projektu UE „Pomocna Dłoń” obejmował 275 pacjentów, dysponując bazą 81 łóżek, realizując 28.004 osobodni. Wykonano 109.681 zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej. Ponadto wykonano łącznie 15.363 badań w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, Mammografia, USG). Nakłady inwestycyjne w 2019 r. wyniosły 107.181 zł

Aktualnie na terenie Tarnowa działają dwa zakłady opiekuńczo-lecznicze dysponujące łącznie bazą 112 łóżek:

- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w strukturze Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika zlokalizowany przy ul. Szpitalnej 53, w budynku Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta – dysponuje bazą 31 łóżek,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w strukturze Mościckiego Centrum Medycznego zlokalizowany przy ul. Kwiatkowskiego 15 - dysponuje bazą 81 łóżek.

Ze względu na brak hospicjum stacjonarnego w Tarnowie mieszkańcy miasta mogą korzystać z placówek znajdujących się w pobliżu Tarnowa, posiadających kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia (w Dąbrowie Tarnowskiej, Brzesku i Stróżach).

W wyniku przeprowadzonych prac modernizacyjnych w Mościckim Centrum Medycznym Sp. z o.o. , w tym podmiocie leczniczym aktualnie znajduje się 15 łóżek, na których mogłyby być udzielane świadczenia zdrowotne w hospicjum stacjonarnym. W związku z tym podjęto starania o uzyskanie finansowania z NFZ na świadczenia zdrowotne z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej.

Ponadto w ramach zadania „Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych – prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego” realizowanego na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Tarnowskie Hospicjum Domowe im. bł. F. Ozanama, ul. Krakowska 41, prowadzona jest bezpłatna wypożyczalnia sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego dla obłożnie i terminalnie chorych mieszkańców Tarnowa. W 2019 r. wypożyczono sprzęt dla 65 osób.

2.1.2. Programy polityki zdrowotnej.

1. W 2019 r. na zlecenie GMT podmioty lecznicze wykonywały bezpłatne szczepienia w ramach programu polityki zdrowotnej pn. „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie”. Miasto przeznaczyło na ten cel 58.779 zł. Szczepieniami objęto 1.330 osób starszych.
2. Przy wsparciu finansowym GMT realizowane były przez organizacje pozarządowe niżej wymienione programy polityki zdrowotnej skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych, z których w 2019 r. skorzystało 151 osób.
  - Rehabilitacja domowa osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu (reumatoidalne zapalenie stawów i inne przewlekłe schorzenia narządu ruchu lub stwardnienie rozsiane). W ramach Programu prowadzony był cykl rehabilitacji ogólnousprawniającej poprawiającej sprawność, zmniejszającej dolegliwości bólowe i normalizującej napięcie mięśniowe u chorych. Realizatorami Programu były trzy organizacje pozarządowe: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie, Stowarzyszenie „Aktywni dla Zdrowia” i Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Tarnowie. Działaniami Programu objęto łącznie 72 osoby. Gmina Miasta Tarnowa przeznaczyła na ten cel 67.000 zł.
  - Rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą. W ramach Programu prowadzona była rehabilitacja ogólnoustrojowa. Realizatorami były dwie organizacje pozarządowe: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie oraz Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „START”. Działaniami Programu objęto łącznie 30 osób. GMT przeznaczyła na ten cel 18.000 zł.
  - Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka kobiet po mastektomii. W ramach Programu odbywały się ćwiczenia gimnastyczne i zabiegi rehabilitacyjne. Realizatorem było Stowarzyszenie „Klub Amazonka”. Działaniami Programu objęto 49 osób. GMT przeznaczyła na ten cel 14.000 zł.
3. Osoby w starszym wieku mogły również brać udział w programach profilaktycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia:
  - Program profilaktyki raka piersi - skierowany do kobiet w wieku 50-69 lat. W ramach Programu wykonywano bezpłatnie badanie mammograficzne (bez konieczności posiadania skierowania). Kobiety z określonej grupy wiekowej mogły zgłaszać się do jednej z dwóch placówek: Szpitala Wojewódzkiego im. św. Łukasza lub Mościckiego Centrum Medycznego.
  - Program profilaktyki gruźlicy - adresatami były osoby dorosłe, zapisane do pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, nie posiadające w dotychczasowym wywiadzie rozpoznanej gruźlicy. Badania skierowane były do osób, które miały bezpośredni kontakt z osobami z już rozpoznaną gruźlicą lub u których stwierdzono

przynajmniej jedną z okoliczności przyczyniających się do rozwoju choroby (bezrobocie, niepełnosprawność, obciążenie długotrwałą chorobą, problemem alkoholowym lub narkomanią, bezdomność). Zagrożenie chorobą sprawdzane było podczas wywiadu przeprowadzonego przez pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej. Osoby, które miały kontakt z chorym na gruźlicę, bądź wobec których istnieją inne przesłanki, mogły się zgłosić bez skierowania do pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, do której złożyli deklarację wyboru. W uzasadnionych przypadkach pacjenci kierowani byli do lekarza, który zlecał szczegółowe badania.

2.1.3. Małopolski Tele-Anioł

Osoby starsze mogły zgłaszać się do udziału w „Programie Małopolski Tele-Anioł”, którego celem jest poprawa jakości życia osób niesamodzielnych poprzez realizację działań na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i sąsiedzkich w miejscu zamieszkania oraz usług wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, umożliwiające osobom niesamodzielnym jak najdłuższe bezpieczne pozostanie w ich własnym środowisku. W ramach projektu zostało uruchomione Centrum Teleopieki, a osoby niesamodzielne, starsze lub niepełnosprawne, zakwalifikowane do udziału w projekcie otrzymują tzw. opaskę bezpieczeństwa z przyciskiem SOS i kartą SIM, która umożliwia im całodobowe połączenie głosowe z Centrum i możliwość wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Ponadto część uczestników projektu korzysta ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych oraz sąsiedzkich usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (przydzielonych w zależności od potrzeb i stopnia niesamodzielności).

Program realizowany jest przez Województwo Małopolskie w partnerstwie z Caritas Diecezji Kieleckiej oraz Stowarzyszeniem Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego z Suchej Beskidzkiej. Realizacja projektu przewidziana jest na okres od lutego 2018 r. do 31 stycznia 2021 r. Informacje dotyczące projektu dostępne są na stronie internetowej <https://www.malopolska.pl/teleaniol>. W realizację projektu włączyła się również Gmina Miasta Tarnowa. W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Goldhammera 3 osoby zainteresowane udziałem w projekcie mogą otrzymać formularz zgłoszeniowy i skorzystać z pomocy przy jego wypełnieniu oraz uzyskać informację na temat programu. Dodatkowo o projekcie zostały również powiadomione inne instytucje m.in: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, podmioty lecznicze działające na terenie miasta Tarnowa oraz organizacje pozarządowe, udzielające pomocy osobom starszym i potrzebującym wsparcia, które następnie przekazują zainteresowanym osobom informację o możliwości udziału w projekcie. Ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 257 mieszkańców Tarnowa.

2.2. Priorytet II.: Pomoc, wsparcie i zapewnienie osobom starszym bezpieczeństwa socjalnego.

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie osób starszych w ich środowisku zamieszkania.
2. Rozwój systemu opieki nad osobami starszymi niemogącymi samodzielnie funkcjonować w swoim środowisku.
3. Opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do seniorów.
4. Wspieranie rodzin osób starszych.
5. Wspieranie rozwoju „srebrnej gospodarki” – nowoczesnego rynku usług i produktów przyjaznych osobom starszym w celu zaspokajania ich potrzeb konsumpcyjnych, bytowych oraz zdrowotnych.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Liczba seniorów korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie	2.224
Liczba seniorów przebywających w ośrodkach wsparcia dziennego i klubach seniora	875
Liczba seniorów przebywających w placówkach całodobowego wsparcia	405
Liczba posiadaczy Kart Tarnowskiego Seniora	3.554 (785 w 2019 r.)
Liczba podmiotów będących partnerami programu Karta Tarnowskiego Seniora	81 (4 w 2019 r.)

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

2.2.1. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób starszych.

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, w ramach priorytetu II „Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015–2020”, podjął szereg działań mających na celu zapewnienie osobom starszym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

1) Udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc materialną i pozamaterialną dla osób starszych, wynikających z ustawy o pomocy społecznej, obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Rodzaje świadczenia	Liczba osób powyżej 60 roku życia	Wysokość wypłaconych świadczeń w 2019 r. (w zł)
1.	Zasiłki stałe	197	964.521
2.	Zasiłki okresowe	118	132.372

3.	Zasiłki celowe	407	149.164
4.	Zasiłki celowe specjalne	285	94.911
5.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	162	78.802
6.	Pomoc rzeczowa (opał)	230	200.527
7.	Pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku w ramach realizacji programu osłonowego „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”	324	281.780

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

2) Zwiększenie liczby ośrodków wsparcia dziennego - domów dziennego pobytu i klubów samopomocy oraz klubów seniora.

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie świadczy usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących (Dział - Dom Dziennego Pobytu). Z usług tego typu korzystają osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagają wsparcia w organizacji życia codziennego. Osoby korzystające z tych usług mają zapewnione posiłki (śniadania, obiady), a także zajęcia rekreacyjno – kulturalne, zajęcia w ramach terapii zajęciowej, służące utrzymaniu sprawności psychofizycznej zgodnie z wiekiem, zajęcia nauki i obsługi komputera, terapię ruchem (zajęcia choreograficzne i taniec) oraz zabiegi fizykoterapeutyczne. Dział – Dom Dziennego Pobytu dysponuje 50 miejscami, które w 2019 r. były w pełni wykorzystane. Łącznie z oferty Domu skorzystało 62 osoby (w tym 59 po 60 roku życia).

Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed prowadzi środowiskowy dom samopomocy typu C pod nazwą „Zielona Przystań”, w budynku przy ul. Piotra Skargi 29a, przeznaczony dla 25 osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (osób z demencją starczą, otępieniem, zaburzeniami natury psychicznej, zaburzeniami adaptacyjnymi, organiczną zmianą nastrojów, a także chorobami Alzheimera i Parkinsona i innych) oraz od 2017 r. typ A przeznaczony dla 20 osób przewlekłe psychicznie chorych. Od 2019 r. Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed poszerzyła swoją działalność i obecnie dysponuje 27 miejscami w typie C i 25 miejscami w typie A.

Celem działalności „Zielonej Przystani” jest przede wszystkim udzielenie wsparcia osobom mającym poważne trudności w życiu codziennym, wymagającym pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, poprzez wspomaganie rozwoju psychofizycznego i społecznego, rozwój zainteresowania otaczającym światem, poznawanie rzeczy, zjawisk i procesów w nim zachodzących oraz związków przyczynowo - skutkowych, rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań, udział w życiu społecznym, utrzymanie dobrej kondycji psychicznej, maksymalne usprawnienie psychofizyczne oraz rehabilitację funkcji poznawczych. Zajęcia odbywają się w pracowniach: gospodarstwa domowego, samoobsługi, rękodzielniczo-plastycznej, rekreacyjno - rehabilitacyjnej i relaksacyjnej.

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie wydał 23 nowe decyzje administracyjne, kierując uczestników do Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielona Przystań” typ C (wszystkie osoby powyżej 60 roku życia) oraz 9 decyzji administracyjnych kierujących do uczestnictwa w Środowiskowym Domu Samopomocy „Zielona Przystań” typ A (z czego 5 osób korzystających jest powyżej 60 roku życia).

3) Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a które są jej pozbawione, przyznawana jest pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Poniższa tabela przedstawia wysokość kwot wydatkowanych na ten cel oraz ilość osób objętych tym świadczeniem:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób powyżej 60 roku życia	Kwota wydatkowana w 2019 r. (w zł)
1.	Usługi opiekuńcze	494	3.557.934
2.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	7	126.873

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2019 r. podstawowe usługi opiekuńcze realizował podmiot:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej ul. Wiejska 18/20, 00–490 Warszawa - w okresie od 1.01.2019 r. do 31.03.2019 r. na podstawie umowy zawartej w trybie określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych, a w okresie od 1.04.2019 r. do 31.12.2019 r. na podstawie umowy zawartej w drodze ogłaszanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa konkursu na realizację zadania publicznego pod tytułem: „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.”

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez podmiot:

- Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o., ul. Chopina 9, 62–510 Konin (lider konsorcjum) oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, ul. Kolorowa 6, 20–802 Lublin (członek konsorcjum) – w okresie od 1.01.2019 r. do 31.03.2019 r.
- Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja” ul. Kolorowa 6, 20-802 Lublin – w okresie od 1.04.2019 r. do 31.12.2019 r. na podstawie umów zawartych w trybie określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Świadczenie w formie usług opiekuńczych obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, a w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowane było do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia (choroba psychiczna).

4) Wprowadzenie usług w miejscu zamieszkania dla osób starszych po przebytej hospitalizacji, umożliwiającym dalsze funkcjonowanie w środowisku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w ramach realizowanych usług opiekuńczych świadczył pomoc w formie podstawowych usług opiekuńczych dla osób po przebytej hospitalizacji. Podejmowane przez opiekunki środowiskowe działania miały na celu dążenie do prawidłowej realizacji przez osoby starsze, które powrócą do środowiska zamieszkania po zakończonej hospitalizacji, stosownych zaleceń lekarskich, w tym: regularnego przyjmowania leków; przestrzegania terminów kontrolnych wizyt lekarskich; wykonywania zleconych badań i zabiegów. Realizacja usług opiekuńczych pozwala również na utrzymanie kontaktów społecznych oraz utrzymanie najbliższego otoczenia w czystości.

5) Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej asystenta osoby starszej.

W 2019 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie nie odnotowano zapotrzebowania na asystenta osoby starszej. Funkcję tę w wielu przypadkach pełnią opiekunki środowiskowe, które dają osobom starszym poczucie bezpieczeństwa.

6) Stworzenie kompleksowego zabezpieczenia osoby w okresie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W czasie oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje w miejscu zamieszkania wsparcie w formie usług opiekuńczych.

7) Zapewnienie miejsc oraz utrzymanie standardu usług w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu są kierowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie do domów pomocy społecznej. W 2019 r. na terenie miasta Tarnowa funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których przebywają osoby starsze:

1. **Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych im. św. Brata Alberta w Tarnowie**, ul. Szpitalna 53 (organ prowadzący: GMT, liczba miejsc statutowych – 164, z czego 154 dla osób przewlekłe somatycznie chorych, a 10 dla osób w podeszłym wieku). Pensjonariuszami Domu są osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. Większość mieszkańców wymaga całkowitej pielęgnacji i opieki, karmienia, ubierania. Opiekę lekarską nad mieszkańcami sprawuje zatrudniony lekarz rodzinny.
2. **Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie**, ul. Czarna Droga 48 (organ prowadzący: GMT, liczba miejsc statutowych – 87 przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku). Dom zapewnia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb bytowych, całodobową opiekę, rehabilitację i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. W Domu przebywają osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności.

Nazwa Domu	Liczba umieszczonych osób
Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53	35
Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48	22

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2019 r. w domach pomocy społecznej na terenie miasta Tarnowa umieszczono 57 osób w wieku powyżej 60 lat.

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa, na terenie miasta prowadzą działalność dwa niepubliczne domy pomocy społecznej.

- 1. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie**, ul. Robotnicza 4 (wyłoniony w drodze konkursu ofert na realizację zadania publicznego), prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo (liczba miejsc statutowych – 80). Dom zapewnia całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym i głębokim. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Ze względu na małą zdolność adaptacyjną do zmiany otoczenia, osoby te przebywają w domu pomocy społecznej najczęściej przez całe życie. W 2017 r. Dom poszerzył swoją działalność o osoby dorosłe zmieniając tym samym nazwę na **Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie**, ul. Robotnicza 4. W ramach posiadanych miejsc - 13 przeznaczono dla osób dorosłych. W 2018 r. Dom za zgodą Wojewody Małopolskiego zwiększył liczbę miejsc dla osób dorosłych i dysponował 65 miejscami dla dzieci i młodzieży i 15 miejscami dla osób dorosłych. W 2019 r. nastąpiła kolejna zmiana i zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego od dnia 8 kwietnia 2019 r. Dom posiada 17 miejsc dla osób dorosłych i 63 miejsca dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.
- 2. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie** przy ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tarnowie – placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

Wymienione Domy posiadają stałe zezwolenie Wojewody Małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie kierował osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

Potrzeba taka wynikała z konieczności umieszczenia osoby w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, (za zgodą osoby zależnej oraz na skutek postanowień sądu), jak również ze względu na umożliwienie podtrzymania więzi rodzinnych w przypadku,

gdy najbliższa rodzina osoby zależnej wymagającej opieki instytucjonalnej, prowadzi swoje centrum życiowe poza miastem Tarnów i posiada możliwość partycypacji w kosztach utrzymania w domu pomocy społecznej.

W 2019 r. do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów skierowano 19 osób. Poniesiona w 2019 r. przez GMT odpłatność, za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów wyniosła 3.120.750 zł.

8) Utworzenie i prowadzenie mieszkania chronionego dla osób starszych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2019 r. przeprowadził diagnozę, z której wynika, że na terenie miasta zasadne jest utworzenie mieszkania wspieranego dla osób w podeszłym wieku. Ta forma wsparcia pozwoli seniorom na pozostanie w środowisku, zaspakajanie własnych potrzeb przy jednoczesnym poczuciu bezpieczeństwa, które zapewni zespół terapeutyczno - wspierający i przynależności do grupy rówieśniczej co zapobiegać będzie poczuciu osamotnienia, a tym samym oddali konieczność umieszczenia w placówce instytucjonalnej.

9) Prowadzenie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie Punktu Informacyjnego dla Seniorów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie prowadzi „Punkt Informacyjny dla Seniorów”, który ma na celu przeciwdziałanie marginalizacji, wykluczeniu cyfrowemu i poczuciu osamotnienia osób starszych, poprzez włączenie seniorów w życie społeczne Miasta, udzielanie informacji o sposobach i możliwościach uzyskania wsparcia oraz umożliwienie nabycia nowych kompetencji społecznych. Oferta Punktu skierowana jest do mieszkańców Miasta w wieku 50+ będących na emeryturze jak i aktywnych zawodowo. Wśród najważniejszych założeń działalności Punktu jest promowanie akcji organizowanych na rzecz tarnowskich seniorów oraz monitorowanie zasobów środowiska i proponowanie nowych form aktywizacji, wsparcia i pomocy.

W Punkcie tarnowscy seniorzy mogą uzyskać informacje i porady na temat:

- sposobów i możliwości uzyskania wsparcia w zakresie pomocy społecznej, m. in. kierowanie do domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia oraz przyznawanie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania,
- wsparcie w zakresie psychicznych problemów starzenia się, w tym możliwość uzyskania porady prawnej lub psychologicznej,
- aktualnych wydarzeń, kursów, warsztatów, programów profilaktycznych, badań lekarskich itp., realizowanych na terenie Tarnowa,
- instytucji i organizacji działających na rzecz osób starszych, m.in.
  - klubów seniora,
  - uniwersytetów trzeciego wieku,
  - stowarzyszeń.

W 2019 r. z projektu skorzystało łącznie 123 osoby, z czego 96 powyżej 60 roku życia.

10) Praca socjalna prowadzona przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie.

W 2019 r. w ramach pracy socjalnej pracownicy podjęli liczne działania prowadzące do:

- poprawy stanu zdrowia, poprzez:
  - pomoc w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych,
  - pomoc w realizacji recept,
  - pomoc w załatwianiu wizyty lekarza w domu,
  - pomoc w rejestracji do lekarzy specjalistów,
  - współpracę z pracownikami placówek medycznych (lekarz, pielęgniarka środowiskowa),
  - edukację i profilaktykę w zakresie higieny zdrowotnej,
- zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprzez:
  - działania na rzecz zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej,
  - działania interwencyjne w sytuacjach zaniedbania,
  - działania interwencyjne: wezwanie pogotowia ratunkowego, policji, poszukiwanie rodziny osób wymagających opieki,
- wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych, poprzez:
  - pomoc w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
  - pomoc w uzyskaniu skierowania na turnus rehabilitacyjny,
  - pomoc w uzyskaniu dofinansowań z NFZ, fundacji itp., do zakupu sprzętów medycznych,
- poprawy funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi, poprzez:
  - zapewnienie konsultacji psychiatrycznej / pomoc w rejestracji do lekarza psychiatry,
  - nawiązanie współpracy z Zespołem Leczenia Środowiskowego (bezpłatne wizyty domowe psychiatrów za zgodą osoby niepełnosprawnej),
  - monitorowanie procesu leczenia,
  - monitoring funkcjonowania w środowisku osoby z zaburzeniami psychicznymi,
  - kontakt z lekarzem i pracownikiem socjalnym szpitala psychiatrycznego,
  - wystąpienie do Poradni Zdrowia Psychicznego o wydanie zaświadczenia o stanie zdrowia klienta,
  - pomoc w sporządzeniu wniosku do Sądu o ubezwłasnowolnienie,
  - nawiązanie współpracy z rodziną osoby z zaburzeniami psychicznymi,
  - zawiadomienie Sądu o konieczności rozpoznania z urzędu sprawy przyjęcia do szpitala psychiatrycznego bez zgody klienta,
  - podejmowanie interwencji w środowisku na wniosek sąsiadów, spółdzielni mieszkaniowych w sprawie nieprawidłowego funkcjonowania w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi.

Nadmienić należy, że dnia 17 grudnia 2019 r. po raz siódmy zorganizowano „*Oplatek Maltański*” - Udział w spotkaniu wzięło 100 osób, wśród których obecne były także osoby samotne powyżej 60 roku życia. Organizatorem był Związek Polskich Kawalerów Maltańskich oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, którym wsparcia udzielili również liczni darczyńcy. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął JE ks. Andrzej Jeż Biskup Tarnowski oraz Prezydent Związku Polskich Kawalerów Maltańskich Jerzy Baehr.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekty socjalne skierowane do osób starszych:

„Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Niepełnosprawnych” - skierowany do wszystkich osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Miasta Tarnowa, ich rodzin oraz przyjaciół. Zadaniem Punktu jest aktywizacja społeczna i zawodowa, przeciwdziałanie marginalizacji i poczuciu osamotnienia osób niepełnosprawnych, a także wspieranie rodzin i przyjaciół osób niepełnosprawnych w sprawowaniu codziennej opieki i pielęgnacji. W punkcie można otrzymać informacje na temat form pomocy, instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych a także aktualności dotyczących lokalnych wydarzeń. W 2019 r. punkt objął wsparciem 110 osoby z tego 58 powyżej 60 roku życia.

„S.O.S. dla Życia” – projekt socjalny skierowany do samotnych osób starszych i niepełnosprawnych, otwarty na potrzeby całej tarnowskiej społeczności, nie tylko dla osób korzystających na co dzień ze świadczeń z pomocy społecznej. Głównym celem projektu socjalnego jest usprawnienie pracy służb medycznych podczas akcji ratunkowych, przeprowadzanych w mieszkaniu samotnej osoby starszej/niepełnosprawnej, poszerzenie zakresu form wsparcia, świadczonych przez MOPS w Tarnowie oraz przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności osób starszych/niepełnosprawnych.

W 2019 r. w ramach Projektu Ośrodek przekazał osobom starszym 50 kart informacyjnych wraz z opakowaniem.

2.2.2. Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

Dom jest placówką o zasięgu ponadgminnym, zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

W ramach usług wspomagających, mieszkańcy mają do dyspozycji gabinet ze sprzętem do rehabilitacji. Seniorzy Domu mogą uczestniczyć w różnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: muzykoterapię, kulturoterapię, malarstwo, prace ręczne, sylwoterapię, teatroterapię, biblioterapię, kinezyterapię itp.

W minionym roku mieszkańcy brali również udział w:

- spotkaniach okolicznościowych w ramach integracji międzypokoleniowej z uczniami szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych: zabawie karnawałowej, majówce, zabawie

- andrzejkowej, występach artystycznych, pożegnaniu jesieni przy ognisku, w ramach wolontariatu,
- biesiadzie integracyjnej dla mieszkańców Domu, podopiecznych z zaprzyjaźnionych domów pomocy społecznej i seniorów z Tarnowa zorganizowanej dzięki wsparciu sponsorów,
  - projekcie realizowanym w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnowie, Filia Nr 8 pn. „Książka na telefon”,
  - biesiadach organizowanych przez zaprzyjaźnione domy pomocy społecznej w powiecie Tarnowskim,
  - wycieczkach turystycznych i imprezach kulturalnych organizowanych dla mieszkańców Tarnowa: spektaklach w Teatrze im. L. Solskiego w Tarnowie, Tarnowskim Tygodniu Seniora, obchodach Małopolskich Dni Niepełnosprawnych.

W celu polepszenia standardu świadczonych usług w 2019 r. poniesiono wydatki na:

- remonty w kwocie 47.984 zł. Obejmowały one prace remontowe w pomieszczeniach zaplecza gospodarczego oraz częściową wymianę instalacji wodnej DPS,
- zakupy w kwocie 109.794 zł. Wymieniono wyeksploatowane urządzenia w tym: maszynę do czyszczenia podłóg, zakupiono łóżka rehabilitacyjne z materacami przeciwodleżynowymi, generator dwutlenku chloru, odzież i pościel dla mieszkańców.

2.2.3. Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie.

DPS im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Działalność Domu łączy całodobową opiekę nad mieszkańcami DPS oraz świadczenie usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pobytu dla mieszkańców Tarnowa, którzy nie zamieszkują w DPS.

Dom dysponuje 50 miejscami dziennego pobytu. Jest to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

W stacjonarnej placówce, oprócz sprawowania całodobowej opieki oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych i opiekuńczych, prowadzona jest działalność rehabilitacyjna i terapeutyczna. Dla mieszkańców Domu i podopiecznych dziennego wsparcia do dyspozycji są sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, a dla mieszkańców Domu także gabinet rehabilitacji, fizykoterapii i masażu, co sprzyja podnoszeniu sprawności fizycznej i utrzymaniu dobrej kondycji. Wszystkie osoby korzystające z usług Domu mogą uczestniczyć w różnorodnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: arterapię, silwoterapię, ergoterapię, muzykoterapię, biblioterapię i ludoterapię. Dodatkowo dla podopiecznych Dziennego Domu Pobytu, prowadzone są zajęcia komputerowe w specjalnie przystosowanej i wyposażonej pracowni komputerowej. Mieszkańcom Domu, dzięki organizacji wycieczek i wyjść do placówek kulturalnych, stwarza się szansę na nawiązywanie i utrzymywanie nowych kontaktów społecznych.

W 2019 r., w ramach integracji międzypokoleniowej, zorganizowano wiele spotkań m.in.:

- XVIII Majówka integracyjna p.n. „Dozwolone od lat osiemnastu – szalone lata sześćdziesiąte”, w której udział wzięli: Społeczność Domu, DDP, ZOL-u, Seniorzy miasta Tarnowa, członkowie PZERiI, TWK, Seniorzy z zaprzyjaźnionych Domów Pomocy Społecznej, a także grupa taneczna i wokalna z Pałacu Młodzieży,
- Spotkania i spektakle w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie,
- Cykl spotkań w klubie „Miszmasz”- klub dyskusyjny z elementami biblioterapii prowadzony przez panią bibliotekarkę zatrudnioną w Miejskiej Bibliotece Publicznej,

Ważnym elementem pracy z podopiecznymi Domu jest pielęgnowanie tradycji tj. uroczyste obchodzenie świąt, urodzin i innych ważnych wydarzeń z życia podopiecznych. Wszystkie wydarzenia dotyczące działalności i życia Domu są uwieczniane na fotografiach, a następnie publikowane na stronie internetowej placówki.

W 2019 roku w celu podniesienia standardu usług w Domu kontynuowano remont pokoi mieszkalnych - koszt modernizacji pokoi wraz z wymianą instalacji oraz projektem wyniósł 135.000 zł. Dokonano doposażenia i wymianę sprzętu rehabilitacyjnego m.in. aparaty do laseroterapii, elektroterapii, magnetoterapii, ultradźwięków lampa Sollux, aparat do drenażu limfatycznego, krzesło do masażu, tor do nauki chodzenia, rotor kończyn górnych, osprzęt do UGULA, lustro rehabilitacyjne (korekcyjne), rower rehabilitacyjny poziomy, bieżnia elektryczna, orbitrek, wioślarz hydrauliczny oraz wymianę i doposażenie pokoi mieszkalnych. Zakupiono i wymieniono m.in. 84 łóżka rehabilitacyjne sterowane pilotem, krzesła, stoliki i szafki za kwotę 414.689 zł w tym dotacja Wojewody 305.000 zł.

W ubiegłym roku zakupiono samochód osobowy Ford Transit do przewozu niepełnosprawnych mieszkańców Domu za kwotę 169.986 zł, w tym dotacja PEFRON 80.000 zł. Wykonano nową instalację elektryczną wraz z montażem nowych suszarek w pralni oraz nową instalację gazową wraz z montażem nowych kociołków warzelnych za kwotę 75.030 zł. Prace te związane były z koniecznością wyłączenia z użytkowania starej kotłowni parowej, produkującej parę technologiczną na potrzeby kuchni i pralni. Zadanie to współfinansowane również było z dotacji środków Wojewody.

2.2.4. Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej.

Zadanie pn.: „Prowadzenie Międzysiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej” w 2019 r. realizowane było przez Stowarzyszenie Medycyna Polska – lider projektu, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA, Stowarzyszenie „Senior Na Czasie” oraz Stowarzyszenie „KANON”. W ramach zadania utworzono 4 Centra Aktywności Senioralnej zlokalizowane blisko miejsc zamieszkania osób starszych. Głównym zadaniem jest podnoszenie aktywności społecznej i fizycznej osób starszych. Seniorzy uczestniczą w warsztatach komputerowych, językowych, artystycznych, zajęciach tanecznych, Pilates/Fitness/Zumba, usprawniających z fizjoterapeutą, zajęciach na basenie, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, imprezach i wyjazdach integracyjnych. W ramach zadania zorganizowano obchody VII Tygodnia Tarnowskiego Seniora oraz VII Dnia Seniora. Ponadto odbyły się kampanie pn.: „SOS dla życia”, „Nie daj się oszukać”, przygotowano również

odblaski z hasłem „Widzimy się” i logo MCAS , które były rozdawane seniorom podczas spotkań klubowych, a seniorzy przekazywali je również swoim sąsiadom, członkom rodziny. Kluby działające w ramach wszystkich 4 Centrów były czynne 5 razy w tygodniu przez minimum 4 godzinny dziennie. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 400.000 zł, natomiast wkład osobowy organizacji to 43.850 zł.

2.2.5. Klub Seniora

Zadanie pn.: „Prowadzenie Klubu Seniora” realizowane przez Fundacja „Auxilium” odbywało się na terenie osiedla Gumniska-Zabłocie. Realizowane działania miały na celu przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych, zagospodarowanie czasu wolnego osobom po aktywności zawodowej oraz zwiększenie ich aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym. Seniorzy brali udział w wyjściach do kina i teatru, muzeum, na wystawę, zajęciach z zakresu kultury fizycznej, spotkaniach z ciekawymi ludźmi oraz z przedstawicielami służby zdrowia, wyjazdach integracyjnych, kulturalnych, wycieczkach turystyczno-rekreacyjnych. W zadaniu uczestniczyło 33 seniorów. Kwota dotacji z budżetu GMT- 60.000 zł.

2.2.6. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej.

Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” znajduje się przy ul. Sanguszków 28 A. Centrum jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia zarówno na otwartym jak i chronionym rynku pracy. W każdym roku działalności Centrum zwiększa zatrudnienie osób niepełnosprawnych, w 2019 r. zatrudniano 38 osób niepełnosprawnych (18 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 20 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności). W ramach prowadzonej działalności Centrum sukcesywnie poszerza ofertę świadczonych usług. Aktualnie świadczone są usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne czy też organizacja szkoleń i konferencji oraz oprawa obrazów. Tym samym osoby niepełnosprawne zatrudnione w ZAZ zyskują możliwość rozwoju zawodowego w nowych, niedostępnych dotąd branżach. Miniony rok był również kolejnym etapem realizacji projektu „Od Bierności do Aktywności Zawodowej” współfinansowanego ze środków RPO, którego celem jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych z subregionu tarnowskiego. Środki finansowe GMT - 275.000 zł.

2.2.7. Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań przy ul. Sanguszków 28A dysponuje 15 miejscami dla osób niesamodzielných i zapewnia całonocowy pobyt do 14 dni (w szczególných przypadkach istnieje możliwość przedłużenia tego okresu do 21 dni) w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Centrum koordynuje również opiekę środowiskową i wsparcie w domach osób niesamodzielných, które ze względu na

przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do placówki. W budynku jest również ulokowana wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego, który wypożyczany jest bezpłatnie. Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymują wsparcie w postaci warsztatów, szkoleń, grup wsparcia i indywidualnego poradnictwa. W 2019 r. z usług oferowanych przez Centrum skorzystało 462 opiekunów osób niesamodzielnych, z opieki w ośrodku skorzystało 170 osób, w tym 4 osoby, które zostały objęte opieką i wsparciem w domu. Zawarto 638 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego. Pod koniec ubiegłego roku odbyła się konferencja „Oferowane formy wsparcia w ośrodku Bezpieczna Przystań”. Zorganizowano również warsztaty pn.: „Opieka nad osobą z demencją”.

W 2019 roku Urząd Miasta Tarnowa, miejskie jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych we współpracy z warsztatami terapii zajęciowej, środowiskowymi domami samopomocy, domami pomocy społecznej, tarnowskimi szkołami i przedszkolami wspólnie zorganizowali „Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami”. Święto obchodzone było w dniach 17 - 24 czerwca 2019 r. i zorganizowane zostało przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. W wydarzeniach uczestniczyły także organizacje pozarządowe, podmioty i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatów tarnowskiego, dąbrowskiego i brzeskiego.

Głównymi wydarzeniami organizowanymi podczas przedsięwzięcia były: Integracyjna Gra Terenowa, która zainaugurowała obchody oraz zawody sportowe i zabawy, Warsztaty pn. „Niepełnosprawność wyzwaniem naszych czasów”, podczas których odbył się wykład otwarty dla mieszkańców Subregionu Tarnowskiego pt. „Dlaczego boli kręgosłup i jak możemy temu zaradzić” połączony z warsztatami z wykorzystaniem specjalnego stroju – symulatora niepełnosprawności fizycznej i starości, Konkurs wokalny „Tarnów ma głos”, Piknik integracyjny na tarnowskich błoniach oraz Biesiada bez granic w tarnowskim amfiteatrze. Ponadto w szkołach i przedszkolach odbywały się konkursy recytatorskie, turnieje sportowe, zabawy taneczne, gry terenowe, warsztaty plastyczne i spotkania integracyjne. We wszystkich imprezach udział wzięło łącznie ponad 1.500 osób.

Koszt prowadzenia i utrzymania placówek w 2019 r. to 2.180.244 zł, w tym środki GMT - 1.808.659 zł oraz środki finansowe otrzymane w ramach współfinansowania ze środków UE - 371.584 zł.

2.2.8. Realizacja Programu Karta Tarnowskiego Seniora.

Program „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa od czerwca 2014 r. Program adresowany jest do wszystkich osób w wieku 65+ zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma on na celu przede wszystkim wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z szerokiej oferty usług na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie seniorów do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu. Karta Tarnowskiego Seniora uprawnia do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne w kategoriach: edukacja i rozwój,

sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Na szczególną uwagę zasługują zniżki oferowane przez Teatr im. Ludwika Solskiego, Muzeum Okręgowe, Tarnowskie Centrum Kultury, BWA, Centrum Sztuki Mościce, Miejską Bibliotekę Publiczną, a także Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ponieważ tarnowscy seniorzy najchętniej korzystają z oferty tych instytucji. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej dedykowanej seniorom.

W 2019 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 785 osób, a od początku Programu do grudnia 2019 r. wydano 3.554 kart.

2.3. Priorytet III.: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych poprzez integrację międzypokoleniową, aktywizację i rozwój zainteresowań osób starszych.

Cele szczegółowe:

1. Stymulowanie osób starszych do partycypacji w życiu publicznym.
2. Budowanie pozytywnego wizerunku osoby starszej w społeczeństwie.
3. Promowanie i wzmacnianie integracji i współpracy międzypokoleniowej.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Liczba słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku funkcjonujących na terenie Tarnowa	321*
Liczba uczestników szkoleń dotyczących kompetencji cyfrowych	108
Liczba zadań publicznych w obszarze polityki senioralnej zleconych organizacjom pozarządowym	4
Wysokość środków przeznaczonych z budżetu GMT na realizację zadań z obszaru polityki senioralnej	521.910 zł

* Liczba zapisanych słuchaczy

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

2.3.1. Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów.

Zadanie pn.: „Rozwój i upowszechnienie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów” realizowane było przez organizację pozarządową Stowarzyszenie „Miasta w Internecie” wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert. Zadanie polegało na prowadzeniu zajęć edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Tarnowa w wieku powyżej 55 roku życia oraz udzielano porad dotyczących korzystania

z komputera z których skorzystało ponad kilkadziesiąt osób. W 2019 r. przeprowadzono 37 zajęć edukacyjnych z zakresu korzystania z komputera i Internetu, w których wzięło udział 58 osób. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 19.985 zł.

2.3.2. Tarnowska Rada Seniorów.

Tarnowska Rada Seniorów (TRS) w 2019 r. pracowała w 12-osobowym składzie z udziałem przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz seniorów na terenie miasta Tarnowa. Skład Rady:

Przewodnicząca: Lidia Jaźwińska

Wiceprzewodnicząca: Grażyna Kondracka

Sekretarz: Maria Gogojewicz-Pęcherek

Członkowie: Maria Halina Gawle, Ludwika Gawron, Zofia Grzywacz, Maria Kanior, Danuta Kisielewska, Barbara Koprowska (do 31.01.2019 r.), Jakub Kwaśny (od 31.01.2019 r.), Maria Papuga, Barbara Sierakowska-Karczewska, Piotr Wójcik.

W związku z wygaśnięciem mandatu Radnej Rady Miejskiej Pani Barbary Koprowskiej, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 31.01.2019 r. do składu TRS powołano Pana Jakuba Kwaśnego.

W ramach dobrych praktyk, dla wzmocnienia działalności Rady działały cztery zespoły współpracowników, powołanych do realizacji zadań wynikających z przyjętego rocznego planu pracy Rady. Działały w nich osoby reprezentujące środowiska senioralne, które nie miały swoich przedstawicieli w Radzie, a także przedstawiciele organizacji, stowarzyszeń i instytucji działających na rzecz seniorów. Osoby te, uczestniczyły w posiedzeniach Rady jako referujący określone zadania, przedstawiające wyniki prac zespołów z prawem głosu doradczego. W 2019 roku zespół ten liczył 10 osób i był dodatkowym wsparciem działań Rady. Były to zespoły do spraw badań ankietowych, wizerunku i promocji, współpracy z instytucjami i środowiskami działającymi na rzecz seniorów, rozwiązywania problemów środowisk senioralnych.

Zgodnie z założeniami statutowymi TRS stanowi ciałem o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym, przedstawiciele Rady uczestniczyli w tworzeniu ram i kierunków dla polityki senioralnej w Mieście.

Rada ma charakter apolityczny i neutralny. Realizując swoje zadania jest otwarta na partnerstwo i współpracę ze wszystkimi organizacjami działającymi na rzecz seniorów oraz innymi środowiskami senioralnymi, dla wspólnego rozwiązywania problemów senioralnych, tworzenia godnych warunków życia osób starszych w mieście, a przede wszystkim przełamywania stereotypów na temat seniorów i starości, w tym budowanie ich autorytetu.

Rada i reprezentujące ją wszystkie środowiska senioralne były uczestnikami najważniejszych wydarzeń w mieście (patriotycznych, kulturalnych, sportowych, rocznicowych). Pozwalało to na umacnianie wielopokoleniowego dialogu, a jednocześnie zmieniało pogląd na temat seniorów i aktywności wieku senioralnego.

Priorytetowe działania Tarnowskiej Rady Seniorów w 2019 roku to:

1. Dalsze umacnianie instytucjonalnego i merytorycznego rozwoju tarnowskich środowisk senioralnych ich konsolidacja, a przede wszystkim zwrócenie uwagi na osoby starsze mniej aktywne, niesamodzielne, wymagające nie tylko integracji, ale także opieki. Informowanie o dostępnych systemach teleopieki.

2. Szeroko pojęte rzecznictwo interesów tarnowskich seniorów wobec władz miasta oraz instytucji i organizacji działających na rzecz seniorów. Poprawa dostępności do informacji o działaniach podejmowanych dla seniorów oraz komunikacji społecznej wewnętrznej i zewnętrznej w poszczególnych środowiskach senioralnych.
3. Promocja aktywności społecznej i obywatelskiej, wolontariatu osób starszych oraz solidarności wewnątrzpokoleniowej i międzypokoleniowej pn. „AKTYWNOŚĆ NIE IDZIE NA EMERYTURĘ”. Diagnoza potrzeb kulturalno-społecznych seniorów.
4. Poprawa wizerunku i pozycji osób starszych w rodzinie i lokalnej społeczności, we współpracy z Młodzieżową Radą Miejską w Tarnowie oraz innymi organizacjami i stowarzyszeniami.
5. Edukacja seniorów w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa, przeciwdziałania wykluczeniu
6. Prezydium Rady dbało o właściwą promocję i prestiż Rady w środowisku działania. Reprezentowało Radę na zewnątrz, utrzymywało kontakt z władzami samorządowymi miasta, radnymi Rady Miejskiej, przedstawicielami różnych organizacji, stowarzyszeń i instytucji działających na terenie miasta, a przede wszystkim z wszystkimi środowiskami senioralnymi w mieście. Na bieżąco dokonywało oceny aktywności i skuteczności pracy TRS oraz jej poszczególnych członków.

Wszelkie koszty finansowe związane z działalnością TRS, delegacjami, przygotowaniem posiedzeń, spotkań Prezydium, zespołów roboczych, działalnością reprezentacyjną, ponoszą samodzielnie członkowie i Prezydium Rady. Dotyczyło to także ważnych prestiżowych dla Rady wyjazdów na narady, konsultacje, seminaria organizowane przez podmioty zewnętrzne (m.in. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ogólnopolskie Porozumienie Rad Seniorów, spotkania z Radami Seniorów innych miast, Urząd Marszałkowski). Obsługę administracyjno-biurową, pomoc organizacyjną w zakresie bazy na posiedzenia Rady, wysyłania zaproszeń, dokumentów dla członków Rady zabezpieczał Referat Polityki Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej. Pomoc w zakresie promocji Wydział Komunikacji Społecznej.

TRS odwiedziła wszystkie środowiska senioralne na terenie miasta. Na bieżąco uczestniczyła w wielu wydarzeniach i przedsięwzięciach przez nich organizowanych. Prezydium i Rada posiadają pełne rozeznanie na temat działalności Klubów Seniora działających w ramach MCAS, a także przy parafiach i innych stowarzyszeniach, UTW przy PWSZ, PZERI, PKPS oraz innych organizacji działających na rzecz seniorów. W tej kwestii prowadzony jest bieżący i systematyczny monitoring.

Przewodnicząca TRS w 2019 roku systematycznie odwiedzała, bądź uczestniczyła w organizowanych przez środowiska senioralne, domy pomocy społecznej czy inne placówki wydarzeniach. Reprezentowała TRS w 29 wydarzeniach zewnętrznych organizowanych przez inne podmioty. Odbywała systematyczne rozmowy ze środowiskami działającymi na rzecz seniorów, a także z radnymi Rady Miejskiej. Czuwała nad systematycznością dyżurów, w których sama także uczestniczyła. Dbała o wizerunek tarnowskich seniorów w mediach lokalnych i ogólnopolskich.

Dobre praktyki:

1. Integracja środowisk senioralnych.
2. Karta Tarnowskiego Seniora – upowszechnianie i promowanie.
3. Dyżury dla seniorów i ich rodzin w poszczególnych środowiskach senioralnych.
4. Szeroko pojęta edukacja seniorów w zakresie profilaktyki zdrowia i bezpieczeństwa. Propagowanie zdrowego stylu życia. Warsztaty, wykłady, spotkania, rajdy, aerobik, zajęcia sportowo-rekreacyjne, piesze wycieczki. Utworzenie Klubu Zdrowego i Aktywnego Seniora.
5. Utworzenie programu pt. „Senior na czasie” w lokalnej TV STARnowa.
6. DOMOWY WOLONTARIAT. Rozwijający się senioralny wolontariat. Współpraca z Domami Pomocy Społecznej przy ul. Szpitalnej i ul. Czarna Droga, Środowiskowym Domem Samopomocy „Zielona Przystań”.
7. Program KULTURA DLA SENIORA – współpraca z placówkami kultury w mieście. Udział w przedsięwzięciach organizowanych przez te placówki ze zniżkami dla seniorów. Udostępnianie miejsca na działania o charakterze kulturalnym przez seniorów (teatr PIN, zespoły wokalne, wokalno-muzyczne). Opieka merytoryczna nad nimi.
8. Program „KINO DLA SENIORA” – specjalne dopołudniowe seanse filmowe w Kinie Marzenie dla seniorów – bilet za „piatkę”.
9. Muzealny Salon III Wieku – cotygodniowy cykl spotkań w Muzeum Okręgowym w Tarnowie.
10. Program „ŁĄCZYMY POKOLENIA” – realizowany w UTW i MCAS. Wspólne spotkania, warsztaty, udział w imprezach przedszkolnych, szkolnych i senioralnych.
11. Akcja „Żyję aktywnie i twórczo” – konkurs dla seniorów poetów i kochających fotografię.
12. Aktywny udział w wydarzeniach organizowanych na terenie miasta, m.in. Kampania „Biała Wstążka”, Piknik „Babie lato”, Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami, Artystyczne Lato w Amfiteatrze, Tarnowski Tydzień Seniora i Gala Seniora.
13. Własna strona na portalu społecznościowym. Szeroka lokalna promocja działalności seniorów.
14. Promocja działań Rady poprzez odbywanie zebrań Rady i jej Prezydium w różnych środowiskach senioralnych, w których pełnią one rolę gospodarzy.
15. Własna formuła odznaczeń i wyróżnień opracowana i wdrożona w życie TRS .
16. Udział w akcjach i programach ogólnopolskich, m.in. Ogólnopolskie Senioralia Kraków 2019, Ogólnopolska Akcja „Stop manipulacji – nie kupuj na prezentacji”, Ogólnopolska konferencja „Starość – problem społeczny”.
17. Popularyzacja bardzo cennej inicjatywy dydaktyczno-wychowawczej „Wehikuł Czasu”.
18. Kontynuacja kampanii „Za Starość Waszą i Naszą” – realizowaną przez Rzecznika Praw Obywatelskich.
19. Udział w akcji „Paczka dla bohatera” oraz „Wzbogacać kulturę”.

20. W okresie sprawozdawczym rozpatrywano sprawy o charakterze interwencyjnym oraz wspierającym. 4-krotnie opiniowano pozytywnie wnioski różnych organizacji o dofinansowanie projektów na rzecz seniorów, jak też starania indywidualnych starszych osób o rozwiązanie ich trudnych sytuacji życiowych.
21. Opiniowano materiały kierowane do komisji sejmowych, a dotyczące działalności Rad Seniorów.

Sporo czasu poświęcono na stworzenie systemu zintegrowanej informacji dla seniorów. Uruchomiono stronę TRS na Facebooku, gdzie znajdują się wszystkie najciekawsze wydarzenia senioralne, informacje i komunikaty. Bardzo dużą pomoc w tym zakresie TRS otrzymuje od Niezależnego Serwisu Informacyjnego KADR. Promuje on seniorów zarówno na Facebooku jak i stronie www.niezaleznyserwiskadr.com.pl, na ogólnopolskich portalach senioralnych i społecznościowych oraz zagranicznych. Nowością jest program „Senior na czasie” w lokalnej telewizji STARnowaTV.

2.3.3. Realizacja zadań z obszaru sportu.

W 2018 r. z miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej w ramach Karty Tarnowskiego Seniora skorzystało łącznie 6.677 osób. Do wstępów ulgowych za korzystanie z obiektów GMT dopłaciła 25.995 zł.

Gmina Miasta Tarnowa udzielała również wsparcia na realizację zadań sportowych przeznaczonych dla osób w różnym wieku, w tym również dla osób starszych a także zapewnia ułatwiony dostęp dla seniorów do bazy sportowo – rekreacyjnej poprzez stosowanie preferencyjnych opłat za korzystanie z usług po okazaniu Karty Tarnowskiego Seniora.

Według danych przekazanych przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tarnowie, w 2019 r. do obiektów należących do miejskiej bazy sportowo–rekreacyjnej w ramach Karty Tarnowskiego Seniora odnotowano 11.691 wejść. Do wstępów ulgowych za korzystanie z obiektów GMT dopłaciła 78.898,50 zł. Gmina Miasta Tarnowa udzielała również wsparcia na realizację zadań sportowych przeznaczonych dla osób w różnym wieku, w tym również dla osób starszych.

Lp.	Oferent	Opis zadania i termin realizacji	Liczba uczestniczących osób starszych
1.	PTG Sokół Świat Pracy	Organizacja XV Biegu Sanguszków 12 maja 2019 r.	35
2.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Organizacja „Rowerowego Rajdu Sokołów Dookoła Tarnowa” 26 maja 2019 r.	17
3.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja VI Biegu na Zamek po Miecz Spycymira, przeznaczonego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych 19 maja 2019 r.	34
4.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja Cyklu zawodów kolarskich na rowerach górskich MTB pn. XXV Puchar Tarnowa MTB maj - wrzesień 2019 r.	40

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Starszych
w Mieście Tarnowie na lata 2015-2020” w 2019 roku*

5.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	Organizacja zajęć wakacyjnych pn. „Aktywny Senior”, przeznaczonych dla osób starszych, pozostających w okresie wakacji w mieście 1 czerwca – 31 sierpnia 2019 r.	35
6.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	V Bieg Trzeźwości 25 sierpnia 2019 r.	23
7.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Organizacja „Rowerowego Rajdu Solidarności” 25 sierpnia 2019 r.	20
8.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Organizacja imprezy pn. „5-lecie Parku Biegowego „Marcinka” – grudzień 2019 r. – zawody biegowe i rowerowe	23
9.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja XXVIII Tarnowskiego Biegu Leliwitów 28 października 2019 r.	45
10.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja zadania pn. XXIII Bieg Sokołów z okazji Święta Niepodległości – 11 listopada 2019	53
11.	Fundacja Kocham Góry	Realizacja zadania pn. Tarnowska Dyszka – bieg uliczny – 27 października 2019 r	123
Razem:			448

Źródło: Wydział Sportu UMT

2.3.4. Realizacja zadań z obszaru kultury.

W Tarnowie większość działań dotyczących kultury realizowana jest przez miejskie instytucje kultury: Biuro Wystaw Artystycznych, Tarnowskie Centrum Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną i Teatr im. Ludwika Solskiego. Część działań realizuje Urząd Miasta Tarnowa (Wydział Kultury i inne wydziały). Natomiast imprezy plenerowe, kameralne lub interdyscyplinarne, w tym przeznaczone dla różnych grup wiekowych, a szczególnie dla seniorów, realizują najczęściej organizacje pozarządowe.

Najważniejsze wydarzenia artystyczne, które odbyły się w Tarnowie w 2019 r., to m.in.:

- Dni Lwowa w Tarnowie 2019,
- 5. Ogólnopolski Przegląd Piosenki Aktorskiej,
- Od dramy do teatru,
- „CZWARTEK JAZZOWY” – całoroczny cykl spotkań z jazzem tradycyjnym w BombayMusic Tarnów,
- Tarnów ma głos,
- W 80-lecie Wybuchu II Wojny Światowej – ekspozycja wystawy w Domu Technika w Tarnowie,
- XXXIV Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Tarnowie,

- Wzory Miasta,
- Centrum Dziedzictwa Galicji. Tarnów polska stolica tolerancji. Uświadomienie potencjału wielokulturowego dziedzictwa Tarnowa poprzez organizację cyklu świąt żydowskich,
- Tarnów Gospel Day 2019,
- Wydanie publikacji „Rocznik Tarnowski 2019”,
- Królowie Gypsy w Tarnowie – projekt artystyczno-edukacyjny,
- „ZAMKOMANIA 2019 – XI Tarnowski Turniej o Grzywnę Władyki z Marcińskiej Góry” i III Otwarty Turniej Łucznictwa Tradycyjnego,
- Rycerskie Urodziny Tarnowa,
- Kultura a wrażliwość społeczna,
- Opracowanie i wydanie przewodnika po galerii sztuki w Muzeum Diecezjalnym w Tarnowie pod tytułem „Galeria sztuki w zbiorach Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie. Przewodnik”,
- XXX Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „Klasa Leliwa 2019”/XXX Jubileuszowy Turniej Tańca Towarzyskiego,
- „Zdearzeń 2019”.

Zadania realizowane na rzecz osób w wieku emerytalnym przez organizacje pozarządowe w 2019 r. to:

- Senioralna Strefa Aktywności Kulturalnej pn.: „Czas wolny z Pegazem w tle” projekt realizowany przez Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie, miał za zadanie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz ułatwienie im dostępu do kultury, edukacji i rekreacji. Odbył się cykl wykładów z zakresu literatury, teatru, muzyki, historii sztuki, historii powszechnej, architektury oraz seminaria z zakresu religioznawstwa, pedagogiki i psychologii. Wycieczki piesze a także spotkania w Muzealnym salonie III wieku. Spektakle, koncerty organizowane przez UIIIW. W projekcie wzięło udział 1.623 osób. Na realizację zadania z budżetu GMT przeznaczono kwotę 42.196 zł.

2.3.5. Zadanie realizowane w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym w 2019 r.

Gmina Miasta Tarnowa udziela dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym. Zadania były zlecane w trybie otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego lub w trybie pozakonkursowym.

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Tytuł zadania	Kwota dotacji z budżetu GMT w zł
1.	Stowarzyszenie Medycyna Polska, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”, Stowarzyszenie	Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej (MCAS)	400.000

	„Senior Na Czasie”, Stowarzyszenie „KANON”		
2.	Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”	Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów – Fabryka Przyszłości – centrum edukacji i kreacji cyfrowej w Tarnowie	19.985
3.	Fundacja Auxilium	Prowadzenie Klubu Seniora	59.999
4.	Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie	Senioralna Strefa Aktywności Kulturalnej	41.926
Razem			521.910

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

3. Planowane nowe formy wspierania osób starszych.

Istotnym wydaje się zaakcentowanie, iż cechą charakterystyczną dzisiejszego społeczeństwa - również tarnowskiego - jest szybkie tempo starzenia się ludności. Tarnowski samorząd nadal wdrażać będzie politykę aktywizacji seniorów, wykorzystania potencjału ludzi starszych oraz poprawy warunków ich życia. W obliczu zmian demograficznych oraz zaniku instytucji wielopokoleniowej rodziny, konieczna będzie dalsza realizacja skutecznej polityki w zakresie zapewnienia opieki (w tym instytucjonalnej) seniorom nie mogącym samodzielnie funkcjonować - dotyczy to szczególnie jednoosobowych gospodarstw domowych. Już dziś można zaobserwować wyraźną preferencję do pozostania na starość (nawet związaną z niepełnosprawnością) w swoim naturalnym środowisku. Należy zatem nadal podejmować działania na rzecz zwiększenia pomocy środowiskowej sprawowanej w domu osoby starszej, jak i tworzenia placówek instytucjonalnych o charakterze dziennej opieki np. w razie nieobecności pracującego członka rodziny. Powinno się rozbudowywać odpowiednią infrastrukturę w środowisku zamieszkania osób starszych np. kluby seniora, ośrodki dziennego pobytu, mieszkania chronione.

Na terenie miasta Tarnowa istnieje potrzeba powstania domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych ze względu na rosnącą liczbę osób potrzebujących wsparcia w tym zakresie. Obserwowana jest również większa potrzeba zapewnienia pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Z tej formy pomocy korzysta coraz więcej osób. Zauważalna jest również potrzeba zapewnienia większej ilości godzin w ciągu miesiąca dla jednej osoby ze względu na stan zdrowia i brak samodzielnego zaspokajania nawet najbardziej podstawowych potrzeb dnia codziennego.

Aktualnie Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o w Tarnowie koordynuje prace nad przygotowaniem budowy budynku wielorodzinnego przy ul. Krzyskiej w Tarnowie z częścią usługową, w którym m.in. znajdować się będzie klub seniora/świetlica i pralnia.

W nowym budynku zaplanowano 62 pełnostandarowych mieszkań o powierzchni od 27,74 m² do 42,2 m². Wszystkie mieszkania wyposażone będą w kuchnię lub aneks kuchenny oraz łazienkę. Każdy lokal mieszkalny przystosowany będzie do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Urząd Miasta Tarnowa podjął też szereg działań w celu przygotowania dokumentacji i programu funkcjonalno-użytkowego do naboru wniosków w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, który zakłada utworzenie placówki, zapewniającej usługi zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

**INFORMACJA O REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI,
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII DLA MIASTA TARNOWA
NA 2019 ROK**

Tarnów, marzec 2020 r.

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 rok został przyjęty uchwałą Nr III/39/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 20 grudnia 2018 r. i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich.

Program ten określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹ oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii². Zapisy obu cytowanych ustaw stanowią, że do zadań własnych gminy należy w szczególności:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.
5. Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym, z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego.
7. Ograniczanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa.
8. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Całkowity koszt realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r. wyniósł **2.481.810,39 zł**, w tym na przeciwdziałanie narkomanii 30.880 zł. Załącznik do Informacji zawiera zestawienie kosztów realizacji Programu.

Koordynatorem Programu był Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa, który współpracował przy jego realizacji z następującymi podmiotami:

1. Wydziałem Sportu Urzędu Miasta Tarnowa,
2. Samodzielnym Stanowiskiem Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa,
3. Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
5. Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy,
6. szkołami, przedszkolami, placówkami wsparcia dziennego, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
7. Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno – Terapeutyczną w Tarnowie,

---

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 2277

² Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.

8. organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy,
9. jednostkami szkolącymi i realizującymi programy profilaktyczne na podstawie umów cywilno-prawnych,
10. Strażą Miejską,
11. Policją.

II. Działania podejmowane przez Gminę Miasta Tarnowa w ramach realizacji zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 rok.

ZADANIE 1:

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem

1. Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Realizator: Specjaliści udzielający porad w Miejskim Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie, działającym przy Urzędzie Miasta Tarnowa: prawnik, certyfikowany instruktor terapii uzależnień, konsultant ds. uzależnień.

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 14.023,07 zł

Opis realizacji zadania:

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie czynny był w 2019 r. przez trzy dni w tygodniu: w poniedziałki w godz. 16.00 – 19.00 oraz we wtorki i piątki w godz. 15.00 – 17.00. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną,
- udzielali wsparcia po odbytym leczeniu,
- wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych.

Osoby dyżurujące w Punkcie posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

W 2019 r. do Punktu Konsultacyjnego zgłosiło się ogółem 400 osób, z tego: 160 osób skorzystało z porad terapeutycznych, a 240 osób z porad prawnych.

2. Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się

Realizator: Fundacja „Auxilium” z siedzibą w Tarnowie, Plac Kazimierza Wielkiego 5 (wyłoniona w otwartym konkursie ofert)

Okres realizacji zadania: 18 marca 2019 r. - 31 grudnia 2019 r.

Kwota dotacji: 45.000 zł

Opis realizacji zadania:

Fundacja Auxilium w ramach zadania prowadziła punkt konsultacyjny czynny od poniedziałku do piątku w godz. 16.00-20.00. Punkt oferował specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne, prozdrowotne dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Podczas 580 godzin dyżurów specjalistyczne wsparcie zostało udzielone 573 osobom przeżywającym trudności życiowe, związane głównie z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, a także przemocy w rodzinie, problemów wychowawczych i psychologicznych, zaburzeń odżywiania.

Ważnym uzupełnieniem i rozszerzeniem zakresu udzielanej pomocy były dyżury specjalistów z punktu konsultacyjnego przy Telefonie Zaufania. Telefon Zaufania prowadził dyżury dzienne, od poniedziałku do soboty w godz. 16.00-20.00 oraz dyżury nocne z piątku na sobotę i z soboty na niedzielę w godz. 20.00-6.00. Ogólna liczba godzin dyżurów w 2019 r. przy Telefonie Zaufania wyniosła 1158 godzin, podczas których specjaliści udzielili porad 1796 osobom. Dodatkowo Fundacja prowadziła warsztaty edukacyjne, szkolenia i prelekcje mające na celu promocję zdrowia, wzrost świadomości społecznej i obywatelskiej oraz wiedzy o czynnikach chroniących przed uzależnieniami i zachowaniami patologicznymi.

Nowością było udzielanie wsparcia i porad przy pomocy Internetu, w tym mediów społecznościowych, raz w miesiącu prowadzony był webinar na platformie internetowej skierowany w szczególności do młodzieży tarnowskich szkół (teoria, przykłady, możliwości zadawania pytań).

Zadanie realizowali specjaliści: psycholog, pedagog, prawnik, lekarz psychiatra, egzorcysta, dietetyk, duszpasterz, seksuolog i mediator.

3. Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.tarnow.pl w zakładce Dla Mieszkańców Polityka Społeczna i Zdrowie podstrony zawierającej informacje nt. punktów i form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków

Realizator: Referat Polityki Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy Referatu Polityki Społecznej. Aktualny adres strony zawierającej informacje nt. punktów i form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków <http://www.tarnow.pl/Dla-mieszkancow/Polityka-spoeczna-i-zdrowie/Pomoc-spoeczna/Inne/Pomoc-uzalezniom-i-wspoluzalezniom-od-alkoholu-i-narkotykow-oraz-profilaktyka>.

ZADANIE 2:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi)

Realizator: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 99.631,78 zł, w tym: wynagrodzenia członków Komisji 86.400 zł, opinie biegłych 11.399,95 zł, opłaty sądowe 1.831,83 zł

Opis realizacji zadania:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- rozpatrywała wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu,
- przeprowadzała rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego,
- kierowała osoby nadużywające alkoholu do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- kierowała do Sądu wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- wydawała opinie o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych dla złożonych wniosków o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z obowiązującym prawem lokalnym.

W 2019 r. Komisja w ramach swojej ustawowej działalności odbyła 50 posiedzeń zespołów, na których rozpatrzone zostało 113 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego. Wnioskodawcami w 68 przypadkach była Policja, 24 wnioski wpłynęły od członków rodzin osób uzależnionych, 7 wniosków ze Schroniska dla osób bezdomnych, 10 wniosków z MOPS w Tarnowie, 4 wnioski zostały złożone przez kuratorów. Z ogólnej liczby otrzymanych wniosków 92 dotyczyło mężczyzn, a 21 kobiet.

Komisja wystawiła również 128 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badania zgłosiło się 38 osób. W 29 przypadkach Komisja wystąpiła do Sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Ponadto odbyło się 14 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 97 postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

2. Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się

1) Punkt konsultacyjny, telefon zaufania, wsparcie przez Internet i media społecznościowe

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 2 (str. 3-4).

2) Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 1 (str. 3).

3. Zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy członkom rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie m.in. poprzez:

- udzielanie schronienia,
- poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne,
- prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
- realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

1) Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie nie było finansowane ze środków budżetu Gminy

Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy realizował zadanie poprzez:

- zapewnienie mieszkańcom Tarnowa znajdującym się w sytuacjach kryzysowych wszechstronnej pomocy: prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu) w ramach działalności ośrodka interwencji kryzysowej,
- udzielanie kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej (w tym schronienia) ofiarom przemocy domowej, prowadzenie edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach działalności specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy,
- opracowywanie i realizację programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

W ramach ośrodka interwencji kryzysowej poradnictwem zostały objęte osoby z problemami takimi jak: konflikty rodzinne, kryzysy małżeńskie, trudności wychowawcze, choroby, zaburzenia psychiczne, brak wiedzy prawnej. Pomocą prawną, psychologiczną i socjalną objęte były również osoby uzależnione i współuzależnione w związku z występowaniem w ich rodzinach przemocy.

W 2019 r. w sprawach związanych z problemem uzależnień i współuzależnień udzielonych zostało:

- 116 porad dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od alkoholu,
- 19 porad dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od narkotyków,
- 189 porad dotyczących kilku problemów występujących łącznie.

Pomoc w sytuacji kryzysowej została udzielona 1.008 osobom, przeprowadzono 2.571 interwencji, w tym 2 osoby skorzystały z całodobowego pobytu.

W ramach specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie zostało przeprowadzonych 835 interwencji, w 24 przypadkach została udzielona pomoc klientom ambulatoryjnym, a całodobowym schronieniem zostało objętych 28 osób, w tym 15 dzieci. Z programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie skorzystało 15 sprawców przemocy, skazanych przebywających w tarnowskim zakładzie karnym.

Łączna liczba interwencji w TOIKiWOP wyniosła 3.480, podczas których udzielono pomocy 1.075 osobom. Zadanie było współfinansowane z budżetu Wojewody Małopolskiego oraz budżetu Powiatu Dąbrowskiego na podstawie Porozumienia Gminy Miasta Tarnowa z Powiatem Dąbrowskim. W 2019 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 14 mieszkańców Powiatu Dąbrowskiego.

2) Historia misji. „Nie bij mnie, kochaj mnie!”

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

Okres realizacji zadania: czerwiec 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie nie było finansowane ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Współrealizatorami kampanii byli uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół

Ogólnokształcących Nr 1, Centrum Kształcenia i Wychowania OHP, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika oraz przedszkola Nr 35. Celem kampanii było zwrócenie uwagi mieszkańców miasta na problem krzywdzenia dzieci.

3) Poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania:

Psycholodzy zatrudnieni przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielali porad psychologicznych oraz objęli terapią psychologiczną 47 osób z rodzin dotkniętych przemocą. Z pomocy radcy prawnego zatrudnionego w Ośrodku skorzystało 7 osób. Pracownicy socjalni MOPS sporządzili 11 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego.

a. prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy

Kontynuacja projektu rozpoczętego w 2016 r. pn. „Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie”, realizowanego przez psychologa i pedagoga. Celem głównym projektu było wsparcie osób doświadczających przemocy poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, własnej wartości i samodzielności, prowadzące do lepszego funkcjonowania w środowisku.

W grupie wsparcia w 2019 r. uczestniczyły 2 osoby.

b. realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc

Kontynuacja projektu pn. „Grupa psychoedukacyjna dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, realizowanego przez psychologa i pedagoga zatrudnionych w Ośrodku. Celem głównym projektu była edukacja osób stosujących przemoc w zakresie autodiagnozy, kontrolowania emocji oraz korekta zachowań przemocowych.

W grupie psychoedukacyjnej w 2019 r. uczestniczyło 8 osób.

4) Kampania Społeczna „Biała wstążka”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 25 listopada – 29 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie nie było finansowane ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

W 2019 r. już po raz ósmy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie zorganizował Kampanię Społeczną „Biała Wstążka”. Motywem przewodnim tej edycji Kampanii było zjawisko przemocy w rodzinie wobec mężczyzn, a hasłem przewodnim cytat: „*Prawo chroni Każdego bez wyjątku.*”

Ambasadorami kampanii została drużyna piłki ręcznej Grupa Azoty Tarnów występująca w PGNiG Superliga Mężczyzn.

Działania zrealizowane w ramach VIII edycji Kampanii Społecznej „Biała Wstążka”:

- bezpłatne porady prawne dla osób doświadczających przemocy,
- bezpłatne konsultacje z osobą „Pierwszego kontaktu” dla ofiar lub świadków

przemocy w Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przepęstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,

- szkolenie dla specjalistów zajmujących się procedurą „Niebieska Karta”, w którym uczestniczyli przedstawiciele MOPS, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia, policji, oświaty oraz organizacji pozarządowych,
- spotkania pracowników socjalnych MOPS, dzielnicowych i uczniów Zespołu Szkół Niepublicznych z mieszkańcami miasta, udzielanie podstawowych informacji i przekazywanie ulotek informujących o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w sytuacji doświadczenia przemocy w rodzinie,
- warsztaty skierowane do kobiet, które doświadczyły przemocy „Na imię mam Piękna”; warsztaty miały na celu budowanie poczucia własnej wartości i zostały zrealizowane przez pracowników Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy,
- pogadanki, audycje radiowe, happeningi, konkursy plastyczne organizowane przez uczniów i rodziców tarnowskich szkół; w działania zaangażowanych było 6 szkół podstawowych, 13 szkół ponadpodstawowych oraz 2 szkoły specjalne,
- trening uczniów Szkoły Podstawowej Nr 15 w Tarnowie z kadłą drużyny piłki ręcznej Grupa Azoty Tarnów występującą w PGNiG Superliga Mężczyzn.

Na zakończenie Kampanii odbyła się konferencja „KomuKomunikacja” podsumowująca tydzień kampanii, której gośćmi specjalnymi byli: międzynarodowy trener komunikacji transformującej, master coach family&couples ICI oraz mediator i negocjator rodzin. W Konferencji uczestniczyło ok. 120 osób.

Organizatorami Kampanii byli: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz Urząd Miasta Tarnowa, a partnerami: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, Stowarzyszenie Piłki Ręcznej w Tarnowie, Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Policja, Grupa Azoty, SHIVA DANCE Studio, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pałac Młodzieży w Tarnowie.

4. Promowanie prawidłowego modelu rodziny m.in. poprzez organizację warsztatów kompetencji rodzicielskich, szkoleń dla rodziców w szczególności poruszających temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, ogólnodostępnych leków, których stosowanie w dużych ilościach stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia.

1) Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania:

Celem głównym warsztatów było poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowywania dzieci przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. Cele szczegółowe to:

- zwiększenie poziomu wiedzy rodziców na temat etapów rozwoju dziecka,
- poznanie przez rodziców metod umożliwiających wychowanie dziecka bez użycia przemocy, w tym sposobów reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo,
- zwiększenie u rodziców świadomości własnych uczuć, myśli, potrzeb i motywów działania,
- ukazanie metod rozpoznawania własnych emocji oraz ich kontroli,
- zwiększenie wiedzy na temat nawiązania prawidłowych relacji z dziećmi

- sprzyjających ich rozwojowi,
- poznanie przez rodziców nowych sprzyjających dziecku wzorców zachowań.

W ramach projektu odbyły się 2 cykle szkoleniowe, składające się z 7 dwugodzinnych spotkań. Spotkania odbywały się raz w tygodniu, uczestniczyło w nich 9 osób.

2) Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania:

Projekt miał na celu poprawę kompetencji rodzicielskich pozwalających na powrót dziecka do rodziny naturalnej lub pozostanie w niej. W ramach projektu w 2019 r. asystenci rodziny prowadzili pracę z 88 rodzinami dysfunkcyjnymi, w tym z 52 rodzinami dysfunkcyjnymi w ramach projektu socjalnego. Zadanie było współfinansowane z budżetu Wojewody Małopolskiego.

3) Program profilaktyczny „Blog Szymona”

Realizator: Centrum Innowacyjnej Profilaktyki Sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Bielsku-Białej

Okres realizacji zadania: 30 maja - 15 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 14.960 zł

Opis realizacji zadania:

Program z zakresu profilaktyki uzależnień, w szczególności przeciwdziałania narkomanii, skierowany do uczniów tarnowskich szkół i ich wychowawców. Celem programu było kształtowanie świadomości zagrożeń wynikających z kontaktu z narkotykami, możliwych przyczyn sięgania po narkotyki oraz wynikających z tego konsekwencji. Program został zrealizowany w 20 klasach. W ramach programu dla każdej klasy przeprowadzone zostały warsztaty trwające 3 godz. lekcyjne, a także odbyło się godzinne spotkanie konsultacyjne dla wychowawców. W programie uczestniczyło 522 uczniów dziewięciu tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz 44 nauczycieli.

4) Program profilaktyczny „Godność człowieka”

Realizator: wykładowcą była osoba uprawniona do prowadzenia programu

Okres realizacji zadania: 31 maja - 15 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 5.000 zł

Opis realizacji zadania:

Program został opracowany w oparciu o doświadczenie prowadzącego, nabyte podczas wieloletniej pracy z młodzieżą dysfunkcyjną w pionie kryminalnym tarnowskiej Policji. Program skierowany był do rodziców uczniów, a jego celem było wzmocnienie czynników chroniących poprzez: podniesienie świadomości osobistego wpływu na bieg wydarzeń i kształtowanie postaw, wskazanie źródeł wiarygodnej informacji oraz nabycie umiejętności zachowania się w sytuacjach kryzysowych. W 20 realizacjach programu uczestniczyło 1.623 rodziców uczniów tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą

W 2019 r. na terenie Tarnowa działały 4 placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej, w których z budżetu Gminy Miasta Tarnowa było dotowanych łącznie 230 miejsc dla dzieci i młodzieży. Placówki prowadzone były przez organizacje pozarządowe, wyłonione w otwartym konkursie ofert.

1) Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park

Realizator: Stowarzyszenie SIEMACHA

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota dotacji: 537.600 zł, w tym 376.320 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc dotowanych: 140

2) Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej

Realizator: Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota dotacji: 172.800 zł, w tym 120.960 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc dotowanych: 45

3) Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA

Realizator: Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota dotacji: 172.800 zł, w tym 120.960 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc dotowanych: 45

Opis realizacji zadania:

Dzieci uczęszczające do placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej pochodziły najczęściej z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Każde dziecko uczęszczające do placówki miało:

- zapewnioną pomoc w nauce i w rozwoju zainteresowań,
- wsparcie poprzez udział w zajęciach socjoterapeutycznych, profilaktycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych,
- możliwość uczestnictwa w zabawie, zajęciach sportowych, wycieczkach krajoznawczych,
- co najmniej jeden posiłek podczas pobytu w placówce.

Powyższe działania pozytywnie wpłynęły na zmianę zachowań wśród dzieci uczęszczających do placówek. Zaobserwowano m.in.:

- zmniejszenie deficytu edukacyjnego,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa, stabilności i własnej wartości,
- wzrost świadomości o zagrożeniach oraz skutkach zdrowotnych i prawnych używania środków psychoaktywnych oraz stosowania przemocy,
- opóźnienie wieku inicjacji używania środków psychoaktywnych,
- wzajemną integrację,
- nabycie pozytywnych wzorców zachowania w grupie,

- zmniejszenie skutków zaniedbań środowiskowych.

Do ww. placówek uczęszczało łącznie 165 dzieci. Nawiązana współpraca z rodzinami dzieci uczęszczających do placówek skutkowałą wzmocnieniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych w tych rodzinach.

4) Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota dotacji: Zadanie nie było finansowane ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc: 15

Opis realizacji zadania:

Placówka funkcjonuje przy ul. Spytka, w ramach projektu „*Nowa kamienica - aktywna dzielnica*”. Dzieci uczęszczające do Placówki korzystały z pomocy w formie zajęć wychowawczo-edukacyjnych, mających na celu zminimalizowanie deficytów szkolnych oraz nabycie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w środowisku. Równocześnie prowadzone były zajęcia dodatkowe: plastyczno-muzyczne, edukacyjno-profilaktyczne, informatyczne i animacyjne. Dzieci objęte zostały wsparciem psychologa, udzielanym w ramach indywidualnych spotkań z rodzicami, a także grupowych zajęć z uczestnikami Placówki.

6. Organizacja kolonii socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą

Realizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im. Teresy Kras z siedzibą w Lublinie (wyłonione w otwartym konkursie ofert)

Okres realizacji zadania: organizacja kolonii w dniach 12-21 lipca 2019 r.

Kwota dotacji: 25.000 zł

Opis realizacji zadania:

Kolonia dla 20 dzieci, uczniów tarnowskich szkół podstawowych w wieku 8-13 lat, została zorganizowana w Ośrodku Wypoczynkowym „Willa Nad Rzeką” w Szare – Milówka. Naboru dzieci na kolonię dokonali pracownicy MOPS w Tarnowie. Kolonię przeprowadzono w oparciu o przedstawiony w ofercie program kolonii oraz program socjoterapeutyczny. Szczególny nacisk położony został na dostarczanie wiedzy o szkodliwości stosowania środków psychoaktywnych: papierosów, alkoholu, narkotyków, w tym dopalaczy i konsekwencjach uzależnień. Realizowany program socjoterapeutyczny miał ponadto na celu ograniczenie zachowań ryzykownych wśród uczestników kolonii, zwiększenie umiejętności współżycia społecznego, rozwój akceptacji siebie i innych oraz rozwój zdolności empatii.

Uczestnicy kolonii mieli okazję do poszerzenia swojej wiedzy z zakresu: geografii, przyrody, historii, kultury regionu, a także do rozwoju swoich zainteresowań i talentów. W trakcie trwania kolonii zorganizowano szereg wycieczek do: do Żywca, Koniakowa, Wisły Istebnej, Wisły Jaworzynki, Węgierskiej Górki, na Baranią Górę, Małą Baranią i Halę Boracza.

Każde dziecko otrzymało wyprawkę o wartości 250 zł.

7. Organizacja półkolonii profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą

1) Półkolonia: „Aktywnie i profilaktycznie“

Realizator: Stowarzyszenie AD MAXIMAM z siedzibą w Tarnowie (wyłonione w otwartym konkursie ofert)

Okres realizacji zadania: organizacja półkolonii w dniach 15-26 lipca 2019 r.

Kwota dotacji: 10.000 zł

Opis realizacji zadania:

Półkolonię przeprowadzono zgodnie z przedstawionym w ofercie programem profilaktycznym, skupionym głównie na przeciwdziałaniu uzależnieniom od: nikotyny, alkoholu, narkotyków (ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy), a także przeciwdziałaniu zagrożeniom jakie niesie przemoc w rodzinie i przemoc rówieśnicza. Zajęcia profilaktyczne miały charakter tematycznych warsztatów i realizowane były w oparciu o zajęcia sportowe. w tym:

Dla uczestników półkolonii zorganizowany został całodzienny wyjazd do Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego, Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu „Krzemionki” oraz wycieczki do zamku w Nowym Wiśniczu i Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej.

W półkolonii uczestniczyło 30 dzieci w wieku 8 – 13 lat.

2) Półkolonia: „Sport – dobra strona życia”

Realizator: Stowarzyszenie SIEMACHA z siedzibą w Krakowie (dotacje udzielone w trybie pozakonkursowym)

Okres realizacji zadania:

1 turnus: organizacja półkolonii w dniach 12-16 sierpnia 2019 r.

Kwota dotacji: 10.000 zł

2 turnus: organizacja półkolonii w dniach 26-30 sierpnia 2019 r.

Kwota dotacji: 10.000 zł

Opis realizacji zadania:

Obydwa turnusy półkolonii przeprowadzono zgodnie ze szczegółowymi programami, które zawierały programy profilaktyczne, skoncentrowane na przeciwdziałaniu uzależnieniom od: nikotyny, alkoholu, narkotyków (z naciskiem na dopalacze), a także przeciwdziałaniu wszelkiego rodzaju przemocy. Zajęcia profilaktyczne realizowane były codziennie przez pedagoga w formie warsztatów i wykładów.

Półkolonie odbyły się w Centrum Sportów Konnych w Odporyszowie, a dzieci uczestniczyły w zajęciach: przygotowania koni do jazdy, czyszczenia, siodłania, karmienia koni oraz w nauce jazdy konnej. Brały także udział w zajęciach na: pływalni, sali fitness i boisku piłkarskim.

Uczestnicy półkolonii wzięli również udział w wycieczkach do Zalipia, gdzie uczestniczyli w warsztatach malarskich i zdobniczych według zasad estetyki ludowej. W półkoloniach wzięło udział: 60 dzieci i młodzieży w wieku 7 – 16 lat.

3) Ferie zimowe: „Zimowe ferie z profilaktyką”

Realizator: Stowarzyszenie KANON z siedzibą w Tarnowie (dotacja udzielona w trybie pozakonkursowym)

Okres realizacji zadania: organizacja ferii w dniach 21-25 stycznia 2019 r.

Kwota dotacji: 5.000 zł

Opis realizacji zadania:

Ferie przeprowadzono zgodnie ze szczegółowym programem ferii, który zawierał program profilaktyczny, skupiony na przeciwdziałaniu uzależnieniom od: nikotyny, alkoholu, narkotyków, lekarstw, Internetu, gier komputerowych oraz na zagrożeniach jakie niesie przemoc w rodzinie i przemoc rówieśnicza. W ramach programu wypracowano również okazywanie dystansu osobom nieznanym, przybliżono terminy związane ze zdrowym trybem życia, a także zasady bezpieczeństwa na stoku narciarskim czy podczas podróży środkami komunikacji publicznej. Ponadto wzięty udział w warsztatach bębniarskich, warsztatach mydlarskich, zajęciach plastycznych, spotkaniu „Jestem bezpieczny” prowadzonym przez funkcjonariuszy Policji w Tarnowie, grach i zabawach sportowych, ćwiczeniach rytmiczno-ruchowych, wycieczce do Krakowa. W feriach uczestniczyło 20 dzieci w wieku 7 – 12 lat.

ZADANIE 3:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

1. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych (turnieje, zawody, rajdy), a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (koła zainteresowań):

1) Zajęcia pozalekcyjne (sportowo-rekreacyjne, koła zainteresowań itp.) prowadzone w placówkach oświatowo-wychowawczych i innych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa, w tym:

a) Realizacja Programu Ferie zimowe Tarnów 2019

Realizator: Wydział Sportu, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, organizacje kultury fizycznej, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Okres realizacji zadania: 12-27 stycznia 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 90.000 zł (Wydział Sportu 60.000 zł, TOSiR 30.000 zł)

Opis realizacji zadania:

Podczas ferii zimowych zorganizowanych zostało 98 zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w klubach sportowych i jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa. W ramach zajęć uczniowie mogli wziąć udział w ćwiczeniach i turniejach sportowych, realizować swoje umiejętności w takich dyscyplinach sportowych jak: strzelectwo sportowe, szachy, piłka siatkowa, karting, futsal, piłka ręczna, koszykówka, karate, judo, wspinaczka sportowa, pływanie, jazda na łyżwach, tenis ziemny halowy, tenis stołowy. W zajęciach uczestniczyło 11.710 uczniów.

b) Realizacja Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje - Tarnów 2019

Realizator: Wydział Sportu, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, organizacje kultury fizycznej, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, szkoły w których zorganizowano półkolonie

Okres realizacji zadania: lipiec/sierpień 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 225.800 zł (Wydział Sportu i szkoły realizujące półkolonie

125.800 zł, TOSiR 100.000 zł)

Opis realizacji zadania:

W organizacjach pozarządowych oraz w TOSiR zostały podczas wakacji zajęcia pozalekcyjne w dyscyplinach karate, wspinaczka sportowa, pływanie, brydż sportowy, piłka nożna, karting, tenis stołowy i tenis ziemny, koszykówka, piłka ręczna, szachy, kung fu, strzelectwo sportowe oraz zajęcia rekreacyjne (Wakacyjne Olimpiady Sportowe) oraz zajęcia w bibliotece o charakterze ogólnodostępnym, a także przeznaczone dla półkolonii organizowanych w tarnowskich szkołach. Ogółem zorganizowanych zostało 290 zajęć pozalekcyjnych, w których udział wzięło 25.356 uczniów.

c) Prowadzenie rozgrywek międzyszkolnych w ramach systemu Szkolnego Związku Sportowego na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych

Realizator: Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych (Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Licealiada).

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 59.987,45 zł

Opis realizacji zadania:

W ramach systemu Szkolnego Związku Sportowego zorganizowanych zostało 111 edycji zawodów i turniejów sportowych, 12 dyscyplin w każdej kategorii wiekowej. W zawodach sportowych uczestniczyło łącznie 7.148 zawodniczek i zawodników.

Kategoria wiekowa	Ilość dyscyplin sportowych	Ilość zawodów, turniejów	Ilość uczestników
Igrzyska Dzieci	12	23	2.214
Igrzyska Młodzieży Szkolnej	12	41	1.769
Licealiada	12	47	3.165
Razem		111	7.148

d) Realizacja miejskiego kalendarza imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży

Realizator: Wydział Sportu

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 56.999,39 zł

Opis realizacji zadania:

W ramach realizacji zadania:

- zorganizowano m.in. Bieg z Pochodniami w ramach WOŚP 2019, XVII Tarnowską Olimpiadę Przedszkolaków, zawody sportowe Młodzieżowej Rady Miejskiej, zawody koszykówki, zawody modeli samochodów, zawody dla przedszkoli niepublicznych, turnieje piłki siatkowej i piłki ręcznej dla dzieci i młodzieży,
- przygotowano uczniów do rozgrywek SZS szczebla ponadlokalnego i zawodników młodzieżowych do zawodów centralnych,
- dokonano zakupu nagród rzeczowych i drobnego sprzętu sportowego dla uczestników zawodów sportowych.

Ogółem zorganizowane zostały 34 zajęcia pozalekcyjne, w których uczestniczyło 3.200 dzieci i młodzieży, w tym 600 przedszkolaków.

2) Wsparanie w formie dotacji programów realizowanych w zakresie kultury fizycznej przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego, w tym:

a) **Sportowe talenty – prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa**

Realizator: Wydział Sportu, organizacje kultury fizycznej, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 597.200 zł

Opis realizacji zadania:

Podmioty realizujące zadanie prowadziły nabór i selekcję dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Dofinansowany został 1 program realizowany w zakresie kultury fizycznej, w ramach którego zorganizowano 2.398 zajęć pozalekcyjnych. W zajęciach uczestniczyło 6.339 uczniów.

b) **Sportowe talenty – prowadzenie, w formie wakacyjnych, wyjazdowych zgrupowań sportowych, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa**

Realizator: Wydział Sportu, organizacje kultury fizycznej, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Okres realizacji zadania: lipiec/sierpień 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 65.200 zł

Opis realizacji zadania:

Podczas wakacji w ramach zadania realizowany był 1 program w zakresie kultury fizycznej. Program obejmował 12 zajęć pozalekcyjnych, w których uczestniczyło 912 uczniów.

c) **Prowadzenie, w formie wakacyjnych zgrupowań sportowych na terenie miasta Tarnowa, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa**

Realizator: Wydział Sportu, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 4.800 zł

Opis realizacji zadania:

Podczas wakacji w ramach zadania realizowany był 1 program w zakresie kultury fizycznej. Program obejmował 2 zajęcia pozalekcyjne, w których uczestniczyło 153 uczniów.

Ogółem liczba wszystkich zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych w ramach Działania 1: Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych (turnieje, zawody, rajdy), a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (koła zainteresowań) wyniosła 2.954. W zajęciach udział wzięło 54.818 uczniów. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 1.099.986,84 zł.

W ramach realizacji Programu realizowane były również działania profilaktyczne skierowane do uczestników poszczególnych przedsięwzięć. W ramach akcji Ferie zimowe Tarnów 2019 oraz Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2019, poszczególni wykonawcy przeprowadzili pogadanki na temat szkodliwego działania alkoholu i substancji

psychoaktywnych. Podczas zajęć sportowych w ramach przyznanych dotacji dla organizacji pozarządowych, trenerzy i instruktorzy wyjaśniali szkodliwość spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych dla organizmów młodych sportowców. Organizacje zostały do tego zobligowane poprzez zapis w ogłoszeniach otwartych konkursów ofert oraz w umowach dotacyjnych: „*W związku z tym, że zadanie jest realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 rok, Zleceniobiorca zobowiązany jest do prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych na temat szkodliwego wpływu alkoholu i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka. Działania te powinny być realizowane łącznie z działaniami typowo sportowymi*”. Realizacja działań profilaktycznych została potwierdzona w treści złożonych sprawozdań.

2. Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo-wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież

Na podstawie dokonanego przez *Zespół Roboczy ds. Programów Profilaktycznych Urzędu Miasta Tarnowa* wyboru programów profilaktycznych do realizacji w 2019 r. zrealizowano następujące programy profilaktyczne skierowane do uczniów tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych:

1) Program profilaktyczny „Blog Szymona”

Realizator: Centrum Innowacyjnej Profilaktyki Sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Bielsku-Białej

Okres realizacji zadania: 13 maja - 15 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 14.960 zł

Opis realizacji zadania:

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 4 ppkt 3 (str. 9).

2) Program profilaktyczny „Warsztaty edukacyjne dla młodzieży szkolnej z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej”

Realizator: Małopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Krakowie

Okres realizacji zadania: 21 sierpnia - 25 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 16.600 zł

Opis realizacji zadania:

Program z zakresu profilaktyki uzależnień, w szczególności udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia w przypadku zatrucia substancjami psychoaktywnymi (alkoholem, narkotykami, nikotyną). Program został zrealizowany w 20 klasach. Uczestniczyło w nim 403 uczniów tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

3) Program profilaktyczny „Debata”

Realizator: „Gałdziński Lech Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień”

Okres realizacji zadania: 27 sierpnia – 15 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 15.210 zł

Opis realizacji zadania:

Program z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez młodzież. Celem programu było uszczegółowienie wartości w promocji zdrowego stylu życia (bez używek), wzrost wiedzy o możliwościach rozwoju bez używania substancji psychoaktywnych oraz

zmiana błędnych przekonań co do substancji psychoaktywnych. Program profilaktyczny został zrealizowany w 17 szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, a uczestniczyło w nim 803 uczniów.

W powyższych programach udział wzięło łącznie 1.772 uczniów.

3. Organizowanie dla nauczycieli, pedagogów, trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz dla rodziców, szkoleń mających na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności przeciwdziałania zachowaniom problemowym, w tym związanych z używaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, a także wskazujących na użycie środków odurzających lub świadczących o uzależnieniu od tych środków przez dzieci i młodzież

Na podstawie dokonanego przez *Zespół Roboczy ds. Programów Profilaktycznych Urzędu Miasta Tarnowa* wyboru programów profilaktycznych do realizacji w 2019 r. zrealizowano następujące szkolenia profilaktyczne dla nauczycieli i pedagogów pracujących z dziećmi i młodzieżą:

1) „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”³

Realizator: „Pozytywna Edukacja” z siedzibą w Warszawie

Okres realizacji zadania: 22 i 29 października 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 7.200 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie przygotowujące nauczycieli pracujących z dziećmi w wieku 8-12 lat do realizacji w szkołach programu profilaktycznego pod nazwą: „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”. Celem programu jest rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, by wzmocnić ich odporność na stres oraz kształtować optymistyczne, pozytywne nastawienie do życia. W szkoleniu uczestniczyło 18 nauczycieli tarnowskich szkół podstawowych. Każdy uczestnik szkolenia otrzymał w ramach szkolenia certyfikat oraz komplet materiałów dydaktycznych do realizacji programu.

2) Program profilaktyczny „Blog Szymona”

Realizator: Centrum Innowacyjnej Profilaktyki Sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Bielsku-Białej

Okres realizacji zadania: 13 maja - 15 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 14.960 zł

Opis realizacji zadania:

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 4 ppkt 3 (str. 9).

3) Program profilaktyczny pod nazwą: „Godność człowieka”

Realizator: wykładowcą była osoba uprawniona do prowadzenia programu

Okres realizacji zadania: 31 maja – 10 grudnia 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 5.000 zł

Opis realizacji zadania:

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 4 ppkt 4 (str. 9).

4) Szkolenie pod nazwą „Profilaktyka zachowań ryzykownych”

Realizator: Centrum Szkoleń Profilaktycznych EDUKATOR z siedzibą w Krakowie

³ Program rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Okres realizacji zadania: 4 grudnia 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 2.300 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie dla trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą „Profilaktyka zachowań ryzykownych” u dzieci i młodzieży. Przeciwdziałanie uzależnieniom substancyjnym, behawioralnym oraz przemocy rówieśniczej”. Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy trenerów i instruktorów sportu nt. substancji psychoaktywnych, takich jak: alkohol, narkotyki, dopalacze, omówienie sytuacji dziecka w rodzinie alkoholowej i wpływ alkoholizmu na dezintegrację życia rodzinnego, a także prezentacja legalnie dostępnych na rynku urządzeń i akcesoriów do zażywania dopalaczy i narkotyków, ukazanie objawów, po których można rozpoznać zachowania narkotykowe i paranarkotykowe.

W szkoleniu udział wzięło 20 trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą.

**W powyższych programach uczestniczyło łącznie 62 nauczycieli, 1.623 rodziców,
20 trenerów i instruktorów sportu**

5) Szkolenia organizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Realizator: Pracownicy socjalni Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania:

Pracownicy socjalni Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie prowadzili na terenie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu miasta Tarnowa zajęcia edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach zajęć edukacyjnych odbyło się 5 spotkań na terenie szkół, w których uczestniczyło 427 uczniów.

4. Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

1) Szkolenie „KomuKomunikacja - sztuka komunikacji wśród członków rodziny z problemami alkoholowymi”

Realizator: „Emploi Berenika Głuszak” z siedzibą w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 27 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 2.960 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie miało charakter warsztatowy i skierowane było do specjalistów zajmujących się procedurą „Niebieska Karta”. W szkoleniu udział wzięli przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie, funkcjonariusze Policji, pracownicy oświaty, organizacji pozarządowych i ochrony zdrowia. Celem szkolenia było nabycie umiejętności korzystania z narzędzi skutecznej komunikacji w związku i w rodzinie oraz poszerzenia wiedzy nt. Dorosłych Dzieci Alkoholików DDA oraz Dorosłych Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych DDD.

W szkoleniu wzięło udział 19 osób.

2) Konferencja pod nazwą „KomuKomunikacja”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 29 listopada 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie nie było finansowane ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Opis realizacji zadania:

Konferencja kończyła tydzień Kampanii Społecznej „Biała Wstążka”. Tematem przewodnim konferencji była sztuka prawidłowej komunikacji w związkach oraz w rodzinach.

W Konferencji uczestniczyło ok. 120 osób: pedagodzy, funkcjonariusze Policji, kuratorzy, przedstawiciele oświaty, straży miejskiej, zakładów karnych, pracownicy socjalni, asystenci rodziny oraz wykładowcy i studenci PWSZ w Tarnowie.

3) Szkolenie „Substancje zabronione: narkotyki i dopalacze”

Realizator: Centrum Szkoleń Profilaktycznych EDUKATOR z siedzibą w Krakowie

Okres realizacji zadania: 3 czerwca 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 1.800 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie dla funkcjonariuszy tarnowskiej Policji i funkcjonariuszy Zespołu Zadaniowego ds. Profilaktyki Straży Miejskiej w Tarnowie. Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy nt. specyfiki nowych substancji psychoaktywnych, mechanizmów uzależnienia od substancji psychoaktywnych, skutków przyjmowania dopalaczy i zasad pierwszego kontaktu z osobą po zażyciu środków psychoaktywnych.

W szkoleniu udział wzięło 48 funkcjonariuszy Policji i 2 funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

5. Zakup i kolportaż materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów zagrożenia uzależnieniem i uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających oraz materiałów dotyczących innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej

1) Zakup kompletu materiałów edukacyjnych do kampanii „Przeciw pijanym kierowcom” 2019

Realizator: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Okres realizacji zadania: 23 kwietnia 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 2.460 zł

Opis realizacji zadania:

W ramach powyższego zadania zakupiony został pakiet materiałów edukacyjnych (ulotki i plakaty) do wykorzystania w ramach realizacji programu profilaktyki uzależnień w tarnowskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Ulotki i plakaty zostały przekazane Zespołowi Zadaniowemu ds. Profilaktyki Straży Miejskiej w Tarnowie prowadzącemu w szkołach program profilaktyczny „Alkohol i nieletni”.

2) Zakup materiałów edukacyjnych do kampanii „Dopalacze – powiedz stop!” 2019

Realizator: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Okres realizacji zadania: 23 kwietnia 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 2.460 zł

Opis realizacji zadania:

Zakupiony został pakiet ulotek profilaktycznych i plakatów w celu do wykorzystania w ramach realizacji programu profilaktyki uzależnień w tarnowskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Ulotki i plakaty przekazane zostały Zespołowi Zadaniowemu ds. Profilaktyki Straży Miejskiej w Tarnowie realizującemu w tarnowskich szkołach program profilaktyczny.

6. Prenumerata czasopism specjalistycznych na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Prenumerata miesięcznika „Świat Problemów”

Realizator: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie nie było finansowane ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Z czasopisma korzystali członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, oraz mieszkańcy miasta: pracownicy socjalni MOPS, pielęgniarki w ramach przygotowań do prelekcji w szkołach oraz studenci piszący prace zaliczeniowe i dyplomowe.

7. Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno – edukacyjnej kampanii mającej na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu. Kampania „Sztuka życia bez nadużycia”

Realizator: Fundacja im. Jana Szczepanika z siedzibą w Tarnowie (wyłoniona w otwartym konkursie ofert)

Okres realizacji zadania: 6 maja 2019 r. - 22 listopada 2019 r.

Kwota dotacji: 10.000 zł

Opis realizacji zadania:

Kampania popularyzowała działania i postawy społeczne uświadamiające zagrożenie jakie stanowią uzależnienia, zwłaszcza uzależnienie od alkoholu. W ramach kampanii przeprowadzone zostały badania ankietowe na temat zjawiska uzależnień od alkoholu wśród uczniów tarnowskich szkół i dorosłych mieszkańców Tarnowa. Na podstawie zebranego materiału opracowana została broszura informacyjna, która została rozesłana do placówek oświatowych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, Straży Miejskiej, placówek służby zdrowia, rad osiedli, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy. Organizatorzy kampanii sporządzili listę ośrodków wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu na terenie Tarnowa.

Głównym wydarzeniem kampanii był happening połączony z formami parateatralnymi. Happening odbył się w dniu 27 września 2019 r. Organizatorzy happeningu przeciwstawili środowisko promujące zdrowy styl życia środowisku patologicznemu, dotkniętemu

alkoholizmem i innymi uzależnieniami. W trakcie trwania happeningu wolontariusze kampanii rozdawali ulotki profilaktyczne i nawiązywali z przechodniami dialog na temat uzależnień od środków psychoaktywnych, głównie alkoholu. W trakcie kampanii badaniami ankietowymi objęto 554 osoby, w tym 23 pracowników sklepów sprzedających alkohol. W happeningu podsumowującym kampanię udział wzięło ok. 3.000 przechodniów, 3.000 uczniów oraz 50 nauczycieli.

8. Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno – edukacyjnej kampanii mającej na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych przez narkotyki, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy. Kampania „Znak zakazu dla narkomanii i dopalaczy”

Realizator: Fundacja im. Jana Szczepanika z siedzibą w Tarnowie (wyłoniona w otwartym konkursie ofert)

Okres realizacji zadania: 6 maja 2019 r. - 22 listopada 2019 r.

Kwota dotacji: 10.000 zł

Opis realizacji zadania:

Kampania miała na celu uświadomienie mieszkańcom Tarnowa zagrożenia jakie stanowią narkotyki, zwłaszcza dopalacze, a także inne środki psychoaktywne. Adresatami kampanii byli uczniowie tarnowskich szkół, do których organizatorzy dotarli poprzez dystrybucję materiałów profilaktycznych. W ramach kampanii przeprowadzone zostały badania ankietowe na temat zjawiska uzależnień od narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy. Ankietę przeprowadzono wśród uczniów tarnowskich szkół i dorosłych mieszkańców Tarnowa. Na podstawie zebranego materiału opracowana została broszura informacyjna, która została rozesłana do szkół, placówek oświatowych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Podsumowaniem kampanii była konferencja profilaktyczna, w której udział wzięło 200 przedstawicieli: placówek oświatowych, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych, Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, Straży Miejskiej, placówek służby zdrowia, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy. Na konferencji przedstawione zostały wyniki i wnioski z przeprowadzonej ankiety nt. zagrożenia narkomanią i dopalaczami w Tarnowie. Prelegenci z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, ze Straży Miejskiej oraz Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnień przy Szpitalu Św. Łukasza w Tarnowie określili skalę zagrożenia zjawiskiem narkomanii w Tarnowie i omówili podejmowane działania profilaktyczne.

9. Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.tarnow.pl w zakładce Polityka Społeczna i Zdrowie podstrony zawierającej informacje o punktach informacyjno – kontaktowych i grupach wsparcia wspólnot AA

Realizator: Referat Polityki Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 3 (str. 5). Aktualny adres strony zawierającej informacje nt. punktów i form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków <http://www.tarnow.pl/Dla-mieszkancow/Polityka-spoeczna-i-zdrowie/Pomoc-spoeczna/Inne/Pomoc-uzalezniomym-i-wspoluzalezniomym-od-alkoholu-i-narkotkow-oraz-profilaktyka>.

ZADANIE 4:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii

- 1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poprzez:**
  - a) zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu,
  - b) wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania,
  - c) przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie.

W 2019 r. Urząd Miasta Tarnowa zlecał organizacjom pozarządowym realizację następujących zadań:

- 1) Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem nowoczesnych środków w komunikowaniu się**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 2 (str. 3-4).

- 2) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 5 (str. 10-11).

- 3) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 5 (str. 10-11).

- 4) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej - Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 5 (str. 10-11).

- 5) Organizacja kolonii socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 6 (str.11).

- 6) Organizacja półkolonii profilaktycznych „Aktywnie i profilaktycznie“ dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 7 (str.12).

- 7) Organizacja półkolonii profilaktycznych „Sport – dobra strona życia” dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą - 2 turnusy**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 7 (str. 12).

- 8) Organizacja ferii profilaktycznych „Zimowe ferie z profilaktyką” dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą**

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 7 (str. 12-13).

9) Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno – edukacyjnej kampanii mającej na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu. Kampania „Sztuka życia bez nadużycia”

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 7 (str. 20-21).

10) Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno – edukacyjnej kampanii mającej na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych przez narkotyki, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy. Kampania „Znak zakazu dla narkomanii i dopalaczy”

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 8 (str. 21).

11) Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi oraz ich rodzin

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 2 (str.23-24).

12) Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 3 (str. 24).

2. Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi.

Realizator: Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej (wyłonione w otwartym konkursie ofert)

Okres realizacji zadania: 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r.

Kwota dotacji: 396.360 zł

Opis realizacji zadania:

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi zapewniał system opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych oraz ich rodzin. W ramach realizacji działań profilaktycznych przeprowadzane zostały rozmowy z osobami pozostającymi do wytrzeźwienia, w trakcie których:

- udzielano informacji o szkodliwości nadużywania alkoholu,
- motywowano do zmiany zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu,
- motywowano osoby spożywające alkohol problemowo, szkodliwie lub ryzykownie do ograniczenia lub zaprzestania picia, a osoby uzależnione do podjęcia leczenia odwykowego,
- udzielano informacji o placówkach, w których można uzyskać pomoc medyczną i terapeutyczną, istniejących grupach wsparcia, grupach AA, organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych,
- udzielano porad w przypadku występowania przemocy w rodzinie,
- w przypadku osób bezdomnych motywowano do wychodzenia z bezdomności.

Rodzinom osób pozostających do wytrzeźwienia udzielano informacji i porad:

- o miejscach w których można uzyskać pomoc terapeutyczną dla współuzależnionych oraz motywowano do skorzystania z tej formy pomocy,
- bezpłatnych porad prawnych,
- bezpłatnego wsparcia psychologicznego.

Socjoterapeuta dyżurował w 2019 r. w Punkcie ogółem przez 312 godzin, psycholog przez 108 godzin, prawnik przez 24 godziny. Prowadzona była ścisła współpraca ze Schroniskiem dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w zakresie udzielania pomocy psychologicznej osobom bezdomnym

dowiezionym do wytrzeźwienia.

Z każdą osobą przyjętą do wytrzeźwienia przeprowadzono rozmowy profilaktyczne o szkodliwości nadużywania alkoholu i motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Rozmowy takie przeprowadzano również z członkami rodzin i bliskimi osób przyjętych do wytrzeźwienia.

3. Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych.

Realizator: Caritas Diecezji Tarnowskiej

Okres realizacji zadania: 1 stycznia – 31 grudnia 2019 r.

Kwota dotacji: 49.687,50 zł

Opis realizacji zadania:

Osoby przebywające w Schronisku dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” objęte zostały w 2019 r. z następującymi formami opieki profilaktycznej:

- udział w konsultacjach psychologicznych przeprowadzanych w ramach Zespołu Leczenia Środowiskowego oraz przez psychologa oddelegowanego z Punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi; spotkania z psychologiem odbywały się na terenie Schroniska dwa razy w miesiącu po jednej godzinie, łącznie odbyło się 65 konsultacji psychologicznych,
- uczestnictwo 2 osób w spotkaniach klubu AA,
- zamknięte leczenie odwykowe – 1 osoba,
- opracowanie 15 Indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, zawierających elementy zobowiązujące osoby nadużywające alkohol do uczestniczenia w terapii,
- udział 3 osób w terapii dla dochodzących, w Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia.

Ponadto Caritas Diecezji Tarnowskiej złożył 8 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do rozpoczęcia leczenia.

4. Zakup dla potrzeb Policji materiałów i sprzętu służących do realizacji zadań z zakresu działalności informacyjnej, edukacyjnej, profilaktycznej oraz wspomagających profilaktykę w obszarze uzależnień.

Realizator: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Okres realizacji zadania: maj - lipiec 2019 r.

Kwota na realizację zadania: 7.931,20 zł

Opis realizacji zadania:

W ramach zadania Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej dokonał w trybie zapytania ofertowego zakupu dla potrzeb Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie dwóch nowoczesnych alkomatów AlcoQuant 6020 Plus, dwóch alkomatów bezustnikowych przesiewowych iBlow 10 Premium oraz precyzyjnej wagi laboratoryjnej AXIS ATZ 2200 do ważenia narkotyków.

Dodatkowo zakupiony został jeden alkomat AlcoQuant 6020 Plus, wraz z zapasowymi ustnikami w ilości 500 szt., a zakup w kwocie 2.496,90 zł został sfinansowany z budżetu Miasta w ramach środków będących w dyspozycji Rady Osiedla Nr 6 Gumniska – Zabłocie. Rada przeznaczyła alkomat i ustniki dla dzielnicowego.

Przekazanie alkomatów i narkotestów odbyło się na podstawie umowy darowizny oraz protokołu zdawczo – odbiorczego.

5. Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

1) Szkolenie „Komunikacja - sztuka komunikacji wśród członków rodziny z problemami alkoholowymi”

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 4 ppkt 1 (str. 18-19).

2) Konferencja pod nazwą „Komunikacja”

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 4 ppkt 2 (str. 19).

3) Szkolenie „Substancje zabronione: narkotyki i dopalacze”

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 4 ppkt 3 (str. 19).

4) Szkolenie pod nazwą „Profilaktyka zachowań ryzykownych”

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 3 ppkt 4 (str. 17-18).

6. Współpraca z Policją, Strażą Miejską w Tarnowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz innymi zainteresowanymi podmiotami w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie

1) Prowadzenie procedury „Niebieska Karta”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2020 przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Referatu Polityki Społecznej, Policji, oświaty i służby zdrowia tworzyli grupy robocze, które zajmowały się rozwiązywaniem problemu przemocy w rodzinie. Skład dostosowany był do indywidualnej sytuacji danej rodziny. Grupa robocza spotykała się w sprawie tej rodziny celem opracowywania planu pomocy oraz jego realizacji w obszarach: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego. Wszystkie instytucje realizujące powyższy Program udzielały w tym zakresie specjalistycznego wsparcia w ramach posiadanych kompetencji.

W 2019 r. sporządzonych zostało 257 niebieskich kart, w tym:

- Policja	-	201
- ochrona zdrowia	-	2
- oświata	-	14
- MOPS	-	35
- TOIKiWOP	-	5

Wsparciem objętych zostało 311 rodzin.

2) Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi prowadzone przez Policję w tarnowskich szkołach

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

W ramach zadań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży tarnowscy policjanci z Wydziału Prewencji KMP prowadzili kampanię informacyjną w placówkach oświatowych podczas spotkań z uczniami, rodzicami i gronem pedagogicznym. Podczas tych spotkań informowali o szkodliwości spożywania alkoholu i istotnych konsekwencjach prawnych wynikających z przepisów kodeksu karnego, kodeksu wykroczeń oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W 2019 r. w ramach spotkań w szkołach tematykę przeciwdziałania alkoholizmowi policjanci omawiali 397 razy i przeszkolili łącznie 15.983 osoby, w tym: 12.147 uczniów, 1.061 nauczycieli i 2.775 rodziców. Podczas szkoleń rad pedagogicznych policjanci poruszali również tematykę uprawnień i postępowania nauczycieli w placówkach oświatowych w sytuacji ujawnienia nieletniego pod wpływem alkoholu. Spotkania profilaktyczne z młodzieżą intensyfikowane były w okresie poprzedzającym ferie i wakacje.

W działania profilaktyczne policjanci włączali wielokrotnie lokalne media, przekazując za ich pośrednictwem informacje na temat przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, a na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie zamieszczone zostały informacje dotyczące przeciwdziałania patologiom społecznym. Na bieżąco prowadzona była kampania edukacyjna, związana z profilaktyką problemów alkoholowych poprzez udział w festynach, piknikach rodzinnych, konferencjach i debatach społecznych. Funkcjonariusze Wydziału Prewencji KMP podczas spotkań z rodzicami rozdawali naklejki „Nigdy nie jeżdżę po alkoholu” promując bezpieczeństwo na drodze, a także informowali o konsekwencjach związanych z jazdą w stanie po spożyciu alkoholu.

3) Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii prowadzone przez Policję w tarnowskich szkołach

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

Policjanci Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie realizujący działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii prowadzili spotkania w placówkach oświatowych, z uczniami, nauczycielami i rodzicami, informując o skali zagrożenia, metodach działania dealerów, przepisach prawnych, w szczególności odpowiedzialności za posiadanie, produkcję i sprzedaż czy odstępowanie substancji odurzających. Dodatkowo omawiali zagadnienia dotyczące postępowania nauczycieli w sytuacji ujawnienia na terenie szkoły substancji, co do której istnieje podejrzenie, że może być środkiem odurzającym lub ujawnienia osoby pod wpływem takiego środka. W trakcie spotkań z nauczycielami i rodzicami korzystali z pomocy dydaktycznej jaką była walizka „Atrapy środków odurzających”.

W 2019 roku policjanci odbyli 397 spotkań z młodzieżą, nauczycielami i rodzicami uczniów tarnowskich szkół. Podczas tych spotkań działaniami profilaktycznymi objętych zostało: 12.147 uczniów, 1.061 nauczycieli i 2.775 rodziców, ogółem przeszkolono 15.983 osoby.

Tarnowska Policja współpracowała również z lokalnymi mediami (poprzez uczestnictwo w audycjach radiowych oraz udzielanie informacji lokalnej prasie) w zakresie

upowszechniania wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej za posiadanie, udzielanie i nakłanianie do używania środków odurzających.

4) Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii prowadzone przez Straż Miejską w tarnowskich szkołach

Realizator: Straż Miejska w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Tarnowie kontynuowali opracowany w 2016 r. program profilaktyczny „Alkohol i nieletni”. Celem programu jest zapobieganie spożyciu alkoholu i demoralizacji wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz kształtowanie postaw abstynenckich wśród młodzieży i zachęcenie do korzystania z aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu. W ramach realizacji programu funkcjonariusze Zespołu Zadaniowego ds. Profilaktyki Straży Miejskiej przekazywali uczniom podstawowe wiadomości o skutkach społecznych i prawnych spożycia alkoholu przez osoby nieletnie, informowali o formach demoralizacji wśród młodzieży, zaznajamiali ich z najważniejszymi zapisami ustaw: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o postępowaniu w sprawach nieletnich. Na spotkaniach poruszany był również problem uzależnienia od narkotyków, w szczególności dopalaczy. W spotkaniach udział wzięło 1.884 uczniów tarnowskich szkół. Podczas spotkań w szkołach funkcjonariusze SM przekazali materiały edukacyjne (ulotki i plakaty) do realizacji kampanii profilaktycznych: „Przeciw pijanym kierowcom” i „Dopalacze – powiedz stop!”. Materiały przekazane zostały nauczycielom i pedagogom osiemnastu tarnowskich placówek oświatowych. Część ulotek zostało pobranych przez klientów w siedzibie Straży Miejskiej w Tarnowie.

5) Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie

Realizator: Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy Ośrodka

Opis realizacji zadania:

W skład Ośrodka wchodzi jednostki lecznicze:

- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,
- Oddział Dzienny Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,
- Oddział Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia (Stacjonarny).

Terapię indywidualną lub grupową w powyższych jednostkach Ośrodka objęte są osoby uzależnione od alkoholu lub kilku substancji (w tym alkoholu), a także osoby uzależnione od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych. W 2019 r. do Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia zgłosiły się (lub zostały skierowane) z terenu miasta Tarnowa łącznie 392 osoby, w tym:

- do Poradni 306 osób,
- do Oddziału Dziennego 38 osób,
- do Oddziału Stacjonarnego 48 osób.

ZADANIE 5:

Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

a) udzielanie świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe) oraz świadczeń rzeczowych (obiady szkolne dla dzieci, paczki świąteczne dla dzieci, opał itp.)

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania:

Zakres zadania obejmował:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych w formie pieniężnej lub/i w formie bonów,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych w formie pieniężnej lub/i w formie bonów,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w formie pieniężnej lub/i w formie bonów (w tym na żywność z programu wieloletniego),
- finansowanie obiadów dla dzieci w szkołach i przedszkolach,
- przyznawanie pomocy w formie opału na zimę z dowozem do domu,
- przyznawanie pomocy w formie gorącego posiłku.

Wskaźniki uzyskane podczas realizacji zadania:

- udzielone zostały świadczenia pieniężne oraz rzeczowe 228 osobom uzależnionym od alkoholu (tylko uzależnieni wnioskodawcy),
- liczba rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, a którym udzielone zostały świadczenia pieniężne oraz rzeczowe wynosi 231 rodzin (wnioskodawcami były najczęściej osoby uzależnione, a w pozostałych przypadkach członkowie rodziny, w której jest osoba uzależniona); łącznie w rodzinach tych znajdowało się 381 osób,
- udzielone zostały świadczenia pieniężne oraz rzeczowe 7 osobom uzależnionym od narkotyków,
- liczba rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków, a którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych wynosi 9 rodzin, łącznie 15 osób.

b) udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym, jak i po leczeniu odwykowym oraz ich rodzinom, informowanie ich o prawach i uprawnieniach

Realizator: psycholodzy, pedagog i asystenci rodziny zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania:

Wsparcie i pomoc psychologiczna została udzielona 62 osobom (37 osobom wsparcia i pomocy udzielił pedagog, 25 osobom psycholog). Asystent rodziny udzielił wsparcia 28 rodzinom (udzielenie informacji, uświadomienie ryzyka niekorzystnych zachowań, zachęta do rozważenia zmiany, motywacja do zachowywania trzeźwego stylu życia).

Ponadto do zadań realizowanych w ramach bieżącej pracy przez pracowników MOPS

należało:

- 1) przeprowadzanie interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania; w 2019 r. przeprowadzonych zostało 6 interwencji,
- 2) informowanie o możliwościach leczenia odwykowego, informowanie o adresach ośrodków leczenia uzależnienia od narkotyków; 144 osobom została udzielona szczegółowa informacja o możliwościach leczenia odwykowego oraz udostępnione adresy ośrodków leczenia uzależnienia od narkotyków,
- 3) współpraca z instytucjami, które specjalizują się w leczeniu uzależnień i terapii w tym z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu im. Św. Łukasza w Tarnowie; liczba uzależnionych, których dotyczyła współpraca z Ośrodkiem wyniosła 6 osób,
- 4) powoływanie grup roboczych związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione lub nadużywające narkotyków; realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 6 ppkt 1 (str. 25-26),
- 5) zawieranie kontraktów socjalnych; w 2019 r. zostało zawartych 7 kontraktów socjalnych.

ZADANIE 6:

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego

Działania:

1. Podjęcie interwencji w przypadku niezgodnego z prawem prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych, informowania o sponsorowaniu imprezy masowej przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Kontrola placówek handlowych i gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Działania prowadzone przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

Funkcjonariusze Wydziału Prewencji KMP kontrolowali lokale gastronomiczne, punkty sprzedaży alkoholu i ich otoczenie pod kątem przestrzegania przez właścicieli obowiązku umieszczania tabliczek informujących o szkodliwości spożywania alkoholu oraz o zakazie podawania i sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia i osobom nietrzeźwym. Pod tym względem kontrolowane były również miejsca grupowania się młodych ludzi. Funkcjonariusze Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji na bieżąco monitorowali przypadki spożywania alkoholu przez osoby nieletnie, nieprawidłowej opieki nad dziećmi, gdzie występował w rodzinie problem z nadużywaniem alkoholu, czy też

zgłoszenia czynów karalnych popełnionych przez nieletnich sprawców będących pod wpływem alkoholu. Prowadzone były również regularne kontrole miejsc sprzedaży alkoholu niewiadomego pochodzenia, bez polskich znaków akcyzy. Na terenie Tarnowa, podczas 5 takich kontroli, ujawniono i uniemożliwiono wprowadzenie do obrotu 12,6 l alkoholu niewiadomego pochodzenia.

W celu wyeliminowania z dróg nietrzeźwych kierujących, a tym samym poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, prowadzone były akcje o charakterze prewencyjnym: „Bezpieczne Świąta”, „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie”, „Majowy Weekend”. Działania nasilane były w porze wieczorowo – nocnej i brały w nich udział służby ruchu drogowego, oraz pionów prewencji. Inne akcje mające na celu eliminowanie z dróg nietrzeźwych kierujących, prowadzone w ubiegłym roku bezpośrednio na drogach to „Stop probierz” oraz „Alkohol i narkotyki”.

W 2019 r. na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie popełnione zostały 383 przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przez 227 sprawców, z tego na terenie Komisariatu Policji Tarnów Centrum i Komisariatu Policji Tarnów Zachód popełniono 275 przestępstw. 3,5% wszystkich sprawców przestępstw narkotykowych stanowili nieletni (8 nieletnich sprawców) Wskaźnik wykrywalności przestępstw narkotykowych w 2019 r. wyniósł 98,21%. Funkcjonariusze zabezpieczyli 26,622 kg narkotyków.

W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców oraz biorąc pod uwagę destrukcyjny wpływ zażywania narkotyków na zdrowie i życie, tarnowska Policja w sposób restrykcyjny podchodzi do osób posiadających przy sobie każdą, nawet najmniejszą ilość narkotyków, ilość tzw. na własny użytek. Przekłada się to na aktywność służb w zatrzymywaniu i ściganiu osób posiadających narkotyki. W 2019 r. policjanci Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie zatrzymali 225 takie osoby, którym następnie postawiono zarzuty z art. 62a lub art. 62 ust. 1,3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (posiadanie małej lub znikomej ilości narkotyków). Na terenie Komisariatu Policji Tarnów Centrum i Komisariatu Policji Tarnów Zachód odnotowano 160 takich przypadków z ogólnej liczby zatrzymań.

Aktualnie w Tarnowie nie funkcjonują żadne placówki handlowe, które posiadają w swojej ofercie dopalacze. Jest tak w wyniku szeroko zakrojonych działań prowadzonych w latach 2017-2018, które przyczyniły się do likwidacji funkcjonujących wówczas placówek handlowych, w których możliwy był zakup takich substancji. W 2019 r. Policja kontynuowała współpracę z Państwowym Powiatowym Inspektoratem Sanitarnym poprzez wspólnie przeprowadzane kontrole placówek handlowych na terenie Tarnowa, w których mogły być dystrybuowane dopalacze. W 2019 r. odbyło się pięć takich kontroli, podczas których nie ujawniono i nie zabezpieczono żadnych środków odurzających.

Działania profilaktyczne prowadzone w tarnowskich szkołach i placówkach oświatowych przez funkcjonariuszy Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie zostały przedstawione w Zadaniu 4 pkt 6 ppkt 2 i 3 (str. 25-27).

2. Działania prowadzone przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie

Realizator: Straż Miejska w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie

Opis realizacji zadania:

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Tarnowie na bieżąco, podczas codziennych służb, sprawdzali czy w lokalach gastronomicznych i punktach sprzedaży alkoholu jest uwidoczniła informacji o szkodliwości spożywania alkoholu oraz o zakazie podawania i sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia i osobom nietrzeźwym. Kontrolowali także miejsca grupowania się osób, w których dochodzi do przypadków spożywania alkoholu.

W 2019 r. Straż Miejska podjęła 1.253 interwencje w stosunku do osób spożywających alkohol, podczas których ujawniła 694 wykroczenia. Funkcjonariusze SM przeprowadzili również 2.246 interwencji w stosunku do osób nietrzeźwych dopuszczających się nieobyczajnego zachowania, z czego ujawnili 1.267 wykroczeń.

Działania profilaktyczne prowadzone w tarnowskich szkołach i placówkach oświatowych przez funkcjonariuszy Zespołu Zadaniowego ds. Profilaktyki Straży Miejskiej w Tarnowie zostały przedstawione w Zadaniu 4 pkt 6 ppkt 4 (str. 27).

ZADANIE 7:

Ograniczanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa

Opis realizacji zadania:

1. Prowadzenie monitoringu liczby udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, jak również ich przestrzennego rozkładu na terenie miasta.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rada gminy ustala w drodze uchwały maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, z uwzględnieniem przeznaczenia do spożycia do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży.

Od dnia 1 sierpnia 2018 r. na terenie Tarnowa obowiązuje Uchwała Nr LVII/589/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miasta Tarnowa maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży (Dz. Urz. Woj. Małop. poz.5168), zgodnie z którą ustalona została maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- do 4,5% zawartości alkoholu i piwa na 320, w tym:
  - a. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 120,
  - b. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 200,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) na 270, w tym:
  - a. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 100,
  - b. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 170,
- powyżej 18% zawartości alkoholu na 270, w tym:
  - a. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 100,
  - b. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 170.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi:

- do 4,5% zawartości alkoholu i piwa - 285, w tym:
  - a. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 104,

- b. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 181,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 231, w tym:
  - a. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 72,
  - b. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 159,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – 225, w tym:
  - a. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 69,
  - b. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 156.

W 2019 r. wydano łącznie 281 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży – 169, z tego:
  - a. do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 61,
  - b. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 57,
  - c. powyżej 18% zawartości alkoholu - 51,
- do spożycia w miejscu sprzedaży – 63, z tego:
  - a. do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 27,
  - b. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 19,
  - c. powyżej 18% zawartości alkoholu - 17,
- jednorazowe – 44, z tego:
  - a. do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 32,
  - b. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu - 9,
  - c. powyżej 18% zawartości alkoholu - 3,
- cateringowe - 5, z tego:
  - a. do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 3,
  - b. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu - 1,
  - c. powyżej 18% zawartości alkoholu – 1.

2. Utrzymanie zasad usytuowania na terenie miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym jako minimum, katalogu obiektów chronionych wymienionych w Uchwale Nr LVII/588/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Postępowania administracyjne o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadził w 2019 r. Referat Polityki Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej UMT, a następnie Referat Dochodów i Kontroli Podatkowej w Wydziale Podatków i Windykacji. Zgodnie z art.18 ust.3a ustawy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach i lokalach gastronomicznych zostały wydane po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z zapisami Uchwały Nr LVII/588/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r.

Komisja wydała 97 postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

3. Informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zasadach obowiązujących przy sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych

Wszyscy przedsiębiorcy wraz z zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych

otrzymują wypis najważniejszych dla nich przepisów z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W czerwcu 2019 r., jak co roku przed świętem Bożego Ciała, do 36 przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży napojów alkoholowych znajdujące się przy trasie Procesji Eucharystycznej Bożego Ciała z Bazyliki Katedralnej, wystosowano pismo przypominające o konieczności przestrzegania przepisów art. 14 ust.1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zabraniających sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w miejscach i czasie masowych zgromadzeń, w tym przypadku Mszy Świętej na Rynku i Procesji Eucharystycznej ulicami tarnowskiej Starówki.

ZADANIE 8:

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Realizator: Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2019 r.

Kwota na realizację zadania: Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy pracowników MOPS

Opis realizacji zadania:

Pracownicy socjalni MOPS zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego sporządzali wnioski o uczestnictwo w zajęciach w tarnowskich CIS prowadzonych przez:

- Centrum Integracji Społecznej, prowadzone przez Spółdzielnię Socjalną „Serwis”,
- Tarnowskie Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Fundację „Partnerstwo dla Przyszłości”.

Liczba uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających objętych wsparciem ww. Centrów Integracji Społecznej w 2019 r. wyniosła 12 osób.

Realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2019 rok

L.p.	Nazwa działania	Kwota
1.	<p>Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z porad specjalistów Punktu Konsultacyjnego skorzystało 400 osób, z tego: 160 osób skorzystało z porad terapeutycznych, a 240 osób z porad prawnych.</p>	
2.	<p>Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi). Komisja rozpatrzyła 113 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego, wydała 128 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.</p>	
3.	<p>Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo - wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież. W realizowanych programach wzięło udział łącznie 1.772 uczniów.</p>	165.384,85 zł
4.	<p>Organizowanie dla nauczycieli, pedagogów, trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz dla rodziców, szkoleń mających na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności przeciwdziałania zachowaniom problemowym, w tym związanym z używaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, a także wskazujących na użycie środków odurzających lub świadczących o uzależnieniu od tych środków przez dzieci i młodzież. W programach uczestniczyło 62 nauczycieli, 1.623 rodziców, 20 trenerów i instruktorów sportu</p>	
5.	<p>Zakup i kolportaż materiałów informacyjnych, edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów zagrożenia uzależnieniem i uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających oraz materiałów dotyczących innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej. Prenumerata czasopism specjalistycznych. Zakupiony został pakiet materiałów edukacyjnych do kampanii „Przeciw pijanym kierowcom”. Prenumerata miesięcznika „Świat Problemów”.</p>	

6.	Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy. W szkoleniach i konferencjach udział wzięło 190 osób.	
7.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poprzez: – zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu, – wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania, – przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie. W zadaniach gminy realizowanych przez organizacje pozarządowe udział wzięło 14.577 osób.	1.179.287,50 zł
8.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu (profilaktyka alternatywna: zajęcia sportowo-rekreacyjne, koła zainteresowań itp.): – finansowanie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo - wychowawczych i innych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa, – wspieranie w formie dotacji programów realizowanych w zakresie kultury fizycznej przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego. Ogółem liczba wszystkich zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych wyniosła 2.954. W zajęciach udział wzięło 54.818 uczniów.	1.099.986,84 zł
9.	Zakup dla potrzeb Policji materiałów i sprzętu służących do realizacji zadań z zakresu działalności informacyjnej, edukacyjnej i profilaktycznej w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi Zakupiono 2 alkomaty AlcoQuant 6020 Plus, 2 alkomaty bezustnikowe, przesiewowe iBlow 10 Premium	6.271,20 zł
Razem przeciwdziałanie alkoholizmowi:		2.450.930,39 zł
10.	Przeciwdziałanie narkomanii:	
10.1	Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo -wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem narkotyków. W realizowanym programie udział wzięło 1.728 uczniów i 44 nauczycieli.	14.960 zł

10.2	<p>„Znak zakazu dla narkomanii i dopalaczy” Profilaktyczno – edukacyjna kampania mająca na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych przez narkotyki, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy. W konferencji podsumowującej kampanię udział wzięło 200 osób, materiały profilaktyczne dotarły do 4.000 osób.</p>	10.000 zł
10.3	<p>Zakup dla potrzeb Policji materiałów i sprzętu służących do realizacji zadań z zakresu działalności informacyjnej, edukacyjnej i profilaktycznej w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi Zakupiono precyzyjną wagę laboratoryjną AXIS ATZ 2200 do ważenia narkotyków</p>	1.660 zł
10.4	<p>Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy. Szkolenie dla 48 funkcjonariuszy tarnowskiej Policji i 2 funkcjonariuszy Straży Miejskiej</p>	1.800 zł
10.5	<p>Zakup i kolportaż materiałów informacyjnych, edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów zagrożenia uzależnieniem i uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających oraz materiałów dotyczących innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej. Zakupiony został pakiet materiałów edukacyjnych do kampanii „Dopalacze – powiedz stop!”.</p>	2.460 zł
Razem przeciwdziałanie narkomanii:		30.880 zł
Suma:		2.481.810,39 zł

Opracowano:
 Referat Polityki Społecznej
 w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

INFORMACJA Z REALIZACJI PROGRAMU „KARTA TARNOWSKIEJ RODZINY” ZA 2019 ROK

1. PODSTAWY PRAWNE I DOKUMENTY STRATEGICZNE

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”, jako lokalny program pomocy społecznej stanowi element polityki prorodzinnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa¹.

Realizacja powyższego Programu wpisuje się w założenia dokumentów strategicznych samorządu Miasta Tarnowa, tj.:

- 1) „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2020”.
- 2) „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Tarnowa na lata 2017-2020”.
- 3) „Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa na lata 2019-2021”.

Od czerwca 2014 r. tarnowskie rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu, mogą również starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim, która od dnia 1 stycznia 2015 r. wydawana jest na mocy przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta ta oferuje otwarty katalog uprawnień oraz zniżek a jej posiadacze mogą korzystać m.in. z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, handlowej czy transportowej na terenie całego kraju. W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2019 r. nowelizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny umożliwiającej przyznanie Karty rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali troje i więcej dzieci, obserwuje się sześciokrotny wzrost liczby złożonych wniosków. W 2019 r. przyjęto 2.393 wnioski o Kartę Dużej Rodziny na 4.377 osób. Dla porównania w latach 2014 – 2018 przyjętych zostało średnio 400 wniosków rocznie.

2. CEL PROGRAMU „KARTA TARNOWSKIEJ RODZINY”

Głównym celem programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” jest:

- 1) promowanie modelu rodziny wielodzietnej i kształtowanie jej pozytywnego wizerunku,
- 2) wzmocnienie kondycji finansowej rodzin wielodzietnych, poprawa jej warunków materialnych,
- 3) wspieranie realizacji funkcji rodziny wielodzietnej,
- 4) zwiększenie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych,
- 5) zachęcenie do kreatywnego, kulturalnego i wspólnego spędzania wolnego czasu,
- 6) ułatwienie rodzinom wielodzietnym dostępu do dóbr i instytucji kultury, obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych zarządzanych przez jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa,
- 7) opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do rodzin wielodzietnych w jednostkach oferujących usługi kulturalne i sportowe, nie powiązanych strukturalnie i kapitałowo z Gminą Miasta Tarnowa,

---

¹ Program przyjęty uchwałą Nr XXIV/355/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiej Rodziny”, zmieniony uchwałą Nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie Programu „Karta Tarnowskiej Rodziny”.

- 8) opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do rodzin wielodzietnych wśród przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Tarnowa.

3. BENEFICJENCI PROGRAMU „KARTA TARNOWSKIEJ RODZINY”

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny” adresowany jest do tarnowskich rodzin wielodzietnych, posiadających troje lub więcej dzieci.

Przez rodzinę wielodzietną należy rozumieć rodzinę, składającą się z rodziców (jednego rodzica) lub opiekunów prawnych (opiekuna prawnego), mających na utrzymaniu troje i więcej dzieci, w tym dzieci w rodzinie zastępczej, w wieku do 18 roku życia lub 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje, której członkowie są uprawnieni do otrzymania „Tarnowskiej Karty Miejskiej” w wersji premium.

4. PARTNERZY PROGRAMU „KARTA TARNOWSKIEJ RODZINY”

- 1) Partnerami programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” mogą zostać jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą.
- 2) Każdy z podmiotów, który wyrazi chęć przystąpienia do programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” w charakterze partnera, może to uczynić na każdym etapie funkcjonowania programu.
- 3) Partner, który wyrazi chęć uczestnictwa w programie, po podpisaniu umowy otrzymuje graficzny znak uczestnictwa w programie, który zostaje naklejony w miejscu świadczenia usług.

W roku ubiegłym z programem „Karta Tarnowskiej Rodziny” współpracowało 91 partnerów.

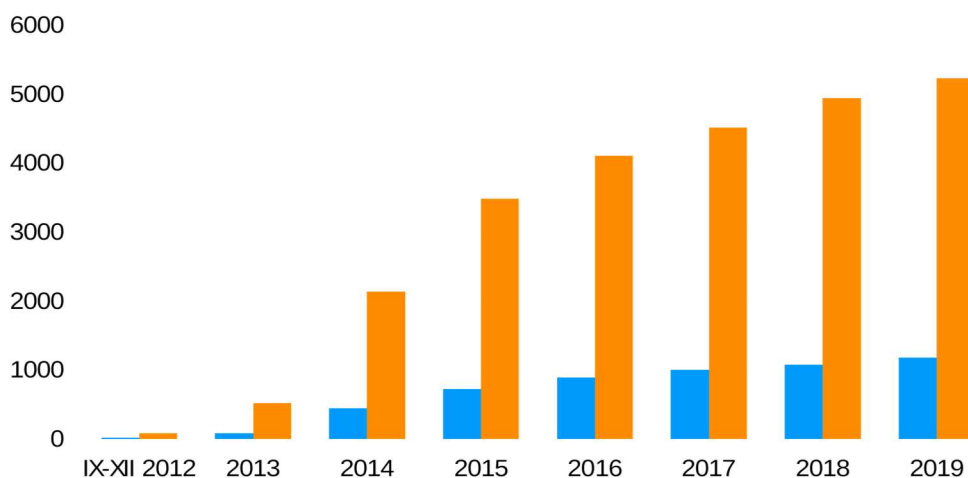
5. REALIZACJA PROGRAMU „KARTA TARNOWSKIEJ RODZINY”

5.1. Liczba rodzin, które przystąpiły do programu w 2019 r.

Każdy członek rodziny uprawnionej do korzystania z programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” w pierwszej kolejności musi uzyskać Tarnowską Kartę Miejską w wersji premium, na której następnie przyklejany jest hologram zawierający znak graficzny Programu. Koszt produkcji kart oraz hologramów pokrywany jest z budżetu Miasta Tarnowa. Hologram oznaczony jest rokiem, w którym obowiązuje karta.

W 2019 r. beneficjentami Programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” zostało 1.176 rodzin (5.231 osób) tzn. o 98 rodzin (290 osób) więcej niż 2018 r.

Wykres : liczba beneficjentów, którzy przystąpili do Programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” w latach 2012-2019

Źródło: Opracowanie Referat Polityki Społecznej

5.2. Oferta partnerów programu

Osoby posiadające Kartę Tarnowskiej Rodziny mogą korzystać z ulg proponowanych przez jednostki miejskie: przejazdów komunikacją miejską, korzystania z basenów, obiektów sportowych i lodowisk, udziału w spektaklach rodzinnych w Tarnowskim Teatrze, w wystawach Galerii Miejskiej, korzystania z Internetu w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Pozostałe ulgi na usługi lub zakupy świadczone są przez różne firmy komercyjne z terenu Tarnowa i innych rejonów Polski.

Według danych uzyskanych za 2019 r., najwięcej osób korzystało z ulg świadczonych przez następujące podmioty:

- 1) Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tarnowie – 20.038 osób.

Tabela : liczba wstępów na Kartę Tarnowskiej Rodziny w 2019 r.

Obiekt	Ilość wstępów	Razem (zł)
Lodowisko ul. W. Polskiego	1.926	8.667
Lodowisko ul. Traugutta	663	1.657,50
MDS basen ul. Traugutta	2.489	24.645,50
Park Wodny ul. Piłsudskiego	13.126	124.697
Pływalnia letnia G. Marcina	1.163	9.885,50
Pływalnia letnia ul. Traugutta	671	5.032,50
Razem:	20.038	174.585 zł

Źródło: Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tarnowie

2) Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie – z ulgowej komunikacji miejskiej skorzystało łącznie 20.846 osoby z rodzin wielodzietnych; w formie biletów okresowych – 1.573 osób².

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. posiadacze Karty Tarnowskiej Rodziny zakupili:

- 11.620 szt. biletów normalnych,
- 11.782 szt. biletów ulgowych,
- 4.564 szt. karnetów normalnych 5-przejazdowych,
- 5.562 szt. karnetów ulgowych 5-przejazdowych.

3) Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie - wprowadził do oferty swoich świadczeń ulgi dla posiadaczy imiennej „Karty Tarnowskiej Rodziny”. W 2019 r. dla osób z rodzin wielodzietnych sprzedano 142 bilety wstępu.

4) Urząd Miasta Tarnowa Referat Opłat za Gospodarowanie Odpadami Komunalnymi.

Z dniem 1 lutego 2016 r. na podstawie uchwały Nr XIX/196/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2015 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawek opłaty za pojemniki oraz na podstawie art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2020 z późn.zm.) rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny lub spełniające warunki posiadania tej karty mogą ubiegać się o zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części ½ opłat od każdego członka rodziny zamieszkałego na nieruchomości spełniającego te warunki.

W 2019 r. z możliwości częściowego zwolnienia skorzystało 8.492 osoby.

5.3. Ekonomiczne efekty wdrożenia Programu

Wprowadzenie Programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” przyczyniło się do wzmocnienia kondycji materialnej rodzin wielodzietnych poprzez umożliwienie im korzystania z oferty usług na preferencyjnych warunkach.

Wydatki związane z funkcjonowaniem Karty Tarnowskiej Rodziny pokrywane są z budżetu Miasta Tarnowa i w 2019 r. wyniosły 1.023 zł.

Rodziny wielodzietne najczęściej korzystały ze zniżek oferowanych przez:

1) Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tarnowie – dofinansowanie GMT do wypoczynku dla osób posiadających kartę i korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznych lodowisk) wyniosło 174.585 zł.

---

² Uchwała Nr XII/136/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 9 lipca 2015 r. od dnia 1 września 2015 r. zostały wprowadzone bilety jednorazowe i karnety pięcioprzejazdowe dla posiadaczy Karty Tarnowskiej Rodziny.

2) Zarząd Dróg i Komunikacji – dofinansowanie GMT do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2019 r. 337.664 zł.

3) Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie – dofinansowanie GMT do sprzedaży biletów wyniosło 2.180 zł.

4) Kwota zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 353.463 zł.

Łącznie w 2019 r. z budżetu GMT udzielono ulg osobom z rodzin wielodzietnych w łącznej wysokości 867.891 zł.

W porównaniu do 2018 r. było to o 191.481 zł więcej.

*Opracowano:
Referat Polityki Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej*